

Hvordan har du det?

- trivsel, sundhed og sygdom blandt voksne i Region Syddanmark 2013

regionsyddanmark.dk

Hvordan har du det?

– trivsel, sundhed og sygdom blandt voksne i
Region Syddanmark 2013

Hvordan har du det?

– trivsel, sundhed og sygdom blandt voksne i Region Syddanmark 2013

Copyright © Region Syddanmark, 2013

Udgiver:
Region Syddanmark

Udarbejdet for Region Syddanmark af:

Ph.d.-studerende Anne Illemann Christensen, seniorforsker Michael Davidsen, seniorrådgiver Ola Ekholm, forsker Pia Vivian Pedersen og forskningsleder Knud Juel, alle fra Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, i samarbejde med konsulent Ingvild Gundersen Little, lektor Peter Lund Kristensen og specialkonsulent Arne Gårn fra Region Syddanmark. Programsekretær Karin Engel Rasmussen fra Statens Institut for Folkesundhed har været ansvarlig for opsætning af rapporten.

Gengivelse af uddrag, herunder figurer, tabeller, citater er tilladt mod tydelig kildeangivelse. Skrifter, der omtaler, anmelder, citerer eller henviser til nærværende publikation, bedes sendt til Region Syddanmark.

Tryk: PR Offset A/S
Oplag: 1.000 stk.

Rapporten kan rekvireres ved henvendelse til:

Afdelingen for Sundhedssamarbejde og Kvalitet, Region Syddanmark
Damhaven 12
7100 Vejle
Telefon: 76631476

www.regionsyddanmark.dk

ISBN: 978-87-92217-35-6
Elektronisk ISBN: 978-87-92217-36-3

Forord

Region Syddanmark har for anden gang gennemført en spørgeskemaundersøgelse om borgernes sundhed, sygelighed og trivsel. Undersøgelsen omfatter svar fra 36.551 syddanskere, og resultaterne er præsenteret i denne sundhedsprofilrapport *"Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013"*.

Sundhedsprofilen giver et unikt indblik i den virkelighed og de udfordringer, som regionen og kommunerne står overfor på forebyggelsesområdet.

Det særlige ved sundhedsprofilen er først og fremmest det store antal borgere, der deltager, samt det faktum, at undersøgelsen foregår i hele Danmark på samme tid. Det gør det til den største sundhedsundersøgelse i Danmark og giver mulighed for at sammenligne borgernes sundhedstilstand på tværs af regioner og kommuner i hele landet.

Sundhedsprofilen giver en lang række oplysninger, som ikke kan hentes i registre. Undersøgelsen bidrager således med unik viden om befolkningens sundhedstilstand her og nu. Med rapporten fra 2013 er det også muligt at se udviklingen i borgernes sundhed siden 2010.

Rapporten *"Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013"* beskriver på både regionalt og kommunalt niveau. Sundhedsprofilen er således et værdifuldt værktøj til at planlægge, prioritere og gennemføre de regionale og kommunale forebyggelses- og behandlingsopgaver.

Region Syddanmark og de syddanske kommuner har et godt samarbejde om sundhed og forebyggelse. Vi skal bruge rapporten til at i fællesskab

give borgerne de bedst mulige sundhedstilbud, der passer til de udfordringer og den hverdag, som vi hver især lever i.

Region Syddanmark har samarbejdet tæt med Statens Institut for Folkesundhed (SIF), Syddansk Universitet, om sundhedsprofilen. Jeg vil gerne takke projektgruppen fra SIF bestående af ph.d.-studerende Anne Illemann Christensen, seniorforsker Michael Davidsen, seniorrådgiver Ola Ekholm, forsker Pia Vivian Pedersen, programsekretær Karin Engel Rasmussen og forskningsleder Knud Juel for godt samarbejde og for deres uvurderlige bidrag til at udarbejde rapporten.

Ligeledes vil jeg takke hver af de 22 kommuner i Region Syddanmark for deres samarbejde i forbindelse med dataindsamling til undersøgelsen. Kommunerne har især bidraget med en stor kommunikationsindsats, der har skabt opbakning til undersøgelsen blandt borgerne og derigennem styrket kvaliteten af sundhedsprofilens resultater.

Til sidst vil jeg rette en meget stor tak til de tusindvis af borgere, der har brugt tid og energi på at deltage i undersøgelsen og dermed har medvirket til, at regionen og kommunerne i dag står med en meget vigtig viden om borgernes trivsel, sundhed og sygdom.

Vejle, marts 2014

Carl Holst
Regionsrådsformand, Region Syddanmark

6

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning.....	8
1. Baggrund, formål og metode	
1.1 Baggrund	22
1.2 Formål	22
1.3 Sociodemografisk beskrivelse	23
1.4 Materiale og metode	26
1.5 Hvordan kan denne undersøgelse anvendes?	29
1.6 Læsevejledning.....	30
2. Helbred og trivsel	
2.1 Selvvurderet helbred	40
2.2 Livskvalitet.....	52
2.3 Fysisk og mentalt helbred	64
2.4 Stress.....	78
2.5 Søvn.....	88
2.6 Belastende livsomstændigheder.....	94
3. Sygelighed	
3.1 Langvarig sygdom	116
3.2 Specifikke sygdomme og lidelser	124
3.3 Smerter eller ubehag	176
3.4 Sygefravær	182
4. Sundhedsadfærd	
4.1 Rygning	194
4.2 Alkohol	216
4.3 Kost	238
4.4 Fysisk aktivitet	264
4.5 Overvægt og undervægt	280
4.6 Ophobning af risikofaktorer	302
5. Kontakt til egen læge	308
6. Sociale relationer	318
7. Psykisk arbejdsmiljø	340
Bilag A. Klassifikation af udvalgte variable.....	348

6

Sammenfatning

Sammenfatning

I denne rapport beskrives forekomsten og fordelingen af sundhed og sygelighed, og forhold af betydning herfor, i den voksne befolkning i Region Syddanmark. Herudover belyses udviklingen i borgernes sundhedstilstand fra 2010 til 2013. Undersøgelsens resultater kan bruges til regional og kommunal sundhedsplanlægning og til brug for analyser af kommunale forskelle.

Undersøgelsen er både en regional og kommunal repræsentativ undersøgelse af borgere på 16 år eller derover i Region Syddanmark. Der er udtrukket en stikprøve på 56.300 tilfældigt udvalgte borgere bosiddende i Region Syddanmark d. 1. januar 2013. Dataindsamlingen er baseret på udsendelse af et selvadministreret spørgeskema til alle personer i stikprøven. Det har været muligt for deltagerne enten at besvare spørgeskemaet på papir eller at besvare et identisk spørgeskema på internettet. I alt blev der opnået besvarelser fra 36.551 borgere svarende til 64,9 %.

I rapporten præsenteres forekomsten og fordelingen af en række indikatorer for sundhed, sygelighed og trivsel i forhold til udvalgte baggrundsfaktorer: Køn, alder, højeste fuldførte uddannelsesniveau, erhvervsmæssig stilling, samlivsstatus, etnisk baggrund og kommune.

I det følgende beskrives den sociodemografiske befolkningssammensætning i Region Syddanmark og i kommunerne i regionen baseret på oplysninger fra Danmarks Statistik. Derefter præsenteres undersøgelsens hovedresultater. Dette sker ved først at beskrive resultaterne fra de undersøgte temaer – helbred og trivsel, sygelighed, sundhedsadfærd, kontakt til egen læge, sociale relationer og psykisk arbejdsmiljø – og efterfølgende præsentere udvalgte tværgående resultater, dels ud fra et fokus på uddannelsesmæssige forskelle og dels ud fra et fokus på udviklingen fra 2010 til 2013.

Sociodemografisk beskrivelse

Ifølge Danmarks Statistik havde Region Syddanmark pr. 1. januar 2013 i alt 975.809 indbyggere på 16 år eller derover. Ud af regionens i alt 22 kommuner er Odense Kommune og Esbjerg Kommune de største med henholdsvis ca. 159.000 og 94.000 indbyggere på 16 år eller derover. De mindste kommuner er Fanø Kommune, Ærø Kommune og Langeland Kommune med henholdsvis ca. 2.700, 5.700 og 11.000 indbyggere på 16 år eller derover.

Der bor relativt få 16-24 årige i Fanø Kommune, Langeland Kommune og Ærø Kommune og relativt mange i Odense Kommune. Der er relativt mange borgere på 65 år eller derover i Ærø Kommune, Langeland Kommune og Fanø Kommune og relativt få i Odense Kommune og Esbjerg Kommune.

Blandt de 15-69-årige borgere i regionen som helhed har i alt 31,7 % grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau, 41,9 % har en kort uddannelse, 14,2 % har en mellemlang videregående uddannelse, og 4,3 % har henholdsvis en kort videregående uddannelse og en lang videregående uddannelse. Langeland Kommune (36,8 %), Billund Kommune (35,8 %) og Tønder Kommune (35,8 %) har de største andele af borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau, mens Fanø Kommune (21,4 %) og Odense Kommune (27,6 %) har de mindste andele.

Hver anden borger (50,0 %) på 16 år eller derover i Region Syddanmark er gift, mens ca. hver tredje er ugift (32,9 %), og hver tiende er fraskilt (10,0 %). Der er procentvist flest ugifte i Odense Kommune (41,8 %) og procentvist færrest ugifte i Langeland Kommune (26,2 %), hvilket hænger sammen med forskellen i alderssammensætningen i kommunerne.

I Region Syddanmark har 91,2 % af borgerne på 16 år eller derover dansk baggrund, 3,8 % har anden vestlig baggrund, og 5,0 % har ikke-vestlig baggrund. Andelen af borgere med ikke-vestlig baggrund er størst i Odense Kommune (9,4 %), Fredericia Kommune (6,1 %), Kolding Kommune (5,9 %) og Vejle Kommune (5,8 %), og er mindst i Assens Kommune (1,7 %), Ærø Kommune (1,7 %) og Langeland Kommune (1,8 %).

Helbred og trivsel

I alt 83,5 % af borgerne i Region Syddanmark angiver, at de har et fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred (tabel 1). Andelen er større blandt mænd end blandt kvinder og falder overordnet med stigende alder.

Borgerne i Region Syddanmark er i 2013 blevet spurgt om, hvorvidt de føler sig friske nok til at gøre det, de har lyst til, samt hvordan de vil bedømme deres livskvalitet. I alt 71,2 % svarer, at de for det meste føler sig friske nok til at gøre det, de har lyst til. Næsten fire ud af fem borgere (79,3 %) vurderer deres livskvalitet som særdeles god eller god. Andelen er mindst i aldersgruppen 75 år eller derover for både mænd og kvinder. Andelen med særdeles god eller god livskvalitet stiger med stigende uddannelsesniveau.

Andelen af borgere med henholdsvis dårligt fysisk og dårligt mentalt helbred er større blandt kvinder end blandt mænd. For begge indikatorer gælder

det, at andelen er størst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau og mindst blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

Omtrent hver tiende borger i Region Syddanmark (10,6 %) angiver, at de aldrig eller næsten aldrig får søvn nok til at føle sig udhvilet. Andelen er mindst blandt beskæftigede (9,7 %) og størst blandt førtidspensionister (20,2 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (28,1 %).

Andelen med et højt stressniveau er større blandt kvinder end blandt mænd. Det er gruppen af beskæftigede, der har den laveste forekomst af borgere med højt stressniveau, mens førtidspensionister og andre uden for arbejdsmarkedet har de højeste forekomster.

Borgerne i Region Syddanmark er også blevet stillet en række spørgsmål, der skal belyse, hvorvidt de oplever belastende livsomstændigheder. I alt 8,3 % af borgerne vurderer egen eller familiens økonomiske situation som dårlig eller meget dårlig, og 13,6 % af borgerne har inden for de seneste 12 måneder følt sig meget belastet af deres økonomi. For begge disse indikatorer er der en sammenhæng med uddannelsesniveau, når der tages højde for køns- og aldersforskelle mellem uddannelsesgrupperne, således at forekomsten falder med stigende uddannelsesniveau.

Tabel 1 Udvalgte indikatorer for helbred og trivsel blandt mænd og kvinder. Procent

	Mænd	Kvinder	Alle
Fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred	85,6	81,5	83,5
Særdeles god eller god livskvalitet	80,3	78,4	79,3
Får aldrig/næsten aldrig søvn nok til at føle sig udhvilet	9,4	11,7	10,6
Vurderer egen/familiens økonomiske situation som dårlig eller meget dårlig	8,7	7,9	8,3
Har følt sig meget belastet af sin økonomi inden for de seneste 12 måneder	13,1	14,2	13,6

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Sygelighed

Der er i alt 35,3 % af borgerne i Region Syddanmark, som har én eller flere langvarige sygdomme (tabel 2). Andelen er større blandt kvinder (37,3 %) end blandt mænd (33,3 %) og stiger overordnet med stigende alder. Der er en sammenhæng mellem langvarig sygdom og højeste fuldførte uddannelsesniveau. Således falder andelen med langvarig sygdom med stigende uddannelsesniveau.

Borgerne i Region Syddanmark er endvidere blevet bedt om at angive, hvorvidt de har eller har haft en række specifikke sygdomme og lidelser. De hyppigste sygdomme og lidelser er slidgigt (20,8 %), forhøjet blodtryk (20,0 %) og allergi (19,7 %). Forekomsten af borgere, der har været meget

generet af smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage, er større blandt kvinder (46,5 %) end blandt mænd (34,0 %). Blandt de former for meget generende smerter eller ubehag, som borgerne er blevet spurgt om, er de hyppigst forekommende: træthed (17,5 %), smerter eller ubehag i arme, hænder, ben, knæ, hofter eller led (17,4 %) samt smerter eller ubehag i ryg eller lænd (15,3 %).

I alt 16,6 % af de erhvervsaktive borgere i alderen 16-64 år har haft sygefravær inden for de seneste 14 dage, og 4,4 % har haft langvarigt sygefravær (mere end 25 sygedage) inden for det seneste år. For begge indikatorer gælder det, at andelen er større blandt kvinder end blandt mænd.

Tabel 2 Udvalgte indikatorer for sygelighed og sygefravær blandt mænd og kvinder. Procent

	Mænd	Kvinder	Alle
Langvarig sygdom	33,3	37,3	35,3
Meget generet af smerter og ubehag inden for de seneste 14 dage	34,0	46,5	40,3
Sygefravær inden for de seneste 14 dage	14,2	19,2	16,6
Langvarigt sygefravær inden for det seneste år	3,8	5,1	4,4

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Sundhedsadfærd

I alt 19,0 % af borgerne i Region Syddanmark ryger dagligt (tabel 3). Andelen er større blandt mænd (20,9 %) end blandt kvinder (17,1 %). Sammenlignet med beskæftigede (17,4 %) er forekomsten af dagligrygning markant højere blandt førtidspensionister (36,6 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (39,9 %). I alt 72,7 % af dagligrygerne angiver, at de gerne vil holde op med at ryge. Denne andel er størst blandt beskæftigede (79,6 %) og mindst blandt førtidspensionister (68,9 %). Der er i alt 9,7 % af borgerne i Region Syddanmark, som er storrygere (dvs. de ryger 15 eller flere cigaretter om dagen). Endelig er lidt under hver tiende ikke-dagligryger i Region Syddanmark (9,4 %) udsat for passiv rygning mindst ½ time om dagen. Andelen er større blandt mænd (10,6 %) end blandt kvinder (8,3 %), og for både mænd og kvinder er andelen størst i aldersgruppen 16-24 år.

Forekomsten af borgere, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med

alkoholindtagelse i løbet af en typisk uge, er højere blandt mænd (10,2 %) end blandt kvinder (5,9 %). Det er i aldersgruppen 16-24 år, at man ser den højeste forekomst (16,6 % blandt 16-24 årige mænd og 13,8 % blandt 16-24 årige kvinder). Blandt borgere, der overskrider højrisikogrænsen, vil 30,4 % gerne nedsætte deres alkoholforbrug. Samtidig er der blandt borgere, der overskrider højrisikogrænsen, i alt 48,9 %, der angiver, at de ikke mener, at deres alkoholforbrug er skadeligt for helbredet.

Blandt borgere i Region Syddanmark angiver i alt 26,7 %, at de jævnligt (hver måned) drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed (såkaldt binge drinking). Andelen er markant større blandt mænd (36,3 %) end blandt kvinder (17,3 %). Både for mænd og kvinder ses den største andel i den yngste aldersgruppe (59,5 % blandt 16-24 årige mænd og 46,4 % blandt 16-24 årige kvinder). Der er en mindre andel, der jævnligt (hver måned)

drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed, blandt førtidspensionister (17,7 %) end blandt beskæftigede (28,9 %) og arbejdsløse (31,1 %). Blandt andre uden for arbejdsmarkedet er andelen 24,4 %.

I alt 17,0 % har et usundt kostmønster, dvs. usunde kostvaner, hvor der er et lavt indtag af frugt, grønt og fisk og et højt indtag af mættet fedt i kosten. Andelen med usundt kostmønster er markant større blandt mænd (22,4 %) end blandt kvinder (11,6 %) og falder med stigende uddannelsesniveau. Blandt borgere med et usundt kostmønster angiver 49,9 %, at de gerne vil spise mere sundt. Andelen, der gerne vil spise mere sundt, er større blandt kvinder (61,3 %) sammenlignet med mænd (43,9 %) og er desuden mindst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (33,5 %) og størst blandt borgere med en lang videregående uddannelse (71,4 %). I Region Syddanmark spiser 59,2 % af borgerne frugt dagligt eller flere gange dagligt, og 13,0 % angiver, at de spiser fastfood (pizza, burger, pølser, shawarma m.m.) mindst én gang om ugen. Der er 13,3 %, der drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker mindst fem gange om ugen, mens i alt 12,4 % af borgerne angiver, at de spiser kager, chokolade, is eller slik mindst fem gange om ugen.

Der er i alt 17,6 %, der rapporterer, at de primært har stillesiddende fritidsaktivitet (dvs. læser, ser fjernsyn eller har anden stillesiddende beskæftigelse). Forekomsten af borgere med stillesiddende fritidsaktivitet er markant højere blandt førtidspensionister (33,6 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (30,8 %) end blandt arbejdsløse (14,7 %)

og beskæftigede (12,2 %). Blandt borgere med stillesiddende fritidsaktivitet vil 67,3 % gerne være mere fysisk aktive. Der er en mindre andel, der gerne vil være mere fysisk aktiv, blandt førtidspensionister (66,5 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (73,8 %) sammenlignet med beskæftigede (79,2 %). Blandt arbejdsløse er andelen 79,4 %.

I alt 50,8 % af borgerne i Region Syddanmark er moderat eller svært overvægtige (BMI $\geq$ 25). Andelen er større blandt mænd (58,1 %) end blandt kvinder (43,5 %). Der er i alt 15,8 %, som er svært overvægtige (BMI $\geq$ 30), og her ses ingen nævneværdig forskel på andelen blandt mænd (15,9 %) og kvinder (15,6 %). Jo højere uddannelsesniveau, desto mindre er andelen af svært overvægtige. Blandt borgere, der er svært overvægtige, angiver 54,1 %, at de gerne vil tabe sig. Det gælder en større andel blandt kvinder (66,7 %) end mænd (41,7 %).

Usundt kostmønster, rygning, alkohol, stillesiddende fritidsaktivitet og svær overvægt har hver for sig betydning for sundheden, men en ophobning af disse risikofaktorer øger betydeligt risikoen for en række sygdomme. Blandt mænd har i alt 6,8 % tre eller flere af følgende risikofaktorer: Usundt kostmønster, daglig rygning, overskridelse af Sundhedsstyrelsens højriskogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, stillesiddende fritidsaktivitet samt svær overvægt. For kvinder er den tilsvarende andel 3,5 %. Andelen, der har tre eller flere af disse risikofaktorer, er størst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (12,8 %) og mindst blandt borgere med en lang videregående uddannelse (1,7 %).

Tabel 3 Udvalgte indikatorer for sundhedsadfærd blandt mænd og kvinder. Procent

	Mænd	Kvinder	Alle
Ryger dagligt	20,9	17,1	19,0
Overskrider Sundhedsstyrelsens højriskogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse	10,2	5,9	8,1
Usundt kostmønster	22,4	11,6	17,0
Stillesiddende fritidsaktivitet	16,9	18,3	17,6
Svær overvægt (BMI $\geq$ 30)	15,9	15,6	15,8

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Kontakt til egen læge

I Region Syddanmark har i alt 77,3 % af borgerne været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder. Andelen er større blandt kvinder (82,9 %) end blandt mænd (71,6 %). Det gælder endvidere, at andelen er større blandt førtidspensionister (86,1 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (90,2 %) sammenlignet med beskæftigede (72,5 %) og arbejdsløse (74,5 %). Blandt mænd, der er dagligrygere, har i alt 38,7 % modtaget råd fra egen læge om rygestop, mens det gælder for 37,3 % blandt kvinder, der er dagligrygere. Blandt svært overvægtige er andelen, der har modtaget råd om vægttab, større blandt mænd (44,0 %) end blandt kvinder (35,9 %).

Sociale relationer

I alt 7,7 % af borgerne i Region Syddanmark har sjældent eller aldrig kontakt med familie. Forekomsten er højere blandt mænd (9,9 %) end blandt kvinder (5,6 %). Sammenlignet med beskæftigede (6,4 %) har især førtidspensionister (13,6 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (12,3 %) en høj forekomst. Der er 8,4 % af borgerne, som sjældent eller aldrig har kontakt med venner.

I alt oplyser 6,0 %, at de ofte er alene, selvom de har mest lyst til at være sammen med andre. For både mænd og kvinder ses de største andele i aldersgrupperne 16-24 år og 75 år eller derover. Andelen, der ofte er uønsket alene, er større blandt arbejdsløse (9,2 %), førtidspensionister (15,4 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (19,4 %) end blandt beskæftigede (3,4 %).

I Region Syddanmark angiver i alt 4,6 %, at de aldrig eller næsten aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller har brug for støtte. Der er en højere forekomst blandt mænd (6,0 %) end blandt kvinder (3,2 %). Der er endvidere en relativt høj forekomst blandt arbejdsløse (5,3 %), førtidspensionister (8,6 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (7,1 %) sammenlignet med beskæftigede (3,4 %).

Psykisk arbejdsmiljø

I Region Syddanmark angiver i alt 15,2 % af de erhvervsaktive borgere i alderen 16-64 år, at de altid eller ofte har svært ved at nå alle deres arbejdsopgaver. Andelen er større blandt kvinder (16,6 %) end blandt mænd (13,9 %) og mindst i aldersgruppen 16-24 år for både mænd og kvinder. Andelen, der altid eller ofte har svært ved at nå alle deres arbejdsopgaver, stiger med stigende uddannelsesniveau.

Der er i alt 26,3 % af de erhvervsaktive borgere i aldersgruppen 16-64 år, som rapporterer, at de har ringe indflydelse på, hvad de laver på deres arbejde. Andelen falder med stigende uddannelsesniveau.

Social ulighed i sundhed og sygelighed

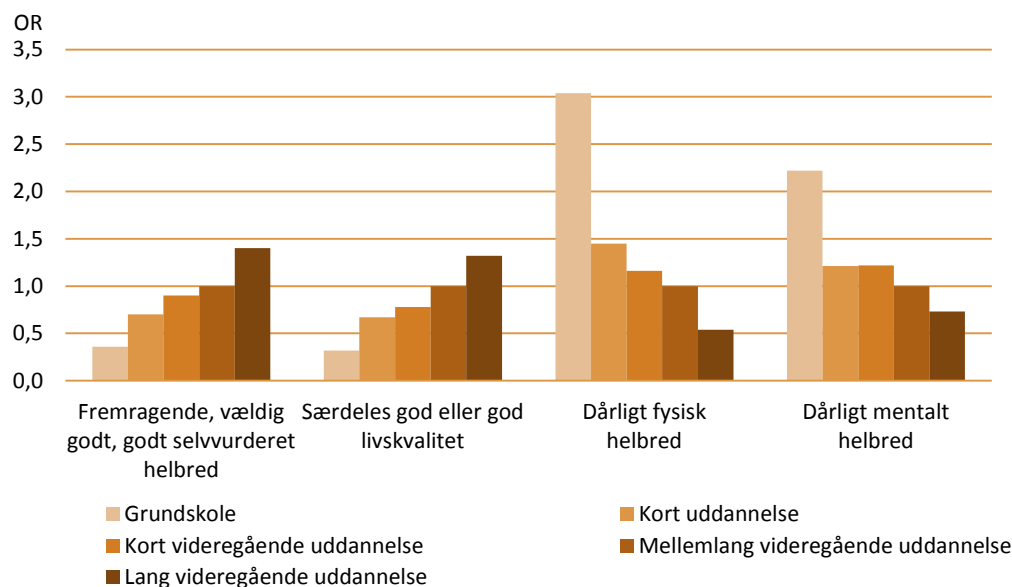
I det følgende præsenteres undersøgelsens resultater tværgående med særligt fokus på sammenhængen mellem uddannelsesniveau og udvalgte indikatorer for helbred og trivsel, sygelighed, kontakt til egen læge, sundhedsadfærd samt sociale relationer. Resultaterne præsenteres som odds ratios (OR), hvor der er justeret for køn og alder. Når OR stiger med stigende uddannelsesniveau, stiger forekomsten af den valgte indikator også med stigende uddannelsesniveau – falder OR, falder forekomsten også.

I figur 1 og 2 præsenteres sammenhængen mellem uddannelsesniveau og udvalgte indikatorer for helbred og trivsel. Af figur 1 fremgår det, at der for alle fire indikatorer ses en klar sammenhæng på den måde, at jo højere uddannelsesniveau, desto bedre helbred og trivsel. Af figur 2 ses det, at forekomsten af borgere med højt stressniveau falder med stigende uddannelsesniveau. Der ses ingen entydig sammenhæng mellem uddannelsesniveau og forekomsten af borgere, der aldrig eller næsten aldrig får søvn nok til at føle sig udhvilet. Forekomsten er dog højest blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau.

Forekomsten af borgere, der inden for de seneste 12 måneder har følt sig meget belastet af deres økonomi, falder med stigende uddannelsesniveau. Helt det samme entydige mønster ses ikke i forhold til forekomsten af borgere, der inden for de seneste seks måneder, af økonomiske grunde, har

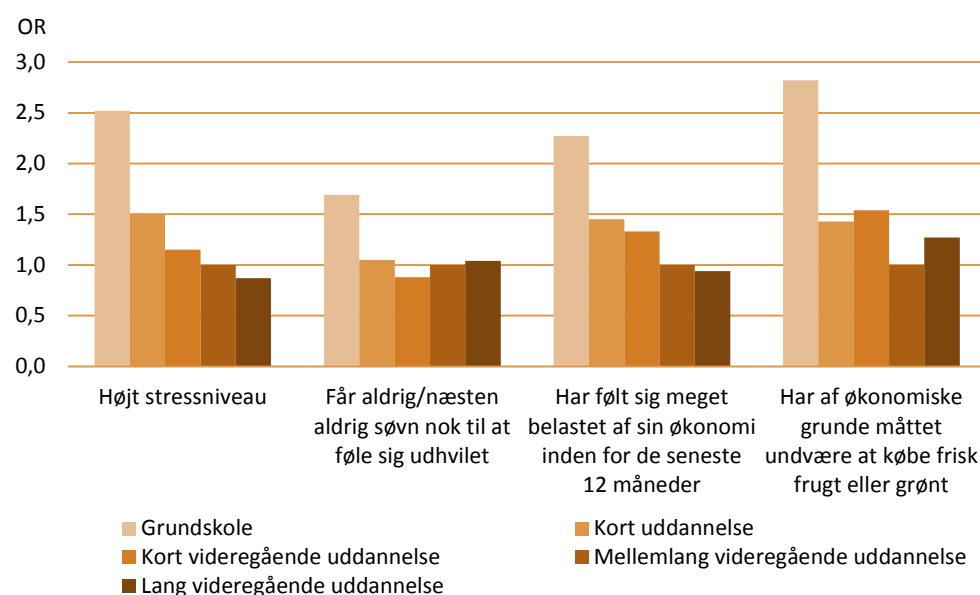
måttet undvære at købe frisk frugt eller grønt. Forekomsten er dog højest blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau og lavest blandt borgere med en mellemlang eller lang videregående uddannelse.

Figur 1 Udvalgte indikatorer for helbred og trivsel i forhold til uddannelsesniveau blandt borgere i Region Syddanmark (25 år eller derover). Køns- og aldersjusteret OR

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 2 Udvalgte indikatorer for helbred og trivsel i forhold til uddannelsesniveau blandt borgere i Region Syddanmark (25 år eller derover). Køns- og aldersjusteret OR

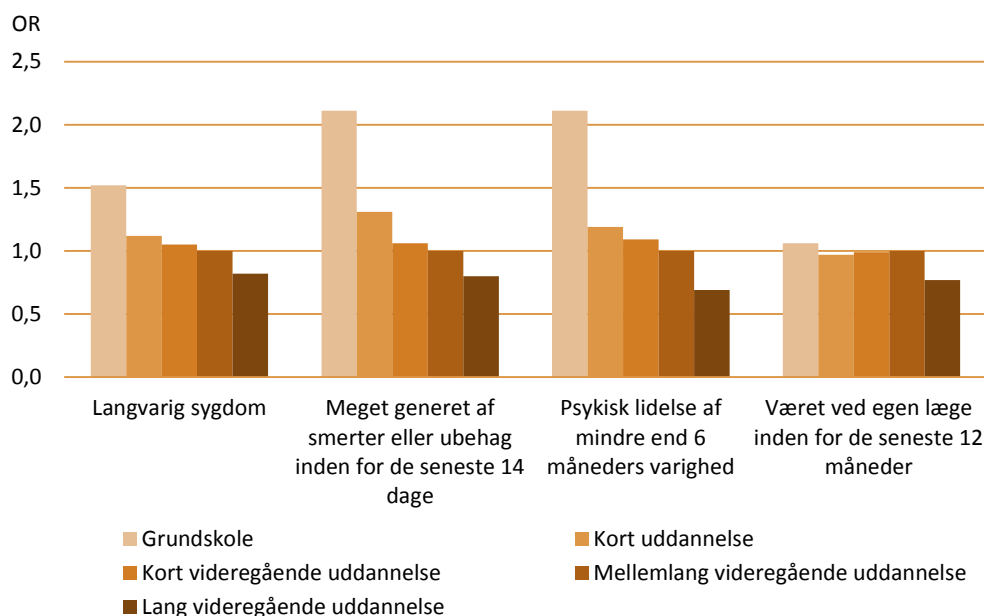
Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

I figur 3 præsenteres sammenhængen mellem uddannelsesniveau og udvalgte indikatorer for sygelighed og kontakt til egen læge. For de tre indikatorer for sygelighed ses en klar sammenhæng med uddannelsesniveau. Jo højere uddannelsesniveau, desto mindre sygelighed. Derimod ses der kun små uddannelsesmæssige forskelle i forhold til forekomsten af borgere, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder. Forekomsten er dog relativt lav blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

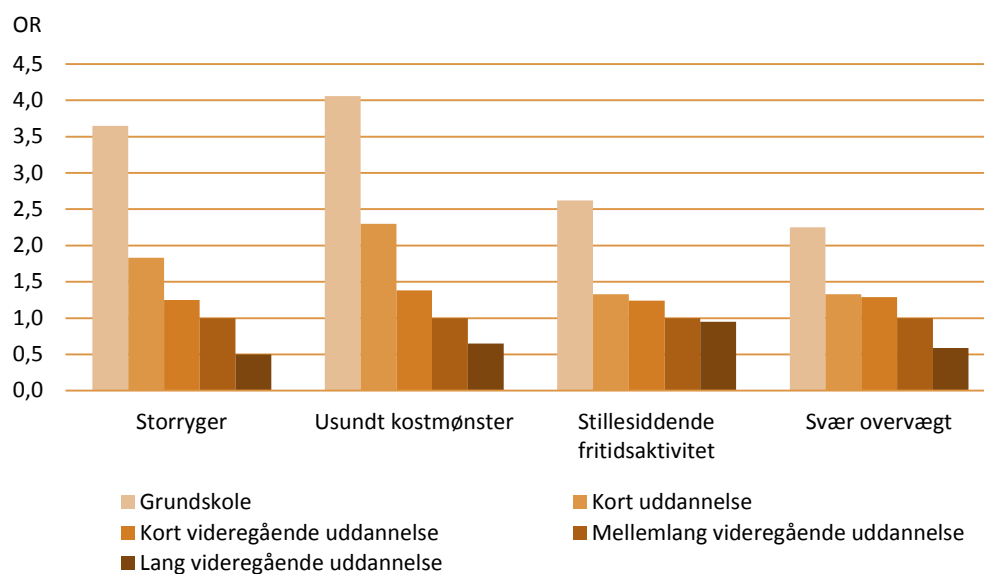
Sammenhængen mellem uddannelsesniveau og sundhedsadfærd ses i figur 4. Generelt viser figuren, at sundhedsadfærden forbedres med stigende uddannelsesniveau. Således falder forekomsten af

borgere, der er storrygere; forekomsten af borgere med henholdsvis usundt kostmønster og stillesiddende fritidsaktivitet; og forekomsten af svært overvægtige, med stigende uddannelsesniveau. Figur 5 viser andelen af borgere, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse blandt mænd og kvinder i forskellige alders- og uddannelsesgrupper. Figuren viser et tydeligt mønster: I de yngste aldersgrupper er forekomsten af borgere, der overskrider højrisikogrænsen, højest blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau. I de ældste aldersgrupper er forekomsten højest blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

Figur 3 Udvalgte indikatorer for sygelighed og kontakt til egen læge inden for de seneste 12 måneder i forhold til uddannelsesniveau blandt borgere i Region Syddanmark (25 år eller derover). Køns- og aldersjusteret OR

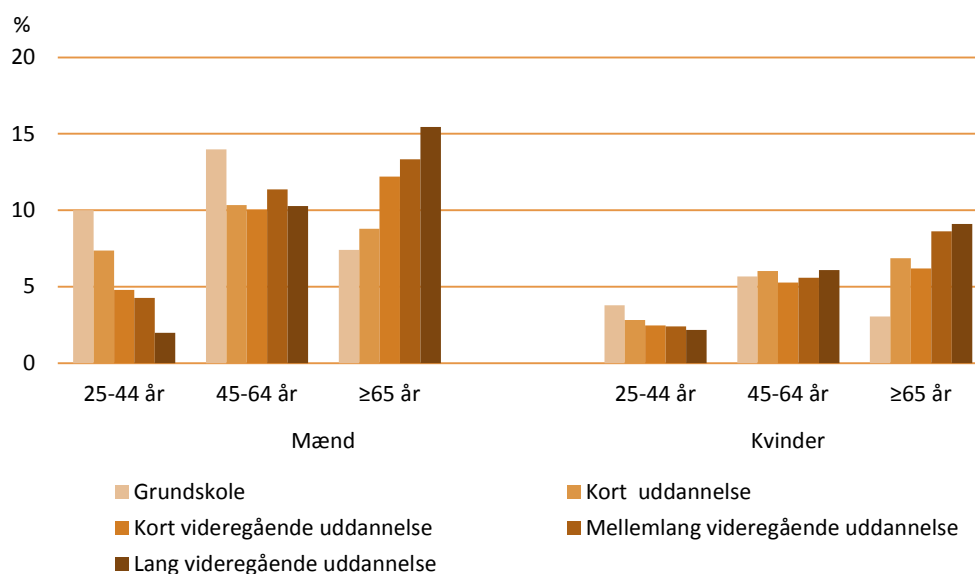

Figur 4 Udvalgte indikatorer for sundhedsadfærd i forhold til uddannelsesniveau blandt borgere i Region Syddanmark (25 år eller derover). Køns- og aldersjusteret OR

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 5 Andel, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse (21 pr. uge for mænd og 14 pr. uge for kvinder) i løbet af en typisk uge, blandt mænd og kvinder (25 år eller derover) i forskellige alders- og uddannelsesgrupper. Procent

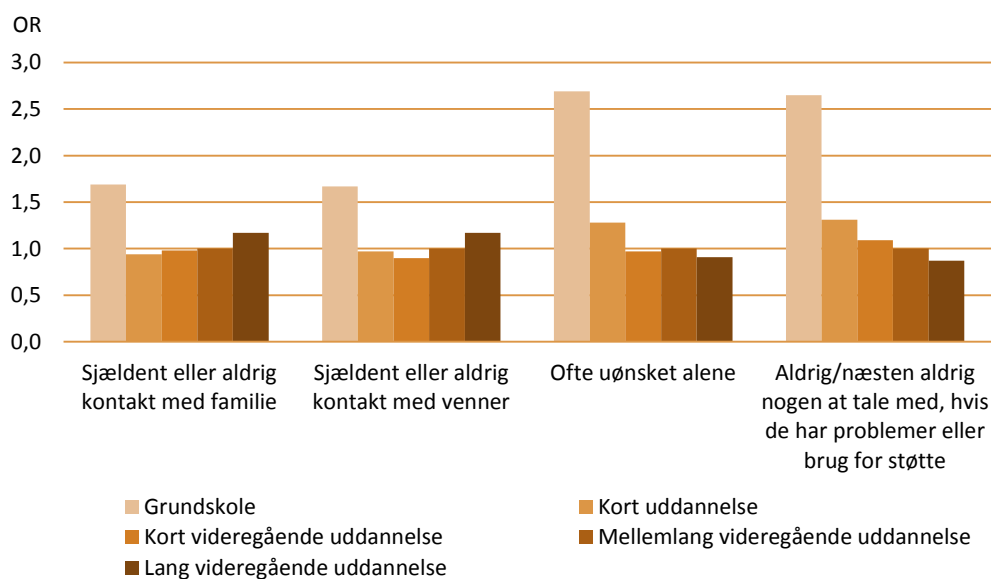

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 6 viser sammenhængen mellem uddannelsesniveau og udvalgte indikatorer for sociale relationer. Der er generelt ikke så entydig en sammenhæng mellem uddannelsesniveau og sociale relationer, som det er tilfældet med de fleste af de øvrige indikatorer for sundhed og sygelighed. Borgere

med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau skiller sig dog ud fra de øvrige uddannelsesgrupper på den måde, at de har svagere sociale relationer, både i forhold til hyppigheden af kontakt med familie og venner og adgangen til hjælp og støtte.

Figur 6 Udvalgte indikatorer for sociale relationer i forhold til uddannelsesniveau blandt borgere i Region Syddanmark (25 år eller derover). Køns- og aldersjusteret OR

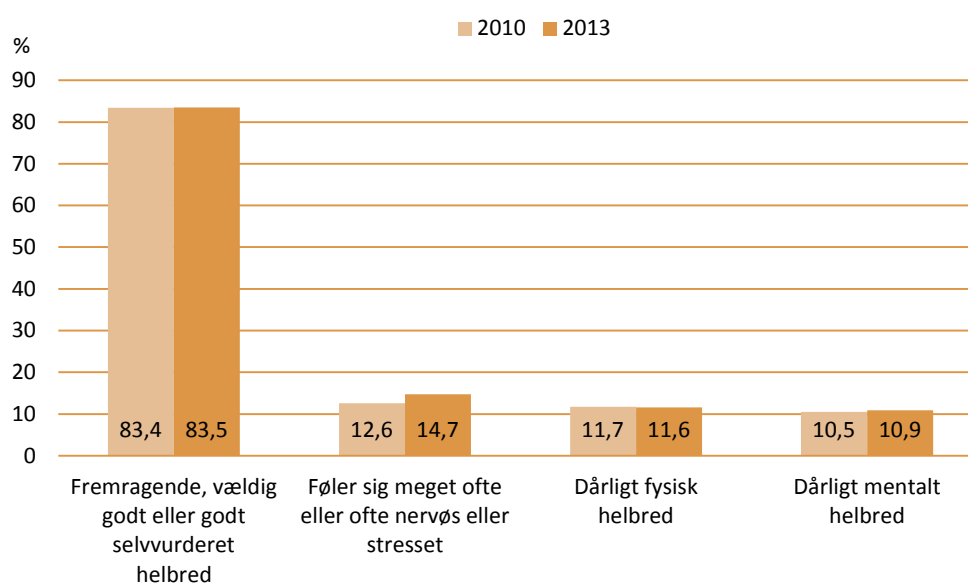
Udviklingen i sundhed og sygelighed fra 2010 til 2013

I det følgende præsenteres udviklingen i sundheds- og sygelighedstilstanden blandt borgere i Region Syddanmark fra 2010 til 2013.

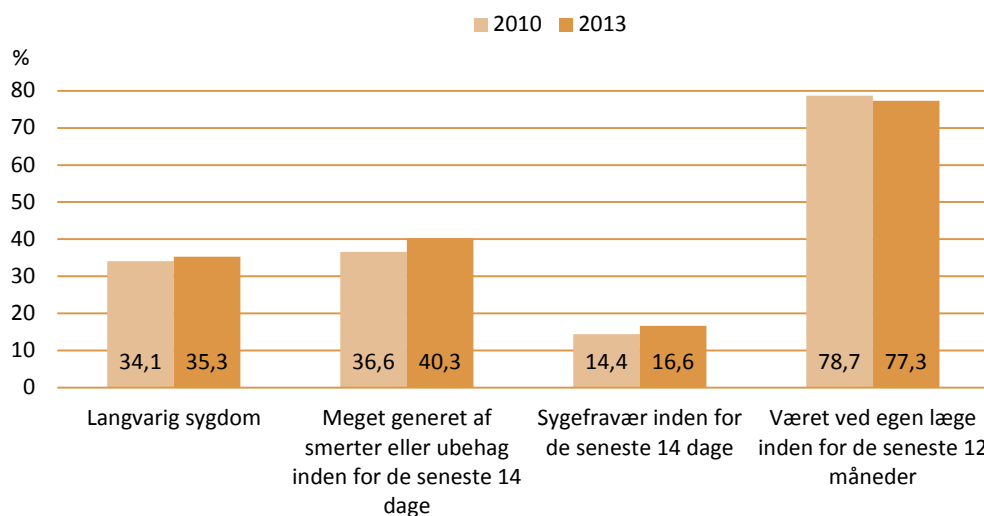
Figur 7 viser udviklingen fra 2010 til 2013 i udvalgte indikatorer for helbred og trivsel. Der er for de fleste indikatorer for helbred og trivsel ikke sket væsentlige ændringer i perioden 2010 til 2013. Det ses af figur 7, at forekomsten af borgere med fremragende, vældig godt eller godt selv vurderet helbred generelt er uændret i perioden 2010 til 2013. Det samme er tilfældet for andelen med henholdsvis dårligt fysisk og dårligt mentalt helbred. Derimod er andelen, der meget ofte eller ofte føler sig nervøs eller stresset, steget fra 12,6 % i 2010 til 14,7 % i 2013, og stigningen ses både blandt mænd og kvinder og i alle aldersgrupper med undtagelse af kvinder i alderen 75 år eller derover. Andelen af borgere, der meget ofte eller ofte føler sig nervøse eller stressede, er især steget blandt kvinder i aldersgrupperne 16-24 år og 25-34 år.

Ser man på udviklingen i sygelighed blandt borgerne i Region Syddanmark, tegner der sig et lidt blandet mønster. Af figur 8 fremgår det, at forekomsten af borgere med langvarig sygdom er steget lidt fra 34,1 % i 2010 til 35,3 % i 2013. Der er ligeledes sket en stigning i forekomsten af borgere, der har været meget generet af smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage – fra 36,6 % i 2010 til 40,3 % i 2013. Denne stigning gælder for mænd og kvinder i alle aldersgrupper med undtagelse af kvinder i alderen 75 år eller derover. Forekomsten af en række specifikke sygdomme og lidelser, som fx forhøjet blodtryk, har overordnet været konstant i perioden 2010 til 2013. Andelen med sygefravær inden for de seneste 14 dage er steget fra 14,4 % i 2010 til 16,6 % i 2013. Der er fra 2010 til 2013 sket et lille fald på 1,4 procentpoint i andelen, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder. Faldet gælder for de fleste køns- og aldersgrupper.

Figur 7 Udviklingen i udvalgte indikatorer for helbred og trivsel fra 2010 til 2013. Procent

Figur 8 Udviklingen i udvalgte indikatorer for sygelighed og kontakt til egen læge inden for de seneste 12 måneder fra 2010 til 2013. Procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 9 og 10 viser udviklingen i udvalgte indikatorer for sundhedsadfærd fra 2010 til 2013. Som det fremgår af figurene, er der i perioden sket en udvikling i både positiv og negativ retning. Andelen af dagligrygere er faldet med 3,1 procentpoint fra 2010 til 2013, og faldet gælder for mænd og kvinder i alle aldersgrupper med undtagelse af kvinder i alderen 75 år eller derover. Der er ligeledes sket et fald i andelen af storrygere. Andelen af dagligrygere, der gerne vil holde op med at ryge, er uændret i perioden 2010 til 2013.

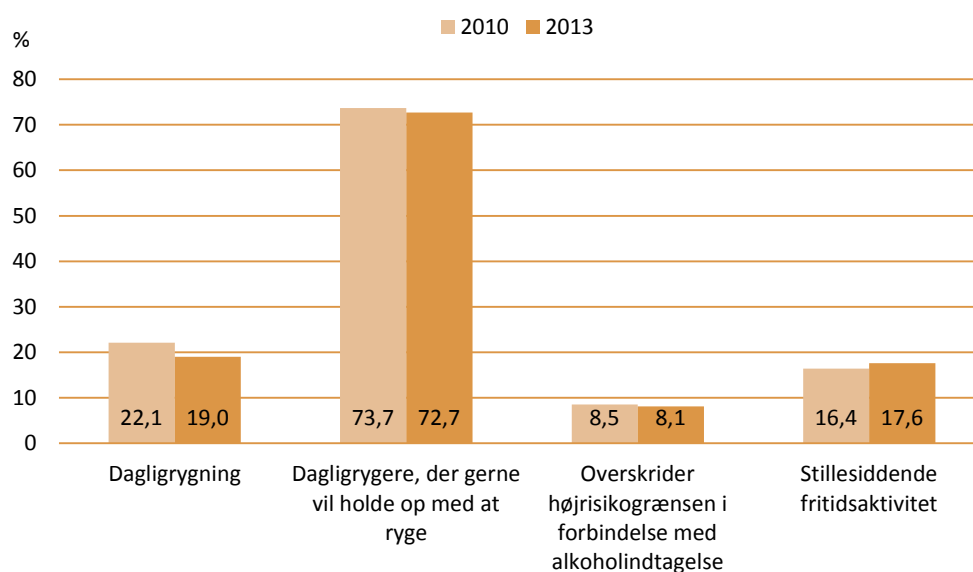
Der er overordnet ikke sket væsentlige ændringer i forekomsten af borgere, der overskrider højrisikogrænsen i forbindelse med alkoholindtagelse, fra 2010 til 2013. I samme periode er der sket en stigning på 3,9 procentpoint i andelen, der overskrider højrisikogrænsen og gerne vil nedsætte deres alkoholforbrug.

I forhold til fysisk aktivitet er andelen med stille-siddende fritidsaktivitet steget lidt fra 16,4 % i 2010 til 17,6 % i 2013. Stigningen gælder især blandt mænd og kvinder i alderen 75 år eller derover.

Af figur 10 fremgår det, at der er sket en stigning på 2,5 procentpoint fra 2010 til 2013 i andelen med usundt kostmønster. Samtidig er der sket et fald på 7,3 procentpoint i andelen, der spiser frugt dagligt. Ændringerne i disse to indikatorer gælder generelt for både mænd og kvinder og i de fleste aldersgrupper. Det fremgår også, at andelen af svært overvægtige i Region Syddanmark er steget fra 14,5 % i 2010 til 15,8 % i 2013. Andelen af svært overvægtige, der gerne vil tabe sig, er imidlertid faldet med 3,4 procentpoint i perioden 2010 til 2013.

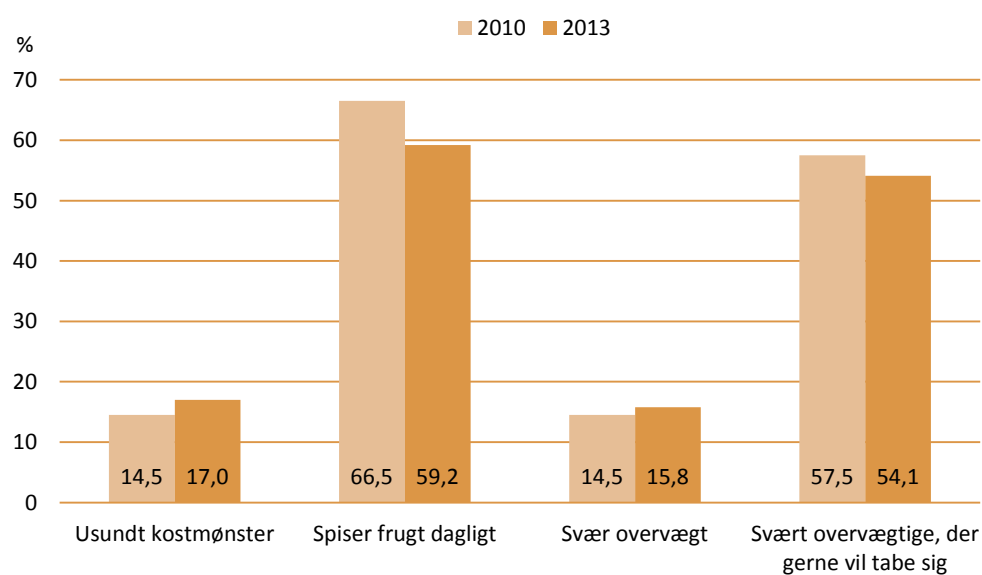
Figur 11 viser udviklingen fra 2010 til 2013 i udvalgte indikatorer for sociale relationer. Det ses, at forekomsten af de viste indikatorer overordnet set er uændret i perioden 2010 til 2013.

Figur 9 Udviklingen i udvalgte indikatorer for sundhedsadfærd fra 2010 til 2013. Procent

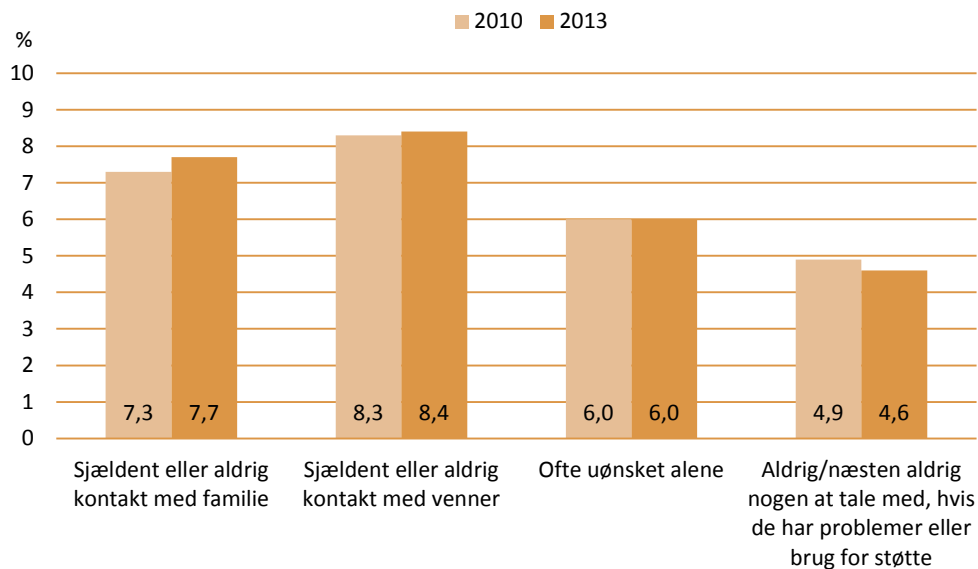
Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 10 Udviklingen i udvalgte indikatorer for sundhedsadfærd fra 2010 til 2013. Procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 11 Udviklingen i udvalgte indikatorer for sociale relationer fra 2010 til 2013. Procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

1 Baggrund, formål og metode

1.1 Baggrund

1.2 Formål

1.3 En sociodemografisk beskrivelse

1.4 Materiale og metode

1.5 Hvordan kan denne undersøgelse anvendes?

1.6 Læsevejledning

1 Baggrund, formål og metode

1.1 Baggrund

De fem regioner i Danmark og Statens Institut for Folkesundhed ved Syddansk Universitet (SIF) har i 2010 og 2013 gennemført en undersøgelse af den danske befolknings sundhed og sygelighed. Nærværende rapport præsenterer resultater for Region Syddanmark.

I befolkningsundersøgelser indsamles data om sundhed og sygelighed samt forhold af betydning herfor, som ikke er tilgængelige i den del af de nationale danske informationssystemer, der dækker den institutionsbehandlede sygelighed, dødelighed og sociale begivenheder. Undersøgelsen gennemføres, da der er en række oplysninger omkring sundhed og sygelighed, man alene kan opnå ved at spørge borgerne direkte. Endvidere gælder det, at det sygdomsmønster, der tegner sig i befolkningen, afhænger af, hvilke data der anvendes. Anvendes fx Landspatientregisteret udgør hjerte-kar-sygdomme den største sygdomsgruppe, mens det er muskel- og skeletsygdomme i befolkningsundersøgelser. Det er derfor nødvendigt at anvende mange forskellige indikatorer og datakilder, hvis man skal have et fuldstændigt og nuanceret billede af folkesundheden (1).

De fem regioner og SIF har alle udsendt spørgeskemaer med 54 fælles standardspørgsmål. Standardspørgsmålene er udarbejdet af en gruppe bestående af repræsentanter fra konsulentfirmaet COWI A/S, Sundhedsstyrelsen, Danske Regioner, Kommunernes Landsforening, de fem regioner, kommunerne og SIF. I nærværende undersøgelse har Region Syddanmark i samarbejde med de 22 kommuner i regionen endvidere suppleret standardspørgsmålene med yderligere 27 spørgsmål. Spørgeskemaet i Region Syddanmark indeholdt således i alt 81 spørgsmål.

Spørgeskemaet kan rekvireres på Region Syddanmarks hjemmeside www.regionsyddanmark.dk. En oversigt over temaerne i spørgeskemaet ses i tabel 1.1.1.

Tabel 1.1.1 Oversigt over temaerne i det udsendte spørgeskema

Emne	Spørgsmål
Køn og alder	1-2
Helbred og trivsel	3-13
Stress	14
Sygelighed	15-18
Rygning	19-27
Alkohol	28-38
Kost	39-47
Fysisk aktivitet og motion	48-55
Højde og vægt	56-59
Kontakt til sundhedsvæsenet	60-63
Sociale relationer	64-67
Søvn	68-69
Økonomi	70-71
Personlige forhold	72-78
Arbejds miljø	79-81

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

1.2 Formål

Det overordnede formål med nærværende undersøgelse er at:

- beskrive forekomsten og fordelingen af sundhed og sygelighed i den voksne befolkning i Region Syddanmark. Beskrivelsen omfatter forekomst og fordeling af helbred og trivsel, sygelighed, sundhedsadfærd, kontakt til egen læge samt faktorer af betydning for sundheden
- tilvejebringe datamateriale til brug for sundhedsplanlægning og til brug for analyser af kommunale forskelle
- beskrive udviklingen af sundhed og sygelighed i den voksne befolkning i Region Syddanmark fra 2010 til 2013

1.3 En sociodemografisk beskrivelse

I dette afsnit gives en beskrivelse af de 22 kommuner i Region Syddanmark i forhold til køn og alder, højeste fuldførte uddannelsesniveau, civilstand og etnisk baggrund. Disse oplysninger er baseret på registre fra Danmarks Statistik.

Odense Kommune og Esbjerg Kommune er de to kommuner med flest indbyggere, henholdsvis ca. 159.000 og 94.000 indbyggere på 16 år eller derover (tabel 1.3.1). De mindste kommuner er Fanø Kommune, Ærø Kommune og Langeland Kommune med henholdsvis ca. 2.700, 5.700 og 11.200 ind-

byggere. I tabel 1.3.1 ses desuden en oversigt over aldersfordelingen i de forskellige kommuner samt for regionen som helhed. Der bor en relativt lille andel 16-24 årige i Fanø Kommune (8,2 %), Langeland Kommune (8,4 %) og Ærø Kommune (9,7 %), mens der bor en relativt stor andel i Odense Kommune (18,3 %). Der er en relativt stor andel borgere på 65 år eller derover i Ærø Kommune, Langeland Kommune og Fanø Kommune, mens Odense Kommune og Esbjerg Kommune har en relativt lille andel.

Tabel 1.3.1 Den relative fordeling på alder i kommunerne i Region Syddanmark pr. 1. januar 2013. Procent og antal indbyggere

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Antal indbyggere
Assens	11,6	9,8	16,8	19,5	17,3	14,6	10,4	33.291
Billund	13,2	12,3	16,4	19,0	15,9	13,3	10,0	21.072
Esbjerg	14,9	13,5	15,6	18,0	16,1	13,2	8,6	94.012
Fanø	8,2	5,7	13,5	17,0	23,2	21,4	11,0	2.723
Faaborg-Midtfyn	11,7	10,0	16,0	18,6	17,2	15,3	11,2	41.852
Fredericia	13,5	12,8	17,0	18,2	15,2	14,0	9,3	40.703
Haderslev	13,7	11,7	15,3	18,5	16,7	14,0	10,2	45.590
Kerteminde	11,6	9,7	16,2	19,1	16,8	16,1	10,6	19.359
Kolding	14,3	13,9	17,6	17,7	15,1	12,7	8,7	71.907
Langeland	8,4	7,8	11,4	17,5	21,1	18,3	15,4	11.157
Middelfart	11,4	9,5	17,5	19,3	17,2	15,0	10,0	30.175
Nordfyns	10,9	10,3	17,7	19,1	17,4	14,7	9,9	23.614
Nyborg	11,7	10,5	16,0	18,5	17,0	15,3	11,1	25.596
Odense	18,3	16,8	15,8	15,8	13,7	11,4	8,3	159.109
Svendborg	13,6	11,0	14,7	18,0	17,9	14,3	10,5	47.851
Sønderborg	12,9	11,1	15,6	18,2	15,7	15,4	11,1	61.710
Tønder	13,0	10,5	13,4	19,1	18,3	14,5	11,1	31.746
Varde	13,0	11,5	15,8	18,5	17,1	13,5	10,6	40.123
Vejen	12,8	12,5	17,1	18,5	15,6	13,4	10,3	33.886
Vejle	13,7	13,1	17,6	18,5	15,3	13,0	8,9	86.629
Ærø	9,7	6,4	10,8	17,2	19,6	20,3	16,2	5.668
Aabenraa	12,4	11,1	15,4	18,7	17,7	14,7	9,9	48.036
Region Syddanmark	13,9	12,5	16,0	18,0	16,1	13,7	9,7	975.809

Kilde: Danmarks Statistik

I tabel 1.3.2 vises fordelingen af højeste fuldførte uddannelsesniveau blandt borgere i alder 15-69 år i Region Syddanmark. De største andele af borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau ses i Langeland Kommune (36,8 %), Billund Kommune (35,8 %) og Tønder Kommune (35,8 %), mens de mindste andele ses i Fanø Kommune (21,4 %) og Odense Kommune (27,6 %).

De største andele af borgere med en lang videregående uddannelse ses i Odense Kommune (7,0 %) og Fanø Kommune (6,2 %), mens de mindste andele ses i Langeland Kommune (2,0 %), Billund Kommune (2,3 %), Tønder Kommune (2,3 %), Varde Kommune (2,5 %), Vejen Kommune (2,6 %) og Nordfyns Kommune (2,8 %).

Tabel 1.3.2 Den relative fordeling på højeste fuldførte uddannelsesniveau blandt borgere (15-69 år) i kommunerne i Region Syddanmark pr. 1. oktober 2012. Procent

	Grundskole	Kort uddannelse	Kort videregående uddannelse	Mellemlang videregående uddannelse	Lang videregående uddannelse	Uoplyst	I alt
Assens	34,2	42,3	4,2	13,0	3,7	2,6	100,0
Billund	35,8	43,6	4,2	9,8	2,3	4,3	100,0
Esbjerg	31,9	41,7	4,2	14,9	3,4	4,0	100,0
Fanø	21,4	37,9	5,6	25,1	6,2	3,8	100,0
Faaborg-Midtfyn	32,5	43,0	4,6	13,5	3,5	2,9	100,0
Fredericia	34,3	41,7	4,2	13,3	3,7	2,9	100,0
Haderslev	33,6	42,5	3,8	13,3	3,3	3,6	100,0
Kerteminde	34,1	42,5	3,7	13,5	3,5	2,8	100,0
Kolding	30,3	41,5	5,1	14,3	5,2	3,6	100,0
Langeland	36,8	45,1	2,7	11,0	2,0	2,5	100,0
Middelfart	31,1	42,0	4,4	15,1	4,9	2,5	100,0
Nordfyns	34,1	44,0	4,2	11,6	2,8	3,4	100,0
Nyborg	33,8	42,3	4,3	13,4	3,9	2,3	100,0
Odense	27,6	40,2	4,5	16,8	7,0	4,0	100,0
Svendborg	29,6	41,7	4,0	18,1	4,0	2,6	100,0
Sønderborg	31,1	41,4	4,9	14,0	4,3	4,4	100,0
Tønder	35,8	44,2	3,4	10,3	2,3	4,1	100,0
Varde	33,8	44,4	4,1	11,5	2,5	3,6	100,0
Vejen	34,9	43,9	3,9	10,7	2,6	4,0	100,0
Vejle	31,0	39,7	4,8	15,5	5,2	3,9	100,0
Ærø	30,3	44,1	4,3	14,5	3,5	3,4	100,0
Aabenraa	33,4	44,4	3,8	11,5	3,2	3,7	100,0
Region Syddanmark	31,7	41,9	4,3	14,2	4,3	3,6	100,0

Kilde: Danmarks Statistik

Hver anden borger (50,0 %) på 16 år eller derover i Region Syddanmark er gift (tabel 1.3.3). Den største andel ses i Fanø Kommune (55,6 %), og den mindste andel ses i Odense Kommune (42,0 %).

Endvidere viser tabellen, at omtrent hver tredje borger (32,9 %) i Region Syddanmark er ugift, og hver tiende borger (10,0 %) er fraskilt.

Tabel 1.3.3 Den relative fordeling på civilstand blandt borgere (16 år eller derover) i kommunerne i Region Syddanmark pr. 1. januar 2013. Procent

	Gift	Fraskilt	Enkestand	Ugift	I alt
Assens	53,4	10,2	7,7	28,7	100,0
Billund	53,7	8,7	7,3	30,3	100,0
Esbjerg	48,2	10,1	6,6	35,1	100,0
Fanø	55,6	12,4	9,0	23,0	100,0
Faaborg-Midtfyn	53,5	9,9	8,0	28,6	100,0
Fredericia	49,2	11,5	7,0	32,3	100,0
Haderslev	50,8	10,2	7,7	31,3	100,0
Kerteminde	53,6	10,3	8,1	28,0	100,0
Kolding	49,5	9,9	6,4	34,3	100,0
Langeland	51,6	11,7	10,6	26,2	100,0
Middelfart	54,4	10,2	7,7	27,7	100,0
Nordfyns	54,7	9,4	7,4	28,6	100,0
Nyborg	51,9	10,9	7,8	29,4	100,0
Odense	42,0	10,1	6,1	41,8	100,0
Svendborg	49,5	10,9	7,6	32,0	100,0
Sønderborg	52,3	10,0	7,6	30,2	100,0
Tønder	52,3	9,4	8,5	29,9	100,0
Varde	54,8	8,0	7,3	30,0	100,0
Vejen	53,0	9,0	7,3	30,7	100,0
Vejle	51,4	9,6	6,5	32,4	100,0
Ærø	50,6	10,5	11,2	27,7	100,0
Aabenraa	52,8	10,6	7,6	29,0	100,0
Region Syddanmark	50,0	10,0	7,1	32,9	100,0

Kilde: Danmarks Statistik

I tabel 1.3.4 vises fordelingen på etnisk baggrund (herkomst) blandt borgere i alder 16 år eller derover i Region Syddanmark. Af tabellen ses, at 91,2 % af borgerne i Region Syddanmark har dansk baggrund, 3,8 % har anden vestlig baggrund, og 5,0 % har ikke-vestlig baggrund. Andelen af borgere med ikke-vestlig baggrund er størst i Odense

Kommune (9,4 %), Fredericia Kommune (6,1 %), Kolding Kommune (5,9 %) og Vejle Kommune (5,8 %), mens den er mindst i Assens Kommune (1,7 %), Ærø Kommune (1,7 %) og Langeland Kommune (1,8 %).

Tabel 1.3.4 Den relative fordeling på etnisk baggrund blandt borgere (16 år eller derover) i kommunerne i Region Syddanmark pr. 1. januar 2013. Procent

	Dansk	Anden vestlig	Ikke-vestlig	I alt
Assens	95,8	2,6	1,7	100,0
Billund	92,6	3,9	3,6	100,0
Esbjerg	91,3	3,6	5,1	100,0
Fanø	93,3	4,6	2,2	100,0
Faaborg-Midtfyn	95,1	2,6	2,3	100,0
Fredericia	91,5	2,4	6,1	100,0
Haderslev	92,2	4,1	3,7	100,0
Kerteminde	94,5	2,9	2,6	100,0
Kolding	90,5	3,6	5,9	100,0
Langeland	95,5	2,7	1,8	100,0
Middelfart	94,8	2,3	2,9	100,0
Nordfyns	95,1	2,8	2,1	100,0
Nyborg	93,7	2,0	4,3	100,0
Odense	86,5	4,1	9,4	100,0
Svendborg	93,3	2,4	4,3	100,0
Sønderborg	89,0	5,8	5,1	100,0
Tønder	91,7	5,5	2,8	100,0
Varde	93,6	3,6	2,9	100,0
Vejen	93,1	3,7	3,2	100,0
Vejle	90,8	3,4	5,8	100,0
Ærø	94,5	3,8	1,7	100,0
Aabenraa	88,6	7,2	4,2	100,0
Region Syddanmark	91,2	3,8	5,0	100,0

Kilde: Danmarks Statistik

1.4 Materiale og metode

Stikprøve

Med udgangspunkt i de nævnte formål i afsnit 1.2 er der gennemført en tværsnitsundersøgelse, der både er regionalt og kommunalt repræsentativ.

På den baggrund er der fra hver af regionens 22 kommuner inviteret 2.500 borgere i alderen 16 år eller derover. Da Fanø Kommune kun har en relativt lille befolkning, er her kun inviteret 1.300 svarende til halvdelen af den voksne befolkning. Desuden blev det besluttet at invitere 5.000 borgere i Odense Kommune, som har en relativt stor befolkning.

Til stikprøven er alle personer blevet tilfældigt udvalgt, dvs. uanset køn, alder, uddannelsesniveau, etnisk baggrund og lignende faktorer. Personer med forskerbeskyttelse samt personer med adressebeskyttelse er ikke inviteret til undersøgelsen. Et tilsvarende design blev anvendt ved undersøgelsen i 2010 (2).

Dataindsamling

Dataindsamlingen er baseret på udsendelse af et selvadministreret spørgeskema til alle personer i stikprøven. Alle inviterede fik tilsendt et introduktionsbrev og et papirspørgeskema. Det var desuden muligt at besvare et identisk spørgeskema på internettet. Har en person svaret både på papir og på internettet, er personens svar fra internettet anvendt.

Stikprøven blev udtrukket den 1. januar 2013, og data er indsamlet kontinuerligt fra 1. februar til 9. april 2013. Invitation til undersøgelsen samt spørgeskema og svarkuvert blev udsendt den 1. februar 2013. Der blev endvidere udsendt to påmindelser. Den første påmindelse blev udsendt den 20. februar 2013, og den anden påmindelse inklusiv nyt spørgeskema blev udsendt den 13. marts 2013. Det blev i såvel invitationen som i rykkeren gjort klart, at deltagelse i undersøgelsen

var frivillig, og at svarpersonen var sikret fuld anonymitet.

Udsendelse af invitationer og påmindelser samt scanning af svar på papirspørgeskema er blevet varetaget af Express A/S, mens registrering af internetbesvarelser er blevet varetaget af Assembly Voting.

Det har i hele indsamlingsperioden været muligt for de inviterede personer telefonisk og via mail at kontakte Region Syddanmark med spørgsmål om undersøgelsen.

Deltagelse

Den samlede stikprøve til denne undersøgelse omfatter 56.300 personer i alderen 16 år eller derover bosiddende i Region Syddanmark pr. 1. januar 2013. Af disse udfyldte 36.551 helt eller delvist spørgeskemaet, hvilket giver en samlet svarprocent på 64,9.

Af de indkomne svar var 59,5 % besvaret via det udsendte papirspørgeskema, mens 40,5 % var besvaret via internettet. Antallet af besvarede spørgeskemaer og svarprocent fordelt på kommuner fremgår af tabel 1.4.1. Først angives antal inviterede i de enkelte kommuner, dernæst procentandelen af samtlige inviterede i regionen, så det samlede antal besvarelser, dernæst svarprocenten i 2013 og endelig svarprocenten i 2010.

Der ses kun små kommunale forskelle i svarprocenterne i 2013. De laveste svarprocenter ses i Ærø Kommune (61,0 %), Kolding Kommune (61,7 %), Fanø Kommune (62,2 %) og Billund Kommune (62,6 %), og de højeste svarprocenter ses i Fredericia Kommune (67,6 %), Kerteminde Kommune (67,2 %) og Aabenraa Kommune (67,2 %). Svarprocenten er overordnet set uændret i 2013 (64,9 %) i forhold til i 2010 (64,6 %).

Tabel 1.4.1 Stikprøvesammensætning og svarprocent i de enkelte kommuner

	Antal inviterede	Procent af inviterede	Antal besvarelser	Svarprocent i 2013	Svarprocent i 2010
Assens	2.500	4,4	1.647	65,9	66,8
Billund	2.500	4,4	1.564	62,6	62,6
Esbjerg	2.500	4,4	1.593	63,7	61,1
Fanø	1.300	2,3	809	62,2	63,7
Faaborg-Midtfyn	2.500	4,4	1.616	64,6	65,8
Fredericia	2.500	4,4	1.690	67,6	64,2
Haderslev	2.500	4,4	1.619	64,8	66,2
Kerteminde	2.500	4,4	1.680	67,2	65,8
Kolding	2.500	4,4	1.543	61,7	65,6
Langeland	2.500	4,4	1.637	65,5	64,6
Middelfart	2.500	4,4	1.669	66,8	67,7
Nordfyns	2.500	4,4	1.585	63,4	66,8
Nyborg	2.500	4,4	1.650	66,0	63,2
Odense	5.000	8,9	3.174	63,5	64,4
Svendborg	2.500	4,4	1.656	66,2	66,7
Sønderborg	2.500	4,4	1.658	66,3	64,0
Tønder	2.500	4,4	1.638	65,5	63,8
Varde	2.500	4,4	1.671	66,8	64,2
Vejen	2.500	4,4	1.621	64,8	65,1
Vejle	2.500	4,4	1.626	65,0	64,5
Ærø	2.500	4,4	1.526	61,0	59,5
Aabenraa	2.500	4,4	1.679	67,2	65,6
Region Syddanmark	56.300	100,0	36.551	64,9	64,6

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Bortfald

I dette afsnit beskrives bortfaldet, dvs. de personer, der af den ene eller anden grund ikke har besvaret spørgeskemaet.

I alt 64,9 % af de inviterede har helt eller delvist udfyldt et spørgeskema, hvilket betyder, at bortfaldsprocenten er 35,1 %. Af tabel 1.4.2 fremgår bortfaldsprocenten fordelt på køn og alder, civilstand og etnisk baggrund i hhv. 2010 og 2013.

For især mænd, men også kvinder, ses en høj bortfaldsprocent i aldersgrupperne 16-24 år og 25-34 år, og at bortfaldsprocenten derefter falder med stigende alder indtil 74 år, hvorefter den er lidt højere i den ældste aldersgruppe på 75 år eller derover.

For civilstand ses, at gifte har den laveste bortfaldsprocent (27,8 %) og ugifte den højeste bortfaldsprocent (46,9 %). En del af forklaringen på dette mønster er alder, idet der er mange unge blandt de ugifte.

For etnisk baggrund ses, at personer med anden vestlig baggrund har den højeste bortfaldsprocent (59,7 %).

Det ovenfor beskrevne mønster var det samme ved undersøgelsen i 2010.

Tabel 1.4.2 Bortfaldsprocent fordelt på sociodemografiske baggrundsvariable. 2010 og 2013. Procent

	2010		2013	
	Antal inviterede	Bortfaldsprocent	Antal inviterede	Bortfaldsprocent
Mænd				
16-24 år	3.594	51,0	3.847	53,5
25-34 år	2.800	50,6	2.751	52,0
35-44 år	4.662	44,3	4.075	43,9
45-54 år	5.276	40,3	5.288	38,7
55-64 år	5.359	32,6	4.994	31,0
65-74 år	3.762	25,7	4.390	24,8
≥75 år	2.399	32,7	2.696	31,4
Alle mænd	27.852	39,3	28.041	38,6
Kvinder				
16-24 år	3.091	36,8	3.422	37,5
25-34 år	2.815	35,3	2.572	40,5
35-44 år	4.641	31,5	4.003	34,7
45-54 år	5.171	28,9	5.147	30,0
55-64 år	5.093	26,1	4.892	25,0
65-74 år	3.915	25,7	4.492	23,8
≥75 år	3.722	41,6	3.731	37,4
Alle kvinder	28.448	31,5	28.259	31,6
Civilstand				
Gift	30.597	28,8	29.786	27,8
Enke/enkemand	4.772	38,1	4.693	37,0
Fraskilt	5.096	39,0	5.357	38,2
Ugift	15.835	46,1	16.464	46,9
Etnisk baggrund				
Dansk	52.264	34,0	51.760	33,3
Anden vestlig	2.170	56,2	2.407	59,7
Ikke-vestlig	1.866	49,5	2.133	49,5

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Vægtning

På nær Fanø Kommune, hvor der er inviteret 1.300 personer, og Odense Kommune, hvor der er inviteret 5.000 personer, er der i alle kommuner inviteret 2.500 personer. Antallet af inviterede svarer således ikke til den relative befolknings-størrelse i de enkelte kommuner. Fx bor 16,3 % af regionens befolkning i alderen 16 år eller derover i Odense Kommune, mens 0,6 % bor i Ærø Kommune, hvilket jf. tabel 1.4.1 ikke svarer til fordelingen i stikprøven. For at sikre regionalt repræsentative resultater er der generelt i de statistiske opgørelser foretaget en vægtning. Princippet i vægtningen er at gøre den kommunale fordeling blandt inviterede og blandt voksne i Region Syddanmark ens. Endvidere er det i undersøgelser som denne af stor betydning for resultaterne, at svarpersonerne med hensyn til køn, alder, uddannelse og øvrige socio-demografiske karakteristika ligner den øvrige voksne befolkning i regionen så meget som muligt. En afvigelse fra dette svækker undersøgelsens konklusioner. Som det fremgår af tabel 1.4.2, er der stor forskel i bortfaldet i de forskellige befolkningsgrupper. Befolkningssammensætningen i den stikprøve, der har besvaret spørgeskemaet, afviger derfor på en række områder fra befolkningssammensætningen i regionen. I denne rapport er dette problem søgt løst ved en opregning foretaget af Dataindsamling og Metode, Danmarks Statistik, en såkaldt vægtning for non-response (3). Det betyder, at besvarelsen fra den enkelte person desuden er givet en vægt i forhold til, hvor sandsynligt det er at få en besvarelse fra en person med samme køn, alder, uddannelse, indkomst, erhvervstilknytning, samlivsstatus, etnisk baggrund, antal lægebesøg det sidste år, indlæggelse på sygehus det sidste år, ejer/lejerforhold samt forskerbeskyttelse. Formålet er at imødegå de udfordringer, der er i forbindelse med bortfaldet samt forskerbeskyttelse, idet personer, der har modsat sig henvendelse fra forskere, som tidligere nævnt ikke er inviteret. Dataindsamling og Metode, Danmarks Statistik, er alene fagligt ansvarlig for opregningen og ikke for andre dele af opgørelserne. Den samme vægtningssprocedure blev anvendt i 2010.

1.5 Hvordan kan denne undersøgelse anvendes?

Det primære formål med denne undersøgelse er at tilvejebringe en sundhedsprofil gældende for den voksne befolkning i Region Syddanmark. Rapporten giver en beskrivelse af sundheds- og sygelighedstilstanden i Region Syddanmark og kommunerne i regionen i 2013 samt udviklingen siden 2010.

Den kommunale strukturreform i 2007 betød, at regionerne overtog sygehusområdet, mens kommunerne overtog ansvaret for den primære forebyggelse samt planlægning og gennemførelse af genoptræning. På baggrund heraf er undersøgelsen designet således, at spørgsmål om sundhed og sygelighed kan opgøres på såvel regionalt som kommunalt niveau.

Det er ud fra opgørelserne i denne rapport muligt for kommunerne at sammenligne egne indikatorer med tallene fra Region Syddanmark som helhed og med de øvrige kommuner i regionen. I nærværende rapport er de sociodemografiske faktorer inddraget i opslagstabellerne på regionalt niveau, hvor der foretages opgørelser i forhold til køn, alder, uddannelsesniveau, erhvervsmæssig stilling, samlivsstatus og etnisk baggrund. Endvidere er der inddraget uddannelsesforhold ved sammenligning af kommuner, jf. afsnit 1.6. En sundhedsprofil er derfor et værdifuldt værktøj i forhold til planlægning, prioritering og gennemførelse af de kommunale forebyggelses- og behandlingsopgaver.

Sundhedsprofilens begrænsninger

Sundhedsprofilundersøgelsen er en såkaldt tværsnitsundersøgelse, hvorved man forstår en undersøgelse, hvor hyppigheden af en række sundhedsrelaterede faktorer måles samtidigt i en tilfældig stikprøve fra en veldefineret gruppe af borgere. En tværsnitsundersøgelse er et øjebliksbillede og kan pege på sammenhænge, mens det ikke er muligt at påvise, hvad der er årsag, og hvad der er virkning. Det er fx muligt at pege på, at der er sammenhæng mellem svær overvægt og stillesiddende fritidsaktivitet, men det er ikke muligt at sige, om det er overvægten, der har forårsaget den stillesiddende fritidsaktivitet, eller det er den stillesiddende fritidsaktivitet, der har forårsaget overvægten.

Sundhedsprofilen bør derfor mest anvendes som et opslagsværk, der kan give oplysninger om, hvilke udfordringer, man står over for i forhold til forebyggelse og behandling.

Når man betragter ændringer over tid, skal man også være opmærksom på, at man sammenligner to tværsnitsundersøgelser. Man kan fx få information om, at forekomsten af daglig rygning er faldet i stort set alle kommuner, men ikke om i hvor høj grad den enkelte borger i kommunen har ændret vaner.

De opgivne tal er generelt behæftet med usikkerhed, og der gælder, at jo mindre den betragtede gruppe er, desto større er usikkerheden. Fx vil der være en forholdsvis større usikkerhed på det estimerede antal borgere, der overskrider Sundhedsstyrelsens højriskgrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, i en given kommune end på det estimerede antal borgere i Region Syddanmark som helhed. For en uddybende gennemgang af usikkerhed henvises til afsnit 1.6. Som følge af usikkerheden ved stikprøveundersøgelser bør man altid tolke eventuelle forskelle mellem kommuner med varsomhed. Man kan mindske de usikkerheder, der er, ved at betragte mønsteret for flere lignende indikatorer. Fx kan man betragte alle fire indikatorer for svage sociale relationer. Hvis en kommune afviger på alle fire indikatorer, er der langt større sikkerhed i tolkningen, end hvis det blot er på en enkelt indikator, at kommunen falder ud.

Som en del af afrapporteringen beskrives udviklingen fra 2010 til 2013 for hver indikator (jf. læsevejledningen i afsnit 1.6). Det skal i den forbindelse nævnes, at der til trods for den valgte stikprøvestørrelse er en betydelig større usikkerhed ved vurderinger af ændringer fra 2010 til 2013 indenfor en given kommune end for Region Syddanmark som helhed. Ved tolkning af ændringer af data i en given kommune kan det derfor være fornuftigt at forholde sig til følgende steps: Se først på udviklingen i regionen som helhed. Vurder dernæst, om der er et mønster på tværs af kommunerne. Ses der et mønster i udviklingen fra 2010 til 2013 på tværs af de fleste kommuner og for regionen som helhed, er det mere rimeligt at betragte en lignen-

de udvikling i en enkelt kommune som sandsynlig. Endelig bør man skele til sikkerhedsgrensene for indikatoren i den pågældende kommune, da disse også giver et fingerpeg om, inden for hvilke grænser det reelle tal for kommunen sandsynligvis ligger. Man kan desuden mindske de usikkerheder, der er, ved at betragte udviklingen for flere lignende indikatorer inden for det pågældende område.

1.6 Læsevejledning

Denne rapport er tænkt som et opslagsværk i forhold til både befolkningens sundheds- og sygelighedstilstand i Region Syddanmark i 2013 og de ændringer, der er sket fra 2010 til 2013. Således kan læseren slå op et givet sted i rapporten og få konkret viden om borgernes sundhed og sygelighed inden for et givent tema.

Rapporten består af en sammenfatning og seks kapitler. Første kapitel er en introduktion til rapporten med blandt andet baggrund, formål, socio-demografisk beskrivelse og læsevejledning. Hvert af kapitlerne 2-6 og tilhørende underkapitler indledes med en introduktion af temaet, hvori der indgår en kort beskrivelse af tidligere forskning på området samt udvalgte resultater fra den nærværende undersøgelse. Dernæst vises og analyseres forekomsten og fordelingen af de enkelte indikatorer i forhold til forskellige sociodemografiske baggrundsvARIABLE samt ændring fra 2010 til 2013. Opgørelserne præsenteres i henholdsvis regionale og kommunale opslagstabeller samt figurer over ændringer. I Bilag A ses klassifikationen af udvalgte variable.

En del tabeller og figurer i introduktionsafsnittene viser en 'Køns- og aldersjusteret procent'. Denne procent angiver andelen i befolkningen med den givne indikator, såfremt køns- og aldersfordelingen i den pågældende gruppe var som i Region Syddanmark som helhed i 2013. Baggrunden for disse justerede andele er, at køns- og aldersfordelingen i to grupper kan være temmelig forskellig, hvilket kan have betydning for forekomsten. Derfor kan det være problematisk, at sammenligne forekomster mellem grupper med forskellig køns- og aldersfordeling, hvis man ikke tager højde for dette.

Regionale opslagstabeller

De regionale tabeller er opbygget som vist i tabel 1.6.1. I øverste række er angivet en overskrift for hver af søjlerne i tabellen. I de regionale opslags-tabeller er der altid den samme rækkefølge af kolonner; procent, OR (odds ratio), 95 % sikkerhedsgrænser og til sidst antallet af svarpersoner.

I de første to rækker præsenteres en opgørelse for Region Syddanmark med den givne indikator for 2013 og hvis muligt for 2010. Dernæst præsenteres opgørelser for mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Dernæst følger opgørelser for de forskellige sociodemografiske grupper for uddannelse, erhvervsmæssig stilling, samlivsstatus og etnisk baggrund. Hvordan tallene skal forstås kan ses i tabel 1.6.1, hvor svær overvægt er anvendt som eksempel.

OR giver et mål for, om forekomsten i den aktuelle gruppe ligger over eller under forekomsten i en referencegruppe, når der tages højde for en eventuel forskellig køns- og alderssammensætning i de to grupper. Hvis OR er mindre end 1, er chancen mindre, og hvis OR er større end 1, er chancen altså større. Bemærk, at der i nogle tilfælde mangler tal for OR. Fx giver det ikke mening at angive en køns- og aldersjusteret OR for gruppen 'Alderspensionister', da denne gruppe udelukkende består af ældre, og en justering for alder, giver derfor ingen mening. For en uddybende forklaring af OR, henvises til tekstboksen senere i dette kapitel.

Efter opslagstabellen følger en side med kommentering. På siden kommenteres indikatoren med hensyn til samlet forekomst og forekomsten i forhold til køn, alder, uddannelse, erhvervsmæssig stilling, samlivsstatus og etnisk baggrund.

Tabel 1.6.1 Eksempel på regional opslagstabel. Svær overvægt (tabel 4.5.14 i rapporten)

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	14,5	1		34.474
	2013	15,8	1,11	(1,05;1,16)	34.933
Mænd	16-24 år	5,9	0,28	(0,22;0,36)	1.692
	25-34 år	14,2	0,74	(0,60;0,91)	1.273
	35-44 år	17,5	0,95	(0,80;1,12)	2.226
	45-54 år	18,3	1		3.157
	55-64 år	19,6	1,09	(0,94;1,26)	3.360
	65-74 år	19,8	1,10	(0,95;1,28)	3.193
	≥75 år	13,5	0,70	(0,57;0,84)	1.696
	Alle mænd	15,9			16.597
Kvinder	16-24 år	8,0	0,41	(0,33;0,52)	2.040
	25-34 år	16,7	0,96	(0,79;1,16)	1.471
	35-44 år	18,1	1,06	(0,90;1,24)	2.529
	45-54 år	17,3	1		3.483
	55-64 år	17,9	1,04	(0,89;1,21)	3.533
	65-74 år	16,2	0,93	(0,79;1,08)	3.243
	≥75 år	13,0	0,71	(0,59;0,86)	2.037
	Alle kvinder	15,6			18.336
Uddannelse	Under uddannelse	7,2			2.634
	Grundskole	23,6	2,25	(1,96;2,57)	3.743
	Kort uddannelse	16,9	1,33	(1,20;1,47)	13.639
	Kort videregående uddannelse	16,9	1,29	(1,10;1,51)	2.433
	Mellemlang videregående uddannelse	13,8	1		6.593
	Lang videregående uddannelse	8,9	0,59	(0,47;0,73)	1.884
	Anden uddannelse	20,1	1,72	(1,42;2,08)	1.371

Tallet angiver, at 16,9 % af borgerne i Region Syddanmark med en kort uddannelse er svært overvægtige.

Tallet angiver odds ratioen, dvs. hvor meget større (eller mindre) odds (chance) den aktuelle gruppe har for at være svært overvægtige i forhold til referencegruppen, når der tages højde for en eventuelt forskellig køns- og alderssammensætning i de to grupper. I dette tilfælde har personer med en kort uddannelse 1,33 større chance for at være svært overvægtig i forhold til personer med en mellemlang videregående uddannelse, hvor OR står som '1'.

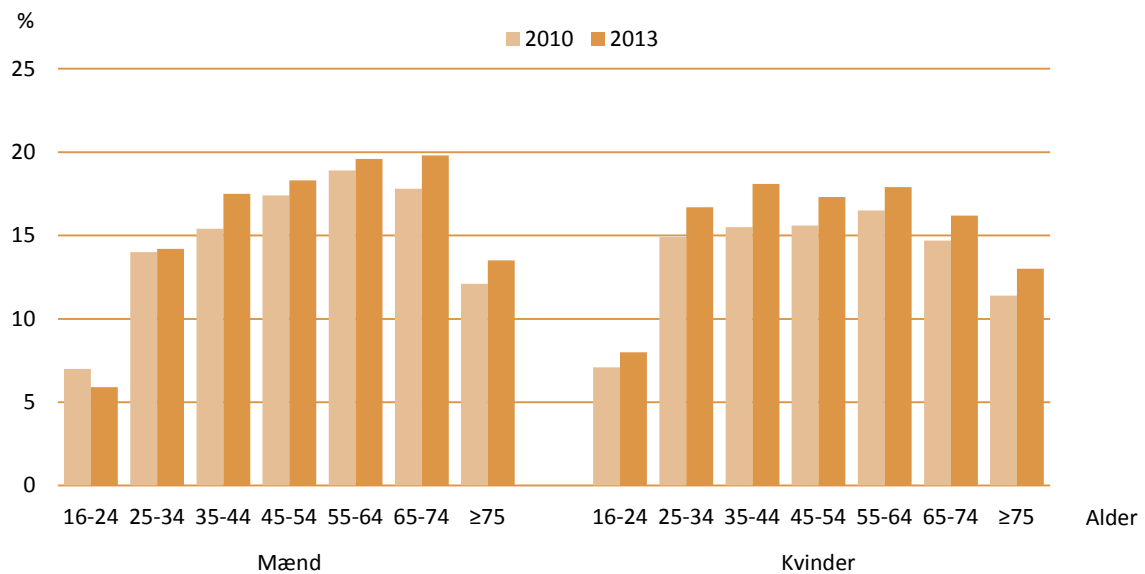
Intervaller angiver, indenfor hvilken sikkerhedsgrænse odds ratioen befinder sig. Dette interval indeholder i 95 % af tilfældene den sande værdi af OR.

Tallet angiver, at 13.629 personer med en kort uddannelse har svaret på spørgsmålet.

Endvidere vises en figur i de tilfælde, hvor det er muligt, at beskrive udviklingen fra 2010 til 2013 inden for køns- og aldersgrupper. Et eksempel er givet i figur 1.6.1. Figuren kommenteres sammen med den overordnede ændring (jf. tabel 1.6.1).

For hver indikator vises desuden en kommuneopgørelse. Som eksempel er igen anvendt svær overvægt (tabel 1.6.2).

Figur 1.6.1 Eksempel på figur der viser andelen af svært overvægtige blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper i 2010 og 2013 (figur 4.5.5 i rapporten)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 1.6.2 Eksempel på kommunetabel. Svær overvægt (tabel 4.5.15 i rapporten)

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	17,6	5.900	1,11	(0,96;1,27)	1,09	(0,95;1,26)
Billund	14,0	3.000	0,88	(0,75;1,03)	0,84	(0,72;0,98)
Esbjerg	15,5	14.600	0,96	(0,82;1,11)	0,96	(0,83;1,12)
Fanø	13,4	400	0,78	(0,63;0,96)	0,87	(0,70;1,07)
Faaborg-Midtfyn	17,1	7.200	1,08	(0,94;1,24)	1,07	(0,93;1,23)
Fredericia	18,0	7.300	1,19	(1,03;1,37)	1,19	(1,03;1,37)
Haderslev	16,0	7.300	1,01	(0,87;1,17)	0,98	(0,85;1,14)
Kerteminde	16,4	3.200	1,04	(0,90;1,20)	1,04	(0,90;1,19)
Kolding	14,4	10.400	0,88	(0,75;1,02)	0,89	(0,76;1,03)
Langeland	19,3	2.200	1,19	(1,04;1,37)	1,16	(1,01;1,34)
Middelfart	16,4	5.000	0,99	(0,86;1,15)	1,01	(0,87;1,16)
Nordfyns	17,4	4.100	1,04	(0,90;1,20)	1,01	(0,88;1,17)
Nyborg	14,4	3.700	0,83	(0,71;0,97)	0,82	(0,70;0,95)
Odense	14,4	22.900	0,92	(0,83;1,03)	0,98	(0,87;1,09)
Svendborg	13,7	6.500	0,83	(0,71;0,97)	0,86	(0,73;1,00)
Sønderborg	18,0	11.100	1,18	(1,03;1,35)	1,19	(1,04;1,37)
Tønder	17,2	5.500	1,15	(1,00;1,32)	1,10	(0,96;1,27)
Varde	16,3	6.500	1,00	(0,86;1,16)	0,97	(0,84;1,13)
Vejen	18,1	6.100	1,16	(1,00;1,33)	1,11	(0,96;1,28)
Vejle	14,3	12.400	0,83	(0,71;0,98)	0,85	(0,72;1,00)
Ærø	18,1	1.000	1,13	(0,98;1,31)	1,15	(0,99;1,33)
Aabenraa	16,1	7.700	1,01	(0,87;1,17)	1,01	(0,88;1,17)
Region Syddanmark	15,8	153.700	1		1	

¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tallet angiver, at 18,0 % af borgerne i Sønderborg Kommune er svært overvægtige.

Tallet viser, at den angivne procent svarer til, at omkring 11.100 borgere i Sønderborg Kommune er svært overvægtige.

Intervallet angiver, indenfor hvilken sikkerhedsgrænse odds ratioen befinder sig. Dette interval indeholder i 95 % af tilfældene den sande værdi af OR.

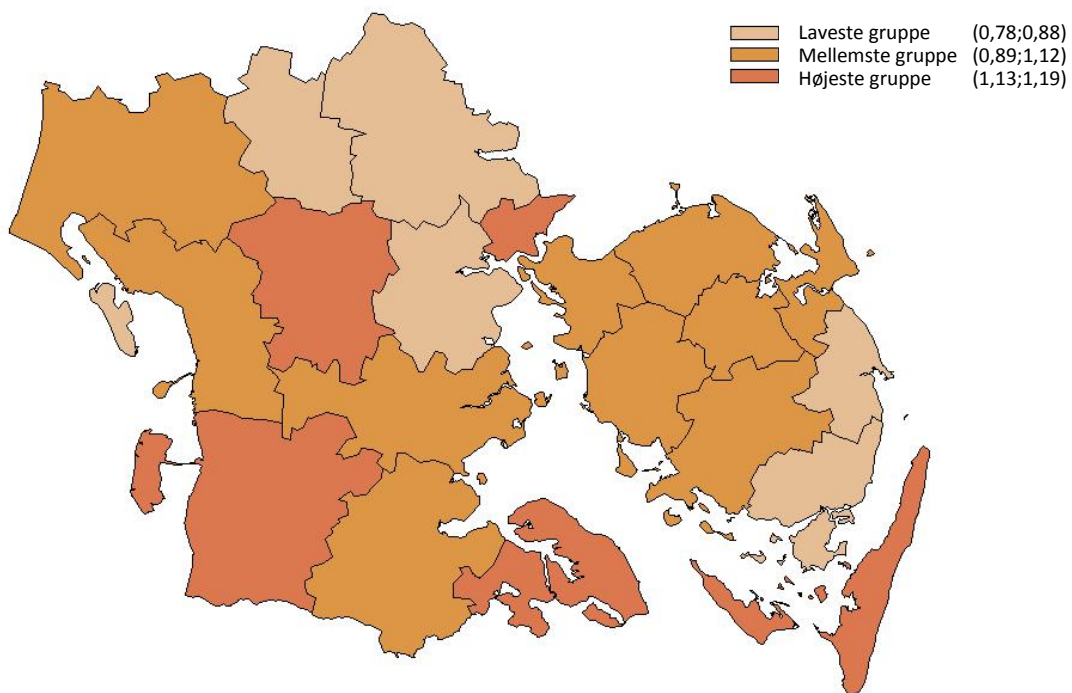
Tallet 1,18 angiver en øget risiko (målt ved OR) for, at borgerne i Sønderborg Kommune er svært overvægtige sammenlignet med borgerne i Region Syddanmark som helhed. Denne OR er justeret for køn og alder, dvs. at kommunen sammenlignes med hele regionen under den forudsætning at køns- og aldersfordelingen er ens.

Tallet 1,19 angiver en øget risiko (målt ved OR) for at borgerne i Sønderborg Kommune er svært overvægtige sammenlignet med borgerne i Region Syddanmark som helhed. Denne OR er justeret for køn, alder og uddannelse. Således sammenlignes Sønderborg Kommune med Region Syddanmark under den forudsætning, at køns, alders- og uddannelsesfordelingen er ens.

Forskelle i forekomsten for en given indikator mellem kommunerne er illustreret på et kort over Region Syddanmark (se figur 1.6.2). Kommunerne er inddelt i tre grupper baseret på OR justeret for køn og alder (OR¹). De seks kommuner med laveste OR tilhører gruppen benævnt 'Laveste gruppe' (lys orange), de 6 kommuner med den højeste OR er placeret i gruppen kaldet 'Højeste gruppe' (mørk orange), og de 10 kommuner midt imellem er placeret i gruppen benævnt 'Mellemste gruppe' (orange). OR i øverste højre hjørne på kortet angiver, inden for hvilket interval kommuner i de tre respektive grupper findes.

Endelig vises en tabel, der viser udviklingen over tid, dvs. fra 2010 til 2013, i de enkelte kommuner (tabel 1.6.3). I disse opslagstabeller er der altid den samme rækkefølge af kolonner; procent i 2010, procent i 2013, ændring i procentpoint fra 2010 til 2013 og til sidst 95 % sikkerhedsgrænser for ændringen i procentpoint.

Figur 1.6.2 Eksempel på kommunekort. Forekomsten af svært overvægtige borgere (BMI $\geq$ 30) i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR (figur 4.5.6 i rapporten)

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 1.6.3 Eksempel på kommunetabel der viser udviklingen over tid. Andel svært overvægtige. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser (tabel 4.5.16 i rapporten)

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	17,0	17,6	0,6	(-2,0;3,3)
Billund	16,0	14,0	-2,0	(-4,6;0,5)
Esbjerg	14,9	15,5	0,6	(-2,0;3,1)
Fanø	14,7	13,4	-1,3	(-4,7;2,2)
Faaborg-Midtfyn	15,6	17,1	1,5	(-1,0;4,1)
Fredericia	12,0	18,0	6,0	(3,5;8,5)
Haderslev	14,6	16,0	1,4	(-1,1;3,9)
Kerteminde	15,3	16,4	1,1	(-1,5;3,6)
Kolding	15,2	14,4	-0,7	(-3,2;1,8)
Langeland	20,1	19,3	-0,8	(-3,6;2,0)
Middelfart	14,8	16,4	1,6	(-0,9;4,1)
Nordfyns	15,5	17,4	2,0	(-0,6;4,6)
Nyborg	15,9	14,4	-1,6	(-4,1;0,9)
Odense	12,5	14,4	1,9	(0,2;3,6)
Svendborg	12,3	13,7	1,3	(-1,0;3,7)
Sønderborg	15,6	18,0	2,4	(-0,2;5,0)
Tønder	16,0	17,2	1,2	(-1,4;3,9)
Varde	14,4	16,3	1,9	(-0,7;4,4)
Vejen	14,9	18,1	3,2	(0,6;5,9)
Vejle	13,5	14,3	0,8	(-1,7;3,2)
Ærø	14,3	18,1	3,9	(1,1;6,6)
Aabenraa	16,3	16,1	-0,1	(-2,7;2,4)
Region Syddanmark	14,5	15,8	1,2	(0,7;1,8)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Hvad er en odds ratio (OR)?

En odds ratio (OR) er et ofte anvendt mål for sammenhæng mellem to variable, og som navnet antyder, er det et forhold (ratio) mellem to odds.

Hvis OR er 1, er der ingen forskel på de to grupper.

Hvis OR er større end 1, angiver det generelt, at den aktuelle gruppe i højere grad end referencegruppen har svaret 'ja' til den betragtede indikator.

Hvis OR er mindre end 1, har den betragtede gruppe i mindre grad end referencegruppen svaret 'ja' til den betragtede indikator.

For nærmere at illustrere udregning af en OR benyttes nedenstående tabel, som viser et hypotetisk eksempel på sammenhængen mellem køn og langvarig sygdom.

Antal mænd og kvinder der har en langvarig sygdom

	Ja	Nej	I alt	Odds
Mænd	269	437	706	0,62
Kvinder	311	435	746	0,71

Eftersom 38 % af mændene (269/706) og 42 % af kvinderne (311/746) i dette tænkte eksempel har en langvarig sygdom, er konklusionen, at mænd i mindre grad end kvinder svarer, at de har en langvarig sygdom.

Tankegangen for OR er som følger: 269 mænd har en langvarig sygdom, mens 437 ikke har. Dette giver en odds for langvarig sygdom på $269/437=0,62$. Dvs. for hver mand, der ikke har en langvarig sygdom, er der 0,62, der har. Tilsvarende er odds for kvinder $311/435=0,71$. For hver kvinde, der ikke har en langvarig sygdom, er der således 0,71, der har. Når vi vælger kvinder som basis (referencegruppe), betyder dette, at OR er $0,62/0,71=0,86$, således at odds for mænd er 0,86 gange odds for kvinder. Eftersom OR er mindre end 1, og kvinder er valgt som referencegruppe, betyder det, at mænd i mindre grad end kvinder har en langvarig sygdom.

Usikkerhed

Ved læsning af opslagstabellerne i rapporten er der opgivet mange forskellige tal. Det er vigtigt at huske på, at alle tal er behæftet med en vis usikkerhed. Generelt gælder, at jo færre borgere, der er med i en given analyse, desto større er usikkerheden. I nedenstående tabel er usikkerheden beregnet for forskellige procenter og forskellige størrelser af populationer.

Tabellen skal læses på følgende måde. Hvis fx en variabel er opgivet til 5 %, og antallet af svarpersoner er 100, så er usikkerheden på $\pm 4,3$ %, dvs. at procenten kan variere mellem 0,7 og 9,3 (nemlig $5,0 - 4,3 = 0,7$ og $5,0 + 4,3 = 9,3$). Hvis der i stedet var 8.000 borgere, ville usikkerheden være 0,5 %, dvs. at procenten kan være mellem 4,5 og 5,5. Usikkerheden bliver altså mindre, desto flere svarpersoner der indgår i analysen.

Tabel 1.6.4 Usikkerheden for andele beregnet for forskellige stikprøvestørrelser

Procent	100	500	1.500	3.000	8.000	35.000
5	4,3	1,9	1,1	0,8	0,5	0,2
10	5,9	2,6	1,5	1,1	0,7	0,3
15	7,0	3,1	1,8	1,3	0,8	0,4
20	7,8	3,5	2,0	1,4	0,9	0,4
25	8,5	3,8	2,2	1,5	0,9	0,5
30	9,0	4,0	2,3	1,6	1,0	0,5
35	9,3	4,2	2,4	1,7	1,0	0,5
40	9,6	4,3	2,5	1,8	1,1	0,5
45	9,8	4,4	2,5	1,8	1,1	0,5
50	9,8	4,4	2,5	1,8	1,1	0,5

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Referencer

1. Kjølner M, Juel K, Kamper-Jørgensen F, red. Folkesundhedsrapporten Danmark 2007. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, 2007.
2. Iversen A, Kristensen PL, Christensen AI, Davidsen M, Ekholm O, Hansen SE, Holst M, Juel K. Hvordan har du det? – trivsel, sundhed og sygdom blandt voksne i Region Syddanmark 2010. Vejle: Region Syddanmark, 2011.
3. Fangel S, Linde PC, Thorsted BL. Nye problemer med repræsentativitet i surveys, som opregning med registre kan reducere. Metode & Data. 2007; 93: 14-26.

2 Helbred og trivsel

- 2.1 Selvvurderet helbred
- 2.2 Livskvalitet
- 2.3 Fysisk og mentalt helbred
- 2.4 Stress
- 2.5 Søvn
- 2.6 Belastende livsomstændigheder

2.1 Selvvurderet helbred

Dette afsnit beskriver to forskellige mål for, hvordan borgerne i Region Syddanmark oplever og vurderer eget helbred og helbredsrelaterede livskvalitet, nemlig selvvurderet helbred og oplevelsen af at være frisk nok til at gennemføre det, som man har lyst til at gøre.

Selvvurderet helbred

Selvvurderet helbred er en persons samlede vurdering af en række helbredsforhold, som ikke alene kan beskrives ved at liste personens symptomer og sygdomme. Det anbefales internationalt at inkludere selvvurderet helbred som en fast bestanddel af befolkningsundersøgelser.

Det er velkendt, at en persons vurdering af eget helbred er en særdeles god indikator til at forudsige sygelighed og dødelighed (1-3). Jo dårligere en person vurderer sit eget helbred, desto større er risikoen for sygelighed og for tidlig død. Flere nationale og internationale undersøgelser har vist en sammenhæng mellem selvvurderet helbred og fx

forekomsten af kræft, hjertesygdom, brug af sundhedsvæsenet, medicinforbrug og dødelighed (3-5). Der findes forskellige forklaringer på denne sammenhæng. For det første er det blevet fremhævet, at selvvurderet helbred giver en helhedsorienteret vurdering af borgerens helbredstilstand. En sådan vurdering tager ikke blot udgangspunkt i den aktuelle helbredssituation, men også i udviklingen af helbredet gennem livsforløbet, kendskabet til sygelighed og dødelighed i familien og vurdering af egen helbredssituation i forhold til jævnaldrendes. For det andet fremhæves, at vurderingen af eget helbred kan influere på, hvordan personen vil reagere på opstået sygdom (fx om man tager den medicin, man er blevet ordineret), og på egen sundhedsfremmende eller forebyggende adfærd – alt sammen faktorer, der har betydning for sygelighed og dødelighed. For det tredje fremhæves, at vurderingen af eget helbred også afspejler indre og ydre ressourcer, der kan trækkes på i tilfælde af sygdom, som fx oplevelsen af indre kontrol eller ekstern social støtte (2).

Tabel 2.1.1 Selvvurderet helbred blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Fremragende	32,0	17,0	11,6	9,8	6,8	6,7	5,0	13,0
Vældig godt	42,7	42,7	41,4	35,6	30,1	28,1	18,0	35,2
Godt	21,1	31,1	35,0	37,9	43,6	48,3	50,9	37,5
Mindre godt	3,7	7,6	9,5	12,6	15,8	14,7	19,1	11,5
Dårligt	0,6	1,6	2,5	4,1	3,7	2,3	6,9	2,9
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.780	1.315	2.281	3.230	3.432	3.281	1.821	17.140
Kvinder								
Fremragende	18,9	13,1	9,8	8,2	7,4	5,9	2,2	9,3
Vældig godt	42,9	45,2	40,1	33,5	31,0	26,2	11,8	33,3
Godt	29,5	31,8	35,0	36,9	40,4	48,4	52,2	38,9
Mindre godt	7,7	8,3	12,5	16,7	17,0	16,3	28,0	15,1
Dårligt	1,0	1,7	2,6	4,7	4,3	3,2	5,8	3,4
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.135	1.526	2.606	3.585	3.648	3.407	2.304	19.211

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

I denne undersøgelse belyses selvvurderet helbred ved brug af følgende spørgsmål: 'Hvordan synes du, dit helbred er alt i alt?'. Svarkategorier og svarfordelingen ses i tabel 2.1.1. Der er en større andel blandt mænd (48,2 %) end blandt kvinder (42,6 %), som vurderer eget helbred som fremragende eller vældig godt. Endvidere viser tabellen, at der er en større andel blandt kvinder (18,5 %) end blandt mænd (14,4 %), der svarer, at de har et mindre godt eller dårligt selvvurderet helbred. Andelen, der har et fremragende eller vældig godt selvvurderet helbred, falder overordnet med stigende alder, mens andelen, der vurderer helbredet som mindre godt eller dårligt overordnet, stiger med stigende alder.

I tabel 2.1.2 ses sammenhængen mellem selvvurderet helbred og langvarig sygdom. Der er i alt 61,8 % af borgerne i Region Syddanmark, som ikke har en langvarig sygdom, og som samtidig vurderer eget helbred som fremragende, vældig godt eller godt. I alt 13,0 % angiver omvendt, at de har en langvarig sygdom og vurderer samtidig helbredet som mindre godt eller dårligt. At have en langvarig sygdom er dog ikke ensbetydende med et dårligt selvvurderet helbred. Det ses ved, at i alt 22,3 % har en langvarig sygdom og vurderer helbredet som fremragende, vældig godt eller godt. Omvendt er der 3,0 % af borgerne i Region Syddanmark, som ikke har en langvarig sygdom, men som alligevel vurderer helbredet som mindre godt eller dårligt.

Tabel 2.1.2 Sammenhæng mellem selvvurderet helbred og langvarig sygdom. Procent

	Ingen langvarig sygdom	Langvarig sygdom	I alt
Fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred	61,8	22,3	84,1
Mindre godt eller dårligt selvvurderet helbred	3,0	13,0	15,9
I alt	64,7	35,3	100,0

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Frisk nok

Et andet mål for borgernes selvoplevede helbred og helbredsrelaterede livskvalitet er, hvorvidt de føler sig friske nok til at gøre det, de har lyst til. I nærværende undersøgelse anvendes følgende spørgsmål til at belyse dette: 'Føler du dig frisk nok til at gennemføre det, som du har lyst til at gøre?'. Svarmulighederne og svarfordelingen fremgår af tabel 2.1.3. I alt 74,2 % blandt mænd og 68,3 % blandt kvinder angiver, at de for det meste føler sig friske nok til at gennemføre det, de har lyst til. Andelen, der vurderer, at de aldrig eller næsten aldrig føler sig friske nok til at gennemføre det, de har lyst til, er lidt større blandt kvinder (8,9 %) end blandt mænd (7,1 %). For både mænd og kvinder ses det, at andelen, der aldrig eller næsten aldrig føler sig friske nok til at gennemføre det, de har lyst til, er relativt ens på tværs af aldersgrupperne med undtagelse af den ældste aldersgruppe.

Tabel 2.1.3 Følelsen af at være frisk nok til at gennemføre det, som man har lyst til at gøre, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Ja, for det meste	77,7	75,8	75,6	74,9	74,0	75,6	59,1	74,2
Ja, af og til	18,2	18,5	17,3	16,4	16,2	16,9	22,2	17,6
Nej (næsten aldrig)	3,5	4,7	6,4	7,8	8,3	6,6	16,1	7,1
Ved ikke	0,6	1,0	0,7	0,9	1,4	1,0	2,7	1,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.770	1.306	2.266	3.209	3.420	3.263	1.777	17.011
Kvinder								
Ja, for det meste	66,3	70,1	70,7	67,7	71,7	75,7	52,8	68,3
Ja, af og til	25,9	21,8	20,6	21,0	18,3	16,2	25,6	21,1
Nej (næsten aldrig)	6,6	7,2	7,2	10,0	8,2	6,6	17,8	8,9
Ved ikke	1,2	0,9	1,5	1,4	1,8	1,6	3,8	1,7
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.113	1.512	2.594	3.579	3.638	3.387	2.252	19.075

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.1.4 viser sammenhængen mellem følelsen af at være frisk nok til at gennemføre det, som man har lyst til, og langvarig sygdom. Det fremgår, at i alt 53,9 % af borgerne i Region Syddanmark ikke har en langvarig sygdom og for det meste føler sig friske nok til at gennemføre det, de har lyst til. Der er omvendt 17,6 % af borgerne, som har en langvarig sygdom, og som samtidig kun af og til eller næsten aldrig føler sig friske nok til at gennemføre det, de har lyst til. Tabellen viser endvidere, at det at leve med en langvarig sygdom ikke nødvendigvis er ensbetydende med, at man ikke føler sig frisk nok. Således svarer 17,8 % af borgerne i Region Syddanmark, at de har en langvarig sygdom, og at de for det meste føler sig friske nok til at gennemføre det, de har lyst til. Endelig fremgår det, at der er 10,7 %, der ikke har en langvarig sygdom, men som samtidig kun af og til eller næsten aldrig føler sig friske nok.

I tabel 2.1.5 ses sammenhængen mellem selvvurderet helbred og følelsen af at være frisk nok til at gennemføre det, man har lyst til. I alt 68,7 % af borgerne i Region Syddanmark føler sig for det meste friske nok til at gennemføre det, de har lyst til og vurderer samtidig helbredet som fremragende, vældig godt eller godt. Modsat er der i alt 13,7 %, der kun af og til eller aldrig føler sig friske nok, og som vurderer helbredet som mindre godt eller dårligt. Det ses også, at i alt 15,0 % af og til eller aldrig føler sig friske nok men samtidig har et fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred. Endelig er der en lille gruppe af borgere på 2,6 %, som for det meste føler sig friske nok, men som alligevel vurderer eget helbred som mindre godt eller dårligt.

Tabel 2.1.4 Sammenhæng mellem følelsen af at være frisk nok til at gennemføre det, som man har lyst til at gøre, og langvarig sygdom. Procent

	Ingen langvarig sygdom	Langvarig sygdom	I alt
Føler sig for det meste frisk nok til at gennemføre det, man har lyst til	53,9	17,8	71,7
Føler sig af og til eller næsten aldrig frisk nok til at gennemføre det, man har lyst til	10,7	17,6	28,3
I alt	64,7	35,3	100,0

*Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013***Tabel 2.1.5** Sammenhæng mellem selvvurderet helbred og følelsen af at være frisk nok til at gennemføre det, man har lyst til. Procent

	Føler sig for det meste frisk nok til at gennemføre det, man har lyst til	Føler sig af og til eller aldrig frisk nok til at gennemføre det, man har lyst til	I alt
Fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred	68,7	15,0	83,7
Mindre godt eller dårligt selvvurderet helbred	2,6	13,7	16,3
I alt	71,3	28,7	100,0

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

I de følgende opslagstabeller gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der:

- vurderer eget helbred som fremragende, vældig godt eller godt
- for det meste føler sig frisk nok til at gennemføre det, de har lyst til

Referencer

1. DeSalvo KB, Bloser N, Reynolds K, He J, Muntner P. Mortality prediction with a single general self-rated health question. A meta-analysis. *J Gen Intern Med.* 2006; 21: 267-275.
2. Idler EL, Benyamini Y. Self-rated health and mortality: a review of twenty-seven community studies. *J Health Soc Behav.* 1997; 38: 21-37.
3. Tamayo-Fonseca N, Quesada JA, Nolasco A, Melchor I, Moncho J, Pereyra-Zamora P et al. Self-rated health and mortality: a follow-up study of a Spanish population. *Public Health.* 2013; 127: 1097-1104.
4. Kristensen TS, Bjørner J, Smith-Hansen L, Borg V, Skov T. Selvvurderet helbred og arbejdsmiljø - Er selvvurderet helbred et frugtbart og nyttigt begreb i arbejdsmiljøforskning og forebyggelse? København: Arbejdsmiljøfondet, 1998.
5. Idler EL, Kasl S. Health perceptions and survival: do global evaluations of health status really predict mortality? *J Gerontol.* 1991; 46: S55-S65.

Tabel 2.1.6 Fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarpersoner
År	2010	83,4	1		35.989
	2013	83,5	1,02	(0,98;1,08)	36.351
Mænd	16-24 år	95,8	4,56	(3,38;6,15)	1.780
	25-34 år	90,8	1,99	(1,55;2,54)	1.315
	35-44 år	88,0	1,46	(1,21;1,77)	2.281
	45-54 år	83,3	1		3.230
	55-64 år	80,5	0,83	(0,71;0,97)	3.432
	65-74 år	83,0	0,98	(0,84;1,15)	3.281
	≥75 år	73,9	0,57	(0,48;0,67)	1.821
	Alle mænd	85,6			17.140
Kvinder	16-24 år	91,3	2,86	(2,32;3,53)	2.135
	25-34 år	90,1	2,46	(1,97;3,08)	1.526
	35-44 år	84,9	1,53	(1,29;1,81)	2.606
	45-54 år	78,6	1		3.585
	55-64 år	78,7	1,00	(0,87;1,16)	3.648
	65-74 år	80,5	1,12	(0,97;1,30)	3.407
	≥75 år	66,2	0,53	(0,46;0,61)	2.304
	Alle kvinder	81,5			19.211
Uddannelse	Under uddannelse	92,9			2.718
	Grundskole	69,4	0,31	(0,27;0,36)	3.910
	Kort uddannelse	83,9	0,61	(0,55;0,69)	13.950
	Kort videregående uddannelse	87,1	0,77	(0,65;0,91)	2.464
	Mellemlang videregående uddannelse	89,3	1		6.693
	Lang videregående uddannelse	93,0	1,44	(1,15;1,80)	1.906
	Anden uddannelse	74,7	0,36	(0,30;0,44)	1.410
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	92,2	1		16.565
	Arbejdsløse	85,8	0,41	(0,33;0,51)	1.328
	Førtidspensionister	39,7	0,06	(0,05;0,07)	1.653
	Andre uden for arbejdsmarkedet	43,4	0,05	(0,05;0,06)	1.075
	Efterlønsmodtagere	89,1			1.433
	Alderspensionister	76,5			10.813
Samlivsstatus	Samboende	85,6	1		25.010
	Enlige	80,2	0,56	(0,52;0,60)	11.341
Etnisk baggrund	Dansk	84,2	1		34.324
	Anden vestlig	84,8	0,91	(0,75;1,10)	1.071
	Ikke-vestlig	70,0	0,31	(0,27;0,37)	956

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 83,5 % af borgerne i Region Syddanmark vurderer eget helbred som fremragende, vældig godt eller godt. Forekomsten er højere blandt mænd (85,6 %) end blandt kvinder (81,5 %). Der ses en sammenhæng mellem selvvurderet helbred og alder. Således falder forekomsten af borgere med fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred generelt med stigende alder.

Uddannelse: Der er en tydelig sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og andelen, der vurderer eget helbred som fremragende, vældig godt eller godt. Andelen stiger således fra 69,4 % blandt personer med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau til 93,0 % blandt personer med en lang videregående uddannelse. Blandt borgere med en kort uddannelse er andelen 83,9 %.

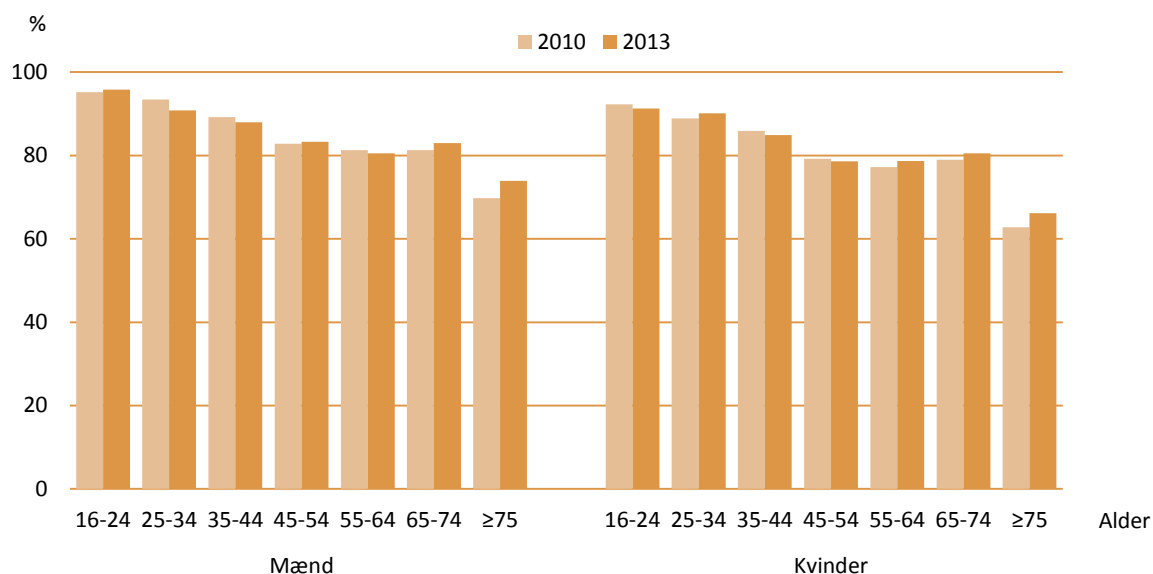
Erhvervsmæssig stilling: Andelen med fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred er markant større blandt beskæftigede (92,2 %) end blandt førtidspensionister (39,7 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (43,4 %). Blandt arbejdsløse er andelen 85,8 %.

Samlivsstatus: Der er en større andel af borgere, der vurderer eget helbred som fremragende, vældig godt eller godt blandt samboende (85,6 %) end blandt enlige (80,2 %).

Etnisk baggrund: Der ses ingen nævneværdig forskel på andelen med fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred blandt borgere med dansk baggrund (84,2 %) og borgere med anden vestlig baggrund (84,8 %). Den mindste andel ses blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (70,0 %).

Udvikling: Forekomsten af borgere med fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred er overordnet set uændret i perioden 2010 til 2013. Der er dog i perioden sket en lille stigning i forekomsten for borgere i aldersgruppen 75 år eller derover både blandt mænd og kvinder. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for de enkelte uddannelsesgrupper viser endvidere en tendens til en stigning i forekomsten blandt mænd og kvinder med en lang videregående uddannelse (data ikke vist). Udviklingen inden for grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 2.1.1 Andel med fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 2.1.7 Fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	81,4	27.100	0,84	(0,73;0,96)	0,85	(0,74;0,97)
Billund	84,5	17.800	1,01	(0,86;1,18)	1,08	(0,92;1,26)
Esbjerg	83,1	78.100	0,95	(0,82;1,10)	0,93	(0,80;1,08)
Fanø	87,7	2.400	1,58	(1,27;1,96)	1,33	(1,06;1,66)
Faaborg-Midtfyn	82,1	34.300	0,90	(0,78;1,03)	0,90	(0,78;1,04)
Fredericia	81,6	33.200	0,85	(0,74;0,98)	0,85	(0,74;0,98)
Haderslev	82,7	37.700	0,95	(0,82;1,10)	0,99	(0,85;1,15)
Kerteminde	82,1	15.900	0,91	(0,79;1,05)	0,91	(0,79;1,05)
Kolding	83,2	59.800	0,93	(0,80;1,09)	0,92	(0,79;1,07)
Langeland	81,2	9.100	0,94	(0,82;1,09)	0,99	(0,85;1,14)
Middelfart	82,9	25.000	1,00	(0,86;1,16)	0,98	(0,84;1,14)
Nordfyns	82,4	19.500	1,00	(0,86;1,17)	1,04	(0,89;1,22)
Nyborg	81,5	20.900	0,87	(0,75;1,00)	0,89	(0,77;1,02)
Odense	84,7	134.700	0,98	(0,88;1,10)	0,92	(0,82;1,03)
Svendborg	83,4	39.900	0,99	(0,85;1,15)	0,94	(0,81;1,09)
Sønderborg	84,1	51.900	1,06	(0,92;1,24)	1,05	(0,90;1,22)
Tønder	84,8	26.900	1,17	(1,00;1,37)	1,24	(1,05;1,45)
Varde	85,9	34.500	1,17	(1,00;1,36)	1,21	(1,03;1,41)
Vejen	84,4	28.600	1,00	(0,86;1,16)	1,06	(0,91;1,24)
Vejle	85,0	73.700	1,11	(0,95;1,29)	1,08	(0,92;1,26)
Ærø	83,0	4.700	1,08	(0,93;1,26)	1,08	(0,93;1,26)
Aabenraa	82,3	39.600	0,93	(0,81;1,08)	0,93	(0,80;1,09)
Region Syddanmark	83,5	815.200	1		1	

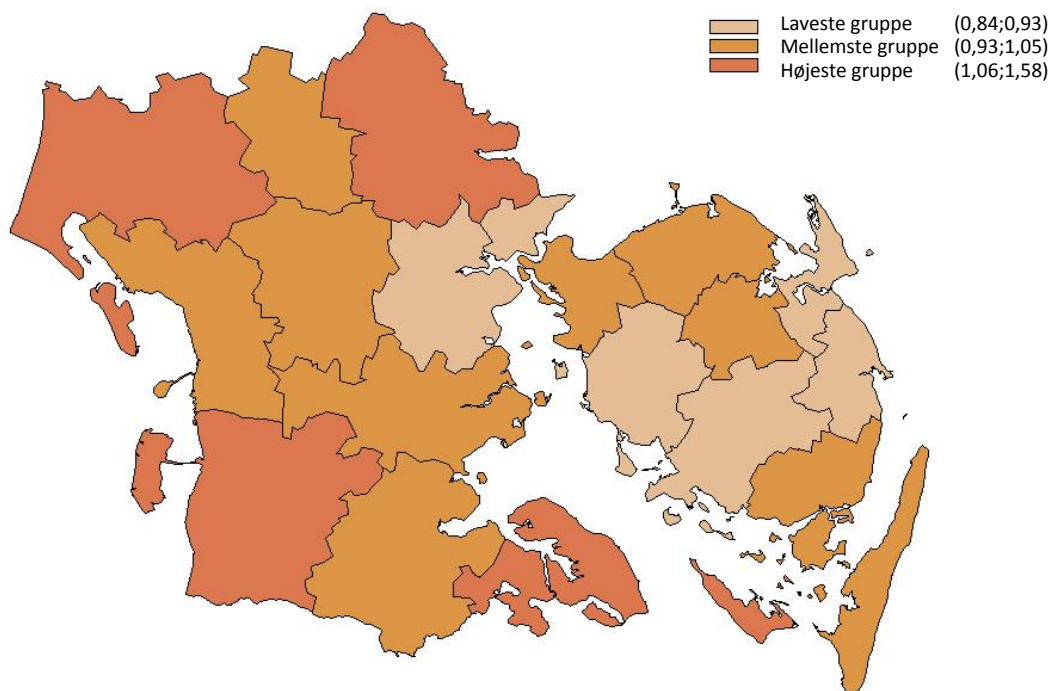
¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Andelen af borgere, der vurderer eget helbred som fremragende, vældig godt eller godt, varierer på tværs af kommunerne. Den største andel ses i Fanø Kommune (87,7 %) og de mindste andele ses i Langeland Kommune (81,2 %), Assens Kommune (81,4 %), Nyborg Kommune (81,5 %) og Fredericia Kommune (81,6 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der endvidere en relativt høj forekomst i Tønder Kommune og Varde Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster. Dog ligger Fanø Kommune og Langeland Kommune tættere på regionsgennemsnittet, når der tages højde for kommunale uddannelsesforskelle.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 ses der ingen nævneværdig ændring i andelen med fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred i regionen som helhed. Der er dog variation mellem kommunerne. Variationen spænder fra et fald på 2,6 procentpoint i Assens Kommune til en stigning på 3,5 procentpoint i Fanø Kommune og 3,3 procentpoint i Langeland Kommune. Andelen var dog relativt lav i 2010 i Langeland Kommune.

Figur 2.1.2 Forekomsten af borgere med fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.1.8 Andel med fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	84,1	81,4	-2,6	(-5,2;-0,0)
Billund	84,1	84,5	0,4	(-2,2;3,0)
Esbjerg	82,6	83,1	0,5	(-2,1;3,2)
Fanø	84,3	87,7	3,5	(0,1;6,8)
Faaborg-Midtfyn	83,6	82,1	-1,5	(-4,1;1,0)
Fredericia	83,4	81,6	-1,9	(-4,5;0,8)
Haderslev	82,8	82,7	-0,2	(-2,8;2,4)
Kerteminde	81,9	82,1	0,1	(-2,5;2,8)
Kolding	83,2	83,2	0,0	(-2,6;2,7)
Langeland	77,9	81,2	3,3	(0,5;6,1)
Middelfart	84,7	82,9	-1,7	(-4,2;0,8)
Nordfyns	83,1	82,4	-0,8	(-3,4;1,8)
Nyborg	83,2	81,5	-1,7	(-4,4;0,9)
Odense	82,8	84,7	1,8	(-0,0;3,6)
Svendborg	83,9	83,4	-0,4	(-2,9;2,1)
Sønderborg	82,5	84,1	1,6	(-0,9;4,2)
Tønder	82,0	84,8	2,8	(0,2;5,3)
Varde	86,1	85,9	-0,2	(-2,6;2,2)
Vejen	82,8	84,4	1,6	(-0,9;4,2)
Vejle	86,0	85,0	-1,0	(-3,4;1,4)
Ærø	82,0	83,0	0,9	(-1,8;3,7)
Aabenraa	83,5	82,3	-1,1	(-3,7;1,4)
Region Syddanmark	83,4	83,5	0,1	(-0,4;0,7)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.1.9 Føler sig for det meste frisk nok til at gennemføre det, som man har lyst til at gøre.
Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	71,2			36.086
Mænd	16-24 år	77,7	1,17	(0,99;1,38)	1.770
	25-34 år	75,8	1,05	(0,88;1,25)	1.306
	35-44 år	75,6	1,03	(0,89;1,20)	2.266
	45-54 år	74,9	1		3.209
	55-64 år	74,0	0,95	(0,83;1,09)	3.420
	65-74 år	75,6	1,03	(0,90;1,19)	3.263
	≥75 år	59,1	0,48	(0,42;0,56)	1.777
	Alle mænd	74,2			17.011
Kvinder	16-24 år	66,3	0,94	(0,81;1,08)	2.113
	25-34 år	70,1	1,12	(0,96;1,30)	1.512
	35-44 år	70,7	1,15	(1,01;1,32)	2.594
	45-54 år	67,7	1		3.579
	55-64 år	71,7	1,21	(1,07;1,37)	3.638
	65-74 år	75,7	1,49	(1,31;1,69)	3.387
	≥75 år	52,8	0,53	(0,47;0,61)	2.252
	Alle kvinder	68,3			19.075
Uddannelse	Under uddannelse	72,3			2.714
	Grundskole	57,5	0,36	(0,32;0,41)	3.898
	Kort uddannelse	72,2	0,70	(0,64;0,76)	13.908
	Kort videregående uddannelse	77,2	0,90	(0,78;1,04)	2.466
	Mellemlang videregående uddannelse	78,4	1		6.689
	Lang videregående uddannelse	83,3	1,40	(1,17;1,66)	1.902
	Anden uddannelse	60,0	0,40	(0,34;0,47)	1.398
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	80,7	1		16.543
	Arbejdsløse	71,5	0,56	(0,47;0,67)	1.323
	Førtidspensionister	26,5	0,07	(0,06;0,09)	1.633
	Andre uden for arbejdsmarkedet	25,5	0,08	(0,07;0,10)	1.073
	Efterlønsmodtagere	83,6			1.433
	Alderspensionister	67,1			10.679
Samlivsstatus	Samboende	75,2	1		24.885
	Enlige	64,7	0,59	(0,55;0,63)	11.201
Etnisk baggrund	Dansk	72,9	1		34.104
	Anden vestlig	65,1	0,67	(0,57;0,78)	1.048
	Ikke-vestlig	43,9	0,27	(0,23;0,31)	934

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 71,2 % af borgerne i Region Syddanmark føler sig for det meste friske nok til at gennemføre det, som de har lyst til at gøre. Forekomsten er højere blandt mænd (74,2 %) end blandt kvinder (68,3 %). For både mænd og kvinder ses den laveste forekomst i aldersgruppen 75 år eller derover.

Uddannelse: Der er en tydelig sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og følelsen af at være frisk nok til at gennemføre det, man har lyst til. Således stiger andelen fra 57,5 % blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau til 83,3 % blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

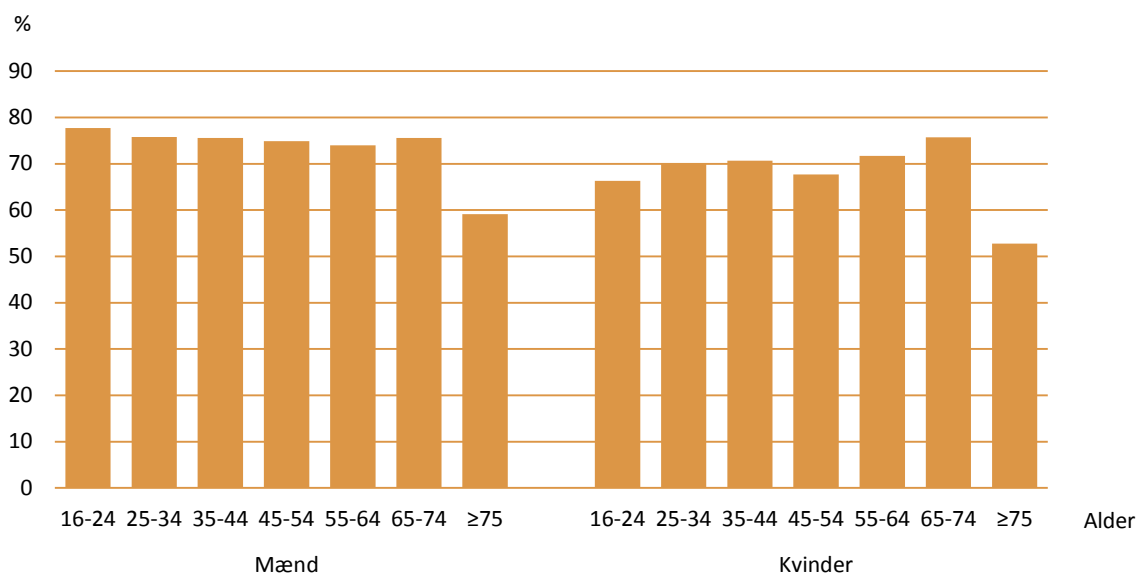
Erhvervsmæssig stilling: Andelen, der for det meste føler sig friske nok til at gennemføre det, de har lyst til, er markant mindre blandt førtidspensionister (26,5 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (25,5 %) end blandt beskæftigede (80,7 %). Blandt arbejdsløse er andelen 71,5 %.

Samlivsstatus: Der er en større andel af borgere, der for det meste føler sig friske nok til at gennemføre det, de har lyst til, blandt samboende (75,2 %) end blandt enlige (64,7 %).

Etnisk baggrund: Forekomsten af borgere, der for det meste føler sig friske nok til at gennemføre det, de har lyst til, er væsentligt lavere blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (43,9 %) sammenlignet med borgere med dansk baggrund (72,9 %). Blandt borgere med anden vestlig baggrund er forekomsten 65,1 %.

Udvikling: Spørgsmålet om, hvorvidt man føler sig frisk nok til at gennemføre det, som man har lyst til, er ikke belyst i 2010.

Figur 2.1.3 Andel, der for det meste føler sig frisk nok til at gennemføre det, som de har lyst til at gøre, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Tabel 2.1.10 Føler sig for det meste frisk nok til at gennemføre det, som man har lyst til at gøre. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	72,0	24.000	1,00	(0,89;1,13)	1,02	(0,90;1,14)
Billund	73,6	15.500	1,07	(0,94;1,21)	1,12	(0,99;1,28)
Esbjerg	71,4	67.100	1,00	(0,88;1,13)	0,98	(0,87;1,11)
Fanø	75,4	2.100	1,29	(1,08;1,53)	1,12	(0,94;1,34)
Faaborg-Midtfyn	69,5	29.100	0,95	(0,85;1,07)	0,96	(0,85;1,08)
Fredericia	67,8	27.600	0,83	(0,73;0,93)	0,83	(0,73;0,93)
Haderslev	69,7	31.800	0,94	(0,84;1,07)	0,98	(0,86;1,10)
Kerteminde	72,0	13.900	1,07	(0,95;1,21)	1,08	(0,95;1,22)
Kolding	71,1	51.200	0,98	(0,87;1,11)	0,97	(0,85;1,09)
Langeland	69,1	7.700	0,90	(0,80;1,02)	0,94	(0,83;1,06)
Middelfart	71,4	21.500	1,00	(0,89;1,13)	0,99	(0,87;1,11)
Nordfyns	70,4	16.600	0,99	(0,88;1,12)	1,03	(0,91;1,16)
Nyborg	69,1	17.700	0,87	(0,78;0,98)	0,89	(0,79;1,00)
Odense	72,1	114.600	1,03	(0,94;1,13)	0,98	(0,89;1,07)
Svendborg	72,3	34.600	1,05	(0,93;1,19)	1,01	(0,89;1,14)
Sønderborg	69,6	43.000	0,92	(0,82;1,03)	0,91	(0,80;1,02)
Tønder	73,1	23.200	1,12	(0,99;1,27)	1,18	(1,04;1,34)
Varde	75,0	30.100	1,17	(1,03;1,32)	1,20	(1,06;1,36)
Vejen	72,0	24.400	0,99	(0,87;1,12)	1,03	(0,91;1,17)
Vejle	72,5	62.800	1,06	(0,93;1,20)	1,03	(0,91;1,17)
Ærø	70,9	4.000	1,02	(0,90;1,15)	1,01	(0,89;1,15)
Aabenraa	67,9	32.600	0,86	(0,77;0,97)	0,86	(0,76;0,96)
Region Syddanmark	71,2	695.100	1		1	

¹Justeret for køn og alder

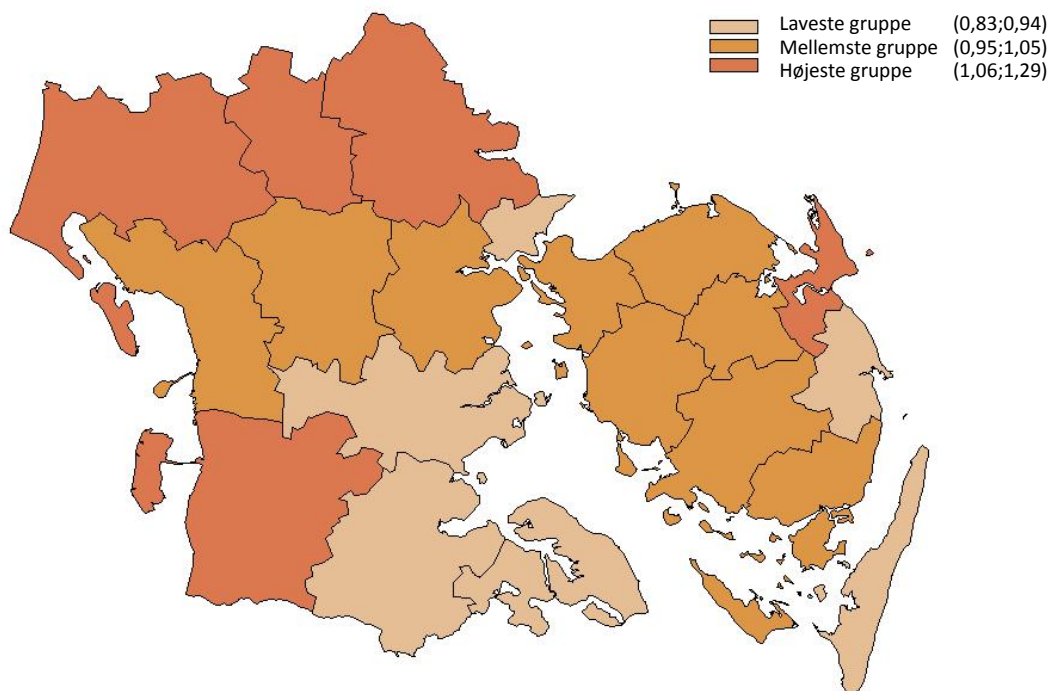
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forekomsten af borgere, der for det meste føler sig friske nok til at gennemføre det, de har lyst til, varierer på tværs af kommunerne. De højeste forekomster ses i Fanø Kommune (75,4 %) og Varde Kommune (75,0 %), og de laveste forekomster ses i Fredericia Kommune (67,8 %) og Aabenraa Kommune (67,9 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der endvidere en relativt høj forekomst i Tønder Kommune og en relativt lav forekomst i Nyborg Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster. Dog ligger Fanø Kommune og Langeland Kommune tættere på regionsgennemsnittet, når der tages højde for kommunale uddannelsesforskelle.

Udvikling: Spørgsmålet om, hvorvidt man føler sig frisk nok til at gennemføre det, som man har lyst til, er ikke belyst i 2010.

Figur 2.1.4 Forekomsten af borgere, der for det meste føler sig friske nok til at gennemføre det, som de har lyst til at gøre, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

2.2 Livskvalitet

Livskvalitet omhandler ligesom selvvurderet helbred individets subjektive vurdering af trivsel, velbefindende og tilfredshed med livet. Men livskvalitet handler også om individets oplevelse af det omgivende miljø og af de levevilkår, som danner rammen for individets liv; fx bolig- og arbejdsforhold, tilknytning til sociale netværk, miljømæssige påvirkninger osv. (1,2). Det er således et bredt begreb, som er vanskeligt at definere. Hvad, der udgør et godt og tilfredsstillende liv, er til en vis grad subjektivt.

I nærværende undersøgelse er livskvalitet målt ved hjælp af spørgsmålet; 'Hvordan vil du bedømme din livskvalitet?'. Der er fem svarmuligheder; 'Meget dårlig', 'Dårlig', 'Hverken god eller dårlig', 'God' og 'Særdeles god'. Spørgsmålet er hentet fra et stort spørgsmålsbatteri til måling af livskvalitet

udviklet af Verdenssundhedsorganisationen, WHO. Dette spørgsmålsbatteri indeholder 100 spørgsmål, som omhandler blandt andet overordnet livskvalitet, fysisk funktion, psykisk velbefindende, sociale relationer og oplevelse af kvaliteten af det omgivende miljø (2).

Der er generelt en relativt lille andel borgere i Region Syddanmark, der vurderer deres livskvalitet som dårlig eller meget dårlig (tabel 2.2.1). Andelen udgør 6,5 % blandt mænd og 6,3 % blandt kvinder og er størst i aldersgruppen 75 år eller derover for både mænd og kvinder. Andelen, der vurderer deres livskvalitet som særdeles god eller god, er relativt ens for mænd og kvinder på tværs af aldersgrupperne. Dog er andelen større blandt mænd i aldersgruppen 16-24 år (89,4 %) end blandt kvinder i aldersgruppen 16-24 år (83,5 %).

Tabel 2.2.1 Vurdering af livskvalitet blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Meget dårlig	0,8	0,8	1,2	1,5	1,8	1,2	2,5	1,3
Dårlig	2,2	4,5	4,8	6,4	6,2	3,8	10,2	5,2
Hverken god eller dårlig	7,6	11,5	13,4	14,5	14,8	13,5	18,7	13,2
God	47,0	56,9	54,9	55,9	53,7	56,3	52,7	54,0
Særdeles god	42,4	26,3	25,8	21,6	23,6	25,2	15,9	26,3
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.772	1.310	2.269	3.213	3.426	3.267	1.786	17.043
Kvinder								
Meget dårlig	1,0	0,8	1,1	1,6	1,6	1,5	3,3	1,5
Dårlig	4,1	2,5	3,7	6,0	5,0	4,5	7,5	4,8
Hverken god eller dårlig	11,4	11,5	13,4	16,0	16,6	15,6	23,7	15,3
God	49,4	54,8	52,3	52,7	51,7	56,5	51,9	52,7
Særdeles god	34,1	30,4	29,5	23,8	25,1	21,9	13,7	25,7
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.116	1.515	2.596	3.577	3.643	3.384	2.242	19.073

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.2.2 Sammenhængen mellem livskvalitet og selv vurderet helbred. Procent

	Fremragende, vældig godt eller godt selv vurderet helbred	Mindre godt, dårligt selv vurderet helbred	I alt
Særdeles god eller god livskvalitet	75,1	4,3	79,4
Meget dårlig, dårlig, hverken god eller dårlig livskvalitet	8,6	12,1	20,7
I alt	83,7	16,3	100,0

*Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013***Tabel 2.2.3** Sammenhængen mellem livskvalitet og langvarig sygdom. Procent

	Ingen langvarig sygdom	Langvarig sygdom	I alt
Særdeles god eller god livskvalitet	57,8	22,0	79,8
Meget dårlig, dårlig, hverken god eller dårlig livskvalitet	6,9	13,3	20,2
I alt	64,7	35,3	100,0

*Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013***Tabel 2.2.4** Sammenhængen mellem livskvalitet og oplevelsen af at føle sig frisk nok til at gøre, hvad man har lyst til. Procent

	Føler sig for det meste frisk nok til at gøre, hvad man har lyst til	Føler sig af og til eller aldrig frisk nok til at gøre, hvad man har lyst til	I alt
Særdeles god eller god livskvalitet	66,7	12,7	79,3
Meget dårlig, dårlig, hverken god eller dårlig livskvalitet	4,6	16,1	20,7
I alt	71,3	28,7	100,0

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.2.2 viser sammenhængen mellem livskvalitet og selv vurderet helbred. Der er i alt 75,1 % af borgerne i Region Syddanmark, der har et fremragende, vældig godt eller godt selv vurderet helbred, og som samtidig vurderer deres livskvalitet som særdeles god eller god. Det ses også, at der er 12,1 %, som vurderer eget helbred som mindre godt eller dårligt, og som samtidig angiver, at deres livskvalitet er meget dårlig, dårlig, eller hverken god eller dårlig. I alt 4,3 % angiver at have et mindre godt eller dårligt selv vurderet helbred og at have en særdeles god eller god livskvalitet. Endelig ses det, at i alt 8,6 % vurderer eget helbred som fremragende, vældig godt eller godt samtidig med, at de vurderer deres livskvalitet som meget dårlig, dårlig eller hverken god eller dårlig.

Tabel 2.2.3 viser sammenhængen mellem livskvalitet og langvarig sygdom. I alt er der 57,8 % af borgerne i Region Syddanmark, der ikke har en langvarig sygdom, og som samtidig vurderer deres livskvalitet som særdeles god eller god. I alt 13,3 % har en langvarig sygdom og vurderer deres livskvalitet som meget dårlig, dårlig eller hverken god eller dårlig. Det at leve med en langvarig sygdom betyder dog ikke nødvendigvis, at man bedømmer sin livskvalitet negativt. Således er der en gruppe på 22,0 %, der har en langvarig sygdom, og som samtidig angiver at have særdeles god eller god livskvalitet. Omvendt har 6,9 % ingen langvarig sygdom, men vurderer samtidig deres livskvalitet som meget dårlig, dårlig eller hverken god eller dårlig.

Tabel 2.2.4 viser sammenhængen mellem livskvalitet og oplevelsen af at føle sig frisk nok til at gøre, hvad man har lyst til. I alt er der 66,7 % af borgerne i Region Syddanmark, der for det meste føler sig friske nok til at gøre, hvad de har lyst til, og som samtidig vurderer deres livskvalitet som særdeles god eller god. I alt 16,1 % føler sig kun af og til eller aldrig friske nok til at gøre, hvad de har lyst til, og vurderer samtidig deres livskvalitet som meget dårlig, dårlig eller hverken god eller dårlig. Der er 12,7 %, som kun af og til eller aldrig føler sig friske nok til at gøre, hvad de har lyst til, og som vurderer deres livskvalitet som særdeles god eller god. En mindre gruppe på 4,6 % føler sig for det meste friske nok, men bedømmer deres livskvalitet negativt.

Kroppens udseende, og hvorvidt man er tilfreds med sig selv, kan også være betydningsfulde faktorer i vurderingen af ens livskvalitet (2). I nærværende undersøgelse er der spurgt til, hvor ofte man har haft problemer med at acceptere sin krops udseende, og hvor ofte man har oplevet at være utilfreds med sig selv.

Tabel 2.2.5 viser fordelingen i forhold til køn og alder på spørgsmålet; 'Hvor stor en del af tiden i de seneste fire uger har du haft problemer med at acceptere din krops udseende?'. I alt 57,3 % blandt mænd og 34,6 % blandt kvinder svarer, at de på intet tidspunkt har haft problemer med at acceptere deres krops udseende. Denne kønsfordeling ses i alle aldersgrupper. Det ses også, at andelen, der på intet tidspunkt har haft problemer med at acceptere kroppens udseende, stiger med stigende alder, dog mest udtalt for kvinder. Det fremgår ydermere af tabellen, at kvinder hyppigere end mænd har problemer med at acceptere kroppens udseende.

I alt rapporterer 15,5 % af kvinderne og 6,2 % af mændene, at de hele tiden eller det meste af tiden har haft problemer med at acceptere kroppens udseende. I aldersgruppen 16-24 år ses de mest markante kønsforskelle, hvor henholdsvis 30,1 % af kvinderne og 7,1 % af mændene hele tiden eller det meste af tiden har haft problemer med at acceptere kroppens udseende.

Af tabel 2.2.6 fremgår det, at blandt mænd er andelen af borgere, der hele tiden eller det meste af tiden har haft problemer med at acceptere sin krops udseende, størst blandt undervægtige (16,3 %) og svært overvægtige (14,6 %). For kvinder ses relativt store andele både blandt undervægtige (15,7 %), overvægtige (18,5 %) og svært overvægtige (34,8 %). Andelen, der hele tiden eller det meste af tiden har haft problemer med at acceptere sin krops udseende, er således markant større blandt overvægtige og svært overvægtige kvinder end blandt overvægtige og svært overvægtige mænd.

Tabel 2.2.5 Problemer med at acceptere sin krops udseende i de seneste fire uger blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Hele tiden	1,9	2,0	1,9	1,8	2,0	1,6	2,6	1,9
Det meste af tiden	5,2	4,8	4,4	4,1	3,8	3,1	4,6	4,3
Noget af tiden	11,2	13,2	10,4	9,3	7,6	7,1	8,8	9,7
Lidt af tiden	31,7	31,2	30,9	27,1	23,7	20,7	18,3	26,8
På intet tidspunkt	50,0	48,9	52,5	57,7	62,9	67,5	65,7	57,3
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.769	1.304	2.263	3.199	3.401	3.228	1.716	16.880
Kvinder								
Hele tiden	12,4	6,6	5,0	5,0	3,2	3,5	4,4	5,6
Det meste af tiden	17,7	12,4	11,0	9,1	6,9	5,8	6,5	9,9
Noget af tiden	21,3	21,2	19,3	15,7	15,4	12,8	13,8	17,1
Lidt af tiden	29,2	35,6	34,4	35,8	35,7	31,0	25,5	32,9
På intet tidspunkt	19,4	24,2	30,2	34,6	38,9	47,0	49,7	34,6
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.110	1.515	2.597	3.569	3.611	3.315	2.102	18.819

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.2.6 Andel, der hele tiden eller det meste af tiden i de seneste fire uger har haft problemer med at acceptere sin krops udseende, blandt mænd og kvinder i forskellige BMI-grupper. Aldersjusteret procent

	Mænd	Kvinder
Undervægt (BMI<18,5)	16,3	15,7
Normalvægt (18,5≤BMI<25,0)	4,1	8,8
Moderat overvægt (25,0≤BMI<30,0)	5,6	18,5
Svær overvægt (BMI≥30,0)	14,6	34,8

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

I tabel 2.2.7 ses fordelingen på spørgsmålet; 'Hvor stor en del af tiden i de seneste fire uger har du oplevet at være utilfreds med dig selv?'. I alt 45,7 % blandt mænd mod 29,2 % blandt kvinder angiver, at de på intet tidspunkt har oplevet at være utilfreds med sig selv. I alle aldersgrupper er andelen større blandt mænd end blandt kvinder.

Det ses endvidere, at for kvinder stiger andelen, der på intet tidspunkt har oplevet at være utilfreds med sig selv, med stigende alder. Fokuseres i stedet på andelen, som oplever at være utilfreds med sig selv, så er denne andel større blandt kvinder end blandt mænd. Således har i alt 13,4 % blandt kvinder og 7,7 % blandt mænd hele tiden eller det meste af tiden oplevet at være utilfreds med sig selv.

Tabel 2.2.8 viser, at blandt mænd er andelen af borgere, der hele tiden eller det meste af tiden har oplevet at være utilfreds med sig selv, størst blandt undervægtige (13,5 %) og svært overvægtige (14,2 %). For kvinder ses relativt store andele blandt undervægtige (14,6 %), moderat overvægtige (15,1 %) og svært overvægtige (24,9 %). Der er således en væsentlig større andel, der hele tiden eller det meste af tiden har oplevet at være utilfreds med sig selv, blandt moderat overvægtige og svært overvægtige kvinder sammenlignet med moderat overvægtige og svært overvægtige mænd.

Tabel 2.2.7 Oplevelse af at være utilfreds med sig selv i de seneste fire uger blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Hele tiden	2,0	1,1	1,2	2,1	2,2	1,5	3,6	1,9
Det meste af tiden	6,1	7,4	4,7	5,4	5,7	5,0	7,7	5,8
Noget af tiden	14,3	13,9	13,3	12,5	11,3	9,6	13,9	12,6
Lidt af tiden	36,3	37,5	38,0	34,6	31,8	28,4	28,3	34,0
På intet tidspunkt	41,4	40,1	42,9	45,5	49,0	55,5	46,6	45,7
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.766	1.299	2.265	3.190	3.391	3.213	1.698	16.822
Kvinder								
Hele tiden	7,7	4,1	3,6	2,7	1,9	2,9	3,6	3,7
Det meste af tiden	17,9	11,1	8,6	9,5	6,8	6,7	8,2	9,7
Noget af tiden	25,2	25,3	21,3	18,0	17,4	14,6	18,0	19,9
Lidt af tiden	30,9	38,8	41,1	41,0	41,2	34,3	32,0	37,5
På intet tidspunkt	18,3	20,7	25,4	28,8	32,6	41,6	38,2	29,2
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.108	1.511	2.588	3.565	3.612	3.286	2.100	18.770

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

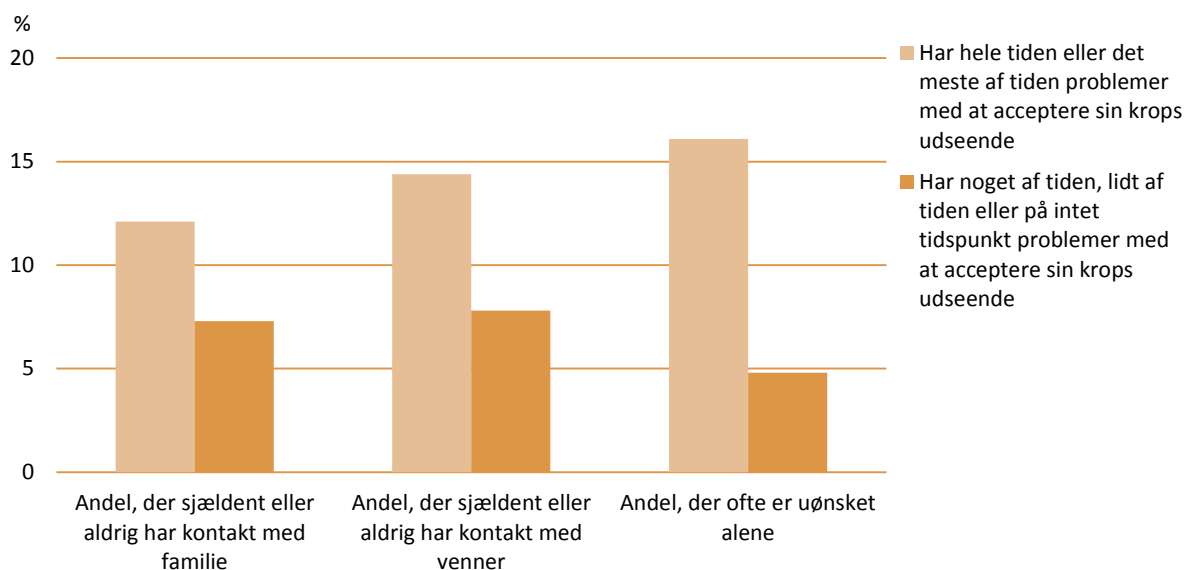
Tabel 2.2.8 Andel, der hele tiden eller det meste af tiden i de seneste fire uger har oplevet at være utilfreds med sig selv, blandt mænd og kvinder i forskellige BMI-grupper. Aldersjusteret procent

	Mænd	Kvinder
Undervægt (BMI<18,5)	13,5	14,6
Normalvægt (18,5≤BMI<25,0)	6,1	9,2
Moderat overvægt (25,0≤BMI<30,0)	6,9	15,1
Svær overvægt (BMI≥30,0)	14,2	24,9

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 2.2.1 og figur 2.2.2 viser forekomsten af udvalgte indikatorer for sociale relationer opdelt på henholdsvis oplevelsen af at have problemer med at acceptere sin krops udseende og oplevelsen af at være utilfreds med sig selv. For begge indikatorer ses en klar sammenhæng med sociale relationer. Således er der en større andel blandt borgere, der hele tiden eller det meste af tiden har problemer med at acceptere sin krops udseende, som sjældent eller aldrig har kontakt til henholdsvis familie og venner, og som ofte føler sig uønsket alene, sammenlignet med borgere, som noget af tiden, lidt af tiden eller på intet tidspunkt har problemer med at acceptere kroppens udseende. Det samme mønster ses i forhold til oplevelsen af at være utilfreds med sig selv, figur 2.2.2.

Figur 2.2.1 Udvalgte indikatorer for sociale relationer opdelt på oplevelsen af at have problemer med at acceptere sin krops udseende. Køns- og aldersjusteret procent

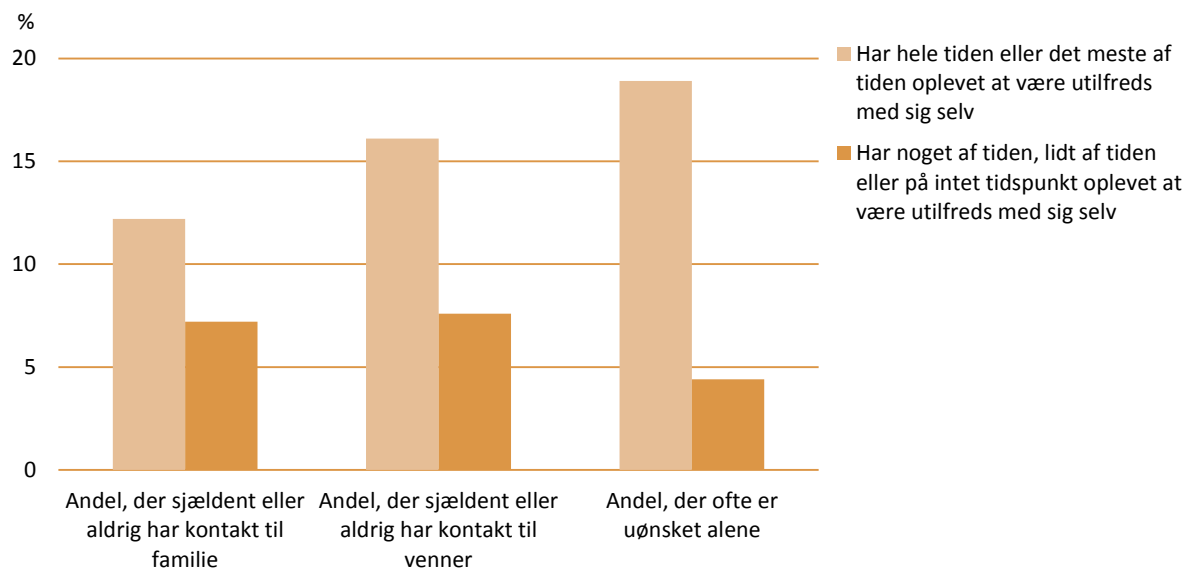

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 2.2.3 viser sammenhængen mellem, på den ene side, om man generelt har svært ved at få og beholde venner og, på den anden side, det at have haft problemer med at acceptere sin krops udseende og det at have oplevet at være utilfreds med sig selv. Det ses, at andelen, der hele tiden eller det meste af tiden har haft problemer med at acceptere sin krops udseende, er større blandt borgere, der generelt har svært ved at få og beholde venner, end blandt borgere, der generelt ikke har svært ved at få og beholde venner. Det samme mønster ses i forhold til andelen, der hele tiden eller det meste af tiden har oplevet at være utilfreds med sig selv.

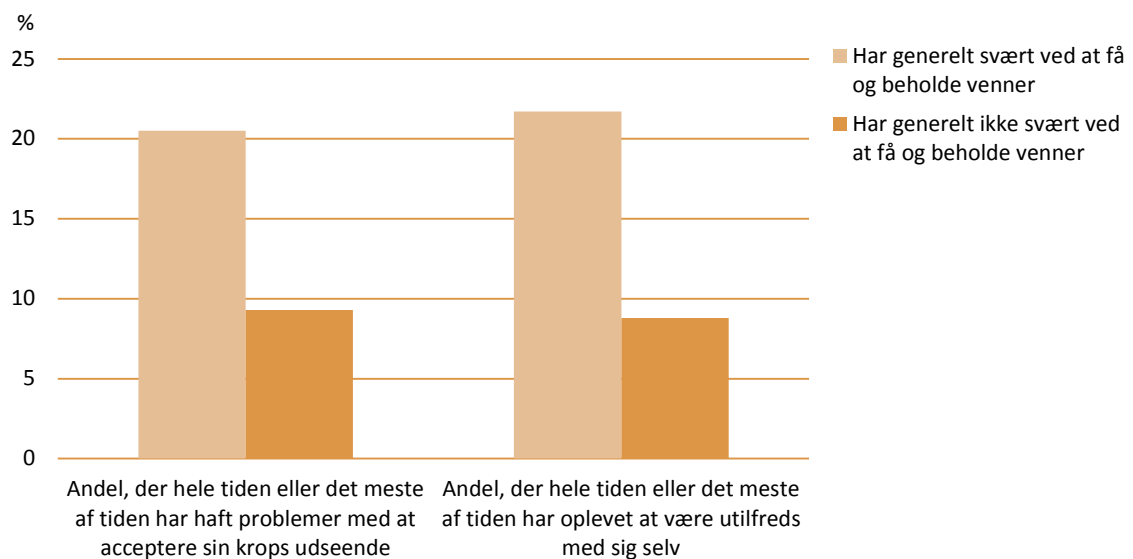
Af figur 2.2.4 fremgår det, at andelen, der hele tiden eller det meste af tiden har haft problemer med at acceptere sin krops udseende, er større blandt borgere, der generelt ikke stoler på andre mennesker, sammenlignet med borgere, der generelt stoler på andre mennesker. Endvidere ses det af figuren, at andelen, der hele tiden eller det meste af tiden har oplevet at være utilfreds med sig selv, er større blandt borgere, der generelt ikke stoler på andre mennesker, sammenlignet med borgere, der generelt stoler på andre mennesker.

Figur 2.2.2 Udvalgte indikatorer for sociale relationer opdelt på oplevelsen af at være utilfreds med sig selv. Køns- og aldersjusteret procent

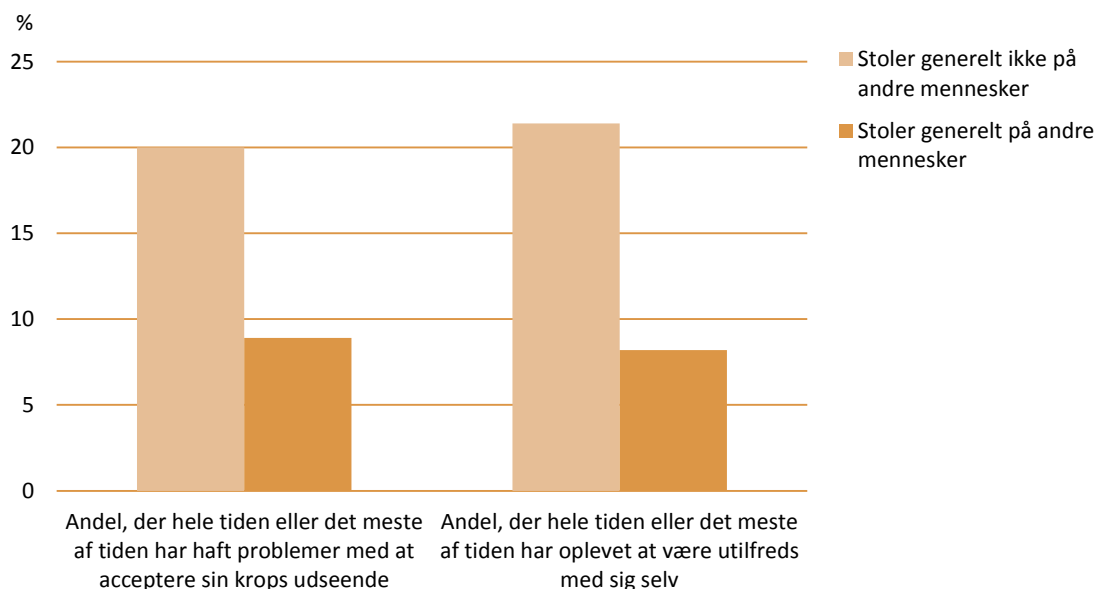
Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 2.2.3 Andel, der hele tiden eller det meste af tiden i de seneste fire uger har haft problemer med at acceptere sin krops udseende, og andel, der hele tiden eller det meste af tiden i de seneste fire uger har oplevet at være utilfreds med sig selv, i forhold til hvorvidt man generelt har svært ved at få og beholde venner. Køns- og aldersjusteret procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 2.2.4 Andel, der hele tiden eller det meste af tiden i de seneste fire uger har haft problemer med at acceptere sin krops udseende, og andel, der hele tiden eller det meste af tiden i de seneste fire uger har oplevet at være utilfreds med sig selv, i forhold til hvorvidt man generelt stoler på andre. Køns- og aldersjusteret procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

I den følgende opslagstabel gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der har særdeles god eller god livskvalitet.

Referencer

1. Zachariae B, Bech P. Livskvalitet som begreb. Ugeskr Læger. 2008; 170: 821-825.
2. The WHOQOL Group. The World Health Organization quality of life assessment (WHOQOL): development and general psychometric properties. Soc Sci Med. 1998; 46: 1569-1585.

Tabel 2.2.9 Særdeles god eller god livskvalitet. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	79,3			36.116
Mænd	16-24 år	89,4	2,45	(1,99;3,00)	1.772
	25-34 år	83,2	1,43	(1,17;1,74)	1.310
	35-44 år	80,6	1,20	(1,02;1,42)	2.269
	45-54 år	77,5	1		3.213
	55-64 år	77,2	0,98	(0,85;1,13)	3.426
	65-74 år	81,5	1,28	(1,10;1,48)	3.267
	≥75 år	68,6	0,63	(0,54;0,74)	1.786
	Alle mænd	80,3			17.043
Kvinder	16-24 år	83,5	1,55	(1,30;1,85)	2.116
	25-34 år	85,2	1,76	(1,46;2,14)	1.515
	35-44 år	81,8	1,38	(1,18;1,62)	2.596
	45-54 år	76,5	1		3.577
	55-64 år	76,9	1,02	(0,89;1,17)	3.643
	65-74 år	78,4	1,11	(0,97;1,28)	3.384
	≥75 år	65,6	0,59	(0,51;0,68)	2.242
	Alle kvinder	78,4			19.073
Uddannelse	Under uddannelse	86,9			2.713
	Grundskole	64,4	0,32	(0,28;0,36)	3.899
	Kort uddannelse	80,1	0,67	(0,60;0,74)	13.908
	Kort videregående uddannelse	82,1	0,78	(0,66;0,91)	2.466
	Mellemlang videregående uddannelse	85,9	1		6.688
	Lang videregående uddannelse	88,8	1,32	(1,09;1,61)	1.904
	Anden uddannelse	70,3	0,40	(0,34;0,48)	1.400
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	87,8	1		16.545
	Arbejdsløse	75,0	0,36	(0,30;0,43)	1.324
	Førtidspensionister	39,8	0,09	(0,08;0,11)	1.639
	Andre uden for arbejdsmarkedet	35,0	0,07	(0,06;0,08)	1.073
	Efterlønsmodtagere	86,8			1.434
	Alderspensionister	74,4			10.679
Samlivsstatus	Samboende	83,2	1		24.904
	Enlige	72,8	0,44	(0,41;0,48)	11.212
Etnisk baggrund	Dansk	80,3	1		34.118
	Anden vestlig	76,4	0,73	(0,61;0,87)	1.050
	Ikke-vestlig	63,3	0,35	(0,30;0,41)	948

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 79,3 % af borgerne i Region Syddanmark vurderer deres livskvalitet som særdeles god eller god. Andelen er lidt større blandt mænd (80,3 %) end blandt kvinder (78,4 %). Andelen er mindst i aldersgruppen 75 år eller derover for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere med særdeles god eller god livskvalitet. Således stiger forekomsten fra 64,4 % blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau til 88,8 % blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

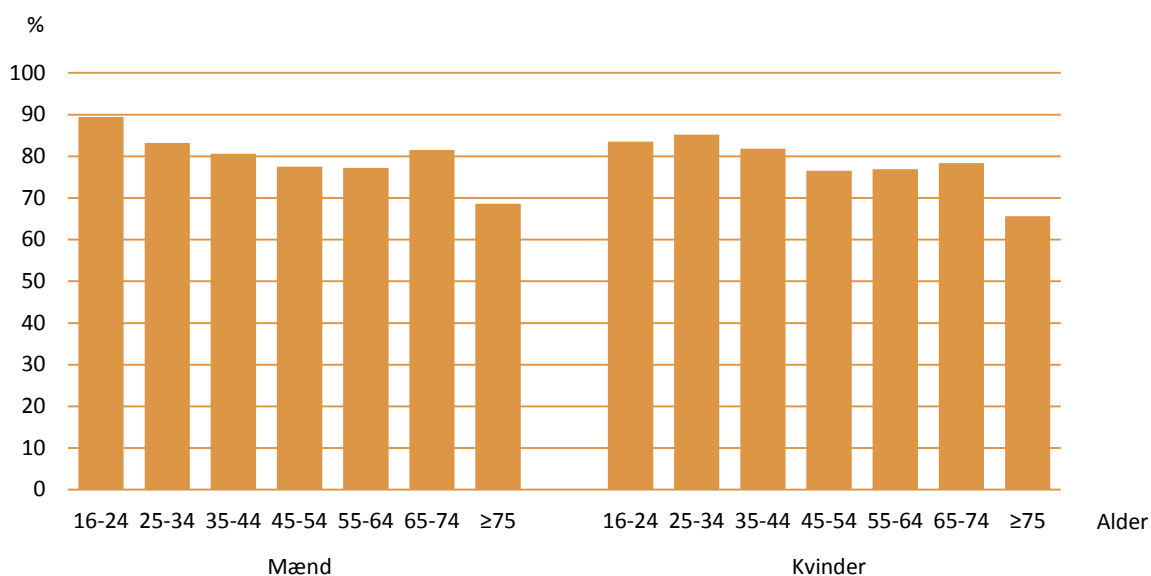
Erhvervsmæssig stilling: Andelen med særdeles god eller god livskvalitet er markant mindre blandt arbejdsløse (75,0 %), førtidspensionister (39,8 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (35,0 %) sammenlignet med beskæftigede (87,8 %).

Samlivsstatus: Der er en større andel af borgere, der vurderer deres livskvalitet som særdeles god eller god blandt samboende (83,2 %) end blandt enlige (72,8 %).

Etnisk baggrund: Andelen med særdeles god eller god livskvalitet er mindre blandt borgere med ikke-vestlig (63,3 %) og anden vestlig baggrund (76,4 %) sammenlignet med borgere med dansk baggrund (80,3 %).

Udvikling: Spørgsmålet om, hvordan man vil vurdere sin livskvalitet, er ikke belyst i 2010.

Figur 2.2.5 Andel med særdeles god eller god livskvalitet blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Tabel 2.2.10 Særdeles god eller god livskvalitet. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	76,6	25.500	0,83	(0,73;0,94)	0,84	(0,74;0,95)
Billund	81,5	17.200	1,14	(0,98;1,32)	1,21	(1,04;1,41)
Esbjerg	79,6	74.900	1,03	(0,89;1,18)	1,01	(0,88;1,17)
Fanø	84,1	2.300	1,48	(1,21;1,82)	1,27	(1,02;1,56)
Faaborg-Midtfyn	76,1	31.900	0,86	(0,76;0,98)	0,86	(0,76;0,98)
Fredericia	77,1	31.400	0,86	(0,76;0,98)	0,86	(0,76;0,99)
Haderslev	78,7	35.900	0,96	(0,84;1,10)	1,00	(0,87;1,15)
Kerteminde	78,6	15.200	0,99	(0,86;1,13)	0,99	(0,86;1,14)
Kolding	80,1	57.600	1,04	(0,90;1,20)	1,03	(0,89;1,19)
Langeland	75,5	8.400	0,82	(0,72;0,93)	0,85	(0,75;0,97)
Middelfart	78,7	23.700	0,97	(0,85;1,11)	0,96	(0,84;1,10)
Nordfyns	77,0	18.200	0,92	(0,81;1,06)	0,96	(0,84;1,10)
Nyborg	76,0	19.500	0,82	(0,72;0,94)	0,84	(0,73;0,95)
Odense	80,0	127.300	1,01	(0,92;1,12)	0,95	(0,86;1,06)
Svendborg	80,1	38.300	1,02	(0,89;1,18)	0,98	(0,85;1,12)
Sønderborg	79,7	49.200	1,04	(0,91;1,20)	1,03	(0,90;1,19)
Tønder	79,9	25.400	1,08	(0,94;1,25)	1,15	(0,99;1,32)
Varde	83,7	33.600	1,33	(1,15;1,54)	1,38	(1,18;1,60)
Vejen	81,5	27.600	1,07	(0,93;1,23)	1,13	(0,98;1,31)
Vejle	79,9	69.200	1,05	(0,91;1,21)	1,02	(0,89;1,18)
Ærø	77,4	4.400	0,97	(0,84;1,11)	0,96	(0,83;1,10)
Aabenraa	78,0	37.500	0,93	(0,81;1,06)	0,92	(0,81;1,06)
Region Syddanmark	79,3	774.000	1		1	

¹Justeret for køn og alder

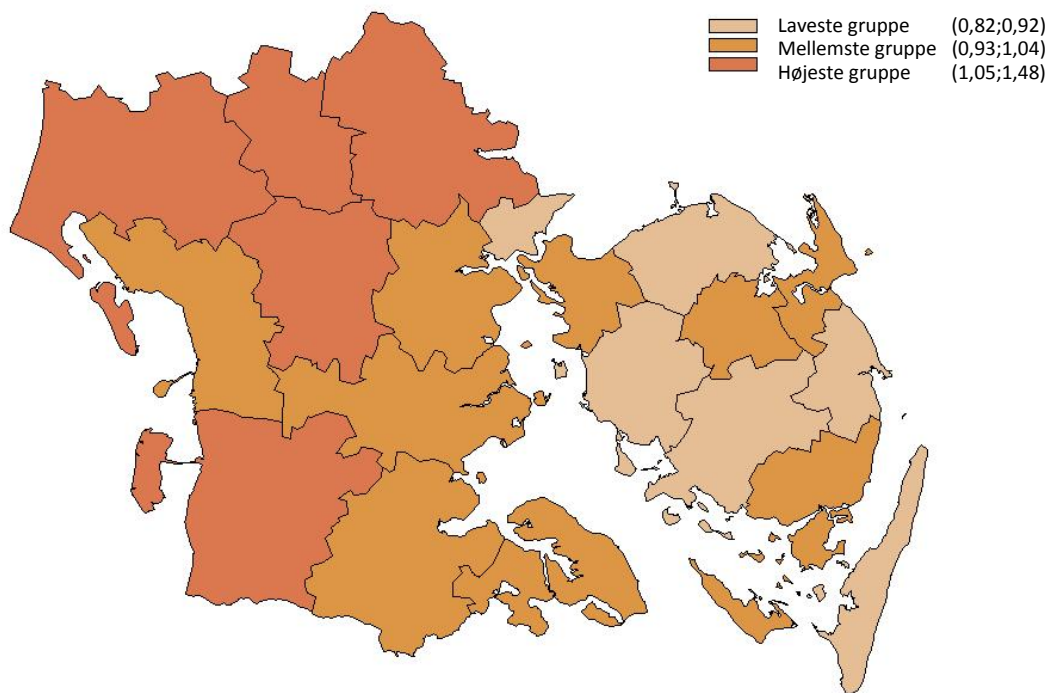
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: De højeste forekomster af borgere med særdeles god eller god livskvalitet ses i Fanø Kommune (84,1 %) og Varde Kommune (83,7 %), og de laveste forekomster ses i Langeland Kommune (75,5 %), Nyborg Kommune (76,0 %), Faaborg-Midtfyn Kommune (76,1 %) og Assens Kommune (76,6 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der endvidere en relativt lav forekomst i Fredericia Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster. Dog ligger Fanø Kommune tættere på regionsgennemsnittet, når der tages højde for kommunale uddannelsesforskelle.

Udvikling: Spørgsmålet om, hvordan man vil vurdere sin livskvalitet, er ikke belyst i 2010.

Figur 2.2.6 Forekomsten af borgere med særdeles god eller god livskvalitet i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

2.3 Fysisk og mentalt helbred

Der eksisterer flere forskellige spørgsmål eller spørgsmålsbatterier, der kan anvendes til at beskrive befolkningens selvrapporterede helbredstilstand. I nærværende undersøgelse beskrives befolkningens fysiske og mentale helbred ud fra spørgsmålsbatteriet SF-12. SF står for Short Form, da det er udviklet på grundlag af et langt mere omfattende spørgsmålsbatteri (1). SF-12 indeholder 12 spørgsmål, der belyser borgerens helbredstilstand inden for de seneste fire uger. Spørgsmålene omhandler helbredsrelaterede begrænsninger i fysisk funktion, social funktion og psykisk velbefindende. SF-12 er et udbredt og anerkendt mål, og flere studier har dokumenteret høj validitet (1-3).

SF-12 er et såkaldt generisk helbredsstatusmål, hvilket vil sige, at spørgsmålene anses som relevante for såvel syge som raske. De generiske skalaer er således velegnet i forbindelse med befolkningsundersøgelser af den almene helbredstilstand (4).

Ud fra besvarelsen på de 12 spørgsmål er det muligt at beregne en samlet score for to generelle helbredskomponenter – henholdsvis en fysisk helbredskomponent og en mental helbredskomponent. Der scores i intervallet 0 til 100 med 100 som udtryk for den bedst tænkelige helbredsstatus.

Ud fra en gennemgang af litteraturen og statistiske analyser er der, på baggrund af Den Nationale Sundhedsprofil 2010, defineret en standardafgrænsning for den mentale helbredskomponent. Gruppen, der har dårligt mentalt helbred, er afgrænset til de 10 % med den laveste score på den mentale helbredskomponent. Dette svarer til en score på 35,76 eller derunder. Grænsen er den samme for mænd og kvinder. Denne metode er tidligere anvendt i en national undersøgelse om mental sundhed, hvor afgrænsningen på 10 % blev vurderet som relevant på baggrund af fordelingen af fire separate indikatorer for mental sundhed (5).

Der er ikke lavet et tilsvarende udviklingsarbejde for den fysiske helbredskomponent, men i nærværende undersøgelse defineres gruppen med dårligt fysisk helbred ligeledes som de 10 % af befolkningen, der scorer lavest på den fysiske helbredskomponent på baggrund af Den Nationale Sundhedsprofil 2010. Dette svarer til en score på 35,37 eller derunder. Grænsen er også her den samme for mænd og kvinder.

Tabel 2.3.1 viser andelen, der har henholdsvis dårligt fysisk og dårligt mentalt helbred, opdelt på udvalgte indikatorer for sygelighed blandt mænd og kvinder i Region Syddanmark. Det fremgår, at der er en større andel med dårligt fysisk og mentalt helbred blandt borgere, der har en sygdom eller lidelse, sammenlignet med borgere, der ikke har en sygdom eller lidelse. Dette gælder både blandt mænd og kvinder.

Tabel 2.3.1 Andel, der har henholdsvis dårligt fysisk og dårligt mentalt helbred, opdelt på udvalgte indikatorer for sygelighed blandt mænd og kvinder. Procent

		Dårligt fysisk helbred	Dårligt mentalt helbred	Antal svarpersoner
Mænd				
Langvarig sygdom	Ja	25,0	16,3	5.169
	Nej	1,9	5,2	9.709
Astma	Ja	18,1	13,5	932
	Nej	8,6	8,2	13.736
Diabetes	Ja	26,1	14,5	981
	Nej	8,3	8,2	13.680
Forhøjet blodtryk	Ja	19,8	11,4	3.243
	Nej	6,9	7,8	11.421
Kronisk lungesygdom	Ja	36,2	19,7	774
	Nej	8,0	7,9	14.015
Slidgigt	Ja	27,1	12,1	2.870
	Nej	5,9	7,8	11.877
Osteoporose	Ja	49,0	19,0	171
	Nej	8,8	8,4	14.579
Diskusprolaps eller andre rygsygdomme	Ja	28,0	14,3	2.262
	Nej	6,3	7,6	12.373
Psykisk lidelse, som varede eller indtil nu har varet mindre end 6 måneder	Ja	28,7	47,4	579
	Nej	8,2	6,4	14.021
Psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed	Ja	25,3	47,3	835
	Nej	8,1	5,8	13.872
Kvinder				
Langvarig sygdom	Ja	31,7	20,2	5.848
	Nej	2,7	9,0	10.321
Astma	Ja	26,2	18,3	1.228
	Nej	11,6	12,4	14.684
Diabetes	Ja	33,2	19,1	688
	Nej	11,9	12,5	15.139
Forhøjet blodtryk	Ja	26,8	13,6	3.412
	Nej	9,7	12,7	12.515
Kronisk lungesygdom	Ja	46,3	23,2	661
	Nej	11,5	12,4	15.325
Slidgigt	Ja	33,0	15,4	4.149
	Nej	7,0	12,1	11.837
Osteoporose	Ja	41,2	17,8	904
	Nej	11,4	12,5	15.045
Diskusprolaps eller andre rygsygdomme	Ja	37,9	19,5	2.237
	Nej	8,9	11,7	13.627
Psykisk lidelse, som varede eller indtil nu har varet mindre end 6 måneder	Ja	25,1	48,1	1.010
	Nej	11,7	9,3	14.570
Psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed	Ja	23,3	48,0	1.337
	Nej	11,5	8,7	14.511

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.3.2 Andel, der har henholdsvis dårligt fysisk og dårligt mentalt helbred, opdelt på udvalgte indikatorer for sundhedsadfærd, BMI, søvn og sociale relationer blandt mænd og kvinder. Procent

		Dårligt fysisk helbred	Dårligt mentalt helbred	Antal svarpersoner
Mænd				
Ryger dagligt	Ja	14,7	14,8	2.977
	Nej	8,4	7,2	12.281
Overskrider højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse	Ja	11,2	11,5	1.512
	Nej	9,3	8,3	13.312
Stillesiddende fritidsaktivitet	Ja	25,9	20,2	2.301
	Nej	6,5	6,6	12.704
BMI	Undervægt (BMI<18,5)	13,8	11,4	162
	Normalvægt (18,5≤BMI<25)	6,9	8,0	5.716
	Moderat overvægt (25≤BMI<30)	9,4	7,9	6.665
	Svær overvægt (BMI≥30)	17,0	12,1	2.488
Usundt kostmønster	Ja	11,4	12,0	3.095
	Nej	8,8	7,5	11.588
Får aldrig (næsten aldrig) søvn nok til at føle sig udhvilet	Ja	20,2	28,5	1.214
	Nej	8,5	6,6	13.959
Ofte uønsket alene	Ja	20,4	39,1	589
	Nej	9,1	7,1	14.630
Har generelt svært ved at få og beholde venner	Ja	11,9	23,5	1.584
	Nej	9,3	6,7	13.549
Stoler generelt på andre mennesker	Ja	8,7	6,5	13.090
	Nej	14,4	21,0	1.971
Kvinder				
Ryger dagligt	Ja	17,9	20,9	2.607
	Nej	12,6	11,5	14.017
Overskrider højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse	Ja	10,1	18,2	1.004
	Nej	13,4	12,6	15.073
Stillesiddende fritidsaktivitet	Ja	32,4	24,7	2.595
	Nej	9,4	10,6	13.828
BMI	Undervægt (BMI<18,5)	13,8	18,6	527
	Normalvægt (18,5≤BMI<25)	9,1	12,1	8.492
	Moderat overvægt (25≤BMI<30)	15,2	11,9	4.715
	Svær overvægt (BMI≥30)	23,6	16,5	2.468
Usundt kostmønster	Ja	17,9	20,2	1.679
	Nej	12,2	11,9	14.385
Får aldrig (næsten aldrig) søvn nok til at føle sig udhvilet	Ja	24,8	34,3	1.767
	Nej	11,9	10,2	14.765
Ofte uønsket alene	Ja	27,5	41,8	835
	Nej	12,5	11,2	15.731
Har generelt svært ved at få og beholde venner	Ja	13,8	28,1	1.715
	Nej	13,2	10,9	14.731
Stoler generelt på andre mennesker	Ja	12,5	9,8	14.182
	Nej	17,6	30,3	2.161

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.3.2 viser andelen med henholdsvis dårligt fysisk og dårligt mentalt helbred opdelt på udvalgte indikatorer for sundhedsadfærd, BMI, søvn og sociale relationer blandt mænd og kvinder. Her fremgår det, at der både blandt mænd og kvinder er en større andel med dårligt fysisk og mentalt helbred blandt dem, der ryger dagligt, end blandt dem, der ikke ryger dagligt. Der er også en større andel med dårligt fysisk og mentalt helbred blandt mænd og kvinder med henholdsvis stillesiddende fritidsaktivitet og usundt kostmønster end blandt dem, der ikke er stillesiddende i fritiden, og dem, der ikke har et usundt kostmønster.

Mønsteret er mindre entydigt i forhold til det at overskride Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse. Blandt mænd ses ingen væsentlig forskel på andelen, der har dårligt fysisk helbred, blandt dem, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, og dem, der ikke gør det. Blandt kvinder er andelen med dårligt fysisk helbred lidt større blandt borgere, der ikke overskrider højrisikogrænsen, end blandt borgere, der gør dette. Derimod er der både blandt mænd og kvinder en større andel med dårligt mentalt helbred blandt personer, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, end blandt dem, der ikke gør.

Det ses også, at for mænd er andelen med henholdsvis dårligt fysisk og dårligt mentalt helbred større blandt undervægtige og svært overvægtige

sammenlignet med normalvægtige og moderat overvægtige. Dette mønster ses også for kvinder i forhold til andelen med dårligt mentalt helbred, men hvad angår andelen med dårligt fysisk helbred, ses relativt store andele både blandt undervægtige, moderat overvægtige og svært overvægtige kvinder.

Andelen med henholdsvis dårligt fysisk og mentalt helbred er større blandt borgere, der aldrig eller næsten aldrig får søvn nok til at føle sig udhvilet sammenlignet med borgere, der får søvn nok.

Det fremgår også, at andelen med dårligt fysisk og mentalt helbred er større blandt borgere, der ofte er uønsket alene, end blandt borgere, der ikke er det. Hverken blandt mænd eller kvinder er der væsentlig forskel på andelen med dårligt fysisk helbred blandt borgere, der generelt har svært ved at få og beholde venner, sammenlignet med borgere, der generelt ikke har svært ved at få og beholde venner.

Der er dog en større andel med dårligt mentalt helbred blandt borgere, der generelt har svært ved at få og beholde venner, end blandt borgere, der ikke har svært ved at få og beholde venner.

Endelig ses der for både mænd og kvinder en større andel med henholdsvis dårligt fysisk og mentalt helbred blandt borgere, der generelt ikke stoler på andre mennesker, sammenlignet med borgere, der generelt stoler på andre mennesker.

Tabel 2.3.3 Andel, der har henholdsvis dårligt fysisk og dårligt mentalt helbred, opdelt på økonomisk situation blandt mænd og kvinder. Procent

	Dårligt fysisk helbred	Dårligt mentalt helbred	Antal svarpersoner
Mænd			
Særdeles god	7,0	5,3	2.442
God	7,9	5,3	7.374
Nogenlunde	11,1	9,7	4.241
Dårlig	14,0	21,4	728
Meget dårlig	26,9	46,5	302
Kvinder			
Særdeles god	10,0	7,1	2.513
God	11,6	9,0	8.203
Nogenlunde	15,0	16,0	4.643
Dårlig	20,1	30,1	759
Meget dårlig	27,8	43,2	311

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Af tabel 2.3.3 fremgår det, at der er en sammenhæng mellem andelen med henholdsvis dårligt fysisk og dårligt mentalt helbred, og hvordan man vurderer sin økonomiske situation alt i alt. Således ses det, at andelen med dårligt fysisk og mentalt helbred overordnet stiger, desto dårligere borger-

ne vurderer deres økonomiske situation alt i alt. Dette mønster ses både blandt mænd og kvinder.

I de følgende opslagstabeller gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der:

- har et dårligt fysisk helbred
- har et dårligt mentalt helbred

Referencer

1. Ware JE, Kosinski M, Keller SD. A 12-Item Short-Form Health Survey: construction of scales and preliminary tests of reliability and validity. *Med Care*. 1996; 34: 220-233.
2. Gandek B, Ware JE, Aaronson NK, Apolone G, Bjorner JB, Brazier JE et al. Cross-validation of item selection and scoring for the SF-12 Health Survey in nine countries: results from the IQOLA Project. *International Quality of Life Assessment*. *J Clin Epidemiol*. 1998; 1: 1171-1178.
3. Kontodimopoulos N, Pappa E, Niakas D, Tountas Y. Validity of SF-12 summary scores in a Greek general population. *Health Qual Life Outcomes*. 2007; 5: 55.
4. Pedersen AF, Zachariae R, Mainz J. Livskvalitet som sundhedsfagligt effektmål. *Ugeskr Læger*. 2005; 167: 4545-4549.
5. Christensen AI, Davidsen M, Kjølner M, Juel K. Mental sundhed blandt voksne danskere. København: Sundhedsstyrelsen, 2010.

Tabel 2.3.4 Dårligt fysisk helbred. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	11,7	1		31.067
	2013	11,6	0,93	(0,88;0,99)	32.282
Mænd	16-24 år	1,5	0,13	(0,08;0,22)	1.693
	25-34 år	4,4	0,41	(0,29;0,59)	1.255
	35-44 år	6,8	0,66	(0,51;0,84)	2.178
	45-54 år	10,0	1		3.013
	55-64 år	12,5	1,29	(1,06;1,57)	3.098
	65-74 år	15,0	1,60	(1,32;1,95)	2.843
	≥75 år	28,1	3,54	(2,89;4,35)	1.374
	Alle mænd	9,7			15.454
Kvinder	16-24 år	3,0	0,17	(0,13;0,24)	2.040
	25-34 år	5,3	0,32	(0,24;0,43)	1.461
	35-44 år	9,0	0,57	(0,46;0,71)	2.458
	45-54 år	14,9	1		3.342
	55-64 år	16,8	1,16	(0,98;1,37)	3.222
	65-74 år	16,9	1,17	(0,98;1,39)	2.744
	≥75 år	38,2	3,54	(2,98;4,22)	1.561
	Alle kvinder	13,5			16.828
Uddannelse	Under uddannelse	2,9			2.613
	Grundskole	27,7	3,04	(2,60;3,56)	3.255
	Kort uddannelse	11,2	1,45	(1,27;1,65)	12.763
	Kort videregående uddannelse	8,8	1,16	(0,94;1,43)	2.311
	Mellemlang videregående uddannelse	8,3	1		6.243
	Lang videregående uddannelse	3,9	0,54	(0,41;0,72)	1.809
	Anden uddannelse	19,0	2,34	(1,87;2,92)	1.187
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	4,4	1		15.641
	Arbejdsløse	6,9	2,11	(1,58;2,81)	1.220
	Førtidspensionister	49,0	18,16	(15,4;21,4)	1.388
	Andre uden for arbejdsmarkedet	37,3	15,85	(13,0;19,3)	959
	Efterlønsmodtagere	8,1			1.262
	Alderspensionister	22,8			8.522
Samlivsstatus	Samboende	10,4	1		22.514
	Enlige	13,6	1,67	(1,52;1,84)	9.768
Etnisk baggrund	Dansk	11,3	1		30.565
	Anden vestlig	9,8	1,03	(0,80;1,33)	924
	Ikke-vestlig	18,6	3,02	(2,43;3,76)	793

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: Da andelen med dårligt fysisk helbred er defineret på forhånd, er det ikke relevant at tale om et regionalt gennemsnit. Det vigtige er imidlertid at fokusere på afvigelser fra det regionale gennemsnit. I alle aldersgrupper er andelen med dårligt fysisk helbred større blandt kvinder end blandt mænd. Andelen stiger overordnet med stigende alder for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og andelen med dårligt fysisk helbred. Andelen er således størst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (27,7 %) og mindst blandt borgere med en lang videregående uddannelse (3,9 %).

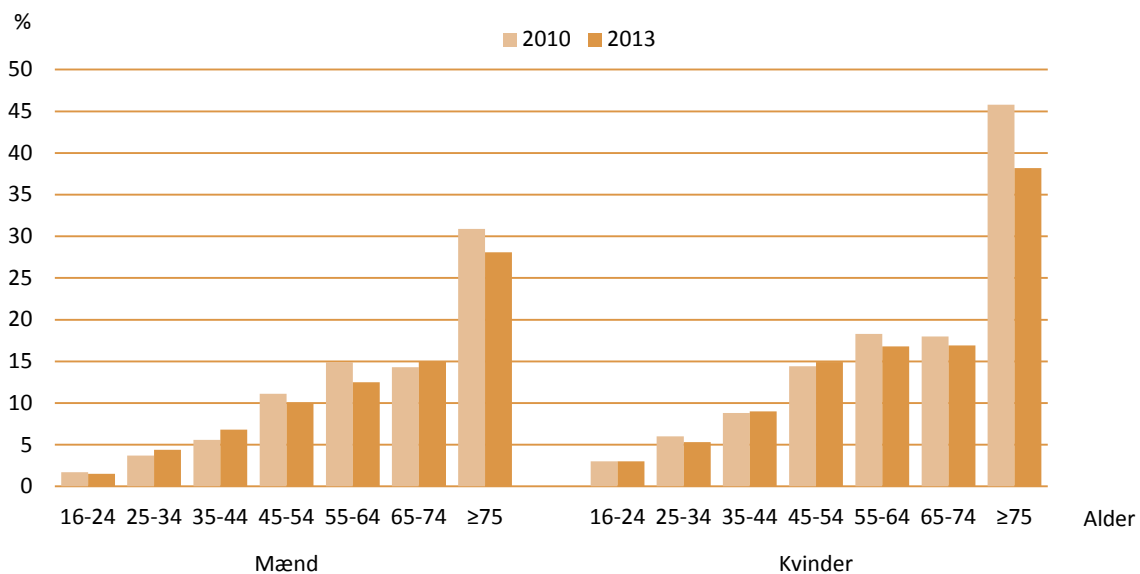
Erhvervsmæssig stilling: Andelen med dårligt fysisk helbred er større blandt arbejdsløse (6,9 %), førtidspensionister (49,0 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (37,3 %) sammenlignet med beskæftigede (4,4 %).

Samlivsstatus: Der er en større andel af borgere med dårligt fysisk helbred blandt enlige (13,6 %) end blandt samboende (10,4 %).

Etnisk baggrund: Der ses ingen nævneværdig forskel på andelen med dårligt fysisk helbred blandt borgere med dansk baggrund (11,3 %) og blandt borgere med anden vestlig baggrund (9,8 %). Den største andel ses blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (18,6 %).

Udvikling: Forekomsten af borgere med dårligt fysisk helbred er overordnet uændret i perioden 2010 til 2013. Der ses et noget usystematisk mønster i de forskellige køns- og aldersgrupper; dog ses en tendens til et fald både blandt mænd og kvinder i aldersgruppen 75 år eller derover. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for de enkelte uddannelsesgrupper og inden for grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 2.3.1 Andel med dårligt fysisk helbred blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 2.3.5 Dårligt fysisk helbred. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	12,8	4.300	1,11	(0,94;1,31)	1,09	(0,92;1,29)
Billund	11,0	2.300	0,93	(0,77;1,12)	0,86	(0,71;1,05)
Esbjerg	12,2	11.400	1,12	(0,94;1,34)	1,13	(0,95;1,35)
Fanø	10,1	300	0,69	(0,54;0,89)	0,83	(0,65;1,08)
Faaborg-Midtfyn	13,3	5.600	1,12	(0,95;1,32)	1,10	(0,93;1,30)
Fredericia	12,5	5.100	1,12	(0,95;1,33)	1,11	(0,93;1,32)
Haderslev	12,6	5.700	1,11	(0,93;1,32)	1,06	(0,89;1,27)
Kerteminde	13,9	2.700	1,11	(0,94;1,31)	1,13	(0,95;1,33)
Kolding	11,1	8.000	0,96	(0,80;1,16)	0,98	(0,82;1,18)
Langeland	15,0	1.700	1,12	(0,95;1,32)	1,08	(0,91;1,27)
Middelfart	13,3	4.000	1,12	(0,94;1,33)	1,15	(0,96;1,36)
Nordfyns	12,1	2.900	0,95	(0,79;1,14)	0,90	(0,75;1,08)
Nyborg	14,3	3.700	1,21	(1,03;1,43)	1,19	(1,01;1,41)
Odense	9,6	15.200	0,90	(0,78;1,03)	0,96	(0,83;1,10)
Svendborg	11,2	5.300	0,92	(0,77;1,10)	0,97	(0,81;1,16)
Sønderborg	12,1	7.400	1,01	(0,85;1,20)	1,01	(0,85;1,21)
Tønder	11,6	3.700	0,87	(0,73;1,05)	0,83	(0,69;0,99)
Varde	10,7	4.300	0,91	(0,75;1,09)	0,88	(0,73;1,06)
Vejen	11,8	4.000	1,09	(0,91;1,30)	1,02	(0,85;1,22)
Vejle	10,0	8.700	0,84	(0,69;1,02)	0,86	(0,70;1,04)
Ærø	13,6	800	0,98	(0,82;1,17)	0,99	(0,83;1,18)
Aabenraa	12,6	6.000	1,00	(0,83;1,19)	1,00	(0,83;1,19)
Region Syddanmark	11,6	113.000	1		1	

¹Justeret for køn og alder

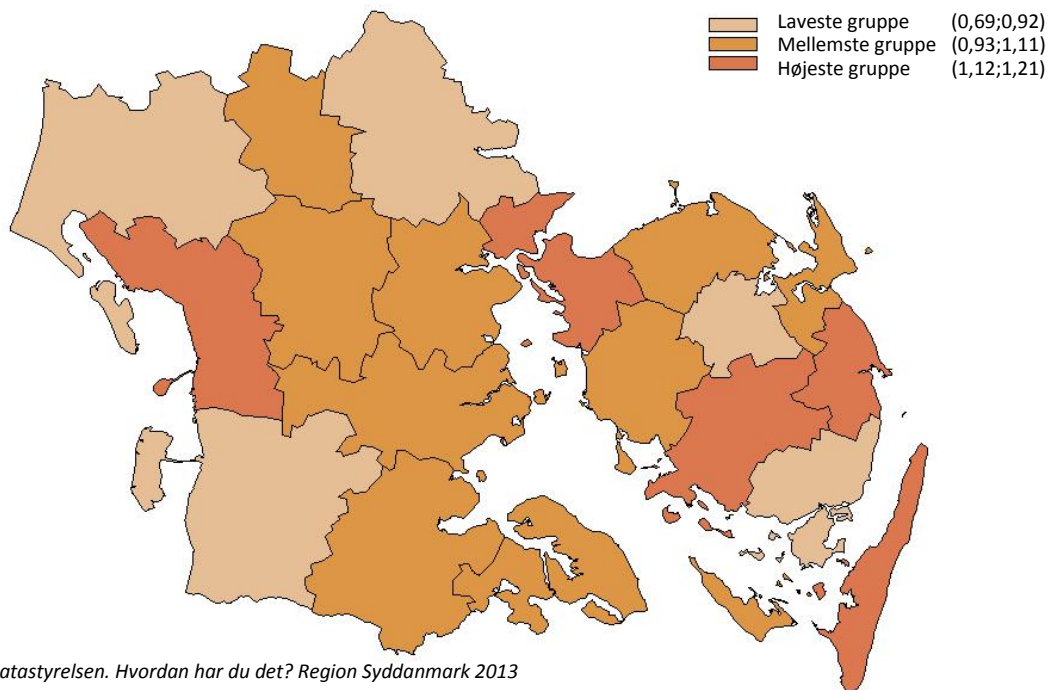
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Andelen af borgere med dårligt fysisk helbred varierer på tværs af kommunerne. Den største andel ses i Langeland Kommune (15,0 %), og den mindste andel ses i Odense Kommune (9,6 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der endvidere en relativt lav forekomst i Fanø Kommune, Vejle Kommune og Tønder Kommune og en relativt høj forekomst i Nyborg Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, mindskes forskellen mellem kommuner med en relativt stor andel langtuddannede borgere (fx Odense) og kommuner med en relativt stor andel kortuddannede borgere (fx Langeland).

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 ses der ingen nævneværdig ændring i andelen med dårligt fysisk helbred i regionen som helhed. Variationen spænder fra et fald på 2,1 procentpoint i Odense Kommune til en stigning på 2,5 procentpoint i Nyborg Kommune.

Figur 2.3.2 Forekomsten af borgere med dårligt fysisk helbred i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.3.6 Andel med dårligt fysisk helbred. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	13,2	12,8	-0,4	(-2,9;2,0)
Billund	10,5	11,0	0,4	(-1,9;2,8)
Esbjerg	12,8	12,2	-0,7	(-3,1;1,8)
Fanø	11,4	10,1	-1,3	(-4,5;1,9)
Faaborg-Midtfyn	11,1	13,3	2,3	(-0,1;4,7)
Fredericia	12,3	12,5	0,2	(-2,2;2,6)
Haderslev	11,3	12,6	1,3	(-1,1;3,7)
Kerteminde	11,9	13,9	2,0	(-0,5;4,5)
Kolding	11,8	11,1	-0,6	(-3,0;1,7)
Langeland	15,0	15,0	0,0	(-2,7;2,6)
Middelfart	12,1	13,3	1,2	(-1,2;3,6)
Nordfyns	11,4	12,1	0,7	(-1,7;3,1)
Nyborg	11,9	14,3	2,5	(-0,0;5,0)
Odense	11,6	9,6	-2,1	(-3,7;-0,5)
Svendborg	11,4	11,2	-0,2	(-2,5;2,1)
Sønderborg	11,9	12,1	0,1	(-2,3;2,5)
Tønder	13,5	11,6	-2,0	(-4,4;0,5)
Varde	11,3	10,7	-0,6	(-2,9;1,8)
Vejen	12,9	11,8	-1,2	(-3,6;1,3)
Vejle	9,5	10,0	0,5	(-1,7;2,7)
Ærø	13,2	13,6	0,5	(-2,2;3,2)
Aabenraa	11,4	12,6	1,2	(-1,2;3,6)
Region Syddanmark	11,7	11,6	-0,2	(-0,7;0,3)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.3.7 Dårligt mentalt helbred. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	10,5	1		31.067
	2013	10,9	1,06	(0,99;1,13)	32.282
Mænd	16-24 år	7,8	0,76	(0,59;0,99)	1.693
	25-34 år	11,1	1,12	(0,87;1,45)	1.255
	35-44 år	9,5	0,95	(0,76;1,19)	2.178
	45-54 år	10,0	1		3.013
	55-64 år	7,6	0,74	(0,59;0,93)	3.098
	65-74 år	4,8	0,46	(0,35;0,59)	2.843
	≥75 år	11,1	1,13	(0,87;1,45)	1.374
	Alle mænd	8,8			15.454
Kvinder	16-24 år	18,3	1,41	(1,16;1,70)	2.040
	25-34 år	15,5	1,15	(0,93;1,42)	1.461
	35-44 år	13,4	0,98	(0,80;1,18)	2.458
	45-54 år	13,7	1		3.342
	55-64 år	10,0	0,70	(0,57;0,85)	3.222
	65-74 år	7,2	0,49	(0,39;0,61)	2.744
	≥75 år	13,7	1,00	(0,80;1,24)	1.561
	Alle kvinder	13,2			16.828
Uddannelse	Under uddannelse	13,8			2.613
	Grundskole	14,6	2,22	(1,84;2,67)	3.255
	Kort uddannelse	10,2	1,21	(1,05;1,40)	12.763
	Kort videregående uddannelse	10,3	1,22	(0,98;1,51)	2.311
	Mellemlang videregående uddannelse	9,0	1		6.243
	Lang videregående uddannelse	6,6	0,73	(0,56;0,95)	1.809
	Anden uddannelse	13,4	1,73	(1,33;2,26)	1.187
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	7,1	1		15.641
	Arbejdsløse	14,3	2,15	(1,68;2,76)	1.220
	Førtidspensionister	29,1	6,37	(5,38;7,54)	1.388
	Andre uden for arbejdsmarkedet	45,6	11,32	(9,42;13,6)	959
	Efterlønsmodtagere	4,5			1.262
	Alderspensionister	8,5			8.522
Samlivsstatus	Samboende	8,4	1		22.514
	Enlige	15,3	2,12	(1,91;2,34)	9.768
Etnisk baggrund	Dansk	10,2	1		30.565
	Anden vestlig	12,6	1,21	(0,94;1,54)	924
	Ikke-vestlig	24,9	2,66	(2,18;3,24)	793

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: Da andelen med dårligt mentalt helbred er defineret på forhånd, er det ikke relevant at tale om et regionalt gennemsnit. Det vigtige er imidlertid at fokusere på afvigelser fra det regionale gennemsnit. Der ses en større andel med dårligt mentalt helbred blandt kvinder (13,2 %) end blandt mænd (8,8 %). Andelen er mindst i aldersgruppen 65-74 år og relativt stor i aldersgruppen 75 år eller derover. Dette gælder både for mænd og kvinder. Der ses endvidere en relativt stor andel blandt kvinder i aldersgruppen 16-24 år.

Uddannelse: Der ses en sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og dårligt mentalt helbred. Således falder andelen fra 14,6 % blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau til 6,6 % blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

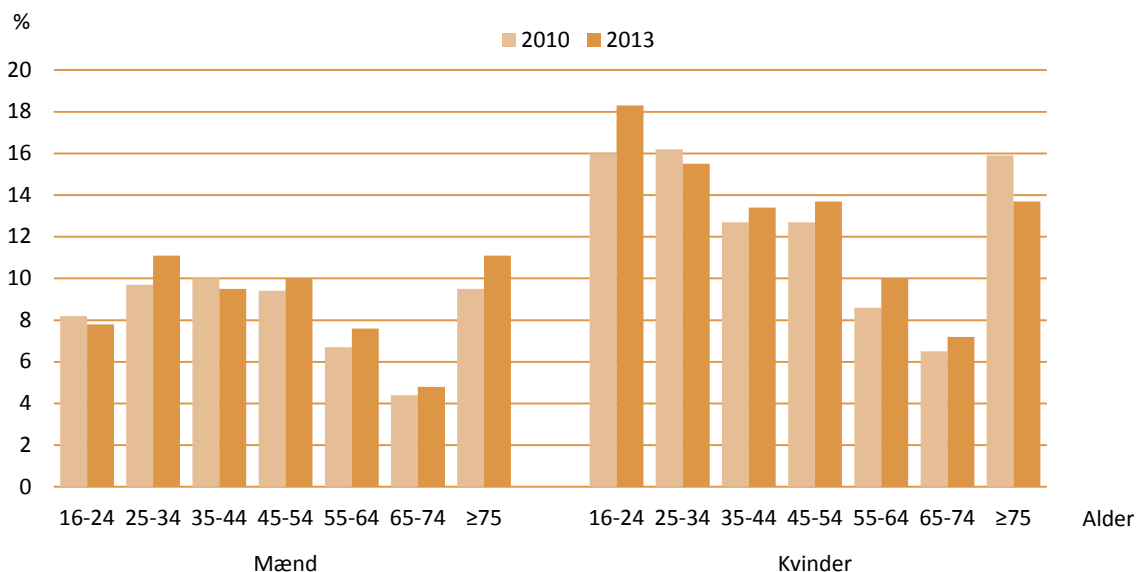
Erhvervsmæssig stilling: Andelen med dårligt mentalt helbred er større blandt arbejdsløse (14,3 %), førtidspensionister (29,1 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (45,6 %) end blandt beskæftigede (7,1 %).

Samlivsstatus: Der er en større andel af borgere med dårligt mentalt helbred blandt enlige (15,3 %) end blandt samboende (8,4 %).

Etnisk baggrund: Forekomsten af borgere med dårligt mentalt helbred er størst blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (24,9 %) og mindst blandt borgere med dansk baggrund (10,2 %). Blandt borgere med anden vestlig baggrund er forekomsten 12,6 %.

Udvikling: Forekomsten af borgere med dårligt mentalt helbred er overordnet uændret i perioden 2010 til 2013. Der ses ikke et systematisk mønster i udviklingen inden for de forskellige køns- og aldersgrupper. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for de enkelte uddannelsesgrupper viser en tendens til, at andelen er faldet blandt borgere med en lang videregående uddannelse (data ikke vist). Dette mønster er tydeligst blandt mænd. Udviklingen inden for grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 2.3.3 Andel med dårligt mentalt helbred blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 2.3.8 Dårligt mentalt helbred. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	9,6	3.200	0,92	(0,76;1,11)	0,91	(0,75;1,10)
Billund	9,3	2.000	0,92	(0,74;1,13)	0,89	(0,72;1,09)
Esbjerg	10,7	10.000	0,96	(0,78;1,16)	0,96	(0,79;1,17)
Fanø	7,8	200	0,75	(0,56;1,00)	0,83	(0,61;1,11)
Faaborg-Midtfyn	12,8	5.400	1,27	(1,07;1,51)	1,27	(1,07;1,50)
Fredericia	13,8	5.600	1,32	(1,11;1,57)	1,30	(1,10;1,55)
Haderslev	10,6	4.800	0,99	(0,81;1,20)	0,96	(0,79;1,17)
Kerteminde	10,9	2.100	0,96	(0,80;1,17)	0,96	(0,79;1,17)
Kolding	12,6	9.000	1,21	(1,01;1,45)	1,23	(1,02;1,47)
Langeland	11,2	1.200	1,15	(0,95;1,39)	1,12	(0,92;1,35)
Middelfart	10,2	3.100	0,98	(0,81;1,18)	0,98	(0,81;1,19)
Nordfyns	10,7	2.500	1,04	(0,86;1,25)	1,01	(0,84;1,22)
Nyborg	12,7	3.200	1,29	(1,08;1,53)	1,27	(1,07;1,52)
Odense	11,9	18.900	1,13	(0,99;1,28)	1,17	(1,03;1,34)
Svendborg	10,5	5.000	1,03	(0,85;1,24)	1,05	(0,87;1,27)
Sønderborg	9,2	5.700	0,88	(0,72;1,08)	0,88	(0,72;1,08)
Tønder	8,6	2.700	0,78	(0,63;0,96)	0,75	(0,61;0,93)
Varde	6,2	2.500	0,60	(0,47;0,75)	0,59	(0,46;0,74)
Vejen	10,3	3.500	0,99	(0,82;1,20)	0,96	(0,79;1,17)
Vejle	11,4	9.900	1,04	(0,86;1,26)	1,07	(0,88;1,30)
Ærø	10,4	600	1,09	(0,89;1,32)	1,09	(0,90;1,33)
Aabenraa	11,3	5.400	1,09	(0,90;1,31)	1,09	(0,90;1,32)
Region Syddanmark	10,9	106.800	1		1	

¹Justeret for køn og alder

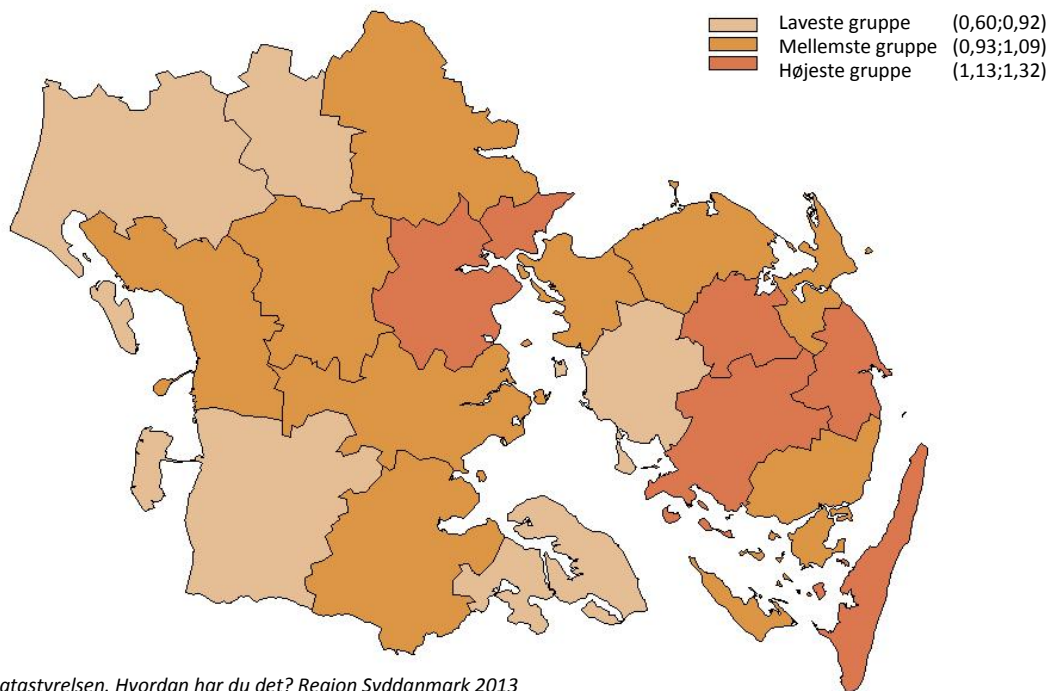
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Andelen af borgere med dårligt mentalt helbred varierer på tværs af kommunerne. De største andele ses i Fredericia Kommune (13,8 %), Faaborg-Midtfyn Kommune (12,8 %), Nyborg Kommune (12,7 %) og Kolding Kommune (12,6 %), og de mindste andele ses i Varde Kommune (6,2 %) og Fanø Kommune (7,8 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der endvidere en relativt lav forekomst i Tønder Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 ses der ingen nævneværdig ændring i andelen med dårligt mentalt helbred i regionen som helhed. Der er dog variation mellem kommunerne. Variationen spænder fra et fald på 3,7 procentpoint i Sønderborg Kommune til en stigning på 4,4 procentpoint i Fredericia Kommune. Andelen var dog relativt høj i 2010 i Sønderborg Kommune.

Figur 2.3.4 Forekomsten af borgere med dårligt mentalt helbred i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.3.9 Andel med dårligt mentalt helbred. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	9,0	9,6	0,6	(-1,5;2,7)
Billund	8,4	9,3	0,9	(-1,2;3,0)
Esbjerg	10,2	10,7	0,5	(-1,8;2,8)
Fanø	10,4	7,8	-2,5	(-5,5;0,5)
Faaborg-Midtfyn	10,5	12,8	2,4	(0,0;4,7)
Fredericia	9,4	13,8	4,4	(2,1;6,8)
Haderslev	10,6	10,6	0,0	(-2,3;2,3)
Kerteminde	10,4	10,9	0,6	(-1,7;2,8)
Kolding	11,2	12,6	1,3	(-1,1;3,7)
Langeland	10,7	11,2	0,5	(-1,9;2,8)
Middelfart	9,7	10,2	0,5	(-1,7;2,7)
Nordfyns	9,9	10,7	0,8	(-1,5;3,0)
Nyborg	8,7	12,7	4,0	(1,7;6,3)
Odense	12,8	11,9	-0,9	(-2,7;0,8)
Svendborg	9,0	10,5	1,4	(-0,7;3,6)
Sønderborg	12,9	9,2	-3,7	(-6,0;-1,4)
Tønder	9,7	8,6	-1,1	(-3,2;1,1)
Varde	6,9	6,2	-0,8	(-2,6;1,1)
Vejen	10,2	10,3	0,1	(-2,1;2,4)
Vejle	9,4	11,4	2,1	(-0,2;4,3)
Ærø	9,0	10,4	1,4	(-0,9;3,7)
Aabenraa	10,9	11,3	0,3	(-2,0;2,6)
Region Syddanmark	10,5	10,9	0,5	(-0,0;0,9)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

2.4 Stress

Stress kan defineres som en tilstand karakteriseret ved ulyst og anspændthed. Det er ikke en sygdom i sig selv, men en reaktion på en belastning, som individet kan have svært ved at håndtere (1). Stress er et stigende folkesundhedsproblem, som påvirker individets velbefindende og livskvalitet negativt. Derudover påvirker stress risikoen for store folkesygdomme som hjerte-kar-sygdom og depression (2). Stress har formentlig også betydning for brug af sundhedsvæsenets ydelser, førtidspension, efterløn, sygefravær, produktivitet mv. (2). I nærværende undersøgelse anvendes to indikatorer til belysning af stress, nemlig spørgsmålet: 'Hvor ofte inden for de seneste fire uger har du følt dig nervøs og 'stresset' samt stressniveauet målt med Cohens' Perceived Stress Scale (PSS), som er en valideret stressskala (3). PSS måler svarpersonens oplevelse af stress inden for de seneste fire uger ved hjælp af 10 spørgsmål, der handler om, i hvilket omfang svarpersonen oplever sit liv som uforudsigeligt, ukontrollerbart og belastende, og om han eller hun føler sig nervøs eller stresset. Skalaen går fra 0 til 40.

Jo højere score, desto højere grad af oplevet stress. Personer, der scorer højt på PSS, har blandt andet vist sig at have sværere ved at holde op med at ryge, at have sværere ved at kontrollere blod-sukkeret, hvis de er diabetikere, at have en større sårbarhed over for alvorlige livsbegivenheder, og at være mere modtagelige for forkølelse (4). Ud fra en gennemgang af litteraturen og statistiske analyser er der, på baggrund af den landsdækkende Sundheds- og sygelighedsundersøgelse fra 2010, defineret en standardafgrænsning for højt stressniveau. Andelen med et højt stressniveau er fundet ved at tage de 20 %, der scorer højest på skalaen. Dette svarer til en score på 18 eller derover. Denne metode er tidligere anvendt i en undersøgelse om højt stressniveau (5).

Andelen, der meget ofte eller ofte har følt sig nervøs eller stresset, er større blandt kvinder end blandt mænd (tabel 2.4.1). Både blandt mænd og kvinder ses det, at andelen, der aldrig føler sig nervøs eller stresset, er større i de ældre aldersgrupper end i de yngre aldersgrupper.

Tabel 2.4.1 Oplevelsen af nervøsitet og stress inden for de seneste fire uger blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Aldrig	25,7	24,0	22,1	25,2	31,3	43,7	48,1	29,9
Næsten aldrig	32,7	29,3	33,7	30,5	29,7	30,5	25,6	30,7
Engang imellem	30,7	31,6	31,0	30,5	28,4	20,3	18,2	28,1
Ofte	8,1	11,0	10,1	10,0	7,5	4,1	6,0	8,3
Meget ofte	2,9	4,2	3,1	3,8	3,2	1,5	2,2	3,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.744	1.294	2.253	3.194	3.387	3.220	1.717	16.809
Kvinder								
Aldrig	11,1	15,1	17,0	18,0	22,7	31,6	32,9	20,8
Næsten aldrig	22,8	24,0	25,6	27,3	28,3	28,9	23,7	26,0
Engang imellem	38,8	36,3	37,9	35,6	35,0	30,0	32,2	35,3
Ofte	18,5	16,4	13,8	12,8	9,4	7,3	8,4	12,4
Meget ofte	8,8	8,3	5,6	6,3	4,6	2,2	2,9	5,6
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.102	1.503	2.581	3.540	3.611	3.314	2.090	18.741

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Der er endvidere en sammenhæng mellem kortvarigt sygefravær (sygefravær inden for de seneste 14 dage) og stressniveau. Således er andelen med kortvarigt sygefravær markant større blandt erhvervsaktive borgere med et højt stressniveau (28,8 %) end blandt erhvervsaktive borgere, der ikke har et højt stressniveau (15,0 %) (data ikke vist).

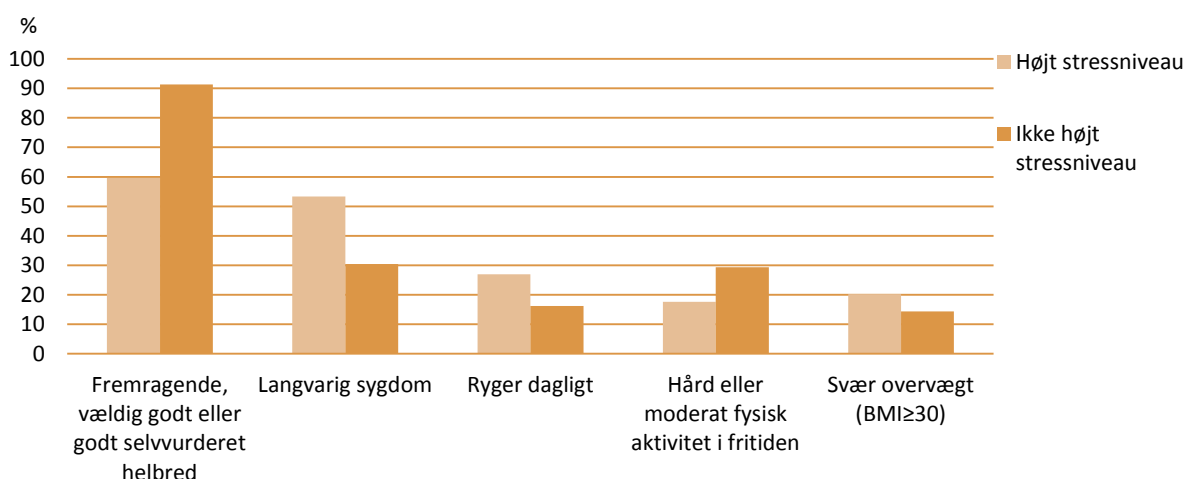
Figur 2.4.1 viser sammenhængen mellem højt stressniveau og udvalgte indikatorer for sundhed og sygelighed. Det ses, at andelen, der har et fremragende, vældig godt eller godt selv vurderet helbred, er markant mindre blandt borgere, der har et højt stressniveau, end blandt borgere, der ikke har et højt stressniveau. Andelen med langvarig sygdom er endvidere større blandt borgere med et

højt stressniveau end blandt borgere, der ikke har et højt stressniveau. Andelen af borgere, der er hårdt eller moderat fysisk aktive i fritiden, er mindre i gruppen, der har et højt stressniveau, sammenlignet med gruppen, der ikke har et højt stressniveau. Endvidere er andelen af borgere, der henholdsvis ryger dagligt og er svært overvægtige, større i gruppen, der har et højt stressniveau, sammenlignet med gruppen, der ikke har et højt stressniveau.

I det følgende gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der:

- meget ofte eller ofte føler sig nervøs eller stresset
- har et højt stressniveau

Figur 2.4.1 Udvalgte indikatorer opdelt på stressniveau. Køns- og aldersjusteret procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Referencer

1. Kjølner M, Juel K, Kamper-Jørgensen F, red. Folkesundhedsrapporten Danmark 2007. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, 2007.
2. Lund R, Christensen U, Iversen L, red. Medicinsk sociologi – sociale faktorerers betydning for befolkningens helbred. København: Munksgaard, 2011.
3. Cohen S, Kamarck T, Mermelstein R. A global measure of perceived stress. J Health Soc Behav. 1983; 24: 385-396.
4. Cohen S, Tyrrell DA, Smith AP. Negative life events, perceived stress, negative effect, and susceptibility to the common cold. J Pers Soc Psychol. 1993; 64: 131-140.
5. Nielsen L, Curtis T, Kristensen TS, Nielsen NR. What characterizes persons with high levels of perceived stress in Denmark? A national representative study. Scand J Public Health. 2008; 36: 369-379.

Tabel 2.4.2 Føler sig meget ofte eller ofte nervøs eller stresset. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	12,6	1		35.520
	2013	14,7	1,22	(1,15;1,29)	35.550
Mænd	16-24 år	11,0	0,77	(0,62;0,96)	1.744
	25-34 år	15,1	1,11	(0,90;1,38)	1.294
	35-44 år	13,2	0,95	(0,78;1,15)	2.253
	45-54 år	13,8	1		3.194
	55-64 år	10,6	0,74	(0,62;0,89)	3.387
	65-74 år	5,5	0,36	(0,29;0,46)	3.220
	≥75 år	8,1	0,55	(0,43;0,71)	1.717
	Alle mænd	11,4			16.809
Kvinder	16-24 år	27,3	1,59	(1,36;1,87)	2.102
	25-34 år	24,7	1,39	(1,17;1,65)	1.503
	35-44 år	19,4	1,02	(0,87;1,20)	2.581
	45-54 år	19,1	1		3.540
	55-64 år	14,0	0,69	(0,59;0,81)	3.611
	65-74 år	9,6	0,45	(0,38;0,53)	3.314
	≥75 år	11,3	0,54	(0,44;0,66)	2.090
	Alle kvinder	18,0			18.741
Uddannelse	Under uddannelse	20,5			2.683
	Grundskole	15,3	1,83	(1,56;2,15)	3.822
	Kort uddannelse	13,9	1,17	(1,04;1,32)	13.819
	Kort videregående uddannelse	12,0	0,93	(0,77;1,12)	2.451
	Mellemlang videregående uddannelse	13,1	1		6.653
	Lang videregående uddannelse	12,0	0,91	(0,74;1,12)	1.896
	Anden uddannelse	19,4	2,07	(1,68;2,56)	1.386
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	12,3	1		16.474
	Arbejdsløse	18,1	1,59	(1,28;1,96)	1.312
	Førtidspensionister	31,2	3,76	(3,24;4,36)	1.601
	Andre uden for arbejdsmarkedet	46,7	6,07	(5,12;7,18)	1.064
	Efterlønsmodtagere	5,0			1.421
	Alderspensionister	8,5			10.341
Samlivsstatus	Samboende	12,4	1		24.599
	Enlige	18,5	1,69	(1,55;1,85)	10.951
Etnisk baggrund	Dansk	13,5	1		33.606
	Anden vestlig	20,2	1,50	(1,24;1,83)	1.024
	Ikke-vestlig	34,7	2,93	(2,47;3,48)	920

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 14,7 % af borgerne i Region Syddanmark føler sig meget ofte eller ofte nervøse eller stressede. Andelen er større blandt kvinder (18,0 %) end blandt mænd (11,4 %), hvilket gælder i alle aldersgrupper. Blandt kvinder ses overordnet en tendens til, at andelen falder med stigende alder. Samme overordnede tendens ses også blandt mænd med undtagelse af den yngste aldersgruppe, hvor der ses en relativt lille andel.

Uddannelse: Forekomsten af borgere, der meget ofte eller ofte føler sig nervøse eller stressede, er højest blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (15,3 %).

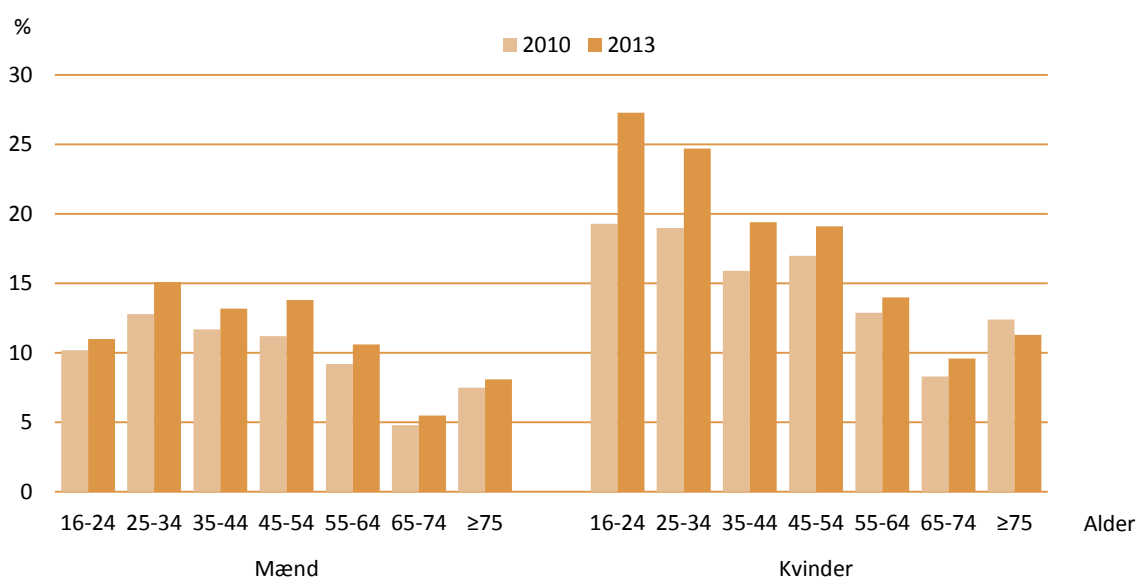
Erhvervsmæssig stilling: Andelen, der meget ofte eller ofte føler sig nervøs eller stresset, er større blandt arbejdsløse (18,1 %), førtidspensionister (31,2 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (46,7 %) sammenlignet med beskæftigede (12,3 %).

Samlivsstatus: Der er en større andel af borgere, der meget ofte eller ofte føler sig nervøs eller stresset, blandt enlige (18,5 %) end blandt samboende (12,4 %).

Etnisk baggrund: Andelen, der meget ofte eller ofte føler sig nervøs eller stresset, er væsentligt større blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (34,7 %) sammenlignet med borgere med dansk baggrund (13,5 %). Blandt borgere med anden vestlig baggrund er andelen også relativt stor (20,2 %).

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 er der sket en stigning på 2,1 procentpoint i forekomsten af borgere, der meget ofte eller ofte føler sig nervøse eller stressede. Stigningen ses både blandt mænd og kvinder og i alle aldersgrupper med undtagelse af kvinder i aldersgruppen 75 år eller derover. Der ses især en markant stigning blandt kvinder i aldersgrupperne 16-24 år og 25-34 år. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 2.4.2 Andel, der meget ofte eller ofte føler sig nervøs eller stresset, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 2.4.3 Føler sig meget ofte eller ofte nervøs eller stresset. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	13,6	4.500	1,01	(0,86;1,18)	1,00	(0,86;1,18)
Billund	12,6	2.700	0,92	(0,77;1,10)	0,90	(0,75;1,07)
Esbjerg	14,1	13.300	0,99	(0,84;1,16)	0,99	(0,84;1,17)
Fanø	11,0	300	0,88	(0,69;1,13)	0,94	(0,74;1,21)
Faaborg-Midtfyn	16,3	6.800	1,25	(1,08;1,45)	1,25	(1,08;1,45)
Fredericia	15,3	6.200	1,13	(0,96;1,33)	1,13	(0,96;1,32)
Haderslev	13,4	6.100	0,94	(0,79;1,11)	0,92	(0,78;1,09)
Kerteminde	14,8	2.900	1,06	(0,90;1,25)	1,06	(0,90;1,24)
Kolding	16,3	11.700	1,19	(1,02;1,38)	1,20	(1,03;1,40)
Langeland	13,9	1.500	1,09	(0,92;1,29)	1,06	(0,90;1,26)
Middelfart	14,0	4.200	1,06	(0,90;1,24)	1,06	(0,91;1,24)
Nordfyns	14,1	3.300	0,98	(0,83;1,15)	0,97	(0,82;1,14)
Nyborg	14,6	3.700	1,12	(0,96;1,31)	1,11	(0,94;1,29)
Odense	17,5	27.900	1,25	(1,12;1,39)	1,28	(1,15;1,43)
Svendborg	14,2	6.800	1,03	(0,87;1,21)	1,04	(0,89;1,23)
Sønderborg	13,2	8.100	0,93	(0,79;1,10)	0,93	(0,79;1,10)
Tønder	11,6	3.700	0,80	(0,67;0,96)	0,78	(0,66;0,94)
Varde	9,9	4.000	0,71	(0,59;0,85)	0,70	(0,58;0,84)
Vejen	12,2	4.100	0,89	(0,75;1,06)	0,88	(0,74;1,04)
Vejle	15,9	13.800	1,14	(0,97;1,33)	1,16	(0,99;1,36)
Ærø	10,3	600	0,80	(0,66;0,96)	0,79	(0,66;0,96)
Aabenraa	14,9	7.200	1,07	(0,91;1,26)	1,07	(0,91;1,26)
Region Syddanmark	14,7	143.500	1		1	

¹Justeret for køn og alder

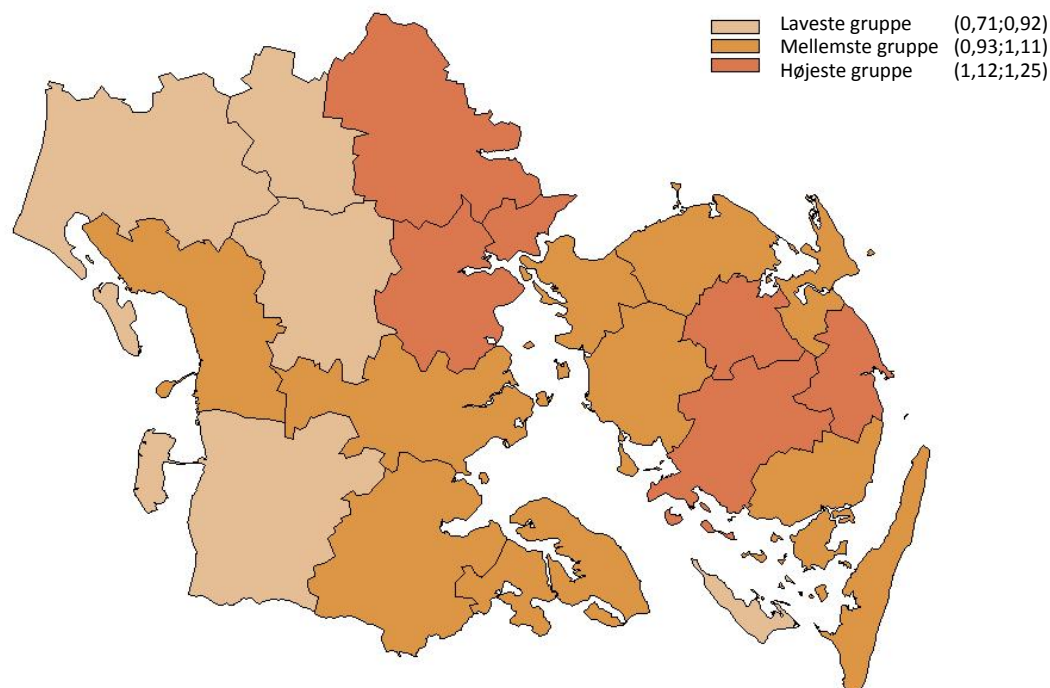
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forekomsten af borgere, der meget ofte eller ofte føler sig nervøse eller stressede, varierer på tværs af kommunerne. De højeste forekomster ses i Odense Kommune (17,5 %), Faaborg-Midtfyn Kommune (16,3 %) og Kolding Kommune (16,3 %). De laveste forekomster ses i Varde Kommune (9,9 %) og Ærø Kommune (10,3 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der endvidere en lav forekomst i Tønder Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Der er sket en stigning på 2,1 procentpoint i andelen af borgere, der meget ofte eller ofte føler sig nervøse eller stressede, i perioden 2010 til 2013 i regionen som helhed. Dog ses der små kommunale variationer, fra et fald på 1,3 procentpoint i Tønder Kommune til en stigning på 4,1 procentpoint i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Figur 2.4.3 Forekomsten af borgere, der meget ofte eller ofte føler sig nervøse eller stressede, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.4.4 Andel, der meget ofte eller ofte føler sig nervøs eller stresset. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	11,8	13,6	1,8	(-0,5;4,1)
Billund	9,6	12,6	3,0	(0,8;5,3)
Esbjerg	13,2	14,1	0,9	(-1,5;3,3)
Fanø	9,8	11,0	1,2	(-1,8;4,1)
Faaborg-Midtfyn	12,2	16,3	4,1	(1,7;6,5)
Fredericia	13,0	15,3	2,3	(-0,2;4,7)
Haderslev	12,0	13,4	1,5	(-0,9;3,8)
Kerteminde	12,2	14,8	2,6	(0,3;5,0)
Kolding	13,3	16,3	2,9	(0,4;5,4)
Langeland	13,1	13,9	0,8	(-1,6;3,2)
Middelfart	10,7	14,0	3,3	(1,1;5,5)
Nordfyns	11,9	14,1	2,2	(-0,2;4,5)
Nyborg	12,9	14,6	1,7	(-0,7;4,1)
Odense	15,4	17,5	2,1	(0,3;3,9)
Svendborg	11,3	14,2	3,0	(0,7;5,3)
Sønderborg	12,5	13,2	0,7	(-1,7;3,0)
Tønder	12,9	11,6	-1,3	(-3,6;0,9)
Varde	8,1	9,9	1,8	(-0,2;3,8)
Vejen	11,8	12,2	0,3	(-1,9;2,6)
Vejle	11,9	15,9	4,0	(1,6;6,4)
Ærø	10,1	10,3	0,2	(-2,0;2,5)
Aabenraa	12,3	14,9	2,6	(0,3;5,0)
Region Syddanmark	12,6	14,7	2,1	(1,6;2,6)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.4.5 Højt stressniveau. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	23,5			33.007
Mænd	16-24 år	16,2	0,69	(0,57;0,83)	1.653
	25-34 år	21,7	0,98	(0,81;1,18)	1.236
	35-44 år	21,7	0,98	(0,84;1,16)	2.148
	45-54 år	22,0	1		3.061
	55-64 år	18,7	0,81	(0,70;0,95)	3.192
	65-74 år	14,6	0,61	(0,52;0,72)	2.968
	≥75 år	21,6	0,97	(0,81;1,17)	1.451
	Alle mænd	19,5			15.709
Kvinder	16-24 år	37,6	1,61	(1,39;1,86)	2.009
	25-34 år	30,3	1,16	(0,99;1,36)	1.431
	35-44 år	27,6	1,02	(0,88;1,18)	2.433
	45-54 år	27,2	1		3.387
	55-64 år	22,6	0,78	(0,68;0,89)	3.373
	65-74 år	19,6	0,65	(0,56;0,75)	2.932
	≥75 år	28,0	1,04	(0,89;1,22)	1.733
	Alle kvinder	27,4			17.298
Uddannelse	Under uddannelse	26,6			2.554
	Grundskole	30,0	2,52	(2,20;2,88)	3.448
	Kort uddannelse	23,2	1,50	(1,36;1,66)	13.020
	Kort videregående uddannelse	19,4	1,15	(0,99;1,35)	2.330
	Mellemlang videregående uddannelse	17,7	1		6.311
	Lang videregående uddannelse	16,1	0,87	(0,72;1,05)	1.807
	Anden uddannelse	32,6	2,57	(2,15;3,08)	1.262
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	17,9	1		15.710
	Arbejdsløse	30,0	2,04	(1,70;2,45)	1.227
	Førtidspensionister	52,0	5,67	(4,93;6,52)	1.494
	Andre uden for arbejdsmarkedet	64,5	8,30	(6,96;9,91)	992
	Efterlønsmodtagere	12,2			1.321
	Alderspensionister	20,3			9.084
Samlivsstatus	Samboende	20,1	1		22.977
	Enlige	29,3	1,73	(1,61;1,87)	10.030
Etnisk baggrund	Dansk	22,2	1		31.259
	Anden vestlig	28,9	1,39	(1,17;1,65)	937
	Ikke-vestlig	45,3	2,74	(2,31;3,25)	811

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: Da andelen med et højt stressniveau (PSS $\geq$ 18 for både mænd og kvinder) er defineret på forhånd, er det ikke relevant at tale om et regionalt gennemsnit. Det vigtige er imidlertid at fokusere på afvigelser fra det regionale gennemsnit. I Region Syddanmark er andelen med et højt stressniveau (23,5 %) lidt større end i Danmark som helhed (21,3 %). I Region Syddanmark er andelen med et højt stressniveau større blandt kvinder (27,4 %) end blandt mænd (19,5 %). Både blandt mænd og kvinder ses den mindste andel i aldersgruppen 65-74 år. Andelen er størst i aldersgruppen 16-24 år (37,6 %) blandt kvinder.

Uddannelse: Der ses en sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere med højt stressniveau. Således falder forekomsten fra 30,0 % blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau til 16,1 % blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

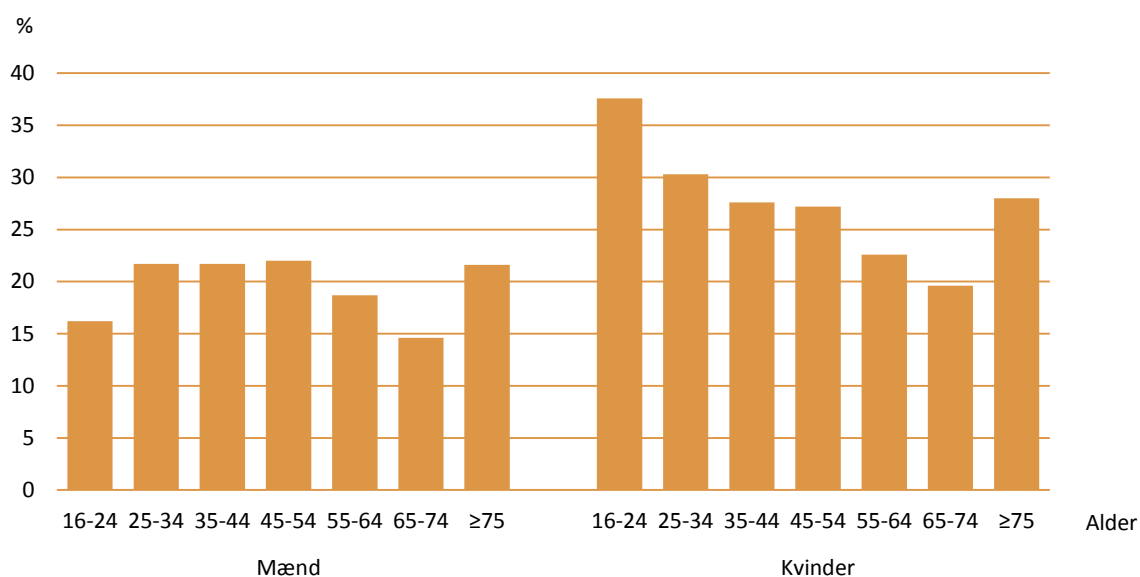
Erhvervsmæssig stilling: De højeste forekomster af borgere med et højt stressniveau ses blandt førtidspensionister (52,0 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (64,5 %) og den laveste forekomst ses blandt beskæftigede (17,9 %). Blandt arbejdsløse er forekomsten 30,0 %.

Samlivsstatus: Der er en større andel af borgere med et højt stressniveau blandt enlige (29,3 %) end blandt samboende (20,1 %).

Etnisk baggrund: I gruppen med ikke-vestlig baggrund (45,3 %) er der en højere forekomst af borgere med et højt stressniveau end i grupperne med dansk (22,2 %) og anden vestlig (28,9 %) baggrund.

Udvikling: Spørgsmålene til måling af stressniveau er ikke belyst i 2010.

Figur 2.4.4 Andel med højt stressniveau blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Tabel 2.4.6 Højt stressniveau. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	24,1	8.000	1,07	(0,94;1,22)	1,06	(0,93;1,21)
Billund	21,6	4.600	0,94	(0,81;1,08)	0,90	(0,78;1,04)
Esbjerg	22,5	21.200	0,90	(0,79;1,04)	0,91	(0,79;1,05)
Fanø	19,2	500	0,83	(0,68;1,02)	0,93	(0,76;1,14)
Faaborg-Midtfyn	24,8	10.400	1,10	(0,97;1,25)	1,10	(0,97;1,25)
Fredericia	26,2	10.700	1,18	(1,03;1,35)	1,18	(1,03;1,35)
Haderslev	24,6	11.200	1,05	(0,92;1,21)	1,02	(0,89;1,17)
Kerteminde	25,5	4.900	1,13	(0,99;1,29)	1,13	(0,98;1,29)
Kolding	25,5	18.300	1,13	(0,99;1,29)	1,15	(1,01;1,32)
Langeland	25,7	2.900	1,15	(1,01;1,32)	1,11	(0,97;1,27)
Middelfart	22,9	6.900	1,02	(0,89;1,16)	1,03	(0,90;1,18)
Nordfyns	23,7	5.600	1,00	(0,87;1,14)	0,97	(0,85;1,12)
Nyborg	23,6	6.000	1,06	(0,93;1,21)	1,04	(0,91;1,19)
Odense	24,2	38.500	1,03	(0,93;1,13)	1,08	(0,98;1,19)
Svendborg	22,1	10.600	0,95	(0,82;1,09)	0,98	(0,86;1,13)
Sønderborg	22,5	13.900	0,96	(0,83;1,10)	0,96	(0,84;1,10)
Tønder	20,4	6.500	0,84	(0,72;0,97)	0,80	(0,69;0,93)
Varde	17,8	7.100	0,77	(0,66;0,89)	0,75	(0,65;0,87)
Vejen	22,3	7.500	0,95	(0,83;1,09)	0,91	(0,79;1,05)
Vejle	23,6	20.400	0,99	(0,86;1,13)	1,01	(0,89;1,16)
Ærø	21,9	1.200	0,96	(0,83;1,11)	0,97	(0,84;1,12)
Aabenraa	25,1	12.000	1,12	(0,98;1,28)	1,12	(0,98;1,28)
Region Syddanmark	23,5	229.100	1		1	

¹Justeret for køn og alder

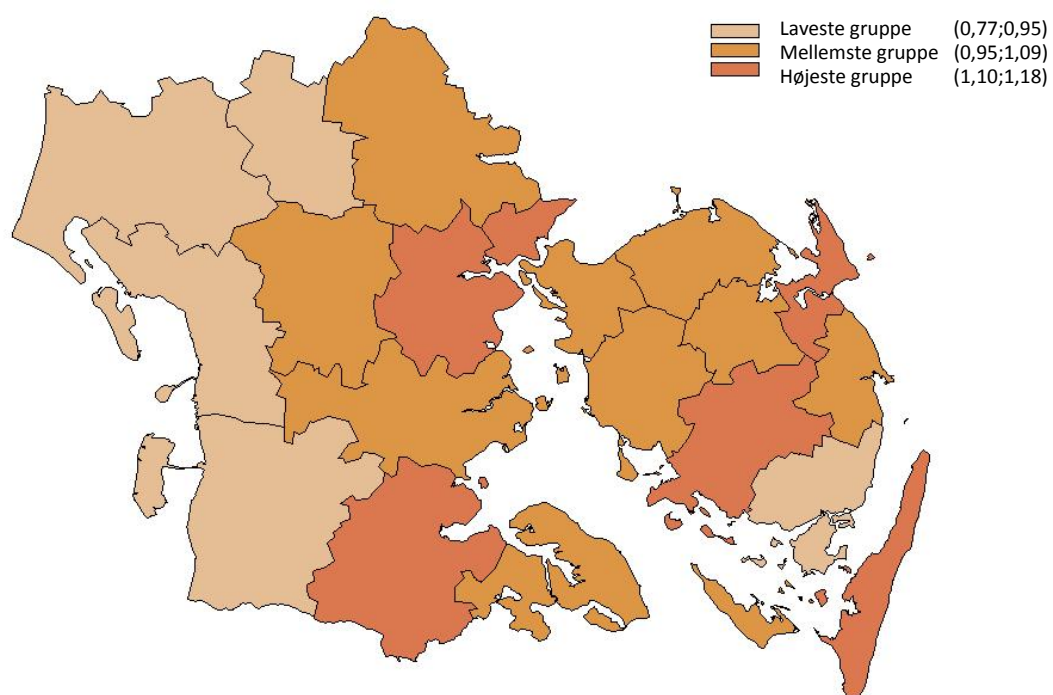
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forekomsten af højt stressniveau varierer på tværs af kommunerne. De højeste forekomster ses i Fredericia Kommune (26,2 %), Langeland Kommune (25,7 %), Kolding Kommune (25,5 %), Kerteminde Kommune (25,5 %) og Aabenraa Kommune (25,1 %). De laveste forekomster ses i Varde Kommune (17,8 %) og Fanø Kommune (19,2 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses endvidere en lav forekomst i Tønder Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Spørgsmålene til måling af stressniveau er ikke belyst i 2010.

Figur 2.4.5 Forekomsten af borgere med højt stressniveau i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

2.5 Søvn

Søvn har afgørende betydning for kroppens genopbygning, og mangel på søvn kan både påvirke immunforsvaret og kognitive funktioner som hukommelse og indlæring. Søvnlængde og -dybde reguleres af et samspil mellem søvnbehov, døgnrytme og vaner. Hvor meget søvn, man har brug for, er individuelt og varierer desuden med alderen. Små børn har brug for meget søvn, mens behovet falder, jo ældre man bliver. Generelt siges det, at man får tilstrækkelig søvn, hvis man føler sig udhvilet om dagen. Søvnkvaliteten kan beskrives som den subjektive opfattelse af at være udhvilet og have sovet godt. En nat med dårlig søvn kan påvirke humør, koncentration og ydeevne (1). Undersøgelser viser desuden, at dårlig og utilstrækkelig søvn hænger sammen med dårligt helbred, dårlig trivsel og uhensigtsmæssig sundhedsadfærd (2).

I nærværende undersøgelse er borgerne blevet spurgt, om de selv synes, de får søvn nok til at føle sig udhvilet. Svarkategorier og svarfordelingen blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper ses i tabel 2.5.1. Her fremgår det, at andelen, der som regel får søvn nok til at føle sig udhvilet, er større blandt mænd (64,5 %) end blandt kvinder

(60,9 %). Samtidig ses det, at andelen, der som regel får søvn nok til at føle sig udhvilet, stiger med stigende alder for både mænd og kvinder.

Borgere, der har svaret, at de aldrig, næsten aldrig eller ikke tit nok får søvn nok til at føle sig udhvilet, er endvidere blevet bedt om at angive årsagen til, at de ikke får søvn nok. Af tabel 2.5.2 fremgår det, at andelen, der angiver arbejdsrelaterede opgaver eller problemer som årsag til, at de ikke får søvn nok, er større blandt mænd (34,5 %) end blandt kvinder (26,6 %). Denne andel er naturligt nok relativt lille blandt borgere i aldersgruppen 65 år eller derover. Andelen, der angiver familiemæssige eller personlige problemer, er større blandt kvinder (32,0 %) end blandt mænd (21,9 %). Andelen, der angiver børn som årsag til, at de ikke får søvn nok, er ligeledes større blandt kvinder end mænd og er naturligt nok størst i aldersgrupperne 25-34 år og 35-44 år. Andelen, der angiver henholdsvis egen sygdom og toiletbesøg som årsager, stiger med stigende alder for både mænd og kvinder. Endelig ses det, at det især er de 16-24 årige, som angiver andre årsager end dem, der er nævnt i tabellen.

Tabel 2.5.1 Andel, der får søvn nok til at føle sig udhvilet, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Ja, som regel	49,8	53,3	53,5	63,0	72,4	84,7	85,2	64,5
Ja, men ikke tit nok	35,9	34,3	34,7	27,1	20,5	11,7	10,7	26,1
Nej, aldrig (næsten aldrig)	14,4	12,4	11,8	9,9	7,1	3,6	4,1	9,4
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.725	1.286	2.243	3.173	3.390	3.220	1.719	16.756
Kvinder								
Ja, som regel	43,3	49,0	56,2	59,0	67,2	77,9	75,4	60,9
Ja, men ikke tit nok	39,2	33,7	30,5	28,7	24,0	16,9	17,3	27,4
Nej, aldrig (næsten aldrig)	17,6	17,3	13,3	12,3	8,8	5,3	7,3	11,7
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.092	1.494	2.561	3.545	3.604	3.334	2.144	18.774

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.5.2 Årsager til, at man ikke får søvn nok til at føle sig udhvilet, blandt borgere der aldrig (næsten aldrig) eller ikke tit nok får søvn nok til at føle sig udhvilet. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Arbejdsrelaterede opgaver eller problemer	39,2	32,0	40,2	39,7	33,4	6,6	3,0	34,5
Familiemæssige eller personlige problemer	17,4	20,0	24,5	25,5	23,4	19,7	19,3	21,9
Natarbejde eller skiftende arbejdstider med natarbejde	5,6	11,0	11,3	9,7	5,6	1,0	1,2	8,2
Egen sygdom	5,5	12,4	16,0	26,1	33,5	36,6	43,8	19,6
Børn	1,5	30,5	33,2	7,6	2,6	3,2	2,0	14,8
Støj fra andre i boligen (fx snorken, fjernsyn m.m.)	9,2	7,7	6,9	8,7	8,9	5,9	1,6	7,9
Støjgener fra fx gadetrafik, tog, fly, naboer m.m.	5,1	6,3	4,0	3,9	4,8	3,7	2,6	4,6
Toiletbesøg	5,0	5,4	12,4	23,0	34,9	56,6	65,3	18,9
Andet	52,4	32,3	23,6	24,0	20,9	21,7	12,5	30,1
Antal svarpersoner	801	579	1.000	1.092	857	449	205	4.983
Kvinder								
Arbejdsrelaterede opgaver eller problemer	36,8	25,2	29,3	32,2	25,9	3,6	0,6	26,6
Familiemæssige eller personlige problemer	35,9	25,1	32,3	33,6	33,4	32,8	28,6	32,0
Natarbejde eller skiftende arbejdstider med natarbejde	4,8	6,3	5,3	6,1	3,8	0,2	0,5	4,6
Egen sygdom	11,7	12,7	22,7	30,6	35,0	33,2	37,1	23,7
Børn	5,1	54,5	33,8	8,2	3,2	4,0	3,8	18,5
Støj fra andre i boligen (fx snorken, fjernsyn m.m.)	13,0	9,8	11,8	13,4	11,8	8,9	2,7	11,2
Støjgener fra fx gadetrafik, tog, fly, naboer m.m.	7,3	4,5	4,6	4,4	4,5	2,3	4,8	4,9
Toiletbesøg	10,0	15,2	15,2	22,7	33,5	45,5	59,1	23,0
Andet	37,4	21,2	24,6	26,4	27,8	30,0	22,9	27,6
Antal svarpersoner	1.137	757	1.083	1.328	1.088	654	425	6.472

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

I den følgende opslagstabel gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der aldrig eller næsten aldrig får søvn nok til at føle sig udhvilet.

Referencer

1. Gerlach J. Søvn: om betydningen af en god nattesøvn og om søvnmekanismer, søvnproblemer og søvnbehandling. København: Psykiatrifonden, 2003.
2. Strine TW, Chapman DP. Associations of frequent sleep insufficiency with health-related quality of life and health behaviors. Sleep Medicine. 2005; 40: 23-27.

Tabel 2.5.3 Får aldrig eller næsten aldrig søvn nok til at føle sig udhvilet. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	10,6			35.530
Mænd	16-24 år	14,4	1,52	(1,22;1,89)	1.725
	25-34 år	12,4	1,28	(1,01;1,63)	1.286
	35-44 år	11,8	1,21	(0,98;1,49)	2.243
	45-54 år	9,9	1		3.173
	55-64 år	7,1	0,70	(0,56;0,87)	3.390
	65-74 år	3,6	0,34	(0,26;0,44)	3.220
	≥75 år	4,1	0,38	(0,28;0,53)	1.719
	Alle mænd	9,4			16.756
Kvinder	16-24 år	17,6	1,52	(1,26;1,83)	2.092
	25-34 år	17,3	1,49	(1,22;1,81)	1.494
	35-44 år	13,3	1,09	(0,91;1,31)	2.561
	45-54 år	12,3	1		3.545
	55-64 år	8,8	0,68	(0,56;0,83)	3.604
	65-74 år	5,3	0,39	(0,32;0,49)	3.334
	≥75 år	7,3	0,56	(0,44;0,72)	2.144
	Alle kvinder	11,7			18.774
Uddannelse	Under uddannelse	16,6			2.702
	Grundskole	10,7	1,69	(1,40;2,03)	3.912
	Kort uddannelse	10,1	1,05	(0,93;1,20)	13.888
	Kort videregående uddannelse	8,4	0,88	(0,72;1,08)	2.454
	Mellemlang videregående uddannelse	9,7	1		6.667
	Lang videregående uddannelse	10,8	1,04	(0,84;1,29)	1.901
	Anden uddannelse	10,4	1,28	(0,97;1,69)	1.396
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	9,7	1		16.515
	Arbejdsløse	12,2	1,32	(1,02;1,70)	1.309
	Førtidspensionister	20,2	2,91	(2,45;3,45)	1.605
	Andre uden for arbejdsmarkedet	28,1	3,68	(3,05;4,44)	1.073
	Efterlønsmodtagere	4,2			1.423
	Alderspensionister	5,1			10.417
Samlivsstatus	Samboende	9,3	1		24.620
	Enlige	12,7	1,34	(1,21;1,49)	10.910
Etnisk baggrund	Dansk	10,3	1		33.581
	Anden vestlig	11,8	1,05	(0,83;1,33)	1.025
	Ikke-vestlig	15,5	1,29	(1,03;1,60)	924

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 10,6 % af borgerne i Region Syddanmark får aldrig eller næsten aldrig søvn nok til at føle sig udhvilet. Andelen er lidt større blandt kvinder (11,7 %) end blandt mænd (9,4 %). Både blandt mænd og kvinder ses en tendens til, at andelen falder med stigende alder indtil 75-års alderen, hvorefter andelen stiger lidt igen.

Uddannelse: Der ses ingen entydig sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og andelen, der aldrig eller næsten aldrig får søvn nok til at føle sig udhvilet. Når der tages højde for køns- og aldersforskelle, ses der en relativt høj forekomst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau.

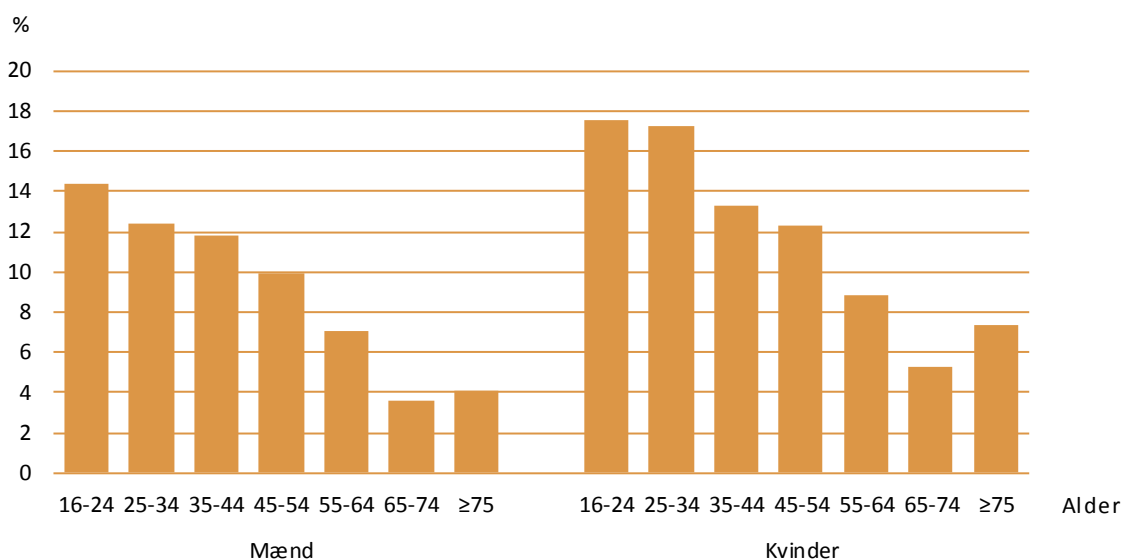
Erhvervsmæssig stilling: Forekomsten af borgere, der aldrig eller næsten aldrig får søvn nok til at føle sig udhvilet, er større blandt arbejdsløse (12,2 %), førtidspensionister (20,2 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (28,1 %) sammenlignet med beskæftigede (9,7 %).

Samlivsstatus: Der er en større andel af borgere, der aldrig eller næsten aldrig får søvn nok til at føle sig udhvilet, blandt enlige (12,7 %) end blandt samboende (9,3 %).

Etnisk baggrund: Andelen, der aldrig eller næsten aldrig får søvn nok til at føle sig udhvilet, er større blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (15,5 %) sammenlignet med borgere med dansk baggrund (10,3 %). Blandt borgere med anden vestlig baggrund er andelen 11,8 %.

Udvikling: Spørgsmålet om, hvorvidt man får søvn nok til at føle sig udhvilet, er ikke belyst i 2010.

Figur 2.5.1 Andel, der aldrig eller næsten aldrig får søvn nok til at føle sig udhvilet, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Tabel 2.5.4 Får aldrig eller næsten aldrig søvn nok til at føle sig udhvilet. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	10,2	3.400	1,05	(0,88;1,26)	1,05	(0,88;1,25)
Billund	10,4	2.200	1,03	(0,85;1,24)	1,01	(0,83;1,22)
Esbjerg	9,4	8.900	0,88	(0,72;1,06)	0,88	(0,73;1,06)
Fanø	8,7	200	0,91	(0,69;1,20)	0,96	(0,73;1,26)
Faaborg-Midtfyn	10,3	4.300	1,08	(0,90;1,28)	1,07	(0,90;1,28)
Fredericia	13,3	5.400	1,36	(1,15;1,60)	1,35	(1,15;1,60)
Haderslev	9,9	4.500	0,93	(0,77;1,12)	0,91	(0,76;1,10)
Kerteminde	9,8	1.900	0,98	(0,82;1,19)	0,98	(0,81;1,18)
Kolding	11,6	8.300	1,12	(0,94;1,33)	1,13	(0,94;1,34)
Langeland	8,0	900	0,89	(0,73;1,09)	0,87	(0,72;1,07)
Middelfart	10,7	3.200	1,10	(0,92;1,31)	1,10	(0,93;1,31)
Nordfyns	9,6	2.300	0,98	(0,81;1,18)	0,97	(0,80;1,16)
Nyborg	11,2	2.900	1,16	(0,98;1,39)	1,15	(0,97;1,38)
Odense	12,8	20.400	1,22	(1,08;1,37)	1,23	(1,09;1,39)
Svendborg	9,1	4.400	0,90	(0,74;1,09)	0,91	(0,75;1,11)
Sønderborg	8,7	5.400	0,90	(0,74;1,09)	0,90	(0,75;1,10)
Tønder	7,9	2.500	0,78	(0,64;0,96)	0,77	(0,63;0,94)
Varde	8,6	3.500	0,88	(0,73;1,07)	0,88	(0,72;1,06)
Vejen	10,8	3.600	1,09	(0,91;1,30)	1,08	(0,90;1,29)
Vejle	11,2	9.700	1,07	(0,89;1,28)	1,08	(0,90;1,30)
Ærø	7,7	400	0,82	(0,67;1,02)	0,82	(0,66;1,02)
Aabenraa	10,2	4.900	1,08	(0,90;1,29)	1,08	(0,90;1,30)
Region Syddanmark	10,6	103.200	1		1	

¹Justeret for køn og alder

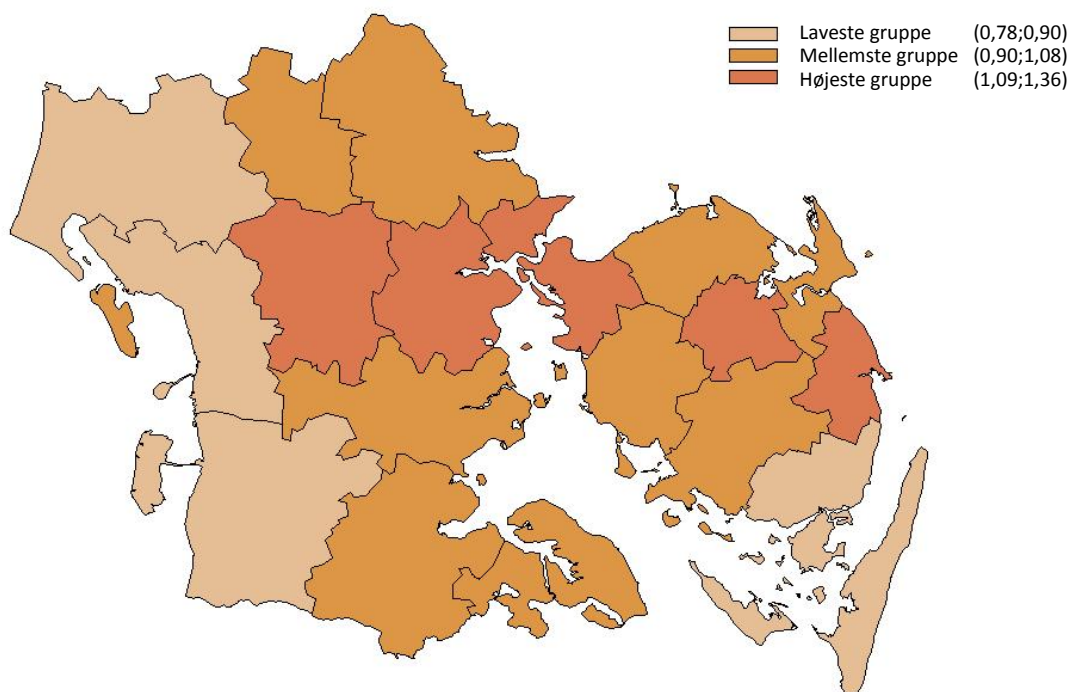
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: De største andele af borgere, der aldrig eller næsten aldrig får søvn nok til at føle sig udhvilet, ses i Fredericia Kommune (13,3 %) og Odense Kommune (12,8 %), og de mindste andele ses i Ærø Kommune (7,7 %) og Tønder Kommune (7,9 %). Dette mønster genfindes, når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle. Overordnet set ændrer forskellene mellem kommunerne sig ikke, når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle.

Udvikling: Spørgsmålet om, hvorvidt man får søvn nok til at føle sig udhvilet, er ikke belyst i 2010.

Figur 2.5.2 Forekomsten af borgere, der aldrig eller næsten aldrig får søvn nok til at føle sig udhvilet, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

2.6 Belastende livsomstændigheder

Helbred og trivsel påvirkes i høj grad af de livsomstændigheder og levevilkår, individet befinder sig i. Samtidig har belastende livsomstændigheder og levevilkår også indflydelse på mulighederne for at afbøde eller undgå de negative sociale konsekvenser af sygdom og dårligt helbred (1). Med livsomstændigheder menes eksempelvis økonomisk situation, arbejdsforhold, boligforhold, sygdom, dødsfald, forhold til partner eller familie m.m. At opleve belastende livsomstændigheder kan også omhandle det at lide afsavn i dagligdagen som konsekvens af begrænsede økonomiske ressourcer. Afsavn anvendes sommetider til at beskrive fattigdomssituationen i befolkningen og til at give et mere fyldestgørende billede af familiers faktiske leve-måder og levevilkår, end eksempelvis oplysninger om indkomst kan give.

Danske undersøgelser viser, at det hovedsageligt er familier med lave indkomster, som oplever at lide afsavn (2).

I nærværende undersøgelse anvendes en række forskellige spørgsmål til at belyse belastende livsomstændigheder blandt borgerne i Region Syddanmark. For det første anvendes et spørgsmål om, hvordan man vil bedømme sin egen eller familiens økonomiske situation alt i alt. Herudover belyses det, om man inden for de seneste 12 måneder har følt sig lidt, meget eller slet ikke belastet af fx sin økonomi, boligsituation, arbejdssituation m.m. Endelig belyses det, hvorvidt man inden for de seneste seks måneder – af økonomiske grunde – har måttet undvære en række goder eller aktiviteter, fx at gå til tandlægen eller at invitere gæster hjem.

Tabel 2.6.1 Vurdering af egen/familiens økonomiske situation alt i alt blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Særdeles god	10,7	8,2	9,9	14,0	20,2	21,1	19,7	14,5
God	43,8	36,4	42,5	45,1	49,5	52,3	57,9	46,1
Nogenlunde	33,3	40,6	34,8	29,9	24,1	23,1	19,4	29,9
Dårlig	8,0	11,0	7,8	7,4	3,3	1,9	1,4	6,2
Meget dårlig	2,3	3,4	4,3	3,1	2,1	0,9	0,5	2,6
Ved ikke	1,9	0,5	0,6	0,5	0,7	0,7	1,0	0,8
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.723	1.285	2.243	3.178	3.388	3.226	1.748	16.791
Kvinder								
Særdeles god	9,8	7,1	11,4	13,9	19,3	17,7	18,2	14,0
God	38,7	37,6	43,5	46,1	52,5	56,0	57,8	47,3
Nogenlunde	35,9	41,5	32,9	30,8	23,6	23,6	21,6	30,0
Dårlig	9,5	10,4	7,8	6,0	2,6	1,3	0,7	5,5
Meget dårlig	4,7	3,1	4,1	2,4	1,4	0,5	0,2	2,4
Ved ikke	1,4	0,3	0,4	0,7	0,6	0,9	1,5	0,8
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.087	1.492	2.564	3.541	3.609	3.339	2.158	18.790

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.6.1 viser borgernes vurdering af egen eller familiens økonomiske situation alt i alt. Der er i alt 14,5 % blandt mænd og 14,0 % blandt kvinder, som vurderer deres økonomiske situation som særdeles god. Overordnet ses der ingen væsentlig forskel på, hvordan mænd og kvinder vurderer deres økonomiske situation. Der ses endvidere en overordnet tendens til, at andelen, der vurderer deres økonomiske situation som god, stiger med stigende alder, og andelen, der vurderer deres økonomiske situation som dårlig eller meget dårlig, falder med stigende alder.

Tabel 2.6.2 viser andelen af borgere, som inden for de seneste 12 måneder har følt sig meget belastet af en række forskellige livsomstændigheder. I alt 6,0 % af borgerne i Region Syddanmark har inden for de seneste 12 måneder følt sig meget belastet af deres boligsituation. Der er 4,1 %, der har følt sig meget belastet af forholdet til familie eller venner. I alt 14,0 % har følt sig meget belastet af egen sygdom, mens 10,5 % har følt sig meget belastet af sygdom hos partner, familie eller nære venner. Andelen, der har følt sig meget belastet af henholdsvis egen sygdom eller andres sygdom, er større blandt kvinder end mænd.

Tabel 2.6.2 Andel, der inden for de seneste 12 måneder har følt sig meget belastet af forskellige livsomstændigheder, blandt mænd og kvinder. Procent

	Mænd	Kvinder	Alle
Boligsituation	5,8	6,2	6,0
Forholdet til familie eller venner	3,4	4,7	4,1
Sygdom hos sig selv	11,8	16,1	14,0
Sygdom hos partner, familie eller nære venner	9,3	11,7	10,5

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.6.3 viser andelen af borgere i Region Syddanmark, som af økonomiske grunde har lidt forskellige afsavn. Der er i alt 11,5 %, der af økonomiske grunde har måttet undvære at gå til tandlæge, mens 9,6 % har måttet undvære at dyrke idrætsaktiviteter i forening eller fitnesscenter. I alt 10,1 % har måttet undvære at besøge familie eller venner, der bor mere end 20 kilometer fra hjemmet. Andelen, der har lidt forskellige afsavn, er overordnet set lidt større blandt kvinder end blandt mænd.

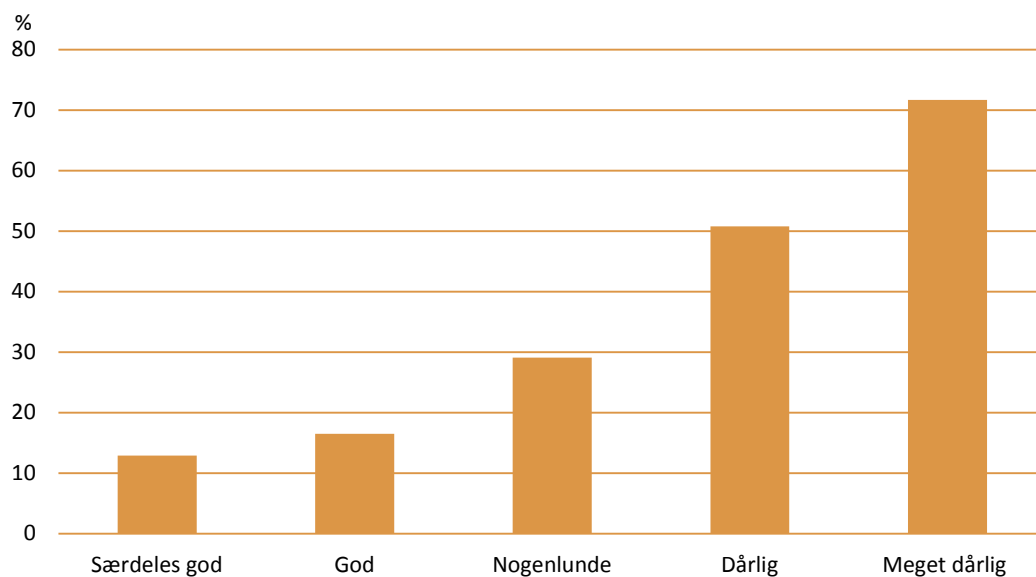
Som forventet er der en meget klar sammenhæng mellem, hvordan man vurderer sin økonomiske situation alt i alt, og hvorvidt man inden for de seneste 12 måneder har følt sig meget belastet af sin økonomi (data ikke vist). Desuden er der en meget klar sammenhæng mellem den økonomiske situation og stress (figur 2.6.1). Således stiger andelen med et højt stressniveau (jf. afsnit 2.4) fra 12,9 % blandt borgere, der vurderer egen/familiens økonomiske situation som særdeles god, til 71,7 % blandt borgere, der vurderer deres økonomiske situation som meget dårlig.

Tabel 2.6.3 Andel med forskellige afsavn af økonomiske grunde inden for de seneste seks måneder blandt mænd og kvinder. Procent

	Mænd	Kvinder	Alle
Måtte undvære at købe medicin, der var ordineret af lægen	2,1	2,8	2,4
Måtte undvære at gå til tandlægen	10,7	12,3	11,5
Måtte undvære at dyrke idrætsaktiviteter i forening eller fitnesscenter	7,0	12,1	9,6
Måtte undvære at invitere gæster hjem	5,5	8,1	6,8
Måtte undvære at besøge familie eller venner, der bor mere end 20 km. fra hjemmet	8,5	11,7	10,1

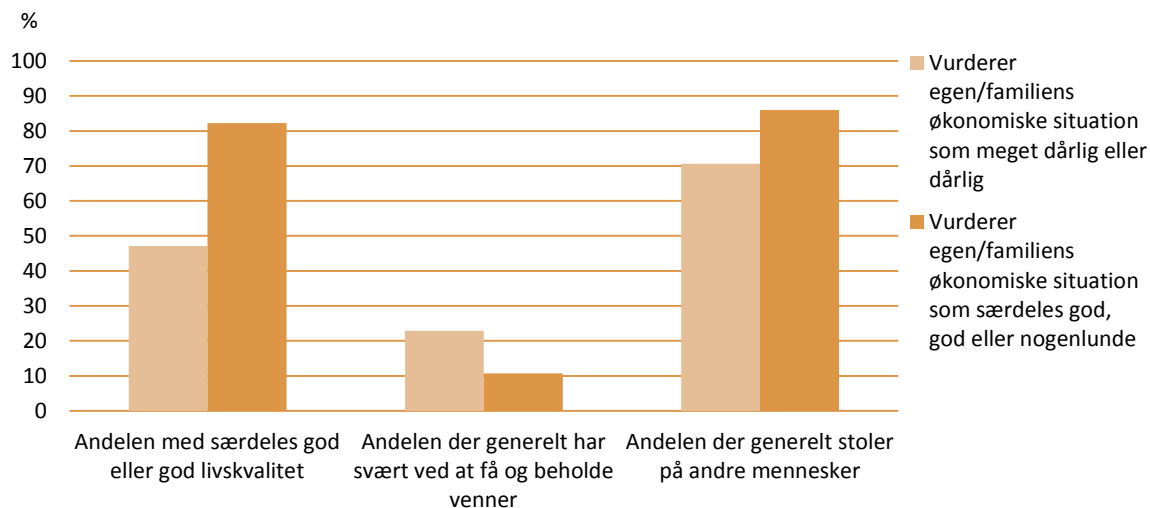
Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 2.6.1 Andel med højt stressniveau i forhold til hvordan man vurderer sin økonomiske situation alt i alt. Køns- og aldersjusteret procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 2.6.2 Sammenhængen mellem indikatorer for livskvalitet, sociale relationer og vurdering af egen/familiens økonomiske situation alt i alt. Køns- og aldersjusteret procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Som det fremgår af figur 2.6.2, er der en sammenhæng mellem, hvordan man vurderer egen/familiens økonomiske situation og forskellige indikatorer for livskvalitet og social sårbarhed. Således er andelen med særdeles god eller god livskvalitet mindre blandt borgere, der vurderer egen/familiens økonomiske situation som meget dårlig eller dårlig, sammenlignet med borgere, der vurderer egen/familiens økonomiske situation som særdeles god, god eller nogenlunde. Samme mønster gør sig gældende i forhold til andelen, der generelt stoler på andre mennesker. Andelen af borgere, der generelt har svært ved at få eller beholde venner, er omvendt større blandt borgere, der vurderer egen/familiens økonomiske situation som meget dårlig eller dårlig, end blandt borgere, der vurderer deres økonomiske situation som særdeles god, god eller nogenlunde.

I de følgende opslagstabeller gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der:

- inden for de seneste 12 måneder har følt sig meget belastet af sin økonomi
- inden for de seneste 12 måneder har følt sig meget belastet af sin arbejdssituation
- vurderer egen/familiens økonomiske situation som meget dårlig eller dårlig
- har måttet undvære at købe frugt eller grønt af økonomiske årsager
- inden for de seneste seks måneder, af økonomiske grunde, har skåret ned på tobaksforbruget eller helt er stoppet med at ryge, blandt borgere, der har røget inden for det seneste år

Referencer

1. Lund R, Christensen U, Iversen L, red. Medicinsk sociologi – sociale faktorerers betydning for befolkningens helbred. København: Munksgaard, 2011.
2. Hansen FK, Hansen H. Afsavn og indkomst – afsavn i et fattigdomsperspektiv. København: Center for Alternativ Samfundsanalyse, 2013.

Tabel 2.6.4 Har følt sig meget belastet af sin økonomi inden for de seneste 12 måneder. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	13,6			34.932
Mænd	16-24 år	16,8	1,12	(0,92;1,36)	1.752
	25-34 år	21,5	1,52	(1,26;1,85)	1.296
	35-44 år	16,9	1,13	(0,95;1,35)	2.245
	45-54 år	15,2	1		3.168
	55-64 år	8,8	0,54	(0,44;0,65)	3.351
	65-74 år	3,9	0,23	(0,18;0,29)	3.159
	≥75 år	3,0	0,17	(0,12;0,25)	1.654
	Alle mænd	13,1			16.625
Kvinder	16-24 år	23,9	1,66	(1,40;1,97)	2.093
	25-34 år	23,8	1,65	(1,38;1,97)	1.499
	35-44 år	18,4	1,19	(1,00;1,41)	2.554
	45-54 år	15,9	1		3.515
	55-64 år	7,6	0,44	(0,36;0,53)	3.536
	65-74 år	4,2	0,23	(0,18;0,29)	3.150
	≥75 år	2,6	0,14	(0,10;0,20)	1.960
	Alle kvinder	14,2			18.307
Uddannelse	Under uddannelse	20,0			2.687
	Grundskole	11,8	2,27	(1,88;2,74)	3.713
	Kort uddannelse	14,4	1,45	(1,28;1,65)	13.599
	Kort videregående uddannelse	14,2	1,33	(1,10;1,60)	2.442
	Mellemlang videregående uddannelse	10,9	1		6.576
	Lang videregående uddannelse	11,3	0,94	(0,75;1,17)	1.877
	Anden uddannelse	15,4	2,01	(1,57;2,58)	1.348
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	11,7	1		16.308
	Arbejdsløse	28,0	3,53	(2,93;4,25)	1.295
	Førtidspensionister	19,9	2,57	(2,16;3,05)	1.568
	Andre uden for arbejdsmarkedet	50,9	7,91	(6,65;9,41)	1.060
	Efterlønsmodtagere	5,3			1.401
	Alderspensionister	3,5			9.923
Samlivsstatus	Samboende	11,1	1		24.209
	Enlige	17,8	1,83	(1,66;2,02)	10.723
Etnisk baggrund	Dansk	12,7	1		33.020
	Anden vestlig	21,0	1,60	(1,30;1,95)	1.012
	Ikke-vestlig	25,4	1,75	(1,45;2,11)	900

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: Der er i alt 13,6 % af borgerne i Region Syddanmark, som i de seneste 12 måneder har følt sig meget belastet af deres økonomi. For kvinder falder andelen med stigende alder. Denne tendens ses også for mænd med undtagelse af aldersgruppen 16-24 år.

Uddannelse: Når der tages højde for køns- og aldersforskelle mellem uddannelsesgrupperne, ses der en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere, der har følt sig meget belastet af deres økonomi inden for de seneste 12 måneder. Jo højere uddannelsesniveau, desto lavere forekomst.

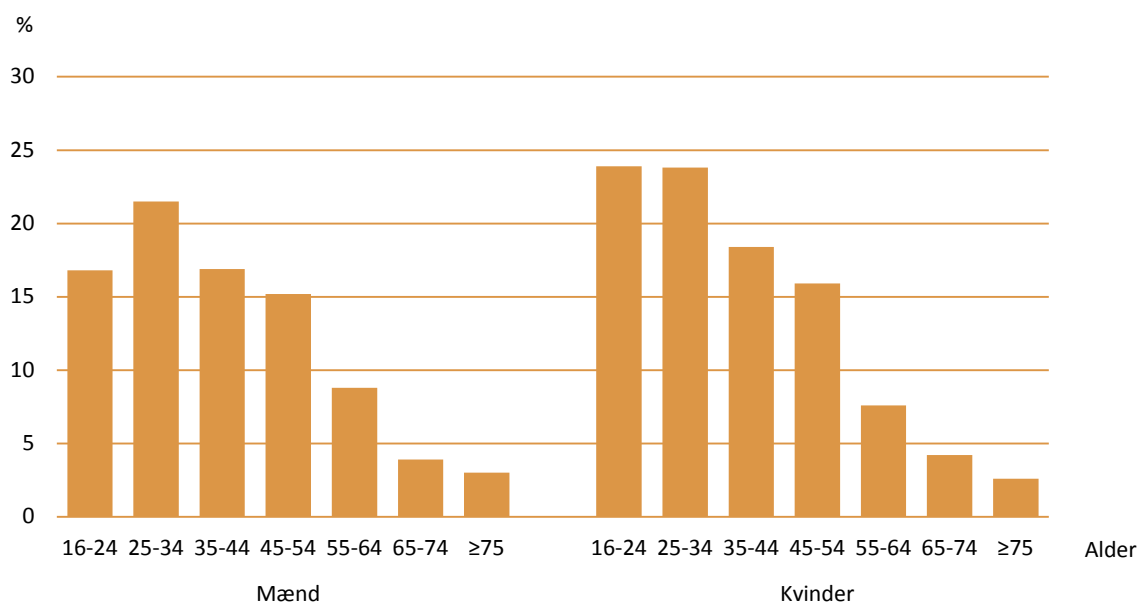
Erhvervsmæssig stilling: Forekomsten af borgere, der har følt sig meget belastet af deres økonomi, er større blandt arbejdsløse (28,0 %), førtidspensionister (19,9 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (50,9 %) end blandt beskæftigede (11,7 %).

Samlivsstatus: Der er en større andel af borgere, der har følt sig meget belastet af deres økonomi, blandt enlige (17,8 %) end blandt samboende (11,1 %).

Etnisk baggrund: Forekomsten af borgere, der har følt sig meget belastet af deres økonomi, er større blandt borgere med ikke-vestlig (25,4 %) og anden vestlig baggrund (21,0 %) end blandt borgere med dansk baggrund (12,7 %).

Udvikling: Spørgsmålet om, hvorvidt man har følt sig belastet af sin økonomi, er ikke belyst i 2010.

Figur 2.6.3 Andel, der har følt sig meget belastet af deres økonomi inden for de seneste 12 måneder, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Tabel 2.6.5 Andel, der har følt sig meget belastet af deres økonomi inden for de seneste 12 måneder. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	12,1	4.000	0,91	(0,76;1,08)	0,90	(0,76;1,07)
Billund	11,1	2.300	0,79	(0,66;0,96)	0,77	(0,64;0,94)
Esbjerg	11,9	11.200	0,84	(0,70;1,01)	0,85	(0,71;1,02)
Fanø	10,3	300	0,85	(0,65;1,12)	0,92	(0,70;1,22)
Faaborg-Midtfyn	14,3	6.000	1,14	(0,97;1,33)	1,13	(0,96;1,33)
Fredericia	14,9	6.000	1,12	(0,95;1,32)	1,12	(0,95;1,32)
Haderslev	14,2	6.500	1,07	(0,90;1,26)	1,05	(0,88;1,24)
Kerteminde	13,0	2.500	1,00	(0,84;1,19)	0,99	(0,84;1,18)
Kolding	14,6	10.500	1,02	(0,86;1,21)	1,03	(0,87;1,22)
Langeland	14,2	1.600	1,29	(1,09;1,53)	1,26	(1,06;1,49)
Middelfart	13,7	4.100	1,05	(0,89;1,23)	1,05	(0,89;1,24)
Nordfyns	13,4	3.200	0,97	(0,82;1,16)	0,96	(0,81;1,14)
Nyborg	13,1	3.300	1,01	(0,85;1,20)	1,00	(0,84;1,19)
Odense	14,8	23.500	1,01	(0,90;1,14)	1,06	(0,95;1,20)
Svendborg	13,4	6.400	1,04	(0,88;1,23)	1,07	(0,90;1,27)
Sønderborg	12,6	7.800	0,91	(0,77;1,08)	0,91	(0,77;1,09)
Tønder	13,3	4.200	1,00	(0,83;1,19)	0,96	(0,80;1,14)
Varde	11,5	4.600	0,84	(0,71;1,01)	0,83	(0,70;1,00)
Vejen	14,3	4.800	1,06	(0,89;1,25)	1,03	(0,87;1,22)
Vejle	14,2	12.300	1,02	(0,86;1,20)	1,04	(0,88;1,23)
Ærø	11,8	700	1,09	(0,90;1,31)	1,09	(0,90;1,31)
Aabenraa	14,6	7.000	1,11	(0,94;1,31)	1,10	(0,93;1,31)
Region Syddanmark	13,6	132.900	1		1	

¹Justeret for køn og alder

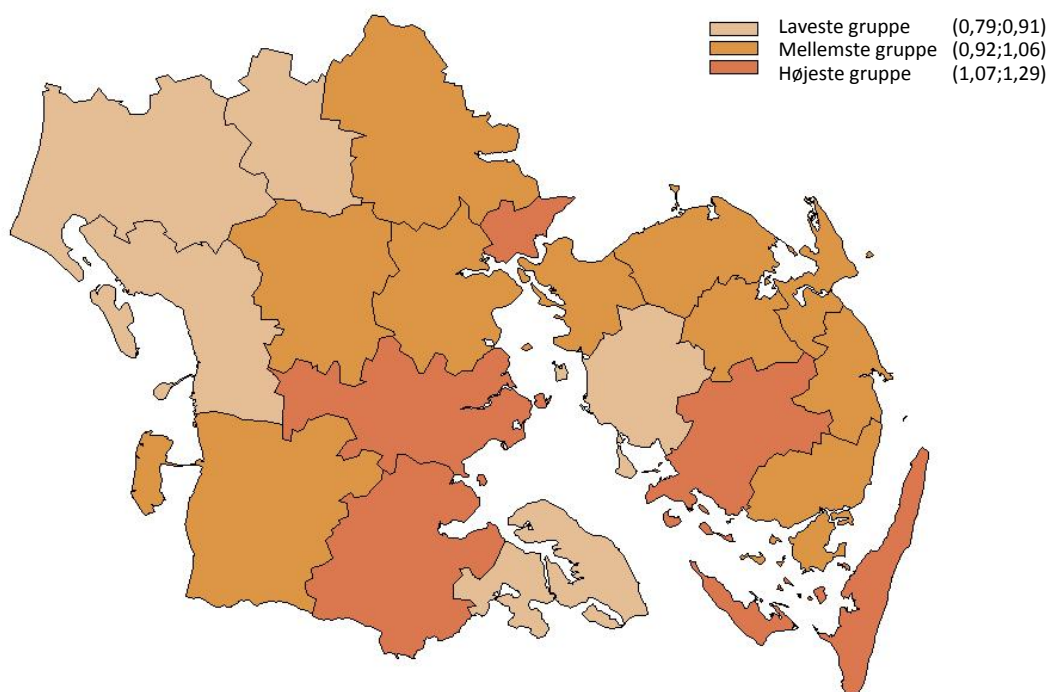
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Andelen af borgere, der har følt sig meget belastet af deres økonomi, varierer lidt på tværs af kommunerne. De største andele ses i Fredericia Kommune (14,9 %), Odense Kommune (14,8 %), Kolding Kommune (14,6 %) og Aabenraa Kommune (14,6 %), og den mindste andel ses i Fanø Kommune (10,3 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses endvidere en relativt høj forekomst i Langeland Kommune og en relativt lav forekomst i Billund Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster. Dog ligger Fanø Kommune relativt tæt på regions gennemsnittet, når der tages højde for kommunale uddannelsesforskelle.

Udvikling: Spørgsmålet om, hvorvidt man har følt sig belastet af sin økonomi, er ikke belyst i 2010.

Figur 2.6.4 Forekomsten af borgere, der har følt sig meget belastet af deres økonomi inden for de seneste 12 måneder, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.6.6 Har følt sig meget belastet af sin arbejdssituation inden for de seneste 12 måneder. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	14,6			16.352
Mænd	16-24 år	14,3	1,11	(0,75;1,64)	316
	25-34 år	14,8	1,15	(0,91;1,46)	994
	35-44 år	13,5	1,03	(0,84;1,26)	1.964
	45-54 år	13,1	1		2.693
	55-64 år	9,4	0,68	(0,55;0,85)	2.069
	Alle mænd	12,9			8.036
Kvinder	16-24 år	19,3	1,27	(0,90;1,81)	350
	25-34 år	19,1	1,25	(1,02;1,54)	1.073
	35-44 år	16,9	1,08	(0,90;1,29)	2.120
	45-54 år	15,9	1		2.885
	55-64 år	12,7	0,77	(0,63;0,95)	1.888
	Alle kvinder	16,4			8.316
Uddannelse	Grundskole	12,6	0,90	(0,67;1,19)	727
	Kort uddannelse	13,8	0,88	(0,77;1,00)	7.689
	Kort videregående uddannelse	15,0	1,00	(0,82;1,22)	1.527
	Mellemlang videregående uddannelse	15,7	1		4.082
	Lang videregående uddannelse	16,5	1,10	(0,90;1,35)	1.331
	Anden uddannelse	14,7	0,97	(0,69;1,36)	506
Samlivsstatus	Samboende	13,8	1		13.244
	Enlige	16,8	1,24	(1,08;1,42)	3.108
Etnisk baggrund	Dansk	14,1	1		15.489
	Anden vestlig	21,7	1,63	(1,25;2,13)	484
	Ikke-vestlig	17,0	1,18	(0,87;1,59)	379

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 14,6 % blandt erhvervsaktive borgere i alderen 16-64 år i Region Syddanmark har inden for de seneste 12 måneder følt sig meget belastet af deres arbejdssituation. Andelen er lidt større blandt kvinder (16,4 %) end blandt mænd (12,9 %). For både mænd og kvinder er andelen mindst i aldersgruppen 55-64 år.

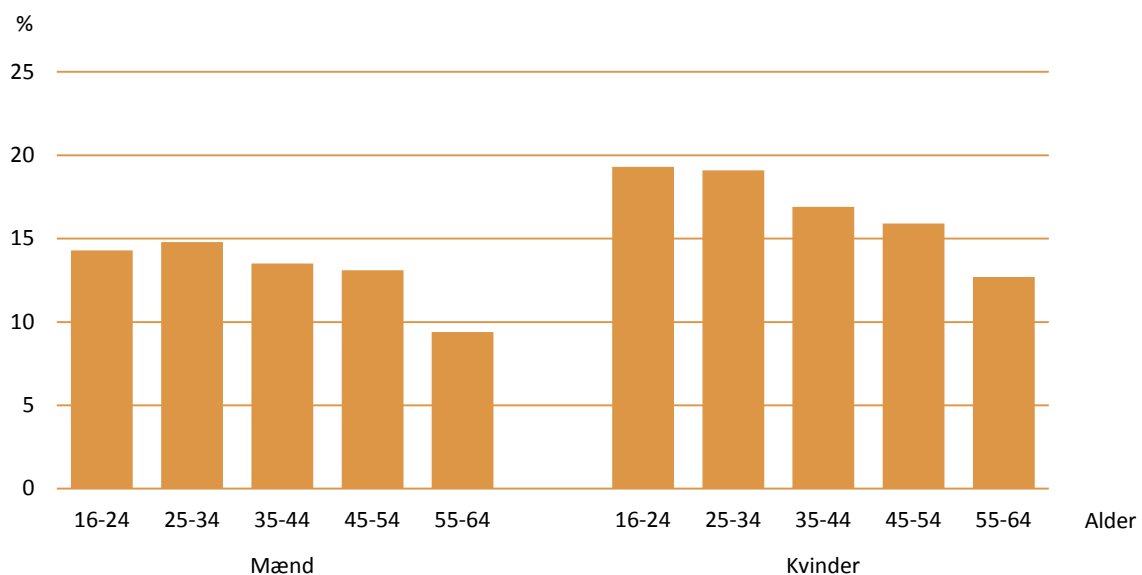
Uddannelse: Der ses ikke nogen entydig sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af erhvervsaktive borgere, der har følt sig meget belastet af deres arbejdssituation, når der tages højde for køns- og alderssammensætningen i grupperne.

Samlivsstatus: Der er en større andel af erhvervsaktive borgere, der har følt sig meget belastet af deres arbejdssituation, blandt enlige (16,8 %) end blandt samboende (13,8 %).

Etnisk baggrund: Forekomsten af erhvervsaktive borgere, der har følt sig meget belastet af deres arbejdssituation, er højere blandt borgere med anden vestlig baggrund (21,7 %) end blandt borgere med dansk baggrund (14,1 %). I alt 17,0 % af erhvervsaktive borgere med ikke-vestlig baggrund har følt sig meget belastet af deres arbejdssituation.

Udvikling: Spørgsmålet om, hvorvidt man har følt sig belastet af sin arbejdssituation, er ikke belyst i 2010.

Figur 2.6.5 Andel, der har følt sig meget belastet af deres arbejdssituation inden for de seneste 12 måneder, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Procent

Tabel 2.6.7 Vurderer egen/familiens økonomiske situation som dårlig eller meget dårlig. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	8,3			35.581
Mænd	16-24 år	10,4	0,99	(0,78;1,25)	1.723
	25-34 år	14,4	1,43	(1,14;1,81)	1.285
	35-44 år	12,1	1,18	(0,96;1,46)	2.243
	45-54 år	10,5	1		3.178
	55-64 år	5,4	0,49	(0,39;0,62)	3.388
	65-74 år	2,8	0,25	(0,19;0,34)	3.226
	≥75 år	2,0	0,17	(0,11;0,27)	1.748
	Alle mænd	8,7			16.791
Kvinder	16-24 år	14,2	1,78	(1,43;2,22)	2.087
	25-34 år	13,5	1,69	(1,34;2,13)	1.492
	35-44 år	11,9	1,46	(1,17;1,81)	2.564
	45-54 år	8,5	1		3.541
	55-64 år	4,0	0,45	(0,35;0,59)	3.609
	65-74 år	1,7	0,19	(0,13;0,27)	3.339
	≥75 år	0,9	0,09	(0,05;0,17)	2.158
	Alle kvinder	7,9			18.790
Uddannelse	Under uddannelse	13,1			2.701
	Grundskole	7,7	2,36	(1,88;2,98)	3.915
	Kort uddannelse	8,7	1,37	(1,16;1,60)	13.893
	Kort videregående uddannelse	9,0	1,38	(1,09;1,74)	2.446
	Mellemlang videregående uddannelse	6,6	1		6.667
	Lang videregående uddannelse	5,1	0,61	(0,44;0,84)	1.902
	Anden uddannelse	10,1	2,14	(1,60;2,86)	1.401
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	6,4	1		16.519
	Arbejdsløse	19,0	4,24	(3,41;5,27)	1.306
	Førtidspensionister	13,6	3,33	(2,70;4,10)	1.608
	Andre uden for arbejdsmarkedet	37,1	8,77	(7,27;10,6)	1.072
	Efterlønsmodtagere	3,5			1.422
	Alderspensionister	1,9			10.471
Samlivsstatus	Samboende	6,0	1		24.675
	Enlige	12,2	2,52	(2,23;2,84)	10.906
Etnisk baggrund	Dansk	7,6	1		33.622
	Anden vestlig	11,7	1,41	(1,09;1,82)	1.027
	Ikke-vestlig	19,8	2,28	(1,86;2,80)	932

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 8,3 % af borgerne i Region Syddanmark vurderer deres egen eller familiens økonomiske situation som meget dårlig eller dårlig. Andelen er 8,7 % blandt mænd og 7,9 % blandt kvinder. Andelen, der vurderer egen/familiens økonomiske situation som meget dårlig eller dårlig, falder med stigende alder. Dette ses både blandt kvinder og mænd med undtagelse af 16-24-årige mænd.

Uddannelse: Der ses en entydig sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere, der vurderer egen/familiens økonomiske situation som meget dårlig eller dårlig, når der tages højde for køns- og alderssammensætningen i grupperne. Forekomsten er højest blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau og lavest blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

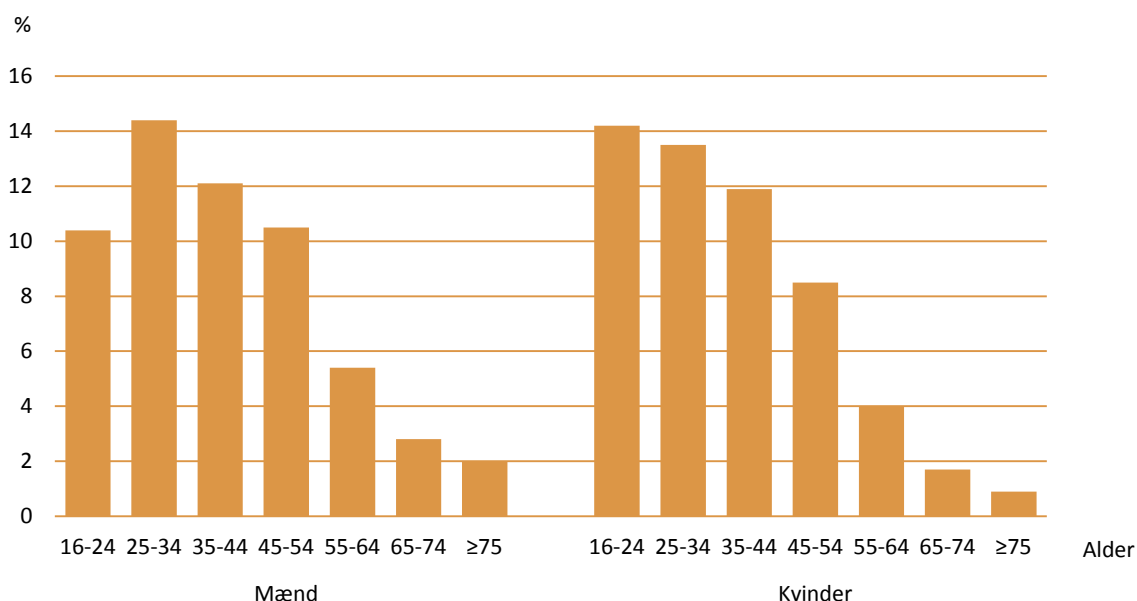
Erhvervsmæssig stilling: Der er en større andel, der vurderer egen/familiens økonomiske situation som meget dårlig eller dårlig, blandt arbejdsløse (19,0 %), førtidspensionister (13,6 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (37,1 %) sammenlignet med beskæftigede (6,4 %).

Samlivsstatus: Andelen, der vurderer egen/familiens økonomiske situation som meget dårlig eller dårlig, er større blandt enlige (12,2 %) end blandt samboende (6,0 %).

Etnisk baggrund: Andelen af borgere, der vurderer egen/familiens økonomiske situation som meget dårlig eller dårlig, er størst blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (19,8 %) og mindst blandt borgere med dansk baggrund (7,6 %). Blandt borgere med anden vestlig baggrund er andelen 11,7 %.

Udvikling: Spørgsmålet om, hvordan man vil vurdere sin økonomiske situation alt i alt, er ikke blevet i 2010.

Figur 2.6.6 Andel, der vurderer egen/familiens økonomiske situation som dårlig eller meget dårlig, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Tabel 2.6.8 Vurderer egen/familiens økonomiske situation som dårlig eller meget dårlig. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	7,3	2.400	0,87	(0,70;1,09)	0,86	(0,69;1,07)
Billund	7,5	1.600	0,89	(0,70;1,11)	0,86	(0,68;1,08)
Esbjerg	5,9	5.600	0,65	(0,51;0,84)	0,66	(0,51;0,85)
Fanø	7,0	200	1,03	(0,75;1,41)	1,13	(0,83;1,55)
Faaborg-Midtfyn	8,6	3.600	1,12	(0,92;1,37)	1,12	(0,92;1,36)
Fredericia	8,3	3.400	0,97	(0,78;1,21)	0,97	(0,78;1,21)
Haderslev	9,7	4.400	1,19	(0,97;1,45)	1,15	(0,95;1,41)
Kerteminde	8,3	1.600	1,05	(0,85;1,31)	1,04	(0,84;1,29)
Kolding	9,6	6.900	1,14	(0,93;1,40)	1,16	(0,94;1,42)
Langeland	9,2	1.000	1,30	(1,06;1,59)	1,25	(1,01;1,54)
Middelfart	7,7	2.300	0,93	(0,76;1,15)	0,94	(0,76;1,16)
Nordfyns	8,9	2.100	1,07	(0,87;1,31)	1,04	(0,85;1,28)
Nyborg	8,6	2.200	1,11	(0,90;1,37)	1,10	(0,89;1,35)
Odense	9,5	15.100	1,05	(0,91;1,22)	1,12	(0,96;1,29)
Svendborg	9,7	4.600	1,24	(1,01;1,51)	1,28	(1,04;1,56)
Sønderborg	7,7	4.700	0,89	(0,72;1,11)	0,90	(0,73;1,13)
Tønder	7,0	2.200	0,86	(0,67;1,09)	0,82	(0,65;1,04)
Varde	6,7	2.700	0,82	(0,65;1,03)	0,80	(0,64;1,01)
Vejen	8,4	2.800	1,00	(0,81;1,24)	0,97	(0,79;1,20)
Vejle	8,2	7.100	0,94	(0,75;1,16)	0,96	(0,78;1,20)
Ærø	6,7	400	1,02	(0,80;1,30)	1,02	(0,80;1,30)
Aabenraa	8,7	4.200	1,11	(0,90;1,36)	1,11	(0,90;1,36)
Region Syddanmark	8,3	81.100	1		1	

¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

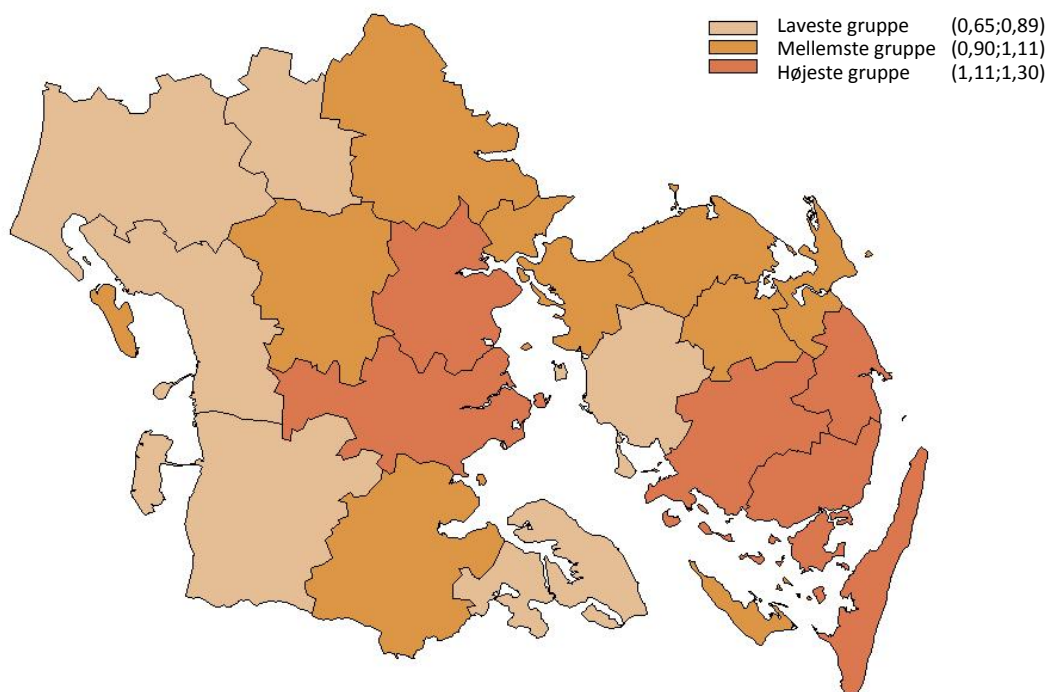
Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses kun små kommunale forskelle i andelen af borgere, der vurderer egen/familiens økonomiske situation som meget dårlig eller dårlig.

De største andele ses i Haderslev Kommune (9,7 %), Svendborg Kommune (9,7 %), Kolding Kommune (9,6 %) og Odense Kommune (9,5 %), og de mindste andele ses i Esbjerg Kommune (5,9 %), Varde Kommune (6,7 %) og Ærø Kommune (6,7 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, er der overordnet kun små ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Spørgsmålet om, hvordan man vil vurdere sin økonomiske situation alt i alt, er ikke belyst i 2010.

Figur 2.6.7 Forekomsten af borgere, der vurderer egen/familiens økonomiske situation som dårlig eller meget dårlig, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.6.9 Har af økonomiske grunde måttet undvære at købe frisk frugt eller grønt inden for de seneste seks måneder. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	5,0			34.884
Mænd	16-24 år	8,0	1,78	(1,30;2,45)	1.695
	25-34 år	7,7	1,71	(1,23;2,37)	1.272
	35-44 år	5,4	1,16	(0,83;1,62)	2.223
	45-54 år	4,7	1		3.139
	55-64 år	2,5	0,53	(0,37;0,77)	3.354
	65-74 år	1,0	0,20	(0,12;0,33)	3.167
	≥75 år	0,7	0,15	(0,08;0,28)	1.644
	Alle mænd	4,5			16.494
Kvinder	16-24 år	13,4	3,23	(2,48;4,21)	2.056
	25-34 år	10,2	2,38	(1,79;3,17)	1.485
	35-44 år	6,1	1,35	(1,00;1,82)	2.544
	45-54 år	4,6	1		3.506
	55-64 år	2,3	0,49	(0,34;0,71)	3.568
	65-74 år	1,2	0,25	(0,17;0,38)	3.235
	≥75 år	1,2	0,25	(0,13;0,46)	1.996
	Alle kvinder	5,5			18.390
Uddannelse	Under uddannelse	11,7			2.647
	Grundskole	4,2	2,82	(2,04;3,90)	3.801
	Kort uddannelse	4,4	1,43	(1,12;1,81)	13.737
	Kort videregående uddannelse	4,8	1,54	(1,08;2,20)	2.439
	Mellemlang videregående uddannelse	3,2	1		6.633
	Lang videregående uddannelse	4,7	1,27	(0,87;1,86)	1.888
	Anden uddannelse	6,8	3,16	(2,17;4,62)	1.375
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	3,1	1		16.394
	Arbejdsløse	10,7	4,50	(3,36;6,02)	1.288
	Førtidspensionister	9,4	4,87	(3,73;6,36)	1.564
	Andre uden for arbejdsmarkedet	21,1	8,33	(6,54;10,6)	1.056
	Efterlønsmodtagere	0,8			1.413
	Alderspensionister	1,0			10.042
Samlivsstatus	Samboende	3,3	1		24.282
	Enlige	7,9	2,29	(1,93;2,72)	10.602
Etnisk baggrund	Dansk	4,3	1		32.995
	Anden vestlig	10,6	2,27	(1,71;3,01)	998
	Ikke-vestlig	13,9	2,61	(2,04;3,35)	891

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 5,0 % af borgerne i Region Syddanmark har inden for de seneste seks måneder, af økonomiske grunde, måttet undvære at købe frisk frugt eller grønt. Overordnet er der ikke forskel på mænd (4,5 %) og kvinder (5,5 %). Dog er andelen større blandt kvinder i aldersgrupperne 16-24 år og 25-34 år sammenlignet med mænd i aldersgrupperne 16-24 år og 25-34 år. For både mænd og kvinder ses det, at andelen falder med stigende alder.

Uddannelse: Der ses en sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere, der af økonomiske grunde har måttet undvære at købe frisk frugt eller grønt, når der tages højde for køns- og alderssammensætningen i grupperne. Forekomsten er højest blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau og lavest blandt borgere med en mellemlang eller lang videregående uddannelse.

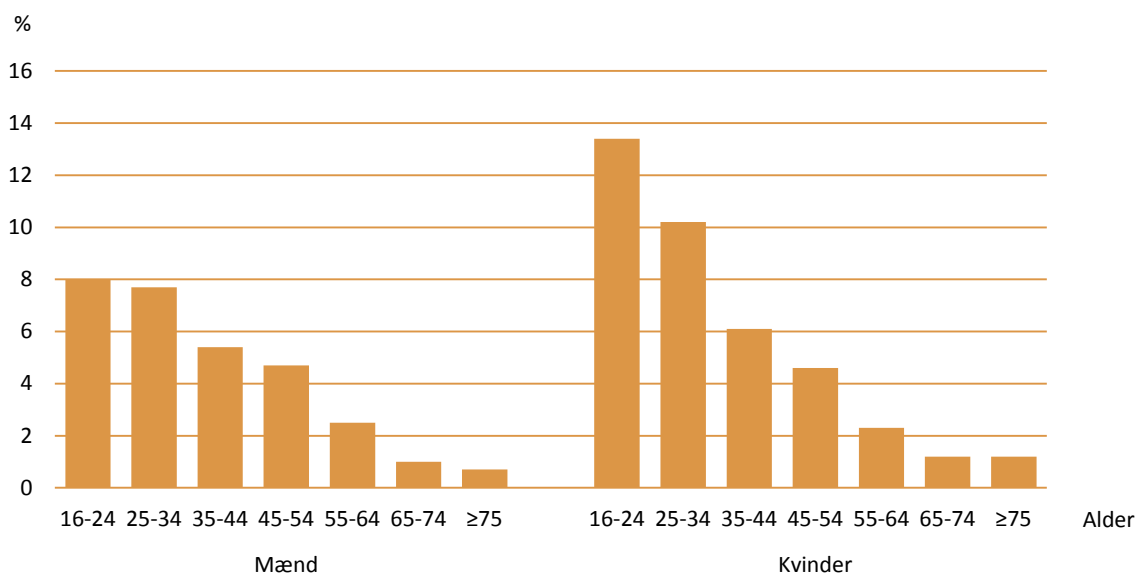
Erhvervsmæssig stilling: Forekomsten af borgere, der af økonomiske grunde har måttet undvære at købe frisk frugt eller grønt, er større blandt arbejdsløse (10,7 %), førtidspensionister (9,4 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (21,1 %) sammenlignet med beskæftigede (3,1 %).

Samlivsstatus: Andelen, der af økonomiske grunde har måttet undvære at købe frisk frugt eller grønt, er større blandt enlige (7,9 %) end blandt samboende (3,3 %).

Etnisk baggrund: Der er en større andel borgere, der af økonomiske grunde har måttet undvære at købe frisk frugt eller grønt, blandt borgere med ikke-vestlig (13,9 %) og anden vestlig baggrund (10,6 %) end blandt borgere med dansk baggrund (4,3 %).

Udvikling: Spørgsmålet om at undvære frisk frugt eller grønt af økonomiske grunde er ikke belyst i 2010.

Figur 2.6.8 Andel, der af økonomiske grunde har måttet undvære at købe frisk frugt eller grønt inden for de seneste seks måneder, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Tabel 2.6.10 Andel, der af økonomiske grunde har måttet undvære at købe frisk frugt eller grønt inden for de seneste seks måneder. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	3,4	1.100	0,75	(0,55;1,03)	0,75	(0,55;1,03)
Billund	3,7	800	0,77	(0,55;1,08)	0,76	(0,54;1,06)
Esbjerg	4,4	4.100	0,87	(0,64;1,18)	0,87	(0,64;1,19)
Fanø	3,3	100	0,89	(0,56;1,42)	0,95	(0,60;1,52)
Faaborg-Midtfyn	4,3	1.800	1,00	(0,75;1,33)	1,00	(0,75;1,33)
Fredericia	5,9	2.400	1,24	(0,95;1,62)	1,23	(0,94;1,60)
Haderslev	5,5	2.500	1,19	(0,90;1,57)	1,17	(0,88;1,54)
Kerteminde	4,1	800	0,86	(0,62;1,18)	0,85	(0,62;1,17)
Kolding	5,0	3.600	1,00	(0,75;1,33)	1,01	(0,76;1,35)
Langeland	4,4	500	1,15	(0,85;1,56)	1,12	(0,82;1,52)
Middelfart	4,0	1.200	0,89	(0,66;1,21)	0,90	(0,66;1,21)
Nordfyns	3,9	900	0,83	(0,60;1,14)	0,82	(0,59;1,13)
Nyborg	5,1	1.300	1,18	(0,90;1,55)	1,16	(0,88;1,53)
Odense	7,2	11.400	1,38	(1,16;1,63)	1,42	(1,20;1,68)
Svendborg	5,2	2.500	1,18	(0,91;1,55)	1,21	(0,93;1,58)
Sønderborg	4,9	3.000	1,03	(0,78;1,37)	1,03	(0,78;1,37)
Tønder	4,2	1.300	0,95	(0,70;1,30)	0,92	(0,68;1,26)
Varde	3,8	1.500	0,84	(0,62;1,14)	0,83	(0,61;1,13)
Vejen	4,2	1.400	0,90	(0,66;1,21)	0,89	(0,66;1,20)
Vejle	4,4	3.800	0,93	(0,69;1,26)	0,97	(0,71;1,31)
Ærø	5,0	300	1,37	(1,02;1,84)	1,37	(1,02;1,83)
Aabenraa	5,3	2.500	1,15	(0,87;1,52)	1,14	(0,86;1,51)
Region Syddanmark	5,0	49.000	1		1,00	

¹Justeret for køn og alder

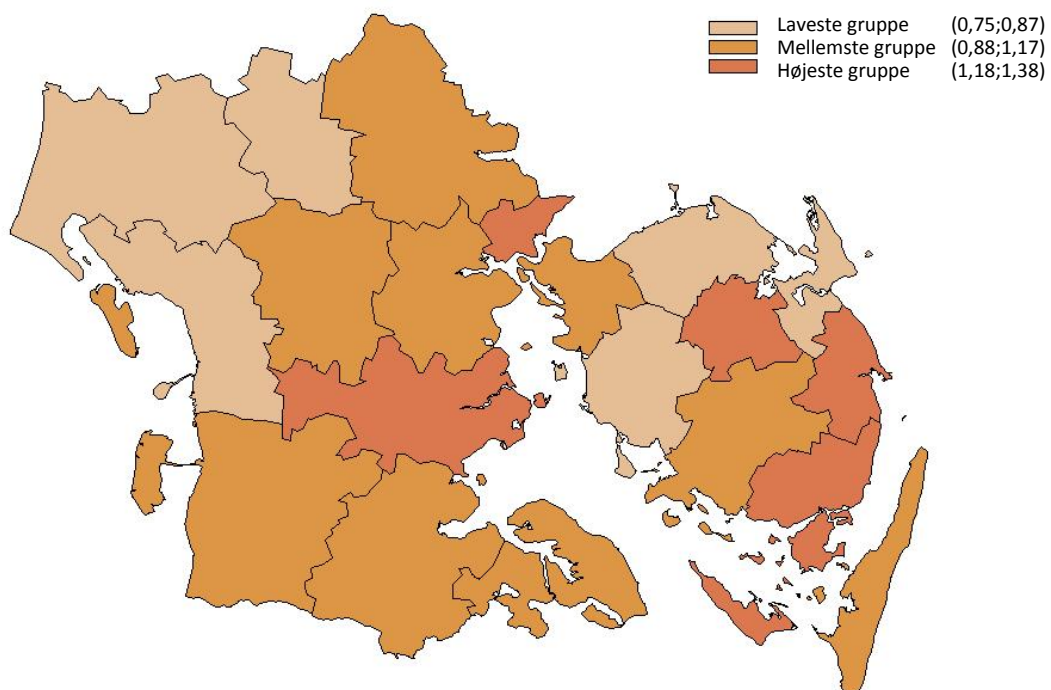
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses generelt kun små kommunale variationer i forhold til andelen, der af økonomiske grunde har måttet undvære at købe frisk frugt eller grønt. Andelen er størst i Odense Kommune (7,2 %) og mindst i Fanø Kommune (3,3 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Dog ligger Fanø Kommune relativt tæt på regionsgennemsnittet, når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Spørgsmålet om at undvære frisk frugt eller grønt af økonomiske grunde er ikke belyst i 2010.

Figur 2.6.9 Forekomsten af borgere, der af økonomiske grunde har måttet undvære at købe frisk frugt eller grønt inden for de seneste seks måneder, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 2.6.11 Har af økonomiske grunde skåret ned på tobaksforbruget eller er helt stoppet med at ryge inden for de seneste seks måneder, blandt borgere, der har røget inden for det seneste år. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	15,1			8.281
Mænd	16-24 år	20,1	1,58	(1,11;2,25)	527
	25-34 år	18,8	1,45	(1,00;2,12)	408
	35-44 år	14,2	1,04	(0,72;1,50)	635
	45-54 år	13,7	1		882
	55-64 år	9,7	0,67	(0,47;0,96)	938
	65-74 år	8,1	0,55	(0,37;0,83)	698
	≥75 år	7,4	0,50	(0,27;0,94)	231
	Alle mænd	14,1			4.319
Kvinder	16-24 år	20,4	1,43	(1,01;2,02)	555
	25-34 år	20,6	1,44	(0,97;2,15)	300
	35-44 år	21,6	1,53	(1,07;2,18)	550
	45-54 år	15,2	1		909
	55-64 år	13,3	0,85	(0,60;1,21)	863
	65-74 år	9,1	0,56	(0,37;0,85)	544
	≥75 år	9,9	0,61	(0,36;1,04)	241
	Alle kvinder	16,4			3.962
Uddannelse	Under uddannelse	23,1			729
	Grundskole	15,5	1,98	(1,43;2,74)	1.069
	Kort uddannelse	15,1	1,51	(1,16;1,98)	3.486
	Kort videregående uddannelse	13,8	1,38	(0,91;2,09)	513
	Mellemlang videregående uddannelse	10,9	1		1.250
	Lang videregående uddannelse	9,7	0,78	(0,44;1,38)	301
	Anden uddannelse	15,9	1,79	(1,14;2,82)	350
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	11,1	1		3.863
	Arbejdsløse	21,4	2,59	(1,77;3,80)	374
	Førtidspensionister	19,9	2,36	(1,76;3,17)	645
	Andre uden for arbejdsmarkedet	32,1	3,90	(2,94;5,18)	494
	Efterlønsmodtagere	11,2			340
	Alderspensionister	8,6			1.714
Samlivsstatus	Samboende	12,3	1		5.244
	Enlige	18,7	1,61	(1,35;1,93)	3.037
Etnisk baggrund	Dansk	14,4	1		7.792
	Anden vestlig	19,2	1,32	(0,90;1,93)	283
	Ikke-vestlig	26,5	1,95	(1,33;2,86)	206

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 15,1 % af de borgere, der har røget inden for det seneste år, har inden for de seneste seks måneder, af økonomiske grunde, skåret ned på tobaksforbruget eller er helt stoppet med at ryge. Andelen er lidt større blandt kvinder (16,4 %) end blandt mænd (14,1 %). For mænd falder andelen overordnet med stigende alder. For kvinder ses relativt store andele i aldersgrupperne 16-24 år, 25-34 år og 35-44 år.

Uddannelse: Andelen er større blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (15,5 %) og borgere med kort uddannelse (15,1 %) end blandt borgere med en mellemlang (10,9 %) eller lang videregående uddannelse (9,7 %).

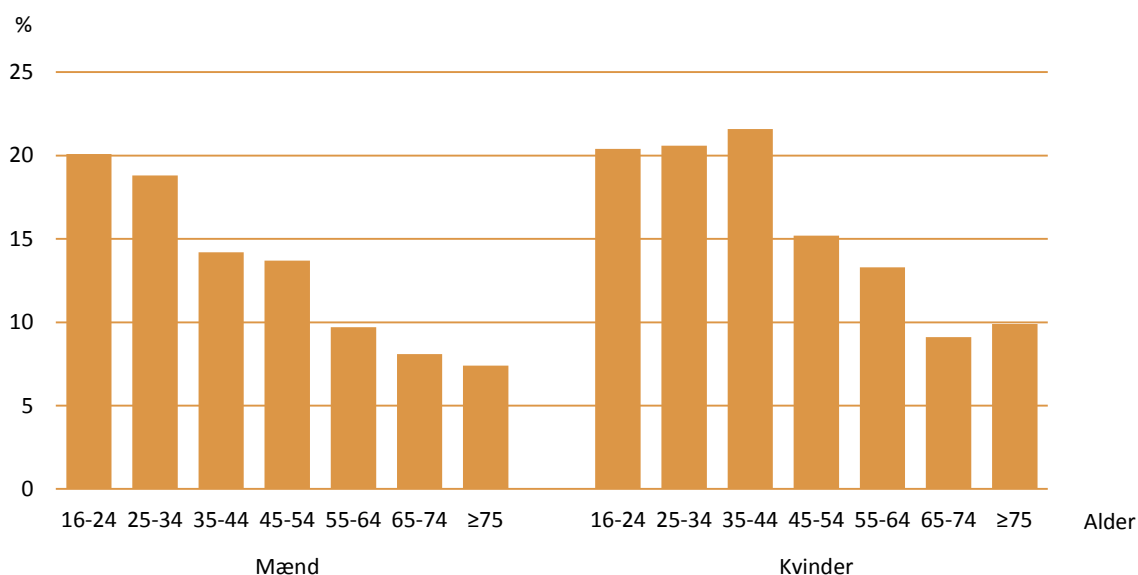
Erhvervsmæssig stilling: Forekomsten af borgere, der har røget inden for det seneste år, og som af økonomiske grunde har skåret ned på tobaksforbruget eller helt er stoppet med at ryge, er større blandt arbejdsløse (21,4 %), førtidspensionister (19,9 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (32,1 %) sammenlignet med beskæftigede (11,1 %).

Samlivsstatus: Andelen af borgere, der har røget inden for det seneste år, og som af økonomiske grunde har skåret ned på tobaksforbruget eller helt er stoppet med at ryge, er større blandt enlige (18,7 %) end blandt samboende (12,3 %).

Etnisk baggrund: Andelen af borgere, der har røget inden for det seneste år, og som af økonomiske grunde har skåret ned på tobaksforbruget eller helt er stoppet med at ryge, er størst blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (26,5 %) og mindst blandt borgere med dansk baggrund (14,4 %).

Udvikling: Spørgsmålet om, hvorvidt man af økonomiske grunde har skåret ned på tobaksforbruget eller helt er stoppet med at ryge, er ikke belyst i 2010.

Figur 2.6.10 Andel, der af økonomiske grunde har skåret ned på tobaksforbruget eller helt er stoppet med at ryge inden for de seneste seks måneder, blandt mænd og kvinder, der har røget inden for det seneste år, i forskellige aldersgrupper. Procent

3 Sygelighed

- 3.1 Langvarig sygdom
- 3.2 Specifikke sygdomme og lidelser
- 3.3 Smerter eller ubehag
- 3.4 Sygefravær

3.1 Langvarig sygdom

En stor del af befolkningen må i dag regne med at komme til at leve en del af deres liv med én eller flere langvarige sygdomme. Tidligere domineredes sygdomsbilledet af infektionssygdomme, mødre- og børnedødelighed sammen med ernæringsmæssige og sociale forhold. Nu domineres sygdomsbilledet af langvarige sygdomme, herunder hjerte-kar-sygdomme, sygdomme i nervesystemet, kræft-sygdomme, psykiske lidelser, kroniske lungesygdomme (primært KOL), type-2-diabetes og muskel- og skeletsygdomme. Forklaringen på dette skiftende sygdomsbillede skal delvis findes i, at befolkningen lever længere, at der er en voksende ældrebe-folkning, samt at behandlingsmulighederne er forbedrede (1). Endvidere skal forklaringen delvis findes i, at forekomsten af langvarige sygdomme i høj grad er betinget af vores livsstil, da vores livsstil både kan øge risikoen for og fremskynde udviklin-gen af en række langvarige sygdomme (2). I de senere årtier er der sket en række ændringer i vores livsstil. De fysiske krav i dagligdagen er fx aftaget væsentligt. Dels er mængden af fysisk an-strengende arbejde aftaget, og dels transporterer vi os i stigende grad i fx bil frem for på cykel eller til fods. Langvarige sygdomme lægger i dag beslag på en væsentlig del af ressourcerne i det regionale og kommunale sundhedsvæsen (1). Ved planlægning af sundhedsfremme og forebyggelsesaktiviteter er det således nødvendigt at kende til forekomsten og fordelingen af langvarige sygdomme.

I Region Syddanmark er andelen med langvarig sygdom belyst ved følgende spørgsmål: 'Har du nogen langvarig sygdom, langvarig eftervirkning af skade, handicap eller anden langvarig lidelse?'. Der er følgende svarkategorier: 'Ja' og 'Nej'. Langvarig sygdom er defineret som sygdom af mindst seks måneders varighed og svarer til det lægelige be-greb kronisk sygdom.

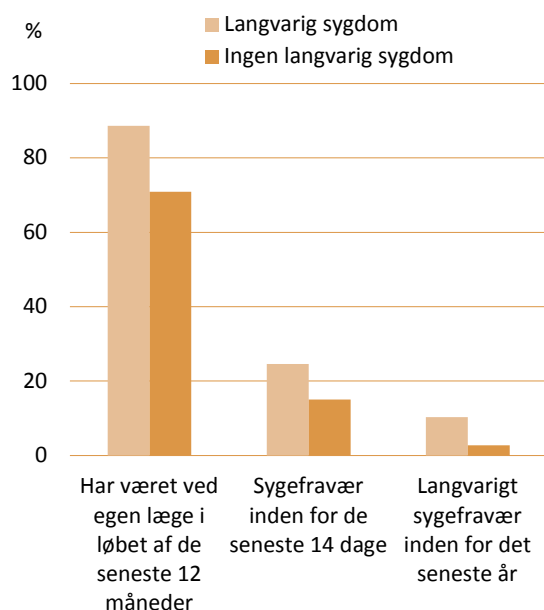
Ud fra det pågældende spørgsmål er det ikke mu-ligt at give en nærmere beskrivelse af de enkelte sygdomme, men i en tidligere national undersøgel-se var muskel- og skeletsygdomme (15,3 %) og

hjerne-kar-sygdomme (7,4 %) de hyppigst fore-kommende langvarige sygdomme. Den nationale undersøgelse viste også, at sygdommene i forskel-lig grad opleves som hæmmende i hverdagen. Eksempelvis var der en relativt stor andel blandt personer med muskel- og skeletsygdom, sygdom i nervesystem og sanseorganer samt psykisk lidelse, der vurderede deres sygdom som værende meget hæmmende i dagligdagen. Derimod var der en relativt lille andel blandt personer med stofskifte-sygdom, hudsygdom samt sygdom i urinveje og kønsorganer, der vurderede deres sygdom som værende meget hæmmende i dagligdagen (3). I nærværende undersøgelse er forekomsten af spe-cifikke sygdomme og lidelser belyst ved hjælp af et andet spørgsmål (jf. kapitel 3.2).

Kontakt til egen læge og sygefravær

Det fremgår af figur 3.1.1, at der er en større an-del, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder, blandt borgere, der har én eller flere langvarige sygdomme, end blandt dem, der ikke har en langvarig sygdom. Der er med an-dre ord en klar sammenhæng mellem brug af prak-tiserende læge og langvarig sygdom. Det ses end-videre, at der er en større andel, der har haft syge-fravær inden for de seneste 14 dage, blandt er-hvervsaktive borgere i alderen 16-64 år med en langvarig sygdom sammenlignet med erhvervsakti-ve, der ikke har en langvarig sygdom. Den samme tendens ses i forhold til langvarigt sygefravær (me-re end 25 dage). Således er der 10,3 %, der har haft langvarigt sygefravær inden for det seneste år, blandt erhvervsaktive med en langvarig sygdom, mens det er 2,7 % blandt erhvervsaktive, der ikke har en langvarig sygdom.

Figur 3.1.1 Udvalgte indikatorer for kontakt til egen læge og sygefravær opdelt på langvarig sygdom. Køns- og aldersjusteret procent

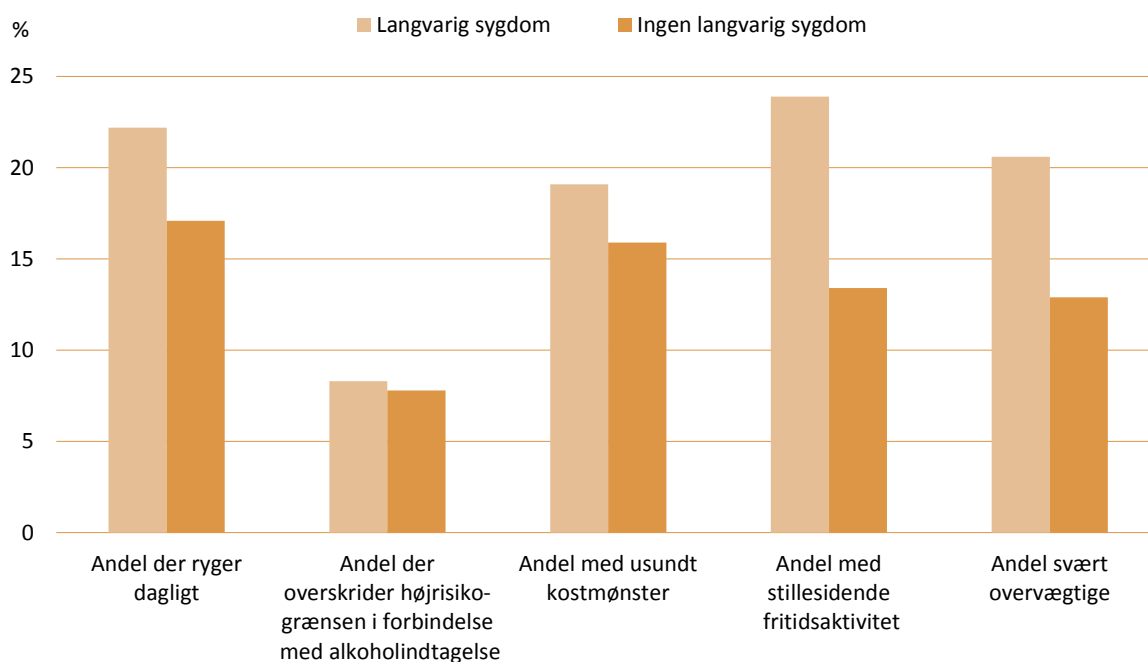

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Sundhedsadfærd

En hensigtsmæssig sundhedsadfærd mindsker risikoen for udviklingen af langvarige sygdomme, og som led i behandlingen af mange langvarige sygdomme er en hensigtsmæssig sundhedsadfærd også afgørende for prognosen, idet det øger effekten af behandlingen og mindsker risikoen for komplikationer og nye sygdomme (1). Ved de fleste langvarige sygdomme spiller den enkelte persons egen indsats således en vigtig rolle for sygdomsforløbet. Det fremgår af figur 3.1.2, at blandt borgere, der har en langvarig sygdom, er der en større andel, der henholdsvis ryger dagligt, har et usundt kostmønster, har stillesiddende fritidsaktivitet og er svært overvægtige, end blandt borgere, der ikke har en langvarig sygdom. Især er der en relativt stor andel med stillesiddende fritidsaktivitet blandt borgere, der har en langvarig sygdom, sammenlignet med dem, der ikke har en langvarig sygdom. Dette kan dog skyldes, at disse borgere er begrænset af deres sygdom.

Figur 3.1.2 Udvalgte indikatorer for sundhedsadfærd og svær overvægt opdelt på langvarig sygdom. Køns- og aldersjusteret procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Der ses ingen væsentlig forskel på andelen, der har et usundt kostmønster, eller på andelen, der overskrider Sundhedsstyrelsens højriskogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, blandt borgere, der har en langvarig sygdom, og borgere, der ikke har en langvarig sygdom. Overordnet genfindes ovenstående resultater i alle køns-, alders- og uddannelsesgrupper.

Forandringsparathed

Personer, der har en langvarig sygdom, bliver i stigende grad involveret i deres egen sygdomsbehandling. Eksempelvis indeholder mange forløbsprogrammer og patientuddannelser anbefalinger om, at personer med en langvarig sygdom skal tilegne sig handlekompetencer, der gør dem i stand til at håndtere deres sygdom bedre – herunder, at de skal motiveres og have hjælp til at ændre sundhedsadfærd (4;5).

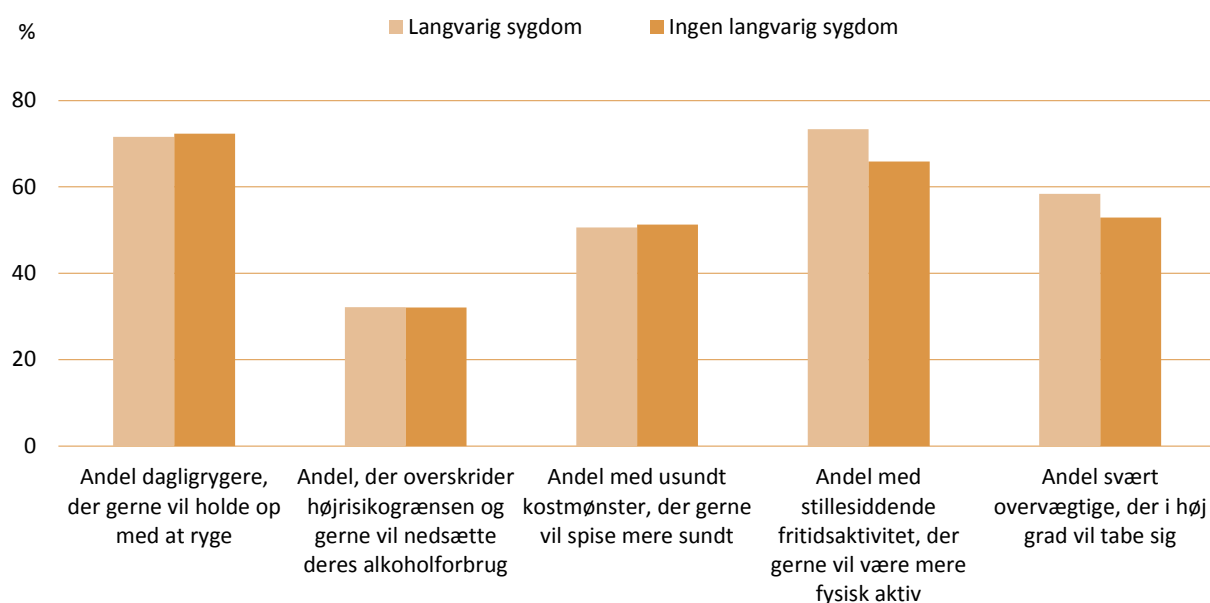
En væsentlig forudsætning er dog, at personer med en langvarig sygdom har vilje til og ønske om at ændre adfærd. Ud fra et forebyggelsesperspektiv

er det derfor vigtigt at have kendskab til deres ønske om forandringsparathed i forbindelse med rygning, fysisk aktivitet, vægt, kost og alkoholindtag.

I figur 3.1.3 ses andelen, der ønsker at ændre adfærd blandt borgere, der henholdsvis ryger dagligt, har stillesiddende fritidsaktivitet, er svært overvægtige, har et usundt kostmønster eller overskrider Sundhedsstyrelsens højriskogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, opdelt på, hvorvidt borgeren henholdsvis har eller ikke har en langvarig sygdom.

Det fremgår, at forskellene mellem de to grupper er relativt beskedne, og grupperne må derfor overordnet betragtes som relativt ens i denne sammenhæng. Dog er der i gruppen med stillesiddende fritidsaktivitet en større andel, der ønsker at være mere fysisk aktive, blandt borgere, der har en langvarig sygdom (73,4 %), end blandt borgere, der ikke har en langvarig sygdom (65,9 %).

Figur 3.1.3 Forandringsparathed opdelt på langvarig sygdom. Køns- og aldersjusteret procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

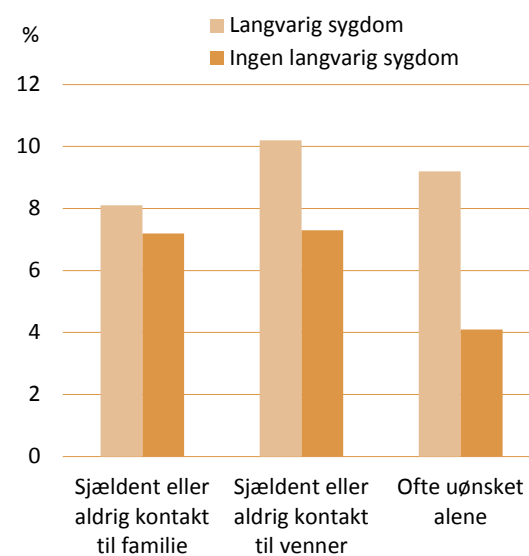
Sociale relationer

At leve med en langvarig sygdom kan have en række konsekvenser for den enkelte borger. En af disse konsekvenser kan være manglende kontakt til sociale netværk.

Af figur 3.1.4 fremgår, at en større andel blandt borgere med én eller flere langvarige sygdomme (9,2 %) end blandt borgere, der ikke har en langvarig sygdom (4,1 %), ofte er uønsket alene. Desuden er andelen, der sjældent eller aldrig har kontakt med venner, lidt større blandt borgere med én eller flere langvarige sygdomme (10,2 %), end blandt borgere, der ikke har en langvarig sygdom (7,3 %).

I den følgende opslagstabel gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen med én eller flere langvarige sygdomme.

Figur 3.1.4 Udvalgte indikatorer for sociale relationer opdelt på langvarig sygdom. Køns- og aldersjusteret procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Referencer

1. Sundhedsstyrelsen. Kronisk sygdom. Patient, sundhedsvæsen og samfund. København: Sundhedsstyrelsen, 2005.
2. Juel K, Sørensen J, Brønnum-Hansen H. Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.
3. Ekholm O, Kjølner M, Davidsen M, Hesse U, Eriksen L, Christensen AI et al. Sundhed og sygelighed i Danmark 2005 og udviklingen siden 1987. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.
4. Sundhedsstyrelsen. Patientuddannelse – en medicinsk teknologivurdering. København: Sundhedsstyrelsen, 2009.
5. Sundhedsstyrelsen. Forløbsprogrammer for kronisk sygdom – den generiske model. København: Sundhedsstyrelsen, 2012.

Tabel 3.1.1 Langvarig sygdom. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	34,1	1		35.674
	2013	35,3	1,06	(1,02;1,10)	34.483
Mænd	16-24 år	17,6	0,38	(0,32;0,45)	1.741
	25-34 år	24,0	0,56	(0,47;0,66)	1.287
	35-44 år	28,1	0,69	(0,60;0,79)	2.253
	45-54 år	36,1	1		3.168
	55-64 år	43,1	1,34	(1,19;1,51)	3.310
	65-74 år	43,9	1,39	(1,23;1,57)	3.025
	≥75 år	47,6	1,61	(1,39;1,86)	1.525
	Alle mænd	33,3			16.309
Kvinder	16-24 år	24,8	0,49	(0,42;0,56)	2.093
	25-34 år	25,9	0,51	(0,44;0,60)	1.496
	35-44 år	33,8	0,75	(0,66;0,86)	2.567
	45-54 år	40,4	1		3.520
	55-64 år	45,5	1,23	(1,10;1,38)	3.518
	65-74 år	42,4	1,09	(0,96;1,22)	3.075
	≥75 år	49,3	1,44	(1,26;1,65)	1.905
	Alle kvinder	37,3			18.174
Uddannelse	Under uddannelse	21,1			2.688
	Grundskole	47,7	1,52	(1,36;1,69)	3.588
	Kort uddannelse	35,9	1,12	(1,03;1,21)	13.509
	Kort videregående uddannelse	34,0	1,05	(0,93;1,18)	2.419
	Mellemlang videregående uddannelse	33,6	1		6.535
	Lang videregående uddannelse	27,1	0,82	(0,72;0,94)	1.870
	Anden uddannelse	44,0	1,46	(1,26;1,70)	1.329
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	26,3	1		16.356
	Arbejdsløse	30,5	1,43	(1,21;1,68)	1.298
	Førtidspensionister	86,2	15,62	(12,9;18,9)	1.560
	Andre uden for arbejdsmarkedet	68,2	7,04	(5,88;8,43)	1.052
	Efterlønsmodtagere	42,3			1.373
	Alderspensionister	45,3			9.530
Samlivsstatus	Samboende	34,3	1		23.989
	Enlige	37,1	1,43	(1,34;1,53)	10.494
Etnisk baggrund	Dansk	35,7	1		32.573
	Anden vestlig	29,8	0,84	(0,72;0,99)	997
	Ikke-vestlig	32,8	1,08	(0,92;1,26)	913

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 35,3 % af borgerne i Region Syddanmark angiver at have én eller flere langvarige sygdomme, langvarig eftervirkning af skade, handicap eller anden langvarig lidelse. Andelen er mindre blandt mænd (33,3 %) end blandt kvinder (37,3 %). Overordnet stiger andelen med stigende alder for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere med langvarig sygdom. Forekomsten er højest blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (47,7 %) og lavest blandt borgere med en lang videregående uddannelse (27,1 %). Blandt borgere med en kort uddannelse er forekomsten 35,9 %.

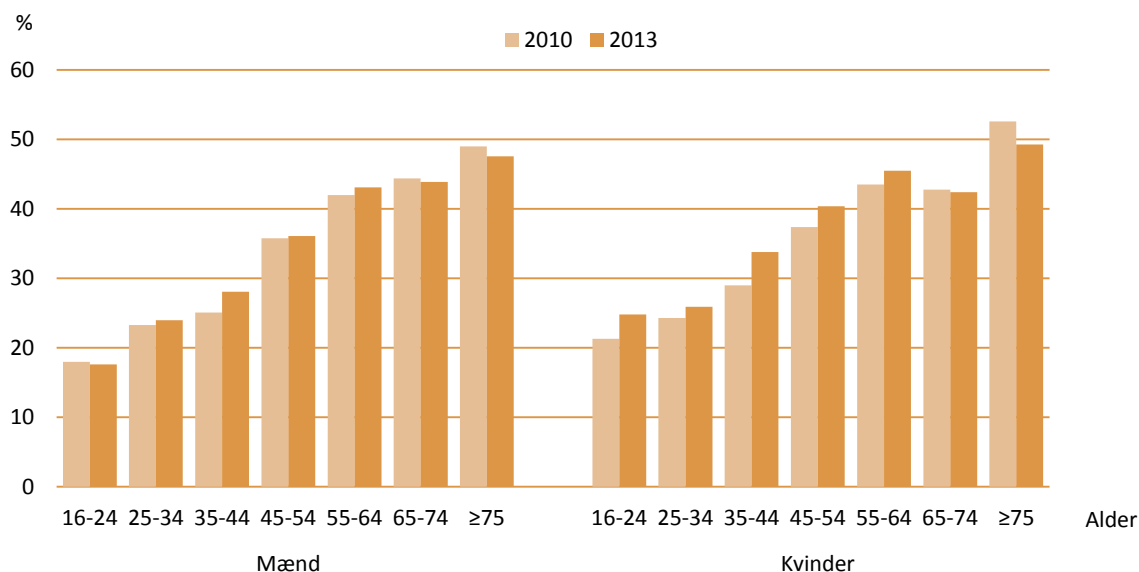
Erhvervsmæssig stilling: Forekomsten af borgere med langvarig sygdom er højest blandt førtidspensionister (86,2 %) og lavest blandt beskæftigede (26,3 %). Blandt arbejdsløse er forekomsten 30,5 % og blandt andre uden for arbejdsmarkedet er forekomsten 68,2 %.

Samlivsstatus: Andelen med langvarig sygdom er større blandt enlige (37,1 %) end blandt samboende (34,3 %).

Etnisk baggrund: I gruppen med anden vestlig baggrund er der en lidt lavere forekomst af borgere med langvarig sygdom end i gruppen med dansk baggrund.

Udvikling: Overordnet set ses der en mindre stigning fra 2010 (34,1 %) til 2013 (35,3 %) i andelen med langvarig sygdom. Udviklingen i de enkelte køns- og aldersgrupper viser dog et noget usystematisk billede. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser heller ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 3.1.5 Andel med langvarig sygdom blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 3.1.2 Langvarig sygdom. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	37,6	12.500	1,10	(0,98;1,23)	1,09	(0,98;1,22)
Billund	33,3	7.000	0,92	(0,82;1,04)	0,90	(0,80;1,01)
Esbjerg	36,7	34.500	1,04	(0,93;1,17)	1,05	(0,93;1,17)
Fanø	36,4	1.000	0,91	(0,78;1,06)	0,96	(0,83;1,12)
Faaborg-Midtfyn	36,9	15.500	1,06	(0,95;1,18)	1,06	(0,95;1,18)
Fredericia	36,3	14.800	1,05	(0,94;1,18)	1,05	(0,94;1,17)
Haderslev	38,4	17.500	1,16	(1,04;1,30)	1,15	(1,02;1,29)
Kerteminde	35,3	6.800	0,94	(0,84;1,06)	0,94	(0,84;1,05)
Kolding	35,2	25.300	1,00	(0,89;1,12)	1,00	(0,89;1,13)
Langeland	38,8	4.300	1,06	(0,95;1,18)	1,04	(0,93;1,16)
Middelfart	37,9	11.400	1,06	(0,95;1,19)	1,07	(0,96;1,19)
Nordfyns	36,9	8.700	1,06	(0,94;1,18)	1,04	(0,93;1,17)
Nyborg	38,4	9.800	1,12	(1,00;1,26)	1,12	(1,00;1,25)
Odense	33,4	53.200	1,00	(0,93;1,09)	1,03	(0,95;1,12)
Svendborg	32,6	15.600	0,89	(0,79;1,00)	0,91	(0,81;1,01)
Sønderborg	34,9	21.500	0,94	(0,84;1,05)	0,94	(0,84;1,05)
Tønder	33,6	10.700	0,88	(0,78;0,99)	0,86	(0,77;0,97)
Varde	31,7	12.700	0,87	(0,78;0,98)	0,86	(0,77;0,96)
Vejen	35,2	11.900	1,01	(0,90;1,14)	0,99	(0,88;1,11)
Vejle	34,1	29.500	0,99	(0,88;1,11)	1,00	(0,89;1,12)
Ærø	34,9	2.000	0,91	(0,81;1,02)	0,91	(0,81;1,03)
Aabenraa	38,6	18.500	1,10	(0,99;1,24)	1,11	(0,99;1,24)
Region Syddanmark	35,3	344.800	1		1	

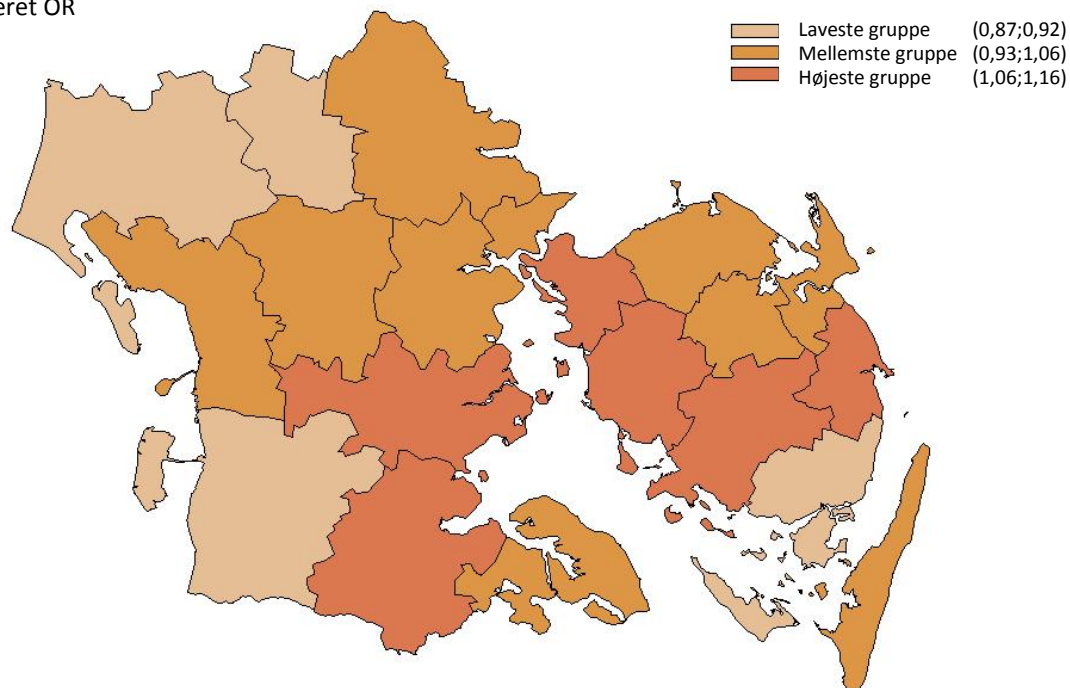
¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses kun små kommunale forskelle i forekomsten af borgere med langvarig sygdom. De største andele ses i Langeland Kommune (38,8 %), Aabenraa Kommune (38,6 %), Haderslev Kommune (38,4 %) og Nyborg Kommune (38,4 %) og de mindste andele ses i Varde Kommune (31,7 %) og Svendborg Kommune (32,6 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses de højeste forekomster i Haderslev Kommune og Nyborg Kommune, og de laveste forekomster i Varde Kommune og Tønder Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Fra 2010 til 2013 er der sket en stigning i andelen med langvarig sygdom på 1,3 procentpoint i Region Syddanmark. De fleste kommuner har en uændret eller mindre stigning i perioden. Den største stigning ses i Aabenraa Kommune (5,4 % procentpoint). Det skal dog bemærkes, at andelen med langvarig sygdom var relativt lav i Aabenraa Kommune i 2010.

Figur 3.1.6 Forekomsten af borgere med langvarig sygdom i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.1.3 Andel med langvarig sygdom. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrenser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrenser
Assens	34,8	37,6	2,8	(-0,5;6,1)
Billund	33,5	33,3	-0,2	(-3,6;3,2)
Esbjerg	36,3	36,7	0,4	(-3,0;3,8)
Fanø	38,6	36,4	-2,2	(-7,0;2,5)
Faaborg-Midtfyn	34,9	36,9	2,0	(-1,3;5,3)
Fredericia	33,4	36,3	2,9	(-0,4;6,3)
Haderslev	34,7	38,4	3,7	(0,4;7,1)
Kerteminde	35,1	35,3	0,2	(-3,1;3,5)
Kolding	33,1	35,2	2,0	(-1,3;5,4)
Langeland	38,6	38,8	0,2	(-3,3;3,6)
Middelfart	35,8	37,9	2,1	(-1,3;5,4)
Nordfyns	34,2	36,9	2,8	(-0,6;6,1)
Nyborg	35,1	38,4	3,3	(-0,1;6,7)
Odense	34,5	33,4	-1,1	(-3,5;1,2)
Svendborg	33,2	32,6	-0,7	(-3,9;2,6)
Sønderborg	33,9	34,9	0,9	(-2,4;4,3)
Tønder	35,0	33,6	-1,4	(-4,7;2,0)
Varde	30,7	31,7	1,0	(-2,3;4,2)
Vejen	34,4	35,2	0,7	(-2,6;4,1)
Vejle	31,3	34,1	2,8	(-0,5;6,1)
Ærø	32,8	34,9	2,1	(-1,4;5,6)
Aabenraa	33,2	38,6	5,4	(2,0;8,7)
Region Syddanmark	34,1	35,3	1,3	(0,6;2,0)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

3.2 Specifikke sygdomme og lidelser

Dette afsnit omhandler forekomsten af en række specifikke sygdomme og lidelser, som borgerne i Region Syddanmark angiver at have eller have haft. De specifikke sygdomme er belyst via følgende spørgsmål: 'For hver af de følgende sygdomme og helbredsproblemer bedes du angive, om du har den nu eller har haft den tidligere. Hvis du har haft den tidligere, bedes du også angive, om du har eftervirkninger'. Hvis svarpersonen angiver at have den pågældende sygdom nu eller stadig har eftervirkninger fra sygdommen, er personen defineret som at have den pågældende sygdom.

En del af de specifikke sygdomme og lidelser er udvalgt på baggrund af anbefalinger fra Euro-

REVES-netværket (1). Desuden indeholder listen en række andre sygdomme. De 18 specifikke sygdomme fremgår af tabel 3.2.1, hvor forekomsten af de enkelte sygdomme eller lidelser i henholdsvis 2010 og 2013 er angivet sammen med det estimerede antal borgere, der har de givne lidelser i 2013. Tabellen er organiseret således, at de hyppigste sygdomme og lidelser præsenteres først, og de mindst hyppige præsenteres sidst. Af tabellen fremgår, at slidgigt, forhøjet blodtryk og allergi er de hyppigst forekommende enkeltsygdomme eller lidelser i Region Syddanmark blandt de lidelser, der er spurgt til. Forekomsten af de enkelte sygdomme og lidelser er generelt set uændret i perioden 2010 til 2013.

Tabel 3.2.1 Andel med specifikke sygdomme eller lidelser i Region Syddanmark. 2010-2013. Procent og estimeret antal borgere

	Andel med sygdom i 2010	Andel med sygdom i 2013	Estimeret antal borgere i 2013
Slidgigt	20,1	20,8	203.000
Forhøjet blodtryk	19,1	20,0	195.000
Allergi	18,7	19,7	192.000
Migræne eller hyppig hovedpine	15,5	15,2	148.000
Diskusprolaps eller andre rygsygdomme	15,0	14,4	140.000
Tinnitus	11,7	12,4	121.000
Psykisk lidelse (>6 måneders varighed)	-	8,5	83.000
Astma	7,7	7,9	77.000
Leddegigt	6,3	6,4	63.000
Psykisk lidelse (<6 måneders varighed)	-	6,2	61.000
Diabetes	5,3	5,4	53.000
Kronisk lungesygdom	4,9	4,8	46.000
Grå stær	4,3	4,4	43.000
Osteoporose (knogleskørhed)	3,5	3,7	36.000
Kræft	2,4	2,7	26.000
Hjertekrampe	2,2	1,8	18.000
Hjerneblødning	1,7	1,7	17.000
Blodprop i hjertet	1,4	1,1	11.000

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.2 Andel med specifikke sygdomme og lidelser blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper.
Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Slidgigt	0,7	2,9	8,2	17,8	29,6	31,6	35,5	16,7
Forhøjet blodtryk	1,8	2,7	8,2	18,8	32,6	41,8	43,3	19,3
Allergi	24,0	22,1	20,7	16,5	13,7	10,8	7,5	17,3
Migræne eller hyppig hovedpine	7,3	9,1	11,7	12,5	9,7	6,5	5,0	9,4
Diskusprolaps eller andre rygsygdomme	3,4	7,5	14,5	19,2	20,8	18,4	15,4	14,4
Tinnitus	6,1	7,9	9,5	17,8	24,3	26,5	20,6	15,8
Psykisk lidelse (>6 måneders varighed)	6,1	8,4	7,5	9,0	7,1	3,7	3,9	6,9
Astma	8,1	7,0	7,5	6,4	6,7	6,5	8,1	7,1
Leddegigt	0,7	1,1	4,4	8,3	11,5	10,5	12,6	6,7
Psykisk lidelse (<6 måneders varighed)	3,6	4,2	6,2	6,4	5,5	2,8	3,1	4,8
Diabetes	0,8	0,9	2,6	4,9	10,0	13,8	16,0	6,1
Kronisk lungesygdom	1,2	0,9	2,1	3,7	7,3	10,4	16,9	5,1
Grå stær	0,1	0,1	0,5	1,5	2,6	8,8	19,5	3,3
Osteoporose (knogleskørhed)	0,2	0,4	0,3	0,7	1,4	2,7	5,0	1,2
Kræft	0,1	0,4	0,7	1,3	2,4	6,0	9,5	2,3
Hjertekrampe	0,4	0,4	1,2	1,4	2,2	4,5	6,1	1,9
Hjerneblødning	0,2	0,1	0,7	1,6	2,6	4,1	6,7	1,9
Blodprop i hjertet	0,0	0,0	0,6	0,9	2,4	3,9	6,0	1,6
Kvinder								
Slidgigt	1,3	3,4	9,7	23,9	38,9	48,6	58,1	24,8
Forhøjet blodtryk	1,0	2,4	6,7	17,3	29,3	45,7	55,7	20,7
Allergi	25,9	27,4	25,5	23,6	20,0	16,4	12,1	22,2
Migræne eller hyppig hovedpine	23,1	25,8	27,9	26,9	17,4	10,8	8,1	21,1
Diskusprolaps eller andre rygsygdomme	5,1	8,2	13,8	16,8	19,9	17,4	19,1	14,4
Tinnitus	4,8	3,7	6,1	9,3	12,7	14,3	14,3	9,1
Psykisk lidelse (>6 måneders varighed)	12,0	13,4	12,2	11,4	9,8	5,2	4,2	10,2
Astma	10,2	9,4	9,1	8,5	7,2	8,4	8,0	8,7
Leddegigt	0,9	1,7	3,0	6,9	9,2	10,3	14,2	6,2
Psykisk lidelse (<6 måneders varighed)	8,6	9,6	8,6	8,7	7,6	4,3	4,2	7,6
Diabetes	0,4	1,1	1,5	4,3	6,5	10,2	11,3	4,6
Kronisk lungesygdom	0,8	0,5	1,7	3,7	6,2	9,3	11,4	4,4
Grå stær	0,2	0,4	0,4	1,4	4,2	14,1	29,1	5,5
Osteoporose (knogleskørhed)	0,3	0,2	0,6	2,8	7,3	14,8	24,4	6,1
Kræft	0,5	0,5	1,6	3,2	4,5	6,2	6,2	3,1
Hjertekrampe	0,5	0,5	0,5	1,7	2,4	2,1	4,4	1,6
Hjerneblødning	0,1	0,1	0,4	1,2	2,3	2,3	5,7	1,5
Blodprop i hjertet	0,1	0,1	0,2	0,4	1,0	0,8	3,1	0,7

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

I tabel 3.2.2 ses forekomsten af de specifikke sygdomme og lidelser blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Flere af de specifikke sygdomme og lidelser er stærkt aldersafhængige. Fx stiger forekomsten af borgere med slidgigt, forhøjet blodtryk og osteoporose (knogleskørhed) med stigende alder blandt både mænd og kvinder, mens andelen med allergi generelt falder med stigende alder. Forhøjet blodtryk er den hyppigst forekommende sygdom blandt mænd (19,3 %) og slidgigt er den hyppigst forekommende sygdom blandt kvinder (24,8 %).

Tabel 3.2.3 viser hvor stor andel borgere med en usund adfærd, der ønsker at ændre deres uheldsmæssige adfærd, opgjort for borgere med udvalgte sygdomme. I alt angiver 77,2 % af dagligrygerne med en kronisk lungesygdom, at de gerne vil holde op med at ryge. Blandt dagligrygere med diabetes er andelen 66,7 % og blandt dagligrygere med en hjerte-kar-sygdom er andelen 69,4 %.

Tabel 3.2.3 Sundhedsadfærd og forandringsparathed blandt borgere med udvalgte sygdomme. Procent og estimeret antal borgere

	Kronisk lunge-sygdom	Diabetes	Hjerte-kar-sygdom ¹
Daglig rygning			
Andel der ryger dagligt (%)	39,8	20,4	22,6
Andel heraf der gerne vil holde op med at ryge (%)	77,2	66,7	69,4
Estimeret antal borgere	14.300	7.100	3.800
Usundt kostmønster			
Andel med usundt kostmønster (%)	26,8	14,2	17,1
Andel heraf der gerne vil spise mere sundt (%)	29,7	37,0	37,4
Estimeret antal borgere	3.700	2.700	1.600
Stillesiddende fritidsaktivitet			
Andel med stillesiddende fritidsaktivitet (%)	34,8	29,6	34,0
Andel heraf der gerne vil være mere fysisk aktive (%)	59,7	61,7	58,9
Estimeret antal borgere	9.600	9.600	4.900
Svær overvægt			
Andel svært overvægtige (%)	22,0	36,7	23,7
Andel heraf der gerne vil tabe sig (%)	50,6	50,0	44,8
Estimeret antal borgere	5.200	9.600	2.600

¹Blodprop i hjertet og/eller hjertekrampe

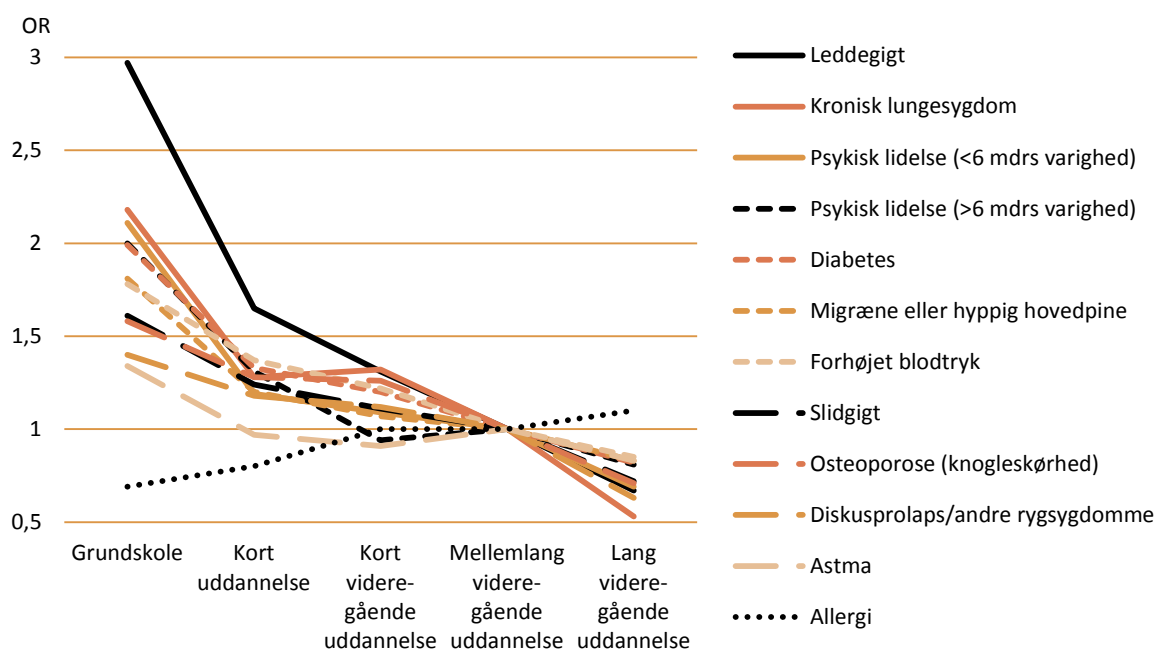
Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Det ses af figur 3.2.1, at der er en tydelig sammenhæng mellem højest fuldførte uddannelsesniveau og de specifikke sygdomme og lidelser. Der ses generelt en høj forekomst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau og en lav forekomst blandt borgere med en lang videregående uddannelse. Dog ses den højeste forekomst af allergi blandt borgere med en lang videregående uddannelse og den laveste forekomst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelse.

Opslagstabellerne på de følgende sider giver en mere detaljeret beskrivelse af andelen med:

- slidgigt
- forhøjet blodtryk
- allergi
- migræne eller hyppig hovedpine
- diskusprolaps eller andre rygsygdomme
- psykisk lidelse af mindre end 6 måneders varighed
- astma
- leddegigt
- diabetes
- kronisk lungesygdom
- psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed
- osteoporose

Figur 3.2.1 Forekomsten af specifikke sygdomme og lidelser i forskellige uddannelsesgrupper. Køns- og aldersjusteret OR

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Referencer

1. Robine J-M, Jagger C. Report to Eurostat on European Health Status Module. Montpellier: Euro-REVES, 2003.

Tabel 3.2.4 Slidgigt. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	20,1	1		33.670
	2013	20,8	0,99	(0,94;1,03)	34.021
Mænd	16-24 år	0,7	0,03	(0,02;0,07)	1.714
	25-34 år	2,9	0,14	(0,09;0,20)	1.288
	35-44 år	8,2	0,41	(0,33;0,51)	2.202
	45-54 år	17,8	1		3.111
	55-64 år	29,6	1,94	(1,69;2,24)	3.279
	65-74 år	31,6	2,14	(1,85;2,46)	3.039
	≥75 år	35,5	2,55	(2,16;3,01)	1.502
	Alle mænd	16,7			16.135
Kvinder	16-24 år	1,3	0,04	(0,03;0,07)	2.077
	25-34 år	3,4	0,11	(0,08;0,16)	1.488
	35-44 år	9,7	0,34	(0,28;0,41)	2.545
	45-54 år	23,9	1		3.462
	55-64 år	38,9	2,02	(1,78;2,30)	3.480
	65-74 år	48,6	3,01	(2,65;3,42)	3.012
	≥75 år	58,1	4,42	(3,81;5,12)	1.822
	Alle kvinder	24,8			17.886
Uddannelse	Under uddannelse	1,9			2.659
	Grundskole	39,1	1,61	(1,42;1,81)	3.523
	Kort uddannelse	21,1	1,24	(1,13;1,36)	13.405
	Kort videregående uddannelse	18,1	1,11	(0,96;1,28)	2.403
	Mellemlang videregående uddannelse	18,2	1		6.523
	Lang videregående uddannelse	10,6	0,72	(0,61;0,86)	1.870
	Anden uddannelse	28,9	1,50	(1,26;1,78)	1.306
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	12,6	1		16.210
	Arbejdsløse	12,0	1,11	(0,90;1,37)	1.281
	Førtidspensionister	44,1	3,58	(3,10;4,12)	1.499
	Andre uden for arbejdsmarkedet	26,3	3,47	(2,87;4,19)	1.019
	Efterlønsmodtagere	34,4			1.366
	Alderspensionister	43,5			9.375
Samlivsstatus	Samboende	20,8	1		23.663
	Enlige	20,6	1,24	(1,15;1,34)	10.358
Etnisk baggrund	Dansk	21,3	1		32.172
	Anden vestlig	15,6	0,87	(0,70;1,08)	978
	Ikke-vestlig	14,9	1,27	(1,00;1,60)	871

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: Omkring hver femte borger i Region Syddanmark oplyser, at de har slidgigt (20,8 %). I alle aldersgrupper er andelen større blandt kvinder end blandt mænd, der angiver, at de har slidgigt. Andelen stiger meget kraftigt med stigende alder for både mænd og kvinder; fx stiger andelen blandt kvinder fra 1,3 % i den yngste aldersgruppe til 58,1 % i den ældste aldersgruppe.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af slidgigt. Den højeste forekomst af slidgigt ses således blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (39,1 %) og den laveste forekomst ses blandt borgere med en lang videregående uddannelse (10,6 %).

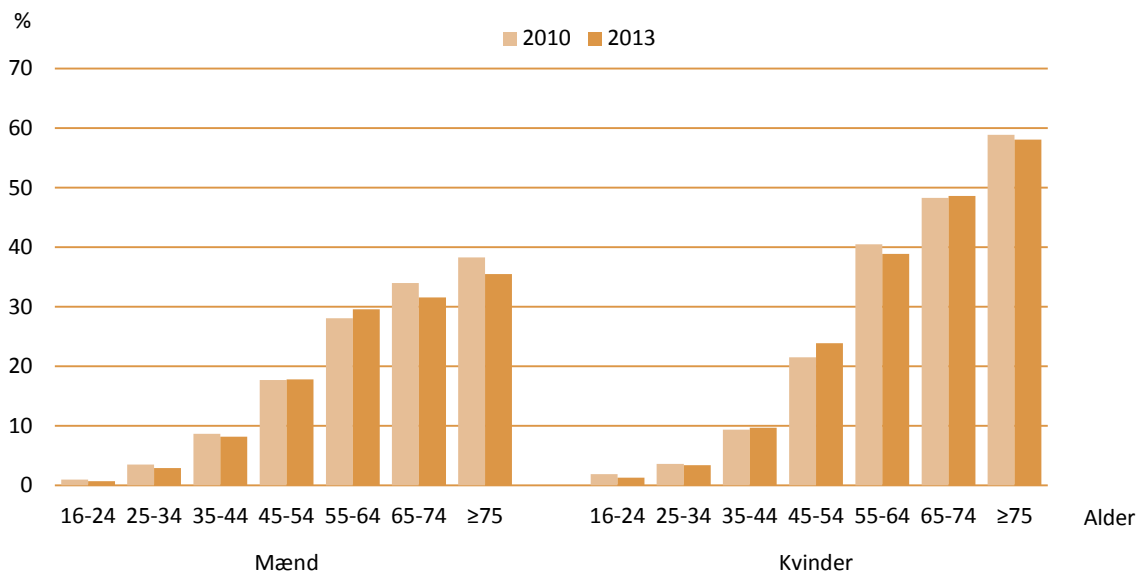
Erhvervsmæssig stilling: Blandt førtidspensionister er der en markant højere forekomst af borgere med slidgigt (44,1 %) end blandt beskæftigede (12,6 %) og arbejdsløse (12,0 %). Også blandt andre uden for arbejdsmarkedet ses en høj forekomst (26,3 %).

Samlivsstatus: Når der tages højde for køns- og aldersforskelle er der en lidt højere forekomst af slidgigt blandt enlige end blandt samboende.

Etnisk baggrund: Der ses ingen væsentlige forskelle i forekomsten af borgere med slidgigt mellem borgere med dansk, anden vestlig eller ikke-vestlig baggrund.

Udvikling: Overordnet ses der ikke nogen ændring i andelen med slidgigt i perioden 2010 til 2013. Blandt mænd i de to ældste aldersgrupper ses der et lille fald i perioden. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 3.2.2 Andel med slidgigt blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 3.2.5 Slidgigt. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	23,7	7.900	1,08	(0,95;1,23)	1,07	(0,94;1,22)
Billund	18,1	3.800	0,79	(0,68;0,92)	0,76	(0,66;0,89)
Esbjerg	21,9	20.600	1,10	(0,95;1,26)	1,10	(0,96;1,27)
Fanø	26,3	700	1,02	(0,86;1,22)	1,12	(0,93;1,33)
Faaborg-Midtfyn	25,1	10.500	1,24	(1,09;1,41)	1,24	(1,09;1,41)
Fredericia	20,7	8.400	1,02	(0,89;1,16)	1,02	(0,89;1,17)
Haderslev	21,0	9.600	1,00	(0,87;1,16)	0,98	(0,85;1,13)
Kerteminde	21,5	4.200	0,95	(0,83;1,09)	0,95	(0,83;1,09)
Kolding	20,3	14.600	0,97	(0,84;1,12)	0,97	(0,84;1,12)
Langeland	31,0	3.500	1,32	(1,16;1,49)	1,30	(1,14;1,47)
Middelfart	21,5	6.500	0,95	(0,83;1,09)	0,96	(0,84;1,11)
Nordfyns	23,0	5.400	1,06	(0,93;1,22)	1,04	(0,90;1,19)
Nyborg	24,4	6.300	1,10	(0,96;1,26)	1,09	(0,95;1,25)
Odense	17,2	27.300	0,92	(0,83;1,02)	0,95	(0,85;1,06)
Svendborg	19,5	9.300	0,81	(0,70;0,93)	0,83	(0,72;0,95)
Sønderborg	22,1	13.600	0,98	(0,86;1,13)	0,99	(0,87;1,14)
Tønder	23,7	7.500	1,09	(0,96;1,25)	1,07	(0,93;1,22)
Varde	20,2	8.100	0,92	(0,80;1,06)	0,91	(0,79;1,04)
Vejen	19,3	6.500	0,89	(0,77;1,02)	0,86	(0,74;0,99)
Vejle	18,8	16.300	0,82	(0,71;0,95)	0,83	(0,72;0,96)
Ærø	28,7	1.600	1,13	(0,99;1,29)	1,14	(1,00;1,31)
Aabenraa	22,0	10.600	1,00	(0,88;1,15)	1,00	(0,88;1,15)
Region Syddanmark	20,8	202.600	1		1	

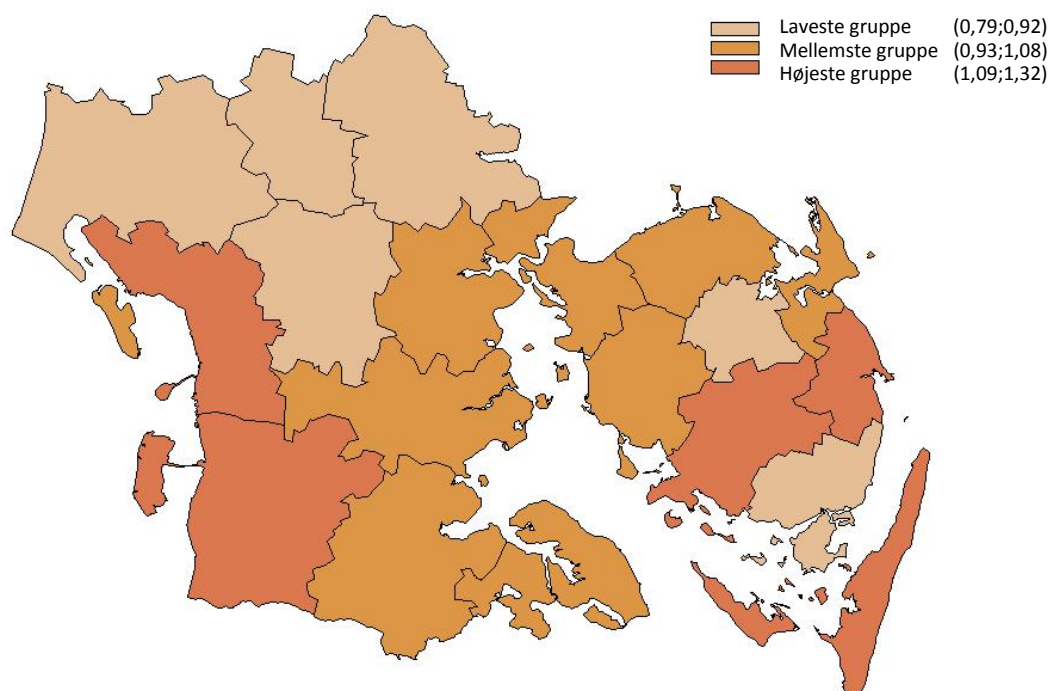
¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: De største andele af borgere med slidgigt ses i Langeland Kommune (31,0 %) og Ærø Kommune (28,7 %), og den laveste andel ses i Odense Kommune (17,2 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle ses de højeste forekomster af borgere med slidgigt i Langeland Kommune og Faaborg-Midtfyn Kommune. De laveste forekomster ses i Billund Kommune, Svendborg Kommune og Vejle Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I Region Syddanmark er andelen med slidgigt uændret i perioden 2010 til 2013. Der ses ingen stor variation mellem kommunerne. Variationen spænder fra et fald i Billund Kommune på 1,9 procentpoint til en stigning på 2,7 procentpoint i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Figur 3.2.3 Forekomsten af borgere med slidgigt i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.6 Andel med slidgigt. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	23,2	23,7	0,6	(-2,4;3,6)
Billund	20,0	18,1	-1,9	(-4,7;1,0)
Esbjerg	19,4	21,9	2,5	(-0,4;5,4)
Fanø	26,8	26,3	-0,6	(-5,0;3,8)
Faaborg-Midtfyn	22,5	25,1	2,7	(-0,4;5,7)
Fredericia	21,8	20,7	-1,1	(-4,1;1,8)
Haderslev	20,1	21,0	0,9	(-1,9;3,8)
Kerteminde	21,6	21,5	-0,1	(-3,0;2,8)
Kolding	17,9	20,3	2,4	(-0,4;5,2)
Langeland	31,0	31,0	0,0	(-3,4;3,3)
Middelfart	20,9	21,5	0,6	(-2,2;3,5)
Nordfyns	21,2	23,0	1,8	(-1,2;4,8)
Nyborg	23,3	24,4	1,1	(-1,9;4,2)
Odense	17,9	17,2	-0,7	(-2,7;1,2)
Svendborg	21,2	19,5	-1,7	(-4,6;1,1)
Sønderborg	21,1	22,1	1,0	(-1,9;3,9)
Tønder	24,2	23,7	-0,5	(-3,6;2,6)
Varde	18,6	20,2	1,6	(-1,2;4,4)
Vejen	19,2	19,3	0,1	(-2,7;2,9)
Vejle	17,6	18,8	1,1	(-1,6;3,9)
Ærø	28,2	28,7	0,5	(-2,9;3,9)
Aabenraa	20,5	22,0	1,4	(-1,5;4,3)
Region Syddanmark	20,1	20,8	0,6	(0,0;1,3)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.7 Forhøjet blodtryk. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	19,1	1		33.402
	2013	20,0	1,00	(0,96;1,05)	33.831
Mænd	16-24 år	1,8	0,08	(0,05;0,13)	1.715
	25-34 år	2,7	0,12	(0,08;0,17)	1.288
	35-44 år	8,2	0,39	(0,31;0,48)	2.195
	45-54 år	18,8	1		3.116
	55-64 år	32,6	2,10	(1,83;2,40)	3.262
	65-74 år	41,8	3,11	(2,71;3,57)	2.986
	≥75 år	43,3	3,30	(2,81;3,88)	1.475
	Alle mænd	19,3			16.037
Kvinder	16-24 år	1,0	0,05	(0,03;0,09)	2.079
	25-34 år	2,4	0,12	(0,08;0,18)	1.485
	35-44 år	6,7	0,34	(0,28;0,42)	2.540
	45-54 år	17,3	1		3.451
	55-64 år	29,3	1,99	(1,73;2,28)	3.458
	65-74 år	45,7	4,02	(3,51;4,62)	2.993
	≥75 år	55,7	6,02	(5,15;7,03)	1.788
	Alle kvinder	20,7			17.794
Uddannelse	Under uddannelse	2,0			2.652
	Grundskole	39,1	1,78	(1,58;2,01)	3.472
	Kort uddannelse	20,1	1,37	(1,24;1,50)	13.334
	Kort videregående uddannelse	17,6	1,22	(1,05;1,42)	2.382
	Mellemlang videregående uddannelse	15,7	1		6.517
	Lang videregående uddannelse	11,5	0,85	(0,71;1,02)	1.867
	Anden uddannelse	28,1	1,57	(1,31;1,88)	1.307
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	11,6	1		16.187
	Arbejdsløse	12,5	1,33	(1,08;1,64)	1.279
	Førtidspensionister	31,1	2,29	(1,97;2,67)	1.465
	Andre uden for arbejdsmarkedet	21,7	2,80	(2,29;3,43)	1.019
	Efterlønsmodtagere	35,0			1.366
	Alderspensionister	46,4			9.242
Samlivsstatus	Samboende	20,1	1		23.559
	Enlige	19,8	1,23	(1,13;1,33)	10.272
Etnisk baggrund	Dansk	20,4	1		31.976
	Anden vestlig	18,9	1,27	(1,02;1,58)	978
	Ikke-vestlig	13,2	1,24	(0,98;1,57)	877

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: Hver femte borger (20,0 %) i Region Syddanmark angiver, at de har forhøjet blodtryk – 19,3 % blandt mænd og 20,7 % blandt kvinder. Forekomsten stiger kraftigt med stigende alder blandt både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der ses en sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og andelen med forhøjet blodtryk. Andelen er større blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (39,1 %) end blandt borgere med en lang videregående uddannelse (11,5 %).

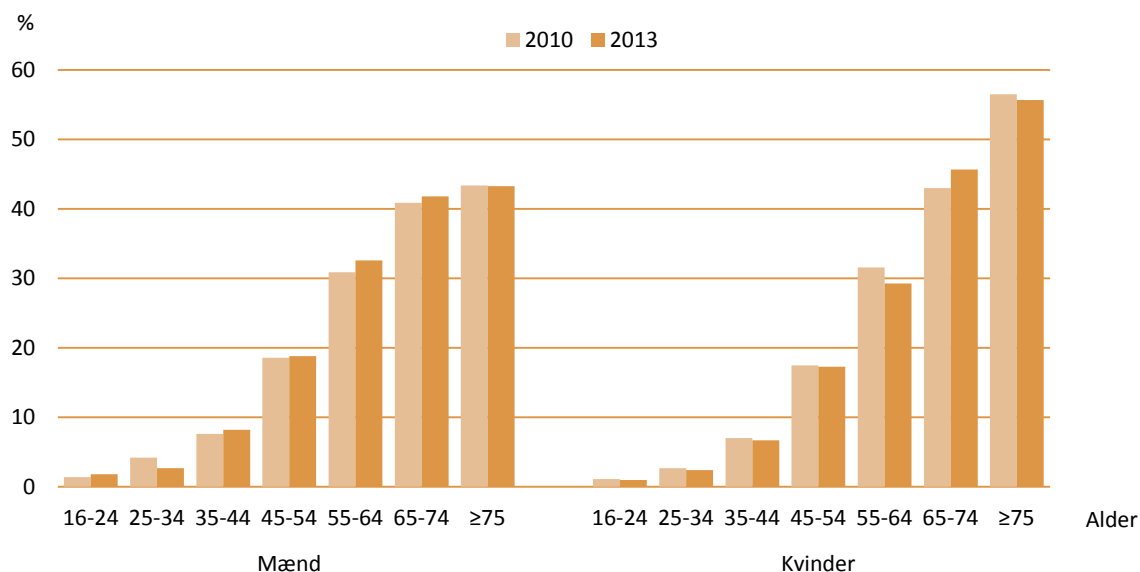
Erhvervsmæssig stilling: Der er en markant højere forekomst af borgere med forhøjet blodtryk blandt førtidspensionister (31,1 %) sammenlignet med beskæftigede (11,6 %). Blandt arbejdsløse er forekomsten 12,5 %, og blandt andre uden for arbejdsmarkedet er forekomsten 21,7 %.

Samlivsstatus: Blandt enlige ses en lidt højere forekomst af borgere med forhøjet blodtryk end blandt samboende, når der tages højde for køns- og aldersforskelle mellem grupperne.

Etnisk baggrund: Når der tages højde for køns- og aldersforskelle mellem grupperne, er forekomsten af borgere med forhøjet blodtryk lidt højere i gruppen med anden vestlig baggrund end i gruppen med dansk baggrund.

Udvikling: Når der tages højde for, at køns- og aldersfordelingen i befolkningen har ændret sig lidt i perioden, er forekomsten af borgere med forhøjet blodtryk uændret i perioden. Ligeledes er forekomsten uændret i alle køns- og aldersgrupper. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 3.2.4 Andel med forhøjet blodtryk blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2000-2013. Procent

Tabel 3.2.8 Forhøjet blodtryk. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	20,5	6.800	0,95	(0,83;1,08)	0,93	(0,81;1,07)
Billund	21,4	4.500	1,09	(0,94;1,25)	1,05	(0,91;1,21)
Esbjerg	19,5	18.300	1,08	(0,93;1,25)	1,09	(0,94;1,26)
Fanø	24,3	700	0,98	(0,81;1,17)	1,07	(0,89;1,29)
Faaborg-Midtfyn	20,7	8.700	0,93	(0,81;1,07)	0,92	(0,80;1,06)
Fredericia	22,0	9.000	1,24	(1,08;1,43)	1,24	(1,08;1,43)
Haderslev	22,0	10.000	1,12	(0,97;1,29)	1,09	(0,95;1,26)
Kerteminde	20,0	3.900	0,91	(0,80;1,05)	0,92	(0,80;1,05)
Kolding	21,2	15.200	1,14	(0,99;1,32)	1,15	(1,00;1,33)
Langeland	26,7	3.000	1,10	(0,96;1,25)	1,08	(0,95;1,23)
Middelfart	20,4	6.200	0,94	(0,82;1,08)	0,96	(0,84;1,10)
Nordfyns	20,3	4.800	0,96	(0,83;1,11)	0,93	(0,81;1,08)
Nyborg	18,9	4.800	0,81	(0,70;0,93)	0,80	(0,69;0,92)
Odense	17,2	27.400	0,99	(0,89;1,11)	1,02	(0,92;1,14)
Svendborg	17,6	8.400	0,79	(0,68;0,91)	0,81	(0,70;0,94)
Sønderborg	23,1	14.300	1,15	(1,01;1,31)	1,16	(1,02;1,32)
Tønder	22,4	7.100	1,10	(0,96;1,26)	1,07	(0,93;1,23)
Varde	19,2	7.700	0,95	(0,83;1,09)	0,94	(0,82;1,07)
Vejle	17,7	15.300	0,85	(0,74;0,99)	0,86	(0,75;1,00)
Ærø	23,9	1.400	0,89	(0,77;1,02)	0,90	(0,78;1,04)
Aabenraa	22,5	10.800	1,15	(1,00;1,32)	1,15	(1,00;1,32)
Region Syddanmark	20,0	195.000	1		1	

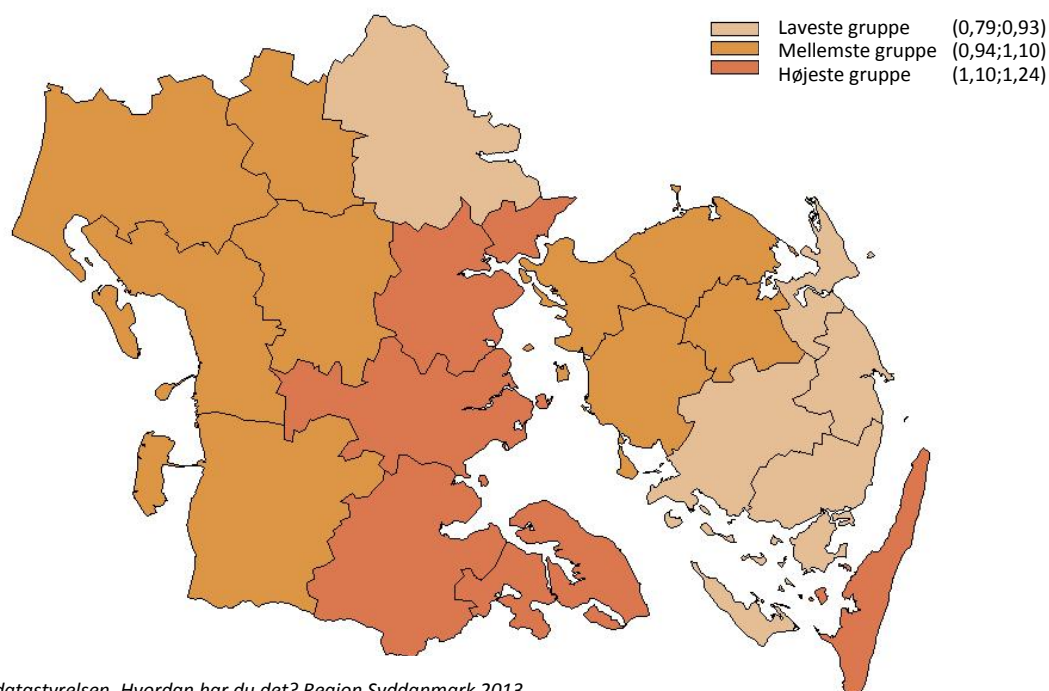
¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Andelen af borgere med forhøjet blodtryk varierer på tværs af kommunerne. I Langeland Kommune ses den højeste forekomst (26,7 %), og i Odense Kommune (17,2 %), Svendborg Kommune (17,6 %) og Vejle Kommune (17,7 %) ses de laveste forekomster. Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle ses de højeste forekomster i Fredericia Kommune og Sønderborg Kommune og de laveste forekomster i Svendborg Kommune, Nyborg Kommune og Vejle Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Andelen med forhøjet blodtryk er overordnet uændret i perioden 2010 til 2013, og der ses ligeledes ingen nævneværdige ændringer i de fleste kommuner. Der ses dog kommunale variationer fra en stigning på 4,1 procentpoint i Fredericia Kommune til et fald på 1,2 procentpoint i Nyborg Kommune.

Figur 3.2.5 Forekomsten af borgere med forhøjet blodtryk i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.9 Andelen med forhøjet blodtryk. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	19,6	20,5	0,9	(-2,0;3,7)
Billund	20,1	21,4	1,3	(-1,7;4,2)
Esbjerg	18,6	19,5	0,9	(-2,0;3,8)
Fanø	23,5	24,3	0,7	(-3,5;5,0)
Faaborg-Midtfyn	19,7	20,7	1,0	(-1,9;3,8)
Fredericia	17,9	22,0	4,1	(1,2;6,9)
Haderslev	19,2	22,0	2,8	(-0,1;5,6)
Kerteminde	20,0	20,0	0,0	(-2,8;2,8)
Kolding	18,5	21,2	2,7	(-0,2;5,6)
Langeland	23,5	26,7	3,2	(0,1;6,4)
Middelfart	19,3	20,4	1,1	(-1,7;3,9)
Nordfyns	19,6	20,3	0,8	(-2,1;3,6)
Nyborg	20,1	18,9	-1,2	(-4,1;1,6)
Odense	18,1	17,2	-0,9	(-2,8;1,1)
Svendborg	18,2	17,6	-0,6	(-3,3;2,1)
Sønderborg	22,8	23,1	0,3	(-2,7;3,4)
Tønder	19,2	22,4	3,2	(0,3;6,1)
Varde	18,4	19,2	0,8	(-2,0;3,6)
Vejen	17,8	20,2	2,4	(-0,4;5,2)
Vejle	17,7	17,7	0,0	(-2,7;2,8)
Ærø	20,6	23,9	3,3	(0,2;6,5)
Aabenraa	20,6	22,5	1,9	(-1,0;4,8)
Region Syddanmark	19,1	20,0	0,9	(0,3;1,5)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.10 Allergi. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	18,7	1		32.962
	2013	19,7	1,09	(1,04;1,14)	33.387
Mænd	16-24 år	24,0	1,60	(1,34;1,90)	1.706
	25-34 år	22,1	1,44	(1,20;1,73)	1.284
	35-44 år	20,7	1,32	(1,12;1,55)	2.192
	45-54 år	16,5	1		3.115
	55-64 år	13,7	0,80	(0,68;0,94)	3.227
	65-74 år	10,8	0,61	(0,51;0,73)	2.955
	≥75 år	7,5	0,41	(0,32;0,53)	1.443
	Alle mænd	17,3			15.922
Kvinder	16-24 år	25,9	1,13	(0,97;1,31)	2.057
	25-34 år	27,4	1,22	(1,04;1,43)	1.474
	35-44 år	25,5	1,11	(0,96;1,27)	2.528
	45-54 år	23,6	1		3.419
	55-64 år	20,0	0,81	(0,70;0,93)	3.406
	65-74 år	16,4	0,63	(0,55;0,74)	2.881
	≥75 år	12,1	0,45	(0,36;0,55)	1.700
	Alle kvinder	22,2			17.465
Uddannelse	Under uddannelse	24,2			2.639
	Grundskole	13,0	0,69	(0,59;0,80)	3.393
	Kort uddannelse	18,5	0,80	(0,73;0,88)	13.217
	Kort videregående uddannelse	21,8	1,00	(0,87;1,15)	2.383
	Mellemlang videregående uddannelse	22,9	1		6.457
	Lang videregående uddannelse	24,0	1,10	(0,95;1,29)	1.856
	Anden uddannelse	18,7	0,92	(0,75;1,13)	1.275
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	21,2	1		16.099
	Arbejdsløse	20,7	0,91	(0,74;1,11)	1.269
	Førtidspensionister	23,7	1,30	(1,11;1,52)	1.440
	Andre uden for arbejdsmarkedet	23,0	1,08	(0,88;1,31)	1.003
	Efterlønsmodtagere	15,5			1.354
	Alderspensionister	12,2			8.979
Samlivsstatus	Samboende	19,4	1		23.303
	Enlige	20,3	0,99	(0,91;1,08)	10.084
Etnisk baggrund	Dansk	19,6	1		31.565
	Anden vestlig	20,6	0,98	(0,81;1,19)	965
	Ikke-vestlig	21,7	0,96	(0,79;1,16)	857

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: Omkring hver femte (19,7 %) borger i Region Syddanmark angiver at have allergi (ikke astma). Forekomsten er lidt højere blandt kvinder (22,2 %) end blandt mænd (17,3 %). Overordnet set falder forekomsten med stigende alder blandt både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der ses en sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere med allergi. Forekomsten er lavest blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (13,0 %) og højest blandt borgere med en lang videregående uddannelse (24,0 %).

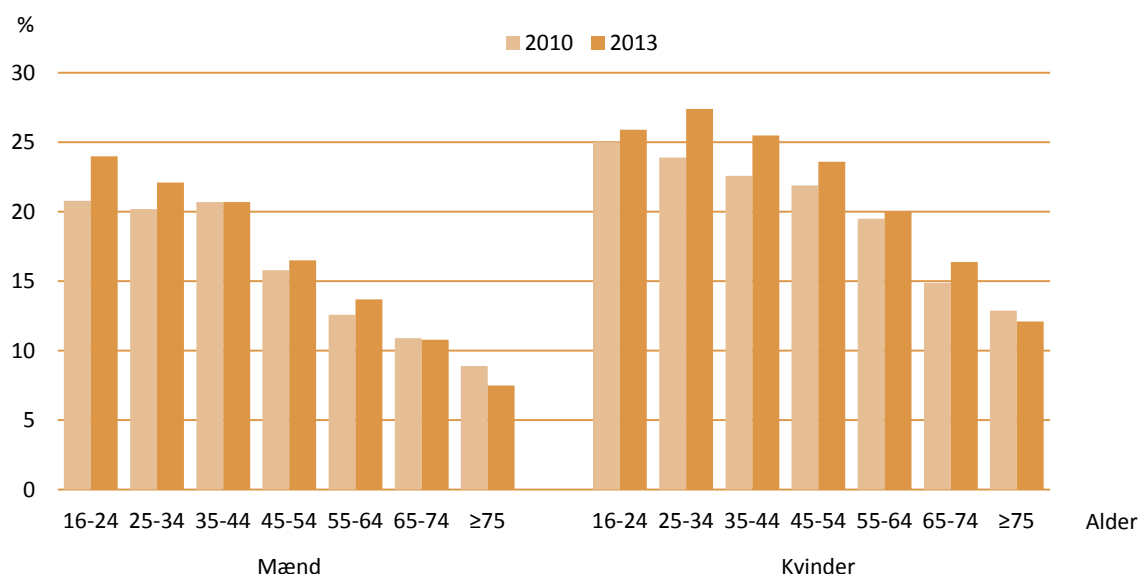
Erhvervsmæssig stilling: Blandt førtidspensionister (23,7 %) er der en lidt højere forekomst af borgere med allergi end blandt beskæftigede (21,2 %). Blandt arbejdsløse er forekomsten 20,7 %, og blandt andre uden for arbejdsmarkedet er forekomsten 23,0 %.

Samlivsstatus: Der ses ingen forskel i forekomsten af borgere med allergi mellem samboende og enlige.

Etnisk baggrund: Der ses ingen forskel i forekomsten af borgere med allergi mellem de tre grupper.

Udvikling: Der er i perioden 2010 til 2013 totalt set sket en mindre stigning i andelen, der oplyser at de har allergi – fra 18,7 % i 2010 til 19,7 % i 2013. Stigningen ses i de fleste køns- og aldersgrupper. Dog er der sket et lille fald i den ældste aldersgruppe i perioden. Dette gælder både for mænd og kvinder. Blandt mænd i aldersgrupperne 35-44 år og 65-74 år er andelen uændret i perioden. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 3.2.6 Andel med allergi blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 3.2.11 Allergi. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	18,6	6.200	0,99	(0,86;1,14)	1,00	(0,87;1,15)
Billund	18,4	3.900	0,95	(0,82;1,10)	0,96	(0,83;1,12)
Esbjerg	22,5	21.100	1,21	(1,06;1,39)	1,20	(1,05;1,38)
Fanø	15,8	400	0,87	(0,71;1,06)	0,82	(0,67;1,01)
Faaborg-Midtfyn	19,8	8.300	1,09	(0,95;1,24)	1,09	(0,96;1,25)
Fredericia	20,5	8.400	1,10	(0,96;1,26)	1,10	(0,96;1,26)
Haderslev	16,5	7.500	0,84	(0,73;0,98)	0,85	(0,74;0,99)
Kerteminde	19,4	3.800	1,03	(0,90;1,19)	1,04	(0,90;1,19)
Kolding	22,0	15.800	1,21	(1,06;1,38)	1,20	(1,05;1,37)
Langeland	17,4	1.900	1,00	(0,86;1,16)	1,02	(0,88;1,18)
Middelfart	18,9	5.700	0,99	(0,87;1,14)	0,99	(0,86;1,13)
Nordfyns	17,6	4.200	0,92	(0,80;1,07)	0,94	(0,81;1,08)
Nyborg	19,1	4.900	1,07	(0,93;1,22)	1,07	(0,93;1,23)
Odense	21,7	34.600	1,13	(1,03;1,25)	1,10	(1,00;1,22)
Svendborg	20,2	9.700	1,11	(0,97;1,27)	1,09	(0,95;1,25)
Sønderborg	17,8	11.000	0,94	(0,82;1,08)	0,94	(0,82;1,08)
Tønder	17,3	5.500	0,89	(0,77;1,03)	0,91	(0,79;1,05)
Varde	17,2	6.900	0,88	(0,77;1,02)	0,89	(0,77;1,03)
Vejen	18,7	6.300	0,96	(0,83;1,10)	0,97	(0,84;1,12)
Vejle	18,8	16.300	0,97	(0,84;1,11)	0,95	(0,83;1,10)
Ærø	16,5	900	0,94	(0,80;1,09)	0,93	(0,80;1,09)
Aabenraa	19,0	9.100	1,02	(0,89;1,18)	1,02	(0,89;1,18)
Region Syddanmark	19,7	192.400	1		1	

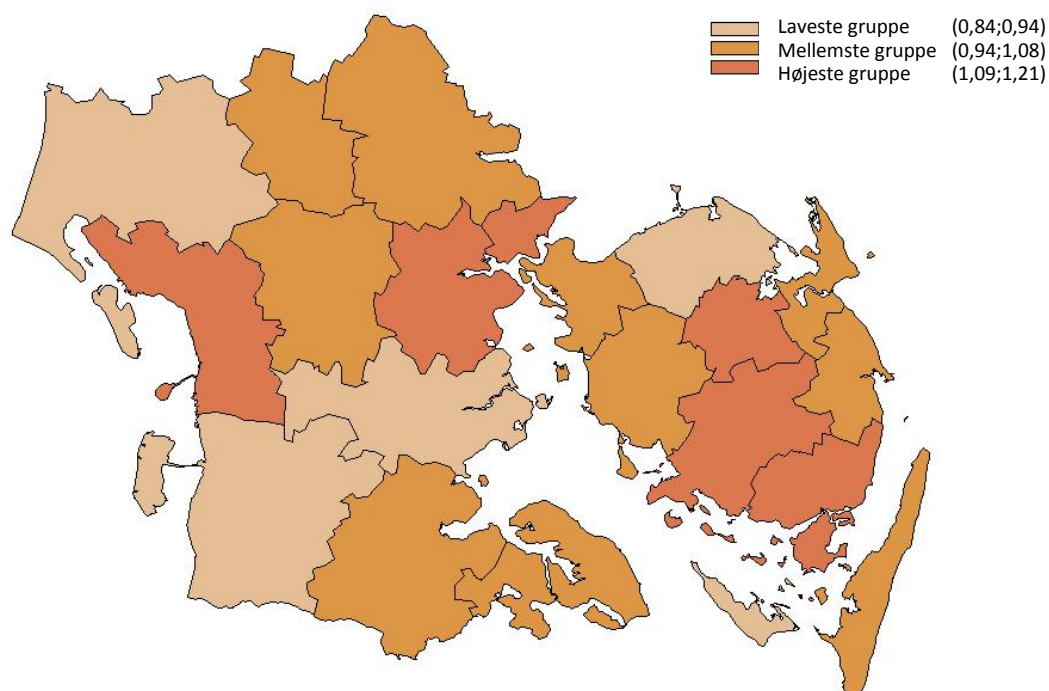
¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses kun små kommunale forskelle i andelen af borgere med allergi. De største andele ses i Esbjerg Kommune (22,5 %), Kolding Kommune (22,0 %) og Odense Kommune (21,7 %), og de mindste andele ses i Fanø Kommune (15,8 %), Haderslev Kommune (16,5 %) og Ærø Kommune (16,5 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Andelen med allergi er steget med 1,0 % procentpoint i Region Syddanmark i perioden 2010 til 2013. Der er dog variation mellem kommunerne. Variationen spænder fra et fald på 2,7 procentpoint i Fanø Kommune og Haderslev Kommune til en stigning på 4,4 procentpoint i Esbjerg Kommune.

Figur 3.2.7 Forekomsten af borgere med allergi i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.12 Andelen med allergi. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	18,7	18,6	-0,1	(-2,9;2,7)
Billund	18,1	18,4	0,3	(-2,6;3,1)
Esbjerg	18,1	22,5	4,4	(1,4;7,3)
Fanø	18,5	15,8	-2,7	(-6,6;1,1)
Faaborg-Midtfyn	18,1	19,8	1,8	(-1,0;4,6)
Fredericia	17,4	20,5	3,2	(0,3;6,0)
Haderslev	19,1	16,5	-2,7	(-5,4;0,1)
Kerteminde	18,1	19,4	1,3	(-1,5;4,0)
Kolding	19,9	22,0	2,1	(-0,8;5,1)
Langeland	18,5	17,4	-1,1	(-3,9;1,7)
Middelfart	16,1	18,9	2,9	(0,2;5,6)
Nordfyns	17,9	17,6	-0,2	(-3,0;2,5)
Nyborg	17,9	19,1	1,2	(-1,6;4,0)
Odense	21,1	21,7	0,6	(-1,5;2,7)
Svendborg	17,4	20,2	2,8	(0,0;5,5)
Sønderborg	17,1	17,8	0,6	(-2,1;3,4)
Tønder	17,2	17,3	0,1	(-2,6;2,9)
Varde	17,0	17,2	0,2	(-2,5;2,9)
Vejen	17,6	18,7	1,1	(-1,7;3,9)
Vejle	20,2	18,8	-1,4	(-4,2;1,5)
Ærø	14,3	16,5	2,2	(-0,5;5,0)
Aabenraa	18,7	19,0	0,3	(-2,5;3,0)
Region Syddanmark	18,7	19,7	1,0	(0,4;1,6)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.13 Migræne eller hyppig hovedpine. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	15,5	1		32.875
	2013	15,2	1,00	(0,95;1,05)	33.391
Mænd	16-24 år	7,3	0,55	(0,43;0,71)	1.707
	25-34 år	9,1	0,70	(0,54;0,90)	1.286
	35-44 år	11,7	0,92	(0,76;1,13)	2.190
	45-54 år	12,5	1		3.086
	55-64 år	9,7	0,75	(0,62;0,91)	3.244
	65-74 år	6,5	0,48	(0,39;0,60)	2.975
	≥75 år	5,0	0,37	(0,27;0,50)	1.488
	Alle mænd	9,4			15.976
Kvinder	16-24 år	23,1	0,82	(0,70;0,95)	2.057
	25-34 år	25,8	0,94	(0,80;1,11)	1.470
	35-44 år	27,9	1,05	(0,91;1,21)	2.511
	45-54 år	26,9	1		3.404
	55-64 år	17,4	0,57	(0,50;0,66)	3.402
	65-74 år	10,8	0,33	(0,28;0,39)	2.903
	≥75 år	8,1	0,24	(0,19;0,30)	1.668
	Alle kvinder	21,1			17.415
Uddannelse	Under uddannelse	13,4			2.624
	Grundskole	16,3	1,81	(1,55;2,11)	3.392
	Kort uddannelse	15,7	1,20	(1,08;1,34)	13.233
	Kort videregående uddannelse	15,1	1,07	(0,91;1,27)	2.379
	Mellemlang videregående uddannelse	15,4	1		6.478
	Lang videregående uddannelse	12,7	0,83	(0,68;1,01)	1.865
	Anden uddannelse	15,5	1,35	(1,08;1,69)	1.277
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	15,3	1		16.063
	Arbejdsløse	15,3	0,97	(0,78;1,21)	1.276
	Førtidspensionister	33,2	3,01	(2,59;3,51)	1.437
	Andre uden for arbejdsmarkedet	38,4	3,37	(2,81;4,04)	1.001
	Efterlønsmodtagere	9,9			1.347
	Alderspensionister	7,9			9.034
Samlivsstatus	Samboende	15,6	1		23.317
	Enlige	14,5	1,03	(0,94;1,13)	10.074
Etnisk baggrund	Dansk	14,6	1		31.558
	Anden vestlig	17,7	1,19	(0,97;1,46)	972
	Ikke-vestlig	24,9	1,66	(1,37;2,01)	861

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 15,2 % af borgerne i Region Syddanmark oplyser, at de har migræne eller hyppig hovedpine. I alle aldersgrupper er der en større andel blandt kvinder end blandt mænd, der oplyser, at de har migræne eller hyppig hovedpine. De største andele ses blandt kvinder i aldersgrupperne 25-34 år, 35-44 år og 45-54 år.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere med migræne eller hyppig hovedpine. Blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (16,3 %) er der således en højere forekomst end blandt borgere med en lang videregående uddannelse (12,7 %).

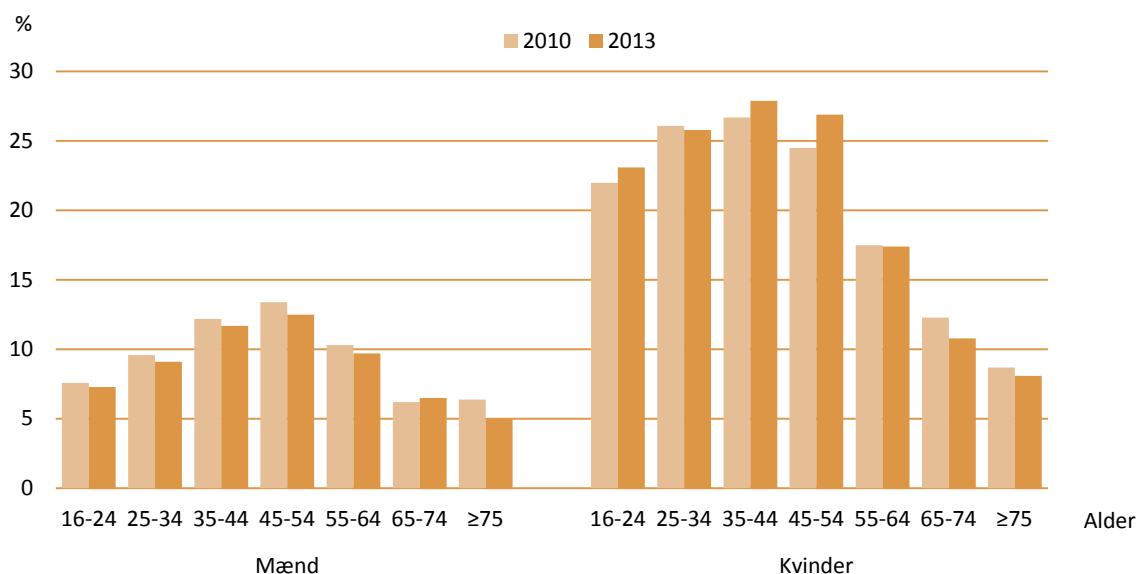
Erhvervmæssig stilling: Andelen, der oplyser at have migræne eller hyppig hovedpine, er markant større blandt førtidspensionister (33,2 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (38,4 %) end blandt beskæftigede (15,3 %) og arbejdsløse (15,3 %).

Samlivsstatus: Der er ingen nævneværdig forskel i forekomsten af migræne eller hyppig hovedpine mellem samboende og enlige.

Etnisk baggrund: Forekomsten af borgere med migræne eller hyppig hovedpine er højere blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (24,9 %) end blandt borgere med dansk baggrund (14,6 %). Blandt borgere med anden vestlig baggrund er forekomsten 17,7 %.

Udvikling: Andelen med migræne eller hyppig hovedpine er uændret i perioden 2010 til 2013. Udviklingen i de enkelte køns- og aldersgrupper viser et noget usystematisk billede. Udviklingen inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ligeledes ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 3.2.8 Andel med migræne eller hyppig hovedpine blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 3.2.14 Migræne eller hyppig hovedpine. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	16,5	5.500	1,14	(0,98;1,32)	1,13	(0,97;1,31)
Billund	14,8	3.100	0,94	(0,80;1,11)	0,92	(0,78;1,08)
Esbjerg	13,9	13.000	0,88	(0,74;1,03)	0,88	(0,75;1,04)
Fanø	12,2	300	0,81	(0,64;1,02)	0,87	(0,68;1,10)
Faaborg-Midtfyn	15,8	6.600	1,08	(0,93;1,26)	1,08	(0,92;1,26)
Fredericia	16,4	6.700	1,11	(0,95;1,29)	1,11	(0,95;1,29)
Haderslev	15,5	7.100	1,03	(0,88;1,21)	1,01	(0,86;1,19)
Kerteminde	15,0	2.900	0,96	(0,81;1,13)	0,95	(0,81;1,12)
Kolding	15,9	11.500	1,04	(0,89;1,22)	1,04	(0,89;1,22)
Langeland	15,6	1.700	1,14	(0,98;1,34)	1,13	(0,96;1,32)
Middelfart	13,4	4.100	0,90	(0,76;1,05)	0,90	(0,77;1,05)
Nordfyns	14,9	3.500	1,01	(0,86;1,18)	0,99	(0,85;1,17)
Nyborg	16,2	4.100	1,14	(0,98;1,32)	1,13	(0,97;1,31)
Odense	15,3	24.400	1,01	(0,91;1,13)	1,05	(0,94;1,18)
Svendborg	14,6	7.000	0,94	(0,80;1,10)	0,96	(0,82;1,12)
Sønderborg	15,7	9.700	1,02	(0,87;1,19)	1,02	(0,87;1,20)
Tønder	15,9	5.000	1,06	(0,91;1,24)	1,03	(0,88;1,21)
Varde	12,9	5.200	0,82	(0,70;0,97)	0,81	(0,69;0,96)
Vejen	17,1	5.800	1,19	(1,03;1,38)	1,16	(1,00;1,35)
Vejle	14,5	12.500	0,91	(0,78;1,07)	0,92	(0,78;1,08)
Ærø	12,1	700	0,90	(0,76;1,06)	0,91	(0,76;1,07)
Aabenraa	16,3	7.800	1,11	(0,95;1,29)	1,10	(0,95;1,29)
Region Syddanmark	15,2	148.200	1		1	

¹Justeret for køn og alder

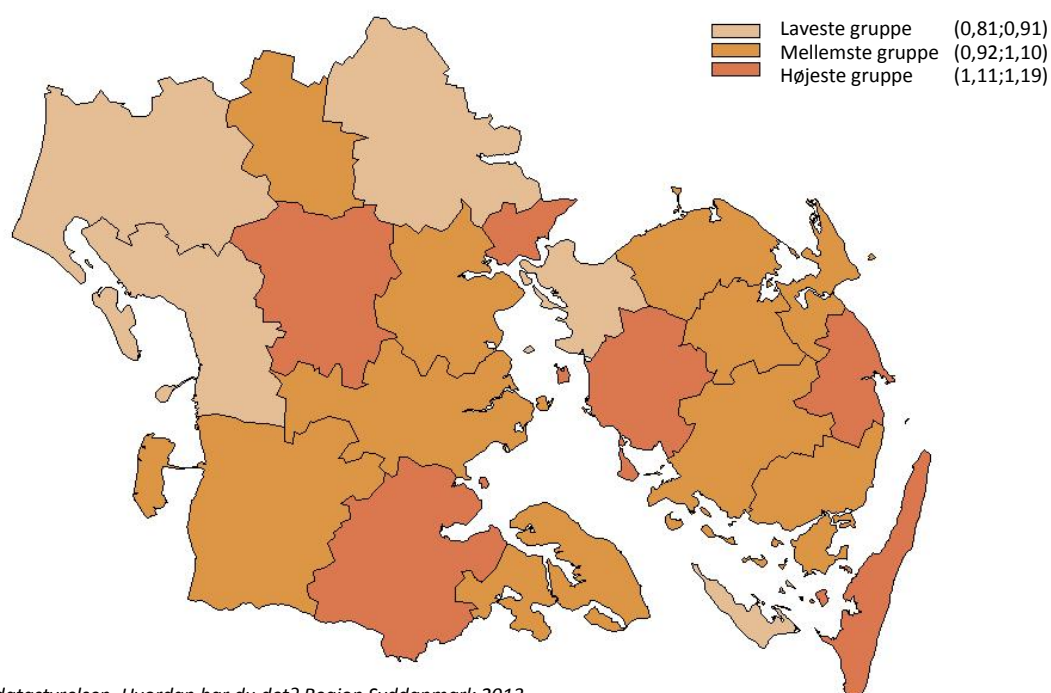
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses kun små kommunale forskelle i andelen af borgere, der har migræne eller hyppig hovedpine. Den største andel ses i Vejen Kommune (17,1 %), og den mindste andel ses i Varde Kommune (12,9 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Andelen med migræne eller hyppig hovedpine i Region Syddanmark er uændret i perioden 2010 til 2013. Der ses dog små kommunale variationer. Variationen spænder fra et fald på 2,8 procentpoint i Esbjerg Kommune til en stigning på 1,5 procentpoint i Nyborg Kommune.

Figur 3.2.9 Forekomsten af borgere med migræne eller hyppig hovedpine i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.15 Andel med migræne eller hyppig hovedpine. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	15,6	16,5	0,9	(-1,8;3,5)
Billund	13,7	14,8	1,0	(-1,5;3,6)
Esbjerg	16,6	13,9	-2,8	(-5,4;-0,1)
Fanø	14,9	12,2	-2,7	(-6,1;0,8)
Faaborg-Midtfyn	15,4	15,8	0,4	(-2,2;3,0)
Fredericia	15,2	16,4	1,2	(-1,4;3,8)
Haderslev	16,1	15,5	-0,6	(-3,2;2,0)
Kerteminde	15,9	15,0	-0,9	(-3,5;1,6)
Kolding	15,6	15,9	0,3	(-2,4;2,9)
Langeland	16,6	15,6	-1,0	(-3,7;1,7)
Middelfart	14,1	13,4	-0,7	(-3,1;1,8)
Nordfyns	15,5	14,9	-0,6	(-3,2;2,0)
Nyborg	14,6	16,2	1,5	(-1,1;4,2)
Odense	15,8	15,3	-0,4	(-2,3;1,4)
Svendborg	13,6	14,6	1,0	(-1,5;3,4)
Sønderborg	15,9	15,7	-0,2	(-2,8;2,4)
Tønder	15,0	15,9	0,9	(-1,8;3,5)
Varde	13,5	12,9	-0,7	(-3,1;1,8)
Vejen	16,9	17,1	0,1	(-2,6;2,8)
Vejle	15,2	14,5	-0,7	(-3,2;1,9)
Ærø	12,3	12,1	-0,2	(-2,7;2,3)
Aabenraa	16,4	16,3	-0,1	(-2,7;2,6)
Region Syddanmark	15,5	15,2	-0,3	(-0,8;0,3)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.16 Diskusprolaps eller andre rygsygdomme. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	15,0	1		33.227
	2013	14,4	0,94	(0,90;0,99)	33.614
Mænd	16-24 år	3,4	0,15	(0,11;0,20)	1.717
	25-34 år	7,5	0,34	(0,26;0,44)	1.287
	35-44 år	14,5	0,71	(0,60;0,85)	2.196
	45-54 år	19,2	1		3.111
	55-64 år	20,8	1,10	(0,95;1,28)	3.249
	65-74 år	18,4	0,95	(0,81;1,10)	2.966
	≥75 år	15,4	0,77	(0,63;0,94)	1.444
	Alle mænd	14,4			15.970
Kvinder	16-24 år	5,1	0,27	(0,20;0,35)	2.071
	25-34 år	8,2	0,44	(0,35;0,56)	1.486
	35-44 år	13,8	0,79	(0,66;0,94)	2.549
	45-54 år	16,8	1		3.444
	55-64 år	19,9	1,22	(1,05;1,42)	3.442
	65-74 år	17,4	1,04	(0,89;1,22)	2.941
	≥75 år	19,1	1,17	(0,97;1,40)	1.711
	Alle kvinder	14,4			17.644
Uddannelse	Under uddannelse	5,3			2.652
	Grundskole	19,8	1,40	(1,22;1,61)	3.419
	Kort uddannelse	15,5	1,18	(1,06;1,30)	13.318
	Kort videregående uddannelse	15,2	1,12	(0,95;1,31)	2.394
	Mellemlang videregående uddannelse	13,5	1		6.496
	Lang videregående uddannelse	8,7	0,63	(0,51;0,78)	1.865
	Anden uddannelse	18,7	1,43	(1,18;1,74)	1.282
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	11,9	1		16.160
	Arbejdsløse	12,1	1,26	(1,02;1,55)	1.284
	Førtidspensionister	37,5	3,86	(3,36;4,43)	1.478
	Andre uden for arbejdsmarkedet	27,4	3,21	(2,68;3,85)	1.018
	Efterlønsmodtagere	15,8			1.342
	Alderspensionister	17,8			9.062
Samlivsstatus	Samboende	15,1	1		23.415
	Enlige	13,1	1,15	(1,05;1,25)	10.199
Etnisk baggrund	Dansk	14,3	1		31.765
	Anden vestlig	15,6	1,26	(1,03;1,55)	978
	Ikke-vestlig	15,2	1,35	(1,09;1,68)	871

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt angiver 14,4 % af borgerne i Region Syddanmark, at de har en diskusprolaps eller andre rygssygdomme. Der ses ingen forskel mellem mænd og kvinder. Blandt mænd stiger andelen frem til 65-års alderen, hvorefter den falder. Blandt kvinder ses den mindste andel i aldersgruppen 16-24 år og de største andele i aldersgrupperne 55-64 år og 75 år eller derover.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere med en diskusprolaps eller andre rygssygdomme. Blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau er der således en højere forekomst (19,8 %) end blandt borgere med en lang videregående uddannelse (8,7 %).

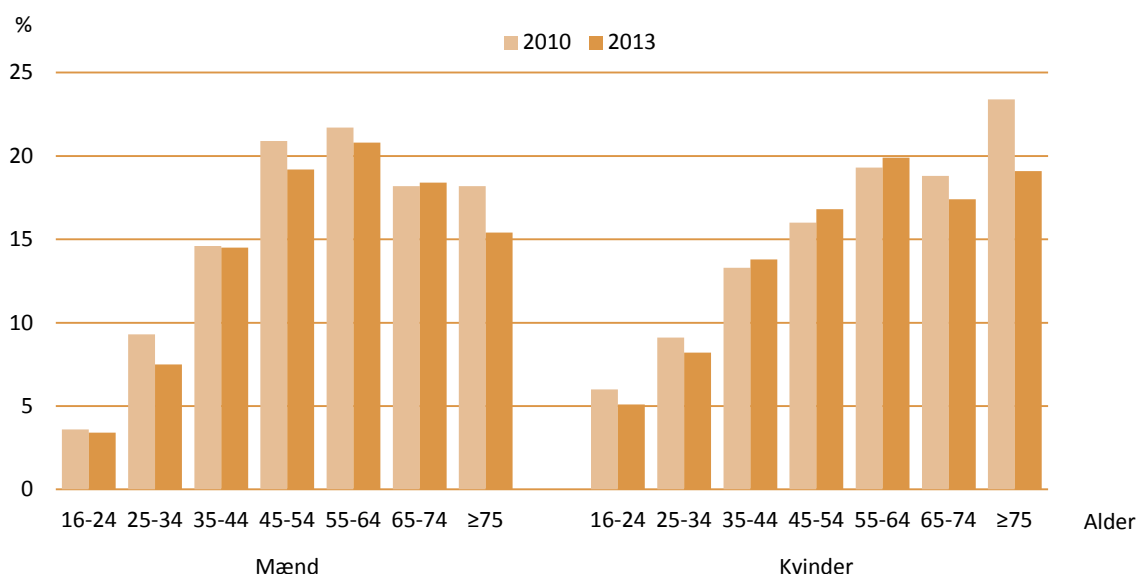
Erhvervsmæssig stilling: Der er en markant højere forekomst af borgere med en diskusprolaps eller andre rygssygdomme blandt førtidspensionister (37,5 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (27,4 %) sammenlignet med beskæftigede (11,9 %). Blandt arbejdsløse er forekomsten 12,1 %.

Samlivsstatus: Der er procentvis flere borgere med en diskusprolaps eller andre rygssygdomme blandt samboende end blandt enlige. Når der tages højde for køns- og aldersforskelle mellem grupperne, ses dog en højere forekomst blandt enlige end blandt samboende.

Etnisk baggrund: Når der tages højde for køns- og aldersfordelingen i grupperne, er forekomsten af borgere med en diskusprolaps eller andre rygssygdomme lidt højere i grupperne med anden vestlig og ikke-vestlig baggrund end i gruppen med dansk baggrund.

Udvikling: Andelen med en diskusprolaps eller andre rygssygdomme er stort set uændret i perioden (15,0 % i 2010 og 14,4 % i 2013). Udviklingen i de enkelte køns- og aldersgrupper viser dog et noget usystematisk mønster. Udviklingen inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ligeledes ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 3.2.10 Andel med diskusprolaps eller andre rygssygdomme blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 3.2.17 Diskusprolaps eller andre rygsygdomme. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	16,4	5.500	1,12	(0,97;1,30)	1,11	(0,96;1,29)
Billund	12,2	2.600	0,84	(0,71;0,99)	0,82	(0,69;0,97)
Esbjerg	16,1	15.200	1,13	(0,98;1,31)	1,14	(0,98;1,32)
Fanø	15,4	400	0,96	(0,78;1,17)	1,02	(0,83;1,25)
Faaborg-Midtfyn	16,3	6.800	1,11	(0,96;1,28)	1,11	(0,96;1,28)
Fredericia	14,7	6.000	1,01	(0,86;1,18)	1,01	(0,86;1,18)
Haderslev	14,4	6.600	0,94	(0,80;1,10)	0,93	(0,79;1,08)
Kerteminde	16,3	3.100	1,08	(0,93;1,24)	1,07	(0,93;1,24)
Kolding	12,9	9.300	0,85	(0,72;1,00)	0,86	(0,73;1,01)
Langeland	18,7	2.100	1,24	(1,08;1,43)	1,23	(1,06;1,41)
Middelfart	16,6	5.000	1,13	(0,98;1,31)	1,15	(0,99;1,32)
Nordfyns	17,1	4.000	1,19	(1,03;1,38)	1,17	(1,01;1,36)
Nyborg	17,0	4.300	1,17	(1,01;1,35)	1,16	(1,00;1,34)
Odense	12,8	20.400	0,93	(0,83;1,04)	0,96	(0,85;1,08)
Svendborg	13,2	6.300	0,86	(0,74;1,01)	0,88	(0,75;1,03)
Sønderborg	14,2	8.700	0,94	(0,81;1,10)	0,95	(0,82;1,11)
Tønder	15,4	4.900	1,00	(0,86;1,17)	0,98	(0,84;1,14)
Varde	12,7	5.100	0,84	(0,71;0,98)	0,82	(0,70;0,96)
Vejen	15,0	5.100	1,03	(0,88;1,20)	1,00	(0,85;1,17)
Vejle	12,8	11.100	0,85	(0,72;1,00)	0,86	(0,73;1,01)
Ærø	15,0	800	0,98	(0,83;1,14)	0,98	(0,84;1,15)
Aabenraa	14,2	6.800	0,97	(0,83;1,13)	0,97	(0,83;1,13)
Region Syddanmark	14,4	140.100	1		1	

¹Justeret for køn og alder

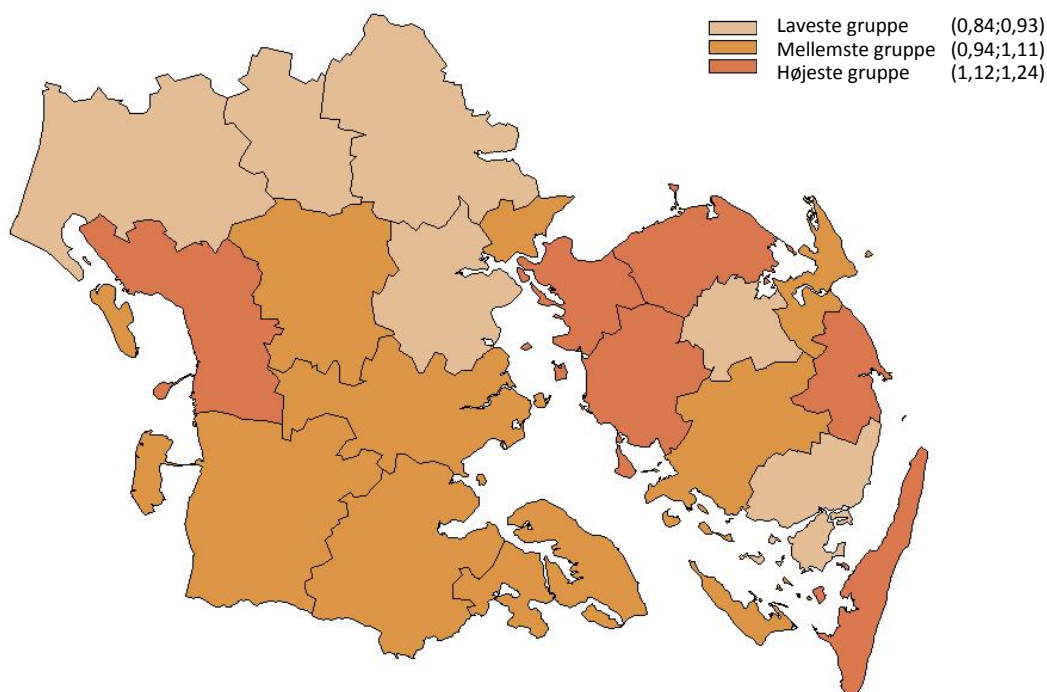
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses små kommunale forskelle i andelen af borgere med diskusprolaps eller andre rygsygdomme. Langeland Kommune (18,7 %), Nordfyns Kommune (17,1 %) og Nyborg Kommune (17,0 %) har de største andele, og Billund Kommune (12,2 %), Varde Kommune (12,7 %), Odense Kommune (12,8 %), Vejle Kommune (12,8 %) og Kolding Kommune (12,9 %) har de mindste andele. Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Andelen med en diskusprolaps eller andre rygsygdomme i Region Syddanmark er stort set uændret i perioden 2010 til 2013. Der ses dog små kommunale variationer. Variationen spænder fra et fald på 3,0 procentpoint i Odense Kommune til en stigning på 2,5 procentpoint i Middelfart Kommune.

Figur 3.2.11 Forekomsten af borgere med en diskusprolaps eller andre rygsygdomme i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.18 Andel med en diskusprolaps eller andre rygsygdomme. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	15,9	16,4	0,5	(-2,1;3,1)
Billund	14,5	12,2	-2,3	(-4,8;0,2)
Esbjerg	16,3	16,1	-0,2	(-2,9;2,5)
Fanø	13,7	15,4	1,7	(-1,8;5,3)
Faaborg-Midtfyn	15,7	16,3	0,6	(-2,0;3,3)
Fredericia	14,0	14,7	0,7	(-1,8;3,2)
Haderslev	13,9	14,4	0,5	(-2,0;2,9)
Kerteminde	15,2	16,3	1,0	(-1,6;3,6)
Kolding	14,2	12,9	-1,2	(-3,7;1,2)
Langeland	18,9	18,7	-0,1	(-3,0;2,7)
Middelfart	14,1	16,6	2,5	(0,0;5,1)
Nordfyns	16,2	17,1	0,9	(-1,8;3,6)
Nyborg	16,3	17,0	0,6	(-2,1;3,3)
Odense	15,8	12,8	-3,0	(-4,8;-1,3)
Svendborg	14,3	13,2	-1,1	(-3,5;1,3)
Sønderborg	14,1	14,2	0,0	(-2,5;2,5)
Tønder	17,4	15,4	-1,9	(-4,6;0,7)
Varde	13,8	12,7	-1,1	(-3,5;1,3)
Vejen	15,7	15,0	-0,8	(-3,3;1,8)
Vejle	12,7	12,8	0,1	(-2,3;2,5)
Ærø	15,0	15,0	0,0	(-2,8;2,7)
Aabenraa	14,0	14,2	0,2	(-2,3;2,7)
Region Syddanmark	15,0	14,4	-0,6	(-1,1;-0,1)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.19 Psykisk lidelse af mindre end 6 måneders varighed. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	6,2			33.239
Mænd	16-24 år	3,6	0,54	(0,38;0,77)	1.705
	25-34 år	4,2	0,64	(0,44;0,92)	1.279
	35-44 år	6,2	0,96	(0,73;1,28)	2.185
	45-54 år	6,4	1		3.083
	55-64 år	5,5	0,85	(0,65;1,11)	3.229
	65-74 år	2,8	0,43	(0,30;0,61)	2.983
	≥75 år	3,1	0,47	(0,32;0,70)	1.483
	Alle mænd	4,8			15.947
Kvinder	16-24 år	8,6	0,99	(0,77;1,26)	2.043
	25-34 år	9,6	1,12	(0,87;1,45)	1.455
	35-44 år	8,6	1,00	(0,79;1,26)	2.488
	45-54 år	8,7	1		3.387
	55-64 år	7,6	0,86	(0,69;1,08)	3.356
	65-74 år	4,3	0,47	(0,36;0,62)	2.888
	≥75 år	4,2	0,46	(0,33;0,64)	1.675
	Alle kvinder	7,6			17.292
Uddannelse	Under uddannelse	6,1			2.633
	Grundskole	7,9	2,11	(1,68;2,66)	3.401
	Kort uddannelse	6,1	1,19	(1,00;1,41)	13.187
	Kort videregående uddannelse	5,6	1,09	(0,83;1,43)	2.361
	Mellemlang videregående uddannelse	5,5	1		6.403
	Lang videregående uddannelse	3,7	0,69	(0,49;0,96)	1.845
	Anden uddannelse	9,0	2,01	(1,49;2,70)	1.274
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	4,4	1		16.016
	Arbejdsløse	6,3	1,59	(1,14;2,23)	1.258
	Førtidspensionister	23,5	7,45	(6,16;9,01)	1.405
	Andre uden for arbejdsmarkedet	26,1	8,11	(6,56;10,0)	962
	Efterlønsmodtagere	3,3			1.335
	Alderspensionister	3,6			9.029
Samlivsstatus	Samboende	5,2	1		23.214
	Enlige	7,9	1,88	(1,65;2,14)	10.025
Etnisk baggrund	Dansk	5,9	1		31.438
	Anden vestlig	4,6	0,74	(0,52;1,06)	957
	Ikke-vestlig	14,4	2,43	(1,91;3,08)	844

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 6,2 % af borgerne i Region Syddanmark har en psykisk lidelse af mindre end 6 måneders varighed (en psykisk lidelse som varede eller indtil nu har været mindre end 6 måneder). Forekomsten er højere blandt kvinder (7,6 %) end blandt mænd (4,8 %). Dette gælder i alle aldersgrupper. Forekomsten er lavest i aldersgrupperne 65-74 år og 75 år eller derover for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der ses en meget klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere med en psykisk lidelse af mindre end 6 måneders varighed. Forekomsten er højest i gruppen med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (7,9 %) og lavest i gruppen med en lang videregående uddannelse (3,7 %).

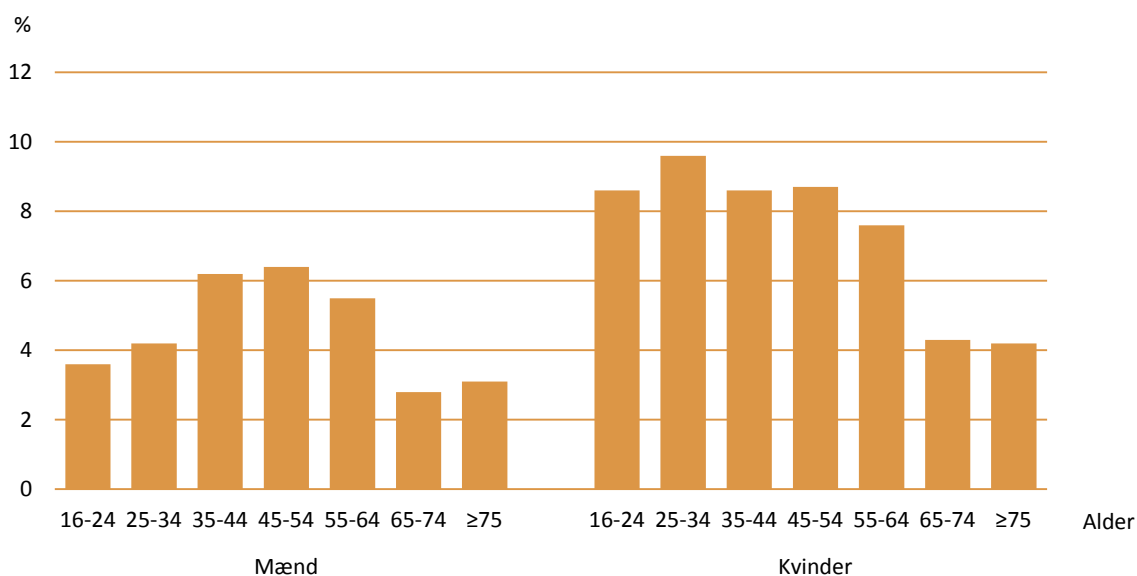
Erhvervsmæssig stilling: Der ses en højere forekomst af borgere med en psykisk lidelse af mindre end 6 måneders varighed blandt førtidspensionister (23,5 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (26,1 %) sammenlignet med beskæftigede (4,4 %). I gruppen af arbejdsløse er forekomsten 6,3 %.

Samlivsstatus: Andelen blandt enlige (7,9 %), der har en psykisk lidelse af mindre end 6 måneders varighed, er større end andelen blandt samboende (5,2 %).

Etnisk baggrund: I gruppen med ikke-vestlig baggrund (14,4 %) er der en højere forekomst af borgere med en psykisk lidelse af mindre end 6 måneders varighed end i gruppen med dansk baggrund (5,9 %). I gruppen med anden vestlig baggrund er forekomsten 4,6 %.

Udvikling: I 2013 er andelen med en psykisk lidelse af mindre end 6 måneders varighed opgjort anderledes end i 2010, og udviklingen over tid belyses derfor ikke i denne rapport.

Figur 3.2.12 Andel med en psykisk lidelse af mindre end 6 måneders varighed blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Tabel 3.2.20 Psykisk lidelse af mindre end 6 måneders varighed. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	6,6	2.200	1,14	(0,90;1,45)	1,14	(0,90;1,44)
Billund	4,9	1.000	0,78	(0,59;1,02)	0,75	(0,57;0,98)
Esbjerg	6,4	6.000	1,05	(0,82;1,34)	1,06	(0,82;1,35)
Fanø	3,9	100	0,62	(0,41;0,95)	0,68	(0,44;1,04)
Faaborg-Midtfyn	6,6	2.800	1,19	(0,95;1,49)	1,19	(0,95;1,49)
Fredericia	6,4	2.600	1,10	(0,87;1,39)	1,10	(0,87;1,38)
Haderslev	6,7	3.100	1,20	(0,95;1,50)	1,16	(0,93;1,46)
Kerteminde	6,7	1.300	1,11	(0,87;1,40)	1,10	(0,87;1,39)
Kolding	6,8	4.900	1,12	(0,89;1,42)	1,13	(0,90;1,43)
Langeland	6,0	700	1,03	(0,80;1,33)	1,00	(0,78;1,29)
Middelfart	6,7	2.000	1,18	(0,94;1,48)	1,19	(0,95;1,50)
Nordfyns	6,2	1.500	1,08	(0,84;1,37)	1,06	(0,83;1,35)
Nyborg	7,3	1.900	1,32	(1,06;1,65)	1,31	(1,05;1,63)
Odense	6,5	10.300	1,08	(0,92;1,28)	1,13	(0,96;1,34)
Svendborg	4,9	2.400	0,80	(0,62;1,02)	0,82	(0,64;1,05)
Sønderborg	5,9	3.600	0,97	(0,76;1,24)	0,98	(0,77;1,25)
Tønder	5,2	1.600	0,89	(0,68;1,16)	0,86	(0,66;1,12)
Varde	4,4	1.800	0,76	(0,58;1,01)	0,75	(0,57;0,99)
Vejen	4,3	1.400	0,72	(0,55;0,94)	0,70	(0,53;0,92)
Vejle	6,7	5.800	1,06	(0,83;1,35)	1,08	(0,84;1,38)
Ærø	5,3	300	1,01	(0,78;1,31)	1,01	(0,78;1,32)
Aabenraa	6,8	3.300	1,17	(0,93;1,47)	1,17	(0,93;1,48)
Region Syddanmark	6,2	60.500	1		1	

¹Justeret for køn og alder

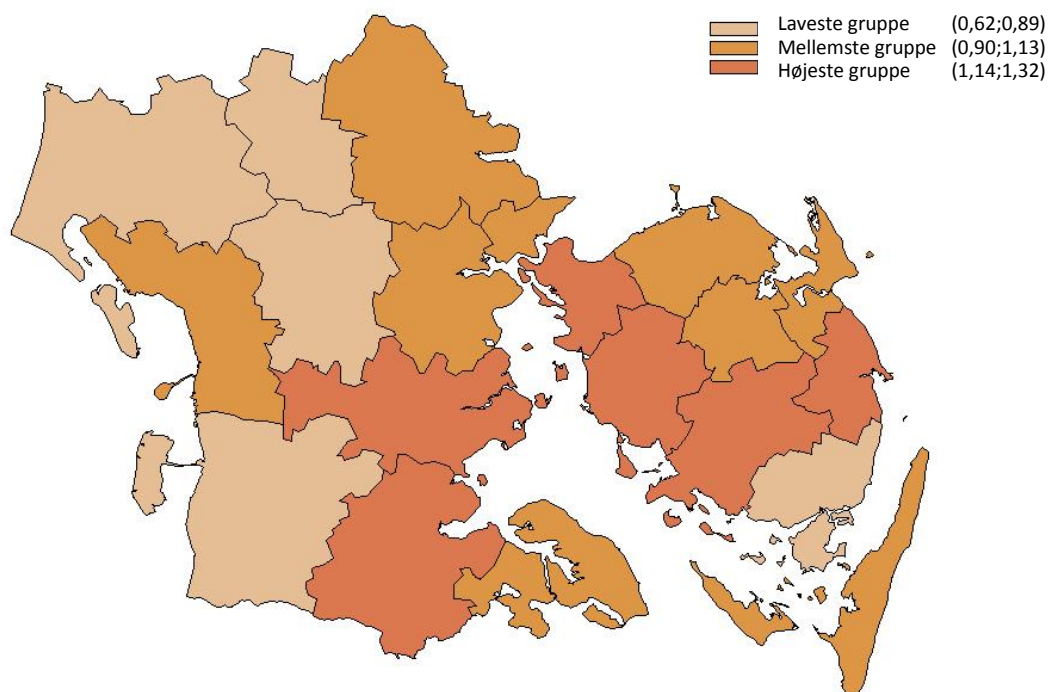
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: I Nyborg Kommune (7,3 %) ses den største andel af borgere med en psykisk lidelse af mindre end 6 måneders varighed. De mindste andele ses i Fanø Kommune (3,9 %), Vejen Kommune (4,3 %) og Varde Kommune (4,4 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses der desuden en relativt lav forekomst i Billund Kommune.

Udvikling: I 2013 er andelen med en psykisk lidelse af mindre end 6 måneders varighed opgjort anderledes end i 2010, og udviklingen over tid belyses derfor ikke i denne rapport.

Figur 3.2.13 Forekomsten af borgere med en psykisk lidelse af mindre end 6 måneders varighed i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.21 Astma. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	7,7	1		33.303
	2013	7,9	1,02	(0,95;1,10)	33.757
Mænd	16-24 år	8,1	1,29	(0,98;1,69)	1.703
	25-34 år	7,0	1,10	(0,81;1,48)	1.284
	35-44 år	7,5	1,18	(0,91;1,52)	2.200
	45-54 år	6,4	1		3.120
	55-64 år	6,7	1,06	(0,83;1,35)	3.246
	65-74 år	6,5	1,01	(0,78;1,30)	2.991
	≥75 år	8,1	1,28	(0,96;1,71)	1.496
	Alle mænd	7,1			16.040
Kvinder	16-24 år	10,2	1,22	(0,97;1,55)	2.067
	25-34 år	9,4	1,12	(0,86;1,45)	1.483
	35-44 år	9,1	1,08	(0,86;1,36)	2.549
	45-54 år	8,5	1		3.463
	55-64 år	7,2	0,83	(0,67;1,04)	3.440
	65-74 år	8,4	0,99	(0,79;1,23)	2.968
	≥75 år	8,0	0,94	(0,72;1,23)	1.747
	Alle kvinder	8,7			17.717
Uddannelse	Under uddannelse	9,2			2.644
	Grundskole	9,1	1,34	(1,10;1,63)	3.467
	Kort uddannelse	7,3	0,97	(0,84;1,13)	13.351
	Kort videregående uddannelse	6,9	0,91	(0,72;1,15)	2.382
	Mellemlang videregående uddannelse	7,7	1		6.493
	Lang videregående uddannelse	6,4	0,83	(0,64;1,09)	1.867
	Anden uddannelse	8,2	1,15	(0,86;1,54)	1.293
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	6,8	1		16.172
	Arbejdsløse	8,2	1,26	(0,94;1,69)	1.287
	Førtidspensionister	15,1	2,67	(2,20;3,24)	1.461
	Andre uden for arbejdsmarkedet	13,4	2,06	(1,59;2,67)	1.024
	Efterlønsmodtagere	5,2			1.362
	Alderspensionister	7,7			9.202
Samlivsstatus	Samboende	7,0	1		23.533
	Enlige	9,5	1,41	(1,26;1,58)	10.224
Etnisk baggrund	Dansk	7,8	1		31.919
	Anden vestlig	8,0	1,00	(0,76;1,32)	975
	Ikke-vestlig	9,3	1,15	(0,87;1,52)	863

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt angiver 7,9 % af borgerne i Region Syddanmark, at de har astma – 7,1 % blandt mænd og 8,7 % blandt kvinder. Aldersforskellene er generelt beskedne.

Uddannelse: Der ses en relativt høj forekomst af borgere med astma blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau. Den laveste forekomst ses i gruppen med en lang videregående uddannelse.

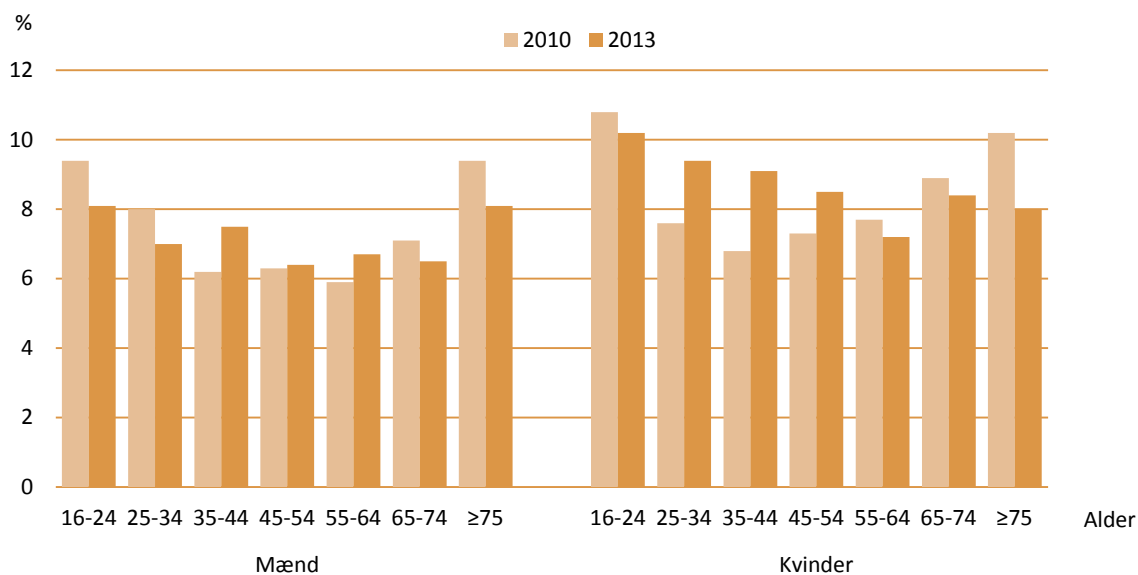
Erhvervsmæssig stilling: Der er en højere forekomst af borgere med astma blandt førtidspensionister (15,1 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (13,4 %) sammenholdt med beskæftigede (6,8 %). Blandt arbejdsløse er forekomsten 8,2 %.

Samlivsstatus: Andelen med astma er større blandt enlige (9,5 %) end blandt samboende (7,0 %).

Etnisk baggrund: Der ses ingen forskelle i forekomsten af astma mellem borgere med dansk, anden vestlig eller ikke-vestlig baggrund.

Udvikling: Andelen med astma har overordnet set været konstant fra 2010 (7,7 %) til 2013 (7,9 %). Udviklingen i de enkelte køns- og aldersgrupper viser dog et noget usystematisk billede. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ligeledes ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 3.2.14 Andel med astma blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 3.2.22 Astma. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	7,4	2.500	0,94	(0,76;1,16)	0,94	(0,76;1,16)
Billund	6,8	1.400	0,90	(0,72;1,13)	0,89	(0,71;1,12)
Esbjerg	9,9	9.300	1,38	(1,14;1,66)	1,38	(1,14;1,66)
Fanø	5,6	200	0,72	(0,52;1,02)	0,75	(0,53;1,05)
Faaborg-Midtfyn	6,9	2.900	0,97	(0,78;1,19)	0,96	(0,78;1,19)
Fredericia	8,5	3.500	1,20	(0,98;1,46)	1,20	(0,98;1,46)
Haderslev	7,0	3.200	0,95	(0,76;1,19)	0,94	(0,75;1,18)
Kerteminde	6,8	1.300	0,96	(0,77;1,19)	0,95	(0,77;1,18)
Kolding	8,9	6.400	1,19	(0,97;1,45)	1,19	(0,98;1,46)
Langeland	6,6	700	0,92	(0,73;1,16)	0,91	(0,72;1,14)
Middelfart	7,7	2.300	1,08	(0,88;1,33)	1,09	(0,88;1,33)
Nordfyns	7,9	1.900	1,12	(0,91;1,38)	1,11	(0,90;1,36)
Nyborg	7,1	1.800	1,00	(0,81;1,23)	1,00	(0,81;1,22)
Odense	8,4	13.400	1,16	(1,01;1,35)	1,18	(1,02;1,37)
Svendborg	7,4	3.500	0,99	(0,80;1,22)	1,00	(0,81;1,23)
Sønderborg	7,2	4.500	1,00	(0,81;1,24)	1,01	(0,82;1,24)
Tønder	8,0	2.500	1,07	(0,87;1,32)	1,05	(0,86;1,30)
Varde	6,7	2.700	0,90	(0,73;1,12)	0,90	(0,73;1,11)
Vejen	7,1	2.400	1,01	(0,81;1,26)	1,00	(0,81;1,25)
Vejle	8,0	6.900	1,11	(0,90;1,37)	1,12	(0,91;1,38)
Ærø	5,2	300	0,73	(0,57;0,94)	0,73	(0,57;0,94)
Aabenraa	7,0	3.300	0,92	(0,74;1,15)	0,93	(0,74;1,16)
Region Syddanmark	7,9	76.900	1		1	

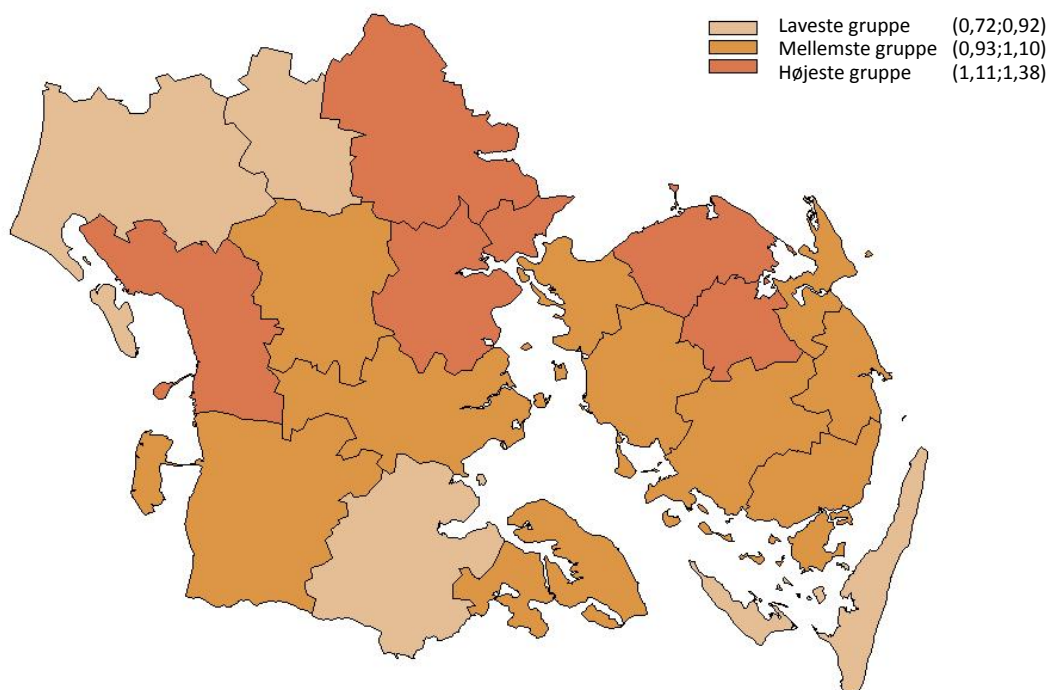
¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Den største andel af borgere med astma ses i Esbjerg Kommune (9,9 %). De mindste andele ses i Ærø Kommune (5,2 %) og Fanø Kommune (5,6 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Andelen med astma i Region Syddanmark har været konstant fra 2010 til 2013. Der ses ligeledes ingen nævneværdige ændringer i de enkelte kommuner.

Figur 3.2.15 Forekomsten af borgere med astma i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.23 Andel med astma. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	9,3	7,4	-1,9	(-3,8;0,1)
Billund	7,3	6,8	-0,6	(-2,4;1,3)
Esbjerg	8,0	9,9	1,9	(-0,2;4,0)
Fanø	5,5	5,6	0,1	(-2,3;2,4)
Faaborg-Midtfyn	8,2	6,9	-1,4	(-3,2;0,5)
Fredericia	9,3	8,5	-0,7	(-2,8;1,3)
Haderslev	7,5	7,0	-0,5	(-2,4;1,3)
Kerteminde	7,4	6,8	-0,6	(-2,4;1,2)
Kolding	8,4	8,9	0,4	(-1,6;2,5)
Langeland	6,7	6,6	-0,2	(-2,0;1,6)
Middelfart	6,1	7,7	1,6	(-0,2;3,4)
Nordfyns	8,8	7,9	-0,9	(-2,9;1,1)
Nyborg	7,2	7,1	0,0	(-1,9;1,8)
Odense	8,5	8,4	-0,1	(-1,5;1,3)
Svendborg	5,7	7,4	1,6	(-0,1;3,4)
Sønderborg	6,6	7,2	0,7	(-1,2;2,5)
Tønder	8,0	8,0	0,0	(-2,0;1,9)
Varde	5,7	6,7	1,0	(-0,7;2,7)
Vejen	6,7	7,1	0,4	(-1,4;2,2)
Vejle	7,5	8,0	0,4	(-1,5;2,4)
Ærø	6,7	5,2	-1,4	(-3,2;0,4)
Aabenraa	8,1	7,0	-1,1	(-3,0;0,7)
Region Syddanmark	7,7	7,9	0,2	(-0,2;0,6)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.24 Leddegigt. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	6,3	1		32.997
	2013	6,4	0,99	(0,92;1,06)	33.599
Mænd	16-24 år	0,7	0,07	(0,04;0,15)	1.711
	25-34 år	1,1	0,12	(0,07;0,23)	1.287
	35-44 år	4,4	0,51	(0,38;0,69)	2.199
	45-54 år	8,3	1		3.110
	55-64 år	11,5	1,44	(1,17;1,76)	3.251
	65-74 år	10,5	1,30	(1,06;1,61)	2.998
	≥75 år	12,6	1,60	(1,26;2,03)	1.487
	Alle mænd	6,7			16.043
Kvinder	16-24 år	0,9	0,12	(0,07;0,21)	2.074
	25-34 år	1,7	0,23	(0,14;0,38)	1.486
	35-44 år	3,0	0,42	(0,30;0,58)	2.540
	45-54 år	6,9	1		3.441
	55-64 år	9,2	1,36	(1,08;1,71)	3.418
	65-74 år	10,3	1,54	(1,23;1,93)	2.906
	≥75 år	14,2	2,23	(1,75;2,84)	1.691
	Alle kvinder	6,2			17.556
Uddannelse	Under uddannelse	1,3			2.654
	Grundskole	13,9	2,97	(2,43;3,63)	3.418
	Kort uddannelse	6,4	1,65	(1,39;1,96)	13.316
	Kort videregående uddannelse	5,1	1,31	(1,01;1,68)	2.385
	Mellemlang videregående uddannelse	3,9	1		6.492
	Lang videregående uddannelse	2,4	0,67	(0,46;0,98)	1.865
	Anden uddannelse	12,0	2,95	(2,26;3,86)	1.278
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	4,0	1		16.157
	Arbejdsløse	4,7	1,39	(0,99;1,96)	1.279
	Førtidspensionister	18,9	4,34	(3,59;5,25)	1.469
	Andre uden for arbejdsmarkedet	11,3	3,81	(2,93;4,94)	1.001
	Efterlønsmodtagere	8,6			1.351
	Alderspensionister	11,6			9.082
Samlivsstatus	Samboende	6,2	1		23.454
	Enlige	6,8	1,46	(1,30;1,65)	10.145
Etnisk baggrund	Dansk	6,2	1		31.772
	Anden vestlig	7,5	1,53	(1,17;2,00)	968
	Ikke-vestlig	10,2	2,88	(2,22;3,74)	859

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt oplyser 6,4 % af borgerne i Region Syddanmark, at de har leddegigt. Der ses ingen væsentlige forskelle mellem mænd og kvinder. Overordnet set stiger forekomsten med stigende alder blandt både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der ses en meget klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere med leddegigt. Således falder forekomsten fra 13,9 % blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau til 2,4 % blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

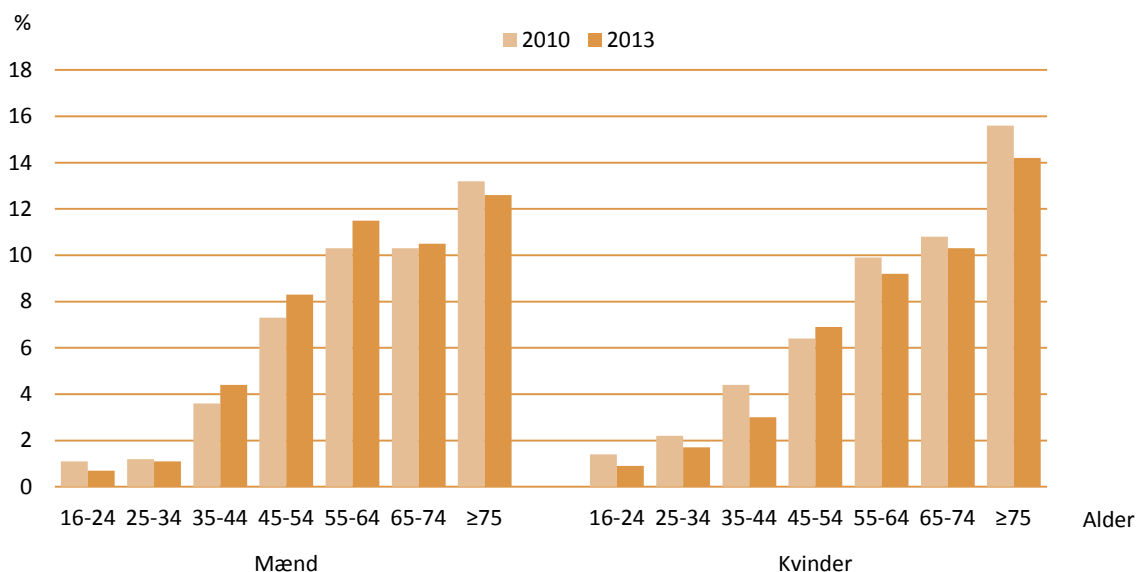
Erhvervsmæssig stilling: Der er en markant højere forekomst af borgere med leddegigt blandt førtidspensionister (18,9 %) sammenlignet med beskæftigede (4,0 %). Endvidere ses en relativt høj forekomst blandt andre uden for arbejdsmarkedet (11,3 %). Blandt arbejdsløse er forekomsten 4,7 %.

Samlivsstatus: Når der tages højde for køns- og aldersfordelingen i grupperne, ses en højere forekomst af borgere med leddegigt blandt enlige end blandt samboende.

Etnisk baggrund: Forekomsten af borgere med leddegigt er højere i gruppen med ikke-vestlig baggrund (10,2 %) end i gruppen med dansk baggrund (6,2 %). I gruppen med anden vestlig baggrund (7,5 %) er forekomsten lidt højere end i gruppen med dansk baggrund.

Udvikling: Andelen med leddegigt er uændret i perioden 2010 (6,3 %) til 2013 (6,4 %). Blandt kvinder ses et lille fald i alle aldersgrupper undtagen i gruppen af 45-54 årige. Blandt mænd er billedet mere usystematisk. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 3.2.16 Andel med leddegigt blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 3.2.25 Leddegigt. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	6,0	2.000	0,85	(0,67;1,07)	0,83	(0,66;1,06)
Billund	6,8	1.400	1,01	(0,80;1,27)	0,95	(0,75;1,20)
Esbjerg	5,9	5.600	0,94	(0,74;1,19)	0,95	(0,75;1,20)
Fanø	5,6	200	0,72	(0,53;0,99)	0,85	(0,62;1,16)
Faaborg-Midtfyn	6,6	2.800	1,02	(0,82;1,26)	1,01	(0,82;1,25)
Fredericia	5,8	2.300	0,91	(0,72;1,15)	0,90	(0,71;1,14)
Haderslev	7,6	3.500	1,18	(0,95;1,46)	1,13	(0,91;1,41)
Kerteminde	6,8	1.300	1,02	(0,82;1,26)	1,02	(0,82;1,26)
Kolding	6,0	4.300	0,98	(0,77;1,23)	0,99	(0,78;1,25)
Langeland	9,6	1.100	1,31	(1,08;1,59)	1,26	(1,03;1,53)
Middelfart	5,8	1.700	0,86	(0,68;1,08)	0,88	(0,70;1,11)
Nordfyns	7,0	1.700	1,04	(0,83;1,31)	1,00	(0,79;1,25)
Nyborg	7,1	1.800	0,98	(0,79;1,22)	0,96	(0,77;1,20)
Odense	5,9	9.400	1,03	(0,87;1,22)	1,08	(0,91;1,29)
Svendborg	5,6	2.700	0,83	(0,65;1,06)	0,87	(0,68;1,11)
Sønderborg	8,2	5.000	1,15	(0,94;1,41)	1,19	(0,97;1,45)
Tønder	7,2	2.300	1,10	(0,89;1,34)	1,05	(0,86;1,29)
Varde	5,5	2.200	0,89	(0,71;1,12)	0,87	(0,69;1,09)
Vejen	7,0	2.400	1,03	(0,82;1,29)	0,97	(0,77;1,22)
Vejle	6,1	5.300	0,93	(0,74;1,18)	0,95	(0,75;1,20)
Ærø	9,3	500	1,30	(1,06;1,58)	1,32	(1,08;1,62)
Aabenraa	7,5	3.600	1,14	(0,93;1,40)	1,15	(0,93;1,41)
Region Syddanmark	6,4	62.900	1		1	

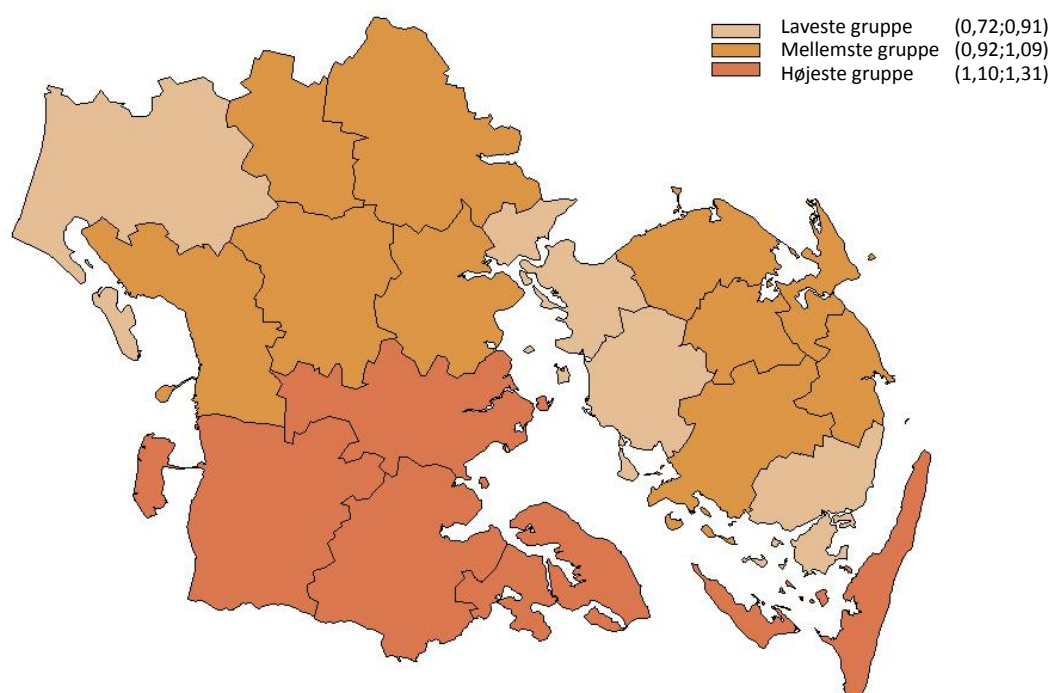
¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: De største andele af borgere med leddegigt ses i den sydlige del af Region Syddanmark. Således ses de største andele i Langeland Kommune (9,6 %), Ærø Kommune (9,3 %), Sønderborg Kommune (8,2 %), Haderslev Kommune (7,6 %), Aabenraa Kommune (7,5 %) og Tønder Kommune (7,2 %). De mindste andele ses i Varde Kommune (5,5 %), Fanø Kommune (5,6 %) og Svendborg Kommune (5,6 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I Region Syddanmark er andelen med leddegigt uændret i perioden 2010 til 2013. Der ses ligeledes ingen nævneværdige ændringer i de enkelte kommuner.

Figur 3.2.17 Forekomsten af borgere med leddegigt i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.26 Andel med leddegigt. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	6,6	6,0	-0,7	(-2,4;1,0)
Billund	6,5	6,8	0,3	(-1,6;2,1)
Esbjerg	5,9	5,9	0,0	(-1,7;1,7)
Fanø	7,0	5,6	-1,4	(-3,9;1,1)
Faaborg-Midtfyn	6,1	6,6	0,5	(-1,2;2,3)
Fredericia	5,7	5,8	0,0	(-1,7;1,7)
Haderslev	6,9	7,6	0,6	(-1,2;2,5)
Kerteminde	6,3	6,8	0,5	(-1,2;2,3)
Kolding	6,0	6,0	-0,1	(-1,8;1,7)
Langeland	8,7	9,6	0,8	(-1,3;2,9)
Middelfart	5,9	5,8	-0,1	(-1,8;1,6)
Nordfyns	5,9	7,0	1,1	(-0,7;2,9)
Nyborg	7,1	7,1	0,0	(-1,9;1,9)
Odense	5,7	5,9	0,2	(-1,0;1,4)
Svendborg	5,6	5,6	-0,1	(-1,7;1,6)
Sønderborg	8,0	8,2	0,2	(-1,8;2,1)
Tønder	8,9	7,2	-1,7	(-3,7;0,3)
Varde	5,2	5,5	0,3	(-1,3;1,9)
Vejen	6,5	7,0	0,6	(-1,2;2,4)
Vejle	5,7	6,1	0,4	(-1,3;2,1)
Ærø	8,3	9,3	1,0	(-1,2;3,2)
Aabenraa	6,7	7,5	0,8	(-1,0;2,7)
Region Syddanmark	6,3	6,4	0,2	(-0,2;0,5)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.27 Diabetes. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	5,3	1		33.127
	2013	5,4	0,96	(0,89;1,04)	33.632
Mænd	16-24 år	0,8	0,16	(0,08;0,30)	1.718
	25-34 år	0,9	0,18	(0,09;0,35)	1.287
	35-44 år	2,6	0,53	(0,36;0,76)	2.200
	45-54 år	4,9	1		3.100
	55-64 år	10,0	2,15	(1,69;2,75)	3.236
	65-74 år	13,8	3,10	(2,45;3,92)	2.985
	≥75 år	16,0	3,68	(2,85;4,77)	1.489
	Alle mænd	6,1			16.015
Kvinder	16-24 år	0,4	0,09	(0,04;0,18)	2.073
	25-34 år	1,1	0,26	(0,14;0,47)	1.478
	35-44 år	1,5	0,35	(0,22;0,54)	2.540
	45-54 år	4,3	1		3.442
	55-64 år	6,5	1,57	(1,17;2,09)	3.417
	65-74 år	10,2	2,55	(1,94;3,35)	2.939
	≥75 år	11,3	2,88	(2,15;3,85)	1.728
	Alle kvinder	4,6			17.617
Uddannelse	Under uddannelse	1,0			2.656
	Grundskole	11,1	1,99	(1,63;2,44)	3.415
	Kort uddannelse	5,0	1,33	(1,12;1,59)	13.299
	Kort videregående uddannelse	4,4	1,20	(0,93;1,57)	2.382
	Mellemlang videregående uddannelse	3,7	1		6.486
	Lang videregående uddannelse	2,7	0,82	(0,58;1,15)	1.857
	Anden uddannelse	9,8	2,16	(1,64;2,86)	1.288
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	2,5	1		16.121
	Arbejdsløse	3,9	1,94	(1,37;2,75)	1.279
	Førtidspensionister	14,4	5,03	(4,03;6,28)	1.461
	Andre uden for arbejdsmarkedet	6,4	3,27	(2,31;4,61)	1.010
	Efterlønsmodtagere	7,4			1.349
	Alderspensionister	12,5			9.141
Samlivsstatus	Samboende	5,1	1		23.423
	Enlige	5,9	1,52	(1,34;1,72)	10.209
Etnisk baggrund	Dansk	5,4	1		31.795
	Anden vestlig	3,5	0,81	(0,56;1,15)	969
	Ikke-vestlig	7,1	2,62	(1,93;3,57)	868

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt oplyser 5,4 % af den voksne befolkning i Region Syddanmark, at de har diabetes (sukkersyge). Andelen, der oplyser at have diabetes, er lidt større blandt mænd (6,1 %) end blandt kvinder (4,6 %). Der er en stærkt stigende andel med stigende alder.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelse og forekomsten af borgere med diabetes. Forekomsten er højest blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (11,1 %) og lavest blandt borgere med en lang videregående uddannelse (2,7 %).

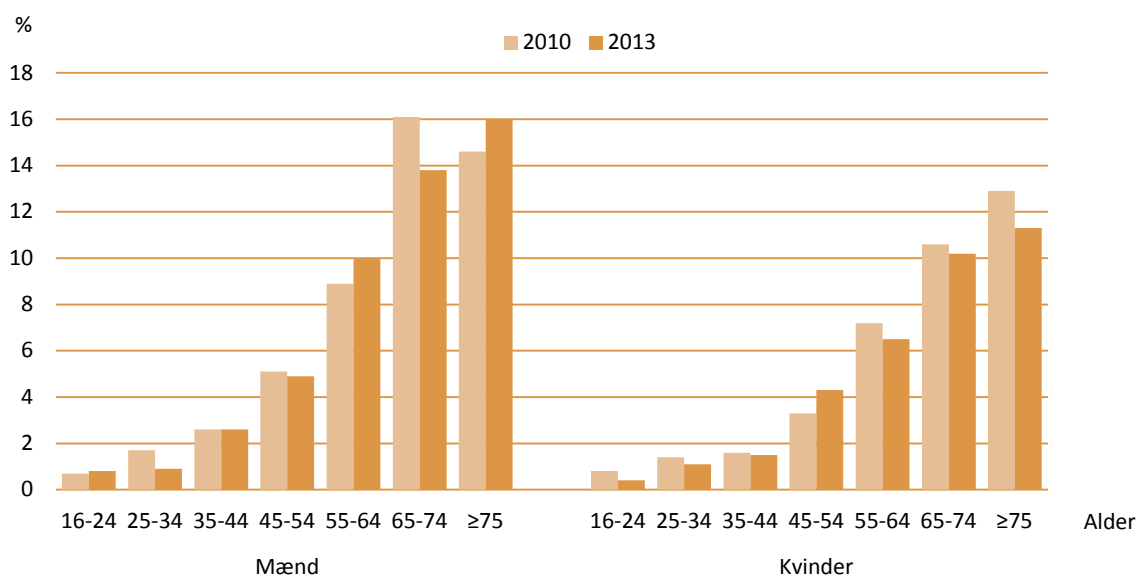
Erhvervsmæssig stilling: Andelen med diabetes er markant større blandt førtidspensionister (14,4 %) end blandt beskæftigede (2,5 %). I gruppen af arbejdsløse (3,9 %) er andelen endvidere lidt større end i gruppen af beskæftigede. Blandt andre uden for arbejdsmarkedet er andelen 6,4 %.

Samlivsstatus: Der ses en højere forekomst af borgere med diabetes blandt enlige end blandt samboende.

Etnisk baggrund: I gruppen med ikke-vestlig baggrund (7,1 %) er der en højere forekomst af borgere med diabetes end i gruppen med dansk baggrund (5,4 %). I gruppen med anden vestlig baggrund er forekomsten 3,5 %.

Udvikling: Overordnet ses der ingen væsentlig ændring fra 2010 til 2013 i andelen, der har diabetes. Udviklingen blandt mænd og kvinder i de forskellige aldersgrupper viser ingen systematiske ændringer. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ligeledes ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 3.2.18 Andel med diabetes blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 3.2.28 Diabetes. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	5,3	1.800	0,94	(0,74;1,20)	0,94	(0,74;1,19)
Billund	5,0	1.100	1,06	(0,83;1,36)	1,02	(0,79;1,31)
Esbjerg	6,2	5.800	1,12	(0,88;1,42)	1,13	(0,89;1,44)
Fanø	5,2	100	0,72	(0,51;1,01)	0,80	(0,57;1,13)
Faaborg-Midtfyn	5,1	2.100	0,81	(0,63;1,04)	0,80	(0,63;1,03)
Fredericia	5,6	2.300	1,15	(0,91;1,44)	1,14	(0,90;1,44)
Haderslev	5,7	2.600	1,20	(0,95;1,50)	1,16	(0,92;1,45)
Kerteminde	5,7	1.100	0,94	(0,75;1,18)	0,94	(0,75;1,18)
Kolding	5,4	3.900	1,12	(0,88;1,42)	1,13	(0,89;1,44)
Langeland	6,6	700	1,02	(0,81;1,29)	1,00	(0,79;1,26)
Middelfart	5,8	1.800	1,15	(0,92;1,44)	1,18	(0,94;1,47)
Nordfyns	5,7	1.300	1,10	(0,87;1,40)	1,06	(0,84;1,35)
Nyborg	5,8	1.500	1,05	(0,84;1,32)	1,03	(0,82;1,29)
Odense	4,7	7.500	1,00	(0,83;1,20)	1,03	(0,85;1,24)
Svendborg	5,5	2.600	1,02	(0,80;1,30)	1,04	(0,82;1,33)
Sønderborg	6,1	3.700	1,07	(0,85;1,35)	1,09	(0,87;1,37)
Tønder	6,0	1.900	1,09	(0,86;1,39)	1,07	(0,84;1,36)
Varde	4,2	1.700	0,75	(0,57;0,97)	0,73	(0,56;0,94)
Vejle	4,7	1.600	0,86	(0,67;1,11)	0,83	(0,64;1,06)
Vejle	4,4	3.800	0,84	(0,66;1,09)	0,85	(0,66;1,10)
Ærø	7,1	400	0,99	(0,79;1,24)	1,00	(0,80;1,26)
Aabenraa	6,7	3.200	1,22	(0,98;1,52)	1,23	(0,99;1,54)
Region Syddanmark	5,4	52.500	1		1	

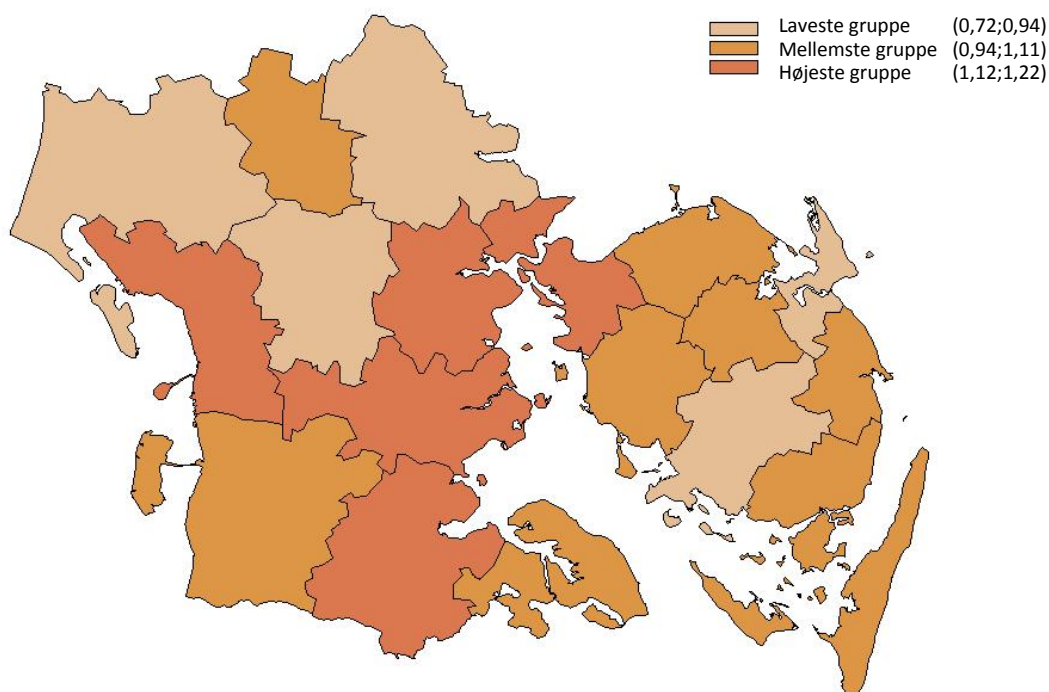
¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses kun små kommunale forskelle i andelen af borgere, der har diabetes. De største andele ses i Ærø Kommune (7,1 %), Aabenraa Kommune (6,7 %) og Langeland Kommune (6,6 %). De mindste andele ses i Varde Kommune (4,2 %), Vejle Kommune (4,4 %) og Vejen Kommune (4,7 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Dog ses der relativt lave forekomster i Fanø Kommune og Faaborg-Midtfyn Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Andelen med diabetes i Region Syddanmark er overordnet uændret i perioden 2010 til 2013, og der ses ligeledes ingen nævneværdige ændringer i de fleste kommuner. Der ses kommunale variationer fra en stigning på 2,0 procentpoint i Aabenraa Kommune og 1,8 procentpoint i Ærø Kommune til et fald på 1,7 procentpoint i Esbjerg Kommune og 1,6 procentpoint i Nordfyns Kommune.

Figur 3.2.19 Forekomsten af borgere med diabetes i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.29 Andel med diabetes. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	4,7	5,3	0,6	(-0,9;2,2)
Billund	5,1	5,0	0,0	(-1,6;1,6)
Esbjerg	4,5	6,2	1,7	(0,1;3,4)
Fanø	4,9	5,2	0,3	(-1,9;2,5)
Faaborg-Midtfyn	6,2	5,1	-1,0	(-2,7;0,6)
Fredericia	5,5	5,6	0,1	(-1,5;1,8)
Haderslev	6,0	5,7	-0,3	(-2,0;1,4)
Kerteminde	5,4	5,7	0,3	(-1,4;1,9)
Kolding	5,2	5,4	0,2	(-1,4;1,8)
Langeland	7,4	6,6	-0,8	(-2,6;1,1)
Middelfart	5,6	5,8	0,2	(-1,4;1,8)
Nordfyns	4,1	5,7	1,6	(0,1;3,2)
Nyborg	6,0	5,8	-0,2	(-1,9;1,5)
Odense	5,2	4,7	-0,5	(-1,6;0,6)
Svendborg	4,8	5,5	0,7	(-0,8;2,3)
Sønderborg	5,7	6,1	0,3	(-1,4;2,0)
Tønder	6,8	6,0	-0,8	(-2,6;1,0)
Varde	5,0	4,2	-0,8	(-2,3;0,7)
Vejen	5,4	4,7	-0,7	(-2,3;0,9)
Vejle	5,4	4,4	-1,0	(-2,5;0,5)
Ærø	5,3	7,1	1,8	(-0,1;3,6)
Aabenraa	4,7	6,7	2,0	(0,3;3,6)
Region Syddanmark	5,3	5,4	0,1	(-0,3;0,4)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.30 Kronisk lungesygdom. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	4,8	1		33.410
	2013	4,8	0,92	(0,85;1,01)	33.982
Mænd	16-24 år	1,2	0,31	(0,17;0,56)	1.717
	25-34 år	0,9	0,23	(0,12;0,45)	1.289
	35-44 år	2,1	0,57	(0,37;0,87)	2.209
	45-54 år	3,7	1		3.127
	55-64 år	7,3	2,05	(1,54;2,74)	3.278
	65-74 år	10,4	3,02	(2,28;3,99)	3.033
	≥75 år	16,9	5,31	(3,97;7,09)	1.527
	Alle mænd	5,1			16.180
Kvinder	16-24 år	0,8	0,22	(0,11;0,42)	2.081
	25-34 år	0,5	0,14	(0,06;0,31)	1.486
	35-44 år	1,7	0,45	(0,26;0,78)	2.548
	45-54 år	3,7	1		3.464
	55-64 år	6,2	1,72	(1,29;2,29)	3.465
	65-74 år	9,3	2,69	(2,04;3,55)	2.997
	≥75 år	11,4	3,36	(2,50;4,50)	1.761
	Alle kvinder	4,4			17.802
Uddannelse	Under uddannelse	1,0			2.660
	Grundskole	10,9	2,18	(1,75;2,73)	3.498
	Kort uddannelse	4,2	1,28	(1,05;1,55)	13.426
	Kort videregående uddannelse	4,1	1,32	(0,97;1,81)	2.402
	Mellemlang videregående uddannelse	3,2	1		6.538
	Lang videregående uddannelse	1,5	0,53	(0,34;0,82)	1.879
	Anden uddannelse	6,4	1,53	(1,10;2,13)	1.300
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	1,8	1		16.234
	Arbejdsløse	3,2	2,20	(1,48;3,27)	1.284
	Førtidspensionister	12,6	5,95	(4,70;7,54)	1.489
	Andre uden for arbejdsmarkedet	8,3	6,14	(4,40;8,59)	1.016
	Efterlønsmodtagere	6,4			1.369
	Alderspensionister	11,4			9.318
Samlivsstatus	Samboende	4,0	1		23.687
	Enlige	6,1	1,95	(1,71;2,23)	10.295
Etnisk baggrund	Dansk	4,8	1		32.137
	Anden vestlig	4,8	1,29	(0,94;1,78)	981
	Ikke-vestlig	3,3	1,28	(0,83;1,98)	864

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I Region Syddanmark angiver 4,8 % af borgerne kronisk lungesygdom (kronisk bronkitis, for store lunger, rygerlunger (emfysem, KOL)) – 5,1 % blandt mænd og 4,4 % blandt kvinder. Med undtagelse af den yngste aldersgruppe stiger andelen med stigende alder blandt både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der ses en meget klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere med kronisk lungesygdom. Forekomsten er højest blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (10,9 %) og lavest blandt borgere med en lang videregående uddannelse (1,5 %).

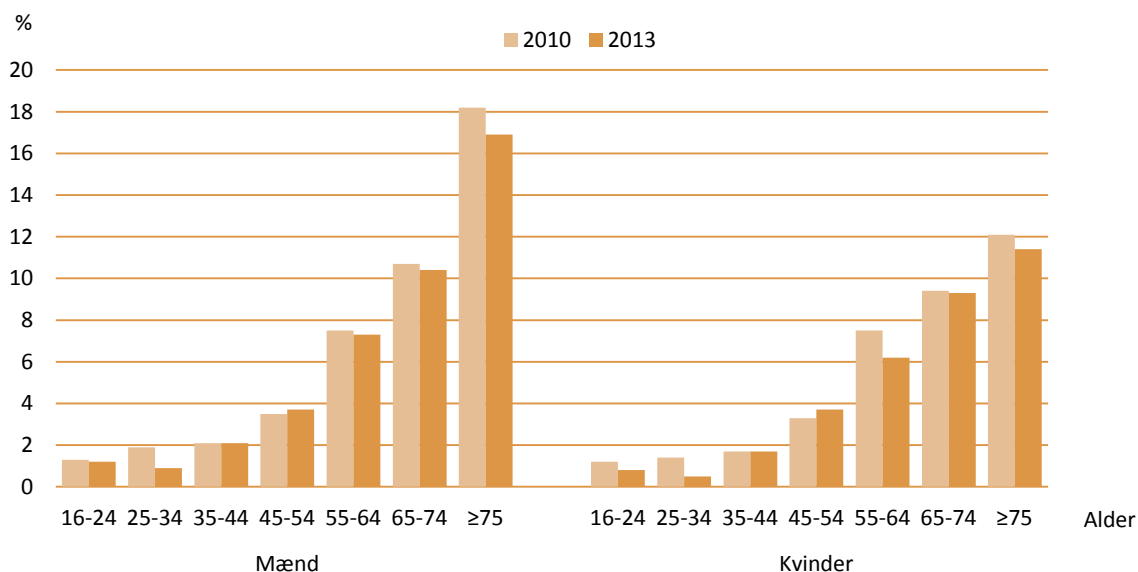
Erhvervsmæssig stilling: Blandt førtidspensionister (12,6 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (8,3 %) er der en markant højere forekomst af borgere med kronisk lungesygdom end blandt beskæftigede (1,8 %). Forekomsten er desuden relativt høj blandt arbejdsløse (3,2 %).

Samlivsstatus: Forekomsten af borgere med kronisk lungesygdom er højere blandt enlige (6,1 %) end blandt samboende (4,0 %).

Etnisk baggrund: Der ses ikke nævneværdige forskelle på forekomsten af borgere med kronisk lungesygdom mellem grupper af borgere med forskellig etnisk baggrund.

Udvikling: Fra 2010 til 2013 er andelen med kronisk lungesygdom uændret. Udviklingen i de enkelte køns- og aldersgrupper viser et noget usystematisk billede. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ligeledes ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 3.2.20 Andel med kronisk lungesygdom blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 3.2.31 Kronisk lungesygdom. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	6,1	2.000	1,27	(1,00;1,61)	1,25	(0,98;1,60)
Billund	4,1	900	0,84	(0,63;1,14)	0,80	(0,59;1,08)
Esbjerg	5,4	5.000	1,19	(0,92;1,54)	1,20	(0,92;1,55)
Fanø	6,3	200	1,04	(0,73;1,47)	1,19	(0,83;1,69)
Faaborg-Midtfyn	5,2	2.200	1,08	(0,85;1,38)	1,07	(0,83;1,36)
Fredericia	5,5	2.200	1,19	(0,94;1,52)	1,20	(0,94;1,52)
Haderslev	5,0	2.300	1,12	(0,86;1,45)	1,09	(0,84;1,41)
Kerteminde	5,0	1.000	0,98	(0,77;1,25)	1,00	(0,78;1,27)
Kolding	5,7	4.100	1,15	(0,88;1,48)	1,17	(0,90;1,51)
Langeland	6,1	700	1,11	(0,87;1,40)	1,08	(0,85;1,36)
Middelfart	5,0	1.500	1,05	(0,81;1,36)	1,08	(0,83;1,39)
Nordfyns	4,2	1.000	0,87	(0,64;1,17)	0,82	(0,61;1,11)
Nyborg	5,2	1.300	1,00	(0,78;1,28)	0,98	(0,77;1,26)
Odense	4,0	6.400	1,03	(0,84;1,27)	1,08	(0,88;1,33)
Svendborg	4,0	1.900	0,83	(0,63;1,09)	0,86	(0,65;1,13)
Sønderborg	4,1	2.500	0,85	(0,66;1,11)	0,86	(0,66;1,12)
Tønder	5,6	1.800	1,02	(0,78;1,33)	0,98	(0,75;1,29)
Varde	4,1	1.600	0,88	(0,67;1,16)	0,85	(0,65;1,11)
Vejen	4,0	1.400	0,86	(0,64;1,15)	0,81	(0,61;1,09)
Vejle	3,9	3.400	0,83	(0,63;1,10)	0,84	(0,63;1,11)
Ærø	4,6	300	0,82	(0,63;1,06)	0,84	(0,64;1,08)
Aabenraa	5,7	2.700	1,21	(0,95;1,56)	1,23	(0,96;1,58)
Region Syddanmark	4,8	46.400	1		1	

¹Justeret for køn og alder

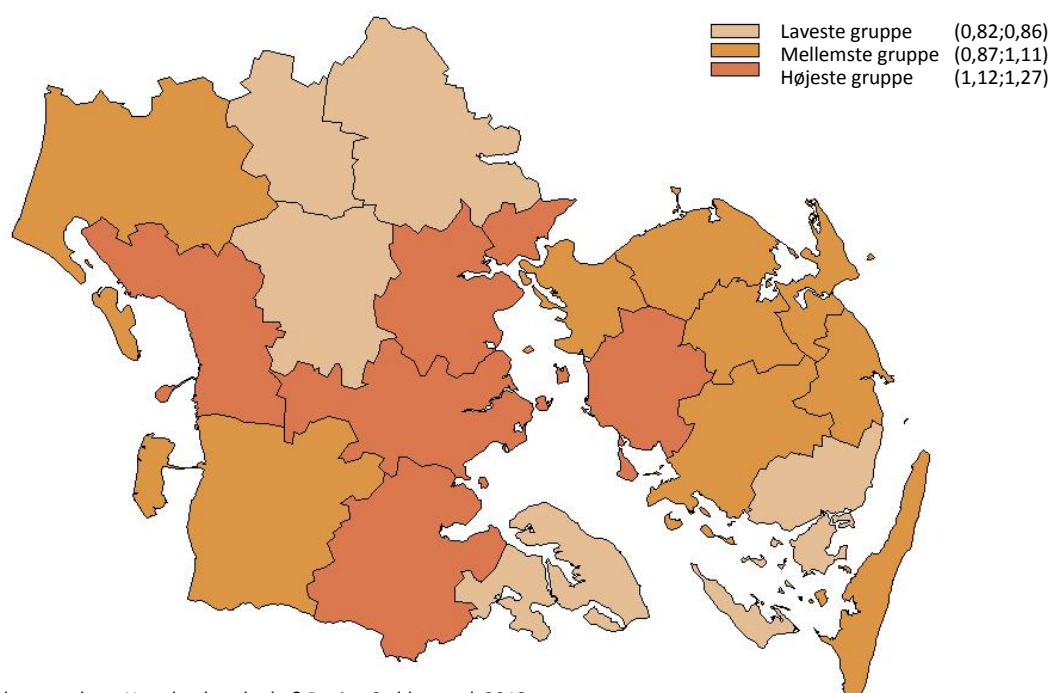
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses kun små kommunale forskelle i andelen af borgere, der har en kronisk lungesygdom. Andelen varierer mellem 3,9 % i Vejle Kommune og 6,3 % i Fanø Kommune. Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Dog ligger Fanø Kommune og Odense Kommune tættere på regionsgennemsnittet, når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I regionen som helhed ses en uændret andel med kronisk lungesygdom i perioden 2010 til 2013. Der ses ligeledes ingen nævneværdige ændringer i de enkelte kommuner.

Figur 3.2.21 Forekomsten af borgere med kronisk lungesygdom i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.32 Andel med kronisk lungesygdom. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	5,7	6,1	0,4	(-1,3;2,1)
Billund	4,7	4,1	-0,6	(-2,1;0,9)
Esbjerg	4,4	5,4	0,9	(-0,6;2,5)
Fanø	4,7	6,3	1,6	(-0,7;3,9)
Faaborg-Midtfyn	4,2	5,2	1,0	(-0,5;2,5)
Fredericia	5,7	5,5	-0,2	(-1,8;1,4)
Haderslev	5,8	5,0	-0,8	(-2,4;0,8)
Kerteminde	5,0	5,0	0,0	(-1,5;1,5)
Kolding	5,5	5,7	0,2	(-1,4;1,9)
Langeland	5,4	6,1	0,6	(-1,1;2,3)
Middelfart	5,4	5,0	-0,3	(-1,9;1,2)
Nordfyns	4,9	4,2	-0,6	(-2,1;0,9)
Nyborg	5,6	5,2	-0,4	(-2,0;1,2)
Odense	5,0	4,0	-0,9	(-2,0;0,1)
Svendborg	4,7	4,0	-0,7	(-2,1;0,8)
Sønderborg	4,6	4,1	-0,5	(-2,0;1,0)
Tønder	4,8	5,6	0,7	(-0,9;2,3)
Varde	4,0	4,1	0,1	(-1,3;1,5)
Vejen	3,8	4,0	0,2	(-1,1;1,6)
Vejle	4,4	3,9	-0,5	(-1,9;0,9)
Ærø	4,6	4,6	0,0	(-1,6;1,6)
Aabenraa	4,5	5,7	1,2	(-0,3;2,8)
Region Syddanmark	4,8	4,8	-0,1	(-0,4;0,2)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.33 Psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	8,5			33.632
Mænd	16-24 år	6,1	0,66	(0,49;0,87)	1.720
	25-34 år	8,4	0,93	(0,70;1,23)	1.284
	35-44 år	7,5	0,81	(0,64;1,04)	2.204
	45-54 år	9,0	1		3.109
	55-64 år	7,1	0,77	(0,61;0,98)	3.251
	65-74 år	3,7	0,38	(0,28;0,52)	2.987
	≥75 år	3,9	0,40	(0,29;0,57)	1.495
	Alle mænd	6,9			16.050
Kvinder	16-24 år	12,0	1,06	(0,86;1,31)	2.069
	25-34 år	13,4	1,21	(0,97;1,50)	1.483
	35-44 år	12,2	1,08	(0,88;1,32)	2.537
	45-54 år	11,4	1		3.442
	55-64 år	9,8	0,85	(0,69;1,04)	3.433
	65-74 år	5,2	0,43	(0,33;0,54)	2.919
	≥75 år	4,2	0,34	(0,25;0,47)	1.699
	Alle kvinder	10,2			17.582
Uddannelse	Under uddannelse	8,6			2.657
	Grundskole	10,0	2,00	(1,63;2,46)	3.435
	Kort uddannelse	9,0	1,31	(1,13;1,52)	13.345
	Kort videregående uddannelse	6,5	0,94	(0,73;1,21)	2.385
	Mellemlang videregående uddannelse	7,3	1		6.504
	Lang videregående uddannelse	6,0	0,81	(0,62;1,06)	1.869
	Anden uddannelse	11,1	1,80	(1,36;2,39)	1.277
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	5,3	1		16.186
	Arbejdsløse	9,9	2,11	(1,59;2,79)	1.274
	Førtidspensionister	36,8	12,92	(10,9;15,4)	1.455
	Andre uden for arbejdsmarkedet	38,8	11,31	(9,34;13,7)	1.000
	Efterlønsmodtagere	4,5			1.355
	Alderspensionister	4,3			9.100
Samlivsstatus	Samboende	7,0	1		23.459
	Enlige	11,2	2,03	(1,80;2,27)	10.173
Etnisk baggrund	Dansk	8,2	1		31.802
	Anden vestlig	6,9	0,78	(0,59;1,04)	974
	Ikke-vestlig	17,7	2,10	(1,69;2,61)	856

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I Region Syddanmark oplyser 8,5 % af borgerne, at de har en psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed. Andelen blandt kvinder (10,2 %) er lidt større end blandt mænd (6,9 %). Dette gælder i alle aldersgrupper.

Uddannelse: Der ses en relativt høj forekomst af borgere med en psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelse (10,0 %) og en relativt lav forekomst blandt borgere med en lang videregående uddannelse (6,0 %).

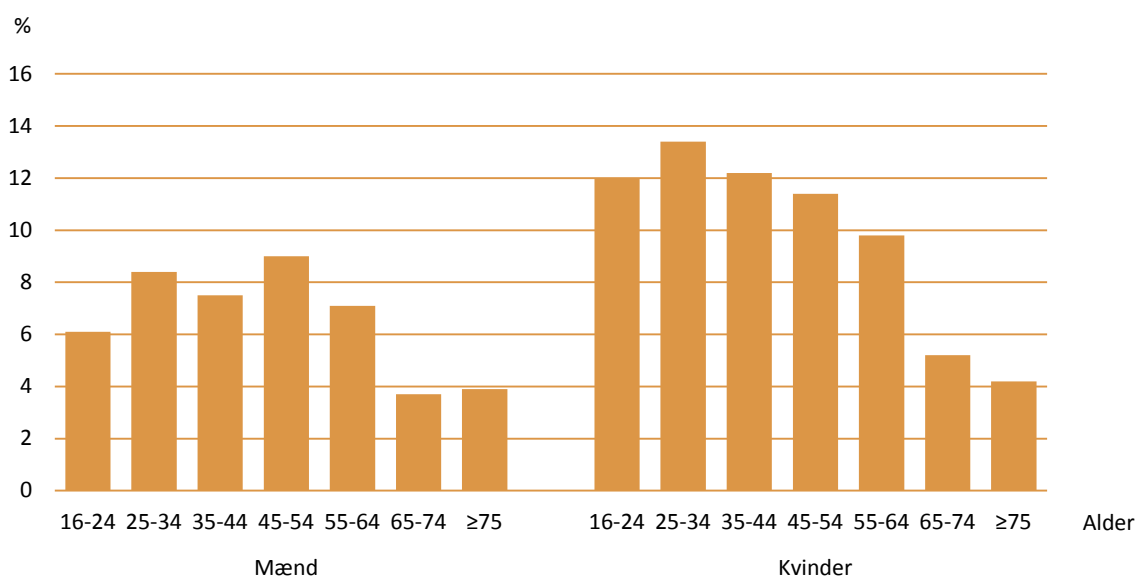
Erhvervsmæssig stilling: Der er en markant højere forekomst af borgere med en psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed blandt førtidspensionister (36,8 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (38,8 %) sammenlignet med beskæftigede (5,3 %). Blandt arbejdsløse (9,9 %) er forekomsten endvidere større end blandt beskæftigede.

Samlivsstatus: I gruppen af enlige (11,2 %) er forekomsten af borgere med en psykisk sygdom af mere end 6 måneders varighed højere end blandt samboende (7,0 %).

Etnisk baggrund: Forekomsten af borgere med en psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed er højere i gruppen med ikke-vestlig baggrund (17,7 %) end blandt borgere med dansk (8,2 %) eller anden vestlig baggrund (6,9 %).

Udvikling: I 2013 er andelen med en psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed opgjort anderledes end i 2010, og udviklingen over tid belyses derfor ikke i denne rapport.

Figur 3.2.22 Andel med en psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Tabel 3.2.34 Psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	7,8	2.600	0,96	(0,78;1,19)	0,95	(0,77;1,17)
Billund	7,1	1.500	0,87	(0,70;1,09)	0,84	(0,67;1,06)
Esbjerg	8,6	8.000	0,98	(0,79;1,22)	0,99	(0,80;1,23)
Fanø	6,0	200	0,75	(0,53;1,05)	0,82	(0,58;1,15)
Faaborg-Midtfyn	8,6	3.600	1,09	(0,89;1,34)	1,09	(0,89;1,33)
Fredericia	9,3	3.800	1,14	(0,94;1,40)	1,14	(0,94;1,40)
Haderslev	9,7	4.400	1,21	(0,99;1,48)	1,18	(0,97;1,44)
Kerteminde	7,1	1.400	0,85	(0,68;1,07)	0,84	(0,67;1,06)
Kolding	8,5	6.100	0,97	(0,78;1,20)	0,98	(0,79;1,22)
Langeland	8,2	900	1,06	(0,86;1,32)	1,03	(0,83;1,27)
Middelfart	8,5	2.600	1,08	(0,88;1,33)	1,09	(0,89;1,33)
Nordfyns	7,3	1.700	0,89	(0,72;1,11)	0,88	(0,70;1,09)
Nyborg	9,1	2.300	1,15	(0,94;1,40)	1,13	(0,93;1,38)
Odense	8,5	13.500	1,01	(0,87;1,17)	1,06	(0,92;1,22)
Svendborg	8,2	3.900	0,98	(0,80;1,21)	1,01	(0,82;1,25)
Sønderborg	9,3	5.700	1,12	(0,92;1,37)	1,13	(0,92;1,38)
Tønder	7,8	2.500	0,98	(0,79;1,22)	0,94	(0,76;1,18)
Varde	6,1	2.400	0,75	(0,59;0,95)	0,74	(0,58;0,94)
Vejen	9,0	3.100	1,13	(0,92;1,38)	1,09	(0,90;1,33)
Vejle	9,3	8.100	1,08	(0,88;1,33)	1,11	(0,90;1,36)
Ærø	6,8	400	0,95	(0,75;1,20)	0,95	(0,75;1,20)
Aabenraa	9,3	4.500	1,16	(0,95;1,42)	1,16	(0,95;1,42)
Region Syddanmark	8,5	83.200	1		1	

¹Justeret for køn og alder

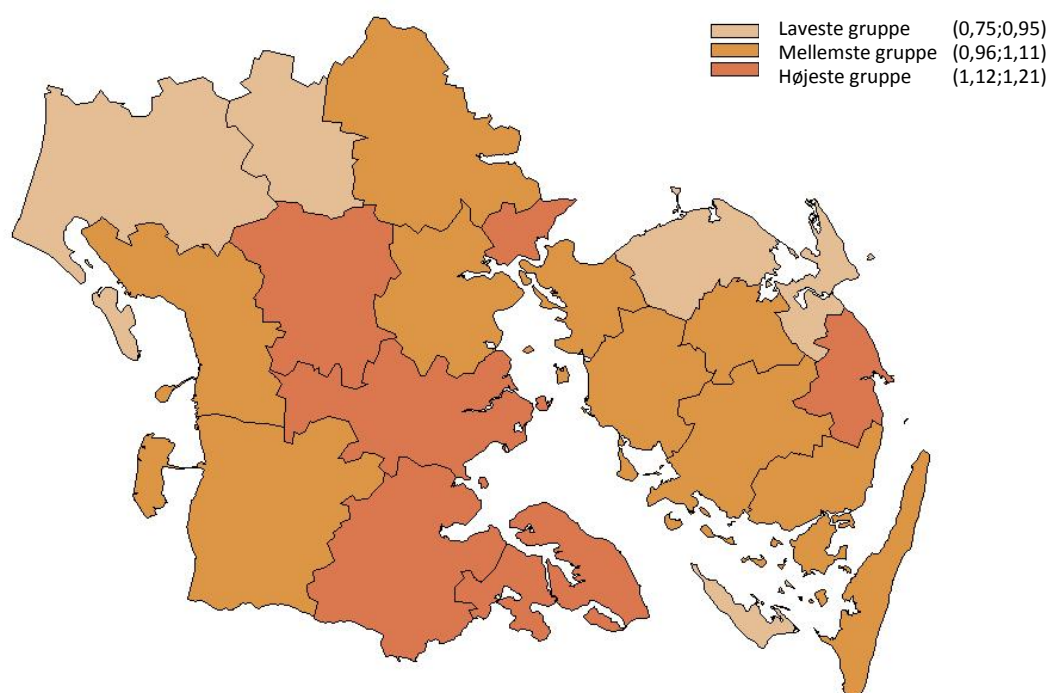
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses kun små kommunale forskelle i andelen af borgere med en psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed. Andelen varierer mellem 6,0 % i Fanø Kommune og 9,7 % i Haderslev Kommune. Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I 2013 er andelen med en psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed opgjort anderledes end i 2010, og udviklingen over tid belyses derfor ikke i denne rapport.

Figur 3.2.23 Forekomsten af borgere med en psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.35 Osteoporose. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	3,5	1		33.351
	2013	3,7	0,96	(0,87;1,06)	33.915
Mænd	16-24 år	0,2	0,31	(0,09;1,10)	1.712
	25-34 år	0,4	0,54	(0,16;1,78)	1.287
	35-44 år	0,3	0,44	(0,17;1,15)	2.200
	45-54 år	0,7	1		3.125
	55-64 år	1,4	2,13	(1,14;3,99)	3.262
	65-74 år	2,7	4,18	(2,28;7,66)	3.017
	≥75 år	5,0	8,06	(4,43;14,6)	1.512
	Alle mænd	1,2			16.115
Kvinder	16-24 år	0,3	0,11	(0,04;0,28)	2.079
	25-34 år	0,2	0,05	(0,02;0,17)	1.490
	35-44 år	0,6	0,20	(0,11;0,37)	2.544
	45-54 år	2,8	1		3.446
	55-64 år	7,3	2,73	(2,00;3,73)	3.464
	65-74 år	14,8	6,02	(4,48;8,09)	2.985
	≥75 år	24,4	11,14	(8,27;15,0)	1.792
	Alle kvinder	6,1			17.800
Uddannelse	Under uddannelse	0,3			2.653
	Grundskole	9,0	1,58	(1,23;2,02)	3.500
	Kort uddannelse	3,1	1,28	(1,04;1,59)	13.402
	Kort videregående uddannelse	2,3	1,26	(0,88;1,81)	2.398
	Mellemlang videregående uddannelse	2,5	1		6.518
	Lang videregående uddannelse	0,9	0,71	(0,39;1,29)	1.864
	Anden uddannelse	4,3	1,24	(0,85;1,82)	1.289
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	0,8	1		16.214
	Arbejdsløse	1,9	2,55	(1,49;4,36)	1.287
	Førtidspensionister	8,5	6,23	(4,61;8,42)	1.473
	Andre uden for arbejdsmarkedet	2,4	3,61	(2,23;5,84)	1.007
	Efterlønsmodtagere	4,1			1.363
	Alderspensionister	11,7			9.306
Samlivsstatus	Samboende	3,0	1		23.631
	Enlige	4,8	1,27	(1,09;1,48)	10.284
Etnisk baggrund	Dansk	3,8	1		32.072
	Anden vestlig	2,3	0,77	(0,49;1,22)	980
	Ikke-vestlig	2,9	2,14	(1,28;3,58)	863

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 3,7 % af borgerne i Region Syddanmark oplyser, at de har osteoporose (knogleskørhed). Forekomsten er højere blandt kvinder (6,1 %) end blandt mænd (1,2 %). Overordnet set stiger forekomsten med stigende alder, og især hos kvinder er forekomsten høj i de to ældste aldersgrupper.

Uddannelse: Der ses en sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere med osteoporose. Forekomsten er højest i gruppen med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (9,0 %) og lavest i gruppen med en lang videregående uddannelse (0,9 %).

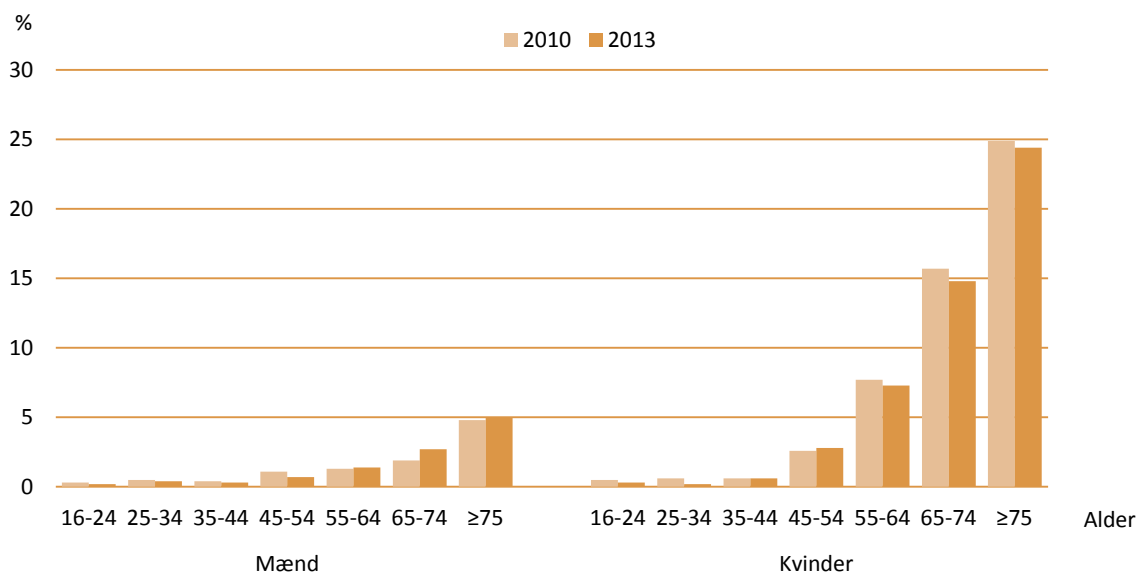
Erhvervsmæssig stilling: Der ses en markant højere forekomst af borgere med osteoporose blandt førtidspensionister (8,5 %) sammenlignet med beskæftigede (0,8 %). Desuden ses en relativt høj forekomst i gruppen af arbejdsløse (1,9 %) og i gruppen uden for arbejdsmarkedet (2,4 %).

Samlivsstatus: Blandt enlige (4,8 %) ses en højere forekomst af borgere med osteoporose end blandt samboende (3,0 %).

Etnisk baggrund: Der er procentvis flest borgere med osteoporose i gruppen med dansk baggrund. Når der tages højde for køns- og aldersfordelingen i grupperne, ses den højeste forekomst i gruppen med ikke-vestlig baggrund.

Udvikling: Andelen med osteoporose er uændret i Region Syddanmark i perioden 2010 til 2013. Ligeledes er andelen stort set uændret i alle køns- og aldersgrupper. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 3.2.24 Andel med osteoporose blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 3.2.36 Osteoporose. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	5,5	1.800	1,55	(1,19;2,00)	1,53	(1,18;1,97)
Billund	3,4	700	1,18	(0,88;1,57)	1,13	(0,85;1,51)
Esbjerg	3,3	3.100	1,01	(0,74;1,37)	1,01	(0,74;1,37)
Fanø	2,2	100	0,38	(0,22;0,64)	0,42	(0,25;0,71)
Faaborg-Midtfyn	3,8	1.600	0,97	(0,73;1,29)	0,96	(0,72;1,28)
Fredericia	4,0	1.600	1,21	(0,91;1,60)	1,22	(0,91;1,62)
Haderslev	3,1	1.400	0,92	(0,65;1,31)	0,90	(0,63;1,29)
Kerteminde	3,9	700	0,97	(0,72;1,30)	0,97	(0,72;1,31)
Kolding	4,5	3.200	1,18	(0,87;1,59)	1,18	(0,87;1,60)
Langeland	4,3	500	0,96	(0,72;1,28)	0,95	(0,71;1,26)
Middelfart	4,2	1.300	1,18	(0,89;1,57)	1,22	(0,92;1,61)
Nordfyns	3,7	900	1,00	(0,72;1,40)	0,97	(0,69;1,35)
Nyborg	3,6	900	0,96	(0,72;1,28)	0,95	(0,71;1,27)
Odense	3,2	5.000	1,03	(0,82;1,29)	1,05	(0,84;1,33)
Svendborg	2,7	1.300	0,71	(0,51;1,00)	0,73	(0,52;1,03)
Sønderborg	4,9	3.000	1,38	(1,06;1,79)	1,38	(1,06;1,79)
Tønder	4,0	1.300	1,11	(0,83;1,48)	1,08	(0,81;1,45)
Varde	3,6	1.400	1,03	(0,76;1,41)	1,01	(0,74;1,37)
Vejen	2,8	1.000	0,91	(0,63;1,30)	0,88	(0,61;1,26)
Vejle	3,2	2.800	1,06	(0,78;1,44)	1,07	(0,79;1,46)
Ærø	3,9	200	0,85	(0,63;1,14)	0,85	(0,63;1,14)
Aabenraa	3,9	1.900	1,16	(0,87;1,54)	1,16	(0,87;1,54)
Region Syddanmark	3,7	35.700	1		1	

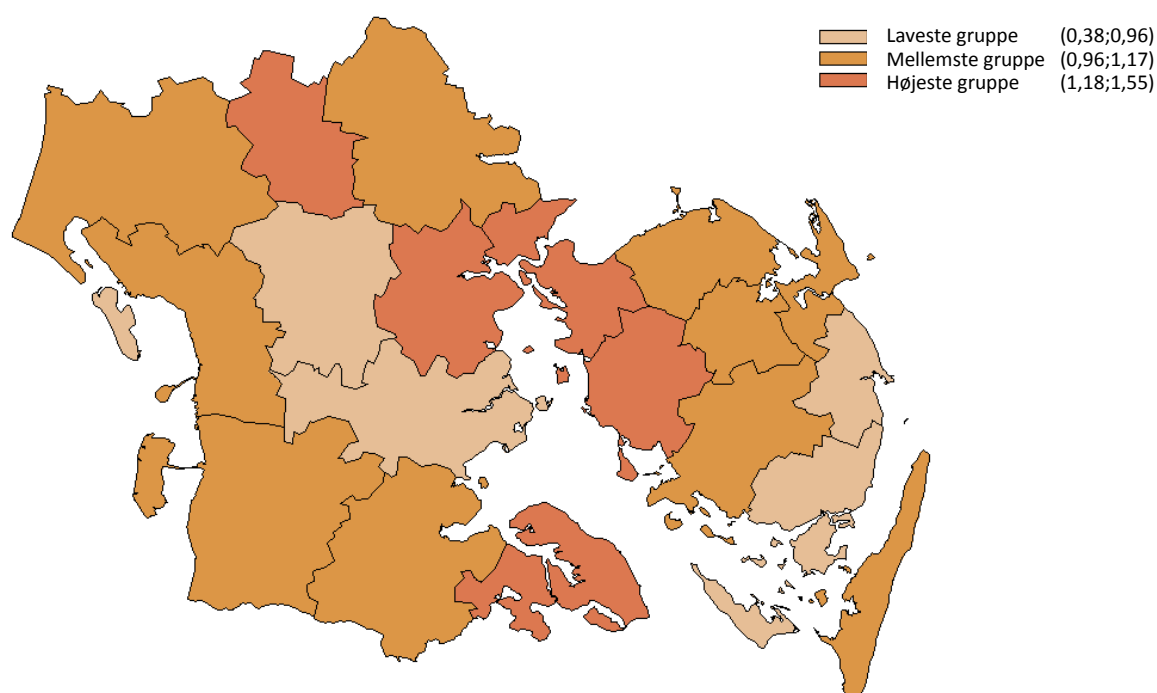
¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses små kommunale forskelle i andelen af borgere, der angiver, at de har osteoporose. Assens Kommune (5,5 %) og Sønderborg Kommune (4,9 %) har de største andele af borgere med osteoporose. Den mindste andel ses i Fanø Kommune (2,2 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Andelen med osteoporose er overordnet uændret i Region Syddanmark i perioden 2010 til 2013. Udviklingen i de enkelte kommuner viser et noget usystematisk billede. Der ses kommunale variationer fra et fald på 1,4 procentpoint i Esbjerg Kommune til en stigning på 2,3 procentpoint i Sønderborg Kommune. Det skal dog bemærkes, at forekomsten i 2010 var relativt høj i Esbjerg Kommune og relativt lav i Sønderborg Kommune.

Figur 3.2.25 Forekomsten af borgere med osteoporose i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.2.37 Andel med osteoporose. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	3,5	5,5	2,0	(0,5;3,4)
Billund	3,3	3,4	0,2	(-1,2;1,5)
Esbjerg	4,7	3,3	-1,4	(-2,8;0,0)
Fanø	2,5	2,2	-0,3	(-1,8;1,3)
Faaborg-Midtfyn	2,9	3,8	0,9	(-0,4;2,2)
Fredericia	3,6	4,0	0,3	(-1,0;1,7)
Haderslev	4,2	3,1	-1,1	(-2,4;0,2)
Kerteminde	3,8	3,9	0,1	(-1,2;1,5)
Kolding	3,0	4,5	1,4	(0,1;2,8)
Langeland	3,6	4,3	0,6	(-0,8;2,1)
Middelfart	3,5	4,2	0,7	(-0,7;2,0)
Nordfyns	3,1	3,7	0,6	(-0,7;1,9)
Nyborg	3,0	3,6	0,6	(-0,7;1,9)
Odense	4,0	3,2	-0,8	(-1,7;0,1)
Svendborg	2,6	2,7	0,2	(-1,0;1,3)
Sønderborg	2,6	4,9	2,3	(0,9;3,6)
Tønder	4,7	4,0	-0,7	(-2,2;0,8)
Varde	3,5	3,6	0,0	(-1,3;1,4)
Vejen	2,4	2,8	0,4	(-0,7;1,5)
Vejle	3,3	3,2	0,0	(-1,3;1,2)
Ærø	2,4	3,9	1,5	(0,2;2,8)
Aabenraa	2,7	3,9	1,1	(-0,1;2,4)
Region Syddanmark	3,5	3,7	0,2	(-0,1;0,5)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

3.3 Smerter eller ubehag

Forekomsten af smerter eller ubehag i befolkningen er i varierende omfang kendt af sundhedsvæsenet. Fx vil personer med en diskusprolaps formentlig være kendt af sundhedsvæsenet, mens det modsatte gør sig gældende for fx personer med hovedpine, hvor man må antage, at det kun i få tilfælde kommer til sundhedsvæsenets kendskab, da de færreste går til læge alene for at få hjælp til at behandle en hovedpine. Ud fra nærværende undersøgelse vil sådanne smerter eller ubehag kunne belyses. Oplysninger om, hvorledes smerter eller ubehag præger befolkningens hverdagsliv, udgør således en væsentlig del af beskrivelsen af sundhedstilstanden i en befolkning.

I denne undersøgelse er smerter eller ubehag belyst ved spørgsmålet: 'Har du inden for de seneste 14 dage været generet af nogle af de her nævnte former for smerter eller ubehag?'. Svarmulighederne var: 'ja, meget generet', 'ja, lidt generet' eller 'nej' på følgende otte former for smerter eller ubehag: 'Smerter eller ubehag i skulder eller nakke', 'smerter eller ubehag i arme, hænder, ben, knæ, hofter eller led', 'smerter eller ubehag i ryg eller lænd', 'træthed', 'hovedpine', 'søvnbesvær, søvnproblemer', 'nedtrykthed, deprimeret, ulykkelig' og 'ængstelse, nervøsitet, uro og angst'.

Smerter eller ubehag kan i hverdagen være et udtryk for manifestationer af langvarige sygdomme, enkeltstående sygdomsepisoder eller som ganske almindeligt besvær, der enten kan udvikle sig til sygdom eller helt forsvinde igen.

Tabel 3.3.1 viser forekomsten af de otte former for smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage, opdelt på om borgeren har været meget eller lidt generet af den pågældende smerte eller ubehag. De hyppigst nævnte former for smerter eller ubehag – såvel meget eller lidt generende – er træthed (63,8 %), smerter eller ubehag i arme, hænder, ben, knæ, hofter eller led (56,5 %), smerter eller ubehag i ryg eller lænd (52,3 %) og smerter eller ubehag i skulder eller nakke (51,9 %).

Forekomsten af meget generende smerter eller ubehag er højere blandt kvinder end blandt mænd for alle former for smerter eller ubehag (tabel 3.3.2). Overordnet stiger andelen med smerter eller ubehag i ryg eller lænd med stigende alder for både mænd og kvinder. Forekomsten af hovedpine blandt kvinder falder overordnet med stigende alder. Køn og alder har således stor betydning for forekomsten af de forskellige former for smerter og ubehag.

Tabel 3.3.1 Andel med meget eller lidt generende smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage. Procent

	Meget generet	Lidt generet	I alt	Antal svarpersoner
Smerter eller ubehag i skulder eller nakke	14,8	37,1	51,9	35.494
Smerter eller ubehag i arme, hænder, ben, knæ, hofter eller led	17,4	39,0	56,5	35.563
Smerter eller ubehag i ryg eller lænd	15,3	37,0	52,3	35.516
Træthed	17,5	46,4	63,8	35.601
Hovedpine	7,3	27,7	35,1	35.417
Søvnbesvær, søvnproblemer	12,0	29,9	42,0	35.612
Nedtrykthed, deprimeret, ulykkelig	6,6	23,7	30,3	35.656
Ængstelse, nervøsitet, uro og angst	5,8	21,3	27,1	35.699

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.3.2 Andel med meget generende smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Smerter eller ubehag i skulder eller nakke	6,6	8,4	11,3	14,0	13,8	9,0	9,7	10,7
Smerter eller ubehag i arme, hænder, ben, knæ, hofter eller led	6,8	9,2	12,7	16,4	19,0	15,9	21,4	14,2
Smerter eller ubehag i ryg eller lænd	7,9	10,4	12,4	13,8	14,8	12,0	16,9	12,4
Træthed	13,0	14,4	13,4	13,5	12,2	9,4	15,0	12,9
Hovedpine	4,5	5,1	5,3	5,4	3,7	2,7	2,8	4,4
Søvnbesvær, søvnproblemer	8,4	9,3	9,5	12,2	10,0	7,6	7,8	9,5
Nedtrykthed, deprimeret, ulykkelig	5,2	6,4	5,6	6,5	4,9	3,7	3,3	5,2
Ængstelse, nervøsitet, uro og angst	2,9	5,9	5,2	6,2	4,6	2,6	2,9	4,5
Kvinder								
Smerter eller ubehag i skulder eller nakke	15,9	14,8	20,5	24,1	20,4	15,9	17,6	18,9
Smerter eller ubehag i arme, hænder, ben, knæ, hofter eller led	11,6	9,5	16,8	24,5	23,6	25,1	33,3	20,6
Smerter eller ubehag i ryg eller lænd	15,4	12,0	15,6	18,8	19,3	19,5	26,9	18,1
Træthed	28,9	26,3	23,5	23,6	17,1	13,5	21,4	22,0
Hovedpine	13,7	12,5	13,5	12,8	7,7	4,7	4,5	10,2
Søvnbesvær, søvnproblemer	15,8	12,2	13,2	16,6	15,4	13,5	14,3	14,6
Nedtrykthed, deprimeret, ulykkelig	12,1	8,9	7,2	9,5	6,3	4,8	6,3	7,9
Ængstelse, nervøsitet, uro og angst	8,2	7,4	6,6	9,1	6,5	5,1	6,7	7,2

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.3.3 Andel med meget generende smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage i 2010 og 2013. Procent

	2010	2013
Smerter eller ubehag i skulder eller nakke	13,3	14,8
Smerter eller ubehag i arme, hænder, ben, knæ, hofter eller led	15,5	17,4
Smerter eller ubehag i ryg eller lænd	14,3	15,3
Træthed	15,1	17,5
Hovedpine	6,5	7,3
Søvnbesvær, søvnproblemer	10,2	12,0
Nedtrykthed, deprimeret, ulykkelig	5,6	6,6
Ængstelse, nervøsitet, uro og angst	4,6	5,8

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Forekomsten af borgere med meget generende smerter eller ubehag i hhv. 2010 og 2013 fremgår af tabel 3.3.3. Der ses en lille stigning i forekomsten af alle former for smerter og ubehag i perioden.

I den følgende opslagstabel gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der har været meget generet af smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage.

Tabel 3.3.4 Meget generende smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	36,6	1		35.967
	2013	40,3	1,17	(1,13;1,22)	36.042
Mænd	16-24 år	31,4	0,82	(0,71;0,95)	1.753
	25-34 år	32,6	0,87	(0,74;1,02)	1.298
	35-44 år	34,2	0,93	(0,81;1,07)	2.261
	45-54 år	35,8	1		3.204
	55-64 år	36,5	1,03	(0,91;1,16)	3.411
	65-74 år	29,8	0,76	(0,67;0,86)	3.264
	≥75 år	37,9	1,09	(0,95;1,26)	1.784
	Alle mænd	34,0			16.975
Kvinder	16-24 år	50,3	1,04	(0,92;1,19)	2.110
	25-34 år	46,1	0,88	(0,77;1,01)	1.507
	35-44 år	45,3	0,85	(0,76;0,97)	2.591
	45-54 år	49,2	1		3.569
	55-64 år	43,5	0,79	(0,71;0,89)	3.649
	65-74 år	41,4	0,73	(0,65;0,82)	3.385
	≥75 år	49,9	1,03	(0,90;1,17)	2.256
	Alle kvinder	46,5			19.067
Uddannelse	Under uddannelse	40,5			2.705
	Grundskole	50,4	2,11	(1,90;2,34)	3.900
	Kort uddannelse	40,3	1,31	(1,21;1,42)	13.923
	Kort videregående uddannelse	34,6	1,06	(0,94;1,20)	2.459
	Mellemlang videregående uddannelse	35,5	1		6.686
	Lang videregående uddannelse	29,5	0,80	(0,70;0,92)	1.909
	Anden uddannelse	46,6	1,80	(1,56;2,09)	1.411
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	34,2	1		16.550
	Arbejdsløse	38,1	1,19	(1,02;1,40)	1.326
	Førtidspensionister	78,1	7,37	(6,31;8,61)	1.630
	Andre uden for arbejdsmarkedet	80,0	8,02	(6,57;9,80)	1.073
	Efterlønsmodtagere	31,3			1.433
	Alderspensionister	39,6			10.689
Samlivsstatus	Samboende	37,4	1		24.870
	Enlige	45,0	1,43	(1,34;1,52)	11.172
Etnisk baggrund	Dansk	39,4	1		34.064
	Anden vestlig	43,0	1,16	(1,00;1,35)	1.044
	Ikke-vestlig	55,5	1,91	(1,64;2,24)	934

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 40,3 % af borgerne i Region Syddanmark har været meget generet af smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage. En person er defineret som værende meget generet af smerter eller ubehag, såfremt blot et enkelt symptom er angivet som værende meget generende. Forekomsten er i alle aldersgrupper højere blandt kvinder end blandt mænd. Der er ingen systematiske forskelle i forekomsten mellem de forskellige aldersgrupper.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere med meget generende smerter eller ubehag. Forekomsten er højest blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (50,4 %) og lavest blandt borgere med en lang videregående uddannelse (29,5 %).

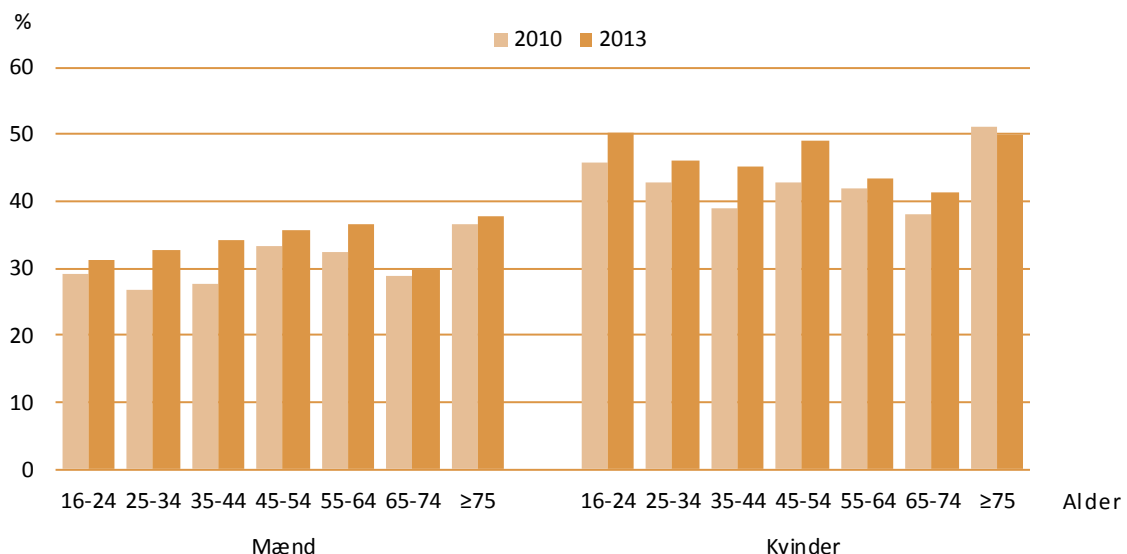
Erhvervsmæssig stilling: Forekomsten af borgere med meget generende smerter eller ubehag er markant højere blandt førtidspensionister (78,1 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (80,0 %) sammenlignet med beskæftigede (34,2 %). Blandt arbejdsløse er forekomsten 38,1 %.

Samlivsstatus: Der er en større andel blandt enlige (45,0 %) end blandt samboende (37,4 %), der har været meget generet af smerter eller ubehag.

Etnisk baggrund: Forekomsten af borgere med meget generende smerter eller ubehag er højere i gruppen med ikke-vestlig baggrund (55,5 %) end i gruppen med dansk baggrund (39,4 %). I gruppen med anden vestlig baggrund er forekomsten 43,0 %.

Udvikling: Andelen af borgere i Region Syddanmark, der har været meget generet af smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage, er steget fra 36,6 % i 2010 til 40,3 % i 2013. Stigningen ses i alle aldersgrupper hos både mænd og kvinder med undtagelse af kvinder i alderen 75 år eller derover. Endvidere ses stigningen i alle uddannelsesgrupper (data ikke vist). Udviklingen inden for grupper med forskellig etnisk baggrund indikerer, at der især er sket en stigning blandt borgere med dansk baggrund (data ikke vist).

Figur 3.3.1 Andel, der har været meget generet af smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 3.3.5 Meget generende smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	40,8	13.600	1,04	(0,94;1,16)	1,03	(0,93;1,15)
Billund	38,5	8.100	0,95	(0,85;1,06)	0,92	(0,82;1,03)
Esbjerg	41,2	38.700	1,05	(0,94;1,17)	1,06	(0,95;1,19)
Fanø	36,1	1.000	0,87	(0,74;1,01)	0,95	(0,82;1,11)
Faaborg-Midtfyn	42,7	17.900	1,14	(1,03;1,27)	1,14	(1,02;1,26)
Fredericia	42,4	17.200	1,10	(0,99;1,23)	1,11	(0,99;1,23)
Haderslev	41,0	18.700	1,04	(0,93;1,16)	1,01	(0,91;1,13)
Kerteminde	40,3	7.800	0,99	(0,88;1,10)	0,98	(0,88;1,10)
Kolding	42,0	30.200	1,10	(0,99;1,23)	1,11	(1,00;1,24)
Langeland	40,4	4.500	1,03	(0,92;1,15)	1,00	(0,89;1,12)
Middelfart	39,4	11.900	0,98	(0,88;1,10)	1,00	(0,89;1,11)
Nordfyns	40,2	9.500	0,99	(0,89;1,11)	0,97	(0,87;1,08)
Nyborg	42,0	10.800	1,13	(1,02;1,26)	1,12	(1,01;1,25)
Odense	40,1	63.900	0,99	(0,91;1,07)	1,03	(0,95;1,11)
Svendborg	39,9	19.100	1,00	(0,89;1,11)	1,03	(0,92;1,14)
Sønderborg	39,2	24.200	0,96	(0,86;1,07)	0,97	(0,87;1,08)
Tønder	37,9	12.000	0,88	(0,79;0,98)	0,85	(0,76;0,95)
Varde	35,2	14.100	0,84	(0,75;0,93)	0,82	(0,73;0,91)
Vejen	39,8	13.500	1,03	(0,92;1,15)	1,00	(0,89;1,11)
Vejle	39,0	33.800	0,92	(0,82;1,03)	0,94	(0,84;1,05)
Ærø	37,3	2.100	0,91	(0,81;1,02)	0,92	(0,81;1,03)
Aabenraa	42,8	20.600	1,13	(1,02;1,26)	1,14	(1,02;1,27)
Region Syddanmark	40,3	393.100	1		1	

¹Justeret for køn og alder

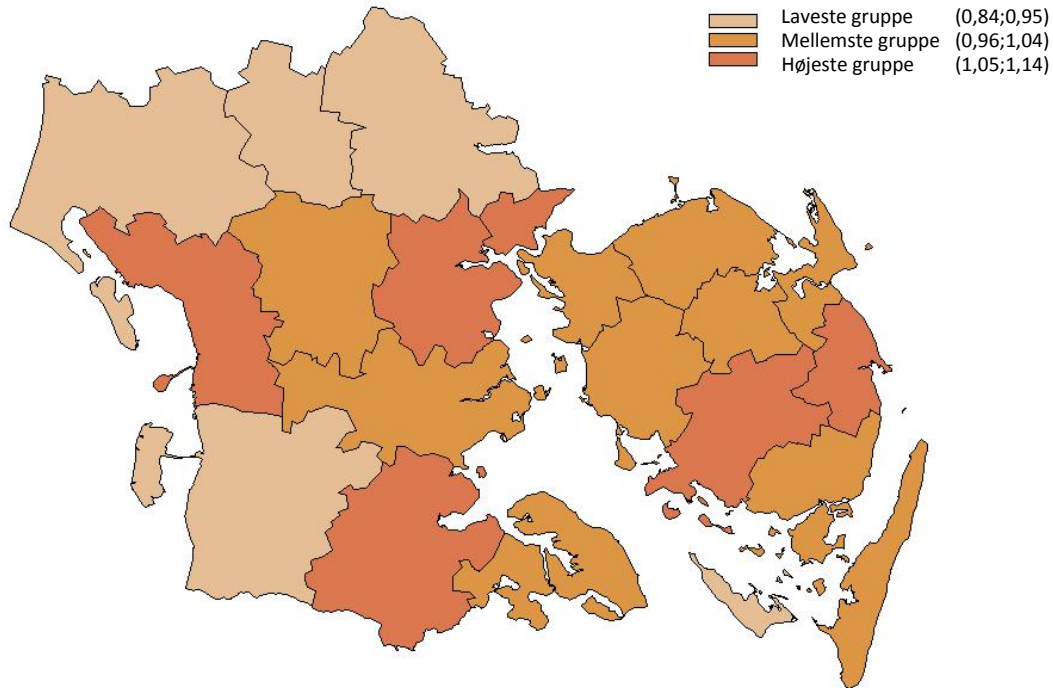
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses relativt små kommunale forskelle i forekomsten af borgere, der har været meget generet af smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage. I Aabenraa Kommune (42,8 %), Faaborg-Midtfyn Kommune (42,7 %), Kolding Kommune (42,0 %) og Nyborg Kommune (42,0 %) ses de højeste forekomster, og i Varde Kommune (35,2 %) ses den laveste forekomst. Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses der ligeledes ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 er der i Region Syddanmark sket en stigning på 3,7 procentpoint i andelen, der har været meget generet af smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage. Der er sket en stigning i alle kommuner med undtagelse af Fanø Kommune, Langeland Kommune og Tønder Kommune. De største stigninger ses i Fredericia Kommune (7,5 procentpoint), Svendborg Kommune (7,4 procentpoint) og Faaborg-Midtfyn Kommune (7,0 procentpoint). Det skal dog bemærkes, at andelen, der har været meget generet af smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage, var relativt lav i Svendborg Kommune i 2010.

Figur 3.3.2 Forekomsten af borgere, der har været meget generet af smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.3.6 Andelen med meget generende smerter eller ubehag inden for de seneste 14 dage. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser.

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	36,3	40,8	4,5	(1,1;7,8)
Billund	33,3	38,5	5,2	(1,8;8,5)
Esbjerg	37,8	41,2	3,4	(-0,0;6,9)
Fanø	38,5	36,1	-2,4	(-7,1;2,3)
Faaborg-Midtfyn	35,6	42,7	7,0	(3,7;10,4)
Fredericia	34,9	42,4	7,5	(4,1;10,9)
Haderslev	38,4	41,0	2,6	(-0,8;6,0)
Kerteminde	36,4	40,3	3,8	(0,5;7,2)
Kolding	37,8	42,0	4,2	(0,8;7,7)
Langeland	40,7	40,4	-0,3	(-3,7;3,1)
Middelfart	35,4	39,4	4,1	(0,8;7,3)
Nordfyns	35,8	40,2	4,5	(1,1;7,8)
Nyborg	37,4	42,0	4,6	(1,2;8,0)
Odense	39,6	40,1	0,5	(-1,9;2,9)
Svendborg	32,5	39,9	7,4	(4,2;10,7)
Sønderborg	35,6	39,2	3,6	(0,3;7,0)
Tønder	39,2	37,9	-1,3	(-4,7;2,0)
Varde	32,8	35,2	2,4	(-0,9;5,7)
Vejen	35,4	39,8	4,5	(1,1;7,8)
Vejle	34,2	39,0	4,8	(1,5;8,1)
Ærø	34,0	37,3	3,3	(-0,1;6,8)
Aabenraa	36,4	42,8	6,4	(3,1;9,8)
Region Syddanmark	36,6	40,3	3,7	(3,0;4,4)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

3.4 Sygefravær

Dette afsnit omhandler sygefravær. Sygefravær kan have store konsekvenser både for den enkelte og for arbejdspladsen (1). Langvarigt sygefravær kan medføre isolation fra arbejdspladsen og kolleger samt tab af selvværd og identitet. Langvarigt sygefravær øger desuden risikoen for helt at miste tilknytningen til arbejdsmarkedet (1). For personer, der er på arbejdsmarkedet, er kolleger en vigtig del af det sociale netværk, og dette netværk kan falde bort som følge af et langvarigt sygefravær. Marginalisering og udstødelse fra arbejdsmarkedet kan således være forbundet med forringelse af det personlige netværk.

I tilfælde af sygdom er den enkelte således meget sårbar, ikke blot fysisk, men også på det psykosociale plan. For arbejdspladsen kan sygefravær betyde planlægningsproblemer, udgifter til eventuel vikardækning og øget belastning af kolleger.

Der er store omkostninger forbundet med sygefravær. Både for den enkelte, landets virksomheder og for samfundet. I Danmark er der hver dag ca. 150.000 personer sygemeldt (1). Det svarer til ca. fem procent af arbejdsstyrken.

De samlede udgifter til sygedagpenge og løn under sygdom er ca. 37 milliarder kroner om året (1). Oven i skal lægges udgifter i sundhedssektoren og værdien af det arbejde, som ikke bliver udført, fordi medarbejderen er syg.

I nærværende undersøgelse er sygefravær belyst ved følgende spørgsmål: 'Hvor mange dage har du måttet blive hjemme fra arbejde på grund af sygdom, skader eller gener inden for de seneste 14 dage og inden for det seneste år?'. Det var muligt at angive fra 0 til 14 dage på det første spørgsmål og fra 0 til 365 dage på det andet spørgsmål. Det var også muligt at svare: 'Jeg har ikke arbejde'. Sygefravær pga. børns sygdom er ikke medregnet.

Sygefravær inden for de seneste 14 dage er en indikator på en persons aktuelle sundhedstilstand, mens sygefravær inden for det seneste år er en indikator for en persons sundhedstilstand over en længere periode.

Det skal bemærkes, at analyserne kun er gennemført for erhvervsaktive borgere i aldersgruppen 16-64 år, da det ikke er relevant at inddrage fx førtidspensionister og alderspensionister i forhold til sygefravær. I alt angiver 16,6 % af de erhvervsaktive borgere i alderen 16-64 år i Region Syddanmark, at de har haft sygefravær inden for de seneste 14 dage, mens 4,4 % har haft langvarigt sygefravær inden for det seneste år (defineret som mere end 25 sygedage).

Overordnet ses der ingen nævneværdige forskelle i andelen med sygefravær inden for de seneste 14 dage i forhold til sundhedsadfærd og BMI (tabel 3.4.1). Dog er andelen med langvarigt sygefravær inden for det seneste år større blandt borgere, der er svært overvægtige (6,4 %), end blandt borgere, der er normalvægtige (3,6 %). Endvidere er der en lidt større andel med langvarigt sygefravær blandt dagligrygere (5,8 %) sammenlignet med borgere, der aldrig har røget (3,8 %). For de øvrige indikatorer for sundhedsadfærd er forskellene små.

Tabel 3.4.2 viser, at andelen med sygefravær inden for de seneste 14 dage er større blandt offentligt ansatte (19,6 %) end blandt privatansatte (15,2 %). Der ses dog ingen nævneværdig forskel i andelen med langvarigt sygefravær inden for det seneste år mellem offentligt ansatte (5,0 %) og privatansatte (4,0 %).

I forhold til kortvarigt sygefravær ses en tendens til, at forekomsten er højere, når man har et dårligt psykisk arbejdsmiljø, end hvis man har et godt psykisk arbejdsmiljø (tabel 3.4.3). I forhold til langvarigt sygefravær ses ingen nævneværdige forskelle.

Tabel 3.4.1 Sygefravær i forhold til sundhedsadfærd og BMI blandt erhvervsaktive i aldersgruppen 16-64 år. Køns- og aldersjusteret procent

	Sygefravær inden for de seneste 14 dage	Langvarigt sygefravær inden for det seneste år
Svær overvægt	18,8	6,4
Normalvægt	15,7	3,6
Overskrider højrisikogrænsen i forbindelse med alkoholindtagelse	13,7	4,6
Overskrider ikke højrisikogrænsen i forbindelse med alkoholindtagelse	16,7	4,3
Stillesiddende fritidsaktivitet	19,8	5,3
Ikke stillesiddende fritidsaktivitet	16,1	4,3
Dagligt ryger	20,4	5,8
Aldrig ryger	15,1	3,8
Usundt kostmønster	17,1	5,0
Ikke usundt kostmønster	16,4	4,4

*Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013***Tabel 3.4.2** Sygefravær, i forhold til hvorvidt man er offentligt eller privat ansat, blandt erhvervsaktive i aldersgruppen 16-64 år. Køns- og aldersjusteret procent

	Sygefravær inden for de seneste 14 dage	Langvarigt sygefravær inden for det seneste år
Offentlig ansat	19,6	5,0
Privat ansat	15,2	4,0

*Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013***Tabel 3.4.3** Sygefravær i forhold til psykisk arbejdsmiljø blandt erhvervsaktive i aldersgruppen 16-64 år. Køns- og aldersjusteret procent

	Hvor ofte sker det, at du ikke når alle dine arbejdsopgaver?		Hvor ofte har du indflydelse på, hvad du laver på dit arbejde?	
	Altid eller ofte	Sommetider, sjældent eller aldrig (næsten aldrig)	Altid eller ofte	Sommetider, sjældent eller aldrig (næsten aldrig)
Sygefravær inden for de seneste 14 dage	21,5	15,8	15,7	19,1
Langvarigt sygefravær inden for det seneste år	4,6	4,3	4,2	5,3

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

I de følgende opslagstabeller gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der henholdsvis har haft sygefravær inden for de seneste 14 dage og langvarigt sygefravær inden for det seneste år.

Referencer

1. Regeringen. Sygefravær – en fælles udfordring. Regeringens handlingsplan for at nedbringe sygefraværet. København: Beskæftigelsesministeriet, 2008.

Tabel 3.4.4 Sygefravær inden for de seneste 14 dage. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarpersoner ²
År	2010	14,4	1		15.787
	2013	16,6	1,19	(1,11;1,29)	15.617
Mænd	16-24 år	16,9	1,37	(0,93;2,00)	298
	25-34 år	14,2	1,11	(0,87;1,42)	963
	35-44 år	15,6	1,24	(1,02;1,51)	1.893
	45-54 år	13,0	1		2.595
	55-64 år	13,2	1,02	(0,83;1,26)	1.941
	Alle mænd	14,2			7.690
Kvinder	16-24 år	29,0	2,10	(1,52;2,91)	330
	25-34 år	19,5	1,24	(1,01;1,54)	1.019
	35-44 år	22,4	1,49	(1,25;1,77)	2.037
	45-54 år	16,3	1		2.775
	55-64 år	15,8	0,96	(0,80;1,16)	1.766
	Alle kvinder	19,2			7.927
Uddannelse	Grundskole	15,2	0,84	(0,63;1,12)	631
	Kort uddannelse	16,1	0,81	(0,71;0,92)	7.323
	Kort videregående uddannelse	13,6	0,68	(0,56;0,82)	1.481
	Mellemlang videregående uddannelse	19,8	1		4.015
	Lang videregående uddannelse	13,2	0,65	(0,53;0,80)	1.310
	Anden uddannelse	15,6	0,83	(0,60;1,15)	463
Samlivsstatus	Samboende	16,0	1		12.696
	Enlige	18,3	1,13	(0,99;1,29)	2.921
Etnisk baggrund	Dansk	16,4	1		14.835
	Anden vestlig	16,0	0,94	(0,70;1,26)	447
	Ikke-vestlig	20,6	1,26	(0,91;1,73)	335

¹Justeret for køn og alder

²Forekomsten af denne indikator er kun baseret på erhvervsaktive i aldersgruppen 16-64 år og er dermed mere usikker end forekomster baseret på alle svarpersoner

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt angiver 16,6 % af de erhvervsaktive borgere i alderen 16-64 år i Region Syddanmark, at de har haft sygefravær inden for de seneste 14 dage. I alle aldersgrupper er andelen mindre blandt mænd end blandt kvinder. Andelen er størst blandt kvinder i aldersgruppen 16-24 år (29,0 %).

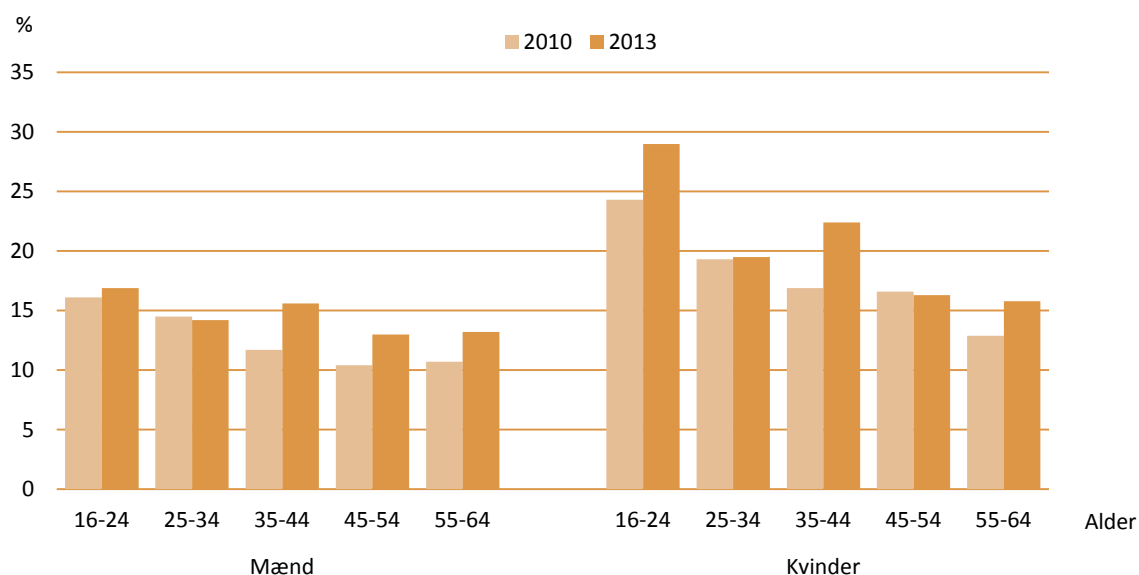
Uddannelse: Der ses ikke nogen klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere med sygefravær inden for de seneste 14 dage.

Samlivsstatus: Der ses ingen nævneværdig forskel i andelen med sygefravær inden for de seneste 14 dage mellem samboende (16,0 %) og enlige (18,3 %).

Etnisk baggrund: Der ses ingen nævneværdige forskelle i forekomsten af sygefravær inden for de seneste 14 dage mellem borgere med dansk, anden vestlig eller ikke-vestlig baggrund.

Udvikling: Overordnet er andelen med sygefravær inden for de seneste 14 dage steget fra 14,4 % i 2010 til 16,6 % i 2013. Stigningen ses i alle køns- og aldersgrupper med undtagelse af mænd i alderen 25-34 år og kvinder i aldersgrupperne 25-34 år og 45-54 år, hvor andelen stort set er uændret. Stigningen ses i alle uddannelsesgrupper (data ikke vist). Udviklingen inden for grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 3.4.1 Andel med sygefravær inden for de seneste 14 dage, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. 2010-2013. Procent

Tabel 3.4.5 Sygefravær inden for de seneste 14 dage. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	15,5	2.400	0,95	(0,78;1,16)	0,95	(0,78;1,16)
Billund	17,1	1.900	1,09	(0,89;1,33)	1,09	(0,89;1,33)
Esbjerg	18,6	8.200	1,19	(0,97;1,45)	1,17	(0,96;1,43)
Fanø	14,9	200	0,89	(0,65;1,22)	0,88	(0,64;1,21)
Faaborg-Midtfyn	18,6	3.600	1,15	(0,94;1,40)	1,16	(0,95;1,42)
Fredericia	18,1	3.400	1,11	(0,91;1,36)	1,12	(0,91;1,37)
Haderslev	15,1	3.100	0,94	(0,76;1,17)	0,94	(0,76;1,17)
Kerteminde	18,9	1.700	1,19	(0,97;1,46)	1,19	(0,97;1,46)
Kolding	15,6	5.500	0,92	(0,74;1,13)	0,93	(0,75;1,15)
Langeland	16,7	700	1,04	(0,82;1,32)	1,04	(0,82;1,32)
Middelfart	17,1	2.500	1,05	(0,86;1,28)	1,05	(0,86;1,28)
Nordfyns	16,2	1.800	0,98	(0,80;1,21)	0,98	(0,80;1,21)
Nyborg	15,8	1.800	0,97	(0,78;1,21)	0,97	(0,78;1,21)
Odense	16,0	11.400	0,97	(0,83;1,13)	0,97	(0,83;1,14)
Svendborg	17,7	3.900	1,11	(0,91;1,35)	1,09	(0,90;1,33)
Sønderborg	17,6	4.900	1,10	(0,90;1,35)	1,11	(0,91;1,36)
Tønder	11,9	1.800	0,72	(0,57;0,92)	0,72	(0,57;0,92)
Varde	14,8	3.000	0,90	(0,73;1,11)	0,90	(0,73;1,11)
Vejen	17,6	3.000	1,13	(0,93;1,37)	1,13	(0,93;1,38)
Vejle	17,6	7.700	1,08	(0,88;1,31)	1,07	(0,88;1,30)
Ærø	14,3	300	0,88	(0,68;1,13)	0,88	(0,68;1,13)
Aabenraa	13,3	3.000	0,81	(0,64;1,01)	0,82	(0,65;1,02)
Region Syddanmark	16,6	75.800	1		1	

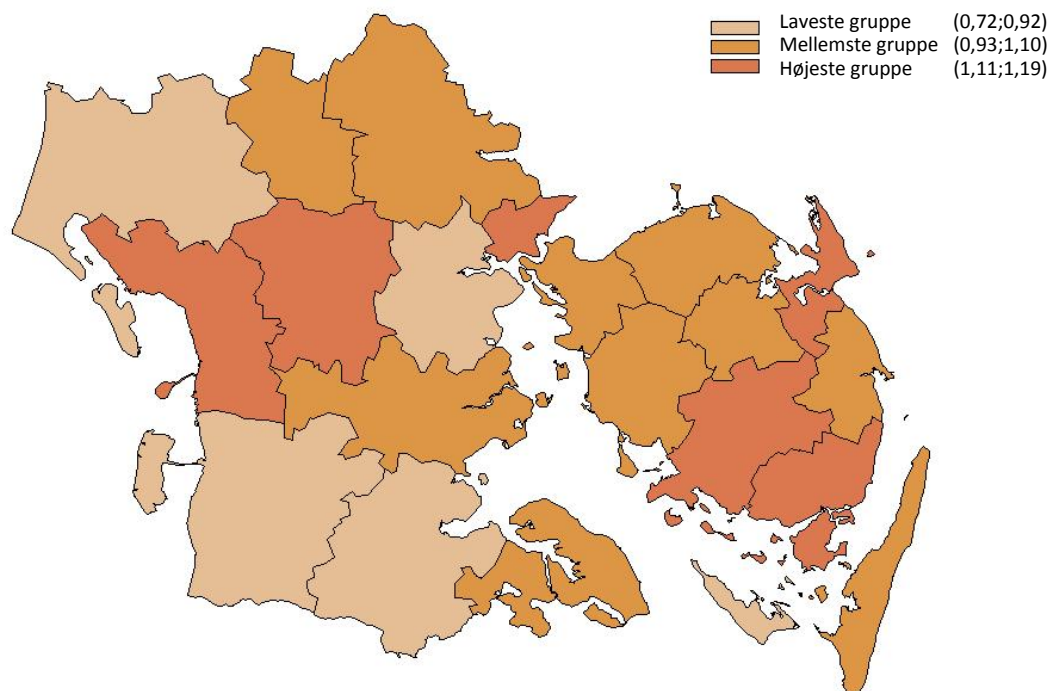
¹Justeret for køn og alder²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der er relativt små forskelle i forekomsten af erhvervsaktive borgere med sygefravær inden for de seneste 14 dage mellem kommunerne. De højeste forekomster ses i Kerteminde Kommune (18,9 %), Esbjerg Kommune (18,6 %) og Faaborg-Midtfyn Kommune (18,6 %), og den laveste forekomst ses i Tønder Kommune (11,9 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 er der i Region Syddanmark sket en stigning på 2,2 procentpoint i andelen med sygefravær inden for de seneste 14 dage. Der er dog variation mellem kommunerne. Variationen spænder fra et fald på 4,2 procentpoint i Aabenraa Kommune til en stigning på 5,8 procentpoint i Fredericia Kommune. Det skal dog bemærkes, at andelen var relativt høj i Aabenraa Kommune og relativt lav i Fredericia Kommune i 2010.

Figur 3.4.2 Forekomsten af borgere med sygefravær inden for de seneste 14 dage i kommunerne i Region Syddanmark. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.4.6 Andel med sygefravær inden for de seneste 14 dage. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	16,1	15,5	-0,6	(-4,4;3,1)
Billund	12,0	17,1	5,0	(1,4;8,7)
Esbjerg	13,5	18,6	5,1	(1,3;8,9)
Fanø	16,0	14,9	-1,1	(-6,6;4,4)
Faaborg-Midtfyn	14,8	18,6	3,9	(-0,0;7,8)
Fredericia	12,3	18,1	5,8	(2,1;9,6)
Haderslev	16,0	15,1	-0,9	(-4,7;2,9)
Kerteminde	13,8	18,9	5,1	(1,2;9,0)
Kolding	14,9	15,6	0,7	(-2,9;4,4)
Langeland	13,9	16,7	2,8	(-1,4;7,0)
Middelfart	13,6	17,1	3,5	(-0,2;7,2)
Nordfyns	14,5	16,2	1,8	(-2,0;5,5)
Nyborg	14,8	15,8	1,0	(-2,8;4,8)
Odense	16,0	16,0	0,0	(-2,8;2,7)
Svendborg	14,8	17,7	2,9	(-0,9;6,7)
Sønderborg	15,0	17,6	2,7	(-1,3;6,6)
Tønder	13,4	11,9	-1,6	(-5,1;2,0)
Varde	11,9	14,8	2,9	(-0,6;6,3)
Vejen	13,0	17,6	4,5	(0,9;8,2)
Vejle	12,6	17,6	5,1	(1,5;8,7)
Ærø	13,5	14,3	0,7	(-3,5;5,0)
Aabenraa	17,5	13,3	-4,2	(-7,9;-0,5)
Region Syddanmark	14,4	16,6	2,2	(1,4;3,0)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.4.7 Langvarigt sygefravær inden for det seneste år. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarpersoner ²
År	2010	4,7	1		16.182
	2013	4,4	0,93	(0,82;1,05)	15.773
Mænd	16-24 år	6,2	1,57	(0,83;2,97)	302
	25-34 år	1,7	0,42	(0,24;0,74)	970
	35-44 år	3,9	0,98	(0,69;1,40)	1.909
	45-54 år	4,0	1		2.612
	55-64 år	4,8	1,20	(0,86;1,67)	1.974
	Alle mænd	3,8			7.767
Kvinder	16-24 år	4,9	1,00	(0,47;2,14)	329
	25-34 år	5,1	1,04	(0,72;1,52)	1.016
	35-44 år	5,2	1,05	(0,78;1,42)	2.055
	45-54 år	4,9	1		2.811
	55-64 år	5,1	1,03	(0,75;1,41)	1.795
	Alle kvinder	5,1			8.006
Uddannelse	Grundskole	5,2	1,29	(0,80;2,06)	661
	Kort uddannelse	4,8	1,07	(0,86;1,33)	7.423
	Kort videregående uddannelse	3,6	0,83	(0,57;1,20)	1.492
	Mellemlang videregående uddannelse	4,4	1		4.007
	Lang videregående uddannelse	2,9	0,67	(0,45;1,00)	1.311
	Anden uddannelse	3,3	0,84	(0,46;1,55)	474
Samlivsstatus	Samboende	4,2	1		12.820
	Enlige	4,9	1,17	(0,92;1,47)	2.953
Etnisk baggrund	Dansk	4,5	1		14.985
	Anden vestlig	4,5	1,02	(0,62;1,67)	457
	Ikke-vestlig	2,7	0,61	(0,28;1,32)	331

¹Justeret for køn og alder

²Forekomsten af denne indikator er kun baseret på erhvervsaktive i aldersgruppen 16-64 år og er dermed mere usikker end forekomster baseret på alle svarpersoner

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt angiver 4,4 % af de erhvervsaktive borgere i alderen 16-64 år i Region Syddanmark, at de har haft et langvarigt sygefravær (defineret som mere end 25 sygedage) inden for det seneste år. Andelen er lidt større blandt kvinder (5,1 %) end blandt mænd (3,8 %). Med undtagelse af den yngste aldersgruppe (16-24 år) stiger andelen med stigende alder blandt mænd. Blandt kvinder ses der ingen nævneværdig forskel mellem aldersgrupperne.

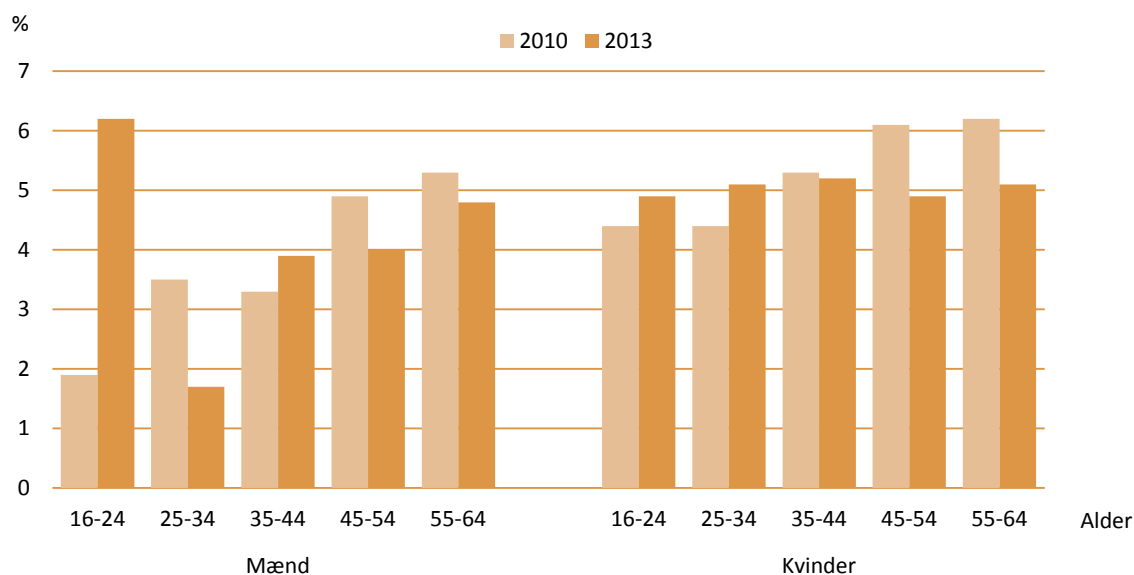
Uddannelse: Forekomsten af erhvervsaktive borgere med langvarigt sygefravær er højest i gruppen med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (5,2 %) og lavest i gruppen med en lang videregående uddannelse (2,9 %).

Samlivsstatus: Der ses ingen nævneværdig forskel i andelen af erhvervsaktive borgere med langvarigt sygefravær mellem samboende (4,2 %) og enlige (4,9 %).

Etnisk baggrund: Der ses ingen betydelig forskel i andelen med langvarigt sygefravær mellem borgere med dansk, anden vestlig eller ikke-vestlig baggrund.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 er andelen af erhvervsaktive borgere med langvarigt sygefravær inden for det seneste år i Region Syddanmark nogenlunde konstant. Udviklingen i de enkelte køns- og aldersgrupper viser dog et noget usystematisk billede. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser heller ikke et systematisk billede (data ikke vist).

Figur 3.4.3 Andel med langvarigt sygefravær inden for det seneste år blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Procent

Tabel 3.4.8 Langvarigt sygefravær inden for det seneste år. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	3,0	500	0,70	(0,47;1,05)	0,69	(0,46;1,04)
Billund	3,8	400	0,91	(0,61;1,35)	0,89	(0,60;1,32)
Esbjerg	4,4	2.000	1,05	(0,73;1,50)	1,05	(0,73;1,50)
Fanø	3,9	<100	0,90	(0,52;1,58)	0,94	(0,54;1,64)
Faaborg-Midtfyn	6,0	1.100	1,42	(1,05;1,94)	1,42	(1,04;1,93)
Fredericia	4,4	800	0,99	(0,68;1,43)	1,00	(0,69;1,45)
Haderslev	4,8	1.000	1,05	(0,74;1,49)	1,04	(0,73;1,47)
Kerteminde	5,8	500	1,36	(0,97;1,91)	1,35	(0,96;1,90)
Kolding	3,6	1.300	0,85	(0,57;1,28)	0,86	(0,58;1,29)
Langeland	4,8	200	1,16	(0,79;1,72)	1,13	(0,77;1,67)
Middelfart	4,6	700	1,08	(0,76;1,53)	1,09	(0,77;1,54)
Nordfyns	3,8	400	0,79	(0,52;1,21)	0,79	(0,52;1,21)
Nyborg	4,1	500	0,99	(0,67;1,46)	0,98	(0,67;1,45)
Odense	4,4	3.100	1,04	(0,79;1,36)	1,06	(0,81;1,40)
Svendborg	5,1	1.100	1,13	(0,80;1,60)	1,15	(0,81;1,64)
Sønderborg	4,6	1.300	1,05	(0,73;1,50)	1,05	(0,73;1,51)
Tønder	4,7	700	1,05	(0,72;1,53)	1,02	(0,69;1,49)
Varde	3,0	600	0,69	(0,45;1,05)	0,68	(0,45;1,04)
Vejle	4,5	800	1,08	(0,77;1,53)	1,07	(0,76;1,51)
Vejle	4,5	2.000	1,04	(0,72;1,51)	1,05	(0,73;1,53)
Ærø	4,1	100	0,96	(0,64;1,44)	0,95	(0,63;1,43)
Aabenraa	4,7	1.100	1,04	(0,73;1,48)	1,04	(0,73;1,49)
Region Syddanmark	4,4	20.200	1		1	

¹Justeret for køn og alder

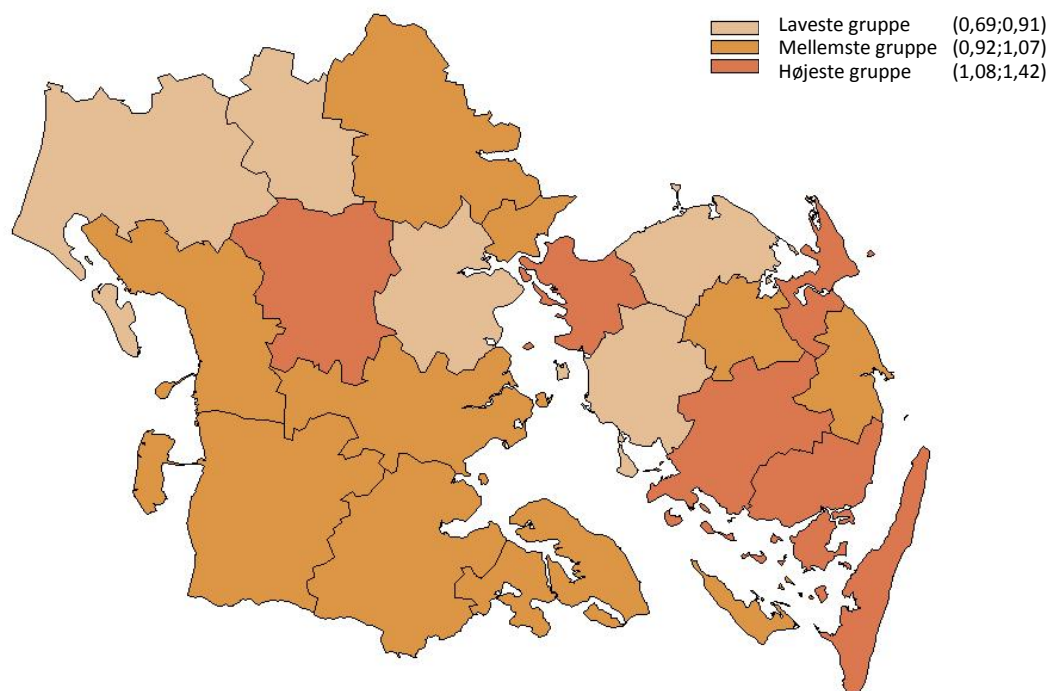
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Andelen af erhvervsaktive borgere med langvarigt sygefravær (defineret som mere end 25 sygedage) inden for det seneste år varierer kun lidt mellem kommunerne. De største andele ses i Faaborg-Midtfyn Kommune (6,0 %) og Kerteminde Kommune (5,8 %), og de mindste andele ses i Assens Kommune (3,0 %) og Varde Kommune (3,0 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der overordnet ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 ses der ingen nævneværdig ændring i andelen med langvarigt sygefravær i regionen som helhed. Der er dog variation på tværs af kommunerne. Der ses et relativt stort fald i Assens Kommune (3,5 procentpoint), Langeland Kommune (2,7 procentpoint), Nyborg Kommune (2,3 procentpoint) og Billund Kommune (2,1 procentpoint). Forekomsten var dog relativt høj i disse kommuner i 2010. Endvidere ses de største stigninger i Vejle Kommune (1,5 procentpoint) og Svendborg Kommune (1,4 procentpoint). Forekomsten var dog relativt lav i disse kommuner i 2010.

Figur 3.4.4 Forekomsten af borgere med langvarigt sygefravær inden for det seneste år i kommunerne i Region Syddanmark. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 3.4.9 Andel med langvarigt sygefravær inden for det seneste år. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	6,5	3,0	-3,5	(-5,7;-1,4)
Billund	5,9	3,8	-2,1	(-4,3;0,1)
Esbjerg	6,1	4,4	-1,7	(-4,0;0,6)
Fanø	4,3	3,9	-0,4	(-3,4;2,6)
Faaborg-Midtfyn	6,2	6,0	-0,3	(-2,8;2,2)
Fredericia	4,7	4,4	-0,3	(-2,5;1,8)
Haderslev	5,4	4,8	-0,6	(-2,9;1,7)
Kerteminde	5,9	5,8	-0,1	(-2,5;2,4)
Kolding	4,0	3,6	-0,4	(-2,3;1,6)
Langeland	7,5	4,8	-2,7	(-5,5;0,1)
Middelfart	5,4	4,6	-0,8	(-3,0;1,4)
Nordfyns	4,7	3,8	-0,9	(-3,0;1,2)
Nyborg	6,5	4,1	-2,3	(-4,7;0,0)
Odense	4,2	4,4	0,1	(-1,4;1,7)
Svendborg	3,6	5,1	1,4	(-0,7;3,5)
Sønderborg	4,8	4,6	-0,2	(-2,4;2,1)
Tønder	4,3	4,7	0,3	(-1,8;2,5)
Varde	3,2	3,0	-0,2	(-2,0;1,5)
Vejen	4,1	4,5	0,4	(-1,7;2,4)
Vejle	3,0	4,5	1,5	(-0,4;3,4)
Ærø	5,3	4,1	-1,2	(-3,8;1,3)
Aabenraa	3,9	4,7	0,9	(-1,2;2,9)
Region Syddanmark	4,7	4,4	-0,3	(-0,7;0,2)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

4 Sundhedsadfærd

- 4.1 Rygning
- 4.2 Alkohol
- 4.3 Kost
- 4.4 Fysisk aktivitet
- 4.5 Overvægt og undervægt
- 4.6 Ophobning af risikofaktorer

4.1 Rygning

Andelen af rygere i Danmark er faldende, men sammenlignet med andre nordiske lande er andelen af rygere stadig relativt stor i Danmark. Rygere har en øget risiko for udvikling af en lang række sygdomme – både dødelige og ikke-dødelige. For eksempel er rygning en af de vigtigste årsagsfaktorer til hjerte-kar-sygdomme, kræft, samt lunge- og luftvejssygdomme. Rygning kan desuden resultere i, at eksisterende sygdomme eller tilstande forværes. Beregninger viser, at rygning er en medvirkende årsag til knap 13.000 dødsfald om året, hvilket svarer til næsten hvert fjerde dødsfald i Danmark (2). Rygning er derfor også en af de væsentligste årsager til den relativt dårlige udvikling i danskeres middellevetid. Faldet i andelen af rygere har endvidere ikke været ligelig fordelt over uddannelsesgrupper. Således er der en større andel blandt personer med lang uddannelse end personer med kort uddannelse, der er holdt op med at ryge. Dette har resulteret i en stigende social ulighed i rygning. En undersøgelse om social ulighed i dødelighed viser, at rygning og alkohol for det første kan forklare størstedelen af den sociale ulighed i døde-

lighed, og for det andet kan forklare næsten hele den stigning, der har været i uligheden siden 1985 (1).

Uanset hvor meget man ryger, er det forbundet med en forhøjet sygdomsrisiko. Risikoen for en rygerelateret sygdom øges imidlertid med rygemængde, inhalering samt antallet af år, der er blevet røget. Storrygere lever gennemsnitlig 8-10 år kortere end aldrig-rygere, og smårygere lever gennemsnitlig fem år kortere end aldrig-rygere. Eksrygere lever omkring to år kortere end aldrig-rygere. Storrygere er her defineret som personer, der ryger 15 eller flere cigaretter om dagen, og smårygere er defineret som personer, der ryger 14 eller færre cigaretter om dagen (3). Rygning er således blandt de forebyggelige enkeltfaktorer, der betyder mest for folkesundheden i Danmark. En stor del af forebyggelsesindsatsen er placeret hos kommunerne, og som et led i forebyggelsesindsatsen har Sundhedsstyrelsen udarbejdet en række forebyggelsespakker – herunder en på tobaksområdet.

Tabel 4.1.1 Rygevaner blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Ryger dagligt	19,0	19,5	22,1	24,2	24,7	18,7	13,2	20,9
Ryger mindst én gang om ugen	4,5	2,6	1,8	1,2	1,2	1,3	0,5	1,9
Rygere sjældnere end hver uge	5,8	4,3	2,1	1,5	1,1	0,9	0,4	2,3
Har tidligere røget	8,7	17,3	21,9	28,7	41,2	48,9	60,5	30,5
Har aldrig røget	61,9	56,3	52,2	44,5	31,9	30,2	25,5	44,3
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.749	1.287	2.253	3.197	3.394	3.246	1.760	16.886
Kvinder								
Ryger dagligt	13,9	13,1	17,7	22,2	21,1	15,3	12,4	17,1
Ryger mindst én gang om ugen	2,9	1,6	1,4	1,3	1,1	0,8	0,6	1,4
Rygere sjældnere end hver uge	6,4	2,4	1,4	1,0	0,7	0,4	0,4	1,8
Har tidligere røget	9,3	19,1	24,1	29,5	36,1	35,0	38,3	27,5
Har aldrig røget	67,5	63,8	55,5	46,0	41,1	48,5	48,3	52,3
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.100	1.505	2.582	3.561	3.624	3.332	2.174	18.878

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Formålet med forebyggelsespakken er at understøtte kommunerne i deres arbejde med blandt andet at udarbejde planer og iværksætte indsatser, der kan medvirke til at begrænse andelen af rygere. Forebyggelsespakken indeholder blandt andet forslag til, hvordan kommunerne kan fremme rygestop, fremme røgfrie miljøer samt forebygge rygestart (4).

Beregninger viser, at kommunerne på landsplan afholder i alt 1.095 mio. kr. af sundhedsvæsenets nettoomkostninger som følge af rygning. For en gennemsnitskommune svarer det til 9,8 mio. kr. årligt. For kommunerne medfører rygning ifølge en opgørelse fra 2012 udgifter til 3.657 førtidspensioner (4).

I nærværende undersøgelse er borgerne blevet spurgt, om de ryger, og dagligrygerne er endvidere blevet spurgt om, hvor meget de i gennemsnit ryger om dagen.

I alt oplyser 19,0 % af befolkningen i Region Syddanmark, at de ryger dagligt, og 3,7 % angiver, at de ryger indimellem. Samlet er der således 22,7 %, der ryger, hvilket svarer til ca. 220.000 personer. I opgørelsen af dagligrygere indgår borgere, der enten ryger cigaretter, cerutter, cigarer og/eller pibe. I alt angiver 9,7 %, at de er storrygere.

Tabel 4.1.1 viser, at der er en større andel blandt mænd (20,9 %) end blandt kvinder, der ryger dagligt (17,1 %). Endvidere er der en lidt større andel blandt mænd (4,2 %) end blandt kvinder (3,2 %), der ryger indimellem. Andelen af dagligrygere er størst i aldersgrupperne 45-54 år og 55-64 år for både mænd og kvinder. Andelen, der ryger indimellem, er størst i den yngste aldersgruppe for både mænd og kvinder.

Tre ud af fire rygere (74,5 %) vil gerne holde op med at ryge. Andelen er stort set den samme blandt smårygere og storrygere og blandt kvinder og mænd (tabel 4.1.2).

Rygere, der gerne vil holde op med at ryge, er endvidere blevet spurgt, hvorvidt de gerne vil have støtte og hjælp til at gennemføre det (fx rygestopkursus, støtte fra egen læge). Blandt rygere, der

gerne vil holde op med at ryge, ønsker i alt 41,9 % støtte eller hjælp til rygestop. Blandt smårygere er der en mindre andel end blandt storrygere, der ønsker støtte eller hjælp til at holde op med at ryge (tabel 4.1.3).

Tabel 4.1.2 Andel, der gerne vil holde op med at ryge, blandt mænd og kvinder opdelt på smårygere og storrygere. Procent

	Smårygere	Storrygere
Mænd	75,8	74,0
Kvinder	75,3	73,2
Alle	75,5	73,7
Antal svarpersoner	2.642	3.134

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.1.3 Andel, der ønsker støtte eller hjælp til at holde op med at ryge, blandt rygere, der gerne vil holde op med at ryge. Mænd og kvinder opdelt på smårygere og storrygere. Procent

	Smårygere	Storrygere
Mænd	33,2	48,9
Kvinder	38,3	46,2
Alle	36,0	47,8
Antal svarpersoner	1.901	2.263

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Der ses ingen nævneværdig forskel i andelen, der gerne vil holde op med at ryge, blandt rygere, der bor sammen med en ryger (73,0 %), og blandt rygere, der ikke bor sammen med en ryger (75,9 %). Derimod er der en større andel storrygere blandt rygere, der bor sammen med en ryger (58,5 %), end blandt rygere, der ikke bor sammen med en ryger (45,7 %). I opgørelserne er der taget højde for køns- og aldersforskelle mellem grupperne.

Borgerne er endvidere blevet spurgt, hvor gamle de var, da de begyndte at ryge. I Region Syddanmark er gennemsnitsalderen for rygestart 16,8 år. Overordnet er gennemsnitsalderen lidt højere blandt kvinder (17,2 år) end blandt mænd (16,4 år). Det fremgår dog af tabel 4.1.4, at gennemsnitsalderen blandt kvinder alene er højere end blandt mænd i de to ældste aldersgrupper.

Dette skyldes formentlig, at rygning blandt kvinder først for alvor blev udbredt i løbet af 1950'erne. Det fremgår endvidere, at gennemsnitsalderen for rygestart er lavest blandt de 16-24 årige. Forklaringen på dette er sandsynligvis, at aldersgruppen indeholder personer, som endnu ikke er begyndt at ryge, men som formentlig vil begynde at ryge på et senere tidspunkt. Gennemsnitsalderen blandt de ældste aldersgrupper er dog også forholdsvis lav. Forklaringen på, at gennemsnitsalderen er lidt højere blandt de ældste aldersgrupper, er muligvis, at dødeligheden er høj blandt ældre rygere. Således kan det være en selekteret gruppe af rygere og tidligere rygere, der er tilbage i de ældste aldersgrupper. Tabellen skal derfor tolkes med forsigtighed.

Tabel 4.1.4 Gennemsnitsalder for rygestart blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper

	Gennemsnitsalder	Antal svarpersoner
Mænd		
16-24 år	15,5	601
25-44 år	16,3	1.580
45-64 år	16,2	3.929
≥65 år	17,0	3.403
Kvinder		
16-24 år	15,1	650
25-44 år	16,2	1.657
45-64 år	16,8	3.958
≥65 år	19,6	2.591

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.1.5 Gennemsnitsalder for rygestart i forskellige uddannelsesgrupper for personer på 25 år eller derover. Køns- og aldersjusteret gennemsnitsalder

	Gennemsnitsalder	Antal svarpersoner
Grundskole	16,0	2.281
Kort uddannelse	16,7	7.113
Kort videregående uddannelse	17,1	1.195
Mellemlang videregående uddannelse	17,4	3.338
Lang videregående uddannelse	18,1	817

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Der ses endvidere en forskel i gennemsnitsalderen for rygestart i forskellige uddannelsesgrupper (tabel 4.1.5). Borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau er i gennemsnit startet med at ryge tidligere end borgere med en lang videregående uddannelse.

Passiv rygning

Man taler om passiv rygning (tobaksforurennet luft), når man ved vejrtrækningen indånder røgen fra tobaksrygning. Det forekommer typisk ved, at man opholder sig i det samme lokale som en person, der ryger, og via luften indånder noget af røgen. Passiv rygning er skadeligt for både børn og voksne. Undersøgelser indikerer, at voksne, som er udsat for tobaksrøg i omgivelserne, har øget risiko for kroniske sygdomme som lungekræft, hjertekar-sygdomme samt luftvejslidelser. Dertil kommer de akutte skadevirkninger, såsom lugtgener og irritation af øjne og slimhinder i halsen, hoste og hovedpine. Den øgede sygdomsrisiko skyldes, at man som passiv ryger udsættes for de samme skadelige stoffer som en ryger. Som et led i forebyggelsesarbejdet blev der i 2007 vedtaget en lov om røgfri miljøer. Formålet med loven er at udbrede røgfri miljøer med henblik på at forebygge sundhedsskadelige effekter af passiv rygning og forebygge, at nogen ufrivilligt kan udsættes for passiv rygning. Loven omfatter arbejdspladser, institutioner, skoler, uddannelsesinstitutioner, indendørs lokaliteter, hvortil offentligheden har adgang, kollektive transportmidler og taxaer samt serveringssteder. Hovedreglen er, at det ikke er tilladt at ryge indendørs, men loven indeholder en række undtagelsesmuligheder. Loven blev yderligere strammet i 2012.

Svarpersonerne er blevet spurgt om, hvor mange timer om dagen de opholder sig i rum, hvor der bliver røget, eller hvor der lugter af tobaksrøg. I alt 9,4 % af ikke-dagligrygere udsættes for passiv rygning mindst ½ time om dagen. Tabel 4.1.6 viser, hvor mange timer om dagen ikke-dagligrygere er udsat for passiv rygning. Andelen af ikke-dagligrygere, der er udsat for passiv rygning mindst ½ time om dagen, er lidt større blandt mænd (10,6 %) end blandt kvinder (8,3 %). Både blandt mænd og kvinder er andelen størst i aldersgruppen 16-24 år.

Tabel 4.1.6 Antal timer pr. dag ikke-dagligrygere er udsat for passiv rygning, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Over 5 timer om dagen	3,0	1,5	2,3	2,3	3,5	4,2	3,7	2,9
1-5 timer om dagen	5,3	2,8	2,1	3,8	4,5	3,8	2,5	3,6
½-1 time om dagen	6,6	3,9	3,2	4,2	3,9	3,7	2,7	4,1
Mindre end ½ time om dagen	25,8	19,2	15,8	17,7	19,4	14,1	9,0	17,8
0 timer	59,5	72,5	76,5	72,0	68,8	74,3	82,1	71,6
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.422	1.027	1.767	2.456	2.576	2.579	1.452	13.279
Kvinder								
Over 5 timer om dagen	5,9	1,4	1,4	2,3	3,9	3,7	1,8	2,9
1-5 timer om dagen	4,9	2,4	2,4	3,0	2,2	1,9	1,2	2,6
½-1 time om dagen	4,2	2,3	2,5	3,5	2,6	1,6	2,1	2,7
Mindre end ½ time om dagen	19,3	12,4	11,1	12,3	10,7	8,1	6,3	11,6
0 timer	65,6	81,6	82,6	79,0	80,6	84,7	88,5	80,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.810	1.291	2.128	2.770	2.840	2.714	1.739	15.292

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

I de følgende opslagstabeller gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der:

- ryger dagligt
- er storrygere
- aldrig har røget
- gerne vil holde op med at ryge blandt dagligrygere
- er udsat for passiv rygning mindst ½ time om dagen blandt ikke-dagligrygere

Referencer

1. Koch MB, Davidsen M, Juel K. Social ulighed i sundhed, sygelighed og trivsel 2010 og udviklingen siden 1987. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, 2012.
2. Juel K, Koch MB. Social ulighed i dødelighed i Danmark gennem 25 år. Betydningen af rygning og alkohol. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, 2013.
3. Juel K, Sørensen J, Brønnum-Hansen H. Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.
4. Sundhedsstyrelsen. FOREBYGGELSESPAKKE – TOBAK. København: Sundhedsstyrelsen, 2012.

Tabel 4.1.7 Daglig rygning. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	22,1	1		35,385
	2013	19,0	0,83	(0,80;0,87)	35,764
Mænd	16-24 år	19,0	0,73	(0,61;0,87)	1,749
	25-34 år	19,4	0,76	(0,63;0,91)	1,287
	35-44 år	22,1	0,89	(0,76;1,04)	2,253
	45-54 år	24,2	1		3,197
	55-64 år	24,7	1,03	(0,90;1,18)	3,394
	65-74 år	18,7	0,72	(0,62;0,83)	3,246
	≥75 år	13,2	0,48	(0,39;0,58)	1,760
	Alle mænd	20,9			16,886
Kvinder	16-24 år	13,9	0,57	(0,47;0,68)	2,100
	25-34 år	13,1	0,53	(0,43;0,64)	1,505
	35-44 år	17,7	0,75	(0,64;0,88)	2,582
	45-54 år	22,2	1		3,561
	55-64 år	21,1	0,93	(0,81;1,07)	3,624
	65-74 år	15,3	0,63	(0,55;0,74)	3,332
	≥75 år	12,4	0,50	(0,41;0,60)	2,174
	Alle kvinder	17,1			18,878
Uddannelse	Under uddannelse	15,1			2,699
	Grundskole	26,9	2,88	(2,52;3,29)	3,852
	Kort uddannelse	21,2	1,67	(1,51;1,85)	13,870
	Kort videregående uddannelse	15,8	1,15	(0,98;1,35)	2,456
	Mellemlang videregående uddannelse	13,5	1		6,672
	Lang videregående uddannelse	8,7	0,59	(0,48;0,73)	1,899
	Anden uddannelse	23,9	2,09	(1,74;2,52)	1,390
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	17,4	1		16,493
	Arbejdsløse	24,6	1,78	(1,49;2,13)	1,319
	Førtidspensionister	36,6	2,80	(2,44;3,22)	1,616
	Andre uden for arbejdsmarkedet	39,9	3,42	(2,89;4,04)	1,073
	Efterlønsmodtagere	21,4			1,429
	Alderspensionister	15,2			10,512
Samlivsstatus	Samboende	16,7	1		24,719
	Enlige	22,8	1,81	(1,68;1,96)	11,045
Etnisk baggrund	Dansk	18,9	1		33,810
	Anden vestlig	22,7	1,30	(1,09;1,55)	1,042
	Ikke-vestlig	17,5	0,91	(0,75;1,12)	912

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt angiver 19,0 % af borgerne i Region Syddanmark, at de ryger dagligt. Der er en større andel blandt mænd (20,9 %) end blandt kvinder (17,1 %), der ryger dagligt. I alle aldersgrupper er der en større andel af dagligrygere blandt mænd end blandt kvinder. Den største andel af dagligrygere ses i aldersgrupperne 45-54 år og 55-64 år for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der er en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og andelen af borgere, der ryger dagligt. Således falder andelen, der ryger dagligt, med stigende uddannelsesniveau.

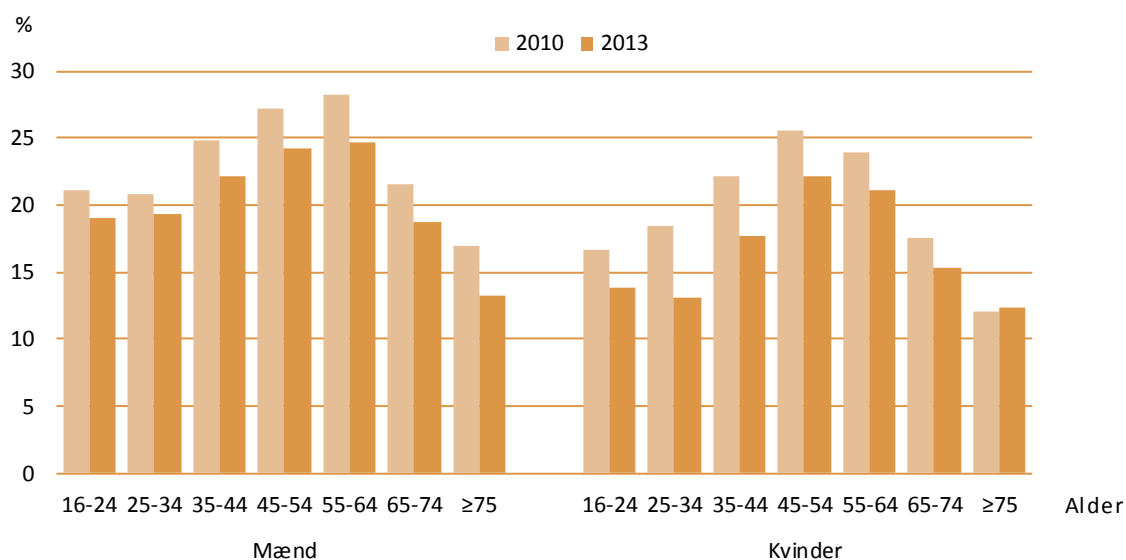
Erhvervsmæssig stilling: De højeste forekomster af borgere, der ryger dagligt, ses blandt førtidspensionister (36,6 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (39,9 %). Den laveste ses blandt beskæftigede (17,4 %). Blandt arbejdsløse er forekomsten 24,6 %.

Samlivsstatus: Forekomsten af borgere, der ryger dagligt, er større blandt enlige (22,8 %) end blandt samboende (16,7 %).

Etnisk baggrund: Der er en større andel, der ryger dagligt, blandt borgere med anden vestlig baggrund (22,7 %) end blandt borgere med dansk baggrund (18,9 %). Blandt borgere med ikke-vestlig baggrund ryger 17,5 % dagligt.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 er der sket et fald i andelen, der ryger dagligt, på 3,1 procentpoint. Faldet ses i alle køns- og aldersgrupper på nær gruppen af kvinder i aldersgruppen 75 år eller derover. Endvidere ses der overordnet et fald i alle uddannelsesgrupper og blandt borgere med forskellig etnisk baggrund (data ikke vist).

Figur 4.1.1 Andel, der ryger dagligt, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.1.8 Daglig rygning. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	20,5	6.800	1,04	(0,91;1,18)	1,01	(0,88;1,16)
Billund	17,2	3.600	0,89	(0,77;1,03)	0,84	(0,72;0,97)
Esbjerg	19,4	18.200	0,98	(0,85;1,13)	0,99	(0,86;1,15)
Fanø	19,5	500	0,96	(0,79;1,17)	1,11	(0,91;1,36)
Faaborg-Midtfyn	18,9	7.900	0,96	(0,84;1,10)	0,95	(0,83;1,09)
Fredericia	21,9	8.900	1,13	(0,99;1,29)	1,13	(0,99;1,30)
Haderslev	18,3	8.400	0,95	(0,83;1,09)	0,92	(0,79;1,06)
Kerteminde	19,3	3.700	0,96	(0,84;1,11)	0,95	(0,83;1,10)
Kolding	19,9	14.300	0,97	(0,84;1,12)	0,99	(0,86;1,14)
Langeland	24,7	2.800	1,38	(1,21;1,57)	1,32	(1,16;1,50)
Middelfart	19,4	5.900	1,03	(0,90;1,18)	1,05	(0,92;1,20)
Nordfyns	20,1	4.800	1,02	(0,88;1,17)	0,98	(0,85;1,13)
Nyborg	21,4	5.500	1,13	(0,99;1,28)	1,11	(0,97;1,27)
Odense	17,4	27.700	0,88	(0,79;0,98)	0,95	(0,85;1,05)
Svendborg	20,6	9.900	1,06	(0,93;1,21)	1,12	(0,97;1,28)
Sønderborg	17,5	10.800	0,88	(0,76;1,02)	0,89	(0,77;1,03)
Tønder	19,8	6.300	1,02	(0,88;1,17)	0,96	(0,83;1,10)
Varde	16,1	6.500	0,78	(0,67;0,90)	0,75	(0,65;0,87)
Vejen	19,0	6.400	0,96	(0,83;1,10)	0,91	(0,79;1,04)
Vejle	18,2	15.800	0,90	(0,77;1,03)	0,92	(0,79;1,06)
Ærø	22,7	1.300	1,29	(1,12;1,47)	1,31	(1,14;1,51)
Aabenraa	19,8	9.500	1,02	(0,89;1,18)	1,02	(0,89;1,18)
Region Syddanmark	19,0	185.300	1		1	

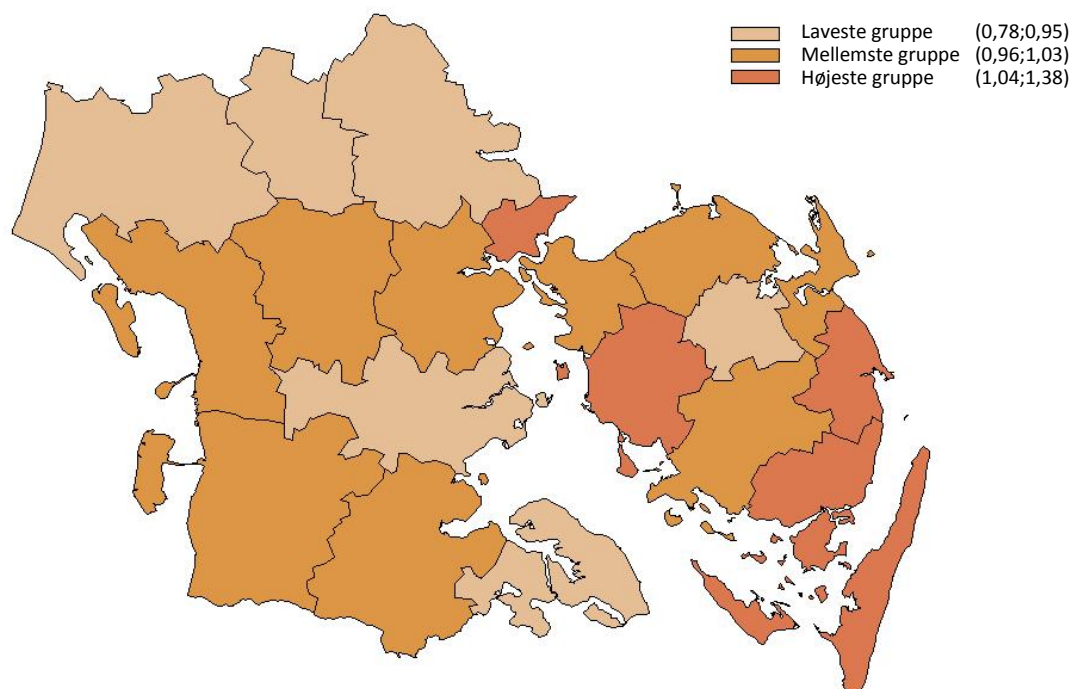
¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses stor variation i andelen af borgere, der ryger dagligt, på tværs af kommunerne. De største andele ses i Langeland Kommune (24,7 %) og Ærø Kommune (22,7 %), og de mindste andele ses i Varde Kommune (16,1 %), Billund Kommune (17,2 %), Odense Kommune (17,4 %) og Sønderborg Kommune (17,5 %). Dette mønster genfindes, når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, mindskes forskellen mellem kommuner med en stor andel borgere med en kort uddannelse (fx Langeland) og kommuner med en stor andel borgere med en lang uddannelse (fx Odense).

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 er der sket et fald i andelen, der ryger dagligt, i regionen som helhed på 3,1 procentpoint, og der ses et fald i alle kommuner. Der er dog variation på tværs af kommunerne. De største fald ses i Haderslev Kommune (5,0 procentpoint), Billund Kommune (4,9 procentpoint), Faaborg-Midtfyn Kommune (4,8 procentpoint), Tønder Kommune (4,8 procentpoint), Sønderborg Kommune (4,7 procentpoint) og i Varde Kommune (4,6 procentpoint), og de mindste fald ses i Nyborg Kommune (0,4 procentpoint) og Svendborg Kommune (0,8 procentpoint).

Figur 4.1.2 Forekomsten af borgere, der ryger dagligt, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.1.9 Andel, der ryger dagligt. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrenser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrenser
Assens	23,1	20,5	-2,7	(-5,5;0,2)
Billund	22,1	17,2	-4,9	(-7,7;-2,1)
Esbjerg	23,2	19,4	-3,8	(-6,7;-0,9)
Fanø	23,4	19,5	-3,9	(-7,9;0,1)
Faaborg-Midtfyn	23,6	18,9	-4,8	(-7,6;-2,0)
Fredericia	23,7	21,9	-1,8	(-4,8;1,1)
Haderslev	23,3	18,3	-5,0	(-7,8;-2,2)
Kerteminde	21,8	19,3	-2,5	(-5,3;0,3)
Kolding	21,5	19,9	-1,7	(-4,5;1,2)
Langeland	26,9	24,7	-2,2	(-5,2;0,9)
Middelfart	21,8	19,4	-2,4	(-5,2;0,3)
Nordfyns	21,5	20,1	-1,4	(-4,3;1,4)
Nyborg	21,8	21,4	-0,4	(-3,3;2,5)
Odense	21,5	17,4	-4,1	(-6,1;-2,2)
Svendborg	21,4	20,6	-0,8	(-3,6;2,0)
Sønderborg	22,1	17,5	-4,7	(-7,4;-1,9)
Tønder	24,7	19,8	-4,8	(-7,7;-1,9)
Varde	20,7	16,1	-4,6	(-7,3;-1,9)
Vejen	21,9	19,0	-2,9	(-5,7;-0,1)
Vejle	19,5	18,2	-1,2	(-4,0;1,5)
Ærø	26,3	22,7	-3,6	(-6,8;-0,5)
Aabenraa	21,2	19,8	-1,4	(-4,2;1,4)
Region Syddanmark	22,1	19,0	-3,1	(-3,7;-2,5)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.1.10 Storrygning, dvs. 15 eller flere cigaretter om dagen. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	11,4	1		35,172
	2013	9,7	0,85	(0,80;0,90)	35,668
Mænd	16-24 år	9,4	0,55	(0,43;0,69)	1,747
	25-34 år	11,1	0,65	(0,52;0,82)	1,286
	35-44 år	14,4	0,88	(0,73;1,06)	2,251
	45-54 år	16,0	1		3,193
	55-64 år	14,4	0,88	(0,75;1,04)	3,387
	65-74 år	8,1	0,46	(0,38;0,56)	3,228
	≥75 år	2,6	0,14	(0,09;0,21)	1,748
	Alle mænd	11,7			16,840
Kvinder	16-24 år	5,9	0,53	(0,41;0,69)	2,099
	25-34 år	5,8	0,52	(0,39;0,69)	1,505
	35-44 år	8,9	0,81	(0,65;1,01)	2,579
	45-54 år	10,7	1		3,557
	55-64 år	10,5	0,98	(0,81;1,18)	3,616
	65-74 år	6,3	0,56	(0,45;0,70)	3,316
	≥75 år	2,6	0,22	(0,16;0,32)	2,156
	Alle kvinder	7,7			18,828
Uddannelse	Under uddannelse	6,9			2,697
	Grundskole	15,2	3,65	(3,06;4,36)	3,833
	Kort uddannelse	11,2	1,83	(1,58;2,11)	13,848
	Kort videregående uddannelse	8,3	1,25	(1,01;1,55)	2,454
	Mellemlang videregående uddannelse	6,2	1		6,667
	Lang videregående uddannelse	3,6	0,50	(0,37;0,69)	1,897
	Anden uddannelse	13,1	2,49	(1,94;3,20)	1,385
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	9,3	1		16,480
	Arbejdsløse	13,4	1,86	(1,49;2,31)	1,318
	Førtidspensionister	24,8	3,51	(2,98;4,14)	1,604
	Andre uden for arbejdsmarkedet	23,9	3,45	(2,84;4,19)	1,073
	Efterlønsmodtagere	9,5			1,425
	Alderspensionister	5,3			10,448
Samlivsstatus	Samboende	8,3	1		24,664
	Enlige	11,9	1,98	(1,78;2,20)	11,004
Etnisk baggrund	Dansk	9,7	1		33,716
	Anden vestlig	10,9	1,16	(0,92;1,46)	1,041
	Ikke-vestlig	8,3	0,81	(0,60;1,07)	911

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt angiver 9,7 % af borgerne i Region Syddanmark, at de er storrygere – dvs. at de ryger 15 eller flere cigaretter om dagen. Der er en større andel blandt mænd (11,7 %) end blandt kvinder (7,7 %), der er storrygere. Med undtagelse af den ældste aldersgruppe er andelen af storrygere større blandt mænd end blandt kvinder i alle aldersgrupper. Andelen af storrygere er størst i aldersgruppen 45-54 år for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der er en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af storrygere. Således er forekomsten højest i gruppen med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau og lavest i gruppen med en lang videregående uddannelse.

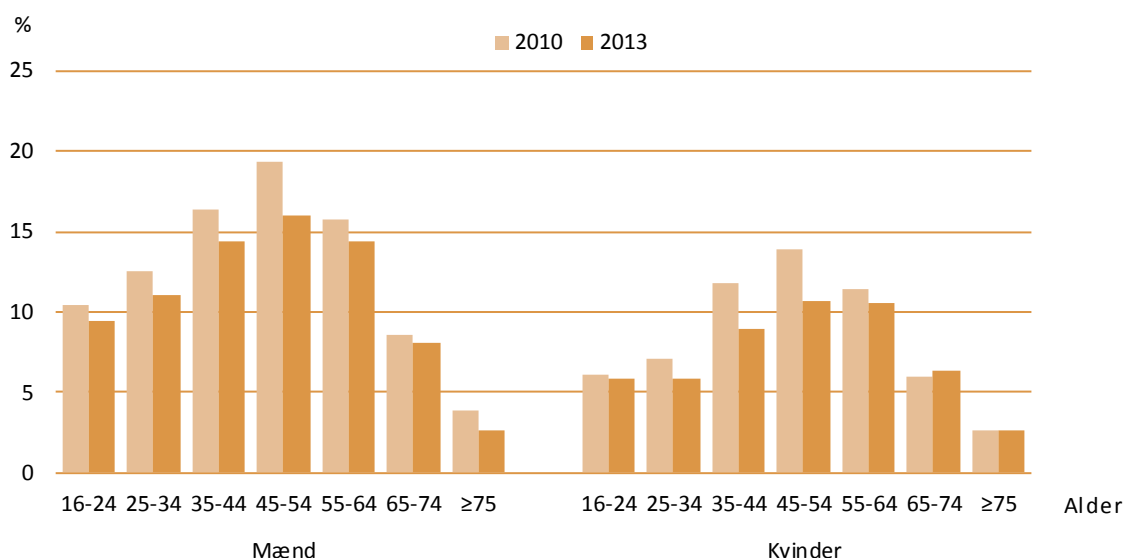
Erhvervsmæssig stilling: De højeste forekomster af storrygere ses i grupperne af førtidspensionister (24,8 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (23,9 %). Blandt beskæftigede er forekomsten 9,3 % og blandt arbejdsløse 13,4 %.

Samlivsstatus: Forekomsten af storrygere er højere blandt enlige (11,9 %) end blandt samboende (8,3 %).

Etnisk baggrund: Der ses ingen nævneværdig forskel i forekomsten af storrygere blandt borgere med dansk baggrund, borgere med anden vestlig baggrund og borgere med ikke-vestlig baggrund.

Udvikling: Fra 2010 til 2013 er der overordnet set sket et fald i andelen af storrygere på 1,7 procentpoint. Faldet er mest markant blandt mænd og kvinder i aldersgrupperne 35-44 år og 45-54 år. Det er dog ikke i alle aldersgrupper, at der ses et fald i perioden. Endvidere ses der overordnet et fald i alle uddannelsesgrupper og blandt borgere med forskellig etnisk baggrund (data ikke vist).

Figur 4.1.3 Andel storrygere blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.1.11 Storrygning. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	10,0	3.300	0,97	(0,81;1,17)	0,94	(0,78;1,14)
Billund	7,7	1.600	0,78	(0,63;0,96)	0,73	(0,59;0,90)
Esbjerg	9,9	9.300	0,99	(0,82;1,20)	1,01	(0,84;1,22)
Fanø	9,5	300	0,98	(0,75;1,28)	1,16	(0,88;1,53)
Faaborg-Midtfyn	9,6	4.000	0,95	(0,79;1,14)	0,94	(0,79;1,13)
Fredericia	11,2	4.500	1,12	(0,94;1,34)	1,12	(0,93;1,34)
Haderslev	9,8	4.500	1,00	(0,83;1,20)	0,96	(0,79;1,15)
Kerteminde	9,0	1.800	0,86	(0,70;1,05)	0,84	(0,69;1,03)
Kolding	9,4	6.700	0,93	(0,77;1,13)	0,95	(0,78;1,15)
Langeland	13,0	1.400	1,43	(1,21;1,69)	1,35	(1,14;1,60)
Middelfart	10,1	3.000	1,06	(0,89;1,27)	1,08	(0,91;1,30)
Nordfyns	10,7	2.500	1,08	(0,90;1,31)	1,04	(0,86;1,26)
Nyborg	9,8	2.500	1,01	(0,84;1,21)	0,99	(0,82;1,19)
Odense	9,0	14.200	0,87	(0,75;1,00)	0,95	(0,82;1,10)
Svendborg	10,8	5.200	1,11	(0,93;1,32)	1,18	(0,99;1,41)
Sønderborg	9,0	5.500	0,89	(0,74;1,09)	0,91	(0,75;1,11)
Tønder	10,8	3.400	1,12	(0,93;1,35)	1,04	(0,87;1,26)
Varde	8,7	3.500	0,88	(0,72;1,07)	0,85	(0,70;1,03)
Vejen	9,4	3.200	0,93	(0,77;1,13)	0,87	(0,72;1,06)
Vejle	9,5	8.200	0,93	(0,77;1,13)	0,96	(0,79;1,16)
Ærø	11,5	700	1,26	(1,05;1,51)	1,29	(1,07;1,55)
Aabenraa	10,3	4.900	1,05	(0,87;1,26)	1,05	(0,87;1,27)
Region Syddanmark	9,7	94.500	1		1	

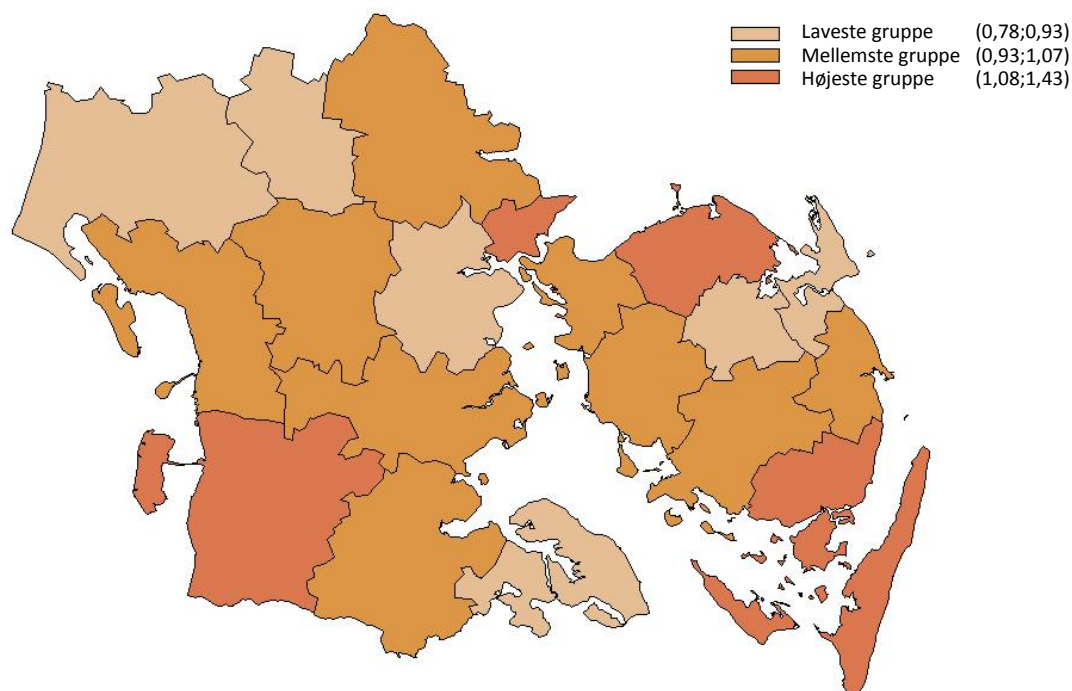
¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forekomsten af storrygere varierer på tværs af kommunerne. De højeste forekomster ses i Langeland Kommune (13,0 %) og Ærø Kommune (11,5 %), og de laveste forekomster ses i Billund Kommune (7,7 %) og i Varde Kommune (8,7 %). Dette mønster genfindes, når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, mindskes forskellen mellem kommuner med en stor andel borgere med en kort uddannelse (fx Langeland) og kommuner med en stor andel borgere med en lang uddannelse (fx Odense).

Udvikling: Der er sket et fald i andelen af storrygere i perioden 2010 til 2013 i regionen som helhed på 1,7 procentpoint, og der ses et fald i stort set alle kommuner. Der ses dog kommunale variationer fra et fald på 3,4 procentpoint i Faaborg-Midtfyn Kommune, 3,3 procentpoint i Billund Kommune og 3,3 procentpoint i Ærø Kommune til en stigning på 0,6 procentpoint i Vejle Kommune. Andelen af storrygere i Vejle Kommune var dog relativt lav i 2010.

Figur 4.1.4 Forekomsten af storrygere i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.1.12 Andel storrygere. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	12,8	10,0	-2,8	(-5,0;-0,6)
Billund	11,0	7,7	-3,3	(-5,4;-1,2)
Esbjerg	12,6	9,9	-2,7	(-4,9;-0,4)
Fanø	12,6	9,5	-3,1	(-6,1;0,0)
Faaborg-Midtfyn	13,0	9,6	-3,4	(-5,6;-1,2)
Fredericia	12,9	11,2	-1,7	(-4,0;0,6)
Haderslev	12,3	9,8	-2,5	(-4,7;-0,3)
Kerteminde	11,1	9,0	-2,0	(-4,1;0,1)
Kolding	11,0	9,4	-1,6	(-3,8;0,5)
Langeland	13,6	13,0	-0,6	(-3,0;1,7)
Middelfart	11,4	10,1	-1,3	(-3,4;0,8)
Nordfyns	11,9	10,7	-1,2	(-3,4;1,0)
Nyborg	11,3	9,8	-1,5	(-3,6;0,7)
Odense	10,8	9,0	-1,9	(-3,3;-0,4)
Svendborg	11,1	10,8	-0,3	(-2,4;1,9)
Sønderborg	11,0	9,0	-2,0	(-4,1;0,1)
Tønder	13,6	10,8	-2,8	(-5,1;-0,5)
Varde	10,5	8,7	-1,8	(-3,9;0,2)
Vejen	10,3	9,4	-0,9	(-3,0;1,2)
Vejle	8,9	9,5	0,6	(-1,4;2,6)
Ærø	14,8	11,5	-3,3	(-5,8;-0,8)
Aabenraa	11,0	10,3	-0,7	(-2,8;1,5)
Region Syddanmark	11,4	9,7	-1,7	(-2,1;-1,2)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.1.13 Borgere, der aldrig har røget. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	46,5	1		35.385
	2013	48,3	1,09	(1,05;1,13)	35.764
Mænd	16-24 år	61,9	2,03	(1,76;2,34)	1.749
	25-34 år	56,3	1,61	(1,38;1,86)	1.287
	35-44 år	52,2	1,36	(1,20;1,55)	2.253
	45-54 år	44,5	1		3.197
	55-64 år	31,9	0,58	(0,52;0,66)	3.394
	65-74 år	30,2	0,54	(0,48;0,61)	3.246
	≥75 år	25,5	0,43	(0,37;0,49)	1.760
	Alle mænd	44,3			16.886
Kvinder	16-24 år	67,5	2,43	(2,12;2,79)	2.100
	25-34 år	63,8	2,07	(1,80;2,39)	1.505
	35-44 år	55,5	1,46	(1,29;1,65)	2.582
	45-54 år	46,0	1		3.561
	55-64 år	41,1	0,82	(0,73;0,92)	3.624
	65-74 år	48,5	1,11	(0,99;1,24)	3.332
	≥75 år	48,3	1,10	(0,96;1,25)	2.174
	Alle kvinder	52,3			18.878
Uddannelse	Under uddannelse	65,5			2.699
	Grundskole	36,2	0,63	(0,57;0,70)	3.852
	Kort uddannelse	45,3	0,81	(0,75;0,88)	13.870
	Kort videregående uddannelse	50,8	1,00	(0,89;1,13)	2.456
	Mellemlang videregående uddannelse	51,6	1		6.672
	Lang videregående uddannelse	61,2	1,49	(1,32;1,69)	1.899
	Anden uddannelse	41,9	0,78	(0,67;0,90)	1.390
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	52,4	1		16.493
	Arbejdsløse	49,3	0,73	(0,62;0,85)	1.319
	Førtidspensionister	30,2	0,45	(0,39;0,52)	1.616
	Andre uden for arbejdsmarkedet	34,1	0,43	(0,36;0,51)	1.073
	Efterlønsmodtagere	37,5			1.429
	Alderspensionister	39,1			10.512
Samlivsstatus	Samboende	47,8	1		24.719
	Enlige	49,2	0,82	(0,77;0,87)	11.045
Etnisk baggrund	Dansk	47,9	1		33.810
	Anden vestlig	44,2	0,76	(0,65;0,89)	1.042
	Ikke-vestlig	60,9	1,39	(1,19;1,62)	912

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt angiver 48,3 % af borgerne i Region Syddanmark, at de aldrig har røget. Andelen, der aldrig har røget, er større blandt kvinder (52,3 %) end blandt mænd (44,3 %). For mænd falder andelen med stigende alder. For kvinder falder andelen til og med aldersgruppen 55-64 år, hvorefter den stiger.

Uddannelse: Andelen, der aldrig har røget, er markant større blandt borgere med en lang videregående uddannelse (61,2 %) end blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (36,2 %).

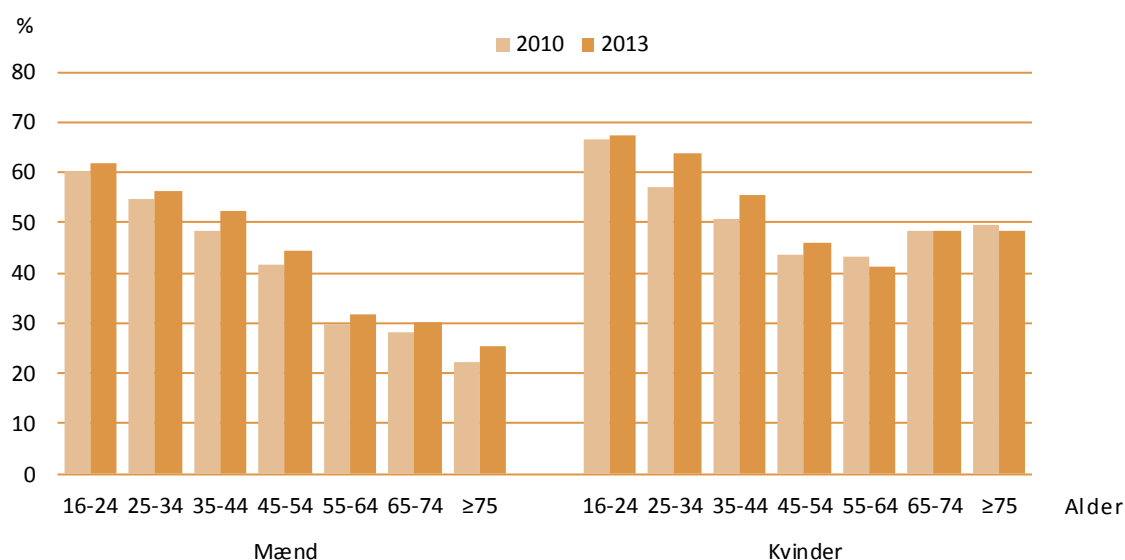
Erhvervsmæssig stilling: Blandt beskæftigede (52,4 %) ses en højere forekomst af borgere, som aldrig har røget, end blandt arbejdsløse (49,3 %), førtidspensionister (30,2 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (34,1 %).

Samlivsstatus: Der er procentvis flest borgere, der aldrig har røget, blandt enlige end blandt samboende. Når der tages højde for køn og alder ses den omvendte tendens.

Etnisk baggrund: Den højeste forekomst af borgere, der aldrig har røget, ses i gruppen med ikke-vestlig baggrund (60,9 %), og den laveste forekomst ses i gruppen med anden vestlig baggrund (44,2 %). Blandt borgere med dansk baggrund er forekomsten 47,9 %.

Udvikling: Der er sket en stigning fra 46,5 % til 48,3 % i andelen, der aldrig har røget, i perioden 2010 til 2013. Andelen er dog uændret blandt kvinder i de ældste aldersgrupper. Endvidere ses der overordnet en stigning i alle uddannelsesgrupper og blandt borgere med forskellig etnisk baggrund (data ikke vist).

Figur 4.1.5 Andel, der aldrig har røget, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.1.14 Borgere, der aldrig har røget. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	45,3	15.100	0,93	(0,84;1,04)	0,95	(0,85;1,06)
Billund	50,9	10.700	1,11	(0,99;1,24)	1,15	(1,03;1,29)
Esbjerg	47,6	44.800	0,99	(0,89;1,11)	0,99	(0,88;1,10)
Fanø	38,6	1.100	0,78	(0,67;0,90)	0,71	(0,61;0,83)
Faaborg-Midtfyn	47,9	20.100	1,04	(0,93;1,15)	1,04	(0,94;1,16)
Fredericia	43,8	17.800	0,85	(0,76;0,95)	0,84	(0,76;0,94)
Haderslev	49,6	22.600	1,07	(0,96;1,20)	1,09	(0,98;1,22)
Kerteminde	44,7	8.700	0,93	(0,83;1,04)	0,94	(0,84;1,04)
Kolding	47,5	34.100	0,99	(0,89;1,10)	0,98	(0,87;1,09)
Langeland	42,8	4.800	0,90	(0,81;1,01)	0,93	(0,83;1,03)
Middelfart	44,5	13.400	0,88	(0,79;0,98)	0,87	(0,78;0,96)
Nordfyns	49,9	11.800	1,15	(1,03;1,28)	1,18	(1,06;1,32)
Nyborg	45,4	11.600	0,93	(0,84;1,04)	0,94	(0,84;1,04)
Odense	50,5	80.400	1,04	(0,96;1,12)	0,99	(0,91;1,07)
Svendborg	45,8	21.900	0,93	(0,84;1,04)	0,91	(0,81;1,01)
Sønderborg	50,1	30.900	1,16	(1,04;1,29)	1,15	(1,04;1,28)
Tønder	48,6	15.400	1,08	(0,97;1,20)	1,12	(1,00;1,25)
Varde	53,4	21.400	1,28	(1,15;1,42)	1,31	(1,17;1,45)
Vejen	52,1	17.700	1,18	(1,06;1,32)	1,23	(1,10;1,37)
Vejle	47,8	41.400	0,98	(0,88;1,10)	0,97	(0,87;1,08)
Ærø	42,5	2.400	0,88	(0,78;0,98)	0,87	(0,77;0,97)
Aabenraa	49,3	23.700	1,08	(0,97;1,20)	1,08	(0,97;1,20)
Region Syddanmark	48,3	471.800	1		1	

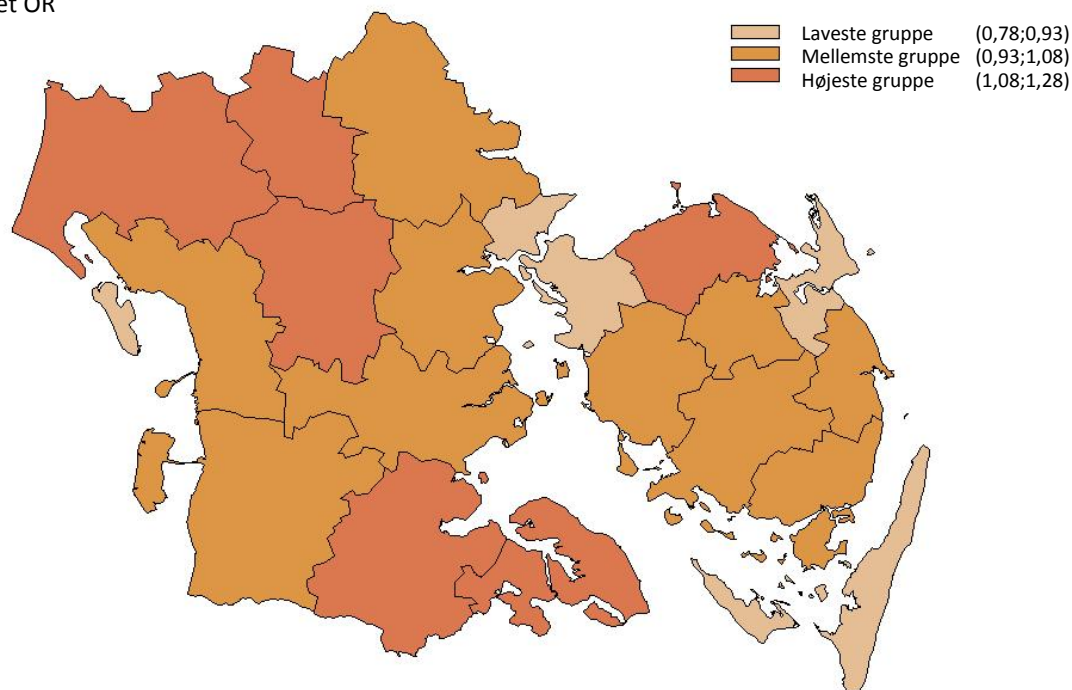
¹Justeret for køn og alder

²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forekomsten af borgere, der aldrig har røget, varierer på tværs af kommunerne. De laveste forekomster ses i Fanø Kommune (38,6 %), Ærø Kommune (42,5 %) og Langeland Kommune (42,8 %). De højeste forekomster ses i Varde Kommune (53,4 %) og i Vejen Kommune (52,1 %). Dette mønster genfindes, når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I regionen er der overordnet sket en stigning i andelen, der aldrig har røget, på 1,8 procentpoint i perioden 2010 til 2013. Denne stigning genfindes i de fleste kommuner. Der ses dog kommunale variationer fra et fald på 1,6 procentpoint i Nyborg Kommune til en stigning på 4,3 procentpoint i Aabenraa Kommune.

Figur 4.1.6 Forekomsten af borgere, der aldrig har røget, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.1.15 Andel, der aldrig har røget. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	43,4	45,3	1,9	(-1,5;5,3)
Billund	47,6	50,9	3,3	(-0,3;6,8)
Esbjerg	46,8	47,6	0,8	(-2,8;4,3)
Fanø	35,5	38,6	3,2	(-1,6;7,9)
Faaborg-Midtfyn	46,0	47,9	1,9	(-1,6;5,3)
Fredericia	43,9	43,8	-0,1	(-3,6;3,3)
Haderslev	46,4	49,6	3,2	(-0,3;6,6)
Kerteminde	45,5	44,7	-0,8	(-4,2;2,6)
Kolding	48,3	47,5	-0,8	(-4,4;2,7)
Langeland	40,2	42,8	2,6	(-0,8;6,0)
Middelfart	43,7	44,5	0,9	(-2,5;4,3)
Nordfyns	46,8	49,9	3,1	(-0,4;6,6)
Nyborg	47,0	45,4	-1,6	(-5,1;1,9)
Odense	47,0	50,5	3,6	(1,1;6,0)
Svendborg	45,8	45,8	-0,1	(-3,5;3,4)
Sønderborg	46,8	50,1	3,3	(-0,2;6,8)
Tønder	44,9	48,6	3,7	(0,2;7,2)
Varde	50,2	53,4	3,2	(-0,3;6,6)
Vejen	48,0	52,1	4,1	(0,7;7,6)
Vejle	48,4	47,8	-0,6	(-4,1;2,9)
Ærø	40,6	42,5	1,9	(-1,7;5,5)
Aabenraa	45,0	49,3	4,3	(0,9;7,7)
Region Syddanmark	46,5	48,3	1,8	(1,1;2,5)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.1.16 Dagligrygere, der gerne vil holde op med at ryge. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner ²
År	2010	73,7	1		7,406
	2013	72,7	0,98	(0,89;1,08)	6,373
Mænd	16-24 år	77,4	1,01	(0,69;1,49)	308
	25-34 år	82,0	1,35	(0,87;2,09)	253
	35-44 år	77,2	1,00	(0,71;1,42)	467
	45-54 år	77,2	1		715
	55-64 år	69,9	0,69	(0,52;0,91)	787
	65-74 år	54,8	0,36	(0,27;0,48)	588
	≥75 år	36,5	0,17	(0,11;0,25)	209
	Alle mænd	71,8			3,327
Kvinder	16-24 år	83,2	1,41	(0,91;2,19)	268
	25-34 år	80,8	1,20	(0,74;1,93)	186
	35-44 år	83,3	1,42	(0,98;2,06)	413
	45-54 år	77,8	1		748
	55-64 år	73,5	0,79	(0,59;1,05)	721
	65-74 år	59,9	0,43	(0,31;0,58)	482
	≥75 år	40,0	0,19	(0,13;0,28)	228
	Alle kvinder	73,8			3,046
Uddannelse	Under uddannelse	78,8			375
	Grundskole	62,9	0,71	(0,54;0,92)	942
	Kort uddannelse	75,9	0,90	(0,72;1,13)	2,708
	Kort videregående uddannelse	74,7	0,93	(0,66;1,32)	382
	Mellemlang videregående uddannelse	76,6	1		882
	Lang videregående uddannelse	69,2	0,73	(0,47;1,13)	196
	Anden uddannelse	70,8	0,78	(0,53;1,14)	288
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	79,6	1		2,808
	Arbejdsløse	76,5	0,79	(0,55;1,14)	309
	Førtidspensionister	68,9	0,61	(0,48;0,79)	572
	Andre uden for arbejdsmarkedet	74,2	0,73	(0,54;1,01)	413
	Efterlønsmodtagere	71,7			289
	Alderspensionister	50,8			1,507
Samlivsstatus	Samboende	74,8	1		4,049
	Enlige	70,1	0,78	(0,67;0,91)	2,324
Etnisk baggrund	Dansk	72,6	1		5,986
	Anden vestlig	72,0	0,81	(0,57;1,17)	228
	Ikke-vestlig	74,7	0,87	(0,55;1,36)	159

¹Justeret for køn og alder

²Forekomsten af denne indikator er kun baseret på dagligrygere og er dermed mere usikker end forekomster baseret på alle svarpersoner
Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt angiver 72,7 % af dagligrygerne i Region Syddanmark, at de gerne vil holde op med at ryge. En lidt større andel blandt kvinder (73,8 %) end blandt mænd (71,8 %) angiver, at de gerne vil holde op med at ryge. Andelen af dagligrygere, der gerne vil holde op med at ryge, er mindst i de ældste aldersgrupper.

Uddannelse: Forekomsten af dagligrygere, der gerne vil holde op med at ryge, er lavest blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (62,9 %).

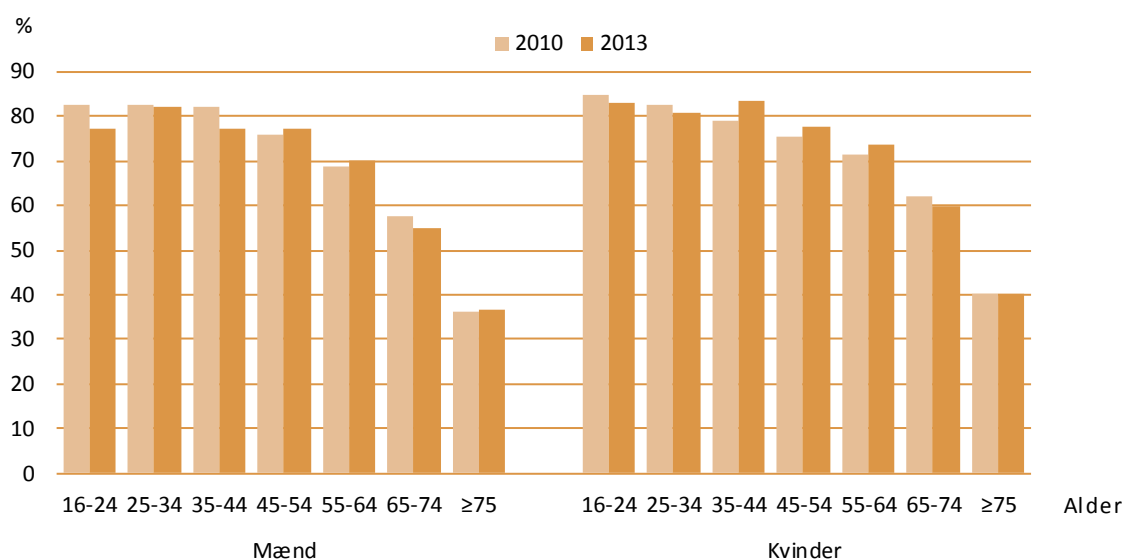
Erhvervsmæssig stilling: Den højeste forekomst af dagligrygere, der gerne vil holde op med at ryge, ses blandt beskæftigede (79,6 %), mens den laveste forekomst ses blandt førtidspensionister (68,9 %). Blandt arbejdsløse er forekomsten 76,5 %, og blandt andre uden for arbejdsmarkedet er forekomsten 74,2 %.

Samlivsstatus: Forekomsten af dagligrygere, der gerne vil holde op med at ryge, er større blandt samboende (74,8 %) end blandt enlige (70,1 %).

Etnisk baggrund: Der ses ingen klar sammenhæng mellem etnisk baggrund og andelen af dagligrygere, der gerne vil holde op med at ryge.

Udvikling: Andelen af dagligrygere, der gerne vil holde op med at ryge, er på samme niveau i 2013 som i 2010. Udviklingen i de enkelte køns- og aldersgrupper viser et noget usystematisk billede. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser heller ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 4.1.7 Andel dagligrygere, der gerne vil holde op med at ryge, blandt mænd og kvinder, i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.1.17 Andel ikke-dagligrygere, der er udsat for passiv rygning mindst ½ time om dagen. Regions-opgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds-grænser	Antal svarpersoner ²
År	2010				
	2013	9,4			28,571
Mænd	16-24 år	14,8	1,51	(1,20;1,90)	1,422
	25-34 år	8,2	0,78	(0,57;1,06)	1,027
	35-44 år	7,6	0,72	(0,55;0,94)	1,767
	45-54 år	10,3	1		2,456
	55-64 år	11,8	1,16	(0,94;1,44)	2,576
	65-74 år	11,6	1,14	(0,92;1,42)	2,579
	≥75 år	8,9	0,84	(0,65;1,10)	1,452
	Alle mænd	10,6			13,279
Kvinder	16-24 år	15,0	1,83	(1,46;2,30)	1,810
	25-34 år	6,1	0,67	(0,48;0,92)	1,291
	35-44 år	6,3	0,70	(0,53;0,92)	2,128
	45-54 år	8,8	1		2,770
	55-64 år	8,7	0,99	(0,78;1,24)	2,840
	65-74 år	7,2	0,80	(0,63;1,01)	2,714
	≥75 år	5,1	0,56	(0,42;0,76)	1,739
	Alle kvinder	8,3			15,292
Uddannelse	Under uddannelse	14,1			2,294
	Grundskole	14,5	3,11	(2,51;3,86)	2,809
	Kort uddannelse	10,0	1,72	(1,46;2,03)	10,996
	Kort videregående uddannelse	6,3	1,00	(0,76;1,30)	2,051
	Mellemlang videregående uddannelse	5,9	1		5,721
	Lang videregående uddannelse	3,2	0,49	(0,32;0,73)	1,685
	Anden uddannelse	9,6	1,78	(1,30;2,43)	1,060
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	8,1	1		13,520
	Arbejdsløse	11,5	1,21	(0,88;1,65)	989
	Førtidspensionister	14,3	1,97	(1,54;2,51)	1,007
	Andre uden for arbejdsmarkedet	16,5	2,34	(1,70;3,21)	640
	Efterlønsmodtagere	9,0			1,123
	Alderspensionister	8,3			8,484
Samlivsstatus	Samboende	8,2	1		20,216
	Enlige	11,6	1,33	(1,17;1,51)	8,355
Etnisk baggrund	Dansk	9,1	1		27,091
	Anden vestlig	8,7	0,97	(0,71;1,33)	785
	Ikke-vestlig	16,0	1,86	(1,44;2,40)	695

¹Justeret for køn og alder

²Forekomsten af denne indikator er kun baseret på ikke-dagligrygere og er dermed mere usikker end forekomster baseret på alle svarpersoner

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt angiver 9,4 % af ikke-dagligrygerne i Region Syddanmark, at de er udsat for passiv rygning mindst ½ time om dagen. Andelen er større blandt mænd (10,6 %) end blandt kvinder (8,3 %). Både blandt mænd og kvinder er andelen størst i aldersgruppen 16-24 år.

Uddannelse: Andelen af ikke-dagligrygere, der er udsat for passiv rygning mindst ½ time om dagen, falder med stigende uddannelsesniveau. Således gælder det for 14,5 % blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau, mens det gælder for 3,2 % blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

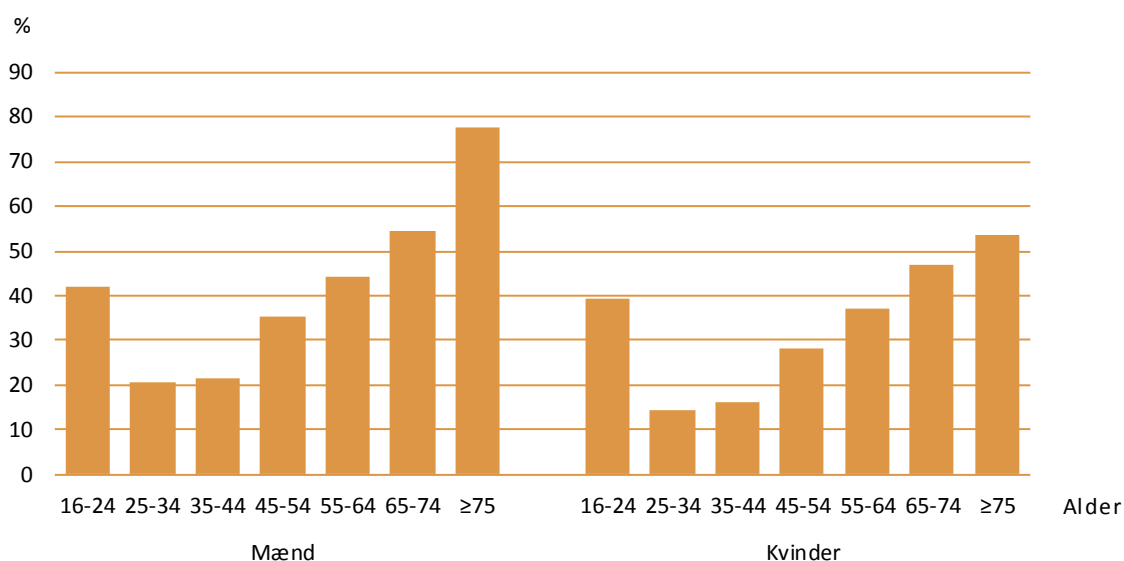
Erhvervsmæssig stilling: De højeste forekomster af ikke-dagligrygere, der er udsat for passiv rygning mindst ½ time om dagen, ses blandt førtidspensionister (14,3 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (16,5 %), mens den laveste forekomst ses blandt beskæftigede (8,1 %). Blandt arbejdsløse er forekomsten 11,5 %.

Samlivsstatus: Blandt enlige (11,6 %) ses der en højere forekomst af ikke-dagligrygere, der er udsat for passiv rygning mindst ½ time om dagen, end blandt samboende (8,2 %).

Etnisk baggrund: Andelen af ikke-dagligrygere, der er udsat for passiv rygning mindst ½ time om dagen, er størst blandt borgere med ikke-vestlig baggrund.

Udvikling: Spørgsmålet, om hvorvidt man er udsat for passiv rygning, er ikke belyst i 2010.

Figur 4.1.8 Andel ikke-dagligrygere, der er udsat for passiv rygning mindst ½ time om dagen, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.1.18 Andel ikke-dagligrygere, der er udsat for passiv rygning mindst ½ time om dagen. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	10,2	2.600	1,05	(0,86;1,28)	1,01	(0,83;1,24)
Billund	9,3	1.500	0,94	(0,76;1,16)	0,89	(0,72;1,10)
Esbjerg	11,6	8.400	1,20	(0,99;1,46)	1,21	(1,00;1,48)
Fanø	8,6	200	0,94	(0,69;1,27)	1,08	(0,80;1,47)
Faaborg-Midtfyn	10,4	3.400	1,11	(0,92;1,34)	1,11	(0,91;1,34)
Fredericia	10,7	3.200	1,11	(0,91;1,36)	1,12	(0,92;1,37)
Haderslev	8,9	3.100	0,91	(0,74;1,12)	0,88	(0,71;1,09)
Kerteminde	11,1	1.700	1,16	(0,96;1,41)	1,15	(0,95;1,40)
Kolding	9,0	4.900	0,88	(0,70;1,11)	0,90	(0,71;1,12)
Langeland	12,9	1.000	1,40	(1,16;1,69)	1,33	(1,10;1,61)
Middelfart	10,1	2.300	1,04	(0,85;1,26)	1,07	(0,88;1,31)
Nordfyns	9,1	1.600	0,92	(0,74;1,15)	0,88	(0,71;1,09)
Nyborg	9,7	1.900	0,99	(0,82;1,21)	0,98	(0,80;1,19)
Odense	9,0	11.400	0,88	(0,76;1,03)	0,95	(0,82;1,11)
Svendborg	7,6	2.800	0,73	(0,58;0,92)	0,76	(0,61;0,96)
Sønderborg	8,8	4.200	0,95	(0,77;1,17)	0,96	(0,78;1,18)
Tønder	9,9	2.400	1,10	(0,90;1,33)	1,05	(0,86;1,28)
Varde	7,7	2.500	0,81	(0,65;1,01)	0,78	(0,63;0,98)
Vejen	9,5	2.400	0,97	(0,79;1,19)	0,92	(0,75;1,14)
Vejle	8,1	5.500	0,81	(0,65;1,02)	0,83	(0,66;1,05)
Ærø	14,4	600	1,53	(1,27;1,86)	1,56	(1,28;1,89)
Aabenraa	8,7	3.200	0,89	(0,72;1,10)	0,89	(0,72;1,10)
Region Syddanmark	9,4	70.900	1		1	

¹Justeret for køn og alder

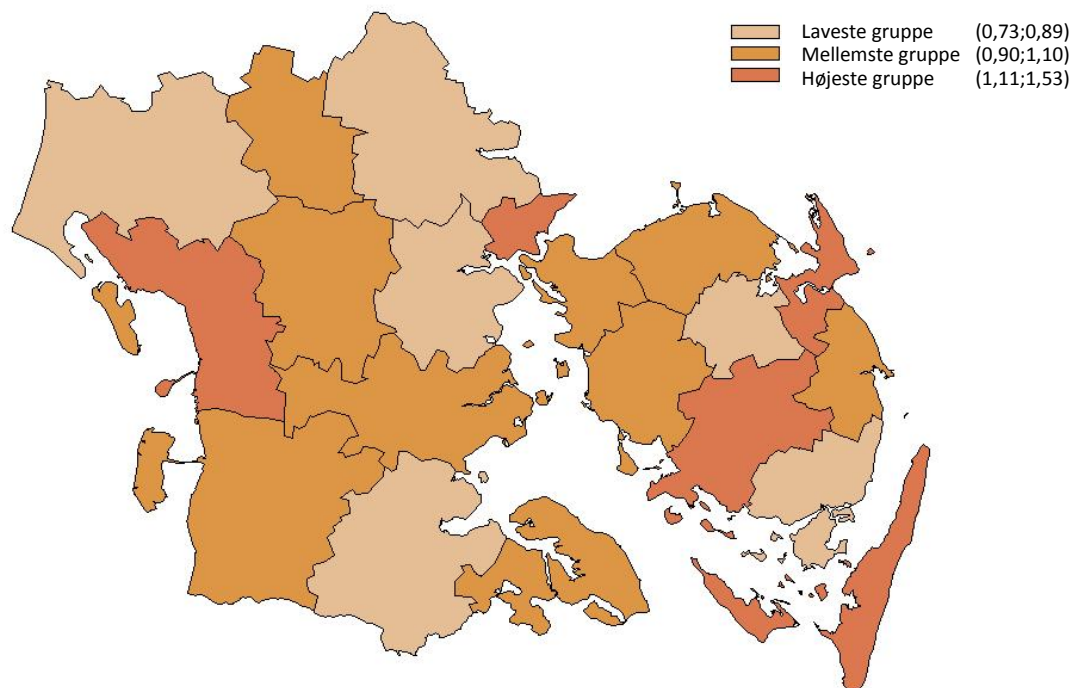
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Andel af ikke-dagligrygere, der er udsat for passiv rygning mindst ½ time om dagen, varierer fra 7,6 % i Svendborg kommune til 14,4 % i Ærø Kommune. Dette mønster genfindes, når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, mindskes forskellen mellem kommuner med en stor andel kortuddannede borgere (fx Langeland) og kommuner med en stor andel langtuddannede borgere (fx Odense).

Udvikling: Spørgsmålet om, hvorvidt man er udsat for passiv rygning, er ikke belyst i 2010.

Figur 4.1.9 Forekomsten af ikke-dagligrygere, der er udsat for passiv rygning mindst ½ time om dagen, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

4.2 Alkohol

Alkohol er en af de kendte forebyggelige enkeltfaktorer, der har størst indflydelse på folkesundheden i Danmark. Hvert år er der mindst 3.000 dødsfald i Danmark, der enten har haft alkohol som primær årsag eller medvirkende årsag (1). Dette svarer til 5 % af alle dødsfald. Et stort alkoholforbrug øger risikoen for en lang række lidelser, herunder kræftsygdomme, mave-tarm sygdomme, lungesygdomme, leverlidelser, muskel- og skeletsygdomme, sygdomme i kønsorganer, fosterpåvirkning og afhængighed (2). Desuden kan alkoholmisbrug og afhængighed have en lang række psykiske og sociale konsekvenser. Billedet af alkohol som en betydende risikofaktor for sygelighed og dødelighed kompliceres af, at et let til moderat alkoholforbrug også har visse kendte positive somatiske (fysiske), psykiske og sociale virkninger (2).

På baggrund af forskningsresultater har Sundhedsstyrelsen formuleret syv anbefalinger om alkohol (3):

- Intet alkoholforbrug er risikofrit for helbredet
- Drik ikke alkohol for din sundheds skyld
- Der er en lav risiko for at blive syg på grund af alkohol ved et forbrug på 7 genstande om ugen for kvinder og 14 for mænd
- Der er en høj risiko for at blive syg på grund af alkohol ved et forbrug på 14 genstande om ugen for kvinder og 21 for mænd
- Stop før 5 genstande ved samme lejlighed
- Gravide skal undgå alkohol, og kvinder, der prøver at blive gravide, anbefales at undgå alkohol for en sikkerheds skyld
- Ældre skal være særlig forsigtige med alkohol

I alt 87,3 % af borgerne i Region Syddanmark oplyser, at de har drukket alkohol inden for det seneste år. Der er en større andel blandt mænd (91,3 %) end blandt kvinder (83,3 %). Samlet set oplyser

8,4 % af borgerne i Region Syddanmark, at de drikker alkohol 7 dage om ugen. Andelen er større blandt mænd (10,8 %) end blandt kvinder (5,8 %).

I nærværende undersøgelse er der spurgt til alkoholforbruget i løbet af en typisk uge. Svarpersonerne blev bedt om at oplyse, hvor mange genstande de typisk drikker på hver af ugens dage for hver af kategorierne øl, vin/hedvin og spiritus. Som det fremgår af tabel 4.2.1, er der store kønsforskelle, idet der er en væsentlig større andel blandt mænd end blandt kvinder, der i løbet af en typisk uge overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse (21 genstande pr. uge for mænd og 14 genstande pr. uge for kvinder). Tabellen viser endvidere, at 10,1 % af de 16-24 årige mænd drikker 30 eller flere genstande i løbet af en typisk uge.

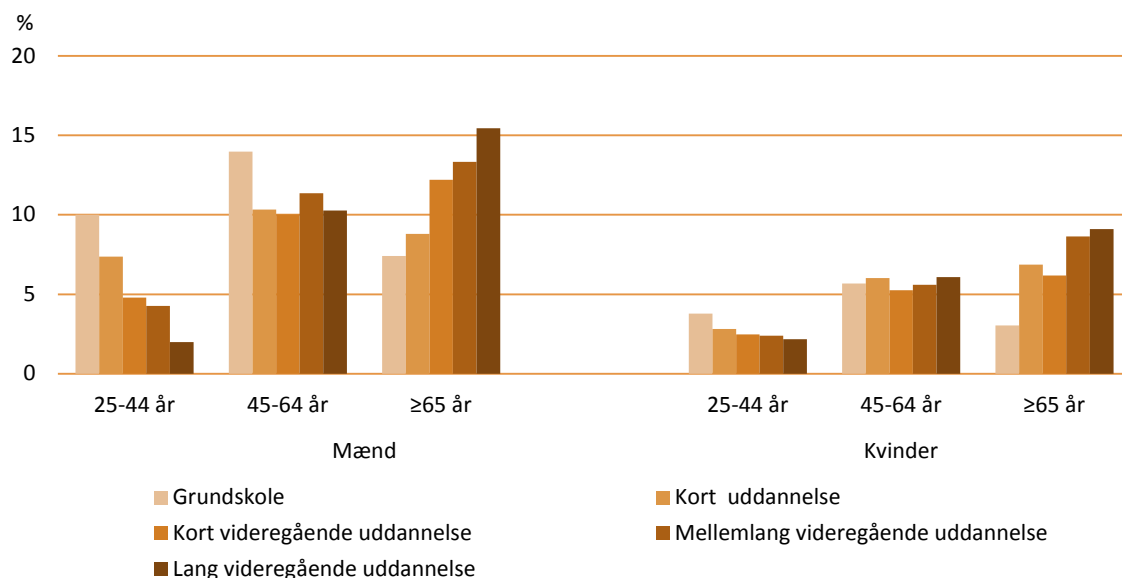
Det ses af figur 4.2.1, at sammenhængen mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og andelen, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse i løbet af en typisk uge, både blandt mænd og kvinder afhænger af alder. Således er andelen, der overskrider højrisikogrænsen, størst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau i aldersgruppen 25-44 år, mens andelen er størst blandt borgere med en lang videregående uddannelse i aldersgruppen 65 år eller derover.

Det ses af tabel 4.2.2, at blandt borgere, der overskrider Sundhedsstyrelsens lavrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse angiver størstedelen blandt mænd (53,1 %) og blandt kvinder (70,9 %), at de ikke mener, at deres alkoholforbrug er skadeligt for deres helbred. Blandt borgere, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, angiver 48,9 %, at de ikke mener, at deres alkoholforbrug er skadeligt for helbredet (tabel 4.2.3). Andelen er større blandt kvinder (57,8 %) end blandt mænd (43,6 %).

Tabel 4.2.1 Ugentligt alkoholforbrug blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Ikke drukket alkohol inden for de seneste 12 måneder	8,3	7,1	7,7	8,1	8,6	9,1	18,0	8,9
0 genstande	15,7	13,8	11,6	8,6	7,0	5,4	6,3	10,0
1-7 genstande	26,8	45,6	50,3	44,9	40,0	42,1	42,5	41,9
8-14 genstande	19,0	18,1	17,9	19,6	21,8	22,1	18,4	19,6
15-21 genstande	13,6	8,2	6,8	9,1	9,7	10,5	7,9	9,4
22-29 genstande	6,5	3,2	2,5	4,0	6,5	4,6	3,8	4,5
≥30 genstande	10,1	3,9	3,4	5,7	6,4	6,3	3,1	5,7
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.693	1.273	2.218	3.145	3.305	3.076	1.584	16.294
Kvinder								
Ikke drukket alkohol inden for de seneste 12 måneder	11,1	17,2	13,3	13,1	14,6	20,3	39,9	17,3
0 genstande	16,9	22,9	19,2	13,7	10,3	8,3	9,9	14,5
1-7 genstande	38,5	49,3	58,3	55,0	52,4	50,0	36,8	49,7
8-14 genstande	19,6	7,0	6,9	13,4	15,9	14,9	9,4	12,6
15-21 genstande	7,4	2,8	1,5	2,9	3,8	3,9	2,6	3,5
22-29 genstande	2,9	0,4	0,2	0,8	1,4	1,2	0,5	1,1
≥30 genstande	3,5	0,5	0,5	1,1	1,6	1,3	1,0	1,4
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.041	1.473	2.531	3.491	3.525	3.110	1.917	18.088

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 4.2.1 Andel, der overskrider Sundhedsstyrelsens højriskgrænse i forbindelse med alkoholindtagelse (21 genstande pr. uge for mænd og 14 genstande pr. uge for kvinder) i løbet af en typisk uge, blandt mænd og kvinder (25 år eller derover) i forskellige alders- og uddannelsesgrupper. Procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Endvidere ses der en tendens til, at jo højere uddannelsesniveau desto mindre er andelen, der ikke vurderer, at deres alkoholforbrug er skadeligt. Således er andelen 46,0 % blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau og 38,7 % blandt borgere med en lang videregående uddannelse (data ikke vist). I forhold til alder ses der en markant større andel, der ikke vurderer, at deres alkoholforbrug er skadeligt, i aldersgruppen 16-24 år (70,2 %) og i aldersgruppen 75 år eller derover (73,3 %) sammenlignet med de øvrige aldersgrupper (data ikke vist).

Tabel 4.2.4 viser andelen, der vurderer, at deres alkoholforbrug er skadeligt for helbredet, blandt mænd og kvinder, der jævnligt (hver måned) drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed (såkaldt 'binge drinking'). Det fremgår, at 70,2 % af borgerne, der jævnligt drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed, vurderer, at deres alkoholforbrug ikke er skadeligt for deres helbred. I alt 23,5 % vurderer, at deres alkoholforbrug er meget eller lidt skadeligt for deres helbred.

Tabel 4.2.2 Andel, der vurderer, at deres alkoholforbrug er skadeligt for helbredet, blandt mænd og kvinder, der overskrider Sundhedsstyrelsens lavrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse. Procent

	Mænd	Kvinder	Alle
Ja, meget	5,3	3,2	4,2
Ja, lidt	32,3	17,5	25,1
Nej	53,1	70,9	61,7
Ved ikke	9,4	8,5	9,0
I alt	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	3.244	3.493	6.737

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.2.3 Andel, der vurderer, at deres alkoholforbrug er skadeligt for helbredet, blandt mænd og kvinder, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse. Procent

	Mænd	Kvinder	Alle
Ja, meget	8,5	7,2	8,0
Ja, lidt	38,8	25,2	33,8
Nej	43,6	57,8	48,9
Ved ikke	9,1	9,8	9,3
I alt	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.664	1.108	2.772

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.2.4 Andel, der vurderer, at deres alkoholforbrug er skadeligt for helbredet, blandt mænd og kvinder, der jævnligt (hver måned) drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed. Procent

	Mænd	Kvinder	Alle
Ja, meget	3,2	3,5	3,3
Ja, lidt	22,4	15,6	20,2
Nej	68,0	74,8	70,2
Ved ikke	6,4	6,2	6,3
I alt	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	5.677	3.039	8.716

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Blandt borgere, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse og samtidig vurderer deres alkoholforbrug som meget skadeligt, angiver 83,3 %, at de gerne vil nedsætte deres alkoholforbrug. Dette gælder for 53,8 % blandt borgere, der vurderer deres alkoholforbrug som lidt skadeligt, og 7,7 % blandt borgere, der ikke vurderer deres alkoholforbrug som skadeligt (data ikke vist).

Tegn på problematisk alkoholforbrug belyses i denne undersøgelse ud fra seks spørgsmål (tabel 4.2.5), der udgør den såkaldte CAGE-C test (4). Tegn på problematisk alkoholforbrug defineres ved, at der i spørgsmål 1-4 og 6 er mindst to positive svar – eller alternativt ét positivt svar i spørgsmål 1-4 eller 6, og at der i spørgsmål 5 svarer, at der indtages alkohol fire eller flere dage om ugen.

Tabel 4.2.5 Spørgsmål til belysning af tegn på problematisk alkoholforbrug (CAGE-C test)

1.	Har du inden for de seneste 12 måneder følt, at du burde nedsætte dit alkoholforbrug?
	Ja Nej
2.	Er der nogen, inden for de seneste 12 måneder, der har "brokket" sig over, at du drikker for meget?
	Ja Nej
3.	Har du inden for de seneste 12 måneder følt dig skidt tilpas eller skamfuld på grund af dine alkoholvaner?
	Ja Nej
4.	Har du inden for de seneste 12 måneder jævnligt taget en genstand som det første om morgenen for at "berolige nerverne" eller blive "tømmermændene" kvit?
	Ja Nej
5.	Hvor mange dage om ugen drikker du alkohol?
	0-1 dag 2 dage 3 dage 4 dage 5 dage 6 dage 7 dage
6.	Drikker du alkohol uden for måltiderne på hverdage?
	Ja Nej

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

I de efterfølgende opslagstabeller belyses andelen, der:

- overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse i løbet af en typisk uge
- overskrider Sundhedsstyrelsens lavrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse i løbet af en typisk uge

- jævnligt (hver måned) drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed
- viser tegn på problematisk alkoholforbrug
- gerne vil nedsætte alkoholforbruget, blandt borgere, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse

Referencer

1. Juel K, Sørensen J, Brønnum-Hansen H. Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.
2. Kjølner M, Juel K, Kamper-Jørgensen F, red. Folkesundhedsrapporten Danmark 2007. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, 2007.
3. Sundhedsstyrelsen. Sundhedsstyrelsens nye udmelding vedrørende alkohol. København: Sundhedsstyrelsen, 2010.
4. Zierau F, Hardt F, Henriksen JH, Holm SS, Jørring S, Melsen F et al. Validation of a self-administered modified CAGE test (CAGE-C) in a somatic hospital ward: Comparison with biochemical markers. Scand J Clin Lab Invest. 2005; 65: 615-622.

Tabel 4.2.6 Overskrider Sundhedsstyrelsens højriskgrænse i forbindelse med alkoholindtagelse.
Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarpersoner
År	2010	8,5	1		34.181
	2013	8,1	0,93	(0,87;0,99)	34.382
Mænd	16-24 år	16,6	1,85	(1,50;2,28)	1.693
	25-34 år	7,1	0,71	(0,54;0,95)	1.273
	35-44 år	5,8	0,58	(0,44;0,75)	2.218
	45-54 år	9,7	1		3.145
	55-64 år	12,9	1,38	(1,14;1,66)	3.305
	65-74 år	10,9	1,13	(0,93;1,38)	3.076
	≥75 år	6,9	0,69	(0,52;0,90)	1.584
	Alle mænd	10,2			16.294
Kvinder	16-24 år	13,8	3,17	(2,49;4,04)	2.041
	25-34 år	3,7	0,75	(0,52;1,09)	1.473
	35-44 år	2,2	0,45	(0,31;0,65)	2.531
	45-54 år	4,8	1		3.491
	55-64 år	6,8	1,45	(1,13;1,85)	3.525
	65-74 år	6,5	1,37	(1,07;1,75)	3.110
	≥75 år	4,1	0,83	(0,60;1,15)	1.917
	Alle kvinder	5,9			18.088
Uddannelse	Under uddannelse	15,1			2.638
	Grundskole	7,2	0,89	(0,72;1,10)	3.612
	Kort uddannelse	7,8	1,00	(0,87;1,16)	13.495
	Kort videregående uddannelse	7,1	0,93	(0,74;1,16)	2.405
	Mellemlang videregående uddannelse	6,4	1		6.549
	Lang videregående uddannelse	6,2	0,85	(0,67;1,10)	1.887
	Anden uddannelse	8,9	1,19	(0,90;1,58)	1.318
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	6,0	1		16.249
	Arbejdsløse	10,8	1,84	(1,39;2,43)	1.280
	Førtidspensionister	9,4	1,69	(1,34;2,13)	1.530
	Andre uden for arbejdsmarkedet	11,2	2,29	(1,75;3,00)	1.035
	Efterlønsmodtagere	12,1			1.377
	Alderspensionister	7,3			9.687
Samlivsstatus	Samboende	6,1	1		23.928
	Enlige	11,4	1,76	(1,57;1,97)	10.454
Etnisk baggrund	Dansk	8,4	1		32.502
	Anden vestlig	6,4	0,78	(0,56;1,07)	1.001
	Ikke-vestlig	3,4	0,37	(0,24;0,57)	879

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 8,1 % af borgerne i Region Syddanmark overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse i løbet af en typisk uge. I alle aldersgrupper overskrider en større andel blandt mænd (10,2 %) end blandt kvinder (5,9 %) højrisikogrænsen. De største andele ses blandt mænd og kvinder i aldersgruppen 16-24 år.

Uddannelse: Der ses overordnet ingen tydelig sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og andelen, der overskrider højrisikogrænsen. Der er imidlertid tydelige sammenhænge, hvis analysen foretages separat på forskellige aldersgrupper. I de yngste aldersgrupper er andelen størst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau. I de ældste aldersgrupper ses den største andel blandt borgere med en lang videregående uddannelse (se figur 4.2.1).

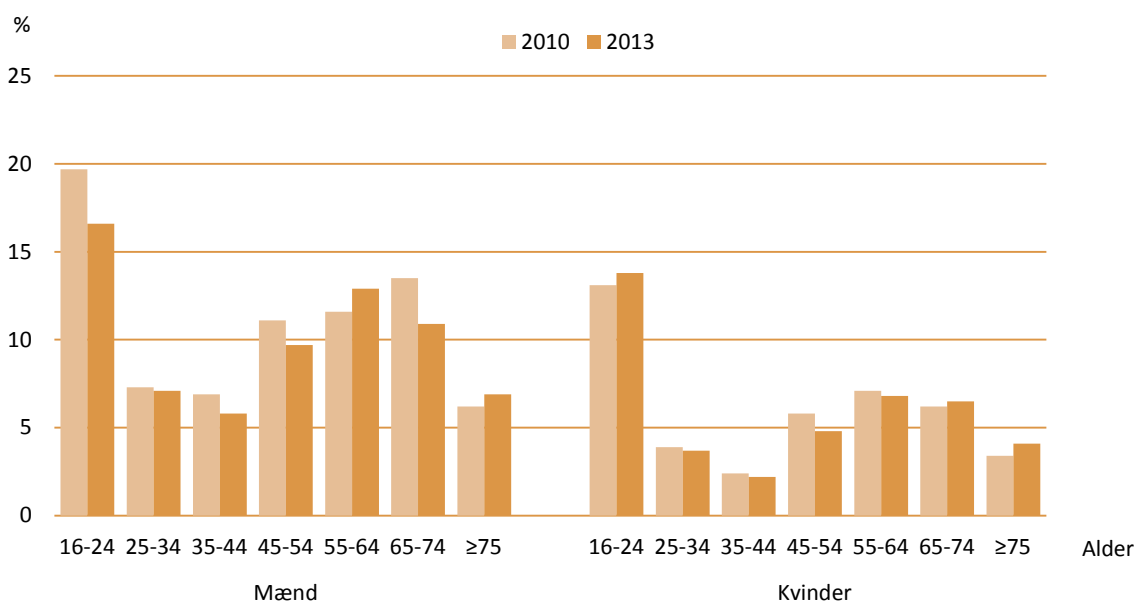
Erhvervsmæssig stilling: Sammenlignet med beskæftigede (6,0 %) er forekomsten af borgere, der overskrider højrisikogrænsen, højere blandt arbejdsløse (10,8 %), førtidspensionister (9,4 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (12,1 %).

Samlivsstatus: Forekomsten af borgere, der overskrider højrisikogrænsen, er højere blandt enlige (11,4 %) end blandt samboende (6,1 %).

Etnisk baggrund: Andelen, der overskrider højrisikogrænsen, er mindre blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (3,4 %) end blandt borgere med dansk baggrund (8,4 %). Blandt borgere med anden vestlig baggrund er andelen (6,4 %).

Udvikling: i 2013 er forekomsten af borgere, der overskrider højrisikogrænsen, overordnet på niveau med forekomsten i 2010. Udviklingen i de enkelte køns- og aldersgrupper viser dog et noget usystematisk billede. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser heller ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 4.2.2 Andel, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse i løbet af en typisk uge, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.2.7 Overskrider Sundhedsstyrelsens højriskgrænse i forbindelse med alkoholindtagelse. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	8,9	3.000	1,13	(0,93;1,37)	1,13	(0,93;1,37)
Billund	6,3	1.300	0,70	(0,55;0,88)	0,70	(0,55;0,88)
Esbjerg	8,7	8.100	1,09	(0,89;1,33)	1,09	(0,89;1,33)
Fanø	14,5	400	1,88	(1,53;2,31)	1,88	(1,53;2,32)
Faaborg-Midtfyn	8,7	3.700	1,05	(0,87;1,27)	1,05	(0,87;1,27)
Fredericia	9,3	3.800	1,08	(0,89;1,32)	1,08	(0,89;1,32)
Haderslev	7,9	3.600	0,94	(0,77;1,15)	0,94	(0,77;1,15)
Kerteminde	8,9	1.700	1,07	(0,88;1,30)	1,07	(0,88;1,30)
Kolding	7,1	5.100	0,85	(0,69;1,06)	0,85	(0,68;1,06)
Langeland	10,8	1.200	1,35	(1,12;1,62)	1,34	(1,12;1,61)
Middelfart	8,0	2.400	1,01	(0,82;1,23)	1,01	(0,83;1,24)
Nordfyns	9,7	2.300	1,24	(1,03;1,51)	1,24	(1,02;1,51)
Nyborg	7,4	1.900	0,89	(0,72;1,09)	0,89	(0,72;1,09)
Odense	9,1	14.500	1,08	(0,94;1,24)	1,08	(0,94;1,25)
Svendborg	9,6	4.600	1,18	(0,98;1,42)	1,18	(0,98;1,42)
Sønderborg	7,3	4.500	0,88	(0,71;1,09)	0,88	(0,72;1,09)
Tønder	6,5	2.000	0,74	(0,58;0,93)	0,74	(0,58;0,93)
Varde	7,0	2.800	0,85	(0,69;1,05)	0,86	(0,70;1,05)
Vejen	4,6	1.600	0,55	(0,43;0,71)	0,55	(0,43;0,71)
Vejle	7,1	6.100	0,79	(0,64;0,99)	0,80	(0,64;0,99)
Ærø	13,5	800	1,74	(1,47;2,07)	1,73	(1,46;2,06)
Aabenraa	6,7	3.200	0,79	(0,63;0,98)	0,79	(0,63;0,98)
Region Syddanmark	8,1	78.600	1		1	

¹Justeret for køn og alder

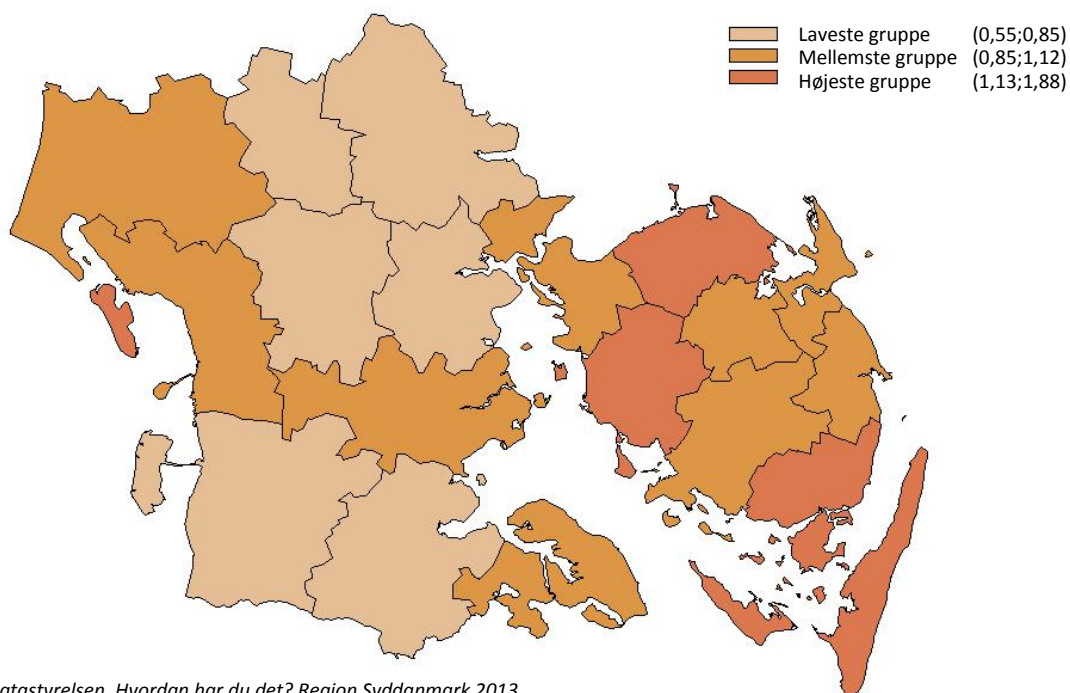
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forekomsten af borgere, der overskrider højriskgrænsen, varierer på tværs af kommunerne. Forekomsten er relativt høj i Fanø Kommune (14,5 %) og Ærø Kommune (13,5 %) og relativt lav i Vejen Kommune (4,6 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle ses ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I Region Syddanmark er forekomsten af borgere, der overskrider højriskgrænsen, overordnet på samme niveau i 2013 som i 2010. Dette mønster genfindes i de fleste kommuner. Der ses dog et relativt stort fald i Fanø Kommune og Svendborg Kommune. Begge kommuner havde dog en relativt høj forekomst i 2010.

Figur 4.2.3 Forekomsten af borgere, der overskrider Sundhedsstyrelsens højriskgrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.2.8 Andel, der overskrider Sundhedsstyrelsens højriskgrænse i forbindelse med alkoholindtagelse. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	8,3	8,9	0,6	(-1,4;2,5)
Billund	6,9	6,3	-0,6	(-2,4;1,2)
Esbjerg	8,2	8,7	0,5	(-1,6;2,5)
Fanø	18,2	14,5	-3,7	(-7,4;-0,0)
Faaborg-Midtfyn	9,6	8,7	-0,9	(-2,9;1,1)
Fredericia	9,5	9,3	-0,2	(-2,3;1,8)
Haderslev	8,7	7,9	-0,7	(-2,7;1,2)
Kerteminde	10,3	8,9	-1,3	(-3,4;0,7)
Kolding	8,0	7,1	-0,9	(-2,8;1,0)
Langeland	11,1	10,8	-0,3	(-2,5;1,9)
Middelfart	8,7	8,0	-0,8	(-2,7;1,2)
Nordfyns	9,0	9,7	0,7	(-1,3;2,8)
Nyborg	9,1	7,4	-1,8	(-3,7;0,2)
Odense	9,2	9,1	-0,1	(-1,5;1,4)
Svendborg	12,8	9,6	-3,3	(-5,5;-1,1)
Sønderborg	7,7	7,3	-0,4	(-2,3;1,5)
Tønder	7,8	6,5	-1,4	(-3,2;0,5)
Varde	6,7	7,0	0,3	(-1,5;2,1)
Vejen	4,8	4,6	-0,2	(-1,7;1,3)
Vejle	7,8	7,1	-0,8	(-2,6;1,1)
Ærø	13,1	13,5	0,4	(-2,2;2,9)
Aabenraa	6,4	6,7	0,2	(-1,5;2,0)
Region Syddanmark	8,5	8,1	-0,5	(-0,9;-0,1)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.2.9 Overskrider Sundhedsstyrelsens lavrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	20,9	1		34.181
	2013	19,1	0,88	(0,84;0,92)	34.382
Mænd	16-24 år	30,2	1,87	(1,59;2,20)	1.693
	25-34 år	15,3	0,78	(0,64;0,96)	1.273
	35-44 år	12,7	0,63	(0,52;0,75)	2.218
	45-54 år	18,8	1		3.145
	55-64 år	22,6	1,26	(1,09;1,46)	3.305
	65-74 år	21,3	1,17	(1,01;1,36)	3.076
	≥75 år	14,7	0,75	(0,61;0,91)	1.584
	Alle mænd	19,6			16.294
Kvinder	16-24 år	33,5	2,27	(1,95;2,64)	2.041
	25-34 år	10,6	0,53	(0,43;0,66)	1.473
	35-44 år	9,1	0,45	(0,37;0,55)	2.531
	45-54 år	18,2	1		3.491
	55-64 år	22,8	1,33	(1,15;1,53)	3.525
	65-74 år	21,4	1,23	(1,06;1,42)	3.110
	≥75 år	13,4	0,70	(0,58;0,84)	1.917
	Alle kvinder	18,5			18.088
Uddannelse	Under uddannelse	31,3			2.638
	Grundskole	15,5	0,65	(0,57;0,76)	3.612
	Kort uddannelse	18,5	0,88	(0,80;0,97)	13.495
	Kort videregående uddannelse	17,1	0,88	(0,76;1,03)	2.405
	Mellemlang videregående uddannelse	18,5	1		6.549
	Lang videregående uddannelse	17,7	1,02	(0,87;1,20)	1.887
	Anden uddannelse	17,1	0,82	(0,67;1,01)	1.318
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	16,2	1		16.249
	Arbejdsløse	22,6	1,52	(1,25;1,85)	1.280
	Førtidspensionister	15,6	0,83	(0,69;0,99)	1.530
	Andre uden for arbejdsmarkedet	18,1	1,25	(1,01;1,55)	1.035
	Efterlønsmodtagere	26,4			1.377
	Alderspensionister	18,4			9.687
Samlivsstatus	Samboende	16,4	1		23.928
	Enlige	23,6	1,35	(1,25;1,46)	10.454
Etnisk baggrund	Dansk	19,8	1		32.502
	Anden vestlig	15,7	0,78	(0,63;0,97)	1.001
	Ikke-vestlig	7,3	0,31	(0,23;0,42)	879

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 19,1 % af borgerne i Region Syddanmark overskrider Sundhedsstyrelsens lavrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse i løbet af en typisk uge. Lavrisikogrænsen er 14 genstande pr. uge for mænd og 7 genstande pr. uge for kvinder. Andelen er overordnet den samme blandt mænd (19,6 %) og blandt kvinder (18,5 %). De største andele ses blandt mænd og kvinder i aldersgruppen 16-24 år.

Uddannelse: Der ses overordnet ingen tydelig sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og andelen, der overskrider lavrisikogrænsen. Der er imidlertid nogle markante aldersforskelle. Blandt mænd i de yngste aldersgrupper er andelen størst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau. Blandt kvinder i de yngste aldersgrupper er billedet usystematisk. I de ældste aldersgrupper ses den største andel blandt borgere med en lang videregående uddannelse blandt både mænd og kvinder.

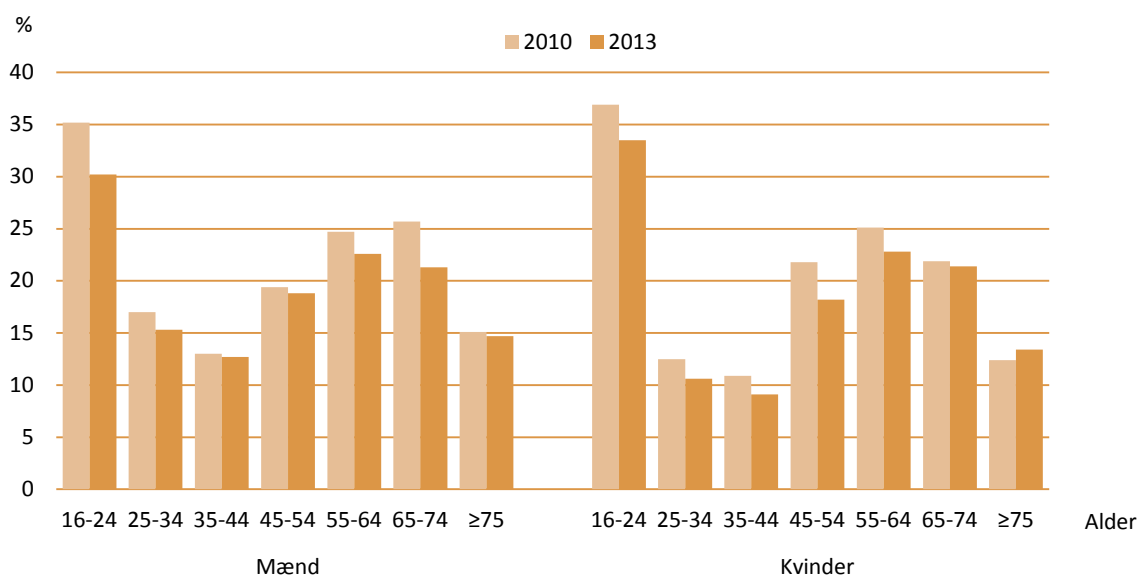
Erhvervsmæssig stilling: Der ses en relativt høj forekomst af borgere, der overskrider lavrisikogrænsen, i gruppen af arbejdsløse (22,6%).

Samlivsstatus: Der er en større andel af borgere, der overskrider lavrisikogrænsen, blandt enlige (23,6 %) end blandt samboende (16,4 %).

Etnisk baggrund: Andelen, der overskrider lavrisikogrænsen, er lavere i gruppen af borgere med ikke-vestlig baggrund (7,3 %) end i gruppen af borgere med dansk baggrund (19,8 %). I gruppen af borgere med anden vestlig baggrund er andelen 15,7 %.

Udvikling: Overordnet ses der et fald i andelen, der overskrider lavrisikogrænsen, fra 20,9 % i 2010 til 19,1 % i 2013. Der ses overordnet et fald blandt både mænd og kvinder og i alle aldersgrupper. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 4.2.4 Andel, der overskrider Sundhedsstyrelsens lavrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse i løbet af en typisk uge, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.2.10 Overskrider Sundhedsstyrelsens lavrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse. Kommune-opgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	18,8	6.200	0,99	(0,87;1,13)	1,00	(0,87;1,14)
Billund	16,1	3.400	0,78	(0,67;0,90)	0,79	(0,68;0,92)
Esbjerg	18,8	17.700	0,97	(0,85;1,12)	0,97	(0,84;1,12)
Fanø	33,0	900	2,01	(1,72;2,35)	1,94	(1,66;2,27)
Faaborg-Midtfyn	19,9	8.300	1,04	(0,92;1,19)	1,04	(0,92;1,19)
Fredericia	19,6	8.000	0,98	(0,86;1,13)	0,98	(0,86;1,13)
Haderslev	17,8	8.100	0,88	(0,77;1,01)	0,89	(0,77;1,02)
Kerteminde	22,4	4.300	1,20	(1,05;1,37)	1,21	(1,06;1,38)
Kolding	19,3	13.900	1,00	(0,87;1,14)	0,99	(0,86;1,14)
Langeland	21,0	2.300	1,11	(0,97;1,27)	1,12	(0,98;1,28)
Middelfart	18,9	5.700	1,01	(0,88;1,15)	1,00	(0,88;1,15)
Nordfyns	20,2	4.800	1,10	(0,96;1,26)	1,11	(0,96;1,27)
Nyborg	17,8	4.600	0,90	(0,79;1,03)	0,90	(0,79;1,04)
Odense	22,2	35.300	1,18	(1,07;1,30)	1,16	(1,06;1,28)
Svendborg	22,5	10.800	1,22	(1,08;1,39)	1,21	(1,06;1,37)
Sønderborg	16,8	10.400	0,85	(0,74;0,99)	0,85	(0,74;0,98)
Tønder	14,8	4.700	0,70	(0,60;0,82)	0,71	(0,61;0,83)
Varde	17,0	6.800	0,88	(0,76;1,01)	0,89	(0,77;1,02)
Vejle	14,5	4.900	0,71	(0,61;0,83)	0,72	(0,62;0,84)
Vejle	17,9	15.500	0,89	(0,78;1,03)	0,89	(0,78;1,03)
Ærø	25,7	1.500	1,44	(1,26;1,64)	1,43	(1,25;1,63)
Aabenraa	16,2	7.800	0,80	(0,69;0,92)	0,80	(0,69;0,92)
Region Syddanmark	19,1	186.000	1		1	

¹Justeret for køn og alder

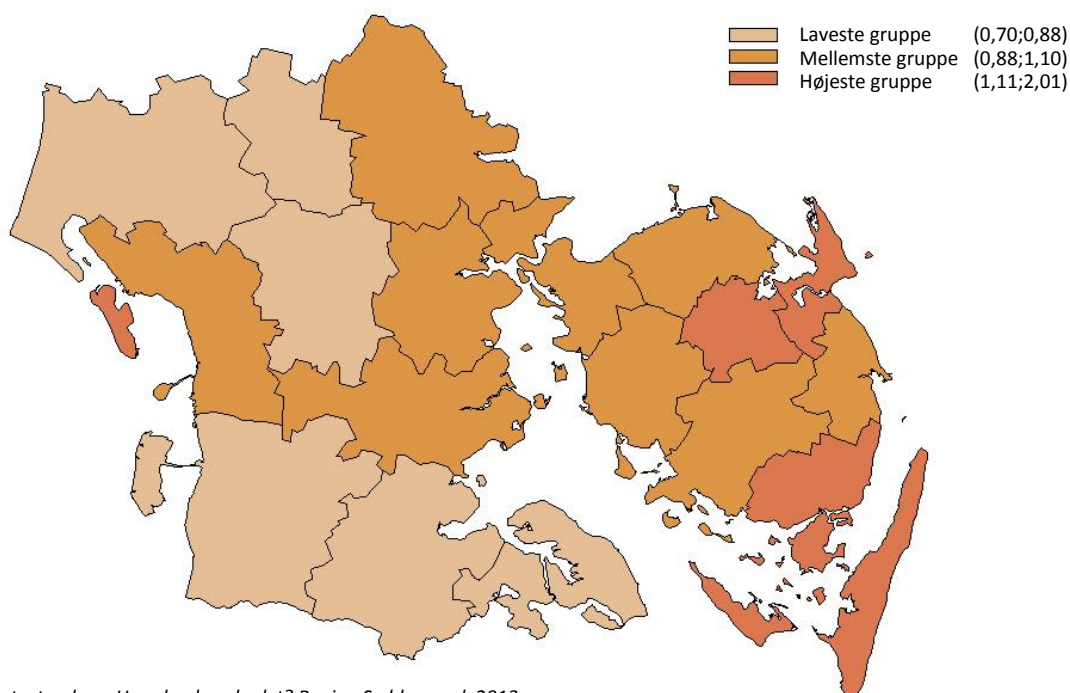
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses stor variation i forekomsten af borgere, der overskrider lavrisikogrænsen, på tværs af kommunerne. De højeste forekomster ses i Fanø Kommune (33,0 %) og i Ærø Kommune (25,7 %), og de laveste forekomster ses i Vejle Kommune (14,5 %) og i Tønder Kommune (14,8 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle ses ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I Region Syddanmark er der i perioden 2010 til 2013 sket et fald i forekomsten af borgere, der overskrider lavrisikogrænsen, på 1,8 procentpoint. Der ses et fald i samtlige kommuner. Der er dog variation på tværs af kommunerne. Således varierer faldet fra 3,5 procentpoint i Tønder Kommune til 0,3 procentpoint i Varde Kommune.

Figur 4.2.5 Forekomsten af borgere, der overskrider Sundhedsstyrelsens lavrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.2.11 Andel, der overskrider Sundhedsstyrelsens lavrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	21,3	18,8	-2,5	(-5,3;0,3)
Billund	17,3	16,1	-1,2	(-3,9;1,5)
Esbjerg	21,3	18,8	-2,5	(-5,4;0,4)
Fanø	35,2	33,0	-2,2	(-6,9;2,5)
Faaborg-Midtfyn	20,2	19,9	-0,4	(-3,2;2,4)
Fredericia	21,7	19,6	-2,1	(-4,9;0,8)
Haderslev	18,8	17,8	-1,0	(-3,8;1,7)
Kerteminde	24,0	22,4	-1,6	(-4,5;1,4)
Kolding	19,8	19,3	-0,5	(-3,4;2,3)
Langeland	22,7	21,0	-1,7	(-4,7;1,2)
Middelfart	20,8	18,9	-2,0	(-4,7;0,8)
Nordfyns	21,6	20,2	-1,3	(-4,2;1,6)
Nyborg	21,2	17,8	-3,4	(-6,2;-0,5)
Odense	24,4	22,2	-2,2	(-4,3;-0,1)
Svendborg	25,5	22,5	-3,0	(-6,0;-0,0)
Sønderborg	19,1	16,8	-2,2	(-5,0;0,5)
Tønder	18,3	14,8	-3,5	(-6,1;-0,8)
Varde	17,3	17,0	-0,3	(-2,9;2,4)
Vejen	14,8	14,5	-0,4	(-2,9;2,2)
Vejle	20,4	17,9	-2,4	(-5,2;0,3)
Ærø	27,1	25,7	-1,4	(-4,7;1,9)
Aabenraa	17,7	16,2	-1,6	(-4,2;1,1)
Region Syddanmark	20,9	19,1	-1,8	(-2,4;-1,2)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.2.12 Drikker jævnligt (hver måned) fem eller flere genstande ved samme lejlighed. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	26,7			35.325
Mænd	16-24 år	59,5	2,54	(2,21;2,93)	1.740
	25-34 år	44,3	1,38	(1,19;1,60)	1.295
	35-44 år	36,3	0,99	(0,87;1,13)	2.253
	45-54 år	36,6	1		3.182
	55-64 år	32,7	0,84	(0,75;0,95)	3.366
	65-74 år	22,2	0,50	(0,44;0,56)	3.183
	≥75 år	9,9	0,19	(0,16;0,24)	1.679
	Alle mænd	36,3			16.698
Kvinder	16-24 år	46,4	4,26	(3,67;4,94)	2.082
	25-34 år	18,3	1,10	(0,92;1,33)	1.502
	35-44 år	13,8	0,78	(0,66;0,93)	2.576
	45-54 år	16,9	1		3.551
	55-64 år	13,8	0,79	(0,67;0,92)	3.591
	65-74 år	7,9	0,42	(0,35;0,51)	3.252
	≥75 år	2,4	0,12	(0,09;0,17)	2.073
	Alle kvinder	17,3			18.627
Uddannelse	Under uddannelse	53,9			2.685
	Grundskole	16,4	0,86	(0,75;0,99)	3.795
	Kort uddannelse	26,4	0,99	(0,90;1,09)	13.752
	Kort videregående uddannelse	26,2	1,00	(0,87;1,15)	2.448
	Mellemlang videregående uddannelse	22,8	1		6.642
	Lang videregående uddannelse	28,0	1,05	(0,91;1,23)	1.900
	Anden uddannelse	19,7	0,80	(0,66;0,98)	1.371
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	28,9	1		16.463
	Arbejdsløse	31,1	1,06	(0,88;1,28)	1.312
	Førtidspensionister	17,7	0,66	(0,55;0,78)	1.594
	Andre uden for arbejdsmarkedet	24,4	0,87	(0,71;1,06)	1.072
	Efterlønsmodtagere	20,8			1.412
	Alderspensionister	11,1			10.187
Samlivsstatus	Samboende	22,8	1		24.476
	Enlige	33,3	1,36	(1,26;1,47)	10.849
Etnisk baggrund	Dansk	27,8	1		33.382
	Anden vestlig	19,7	0,54	(0,44;0,67)	1.030
	Ikke-vestlig	12,5	0,26	(0,20;0,33)	913

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 26,7 % angiver, at de jævnligt (hver måned) drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed (såkaldt binge drinking). Andelen er markant større blandt mænd (36,3 %) end blandt kvinder (17,3 %). Både for mænd og kvinder ses den største andel i den yngste aldersgruppe, og den mindste andel i den ældste aldersgruppe.

Uddannelse: Andelen af borgere, der jævnligt drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed, er mindst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (16,4 %). Der ses ingen væsentlige forskelle mellem de øvrige uddannelsesniveauer.

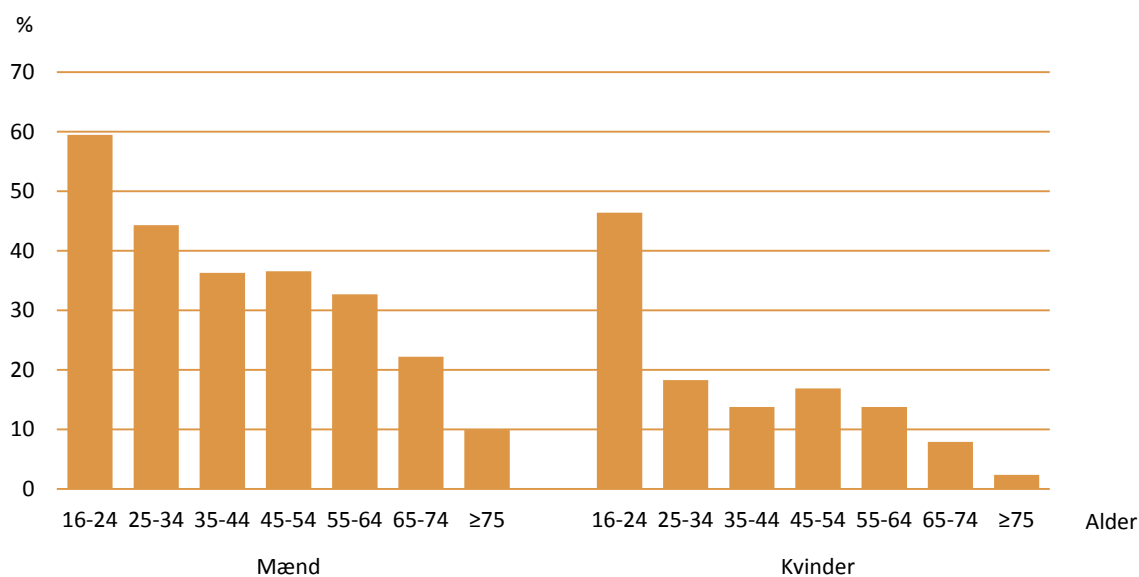
Erhvervsmæssig stilling: Der er en lavere forekomst af borgere, der jævnligt drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed, blandt førtidspensionister (17,7 %) sammenholdt med beskæftigede (28,9 %) og arbejdsløse (31,1 %). Blandt andre uden for arbejdsmarkedet er forekomsten 24,4 %.

Samlivsstatus: Forekomsten af borgere, der jævnligt drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed, er højere blandt enlige (33,3 %) end blandt samboende (22,8 %).

Etnisk baggrund: Andelen, der jævnligt drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed, er mindre blandt borgere med anden vestlig (19,7 %) og ikke-vestlig baggrund (12,5 %) end blandt borgere med dansk baggrund (27,8 %).

Udvikling: I 2013 er andelen, der binge drikker jævnligt, opgjort anderledes end i 2010, og udviklingen over tid belyses derfor ikke i denne rapport.

Figur 4.2.6 Andel, der jævnligt (hver måned) drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Tabel 4.2.13 Drikker jævnligt (hver måned) fem eller flere genstande ved samme lejlighed. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	24,5	8.200	0,92	(0,81;1,05)	0,92	(0,81;1,05)
Billund	25,5	5.400	0,92	(0,81;1,05)	0,93	(0,82;1,07)
Esbjerg	26,9	25.300	0,98	(0,86;1,11)	0,97	(0,85;1,11)
Fanø	34,8	900	1,83	(1,55;2,18)	1,81	(1,53;2,15)
Faaborg-Midtfyn	24,8	10.400	0,91	(0,81;1,04)	0,91	(0,80;1,04)
Fredericia	27,0	11.000	0,98	(0,86;1,12)	0,99	(0,86;1,13)
Haderslev	25,9	11.800	0,93	(0,81;1,06)	0,93	(0,82;1,06)
Kerteminde	27,7	5.400	1,09	(0,96;1,24)	1,09	(0,96;1,25)
Kolding	26,1	18.700	0,90	(0,79;1,03)	0,90	(0,79;1,03)
Langeland	23,9	2.700	1,02	(0,89;1,17)	1,02	(0,90;1,17)
Middelfart	25,5	7.700	0,97	(0,85;1,10)	0,97	(0,85;1,10)
Nordfyns	27,3	6.500	1,10	(0,97;1,25)	1,10	(0,97;1,25)
Nyborg	23,7	6.100	0,90	(0,79;1,02)	0,90	(0,79;1,02)
Odense	32,3	51.400	1,25	(1,14;1,37)	1,23	(1,13;1,35)
Svendborg	28,1	13.400	1,11	(0,98;1,26)	1,10	(0,97;1,25)
Sønderborg	21,4	13.200	0,76	(0,66;0,87)	0,75	(0,66;0,87)
Tønder	24,6	7.800	0,88	(0,77;1,01)	0,89	(0,78;1,02)
Varde	27,8	11.100	1,10	(0,97;1,25)	1,11	(0,98;1,26)
Vejen	22,2	7.500	0,75	(0,65;0,86)	0,76	(0,66;0,87)
Vejle	26,1	22.600	0,91	(0,80;1,04)	0,91	(0,80;1,04)
Ærø	27,7	1.600	1,29	(1,13;1,48)	1,28	(1,12;1,47)
Aabenraa	25,0	12.000	0,91	(0,80;1,04)	0,90	(0,79;1,03)
Region Syddanmark	26,7	260.800	1		1	

¹Justeret for køn og alder

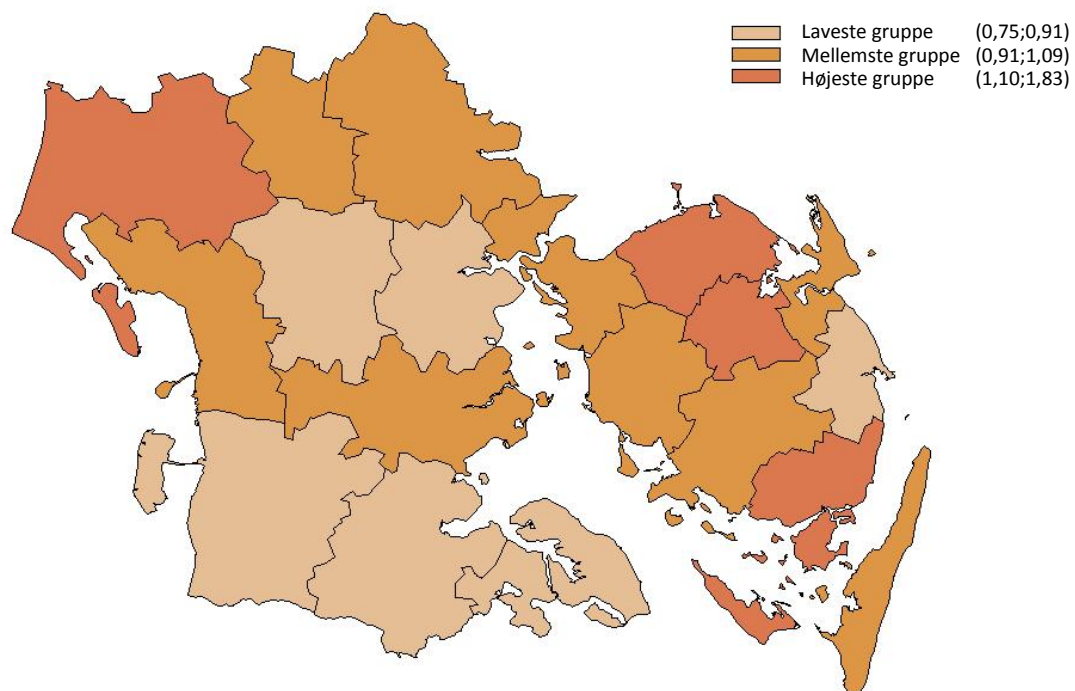
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forekomsten af borgere, der jævnligt drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed, varierer på tværs af kommunerne. De laveste forekomster ses i Sønderborg Kommune (21,4 %) og Vejen Kommune (22,2 %). De højeste forekomster ses i Fanø Kommune (34,8 %) og Odense Kommune (32,3 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der endvidere en relativt høj forekomst i Ærø Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I 2013 er andelen, der binge drikker jævnligt opgjort anderledes end i 2010, og udviklingen over tid belyses derfor ikke i denne rapport.

Figur 4.2.7 Forekomsten af borgere, der jævnligt (hver måned) drikker fem eller flere genstande ved samme lejlighed, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.2.14 Tegn på problematisk alkoholforbrug. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	13,6	1		35.040
	2013	13,2	0,96	(0,91;1,02)	35.251
Mænd	16-24 år	14,1	0,55	(0,45;0,67)	1.741
	25-34 år	14,9	0,59	(0,48;0,72)	1.294
	35-44 år	16,5	0,66	(0,56;0,78)	2.252
	45-54 år	23,0	1		3.177
	55-64 år	25,6	1,15	(1,01;1,32)	3.356
	65-74 år	23,6	1,03	(0,90;1,19)	3.171
	≥75 år	13,9	0,54	(0,45;0,66)	1.674
	Alle mænd	19,4			16.665
Kvinder	16-24 år	6,7	0,72	(0,56;0,93)	2.083
	25-34 år	4,2	0,44	(0,32;0,60)	1.504
	35-44 år	4,6	0,48	(0,36;0,63)	2.576
	45-54 år	9,1	1		3.549
	55-64 år	10,7	1,19	(0,99;1,44)	3.585
	65-74 år	8,3	0,90	(0,74;1,10)	3.254
	≥75 år	4,3	0,45	(0,34;0,61)	2.035
	Alle kvinder	7,1			18.586
Uddannelse	Under uddannelse	10,1			2.690
	Grundskole	12,2	0,68	(0,58;0,79)	3.783
	Kort uddannelse	13,3	0,74	(0,66;0,82)	13.735
	Kort videregående uddannelse	13,9	0,76	(0,65;0,90)	2.444
	Mellemlang videregående uddannelse	14,7	1		6.625
	Lang videregående uddannelse	15,5	0,93	(0,79;1,10)	1.897
	Anden uddannelse	14,0	0,78	(0,63;0,98)	1.366
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	12,9	1		16.432
	Arbejdsløse	16,1	1,60	(1,30;1,98)	1.314
	Førtidspensionister	14,4	1,11	(0,92;1,33)	1.590
	Andre uden for arbejdsmarkedet	18,0	1,68	(1,35;2,10)	1.072
	Efterlønsmodtagere	18,0			1.406
	Alderspensionister	12,8			10.134
Samlivsstatus	Samboende	13,0	1		24.437
	Enlige	13,5	1,30	(1,19;1,43)	10.814
Etnisk baggrund	Dansk	13,5	1		33.313
	Anden vestlig	13,5	1,07	(0,85;1,36)	1.026
	Ikke-vestlig	5,6	0,41	(0,30;0,56)	912

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 13,2 % af borgene i Region Syddanmark viser tegn på et problematisk alkoholforbrug. I alle aldersgrupper er andelen større blandt mænd end blandt kvinder. De største andele ses blandt mænd i aldersgrupperne 45-54 år, 55-64 år og 65-74 år.

Uddannelse: Andelen, der viser tegn på et problematisk alkoholforbrug, er mindst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (12,6 %), kort uddannelse (13,3 %) og kort videregående uddannelse (13,9 %).

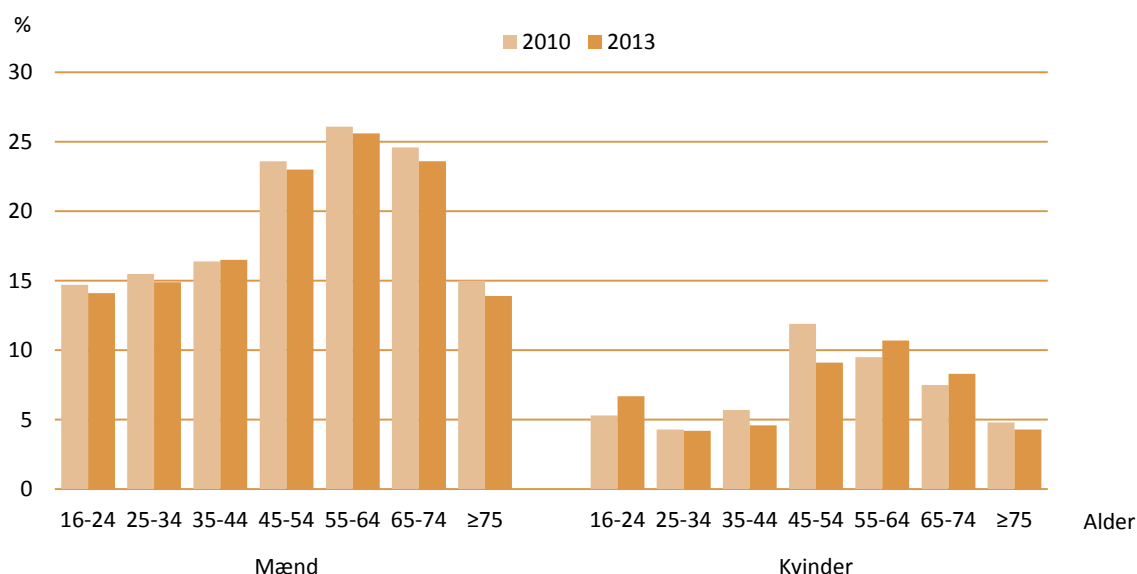
Erhvervsmæssig stilling: Der ses en højere forekomst af borgere, der viser tegn på et problematisk alkoholforbrug, blandt arbejdsløse (16,1 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (18,0 %) sammenlignet med beskæftigede (12,9 %). Blandt førtidspensionister er forekomsten 14,4 %.

Samlivsstatus: Der ses en højere forekomst af borgere, der viser tegn på et problematisk alkoholforbrug, blandt enlige end blandt samboende.

Etnisk baggrund: Andelen, der viser tegn på et problematisk alkoholforbrug, er mindst blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (5,6 %). Der ses ingen forskel mellem borgere med dansk baggrund (13,5 %) og borgere med vestlig baggrund (13,5 %).

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 ses der ingen væsentlig ændring i andelen, der viser tegn på et problematisk alkoholforbrug. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser heller ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 4.2.7 Andel, der viser tegn på et problematisk alkoholforbrug, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.2.15 Problematisk alkoholforbrug. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	14,0	4.600	1,02	(0,87;1,18)	1,03	(0,88;1,19)
Billund	11,8	2.500	0,82	(0,69;0,97)	0,83	(0,70;0,98)
Esbjerg	11,7	11.000	0,83	(0,70;0,99)	0,83	(0,70;0,98)
Fanø	24,7	700	1,96	(1,64;2,34)	1,88	(1,57;2,24)
Faaborg-Midtfyn	14,4	6.000	1,03	(0,89;1,20)	1,03	(0,89;1,20)
Fredericia	14,0	5.700	1,00	(0,85;1,18)	1,00	(0,85;1,18)
Haderslev	11,8	5.400	0,80	(0,67;0,94)	0,81	(0,68;0,96)
Kerteminde	16,4	3.200	1,18	(1,02;1,36)	1,18	(1,02;1,37)
Kolding	12,3	8.900	0,88	(0,74;1,04)	0,88	(0,74;1,04)
Langeland	17,0	1.900	1,22	(1,06;1,41)	1,23	(1,07;1,42)
Middelfart	14,5	4.400	1,08	(0,93;1,26)	1,07	(0,92;1,25)
Nordfyns	14,7	3.500	1,09	(0,94;1,28)	1,11	(0,95;1,29)
Nyborg	14,0	3.600	1,01	(0,87;1,17)	1,02	(0,87;1,18)
Odense	14,3	22.700	1,10	(0,98;1,23)	1,08	(0,96;1,21)
Svendborg	17,0	8.100	1,32	(1,14;1,52)	1,30	(1,12;1,50)
Sønderborg	11,1	6.900	0,79	(0,66;0,94)	0,78	(0,66;0,93)
Tønder	12,3	3.900	0,84	(0,71;0,99)	0,85	(0,72;1,01)
Varde	10,8	4.300	0,76	(0,64;0,90)	0,76	(0,65;0,90)
Vejen	9,6	3.200	0,64	(0,53;0,77)	0,65	(0,54;0,77)
Vejle	13,3	11.500	0,95	(0,81;1,11)	0,93	(0,80;1,09)
Ærø	21,5	1.200	1,69	(1,47;1,95)	1,69	(1,47;1,95)
Aabenraa	11,5	5.500	0,80	(0,68;0,95)	0,81	(0,68;0,95)
Region Syddanmark	13,2	128.700	1		1	

¹Justeret for køn og alder

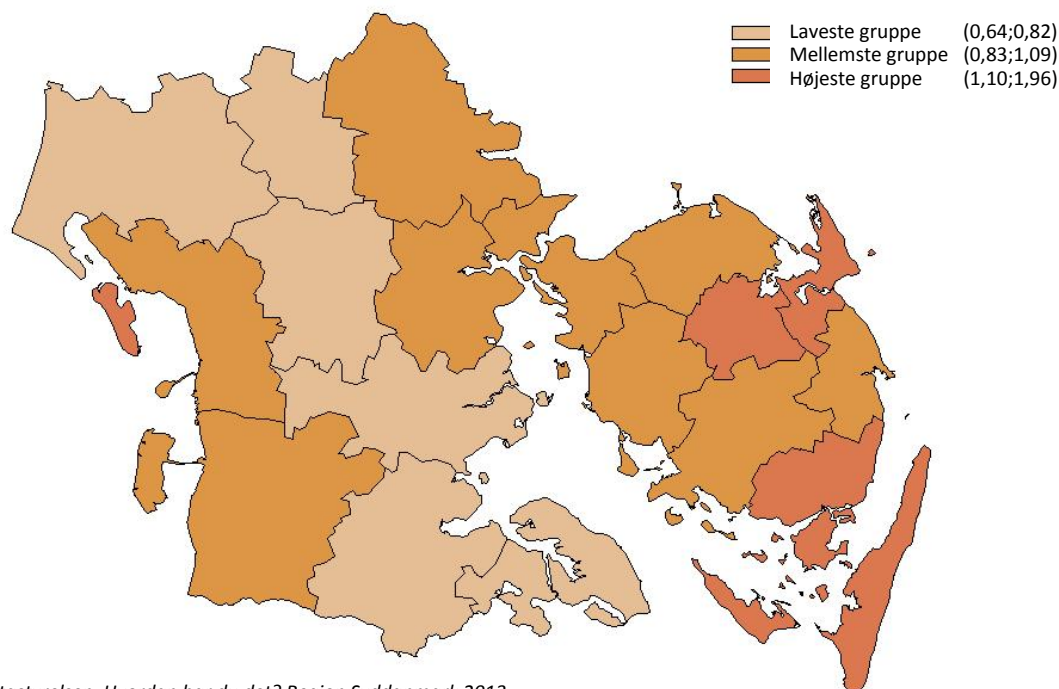
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forekomsten af borgere, der har et problematisk alkoholforbrug, varierer på tværs af kommunerne. Den laveste forekomst ses i Vejen Kommune (9,6 %), og de højeste forekomster ses i Fanø Kommune (24,7 %) og Ærø Kommune (21,5 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der ingen væsentlige ændringer i forskellen mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I Region Syddanmark er forekomsten af borgere, der har et problematisk alkoholforbrug, overordnet på samme niveau i 2013 som i 2010. Der ses dog kommunale variationer. Variationer spænder fra en stigning på 1,4 procentpoint i Ærø Kommune og et fald på 2,3 procentpoint i Vejen Kommune.

Figur 4.2.9 Forekomsten af borgere, der viser tegn på et problematisk alkoholforbrug, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.2.16 Andel, der viser tegn på et problematisk alkoholforbrug. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	15,2	14,0	-1,2	(-3,7;1,2)
Billund	11,9	11,8	-0,2	(-2,5;2,1)
Esbjerg	13,1	11,7	-1,4	(-3,8;0,9)
Fanø	25,5	24,7	-0,8	(-5,1;3,4)
Faaborg-Midtfyn	15,6	14,4	-1,2	(-3,7;1,3)
Fredericia	13,3	14,0	0,7	(-1,7;3,1)
Haderslev	12,6	11,8	-0,7	(-3,0;1,6)
Kerteminde	15,3	16,4	1,1	(-1,4;3,6)
Kolding	12,2	12,3	0,1	(-2,2;2,4)
Langeland	17,7	17,0	-0,7	(-3,4;2,0)
Middelfart	13,7	14,5	0,7	(-1,7;3,1)
Nordfyns	14,9	14,7	-0,3	(-2,7;2,2)
Nyborg	14,9	14,0	-0,9	(-3,4;1,5)
Odense	14,2	14,3	0,1	(-1,6;1,8)
Svendborg	17,1	17,0	-0,1	(-2,7;2,5)
Sønderborg	12,0	11,1	-0,9	(-3,2;1,3)
Tønder	12,6	12,3	-0,4	(-2,7;2,0)
Varde	11,7	10,8	-0,9	(-3,1;1,3)
Vejle	11,9	9,6	-2,3	(-4,5;-0,1)
Vejle	13,7	13,3	-0,4	(-2,8;2,0)
Ærø	20,1	21,5	1,4	(-1,6;4,4)
Aabenraa	11,5	11,5	0,0	(-2,2;2,3)
Region Syddanmark	13,6	13,2	-0,4	(-0,9;0,1)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.2.17 Overskrider højrisikogrænsen og vil gerne nedsætte alkoholforbruget. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner ²
År	2010	26,5	1		2.961
	2013	30,4	1,30	(1,12;1,52)	2.771
Mænd	16-24 år	16,6	0,17	(0,11;0,28)	273
	25-34 år	38,6	0,55	(0,31;0,97)	91
	35-44 år	41,6	0,62	(0,37;1,04)	124
	45-54 år	53,4	1		298
	55-64 år	37,0	0,51	(0,36;0,74)	417
	65-74 år	25,5	0,30	(0,20;0,44)	349
	≥75 år	10,5	0,10	(0,05;0,22)	111
	Alle mænd	32,8			1.663
Kvinder	16-24 år	12,0	0,12	(0,06;0,21)	281
	25-34 år	26,7	0,31	(0,14;0,68)	48
	35-44 år	35,5	0,47	(0,21;1,02)	59
	45-54 år	54,1	1		172
	55-64 år	32,2	0,40	(0,25;0,66)	230
	65-74 år	29,3	0,35	(0,21;0,59)	226
	≥75 år	3,1	0,03	(0,01;0,11)	92
	Alle kvinder	26,5			1.108
Uddannelse	Under uddannelse	14,7			386
	Grundskole	31,0	0,62	(0,40;0,95)	241
	Kort uddannelse	31,1	0,53	(0,39;0,71)	1.042
	Kort videregående uddannelse	38,8	0,66	(0,42;1,04)	180
	Mellemlang videregående uddannelse	42,4	1		492
	Lang videregående uddannelse	38,6	0,89	(0,54;1,48)	142
	Anden uddannelse	29,8	0,54	(0,27;1,06)	116
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	38,6	1		986
	Arbejdsløse	33,3	1,17	(0,70;1,96)	134
	Førtidspensionister	40,9	0,95	(0,62;1,46)	142
	Andre uden for arbejdsmarkedet	57,7	2,24	(1,31;3,84)	119
	Efterlønsmodtagere	25,0			164
	Alderspensionister	21,2			778
Samlivsstatus	Samboende	33,0	1		1.582
	Enlige	28,1	1,27	(1,01;1,61)	1.189
Etnisk baggrund	Dansk	30,7	1		2.676
	Anden vestlig	28,8	1,13	(0,53;2,40)	66
	Ikke-vestlig	18,7	0,63	(0,20;2,02)	29

¹Justeret for køn og alder

²Forekomsten af denne indikator er kun baseret på svarpersoner, der overskrider højrisikogrænsen og er dermed mere usikker end forekomster baseret på alle svarpersoner

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: Blandt borgere, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, angiver 30,4 %, at de gerne vil nedsætte deres alkoholforbrug. Overordnet er andelen større blandt mænd end blandt kvinder i alle aldersgrupper. Andelen er størst i aldersgruppen 45-54 år for både mænd og kvinder. Den mindste andel ses blandt mænd og kvinder i den yngste og den ældste aldersgruppe.

Uddannelse: Forekomsten af borgere, der overskrider højrisikogrænsen og gerne vil nedsætte deres alkoholforbrug, er lavest i gruppen med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau og i gruppen med en kort uddannelse.

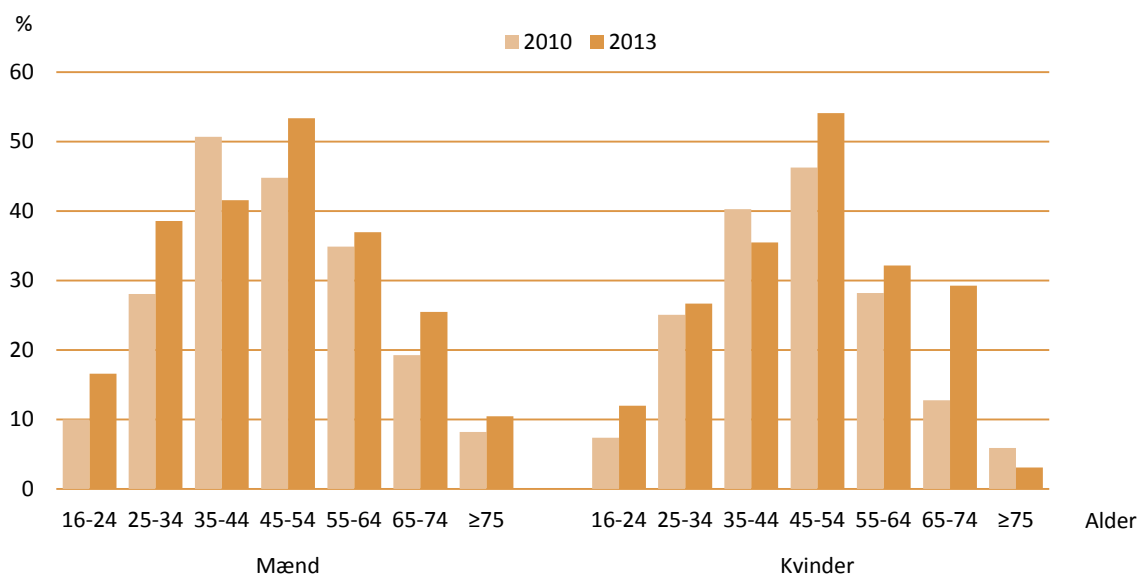
Erhvervsmæssig stilling: Andelen, der overskrider højrisikogrænsen og gerne vil nedsætte deres alkoholforbrug, er procentvist størst blandt førtidspensionister (40,9 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (57,7 %). Når der tages højde for køns- og aldersforskelle mellem grupperne, ses der alene en høj forekomst blandt andre uden for arbejdsmarkedet.

Samlivsstatus: Der er procentvis flere, der overskrider højrisikogrænsen og gerne vil nedsætte deres alkoholforbrug, blandt samboende sammenlignet med enlige. Når der tages højde for køns- og aldersforskelle mellem grupperne, er forekomsten højere blandt enlige end blandt samboende.

Etnisk baggrund: Der ses ingen nævneværdig forskel i andelen, der overskrider højrisikogrænsen og gerne vil nedsætte deres alkoholforbrug, mellem grupper af borgere med forskellig etnisk baggrund.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 er der sket en stigning i andelen, der overskrider højrisikogrænsen og gerne vil nedsætte deres alkoholforbrug, på 3,9 procentpoint. Der ses en stigning i alle aldersgrupper med undtagelse af mænd og kvinder i aldersgruppen 35-44 år og kvinder i aldersgruppen 75 år eller derover. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 4.2.10 Andel, der overskrider højrisikogrænsen og gerne vil nedsætte deres alkoholforbrug, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

4.3 Kost

Kosten har stor betydning for befolkningens sundhedstilstand. Således kan et usundt kostmønster være en medvirkende årsag til udviklingen af de store folkesygdomme, såsom hjerte-kar-sygdomme, type 2-diabetes, kræft, samt muskel- og skeletsygdomme. Kostvaner spiller ligeledes en central rolle i forhold til overvægt og tandsundhed (1).

Det vurderes, at 2.200 dødsfald hvert år kan relateres til indtagelse af for meget mættet fedt. Det svarer til 4 % af alle dødsfald. Et utilstrækkeligt indtag af frugt og grønt kan relateres til et tilsvarende antal dødsfald (2). Endvidere er det anslået, at 17 % færre danskere ville dø af hjerte-kar-sygdom, hvis befolkningens indtag af frugt og grønt øges til 500 gram pr. dag, og 9 % færre, hvis befolkningen nedsatte indtaget af fedt i kosten til anbefalingen om højst 30 % af energiindtaget (1).

I Danmark anbefaler Fødevarestyrelsen følgende 10 kostråd (3):

- Spis varieret, ikke for meget og vær fysisk aktiv
- Spis frugt og mange grøntsager
- Spis mere fisk
- Vælg fuldkorn
- Vælg magert kød og kødprodukter
- Vælg magre mejeriprodukter
- Spis mindre mættet fedt
- Spis mad med mindre salt
- Spis mindre sukker
- Drik vand

Kostundersøgelser gennemført af Fødevareinstituttet viser, at der overordnet er sket en positiv udvikling i danskernes gennemsnitskost. Generelt er indholdet af fedtstoffer i kosten faldet, og der er sket en stigning i indtaget af frugt, grønt, fisk samt postevand. Endvidere er indtaget af sukkersødet sodavand faldet. Der ses dog en negativ udvikling i form af en stigning i indtaget af fuldfed ost samt sukker og slik og et fald i kostens indhold af kartofler (4).

Det er overordentlig vanskeligt at måle befolkningens kostindtag. Antallet af forskellige fødevarer synes uendeligt, og det kan for den enkelte person være uoverskueligt at skulle rapportere om det samlede indtag af kost over fx en uge. I de mange observationer, der er lavet, er det konstateret, at folk generelt underrapporterer, når det drejer sig om fødevarer, som ikke er sundhedsfremmende (5). Ligeledes er det konstateret, at overvægtige ofte underrapporterer fedtholdig og kulhydratrig kost (6). Det er muligt at lave meget kontrollerede undersøgelser af befolkningens kostvaner, men disse er bekostelige og tidskrævende for både deltagere og forskere.

I nærværende undersøgelse har det ikke været muligt at måle befolkningens kostvaner direkte. I Region Syddanmark er borgernes kostvaner derfor alene belyst ved spørgsmål om, hvor ofte de indtager fedtstof på brødet, grøntsager, frugt, pålæg, forskellige former for varm mad, sodavand, læsedrik eller frugtsaft, kager, chokolade, is, slik, snacks og fastfood.

I tabellerne 4.4.1-4.4.5 ses svarfordelingen for udvalgte kostkomponenter, der er blevet belyst ved følgende spørgsmål: 'Hvor ofte spiser du følgende slags grøntsager?', 'Hvor ofte spiser du brød med følgende slags fedtstof?', 'Hvor ofte spiser du følgende slags pålæg?', 'Hvor ofte spiser du følgende slags varm mad?', 'Hvor mange portioner frugt plejer du at spise?', og 'Hvor ofte drikker eller spiser du nedenstående?'. Svarmulighederne fremgår af øverste række i tabellerne.

Af tabel 4.3.1 ses, at 45,9 % af borgerne spiser blandet salat/råkost mindst 3-4 gange om ugen, mens 19,1 % spiser det sjældnere end én gang om ugen. Omtrent samme andel (44,4 %) spiser andre rå grøntsager mindst 3-4 gange om ugen, og 21,0 % spiser det sjældnere end én gang om ugen. En lidt større andel (57,4 %) spiser tilberedte grøntsager mindst 3-4 gange om ugen, og 10,4 % gør det sjældnere end én gang om ugen.

Tabel 4.3.1 Svarfordelingen for spørgsmålene vedrørende grøntsager. Procent

	Mere end 1 gang om dagen	5-7 gange om ugen	3-4 gange om ugen	1-2 gange om ugen	Sjældnere/aldrig	I alt	Antal svarpersoner
Blandet salat, råkost	4,4	16,9	24,6	35,0	19,1	100,0	35.845
Andre rå grøntsager	6,3	16,0	22,2	34,6	21,0	100,0	35.828
Tilberedte grøntsager	3,1	22,7	31,5	32,2	10,4	100,0	35.839

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Det fremgår af tabel 4.3.2, at 8,1 % spiser smør, Kærgården eller tilsvarende på brødet mere end to gange om dagen, og at 28,5 % gør det 1-2 gange dagligt. Således spiser 36,5 % smør, Kærgården eller tilsvarende dagligt. En mindre andel spiser minarine eller plantemargarine dagligt (9,0 %).

I alt oplyser 29,3 %, at de sjældent eller aldrig spiser smør, Kærgården eller tilsvarende på brødet, mens den tilsvarende andel for minarine eller plantemargarine er 82,3 %.

Tabel 4.3.2 Svarfordelingen for spørgsmålene vedrørende fedtstof på brød. Procent

	Mere end 2 gange om dagen	1-2 gange om dagen	4-6 gange om ugen	1-3 gange om ugen	Sjældnere/aldrig	I alt	Antal svarpersoner
Smør, Kærgården eller tilsvarende	8,1	28,5	12,0	22,3	29,3	100,0	35.745
Minarine eller plantemargarine	1,8	7,3	3,7	5,0	82,3	100,0	35.681

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

I tabel 4.3.3 ses svarfordelingen for spørgsmålene vedrørende pålæg. Der er procentvist flest, der dagligt spiser pålæg (kød) (41,3 %). I alt 9,6 % spiser sjældent eller aldrig pålæg (kød). I alt 12,3 % spiser fiskepålæg dagligt, mens lidt mere end hver tredje sjældent eller aldrig spiser fiskepålæg (34,7 %). I alt 10,4 % af borgerne spiser æg dagligt,

mens 26,9 % sjældent eller aldrig spiser æg. Andelen, der spiser pålægssalater eller mayonnaisesalater, er relativt lille sammenlignet med de øvrige pålægstyper. Således er der 64,0 %, der sjældent eller aldrig spiser pålægssalater eller mayonnaisesalater, og 5,8 %, der spiser det dagligt.

Tabel 4.3.3 Svarfordelingen for spørgsmålene vedrørende pålæg. Procent

	Mere end 2 gange om dagen	1-2 gange om dagen	4-6 gange om ugen	1-3 gange om ugen	Sjældnere/aldrig	I alt	Antal svarpersoner
Pålæg, kød	6,7	34,6	26,3	22,8	9,6	100,0	35.832
Fiskepålæg	1,3	11,0	12,1	40,9	34,7	100,0	35.839
Æg	1,4	9,1	11,0	51,7	26,9	100,0	35.847
Pålægssalater eller mayonnaisesalater	0,8	4,9	5,8	24,5	64,0	100,0	35.861

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2010

I alt 4,2 % af borgerne i Region Syddanmark spiser sjældent eller aldrig kød fra okse, kalv, svin eller lam, og 67,6 % spiser kød fra okse, kalv, svin eller lam mindst 3-4 gange om ugen (tabel 4.3.4). I forhold til fjerkræ angiver 10,5 % af borgerne, at de sjældent eller aldrig spiser fjerkræ, mens 29,1 % angiver, at de spiser det mindst 3-4 gange om ugen. Det fremgår endvidere, at 35,1 % sjældent eller aldrig spiser fisk, mens 8,1 % angiver, at de

spiser det mindst 3-4 gange om ugen. I alt 39,7 % af borgerne spiser sjældent eller aldrig grøntsags- eller vegetarretter, mens 29,1 % spiser det mindst 3-4 gange om ugen.

Tabel 4.3.5 viser svarfordelingen for spørgsmålet vedrørende frugt. Det fremgår, at 59,2 % af borgerne spiser frugt dagligt. Endvidere ses, at 4,8 % ikke plejer at spise frugt.

Tabel 4.3.4 Svarfordelingen for spørgsmålene vedrørende varm mad. Procent

	Mere end 1 gang om dagen	5-7 gange om ugen	3-4 gange om ugen	1-2 gange om ugen	Sjældnere/ aldrig	I alt	Antal svarpersoner
Kød (okse, kalv, svin eller lam)	3,9	21,2	42,6	28,2	4,2	100,0	35.881
Fjerkræ	2,1	5,3	21,8	60,3	10,5	100,0	35.880
Fisk	1,5	1,8	4,7	56,9	35,1	100,0	35.885
Grøntsags- eller vegetarretter	4,1	11,9	13,1	31,2	39,7	100,0	35.885

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.3.5 Svarfordelingen for spørgsmålet vedrørende frugt (1 stk. eller 1 dl). Procent

	Mere end 6 om dagen	5-6 om dagen	3-4 om dagen	1-2 om dagen	5-6 om ugen	3-4 om ugen	1-2 om ugen	Ingen	I alt	Antal svarpersoner
Frugt	1,4	3,5	17,0	37,4	10,6	11,8	13,7	4,8	100,0	35.042

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Det fremgår af tabel 4.3.6, at 13,3 % af borgerne drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker mindst 5-7 gange om ugen. I alt 41,9 % drikker det sjældent eller aldrig. Det ses endvidere, at 12,4 % spiser kager, chokolade, is eller slik

mindst 5-7 gange om ugen. I alt 11,4 % spiser det sjældent eller aldrig. Desuden angiver 13,1 %, at de ugentligt spiser fastfood (pizza, burger, pølser, shawarma m.m.), mens 39,1 % angiver, at de spiser det sjældent eller aldrig.

Tabel 4.3.6 Svarfordelingen for spørgsmålet vedrørende sodavand, kager, snacks og fastfood. Procent

	Mere end 1 gang om dagen	5-7 gange om ugen	3-4 gange om ugen	1-2 gange om ugen	1-3 gange om måneden	Sjældnere/ aldrig	I alt	Antal svarpersoner
Sodavand, læskedrik eller frugtsaft <u>med</u> sukker	7,4	5,9	8,7	18,4	17,8	41,9	100,0	35825
Sodavand, læskedrik eller frugtsaft <u>uden</u> sukker	7,6	6,4	7,7	14,0	13,7	50,6	100,0	35786
Kager, chokolade, is, slik	3,9	8,5	19,3	37,0	19,9	11,4	100,0	35763
Snacks (chips, popcorn m.m.)	0,5	0,9	3,6	21,4	32,2	41,3	100,0	35802
Fastfood (pizza, burger, pølser, shawarma m.m.)	0,3	0,3	1,4	11,1	47,9	39,1	100,0	35819

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Der er desuden på baggrund af de fire kostkomponenter (frugt, grøntsager, fisk og fedt) beregnet en kostscore, der gør det muligt at inddele en persons kostvaner i tre kategorier:

- Sundt kostmønster, dvs. sunde kostvaner, hvor der er et højt indtag af frugt, grønt og fisk, samt et lavt indhold af mættet fedt i kosten
- Middelsundt kostmønster, dvs. kostvaner, hvor der er et middelhøjt indtag af frugt, grønt, fisk og mættet fedt i kosten
- Usundt kostmønster, dvs. usunde kostvaner, hvor der er et lavt indtag af frugt, grønt, fisk og et højt indtag af mættet fedt i kosten

I Region Syddanmark kan det på baggrund af kostscoren konstateres, at 17,6 % af borgerne har et sundt kostmønster, 65,5 % har et middelsundt kostmønster, og 17,0 % har et usundt kostmønster. Borgerne er i spørgeskemaet endvidere blevet bedt om selv at vurdere deres egne kostvaner. I

tabel 4.3.7 sammenlignes den beregnede kostscore med borgernes egen vurdering af deres kostvaner. Det fremgår, at kun 16,6 % af de borgere, der har et usundt kostmønster baseret på den beregnede kostscore, selv vurderede, at de har usunde eller meget usunde kostvaner. I alt 16,6 %, blandt dem med et usundt kostmønster vurderer, at de har meget sunde eller sunde kostvaner.

I det følgende gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der:

- har et usundt kostmønster
- dagligt spiser frugt
- mindst fem gange om ugen drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker
- mindst én gang om ugen spiser fastfood (pizza, burger, pølser, shawarma m.m.)
- mindst fem gange om ugen spiser kager, chokolade, is eller slik
- har et usundt kostmønster og gerne vil spise mere sundt

Tabel 4.3.7 Selvvurderede kostvaner i forhold til den beregnede kostscore. Procent

Selvvurderede kostvaner	Usundt kostmønster	Middelsundt kostmønster	Sundt kostmønster
Meget sunde eller sunde	16,6	41,6	67,4
Nogenlunde sunde	66,8	54,5	31,6
Usunde eller meget usunde	16,6	3,9	1,1
I alt	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	5.347	22.446	6.221

Hvordan har du det? 2013 Region Syddanmark

Referencer

1. Kjølner M, Juel K, Kamper-Jørgensen F, red. Folkesundhedsrapporten Danmark 2007. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, 2007.
2. Juel K, Sørensen J, Brønnum-Hansen H. Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.
3. Tetens I, Andersen LB, Astrup A, Gondolf UH, Hermansen K, Jakobsen MU et al. Evidensgrundlaget for danske råd om kost og fysisk aktivitet. Søborg: DTU Fødevareinstituttet, 2013.
4. Pedersen AN, Fagt S, Groth MV, Christensen T, Biloft-Jensen A, Matthiessen J et al. Danskernes kostvaner 2003 - 2008. Søborg: DTU Fødevarestyrelsen, 2010.
5. Heitmann BL, Lissner L, Osler M. Do we eat less fat, or just report so? Int J Obes Relat Metab Disord. 2000; 24: 435-442.
6. Heitmann BL, Lissner L. Dietary underreporting by obese individuals – is it specific or non-specific? BMJ. 1995; 311: 986-989.

Tabel 4.3.8 Usundt kostmønster. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	14,5	1		34.446
	2013	17,0	1,21	(1,15;1,28)	34.272
Mænd	16-24 år	23,1	0,99	(0,84;1,17)	1.637
	25-34 år	23,7	1,03	(0,86;1,22)	1.254
	35-44 år	23,9	1,04	(0,89;1,20)	2.212
	45-54 år	23,3	1		3.115
	55-64 år	20,9	0,87	(0,75;1,00)	3.284
	65-74 år	18,7	0,76	(0,65;0,88)	3.091
	≥75 år	22,9	0,98	(0,82;1,17)	1.561
	Alle mænd	22,4			16.154
Kvinder	16-24 år	17,0	1,85	(1,52;2,25)	2.005
	25-34 år	12,8	1,32	(1,06;1,64)	1.472
	35-44 år	10,4	1,05	(0,85;1,29)	2.532
	45-54 år	10,0	1		3.501
	55-64 år	8,9	0,88	(0,72;1,08)	3.518
	65-74 år	9,8	0,98	(0,80;1,19)	3.175
	≥75 år	14,9	1,58	(1,29;1,94)	1.915
	Alle kvinder	11,6			18.118
Uddannelse	Under uddannelse	18,5			2.541
	Grundskole	26,2	4,06	(3,48;4,74)	3.597
	Kort uddannelse	19,6	2,30	(2,03;2,61)	13.486
	Kort videregående uddannelse	13,3	1,38	(1,14;1,66)	2.404
	Mellemlang videregående uddannelse	8,8	1		6.533
	Lang videregående uddannelse	7,7	0,65	(0,50;0,83)	1.875
	Anden uddannelse	19,5	2,36	(1,89;2,93)	1.328
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	15,8	1		16.199
	Arbejdsløse	19,9	1,39	(1,14;1,71)	1.276
	Førtidspensionister	24,3	2,29	(1,94;2,70)	1.527
	Andre uden for arbejdsmarkedet	27,8	2,21	(1,81;2,68)	1.025
	Efterlønsmodtagere	14,6			1.395
	Alderspensionister	15,8			9.742
Samlivsstatus	Samboende	14,8	1		23.951
	Enlige	20,7	1,53	(1,41;1,67)	10.321
Etnisk baggrund	Dansk	17,5	1		32.400
	Anden vestlig	11,6	0,60	(0,47;0,77)	993
	Ikke-vestlig	10,2	0,51	(0,39;0,66)	879

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 17,0 % af borgerne i Region Syddanmark har et usundt kostmønster, dvs. usunde kostvaner, hvor der er et lavt indtag af frugt, grønt, fisk og et højt indtag af mættet fedt i kosten. Andelen er større blandt mænd (22,4 %) end blandt kvinder (11,6 %). Dette gælder i alle aldersgrupper.

Uddannelse: Der er en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og andelen, der har et usundt kostmønster. Således er der 7,7 % blandt borgere med en lang videregående uddannelse, som har et usundt kostmønster, sammenlignet med 26,2 % blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau. Blandt borgere med en kort uddannelse er andelen 19,6 %.

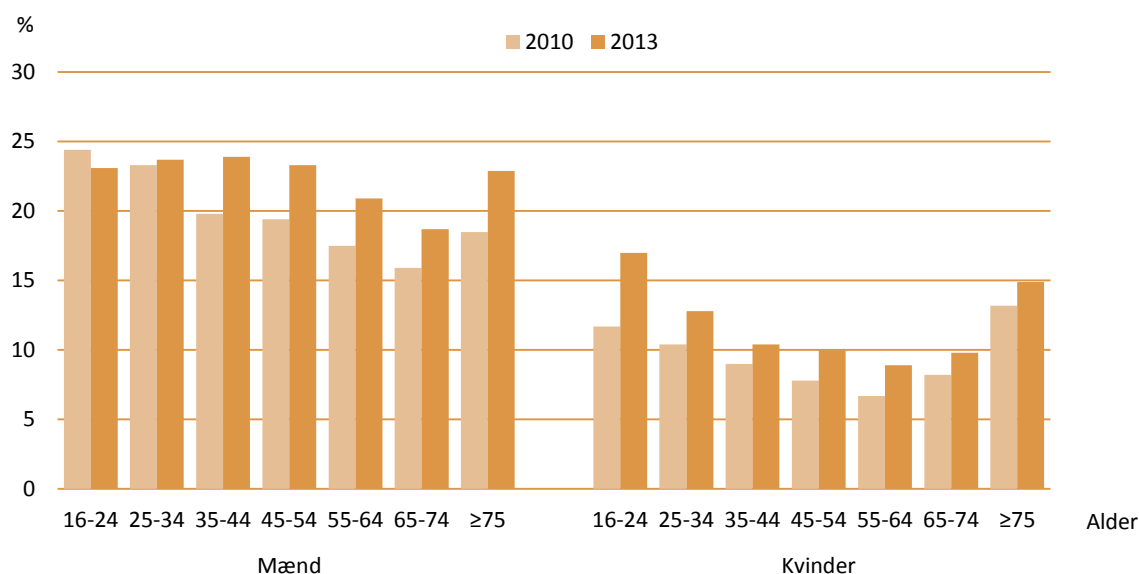
Erhvervsmæssig stilling: Sammenlignet med beskæftigede (15,8 %) er forekomsten af borgere, der har et usundt kostmønster, højere blandt arbejdsløse (19,9 %), førtidspensionister (24,3 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (27,8 %).

Samlivsstatus: Forekomsten af borgere, der har et usundt kostmønster, er højere blandt enlige (20,7 %) end blandt samboende (14,8 %).

Etnisk baggrund: Andelen, der har et usundt kostmønster, er større blandt borgere med dansk baggrund (17,5 %) end blandt borgere med anden vestlig (11,6 %) og ikke-vestlig (10,2 %) baggrund.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 er der sket en stigning i andelen, der har et usundt kostmønster, på 2,5 procentpoint. Overordnet ses der en stigning i alle aldersgrupper, uddannelsesgrupper og blandt alle grupper af borgere med forskellig etnisk baggrund (data ikke vist).

Figur 4.3.1 Andel, der har et usundt kostmønster, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.3.9 Usundt kostmønster. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	19,2	6.400	1,20	(1,04;1,38)	1,16	(1,00;1,34)
Billund	18,4	3.900	1,11	(0,96;1,28)	1,03	(0,89;1,20)
Esbjerg	17,8	16.700	1,05	(0,90;1,22)	1,08	(0,93;1,25)
Fanø	12,9	400	0,74	(0,59;0,94)	0,89	(0,70;1,12)
Faaborg-Midtfyn	15,7	6.600	0,91	(0,78;1,06)	0,90	(0,78;1,05)
Fredericia	18,2	7.400	1,10	(0,95;1,27)	1,10	(0,95;1,28)
Haderslev	17,9	8.200	1,00	(0,86;1,17)	0,97	(0,83;1,12)
Kerteminde	16,5	3.200	0,96	(0,82;1,12)	0,94	(0,81;1,10)
Kolding	17,4	12.500	0,98	(0,84;1,14)	1,00	(0,86;1,17)
Langeland	18,1	2.000	1,06	(0,91;1,23)	1,00	(0,86;1,17)
Middelfart	17,5	5.300	1,05	(0,90;1,21)	1,07	(0,92;1,24)
Nordfyns	17,6	4.100	1,01	(0,86;1,17)	0,96	(0,82;1,12)
Nyborg	17,4	4.500	1,02	(0,88;1,18)	0,99	(0,85;1,15)
Odense	14,9	23.600	0,83	(0,74;0,93)	0,91	(0,81;1,02)
Svendborg	15,1	7.200	0,85	(0,72;0,99)	0,91	(0,77;1,07)
Sønderborg	16,9	10.400	1,02	(0,88;1,18)	1,04	(0,90;1,21)
Tønder	19,1	6.100	1,16	(1,00;1,34)	1,06	(0,92;1,24)
Varde	18,5	7.400	1,08	(0,93;1,25)	1,04	(0,89;1,20)
Vejen	18,4	6.200	1,12	(0,97;1,30)	1,05	(0,91;1,22)
Vejle	16,1	14.000	0,93	(0,80;1,08)	0,96	(0,82;1,12)
Ærø	16,2	900	0,93	(0,79;1,09)	0,95	(0,81;1,12)
Aabenraa	17,7	8.500	1,04	(0,90;1,21)	1,04	(0,90;1,21)
Region Syddanmark	17,0	165.500	1		1	

¹Justeret for køn og alder

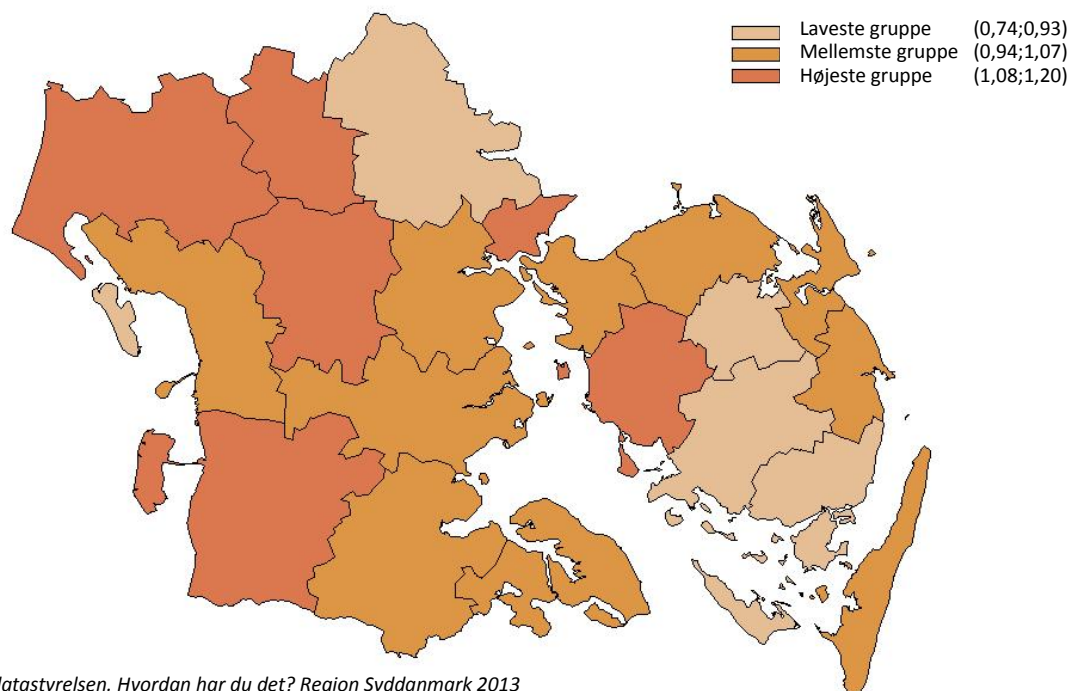
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forekomsten af borgere, der har et usundt kostmønster, varierer på tværs af kommunerne. Forekomsten er højest i Assens Kommune (19,2 %) og Tønder Kommune (19,1 %) og lavest i Fanø Kommune (12,9 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, mindskes forskellen mellem kommuner med en stor andel borgere med en kort uddannelse (fx Tønder) og kommuner med en stor andel borgere med en lang uddannelse (fx Odense).

Udvikling: I Region Syddanmark er forekomsten af borgere, der har et usundt kostmønster, steget med 2,5 procentpoint i perioden 2010 til 2013. Dette mønster genfindes i alle kommuner. Der ses dog kommunale variationer. Således varierer faldet fra 0,8 procentpoint i Svendborg Kommune til 5,4 procentpoint i Vejen Kommune.

Figur 4.3.2 Forekomsten af borgere, der har et usundt kostmønster, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.3.10 Andel, der har et usundt kostmønster. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	14,2	19,2	5,0	(2,4;7,6)
Billund	15,1	18,4	3,3	(0,6;6,0)
Esbjerg	15,6	17,8	2,2	(-0,5;4,9)
Fanø	9,1	12,9	3,9	(0,8;7,0)
Faaborg-Midtfyn	14,1	15,7	1,6	(-0,9;4,1)
Fredericia	16,8	18,2	1,3	(-1,4;4,0)
Haderslev	14,8	17,9	3,2	(0,6;5,8)
Kerteminde	14,3	16,5	2,3	(-0,3;4,8)
Kolding	14,9	17,4	2,5	(-0,1;5,1)
Langeland	16,8	18,1	1,3	(-1,4;4,0)
Middelfart	14,7	17,5	2,8	(0,2;5,3)
Nordfyns	16,1	17,6	1,5	(-1,2;4,1)
Nyborg	13,7	17,4	3,7	(1,1;6,2)
Odense	13,9	14,9	1,0	(-0,8;2,7)
Svendborg	14,3	15,1	0,8	(-1,7;3,3)
Sønderborg	13,7	16,9	3,2	(0,7;5,8)
Tønder	16,3	19,1	2,8	(0,1;5,5)
Varde	15,8	18,5	2,8	(0,1;5,4)
Vejen	13,0	18,4	5,4	(2,8;8,0)
Vejle	11,6	16,1	4,5	(2,1;7,0)
Ærø	15,1	16,2	1,1	(-1,6;3,8)
Aabenraa	15,7	17,7	2,1	(-0,5;4,7)
Region Syddanmark	14,5	17,0	2,5	(1,9;3,0)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.3.11 Spiser frugt dagligt. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarpersoner
År	2010	66,5	1		35.634
	2013	59,2	0,72	(0,69;0,75)	35.042
Mænd	16-24 år	49,6	1,02	(0,89;1,18)	1.714
	25-34 år	45,4	0,87	(0,75;1,01)	1.276
	35-44 år	47,1	0,93	(0,82;1,05)	2.227
	45-54 år	49,0	1		3.143
	55-64 år	53,5	1,20	(1,07;1,34)	3.333
	65-74 år	51,5	1,10	(0,98;1,24)	3.169
	≥75 år	52,2	1,14	(0,99;1,31)	1.680
	Alle mænd	49,6			16.542
Kvinder	16-24 år	59,2	0,66	(0,57;0,75)	2.073
	25-34 år	63,5	0,79	(0,68;0,91)	1.477
	35-44 år	68,2	0,97	(0,85;1,11)	2.537
	45-54 år	68,9	1		3.521
	55-64 år	74,6	1,33	(1,17;1,51)	3.548
	65-74 år	75,9	1,42	(1,25;1,62)	3.238
	≥75 år	69,1	1,01	(0,88;1,16)	2.106
	Alle kvinder	68,7			18.500
Uddannelse	Under uddannelse	57,6			2.659
	Grundskole	55,2	0,54	(0,48;0,60)	3.748
	Kort uddannelse	55,8	0,67	(0,62;0,72)	13.649
	Kort videregående uddannelse	58,4	0,79	(0,70;0,90)	2.436
	Mellemlang videregående uddannelse	67,2	1		6.594
	Lang videregående uddannelse	67,5	1,28	(1,11;1,47)	1.891
	Anden uddannelse	57,4	0,71	(0,60;0,83)	1.358
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	60,6	1		16.306
	Arbejdsløse	52,9	0,65	(0,56;0,77)	1.305
	Førtidspensionister	51,6	0,52	(0,46;0,60)	1.564
	Andre uden for arbejdsmarkedet	41,1	0,42	(0,35;0,50)	1.040
	Efterlønsmodtagere	63,9			1.403
	Alderspensionister	63,1			10.193
Samlivsstatus	Samboende	60,9	1		24.251
	Enlige	56,4	0,81	(0,76;0,87)	10.791
Etnisk baggrund	Dansk	58,6	1		33.134
	Anden vestlig	65,5	1,41	(1,20;1,67)	1.013
	Ikke-vestlig	65,5	1,46	(1,23;1,72)	895

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt angiver 59,2 % af borgerne i Region Syddanmark, at de spiser frugt dagligt eller flere gange dagligt. Andelen er større blandt kvinder (68,7 %) end blandt mænd (49,6 %). Dette gælder i alle aldersgrupper.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere, der spiser frugt dagligt. Jo højere uddannelsesniveau desto højere forekomst.

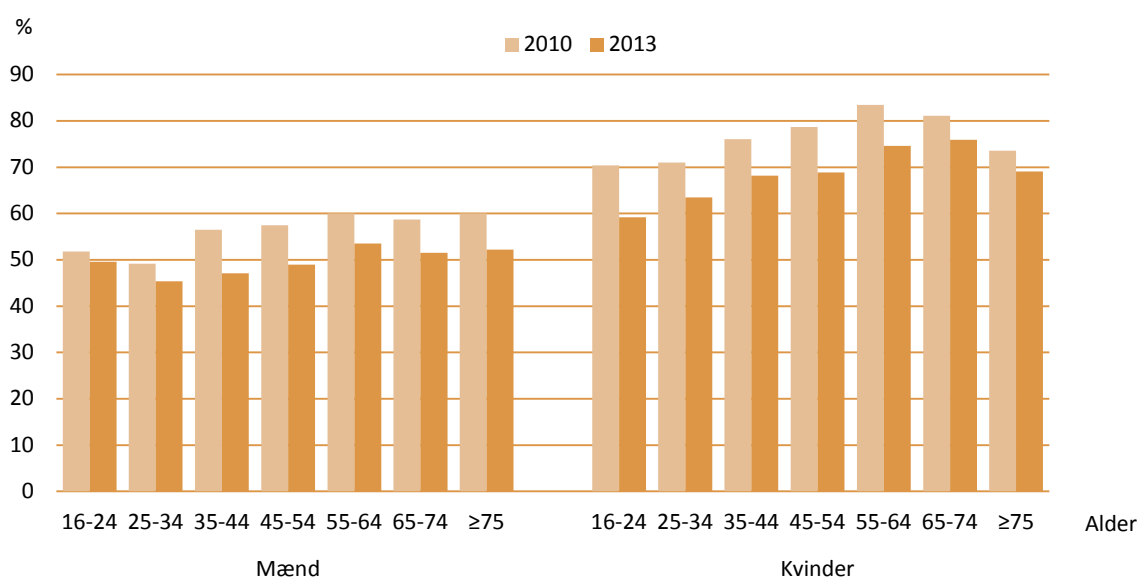
Erhvervsmæssig stilling: Andelen, der spiser frugt dagligt, er større blandt beskæftigede (60,6 %) end blandt arbejdsløse (52,9 %), førtidspensionister (51,6 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (41,1 %).

Samlivsstatus: Der er en større andel, der spiser frugt dagligt, blandt samboende (60,9 %) end blandt enlige (56,4 %).

Etnisk baggrund: Andelen, der spiser frugt dagligt, er mindre i gruppen af borgere med dansk baggrund (58,6 %) end i grupperne af borgere med anden vestlig (65,5 %) og ikke-vestlig (65,5 %) baggrund.

Udvikling: I Region Syddanmark er der i perioden 2010 til 2013 sket et fald i andelen, der dagligt spiser frugt, på 7,3 procentpoint. Overordnet ses der et fald i alle aldersgrupper, uddannelsesgrupper og blandt alle grupper af borgere med forskellig etnisk baggrund (data ikke vist).

Figur 4.3.3 Andel, der spiser frugt dagligt, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.3.12 Spiser frugt dagligt. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	55,7	18.500	0,85	(0,76;0,95)	0,87	(0,78;0,97)
Billund	59,3	12.500	1,02	(0,91;1,14)	1,05	(0,94;1,18)
Esbjerg	59,7	56.100	1,03	(0,92;1,15)	1,01	(0,90;1,14)
Fanø	65,8	1.800	1,30	(1,11;1,52)	1,18	(1,01;1,38)
Faaborg-Midtfyn	57,8	24.200	0,94	(0,84;1,05)	0,94	(0,85;1,05)
Fredericia	57,2	23.300	0,91	(0,82;1,02)	0,91	(0,81;1,02)
Haderslev	59,2	27.000	1,04	(0,93;1,16)	1,06	(0,94;1,18)
Kerteminde	57,3	11.100	0,92	(0,82;1,03)	0,92	(0,83;1,03)
Kolding	60,5	43.500	1,11	(0,99;1,24)	1,10	(0,98;1,23)
Langeland	58,0	6.500	0,93	(0,83;1,04)	0,95	(0,85;1,06)
Middelfart	60,0	18.100	1,02	(0,91;1,14)	1,01	(0,90;1,12)
Nordfyns	58,4	13.800	0,97	(0,87;1,09)	1,00	(0,89;1,12)
Nyborg	57,5	14.700	0,95	(0,85;1,05)	0,96	(0,86;1,07)
Odense	58,2	92.600	0,98	(0,90;1,06)	0,93	(0,85;1,00)
Svendborg	62,2	29.700	1,14	(1,02;1,28)	1,10	(0,99;1,24)
Sønderborg	59,0	36.400	0,96	(0,86;1,07)	0,96	(0,85;1,07)
Tønder	59,0	18.700	0,97	(0,87;1,09)	1,02	(0,91;1,14)
Varde	61,4	24.600	1,12	(1,00;1,24)	1,14	(1,02;1,28)
Vejen	59,3	20.100	1,01	(0,90;1,13)	1,05	(0,94;1,17)
Vejle	61,7	53.400	1,14	(1,02;1,28)	1,12	(1,00;1,26)
Ærø	56,1	3.200	0,84	(0,75;0,94)	0,83	(0,74;0,93)
Aabenraa	58,5	28.100	0,98	(0,87;1,09)	0,98	(0,88;1,10)
Region Syddanmark	59,2	578.100	1		1	

¹Justeret for køn og alder

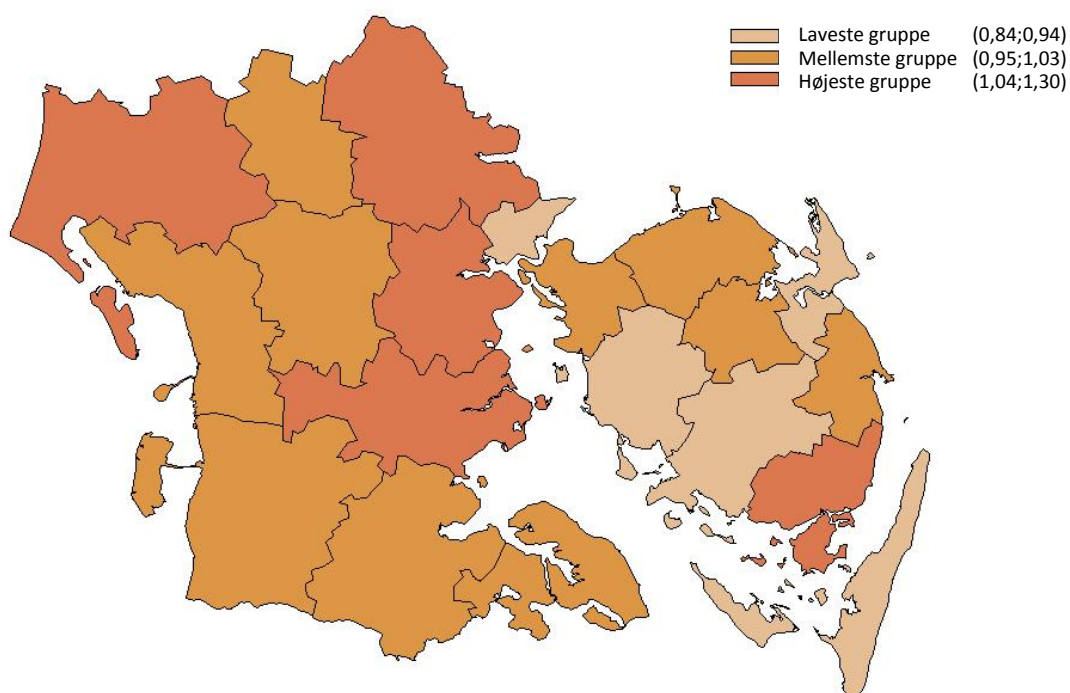
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses stor variation i forekomsten af borgere, der dagligt spiser frugt, på tværs af kommunerne. Den højeste forekomst ses i Fanø Kommune (65,8 %), og de laveste forekomster ses i Assens Kommune (55,7 %) og i Ærø Kommune (56,1 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I Region Syddanmark er der i perioden 2010 til 2013 sket et fald i forekomsten af borgere, der dagligt spiser frugt, på 7,3 procentpoint. Faldet genfindes i samtlige kommuner. Der er dog variation på tværs af kommunerne. Således varierer faldet fra 2,2 procentpoint i Fanø Kommune til 10,8 procentpoint i Vejen Kommune.

Figur 4.3.4 Forekomsten af borgere, der dagligt spiser frugt, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.3.13 Andel, der dagligt spiser frugt. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	63,3	55,7	-7,6	(-11,0;-4,2)
Billund	67,2	59,3	-7,9	(-11,3;-4,5)
Esbjerg	68,0	59,7	-8,3	(-11,7;-4,9)
Fanø	68,0	65,8	-2,2	(-6,8;2,4)
Faaborg-Midtfyn	66,8	57,8	-9,0	(-12,3;-5,6)
Fredericia	64,6	57,2	-7,4	(-10,8;-4,0)
Haderslev	66,3	59,2	-7,1	(-10,5;-3,8)
Kerteminde	65,9	57,3	-8,6	(-11,9;-5,2)
Kolding	67,3	60,5	-6,9	(-10,3;-3,5)
Langeland	62,7	58,0	-4,7	(-8,1;-1,3)
Middelfart	65,3	60,0	-5,3	(-8,6;-2,0)
Nordfyns	64,1	58,4	-5,7	(-9,1;-2,3)
Nyborg	66,9	57,5	-9,3	(-12,7;-5,9)
Odense	66,3	58,2	-8,1	(-10,5;-5,7)
Svendborg	66,4	62,2	-4,2	(-7,5;-0,9)
Sønderborg	67,0	59,0	-8,0	(-11,3;-4,6)
Tønder	63,9	59,0	-4,9	(-8,3;-1,5)
Varde	67,4	61,4	-6,0	(-9,3;-2,7)
Vejen	70,2	59,3	-10,8	(-14,2;-7,5)
Vejle	69,1	61,7	-7,4	(-10,7;-4,1)
Ærø	63,3	56,1	-7,2	(-10,8;-3,6)
Aabenraa	63,6	58,5	-5,1	(-8,5;-1,7)
Region Syddanmark	66,5	59,2	-7,3	(-8,0;-6,6)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.3.14 Drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker mindst fem gange om ugen. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	13,3			35.825
Mænd	16-24 år	28,0	2,45	(2,06;2,91)	1.739
	25-34 år	24,1	2,00	(1,66;2,42)	1.295
	35-44 år	18,0	1,39	(1,16;1,65)	2.253
	45-54 år	13,7	1		3.198
	55-64 år	10,5	0,74	(0,62;0,89)	3.392
	65-74 år	10,9	0,77	(0,64;0,92)	3.253
	≥75 år	18,4	1,42	(1,18;1,72)	1.754
	Alle mænd	17,3			16.884
Kvinder	16-24 år	15,2	2,48	(1,99;3,10)	2.110
	25-34 år	12,1	1,90	(1,48;2,42)	1.504
	35-44 år	9,4	1,43	(1,13;1,81)	2.585
	45-54 år	6,7	1		3.566
	55-64 år	5,3	0,77	(0,60;0,99)	3.627
	65-74 år	5,9	0,87	(0,68;1,11)	3.355
	≥75 år	14,0	2,24	(1,80;2,80)	2.194
	Alle kvinder	9,4			18.941
Uddannelse	Under uddannelse	18,0			2.709
	Grundskole	17,2	3,11	(2,60;3,70)	3.873
	Kort uddannelse	14,2	1,86	(1,62;2,15)	13.908
	Kort videregående uddannelse	9,2	1,02	(0,82;1,28)	2.463
	Mellemlang videregående uddannelse	7,5	1		6.686
	Lang videregående uddannelse	6,8	0,75	(0,57;0,98)	1.905
	Anden uddannelse	17,1	2,54	(2,00;3,23)	1.405
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	12,2	1		16.549
	Arbejdsløse	16,8	1,37	(1,07;1,76)	1.324
	Førtidspensionister	17,2	2,33	(1,93;2,81)	1.619
	Andre uden for arbejdsmarkedet	20,5	1,92	(1,54;2,40)	1.072
	Efterlønsmodtagere	8,1			1.427
	Alderspensionister	11,5			10.556
Samlivsstatus	Samboende	11,1	1		24.749
	Enlige	17,1	1,35	(1,23;1,49)	11.076
Etnisk baggrund	Dansk	13,1	1		33.853
	Anden vestlig	12,4	0,88	(0,69;1,12)	1.041
	Ikke-vestlig	18,4	1,36	(1,10;1,68)	931

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 13,3 % af borgerne i Region Syddanmark angiver, at de drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker mindst fem gange om ugen. Andelen er markant større blandt mænd (17,3 %) end blandt kvinder (9,4 %). Dette gælder i alle aldersgrupper. Andelen er størst i de yngste aldersgrupper og i den ældste aldersgruppe for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere, der drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker mindst fem gange om ugen. Jo højere uddannelsesniveau desto lavere forekomst.

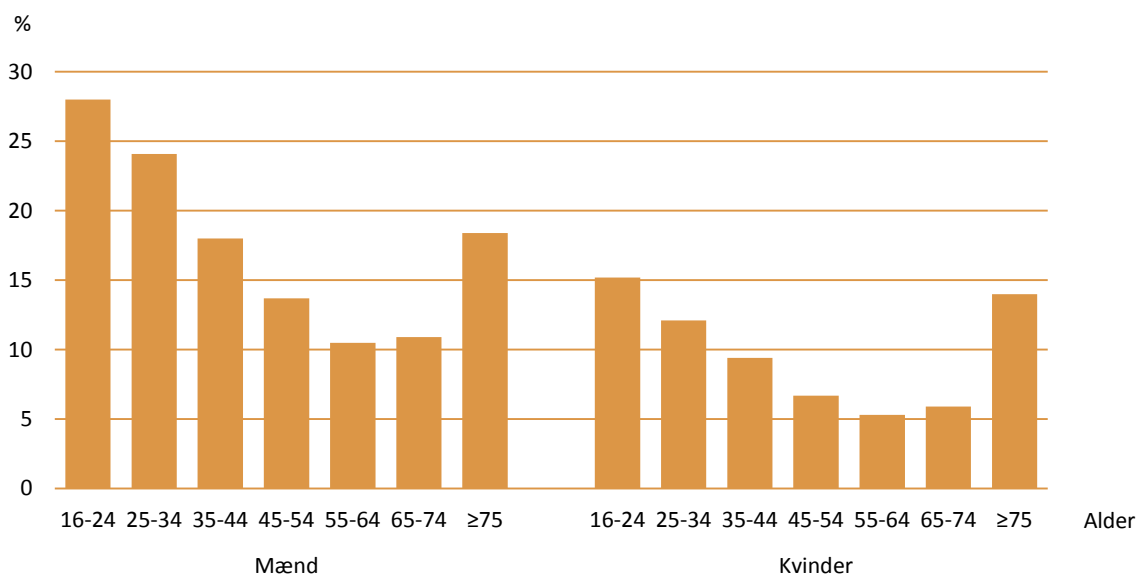
Erhvervsmæssig stilling: Andelen, der drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker mindst fem gange om ugen, er mindre blandt beskæftigede (12,2 %) end blandt arbejdsløse (16,8 %), førtidspensionister (17,2 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (20,5 %).

Samlivsstatus: Forekomsten af borgere, der drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker mindst fem gange om ugen, er højere blandt enlige (17,1 %) end blandt samboende (11,1 %).

Etnisk baggrund: Andelen, der drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker mindst fem gange om ugen, er større blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (18,4 %) end blandt borgere med anden vestlig (12,4 %) og dansk (13,1 %) baggrund.

Udvikling: Spørgsmålet, om hvor ofte man drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker, er ikke belyst i 2010.

Figur 4.3.5 Andel, der drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker mindst fem gange om ugen, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Tabel 4.3.15 Drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker mindst fem gange om ugen. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	15,3	5.100	1,16	(0,98;1,36)	1,13	(0,96;1,33)
Billund	13,5	2.900	0,99	(0,83;1,18)	0,94	(0,79;1,12)
Esbjerg	14,1	13.300	1,04	(0,88;1,24)	1,06	(0,90;1,26)
Fanø	8,8	200	0,71	(0,54;0,94)	0,81	(0,62;1,08)
Faaborg-Midtfyn	13,4	5.600	1,00	(0,85;1,18)	0,99	(0,84;1,17)
Fredericia	15,2	6.200	1,18	(1,00;1,38)	1,17	(1,00;1,38)
Haderslev	12,9	5.900	0,97	(0,82;1,15)	0,94	(0,79;1,11)
Kerteminde	13,7	2.700	1,07	(0,91;1,26)	1,06	(0,90;1,25)
Kolding	13,5	9.700	0,98	(0,83;1,16)	1,01	(0,85;1,19)
Langeland	16,4	1.800	1,36	(1,16;1,59)	1,30	(1,11;1,52)
Middelfart	12,7	3.800	0,96	(0,81;1,13)	0,97	(0,82;1,15)
Nordfyns	14,5	3.400	1,11	(0,94;1,31)	1,07	(0,91;1,27)
Nyborg	14,5	3.700	1,16	(0,99;1,35)	1,14	(0,97;1,33)
Odense	13,1	20.800	0,88	(0,77;0,99)	0,96	(0,84;1,09)
Svendborg	13,0	6.200	0,92	(0,77;1,09)	0,97	(0,81;1,15)
Sønderborg	12,7	7.800	0,98	(0,83;1,16)	0,99	(0,83;1,18)
Tønder	13,6	4.300	1,05	(0,89;1,25)	0,98	(0,83;1,17)
Varde	14,1	5.600	1,04	(0,89;1,23)	1,01	(0,85;1,19)
Vejen	12,5	4.200	0,89	(0,75;1,06)	0,84	(0,71;1,00)
Vejle	11,9	10.300	0,87	(0,73;1,03)	0,90	(0,75;1,07)
Ærø	14,0	800	1,08	(0,91;1,28)	1,10	(0,93;1,32)
Aabenraa	11,2	5.400	0,81	(0,67;0,97)	0,81	(0,67;0,97)
Region Syddanmark	13,3	129.900	1		1	

¹Justeret for køn og alder

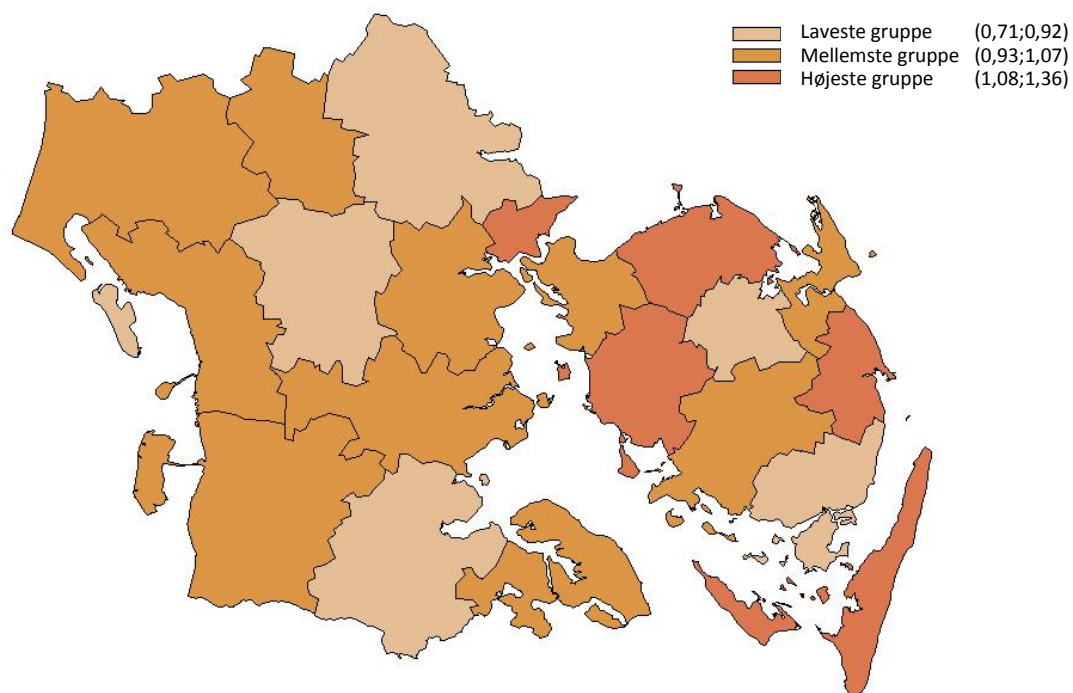
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forekomsten af borgere, der drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker mindst fem gange om ugen, varierer på tværs af kommunerne. Den laveste forekomst ses i Fanø Kommune (8,8 %), og den højeste forekomst ses i Langeland Kommune (16,4 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, mindskes forskellen mellem kommuner med en stor andel borgere med en kort uddannelse (fx Langeland) og kommuner med en stor andel borgere med en lang uddannelse (fx Odense).

Udvikling: Spørgsmålet, om hvor ofte man drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker, er ikke belyst i 2010.

Figur 4.3.6 Forekomsten af borgere, der drikker sodavand, læskedrik eller frugtsaft med sukker mindst fem gange om ugen, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.3.16 Spiser fastfood (pizza, burger, pølser, shawarma m.m.) mindst én gang om ugen.
Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerheds- grænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	13,0			35.819
Mænd	16-24 år	36,1	3,04	(2,59;3,57)	1.739
	25-34 år	30,4	2,35	(1,97;2,80)	1.295
	35-44 år	22,9	1,59	(1,35;1,88)	2.253
	45-54 år	15,7	1		3.199
	55-64 år	8,8	0,52	(0,43;0,62)	3.394
	65-74 år	5,5	0,31	(0,25;0,39)	3.255
	≥75 år	5,2	0,30	(0,22;0,39)	1.753
	Alle mænd	18,4			16.888
Kvinder	16-24 år	20,7	4,03	(3,24;5,03)	2.110
	25-34 år	14,2	2,56	(2,00;3,27)	1.504
	35-44 år	8,8	1,49	(1,17;1,90)	2.585
	45-54 år	6,1	1		3.567
	55-64 år	2,1	0,33	(0,24;0,46)	3.627
	65-74 år	2,0	0,32	(0,23;0,45)	3.351
	≥75 år	2,2	0,35	(0,23;0,53)	2.187
	Alle kvinder	7,8			18.931
Uddannelse	Under uddannelse	27,0			2.710
	Grundskole	8,7	1,40	(1,14;1,72)	3.875
	Kort uddannelse	12,7	1,09	(0,95;1,25)	13.905
	Kort videregående uddannelse	12,2	1,00	(0,81;1,22)	2.462
	Mellemlang videregående uddannelse	10,6	1		6.686
	Lang videregående uddannelse	13,1	0,98	(0,79;1,22)	1.905
	Anden uddannelse	11,8	1,30	(0,99;1,70)	1.406
Erhvervs- mæssig stilling	Beskæftigede	14,3	1		16.548
	Arbejdsløse	17,5	1,20	(0,93;1,54)	1.324
	Førtidspensionister	11,5	1,37	(1,10;1,70)	1.622
	Andre uden for arbejdsmarkedet	16,6	1,22	(0,95;1,56)	1.073
	Efterlønsmodtagere	4,5			1.427
	Alderspensionister	3,6			10.546
Samlivsstatus	Samboende	10,1	1		24.749
	Enlige	18,0	1,56	(1,41;1,73)	11.070
Etnisk baggrund	Dansk	12,2	1		33.843
	Anden vestlig	16,4	1,22	(0,96;1,55)	1.042
	Ikke-vestlig	26,0	1,95	(1,60;2,39)	934

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 13,0 % af borgene i Region Syddanmark spiser fastfood (pizza, burger, pølser, shawarma m.m.) mindst én gang om ugen. I alle aldersgrupper er andelen større blandt mænd (18,4 %) end blandt kvinder (7,8 %). Andelen falder overordnet med stigende alder.

Uddannelse: Procentvist er der færrest, der spiser fastfood mindst én gang om ugen, blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau, men tages der højde for køns- og aldersforskelle mellem grupperne, er forekomsten højest i denne gruppe.

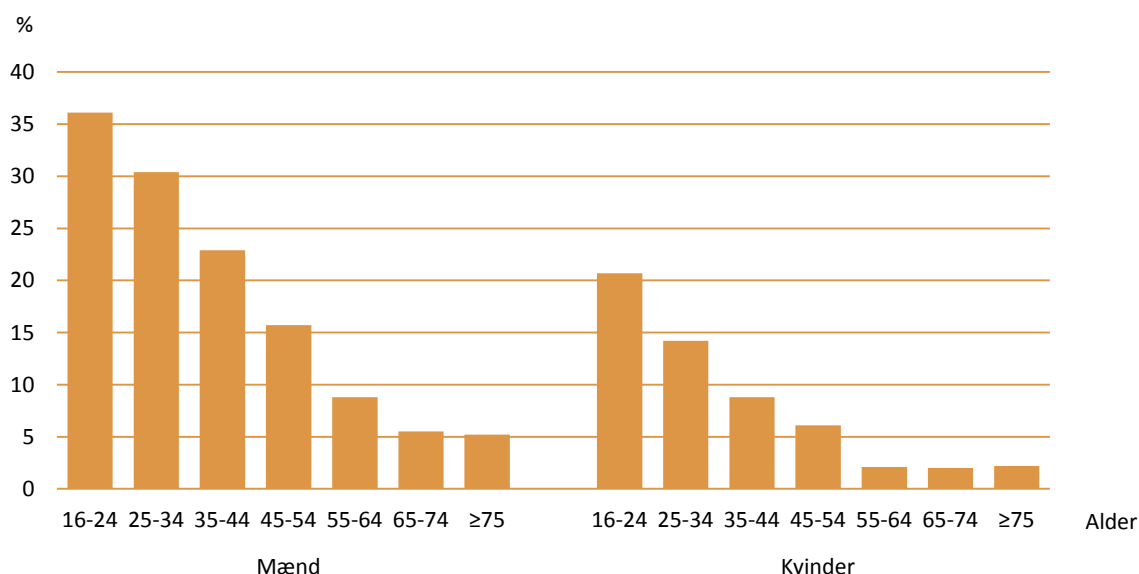
Erhvervsmæssig stilling: Procentvist er der færrest, der spiser fastfood mindst én gang om ugen, blandt førtidspensionister, men tages der højde for køns- og aldersforskelle mellem grupperne, er forekomsten højest i denne gruppe.

Samlivsstatus: Der ses en højere forekomst af borgere, der spiser fastfood mindst én gang om ugen, blandt enlige (18,0 %) end blandt samboende (10,1 %).

Etnisk baggrund: Andelen, der spiser fastfood mindst én gang om ugen, er størst blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (26,0 %). Blandt borgere med dansk baggrund er andelen 12,2 %, og blandt borgere med anden vestlig baggrund er andelen 16,4 %.

Udvikling: Spørgsmålet, om hvor ofte man spiser fastfood, er ikke belyst i 2010.

Figur 4.2.7 Andel, der spiser fastfood (pizza, burger, pølser, shawarma m.m.) mindst én gang om ugen, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.2.17 Spiser fastfood (pizza, burger, pølser, shawarma m.m.) mindst én gang om ugen. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	12,6	4.200	1,06	(0,89;1,27)	1,06	(0,89;1,26)
Billund	11,2	2.400	0,84	(0,69;1,01)	0,83	(0,69;1,01)
Esbjerg	15,5	14.600	1,28	(1,08;1,52)	1,29	(1,08;1,52)
Fanø	9,5	300	0,96	(0,73;1,26)	0,98	(0,74;1,29)
Faaborg-Midtfyn	9,9	4.200	0,83	(0,68;1,00)	0,83	(0,68;1,00)
Fredericia	16,0	6.500	1,38	(1,17;1,63)	1,38	(1,17;1,63)
Haderslev	14,2	6.500	1,16	(0,98;1,38)	1,15	(0,97;1,37)
Kerteminde	11,7	2.300	1,04	(0,86;1,24)	1,03	(0,86;1,24)
Kolding	12,1	8.700	0,95	(0,80;1,14)	0,96	(0,80;1,15)
Langeland	8,2	900	0,80	(0,65;0,99)	0,79	(0,64;0,98)
Middelfart	11,7	3.500	1,01	(0,84;1,21)	1,01	(0,84;1,21)
Nordfyns	10,2	2.400	0,82	(0,67;0,99)	0,81	(0,67;0,98)
Nyborg	10,5	2.700	0,89	(0,74;1,07)	0,88	(0,73;1,06)
Odense	14,9	23.700	1,12	(0,99;1,26)	1,13	(1,00;1,28)
Svendborg	10,7	5.100	0,89	(0,74;1,07)	0,90	(0,75;1,08)
Sønderborg	12,7	7.900	1,09	(0,91;1,30)	1,09	(0,92;1,31)
Tønder	11,5	3.700	0,95	(0,78;1,15)	0,94	(0,77;1,13)
Varde	12,5	5.000	1,07	(0,90;1,27)	1,06	(0,89;1,26)
Vejen	13,1	4.400	1,14	(0,96;1,36)	1,13	(0,95;1,35)
Vejle	13,3	11.500	1,08	(0,90;1,28)	1,08	(0,91;1,29)
Ærø	8,1	500	0,76	(0,61;0,95)	0,76	(0,61;0,96)
Aabenraa	13,4	6.400	1,17	(0,98;1,39)	1,17	(0,98;1,40)
Region Syddanmark	13,0	127.300	1		1	

¹Justeret for køn og alder

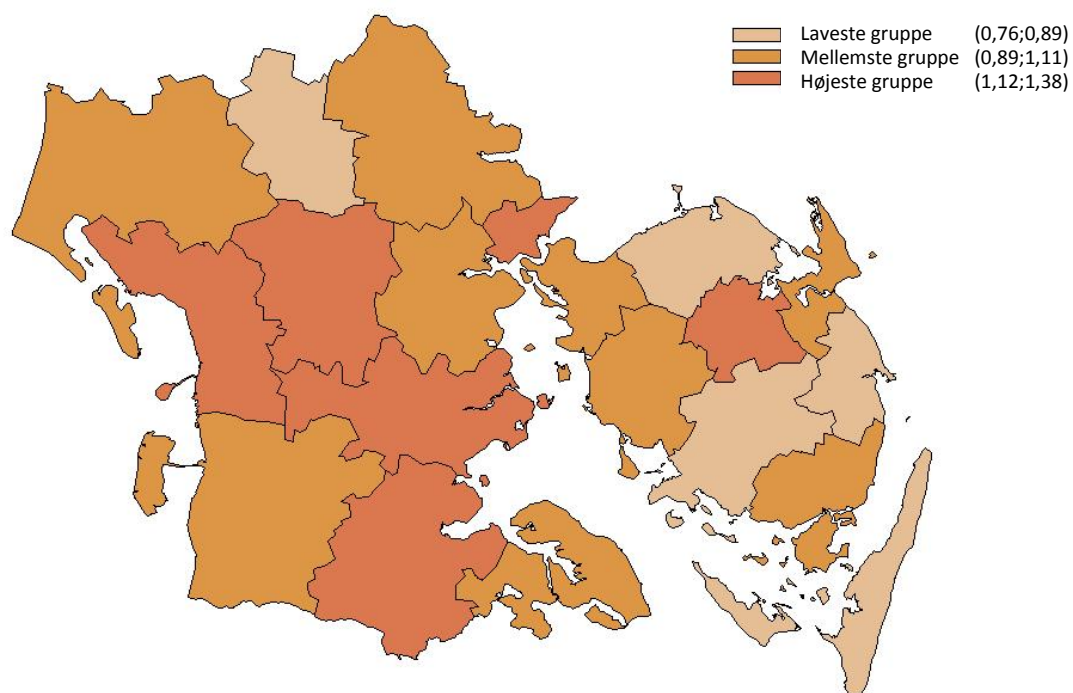
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forekomsten af borgere, der spiser fast-food mindst én gang om ugen, varierer på tværs af kommunerne. De laveste forekomster ses i Ærø Kommune (8,1 %) og Langeland Kommune (8,2 %), og de højeste forekomster ses i Fredericia Kommune (16,0 %) og i Esbjerg Kommune (15,5 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der endvidere en lav forekomst i Billund Kommune, Faaborg-Midtfyn Kommune og Nordfyns Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Spørgsmålet, om hvor ofte man spiser fastfood, er ikke belyst i 2010.

Figur 4.3.8 Forekomsten af borgere, der spiser fastfood (pizza, burger, pølser, shawarma m.m.) mindst én gang om ugen, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.3.18 Spiser kager, chokolade, is eller slik mindst fem gange om ugen. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010				
	2013	12,4			35.763
Mænd	16-24 år	10,0	0,86	(0,68;1,08)	1.739
	25-34 år	10,8	0,94	(0,75;1,19)	1.294
	35-44 år	13,3	1,18	(0,98;1,44)	2.253
	45-54 år	11,4	1		3.199
	55-64 år	11,0	0,96	(0,80;1,15)	3.393
	65-74 år	11,8	1,04	(0,87;1,25)	3.247
	≥75 år	17,2	1,61	(1,32;1,96)	1.745
	Alle mænd	11,9			16.870
Kvinder	16-24 år	9,4	0,75	(0,60;0,93)	2.110
	25-34 år	17,9	1,57	(1,30;1,90)	1.504
	35-44 år	14,9	1,26	(1,06;1,50)	2.584
	45-54 år	12,2	1		3.565
	55-64 år	10,5	0,84	(0,71;1,00)	3.623
	65-74 år	10,3	0,82	(0,69;0,99)	3.335
	≥75 år	15,7	1,35	(1,12;1,62)	2.172
	Alle kvinder	12,8			18.893
Uddannelse	Under uddannelse	10,0			2.710
	Grundskole	11,7	0,76	(0,65;0,89)	3.861
	Kort uddannelse	12,3	0,89	(0,80;0,99)	13.893
	Kort videregående uddannelse	9,7	0,68	(0,57;0,81)	2.463
	Mellemlang videregående uddannelse	14,0	1		6.680
	Lang videregående uddannelse	16,5	1,20	(1,01;1,43)	1.905
	Anden uddannelse	12,9	0,90	(0,72;1,12)	1.404
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	12,9	1		16.545
	Arbejdsløse	10,7	0,79	(0,62;1,00)	1.323
	Førtidspensionister	13,4	1,15	(0,95;1,39)	1.620
	Andre uden for arbejdsmarkedet	10,3	0,76	(0,59;0,98)	1.071
	Efterlønsmodtagere	10,9			1.426
	Alderspensionister	13,2			10.499
Samlivsstatus	Samboende	12,7	1		24.716
	Enlige	11,8	0,97	(0,88;1,06)	11.047
Etnisk baggrund	Dansk	12,2	1		33.790
	Anden vestlig	16,2	1,37	(1,11;1,69)	1.042
	Ikke-vestlig	12,0	0,97	(0,76;1,24)	931

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I Region Syddanmark angiver 12,4 %, at de spiser kager, chokolade, is eller slik mindst fem gange om ugen. Overordnet ses er der ingen nævneværdig forskel i andelen blandt mænd og blandt kvinder. Der ses en relativt stor andel blandt mænd i aldersgruppen 75 år eller derover og blandt kvinder i aldersgruppen 25-34 år.

Uddannelse: Forekomsten af borgere, der spiser kager, chokolade, is eller slik mindst fem gange om ugen, er relativt høj i gruppen med en lang videregående uddannelse.

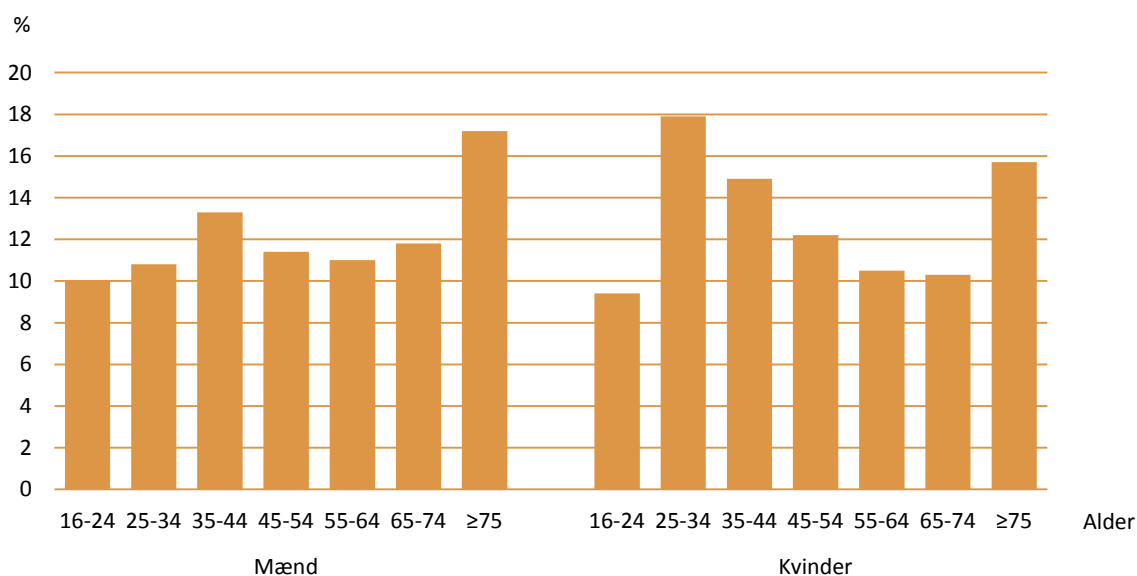
Erhvervsmæssig stilling: Der ses ingen nævneværdig forskel i forekomsten af borgere, der spiser kager, chokolade, is eller slik mindst fem gange om ugen, mellem grupperne.

Samlivsstatus: Der ses ingen nævneværdig forskel i forekomsten af borgere, der spiser kager, chokolade, is eller slik mindst fem gange om ugen, mellem grupperne.

Etnisk baggrund: Andelen, der spiser kager, chokolade, is eller slik mindst fem gange om ugen, er størst i gruppen af borgere med anden vestlig baggrund (16,2 %). I grupperne med dansk og ikke-vestlig baggrund er andelen henholdsvis 12,2 % og 12,0 %.

Udvikling: Spørgsmålet, om hvor ofte man spiser kager, chokolade, is eller slik, er ikke belyst i 2010.

Figur 4.3.9 Andel, der spiser kager, chokolade, is eller slik mindst fem gange om ugen, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.3.19 Spiser kager, chokolade, is eller slik mindst fem gange om ugen. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	12,0	4.000	0,93	(0,79;1,10)	0,94	(0,80;1,10)
Billund	13,3	2.800	1,09	(0,93;1,28)	1,10	(0,94;1,30)
Esbjerg	11,8	11.100	0,95	(0,80;1,12)	0,95	(0,80;1,12)
Fanø	13,5	400	1,10	(0,89;1,36)	1,06	(0,86;1,31)
Faaborg-Midtfyn	11,7	4.900	0,96	(0,82;1,13)	0,97	(0,82;1,13)
Fredericia	12,4	5.000	1,05	(0,89;1,23)	1,05	(0,89;1,23)
Haderslev	14,1	6.400	1,16	(1,00;1,36)	1,18	(1,01;1,37)
Kerteminde	11,0	2.100	0,84	(0,70;0,99)	0,84	(0,70;0,99)
Kolding	12,1	8.700	0,97	(0,82;1,14)	0,96	(0,82;1,14)
Langeland	12,9	1.400	1,04	(0,88;1,22)	1,04	(0,89;1,23)
Middelfart	12,1	3.700	1,02	(0,87;1,19)	1,02	(0,87;1,19)
Nordfyns	11,3	2.700	0,90	(0,76;1,06)	0,91	(0,77;1,07)
Nyborg	11,4	2.900	0,89	(0,76;1,06)	0,90	(0,76;1,06)
Odense	12,7	20.100	1,06	(0,95;1,19)	1,04	(0,93;1,17)
Svendborg	10,9	5.200	0,87	(0,74;1,03)	0,86	(0,73;1,02)
Sønderborg	13,3	8.200	1,11	(0,95;1,29)	1,11	(0,95;1,30)
Tønder	13,7	4.300	1,19	(1,02;1,39)	1,21	(1,04;1,41)
Varde	12,8	5.100	1,05	(0,90;1,23)	1,06	(0,91;1,25)
Vejen	11,3	3.800	0,92	(0,78;1,08)	0,93	(0,79;1,09)
Vejle	12,5	10.800	0,98	(0,83;1,15)	0,97	(0,83;1,14)
Ærø	11,9	700	0,99	(0,83;1,17)	0,98	(0,83;1,16)
Aabenraa	12,5	6.000	1,02	(0,87;1,19)	1,02	(0,87;1,19)
Region Syddanmark	12,4	120.500	1		1	

¹Justeret for køn og alder

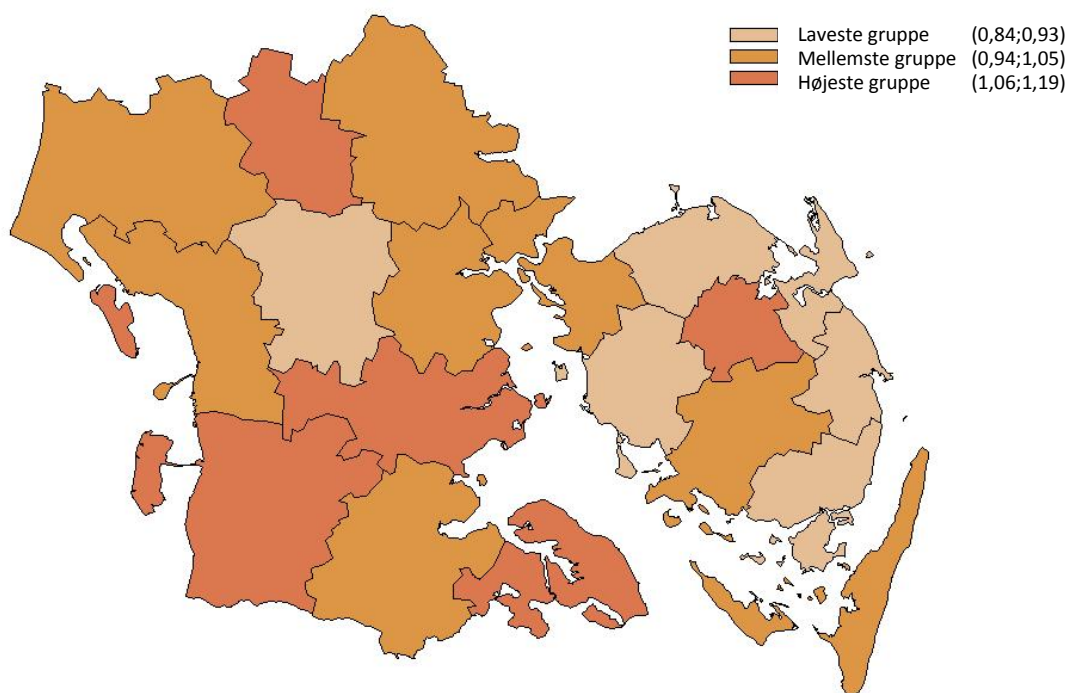
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forekomsten af borgere, der spiser kager, chokolade, is eller slik mindst fem gange om ugen, varierer kun lidt på tværs af kommunerne. Der ses en relativt lav forekomst i Svendborg Kommune (10,9 %) og Kerteminde Kommune (11,0 %) og en relativt høj forekomst i Haderslev Kommune (14,1 %) og Tønder Kommune (13,7 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Spørgsmålet, om hvor ofte man spiser kager, chokolade, is eller slik, er ikke belyst i 2010.

Figur 4.3.10 Forekomsten af borgere, der spiser kager, chokolade, is eller slik mindst fem gange om ugen, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.3.20 Usundt kostmønster og vil gerne spise mere sundt. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner ²
År	2010	52,4	1		4,568
	2013	49,9	0,91	(0,82;1,00)	5,305
Mænd	16-24 år	60,2	2,11	(1,58;2,83)	386
	25-34 år	59,2	2,03	(1,48;2,79)	310
	35-44 år	59,6	2,06	(1,57;2,70)	530
	45-54 år	41,7	1		679
	55-64 år	28,0	0,55	(0,42;0,71)	634
	65-74 år	24,2	0,45	(0,33;0,60)	549
	≥75 år	12,7	0,20	(0,13;0,31)	309
	Alle mænd	43,9			3,397
Kvinder	16-24 år	83,2	3,11	(2,02;4,81)	338
	25-34 år	84,2	3,35	(1,98;5,66)	190
	35-44 år	74,3	1,81	(1,17;2,80)	245
	45-54 år	61,5	1		316
	55-64 år	48,8	0,60	(0,40;0,88)	286
	65-74 år	34,1	0,32	(0,22;0,48)	281
	≥75 år	21,4	0,17	(0,11;0,27)	252
	Alle kvinder	61,3			1,908
Uddannelse	Under uddannelse	73,2			464
	Grundskole	33,5	0,52	(0,38;0,71)	828
	Kort uddannelse	49,3	0,65	(0,50;0,83)	2,381
	Kort videregående uddannelse	50,5	0,73	(0,51;1,06)	305
	Mellemlang videregående uddannelse	60,6	1		508
	Lang videregående uddannelse	71,4	1,98	(1,11;3,56)	129
	Anden uddannelse	42,2	0,62	(0,39;0,98)	237
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	55,6	1		2,358
	Arbejdsløse	58,1	1,11	(0,75;1,65)	238
	Førtidspensionister	45,9	0,78	(0,58;1,05)	334
	Andre uden for arbejdsmarkedet	56,8	0,85	(0,59;1,22)	269
	Efterlønsmodtagere	31,5			183
	Alderspensionister	22,7			1,391
Samlivsstatus	Samboende	49,0	1		3,263
	Enlige	51,1	1,00	(0,86;1,18)	2,042
Etnisk baggrund	Dansk	49,6	1		5,116
	Anden vestlig	52,6	0,84	(0,52;1,37)	109
	Ikke-vestlig	59,9	0,88	(0,50;1,53)	80

¹Justeret for køn og alder

²Forekomsten af denne indikator er kun baseret på svarpersoner med et usundt kostmønster og er dermed mere usikker end forekomster baseret på alle svarpersoner

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: Blandt borgere, der har et usundt kostmønster, angiver 49,9 %, at de gerne vil spise mere sundt. Andelen er større blandt kvinder end blandt mænd i alle aldersgrupper. Andelen er størst i de yngste aldersgrupper og falder derefter med alderen.

Uddannelse: Forekomsten af borgere, der har et usundt kostmønster og gerne vil spise mere sundt, er lavest i gruppen med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau og i gruppen med en kort uddannelse og højest blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

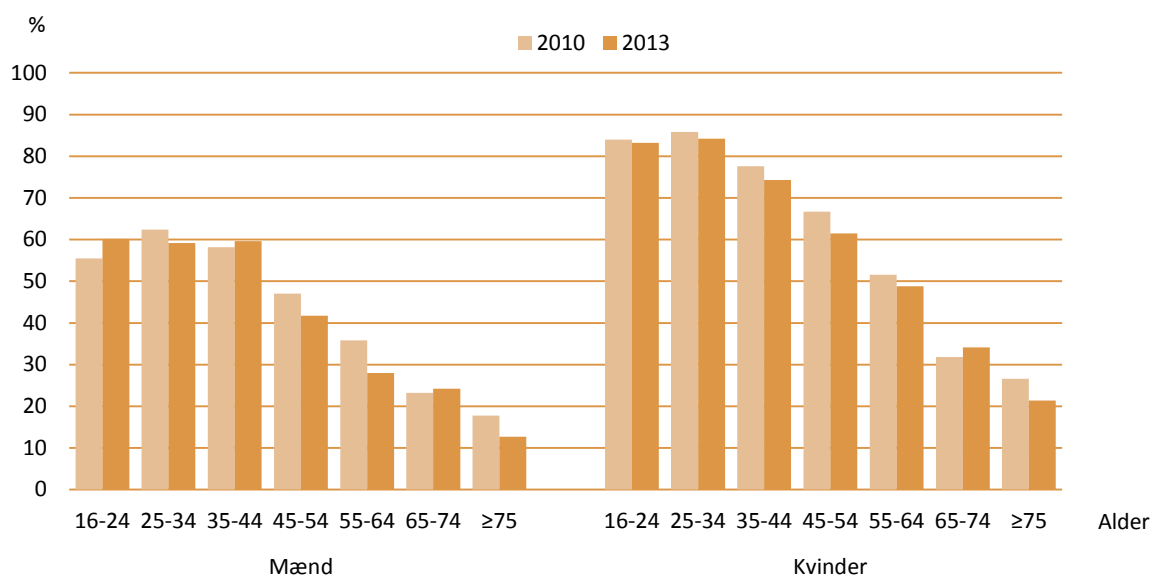
Erhvervsmæssig stilling: Der ses ingen nævneværdig forskel i andelen, der har et usundt kostmønster, og som gerne vil spise mere sundt, mellem de forskellige grupper.

Samlivsstatus: Der ses ingen nævneværdig forskel i forekomsten af borgere, der har et usundt kostmønster, og som gerne vil spise mere sundt, mellem samboende og enlige.

Etnisk baggrund: I forhold til etnisk baggrund ses der ingen nævneværdig forskel mellem grupperne i andelen, der har et usundt kostmønster, og som gerne vil spise mere sundt.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 ses der ingen væsentlig ændring i andelen, der har et usundt kostmønster, og som gerne vil spise mere sundt. Udviklingen i de enkelte køns- og aldersgrupper viser et usystematisk mønster. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser heller ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 4.3.11 Andel, der har et usundt kostmønster, og gerne vil spise mere sundt, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

4.4 Fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet omfatter al bevægelse, der øger energiomsætningen, dvs. både ustruktureret aktivitet og mere bevidst, målrettet, regelmæssig fysisk aktivitet. Fysisk aktivitet indeholder således et bredt spektrum af aktiviteter lige fra idræt, sport og hård motion til hverdagsaktiviteter som leg, havearbejde, en gåtur, cykling som transport, at tage trappen m.m. (1).

Fysisk aktivitet har en betydelig forebyggende effekt på en række sygdomme, som er hyppigt forekommende i den danske befolkning, samt på for tidlig død. Sygdomme, hvor der er sikker viden om fysisk aktivitets forebyggende effekt, omfatter hjerte-kar-sygdomme, type 2-diabetes, metabolisk syndrom og tyktarmskræft. Den forebyggende effekt af fysisk aktivitet i forhold til for tidlig død findes hos begge køn, i alle aldersgrupper, og uanset tilstedeværelsen af overvægt eller andre risikofaktorer (1,2,3).

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at voksne (18-64 år) er fysisk aktive mindst 30 minutter om dagen. Aktiviteten skal være med moderat til høj intensitet og ligge ud over almindelige kortvarige daglige aktiviteter. Hvis de 30 minutter deles op, skal aktiviteten være mindst 10 minutter. Mindst to gange om ugen skal der indgå fysisk aktivitet med høj intensitet af mindst 20 minutters varighed for at vedligeholde eller øge konditionen og muskelstyrken. Der skal indgå aktiviteter, som øger knoglestyrken og bevægeligheden. Tilsvarende anbefalinger gælder for ældre. Ældre anbefales derudover at lave udstrækningsøvelser mindst 2 gange om ugen af mindst 10 minutters varighed for at vedligeholde eller øge kroppens bevægelighed. Endelig anbefales det at udføre øvelser for at vedligeholde eller øge balanceevnen regelmæssigt (1).

Der er betydelige gevinster ved, at de fysisk inaktive bliver fysisk aktive. Det gælder både for det enkelte individ, som vil opnå flere leveår, men også for samfundet i form af reducerede udgifter til behandling og andre offentlige ydelser (1).

En stor del af forebyggelsesindsatsen er placeret hos kommunerne, og som et led i forebyggelsesindsatsen har Sundhedsstyrelsen udarbejdet en række forebyggelsespakker – herunder en om fysisk aktivitet. Formålet med forebyggelsespakken om fysisk aktivitet er at understøtte kommunens arbejde for, at borgere får gode muligheder for at være fysisk aktive gennem hele livet for derved at forebygge sygdom, bevare funktionsevnen og understøtte god trivsel (4).

Befolkningens forudsætninger, behov, muligheder og interesser for fysisk aktivitet er forskellige. Det anbefales derfor, at indsatserne til fremme af fysisk aktivitet spænder bredt, således at hele befolkningen har mulighed for at være fysisk aktive gennem hele livet. Udover at have fokus på forskellige tilbud om sport, idræt og motion både til borgerne generelt og til særligt udsatte grupper, anbefales det endvidere, at rammerne, det vil sige de steder hvor børn, unge, voksne, ældre og særligt udsatte grupper færdes og opholder sig i løbet af dagen, understøtter muligheden for at være fysisk aktiv. Af forebyggelsespakken fremgår endvidere, at kommunerne i alt afholder 1.068 mio. kr. af sundhedsvæsenets nettoomkostninger som følge af fysisk inaktivitet. For gennemsnitskommunen svarer det til 9,6 mio. kr. årligt (4).

Der er endnu ikke fundet nogen sikker metode til at måle fysisk aktivitet i større befolkningsundersøgelser, der gør det muligt at følge, i hvilken grad befolkningen følger anbefalingerne for fysisk aktivitet (5). I denne rapport måles fysisk aktivitet ved brug af et spørgsmål om fysisk aktivitet i fritiden, som også er anvendt i de tidligere Sundheds- og sygelighedsundersøgelser. Dette spørgsmål har vist sig at være robust og prædiktivt for mortalitet (6).

Spørgsmålet har følgende formulering: 'Hvis du ser på det seneste år, hvad ville du så sige passer bedst som beskrivelse af din fysiske aktivitet i fritiden?'

Det var muligt at svare:

- Træner hårdt og dyrker konkurrenceidræt regelmæssigt og flere gange om ugen
- Dyrker motionsidræt eller udfører tungt havearbejde eller lignende mindst 4 timer om ugen
- Spadserer, cykler eller har anden lettere motion mindst 4 timer om ugen (medregnet også søndagsture, lettere havearbejde og cykling/gang til arbejde)
- Læser, ser fjernsyn eller har anden stillesiddende beskæftigelse

Borgere, der kategoriserer sig under den sidste svarmulighed, defineres i det følgende som, at de har stillesiddende fritidsaktivitet. I alt oplyser 17,6 % af borgerne i Region Syddanmark, at de har stillesiddende fritidsaktivitet – det svarer til omkring 172.000 borgere. Andelen er større blandt kvinder (18,3 %) end blandt mænd (16,9 %) (tabel 4.4.1). Det fremgår endvidere, at en større andel blandt mænd end blandt kvinder dyrker konkurrence- og motionsidræt, og en større andel blandt kvinder end blandt mænd dyrker lettere motion. Endvidere ses der aldersmæssige forskelle. Således er unge mere fysisk aktive end ældre.

Borgerne er endvidere blevet spurgt, om de gerne vil være mere fysisk aktive. I alt ønsker 64,9 % af borgerne at være mere fysisk aktive. Blandt borgere, der dyrker konkurrence- og motionsidræt, er andelen 53,9 %, og blandt borgere med stillesiddende fritidsaktivitet er andelen 67,3 %.

Borgerne er desuden blevet bedt om at vurdere deres fysiske form. Svarmulighederne og svarfordelingen fremgår af tabel 4.4.2. I alt vurderer 35,9 % deres form som virkelig god eller god, mens 22,8 % vurderer deres form som mindre god eller dårlig. Af tabellen ses, at der er en større andel blandt mænd end blandt kvinder, der vurderer deres fysiske form som virkelig god eller god, mens der er en større andel blandt kvinder end blandt mænd, der vurderer deres fysiske form som mindre god eller dårlig.

Tabel 4.4.1 Fysisk aktivitet i fritiden blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Konkurrenceidræt	30,1	13,3	6,2	3,7	1,0	1,0	0,6	8,2
Motionsidræt	27,9	31,8	30,4	28,9	20,0	20,1	9,6	25,3
Lettere motion	27,7	38,9	49,5	53,8	61,9	61,3	53,8	49,6
Stillesiddende	14,3	16,1	13,9	13,6	17,0	17,8	36,0	16,9
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.723	1.276	2.237	3.163	3.343	3.117	1.644	16.503
Kvinder								
Konkurrenceidræt	13,8	4,3	1,6	1,1	0,5	0,4	0,3	3,0
Motionsidræt	24,7	21,9	22,1	18,7	12,7	10,4	5,6	17,0
Lettere motion	48,6	58,5	60,0	65,1	72,5	72,8	49,2	61,8
Stillesiddende	13,0	15,3	16,3	15,1	14,4	16,3	44,9	18,3
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.087	1.497	2.566	3.533	3.589	3.241	2.047	18.560

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.4.2 Selvvurderet fysisk form blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Virkelig god	11,0	5,8	4,7	4,1	2,8	4,3	3,6	5,2
God	41,8	34,7	32,7	32,5	33,3	41,2	29,9	35,2
Nogenlunde	33,6	39,0	40,3	42,9	43,2	37,7	39,5	39,7
Mindre god	9,6	16,6	17,5	15,3	16,0	12,7	17,6	15,0
Dårlig	4,0	3,9	4,9	5,3	4,7	4,1	9,4	5,0
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.737	1.288	2.249	3.195	3.402	3.244	1.786	16.901
Kvinder								
Virkelig god	2,6	3,0	2,6	2,2	2,3	2,9	2,2	2,5
God	28,7	23,8	27,1	25,8	31,7	38,0	27,8	29,0
Nogenlunde	44,6	44,1	42,3	44,4	44,0	40,8	39,6	42,9
Mindre god	18,6	23,9	20,7	20,0	16,9	13,6	18,2	18,8
Dårlig	5,5	5,3	7,4	7,6	5,2	4,7	12,2	6,7
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.103	1.503	2.579	3.554	3.626	3.372	2.232	18.969

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013
Tabel 4.4.3 Vigtigste transportmiddel opdelt på afstand til arbejde/uddannelse for borgere i arbejde eller under uddannelse. Procent

	0-1 km	2-4 km	5-9 km	10 km eller derover	Alle
Passiv transport	28,4	42,0	67,5	95,0	72,3
- Bil	25,9	36,7	56,9	81,6	62,2
- Bus	0,9	2,9	7,6	6,5	5,4
- Tog	0,4	0,1	0,2	5,7	3,1
- Knallert, scooter, motorcykel	1,2	2,4	2,8	1,2	1,7
Aktiv transport	59,8	57,7	32,2	4,5	25,9
- Cykel	26,2	49,2	30,6	3,6	19,4
- Jeg går	33,6	8,6	1,6	0,9	6,4
Anden transport	11,8	0,2	0,3	0,5	1,8
- Andet	11,8	0,2	0,3	0,5	1,8
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.702	3.285	3.070	10.614	19.671

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Borgerne er endvidere blevet bedt om at angive, hvad der er deres vigtigste transportmiddel, når de skal til og fra arbejde eller uddannelse (tabel 4.4.3). Størstedelen (62,2 %) angiver, at bilen er det vigtigste transportmiddel. Dernæst kommer cyklen, som 19,4 % angiver som det vigtigste transportmiddel. Det fremgår desuden, at jo længere afstanden er til arbejde eller uddannelse, desto større er andelen, der benytter passiv transport (bil, bus, tog, knallert, scooter og motorcykel).

I alt angiver 15,0 % af borgerne i Region Syddanmark, at de i meget høj grad nyder at motionere (tabel 4.4.4). Andelen er større blandt mænd end blandt kvinder og falder overordnet med stigende alder (data ikke vist). Tabel 4.4.4 viser endvidere, i hvor høj grad borgerne nyder at motionere set i forhold til deres fysiske aktivitetsniveau i fritiden. Blandt borgere, der dyrker konkurrenceidræt, angiver 62,0 %, at de i høj grad nyder at motionere, mens det kun gælder for 2,9 % blandt borgere, der er stillesiddende i fritiden.

Tabel 4.4.4 I hvor høj grad nyder du at motionere i forhold til fysisk aktivitet i fritiden. Procent

Nyder at motionere	Fysisk aktivitet i fritiden				I alt
	Konkurrenceidræt	Motionsidræt	Lettere motion	Stillesiddende	
I meget høj grad	62,0	29,5	8,4	2,9	15,0
I høj grad	32,5	46,3	31,1	10,6	30,9
I nogen grad	4,7	20,3	47,5	40,0	38,0
I ringe grad	0,8	4,0	13,0	46,4	16,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.448	7.084	20.114	5.598	34.244

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.4.5 De vigtigste årsager til at motionere opdelt på køn, alder, uddannelse, etnisk baggrund og BMI. Procent

	For at være i form, komme i form	For udseendets skyld	For at være sammen med andre	For at tabe mig eller vedligeholde vægten	For at have det sjovt	For at koble af	For helbredets skyld	For at give overskud til resten af hverdagen
Total	37,3	11,2	10,6	30,4	11,0	12,4	53,8	14,3
Køn								
Mænd	40,8	10,6	11,2	26,4	13,2	13,5	51,4	13,2
Kvinder	33,8	11,8	9,9	34,5	8,8	11,3	56,1	15,4
Alder								
16-24 år	47,8	38,1	10,0	28,8	17,9	14,3	26,1	9,3
25-34 år	44,5	19,5	8,2	34,6	14,3	16,1	37,4	16,7
35-44 år	40,7	9,9	7,7	35,7	10,6	17,3	48,0	18,5
45-54 år	36,3	5,3	7,7	35,3	10,1	14,1	59,8	16,3
55-64 år	32,5	2,1	10,6	30,9	9,1	11,4	67,1	13,8
65-74 år	30,9	2,1	16,5	24,7	8,4	5,6	69,4	11,9
≥75 år	24,6	1,5	17,3	14,7	5,8	3,3	71,2	11,2
Uddannelse								
Grundskole	21,6	3,7	15,6	26,9	9,6	7,1	63,7	12,1
Kort uddannelse	36,4	9,7	11,0	33,4	10,5	12,6	56,2	12,8
Kort videregående uddannelse	40,5	8,9	8,8	32,4	9,9	13,5	55,6	17,9
Mellemlang videregående uddannelse	42,4	9,2	8,5	30,9	10,0	13,3	55,8	18,8
Lang videregående uddannelse	50,8	8,6	6,1	26,6	12,2	19,5	48,1	19,2
Etnisk baggrund								
Dansk	36,5	11,0	10,7	30,9	10,9	12,7	54,0	14,6
Anden vestlig	46,7	13,0	10,3	26,5	14,8	10,9	49,2	9,5
Ikke-vestlig	43,8	14,5	7,2	24,1	10,1	8,1	53,6	12,6
BMI								
<18,5	40,6	18,1	12,0	5,3	15,0	13,4	52,7	16,8
18,5-<25	44,4	14,6	10,8	18,6	12,3	14,3	51,6	16,1
25-<30	34,5	8,0	10,5	37,2	10,2	11,4	55,5	13,3
≥30	22,8	7,5	9,3	55,5	8,9	8,8	56,7	10,7

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

I denne undersøgelse er borgerne endvidere blevet bedt om at angive, hvad de anser som de to vigtigste grunde til at motionere (tabel 4.4.5). Det fremgår, at der er procentvist flest, der angiver, at de to vigtigste grunde til at motionere er; for at være i form/komme i form (37,3 %) og for helbredets skyld (53,8 %). Det fremgår endvidere, at kvinder oftere end mænd angiver at ville tabe sig eller vedligeholde vægten som en af de to vigtigste grunde; at unge i højere grad end ældre motionerer for udseendets skyld, og at ældre i højere grad end unge motionerer for helbredets skyld. Det fremgår desuden, at de hyppigste årsager til at motionere blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau er for helbredets skyld og for at tabe sig eller vedligeholde vægten, mens størstedelen blandt borgere med en lang

videregående uddannelse motionerer for at være i form/komme i form og for helbredets skyld.

I de følgende opslagstabeller gives en mere udførlig belysning af andelen, der:

- er moderat eller hårdt fysisk aktive i fritiden svarende til mindst fire timer om ugen
- har stillesiddende fritidsaktivitet
- har stillesiddende fritidsaktivitet og som gerne vil være mere fysisk aktive

Referencer

1. Sundhedsstyrelsen. Fysisk aktivitet - håndbog om forebyggelse og behandling. København: Sundhedsstyrelsen, 2011.
2. Kjølner M, Juel K, Kamper-Jørgensen F, red. Folkesundhedsrapporten Danmark 2007. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, 2007.
3. Juel K, Sørensen J, Brønnum-Hansen H. Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.
4. Sundhedsstyrelsen. FOREBYGGELSESPAKKE – FYSISK AKTIVITET. København: Sundhedsstyrelsen, 2012.
5. Jørgensen ME, Rosenlund M. National monitorering af den officielle anbefaling om fysisk aktivitet – Et metodestudie. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2005.
6. Andersen LB, Schnohr P, Schroll M, Hein HO. All-cause mortality associated with physical activity during leisure time, work, sports, and cycling to work. Arch Intern Med. 2000; 160: 1621-1628.

Tabel 4.4.6 Moderat eller hård fysisk aktivitet i fritiden. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	27,0	1		34.960
	2013	26,7	1,00	(0,96;1,04)	35.063
Mænd	16-24 år	58,0	2,85	(2,48;3,29)	1.723
	25-34 år	45,1	1,69	(1,46;1,97)	1.276
	35-44 år	36,6	1,19	(1,05;1,36)	2.237
	45-54 år	32,6	1		3.163
	55-64 år	21,0	0,55	(0,48;0,63)	3.343
	65-74 år	21,0	0,55	(0,48;0,63)	3.117
	≥75 år	10,2	0,24	(0,19;0,29)	1.644
	Alle mænd	33,5			16.503
Kvinder	16-24 år	38,4	2,52	(2,18;2,91)	2.087
	25-34 år	26,1	1,43	(1,21;1,68)	1.497
	35-44 år	23,7	1,25	(1,08;1,45)	2.566
	45-54 år	19,8	1		3.533
	55-64 år	13,2	0,61	(0,53;0,71)	3.589
	65-74 år	10,8	0,49	(0,42;0,58)	3.241
	≥75 år	5,9	0,25	(0,20;0,32)	2.047
	Alle kvinder	20,0			18.560
Uddannelse	Under uddannelse	47,5			2.680
	Grundskole	11,3	0,40	(0,34;0,46)	3.751
	Kort uddannelse	25,1	0,72	(0,66;0,78)	13.724
	Kort videregående uddannelse	30,5	0,96	(0,84;1,09)	2.440
	Mellemlang videregående uddannelse	28,8	1		6.637
	Lang videregående uddannelse	35,1	1,09	(0,95;1,26)	1.892
	Anden uddannelse	17,9	0,54	(0,44;0,66)	1.357
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	31,6	1		16.440
	Arbejdsløse	27,5	0,67	(0,55;0,81)	1.300
	Førtidspensionister	8,0	0,24	(0,19;0,31)	1.576
	Andre uden for arbejdsmarkedet	12,7	0,31	(0,24;0,39)	1.052
	Efterlønsmodtagere	17,3			1.408
	Alderspensionister	12,5			10.049
Samlivsstatus	Samboende	25,5	1		24.322
	Enlige	28,7	0,86	(0,80;0,93)	10.741
Etnisk baggrund	Dansk	26,8	1		33.155
	Anden vestlig	28,1	0,95	(0,79;1,13)	1.011
	Ikke-vestlig	23,2	0,61	(0,51;0,74)	897

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt angiver 26,7 % af borgerne i Region Syddanmark, at de er moderat eller hårdt fysisk aktive i fritiden mindst fire timer om ugen. Forekomsten falder med stigende alder for både mænd og kvinder. I alle aldersgrupper er forekomsten højere blandt mænd end blandt kvinder.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og andelen, der er moderat eller hårdt fysisk aktive i fritiden. Andelen er således mindst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelse (11,3 %) og størst blandt borgere med en lang videregående uddannelse (35,1 %).

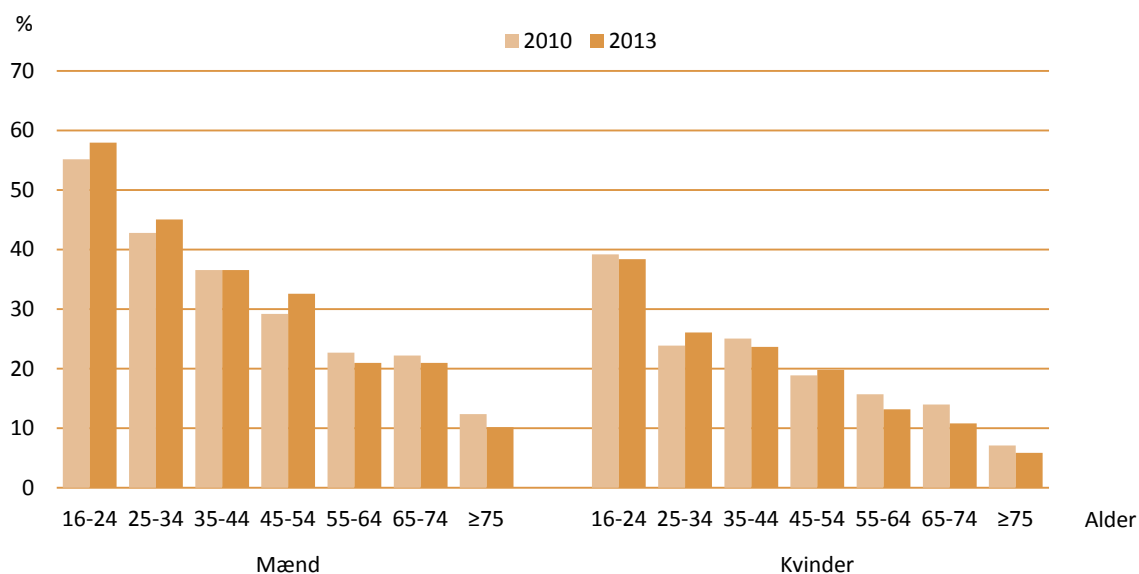
Erhvervsmæssig stilling: Forekomsten af borgere, der er moderat eller hårdt fysisk aktive i fritiden, er størst blandt beskæftigede (31,6 %) og mindst blandt førtidspensionister (8,0 %). Der ses dog også en relativt stor andel blandt arbejdsløse (27,5 %). Blandt andre uden for arbejdsmarkedet er forekomsten 12,7 %.

Samlivsstatus: Der er en lidt større andel blandt enlige (28,7 %) end blandt samboende (25,5 %), der er moderat eller hårdt fysisk aktive i fritiden.

Etnisk baggrund: Blandt borgere med en ikke-vestlig baggrund (23,2 %) er der en mindre andel, der er moderat eller hårdt fysisk aktive i fritiden, sammenlignet med borgere med en dansk (26,8 %) eller anden vestlig (28,1 %) baggrund.

Udvikling: Der er ikke sket nævneværdige ændringer i andelen, der er moderat eller hårdt fysisk aktive i fritiden, fra 2010 og i 2013. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser heller ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 4.4.1 Andel, der er moderat eller hårdt fysisk aktive i fritiden, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.4.7 Moderat eller hård fysisk aktivitet i fritiden. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	24,7	8.200	0,96	(0,85;1,09)	0,98	(0,86;1,11)
Billund	24,8	5.200	0,94	(0,82;1,07)	0,97	(0,85;1,11)
Esbjerg	26,7	25.100	1,01	(0,89;1,15)	1,00	(0,88;1,13)
Fanø	22,9	600	1,00	(0,83;1,21)	0,92	(0,76;1,11)
Faaborg-Midtfyn	23,3	9.800	0,90	(0,79;1,02)	0,90	(0,79;1,02)
Fredericia	27,3	11.100	1,05	(0,92;1,19)	1,05	(0,93;1,19)
Haderslev	26,0	11.900	1,01	(0,89;1,14)	1,03	(0,91;1,16)
Kerteminde	28,1	5.400	1,20	(1,06;1,36)	1,21	(1,07;1,37)
Kolding	28,9	20.800	1,12	(0,99;1,27)	1,10	(0,97;1,25)
Langeland	20,6	2.300	0,87	(0,76;0,99)	0,90	(0,78;1,03)
Middelfart	26,0	7.800	1,04	(0,92;1,18)	1,03	(0,91;1,17)
Nordfyns	25,5	6.000	1,04	(0,91;1,18)	1,06	(0,94;1,21)
Nyborg	25,3	6.500	1,02	(0,90;1,15)	1,03	(0,91;1,17)
Odense	30,4	48.400	1,13	(1,04;1,24)	1,08	(0,99;1,18)
Svendborg	26,3	12.600	1,03	(0,91;1,17)	1,00	(0,88;1,13)
Sønderborg	23,4	14.400	0,88	(0,78;1,00)	0,87	(0,77;0,99)
Tønder	24,6	7.800	0,96	(0,84;1,09)	1,00	(0,87;1,14)
Varde	27,4	11.000	1,12	(0,99;1,26)	1,14	(1,01;1,29)
Vejle	24,8	8.400	0,94	(0,82;1,07)	0,97	(0,85;1,11)
Vejle	26,6	23.000	1,02	(0,90;1,16)	1,00	(0,88;1,14)
Ærø	19,9	1.100	0,81	(0,70;0,94)	0,80	(0,69;0,92)
Aabenraa	26,2	12.600	1,06	(0,94;1,20)	1,06	(0,93;1,20)
Region Syddanmark	26,7	260.100	1		1	

¹Justeret for køn og alder

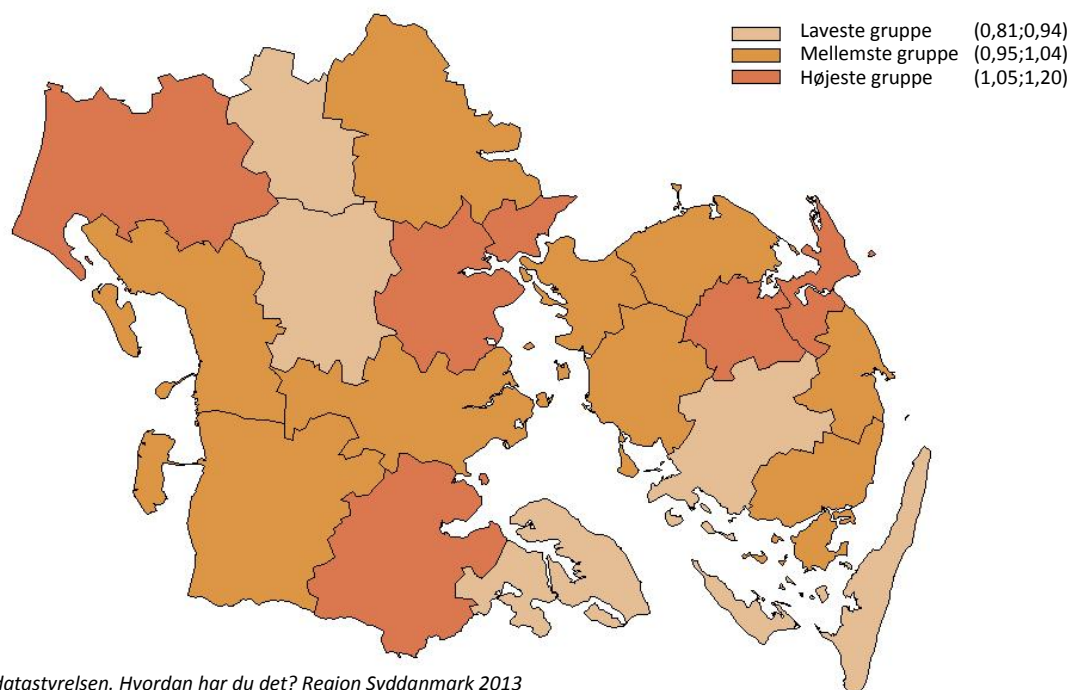
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses relativt stor variation i andelen af borgere, der er moderat eller hårdt fysisk aktive i fritiden, på tværs af kommunerne. De mindste andele ses i Ærø Kommune (19,9 %) og Langeland Kommune (20,6 %), og den største andel ses i Odense Kommune (30,4 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der endvidere en relativt lav forekomst i Faaborg-Midtfyn Kommune og i Sønderborg Kommune og en relativt høj forekomst i Kerteminde Kommune, Kolding Kommune og Varde Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, mindskes forskellen mellem kommuner med en stor andel borgere med en kort uddannelse (fx Langeland og Tønder), og kommuner med en stor andel borgere med en lang uddannelse (fx Odense).

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 ses der ingen nævneværdig ændring i forekomsten, der er moderat eller hårdt fysisk aktive i fritiden, i regionen som helhed. Der er dog variation på tværs af kommunerne. Der ses et relativt stort fald i Vejle Kommune på 4,0 procentpoint. Forekomsten var dog relativt høj i Vejle Kommune i 2010. Endvidere ses et fald i Assens Kommune (2,9 procentpoint), Nordfyns Kommune (2,9 procentpoint) og Vejen Kommune (2,7 procentpoint). Der ses en stigning i Odense Kommune (1,8 procentpoint) og Kolding Kommune (1,6 procentpoint).

Figur 4.4.2 Forekomsten af borgere, der er moderat eller hårdt fysisk aktive i fritiden, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.4.8 Andel, der er moderat eller hårdt fysisk aktive i fritiden. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	27,6	24,7	-2,9	(-5,9;0,2)
Billund	24,1	24,8	0,7	(-2,4;3,8)
Esbjerg	27,1	26,7	-0,5	(-3,6;2,7)
Fanø	22,0	22,9	0,9	(-3,3;5,0)
Faaborg-Midtfyn	25,3	23,3	-2,0	(-5,0;0,9)
Fredericia	27,7	27,3	-0,4	(-3,5;2,8)
Haderslev	24,8	26,0	1,2	(-1,8;4,3)
Kerteminde	27,5	28,1	0,6	(-2,5;3,7)
Kolding	27,3	28,9	1,6	(-1,6;4,8)
Langeland	19,9	20,6	0,6	(-2,2;3,5)
Middelfart	27,6	26,0	-1,7	(-4,7;1,4)
Nordfyns	28,4	25,5	-2,9	(-6,0;0,3)
Nyborg	27,5	25,3	-2,2	(-5,3;0,9)
Odense	28,7	30,4	1,8	(-0,5;4,1)
Svendborg	26,3	26,3	0,0	(-3,0;3,0)
Sønderborg	24,9	23,4	-1,5	(-4,5;1,5)
Tønder	24,8	24,6	-0,2	(-3,2;2,8)
Varde	26,6	27,4	0,8	(-2,3;3,9)
Vejen	27,6	24,8	-2,7	(-5,8;0,3)
Vejle	30,6	26,6	-4,0	(-7,2;-0,9)
Ærø	20,4	19,9	-0,4	(-3,4;2,5)
Aabenraa	24,8	26,2	1,4	(-1,6;4,4)
Region Syddanmark	27,0	26,7	-0,4	(-1,0;0,3)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.4.9 Stillesiddende fritidsaktivitet. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	16,4	1		34.960
	2013	17,6	1,07	(1,02;1,13)	35.063
Mænd	16-24 år	14,3	1,06	(0,87;1,30)	1.723
	25-34 år	16,1	1,22	(0,99;1,51)	1.276
	35-44 år	13,9	1,03	(0,85;1,24)	2.237
	45-54 år	13,6	1		3.163
	55-64 år	17,0	1,31	(1,11;1,54)	3.343
	65-74 år	17,8	1,38	(1,16;1,63)	3.117
	≥75 år	36,0	3,59	(3,02;4,26)	1.644
	Alle mænd	16,9			16.503
Kvinder	16-24 år	13,0	0,84	(0,69;1,02)	2.087
	25-34 år	15,3	1,02	(0,84;1,24)	1.497
	35-44 år	16,3	1,10	(0,93;1,31)	2.566
	45-54 år	15,1	1		3.533
	55-64 år	14,3	0,94	(0,80;1,11)	3.589
	65-74 år	16,3	1,10	(0,93;1,29)	3.241
	≥75 år	44,9	4,59	(3,93;5,37)	2.047
	Alle kvinder	18,3			18.560
Uddannelse	Under uddannelse	14,5			2.680
	Grundskole	30,0	2,62	(2,28;3,00)	3.751
	Kort uddannelse	15,5	1,33	(1,19;1,49)	13.724
	Kort videregående uddannelse	14,2	1,24	(1,04;1,47)	2.440
	Mellemlang videregående uddannelse	12,0	1		6.637
	Lang videregående uddannelse	11,2	0,95	(0,77;1,16)	1.892
	Anden uddannelse	24,7	2,24	(1,85;2,72)	1.357
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	12,2	1		16.440
	Arbejdsløse	14,7	1,22	(0,98;1,52)	1.300
	Førtidspensionister	33,6	3,77	(3,26;4,37)	1.576
	Andre uden for arbejdsmarkedet	30,8	3,18	(2,65;3,82)	1.052
	Efterlønsmodtagere	10,5			1.408
	Alderspensionister	27,0			10.049
Samlivsstatus	Samboende	15,2	1		24.322
	Enlige	21,6	1,50	(1,38;1,62)	10.741
Etnisk baggrund	Dansk	16,7	1		33.155
	Anden vestlig	20,2	1,37	(1,13;1,66)	1.011
	Ikke-vestlig	33,2	3,10	(2,62;3,67)	897

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt angiver 17,6 % af borgerne i Region Syddanmark, at de primært har stillesiddende fritidsaktivitet (dvs. læser, ser fjernsyn eller har anden stillesiddende beskæftigelse). Der ses ingen nævneværdig forskel i andelen blandt mænd (16,9 %) og blandt kvinder (18,3 %). Andelen er størst i den ældste aldersgruppe (75 år eller derover) for både mænd og kvinder, men ellers ses der ikke store variationer mellem aldersgrupperne.

Uddannelse: Andelen med stillesiddende fritidsaktivitet er størst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (30,0 %).

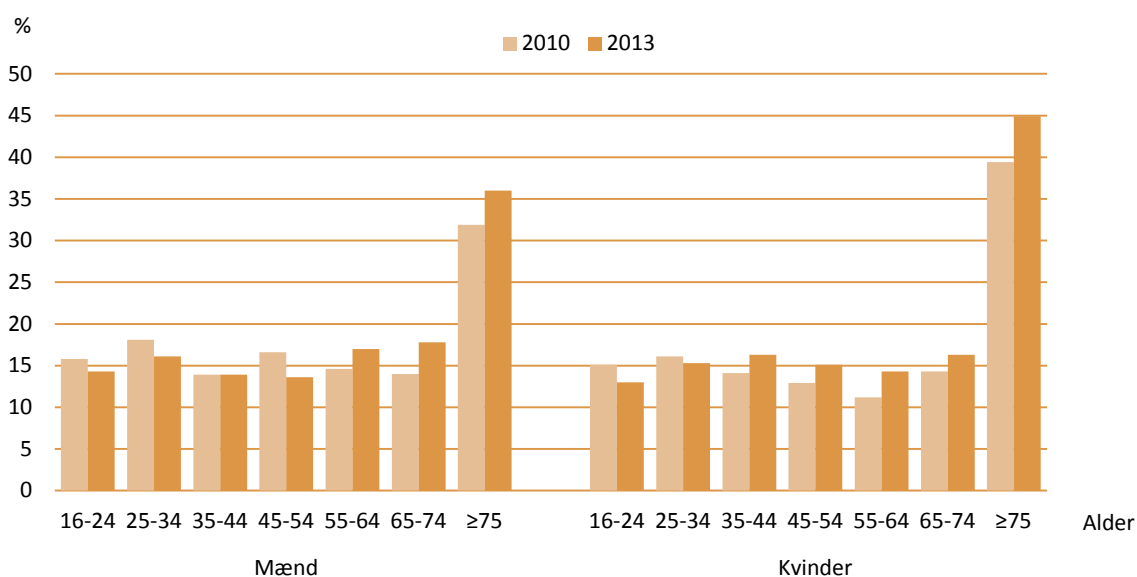
Erhvervsmæssig stilling: Forekomsten af borgere med stillesiddende fritidsaktivitet er markant højere blandt førtidspensionister (33,6 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (30,8 %) end blandt arbejdsløse (14,7 %) og beskæftigede (12,2 %).

Samlivsstatus: Der er en højere forekomst af borgere med stillesiddende fritidsaktivitet blandt enlige (21,6 %) end blandt samboende (15,2 %).

Etnisk baggrund: Blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (33,2 %) er der en markant større andel med stillesiddende fritidsaktivitet sammenlignet med borgere med dansk (16,7 %) eller anden vestlig (20,2 %) baggrund.

Udvikling: Fra 2010 til 2013 er der overordnet set sket en lille stigning i andelen med stillesiddende fritidsaktivitet på 1,1 procentpoint. Stigningen er mest markant blandt mænd og kvinder i den ældste aldersgruppe. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 4.4.3 Andel med stillesiddende fritidsaktivitet blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.4.10 Stillesiddende fritidsaktivitet. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	20,1	6.700	1,18	(1,03;1,36)	1,17	(1,02;1,35)
Billund	17,9	3.800	1,01	(0,87;1,18)	0,97	(0,83;1,13)
Esbjerg	16,2	15.200	0,91	(0,78;1,07)	0,92	(0,79;1,08)
Fanø	12,3	300	0,62	(0,49;0,79)	0,70	(0,56;0,89)
Faaborg-Midtfyn	19,6	8.200	1,12	(0,97;1,28)	1,11	(0,97;1,28)
Fredericia	17,7	7.200	1,03	(0,89;1,19)	1,02	(0,88;1,18)
Haderslev	17,1	7.800	0,96	(0,83;1,12)	0,93	(0,80;1,09)
Kerteminde	17,4	3.400	0,98	(0,85;1,14)	0,98	(0,85;1,14)
Kolding	16,7	12.000	0,93	(0,80;1,09)	0,95	(0,81;1,10)
Langeland	20,1	2.200	1,12	(0,97;1,29)	1,08	(0,94;1,25)
Middelfart	18,8	5.700	1,10	(0,96;1,27)	1,12	(0,97;1,29)
Nordfyns	19,9	4.700	1,12	(0,97;1,30)	1,08	(0,94;1,26)
Nyborg	18,9	4.800	1,10	(0,96;1,27)	1,09	(0,94;1,25)
Odense	16,5	26.300	0,97	(0,87;1,08)	1,01	(0,90;1,13)
Svendborg	16,2	7.800	0,91	(0,79;1,06)	0,95	(0,81;1,10)
Sønderborg	19,0	11.700	1,11	(0,96;1,29)	1,12	(0,97;1,30)
Tønder	18,2	5.800	0,99	(0,85;1,15)	0,95	(0,82;1,11)
Varde	15,7	6.300	0,87	(0,74;1,01)	0,84	(0,72;0,99)
Vejle	18,6	6.300	1,13	(0,98;1,31)	1,09	(0,94;1,26)
Vejle	18,3	15.800	1,06	(0,92;1,23)	1,09	(0,94;1,26)
Ærø	18,4	1.000	0,97	(0,83;1,13)	0,97	(0,83;1,14)
Aabenraa	17,6	8.500	0,96	(0,83;1,12)	0,97	(0,83;1,12)
Region Syddanmark	17,6	171.600	1		1	

¹Justeret for køn og alder

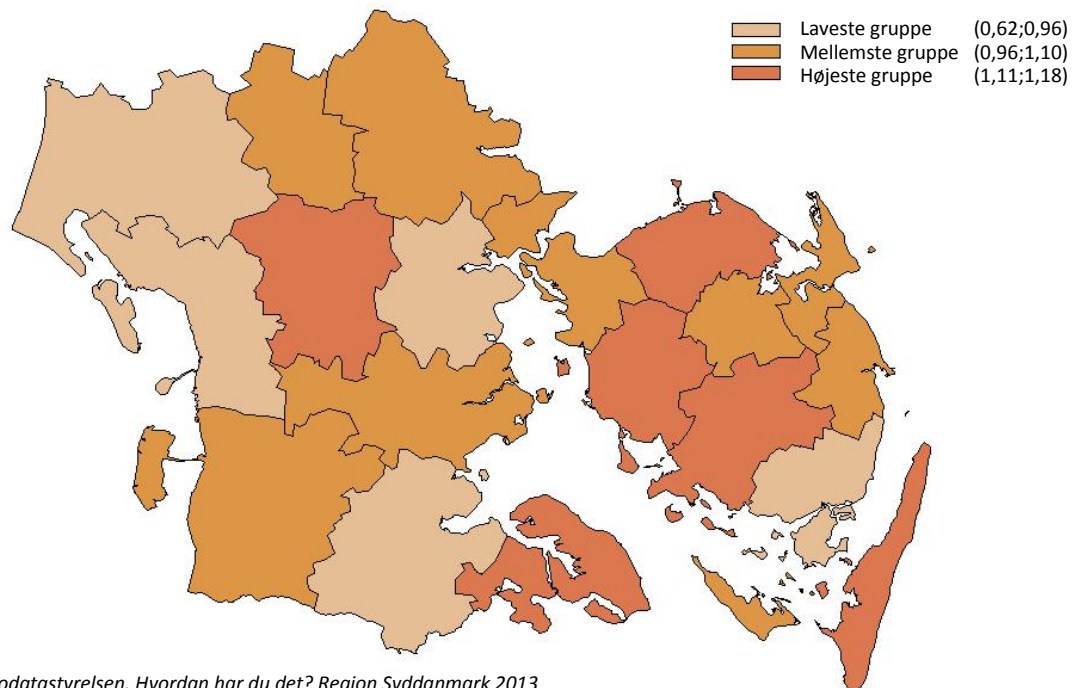
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Andelen af borgere med stillesiddende fritidsaktivitet varierer på tværs af kommunerne. De største andele ses i Langeland Kommune (20,1 %), Assens Kommune (20,1 %), Nordfyns Kommune (19,9 %) og Faaborg-Midtfyn Kommune (19,6 %), og den mindste andel ses i Fanø Kommune (12,3 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der endvidere en relativt stort andel i Vejle Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Overordnet er der sket en lille stigning i forekomsten af borgere med stillesiddende fritidsaktivitet på 1,1 procentpoint i perioden 2010 til 2013 i regionen som helhed. Stigningen ses i størstedelen af kommunerne. Der ses dog kommunale variationer fra en stigning på 4,1 procentpoint i Sønderborg Kommune og 3,9 procentpoint i Nordfyns Kommune til et fald på 1,4 procentpoint i Odense Kommune.

Figur 4.4.4 Forekomsten af borgere med stillesiddende fritidsaktivitet i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.4.11 Andel med stillesiddende fritidsaktivitet. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	17,1	20,1	3,0	(0,3;5,7)
Billund	15,6	17,9	2,3	(-0,4;4,9)
Esbjerg	17,2	16,2	-1,0	(-3,6;1,7)
Fanø	11,6	12,3	0,7	(-2,5;3,9)
Faaborg-Midtfyn	17,7	19,6	2,0	(-0,7;4,7)
Fredericia	17,9	17,7	-0,2	(-2,9;2,5)
Haderslev	14,9	17,1	2,2	(-0,3;4,8)
Kerteminde	16,1	17,4	1,3	(-1,3;3,9)
Kolding	16,0	16,7	0,7	(-1,9;3,3)
Langeland	18,9	20,1	1,1	(-1,7;3,9)
Middelfart	15,3	18,8	3,5	(0,9;6,1)
Nordfyns	16,0	19,9	3,9	(1,2;6,6)
Nyborg	16,5	18,9	2,4	(-0,3;5,1)
Odense	18,0	16,5	-1,4	(-3,3;0,5)
Svendborg	15,0	16,2	1,2	(-1,3;3,7)
Sønderborg	14,9	19,0	4,1	(1,4;6,7)
Tønder	15,2	18,2	3,1	(0,4;5,7)
Varde	14,0	15,7	1,8	(-0,7;4,2)
Vejen	16,1	18,6	2,5	(-0,2;5,1)
Vejle	15,9	18,3	2,4	(-0,3;5,0)
Ærø	15,9	18,4	2,5	(-0,2;5,3)
Aabenraa	18,1	17,6	-0,5	(-3,2;2,1)
Region Syddanmark	16,4	17,6	1,1	(0,6;1,7)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.4.12 Andel med stillesiddende fritidsaktivitet, der gerne vil være mere fysisk aktive. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner ²
År	2010	65,1	1		5.231
	2013	67,3	1,19	(1,08;1,32)	5.636
Mænd	16-24 år	74,6	1,21	(0,80;1,83)	250
	25-34 år	80,9	1,75	(1,09;2,81)	199
	35-44 år	75,4	1,26	(0,83;1,93)	299
	45-54 år	70,8	1		389
	55-64 år	63,4	0,71	(0,51;1,00)	504
	65-74 år	47,4	0,37	(0,27;0,52)	470
	≥75 år	47,1	0,37	(0,26;0,51)	503
	Alle mænd	65,3			2.614
Kvinder	16-24 år	86,6	2,05	(1,22;3,43)	272
	25-34 år	81,1	1,37	(0,83;2,23)	216
	35-44 år	87,4	2,22	(1,41;3,47)	389
	45-54 år	75,9	1		474
	55-64 år	72,3	0,83	(0,58;1,18)	444
	65-74 år	54,4	0,38	(0,27;0,53)	464
	≥75 år	46,3	0,27	(0,20;0,37)	763
	Alle kvinder	69,2			3.022
Uddannelse	Under uddannelse	78,7			371
	Grundskole	49,6	0,38	(0,28;0,50)	1.008
	Kort uddannelse	71,0	0,65	(0,50;0,84)	1.956
	Kort videregående uddannelse	81,7	1,19	(0,80;1,78)	326
	Mellemlang videregående uddannelse	79,2	1		751
	Lang videregående uddannelse	86,3	1,55	(0,93;2,57)	200
	Anden uddannelse	66,1	0,56	(0,38;0,82)	291
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	79,2	1		1.906
	Arbejdsløse	79,4	0,89	(0,56;1,42)	196
	Førtidspensionister	66,5	0,59	(0,45;0,78)	474
	Andre uden for arbejdsmarkedet	73,8	0,67	(0,46;0,97)	299
	Efterlønsmodtagere	65,1			137
	Alderspensionister	48,3			2.200
Samlivsstatus	Samboende	69,9	1		3.409
	Enlige	64,2	0,87	(0,74;1,01)	2.227
Etnisk baggrund	Dansk	67,6	1		5.158
	Anden vestlig	71,5	0,93	(0,62;1,42)	200
	Ikke-vestlig	62,1	0,44	(0,32;0,60)	278

¹Justeret for køn og alder

²Forekomsten af denne indikator er kun baseret på borgere med stillesiddende fritidsaktivitet og er dermed mere usikker end forekomster baseret på alle svarpersoner

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt angiver 67,3 % af borgerne med stillesiddende fritidsaktivitet, at de gerne vil være mere fysisk aktive. Andelen er større blandt kvinder (69,2 %) end blandt mænd (65,3 %). Andelen er mindst i de to ældste aldersgrupper for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der ses en sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere med stillesiddende fritidsaktivitet, der gerne vil være mere fysisk aktive. Således stiger forekomsten med stigende uddannelsesniveau fra 49,6 % blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau til 86,3 % blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

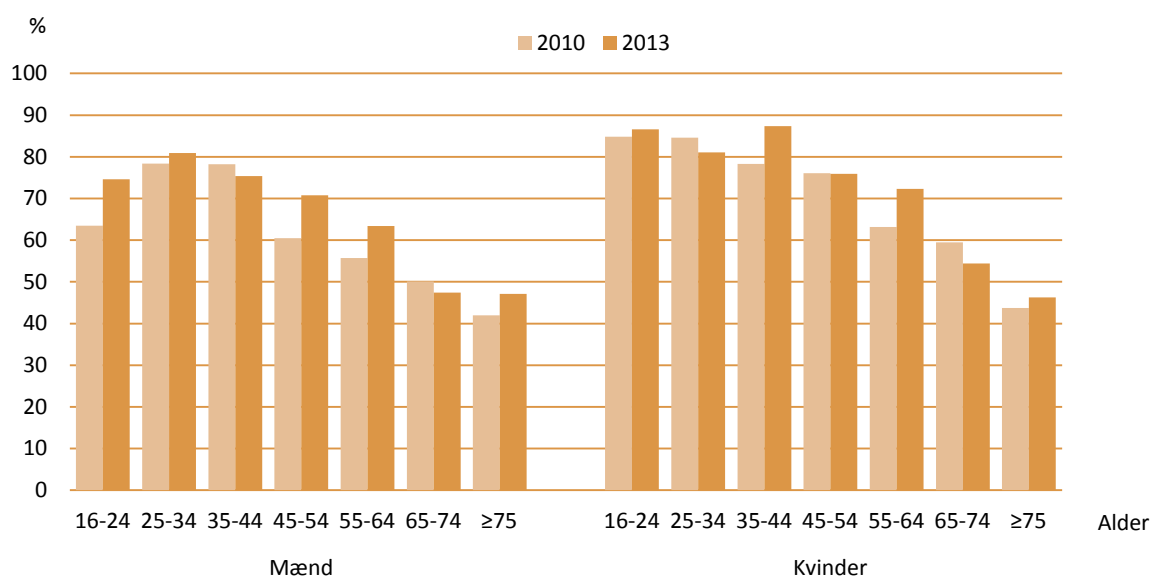
Erhvervsmæssig stilling: Andelen af borgere med stillesiddende fritidsaktivitet, der gerne vil være mere fysisk aktive, er mindst blandt førtidspensio- nister (66,5 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (73,8 %).

Samlivsstatus: Der ses ingen nævneværdig forskel i andelen af borgere med stillesiddende fritidsaktivi- tet, der gerne vil være mere fysisk aktive, mellem samboende (69,9 %) og enlige (64,2 %).

Etnisk baggrund: Forekomsten af borgere med stillesiddende fritidsaktivitet, der gerne vil være mere fysisk aktive, er lavere i gruppen med ikke- vestlig baggrund (62,1 %) end i grupperne med dansk (67,6 %) eller anden vestlig (71,5 %) bag- grund.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 er der sket en stigning i forekomsten af borgere med stillesid- dende fritidsaktivitet, der gerne vil være mere fysisk aktive, på 2,2 procentpoint.

Figur 4.4.5 Andelen af borgere med stillesiddende fritidsaktivitet, der gerne vil være mere fysisk aktive, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

4.5 Overvægt og undervægt

Svær overvægt udgør et alvorligt folkesundhedsproblem i hele den vestlige verden. Risikoen for udvikling af alvorlige komplikationer, bl.a. type 2-diabetes, hjerte-kar-sygdomme, forhøjet blodtryk, adskillige kræftsygdomme og belastningslidelser i bevægeapparatet, øges ved svær overvægt (1,2). Forekomsten af type-2-diabetes er steget kraftigt gennem de seneste årtier, og hovedårsagen til denne stigning menes at være den kraftige stigning i antallet af svært overvægtige (2). Hvert år dør 1.300-1.400 danskere på grund af overvægt – svarende til godt 2 % af alle dødsfald (3).

Overvægt er en forebyggelig risikofaktor for de store folkesygdomme. Dog er årsagerne til svær overvægt komplekse og kan ikke forklares alene ved, at man spiser for meget og har et utilstrækkeligt fysisk aktivitetsniveau (2). Eksempler på andre årsager kan være biologiske (fx gener og etnicitet) og visse typer af medicin. Undervægt har tidligere været et udbredt problem på grund af under- og fejlnæring. I dag er undervægt oftest forbundet med somatisk eller psykisk sygdom.

Overvægt har store økonomiske omkostninger for det danske samfund. Således anslås det, at svær overvægt i 2007 minimum kostede det danske samfund mellem 3 og 14 mia. kr. afhængig af beregningsmetoden (4). Alene hospitalsindlæggelser udgør 1,1 mia. kr. Dertil kommer almindeligt sygefravær (1,6 mia. kr.) og for tidligt arbejdsophør (afhængig af metode 11,7 eller 0,3 mia. kr.). I denne opgørelse er udgifter til medicin (insulin, blodtrykssænkende medicin, lægeordineret slankemedicin) og privat indkøbte slankepræparater ikke medregnet. Ved at reducere forekomsten af overvægt vil samfundet altså kunne reducere de økonomiske omkostninger i sundhedssystemet.

Sundhedsstyrelsen har som et led i forebyggelsesarbejdet udarbejdet en forebyggelsespakke om overvægt (5). Formålet med forebyggelsespakken om overvægt er at understøtte kommunernes arbejde med at forebygge udviklingen af overvægt

hos borgerne. Forebyggelsespakken omhandler fremme af normalvægt samt forebyggelse af moderat overvægt blandt borgere med normalvægt og forebyggelse af svær overvægt blandt borgere med moderat overvægt. Beregninger fra 2012 estimerer, at kommunerne i alt afholder 621 mio. kr. af sundhedsvæsenets nettoomkostninger som følge af overvægt. For en gennemsnitskommune med 50.000 indbyggere svarer det til 5,6 mio. kr. årligt. Kost, fysisk aktivitet og mental sundhed spiller en vigtig rolle i bevarelse af normalvægt og forebyggelse af overvægt, og forebyggelsespakken om overvægt skal derfor ses i sammenhæng med forebyggelsespakkerne: 'Mad & måltider', 'Fysisk aktivitet' og 'Mental sundhed'.

Definitioner af vægtgrupper

Overvægt og undervægt vurderes i denne rapport på baggrund af svarpersonernes selvrapporterede højde og vægt. På baggrund af højde og vægt beregnes Body Mass Index (BMI). BMI beregnes som vægten i kg divideret med kvadratet på højden i meter. Eksempel: En person har angivet vægten 70 kg og højden 1,80 meter. Det giver, at $BMI = 70 / (1,80 \times 1,80) = 21,6 \text{ kg/m}^2$. WHO definerer følgende vægtgrupper opdelt efter BMI (1):

Tabel 4.5.1 Vægtgrupper inddelt efter BMI

Vægtgruppe	BMI-grænser
Undervægt	BMI < 18,5
Normalvægt	18,5 ≤ BMI < 25,0
Moderat overvægt	25,0 ≤ BMI < 30,0
Fedme	30,0 ≤ BMI < 35,0
Svær fedme	35,0 ≤ BMI < 40,0
Ekstrem fedme	BMI ≥ 40

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

BMI siger ikke noget om fedtfordelingen på kroppen, men er alene et udtryk for vægt i forhold til højde. Således kan to personer med samme BMI godt have vidt forskellig taljevidde, og ofte har høje personer større BMI end lavere personer. Ikke

desto mindre er BMI et godt udtryk for overvægt og undervægt på populationsbasis.

I alt 46,7 % af den voksne, danske befolkning er normalvægtige, mens 15,8 % er svært overvægtige. Det svarer til, at næsten 154.000 voksne er svært overvægtige.

Tabel 4.5.2 viser forekomsten af personer i de forskellige BMI-grupper blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Det fremgår, at 40,6 % blandt mænd er normalvægtige, og 52,7 % blandt kvinder er normalvægtige. Forekomsten af undervægt er højest i de to yngste aldersgrupper for både mænd og kvinder.

Tabel 4.5.2 BMI-grupper blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Undervægt (BMI<18,5)	5,1	1,0	0,3	0,5	1,0	0,5	0,8	1,3
Normalvægt (18,5≤BMI<25,0)	67,8	45,0	37,6	34,0	31,1	32,3	40,2	40,6
Moderat overvægt (25,0≤BMI<30,0)	21,2	39,7	44,7	47,3	48,3	47,5	45,5	42,2
Svær overvægt (BMI≥30)	5,9	14,2	17,5	18,3	19,6	19,8	13,5	15,9
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.692	1.273	2.226	3.157	3.360	3.193	1.696	16.597
Kvinder								
Undervægt (BMI<18,5)	10,6	3,6	2,3	1,3	2,7	2,8	5,3	3,8
Normalvægt (18,5≤BMI<25,0)	65,8	57,2	53,5	49,7	48,4	46,1	50,0	52,7
Moderat overvægt (25,0≤BMI<30,0)	15,7	22,6	26,2	31,7	31,1	34,9	31,8	27,9
Svær overvægt (BMI≥30)	8,0	16,7	18,1	17,3	17,9	16,2	13,0	15,6
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.040	1.471	2.529	3.483	3.533	3.243	2.037	18.336

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

BMI og selv vurderet vægt

Borgerne er i spørgeskemaet endvidere blevet bedt om selv at vurdere deres vægt. Tabel 4.5.3 viser, at der er en relativt god overensstemmelse mellem borgernes opfattelse af deres egen vægt

og BMI. Således vurderer størstedelen af moderat overvægtige og svært overvægtige, at deres vægt er lidt eller alt for høj. Det er dog kun halvdelen (50,1 %) af undervægtige kvinder, der vurderer, at deres vægt er alt eller lidt for lav.

Tabel 4.5.3 BMI-grupper i forhold til selv vurderet vægt. Procent

	Alt eller lidt for lav	Tilpas	Lidt eller alt for høj	I alt	Antal svarpersoner
Mænd					
Undervægt	75,0	22,1	2,9	100,0	184
Normalvægt	17,2	67,0	15,8	100,0	6.235
Moderat overvægt	0,8	26,7	72,5	100,0	7.375
Svær overvægt	0,5	5,7	93,8	100,0	2.780
Kvinder					
Undervægt	50,1	45,4	4,5	100,0	616
Normalvægt	4,5	54,6	40,9	100,0	9.507
Moderat overvægt	0,6	9,6	89,8	100,0	5.350
Svær overvægt	0,6	2,2	97,2	100,0	2.818

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

BMI og ønske om vægttab

I nærværende undersøgelse er borgerne endvidere blevet spurgt, hvorvidt de ønsker at tabe sig. Det fremgår af tabel 4.5.4, at det især er de moderat og svært overvægtige, der i høj grad og i nogen

grad gerne vil tabe sig. Dog angiver 35,3 % af de normalvægtige, og 7,3 % af de undervægtige, at de i høj grad eller i nogen grad gerne vil tabe sig.

Tabel 4.5.4 BMI-grupper i forhold ønske om vægttab. Procent

	Ja, i høj grad	Ja, i nogen grad	Nej	Ved ikke	I alt	Antal svarpersoner
Undervægt	0,8	6,5	89,3	3,4	100,0	792
Normalvægt	6,0	29,3	58,9	5,8	100,0	15.692
Moderat overvægt	23,3	53,3	17,9	5,6	100,0	12.693
Svær overvægt	54,1	38,0	4,5	3,3	100,0	5.593

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

BMI og kostmønster

Som beskrevet i kapitel 4.4, er det muligt at beregne en kostscore på baggrund af spørgsmål omkring kostkomponenterne: frugt, grøntsager, fisk og fedt. Borgernes kostvaner er efterfølgende inddelt i tre kategorier: sundt kostmønster, middelsundt kost-

mønster og usundt kostmønster. Det fremgår af tabel 4.5.5, at andelen med usundt kostmønster er størst blandt undervægtige (25,1 %). Blandt svært overvægtige er andelen 18,6 %.

Tabel 4.5.5 BMI-grupper i forhold til det beregnede kostscore. Procent

	Usundt kostmønster	Middelsundt kostmønster	Sundt kostmønster	I alt	Antal svarpersoner
Undervægt	25,1	57,3	17,6	100,0	735
Normalvægt	15,7	65,4	19,0	100,0	15.006
Moderat overvægt	17,4	66,0	16,7	100,0	12.177
Svær overvægt	18,6	65,8	15,5	100,0	5.320

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

BMI og motion

Borgerne er endvidere blevet spurgt, i hvor høj grad de nyder at motionere. Det fremgår af tabel 4.5.6, at andelen, der i meget høj grad eller høj

grad nyder at motionere, er størst blandt normalvægtige. Andelen, der i ringe grad nyder at motionere, er størst blandt svært overvægtige.

Tabel 4.5.6 BMI-grupper i forhold til, i hvor høj grad man nyder at motionere. Procent

	I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I ringe grad	I alt	Antal svarpersoner
Undervægt	12,1	31,2	36,6	20,1	100,0	775
Normalvægt	19,9	34,0	34,2	11,9	100,0	15.517
Moderat overvægt	12,7	31,0	40,1	16,3	100,0	12.501
Svær overvægt	5,9	21,9	45,1	27,2	100,0	5.509

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

BMI og selvvurderet helbred

Tabel 4.5.7 viser andelen med fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred i forhold til BMI-grupper opdelt på mænd og kvinder. Det fremgår, at andelen med fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred er størst blandt normalvægtige og moderat overvægtige for både mænd og kvinder.

Tabel 4.5.7 Andelen med fremragende, vældig godt eller godt selvvurderet helbred i forskellige BMI-grupper blandt mænd og kvinder. Aldersjusteret procent

	Procent	Antal svarpersoner
Mænd		
Undervægt	64,3	185
Normalvægt	87,5	6.228
Moderat overvægt	87,6	7.352
Svær overvægt	75,8	2.776
Kvinder		
Undervægt	73,0	617
Normalvægt	86,3	9.494
Moderat overvægt	82,2	5.338
Svær overvægt	70,1	2.817

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

I de følgende opslagstabeller gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der:

- er undervægtige
- er moderat eller svært overvægtige
- er svært overvægtige
- er svært overvægtige, og som gerne vil spise mere sundt
- er svært overvægtige, og som gerne vil være mere fysisk aktive
- er svært overvægtige, og som i høj grad gerne vil tabe sig

Referencer

1. WHO. Obesity: Preventing and managing the global epidemic. Report of a WHO consultation. Geneva: WHO, 2000.
2. Kjølner M, Juel K, Kamper-Jørgensen F, red. Folkesundhedsrapporten Danmark 2007. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, 2007.
3. Juel K, Sørensen J, Brønnum-Hansen H. Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.
4. Worre-Jensen AL, Jensen NB, Heitmann BL, Sørensen TI. Fedmens sundhedsøkonomi i Danmark. Ugeskr Læger. 2007; 169: 2634-2637
5. Sundhedsstyrelsen. FOREBYGGELSESPAKKE – OVERVÆGT. København: Sundhedsstyrelsen, 2012.

Tabel 4.5.8 Undervægt (BMI<18,5). Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	2,4	1		34.474
	2013	2,6	1,07	(0,95;1,21)	34.933
Mænd	16-24 år	5,1	11,53	(5,61;23,7)	1.692
	25-34 år	1,0	2,26	(0,88;5,80)	1.273
	35-44 år	0,3	0,54	(0,17;1,78)	2.226
	45-54 år	0,5	1		3.157
	55-64 år	1,0	2,11	(0,92;4,83)	3.360
	65-74 år	0,5	1,12	(0,47;2,69)	3.193
	≥75 år	0,8	1,78	(0,74;4,27)	1.696
	Alle mænd	1,3			16.597
Kvinder	16-24 år	10,6	8,74	(5,79;13,2)	2.040
	25-34 år	3,6	2,74	(1,66;4,52)	1.471
	35-44 år	2,3	1,72	(1,06;2,81)	2.529
	45-54 år	1,3	1		3.483
	55-64 år	2,7	2,02	(1,29;3,16)	3.533
	65-74 år	2,8	2,14	(1,37;3,35)	3.243
	≥75 år	5,3	4,14	(2,65;6,45)	2.037
	Alle kvinder	3,8			18.336
Uddannelse	Under uddannelse	7,2			2.634
	Grundskole	2,6	1,46	(0,98;2,16)	3.743
	Kort uddannelse	1,7	0,98	(0,71;1,34)	13.639
	Kort videregående uddannelse	1,5	0,86	(0,48;1,55)	2.433
	Mellemlang videregående uddannelse	1,7	1		6.593
	Lang videregående uddannelse	1,8	1,34	(0,79;2,27)	1.884
	Anden uddannelse	2,3	1,42	(0,85;2,36)	1.371
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	1,5	1		16.316
	Arbejdsløse	3,3	1,10	(0,59;2,04)	1.289
	Førtidspensionister	2,9	1,93	(1,31;2,82)	1.577
	Andre uden for arbejdsmarkedet	4,1	2,10	(1,29;3,42)	1.038
	Efterlønsmodtagere	1,2			1.393
	Alderspensionister	2,4			10.169
Samlivsstatus	Samboende	1,5	1		24.272
	Enlige	4,3	1,61	(1,31;1,99)	10.661
Etnisk baggrund	Dansk	2,4	1		33.005
	Anden vestlig	3,5	1,37	(0,87;2,17)	1.018
	Ikke-vestlig	4,2	1,49	(0,99;2,26)	910

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 2,6 % af borgerne i Region Syd-danmark er undervægtige. Andelen er større blandt kvinder (3,8 %) end blandt mænd (1,3 %). Både blandt mænd og kvinder er andelen størst i aldersgruppen 16-24 år.

Uddannelse: Der ses ingen systematisk sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af undervægt.

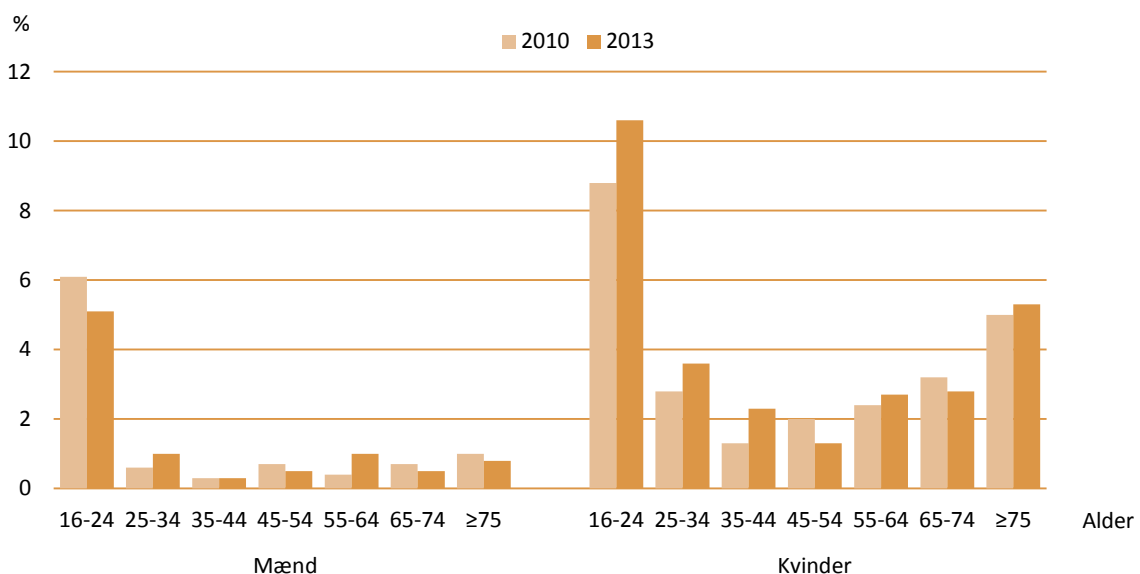
Erhvervsmæssig stilling: Der er procentvist flest undervægtige blandt arbejdsløse (3,3 %), førtidspensionister (2,9 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (4,1 %). Når der tages højde for køns- og aldersforskelle mellem grupperne, ses alene en høj forekomst blandt førtidspensionister og andre uden for arbejdsmarkedet.

Samlivsstatus: Forekomsten af undervægtige er større blandt enlige (4,3 %) end blandt samboende (1,5 %).

Etnisk baggrund: Der ses ingen systematisk sammenhæng mellem etnisk baggrund og forekomsten af undervægt.

Udvikling: Forekomsten af undervægtige i 2013 er på niveau med forekomsten i 2010. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser heller ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 4.5.1 Andel, der er undervægtige (BMI<18,5), blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.5.9 Undervægt (BMI<18,5). Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	2,3	800	0,95	(0,65;1,39)	0,96	(0,65;1,40)
Billund	3,2	700	1,24	(0,88;1,76)	1,24	(0,87;1,76)
Esbjerg	2,2	2.100	0,95	(0,65;1,39)	0,95	(0,64;1,39)
Fanø	2,7	100	1,33	(0,77;2,29)	1,37	(0,80;2,35)
Faaborg-Midtfyn	1,7	700	0,70	(0,45;1,09)	0,69	(0,44;1,08)
Fredericia	1,8	700	0,70	(0,46;1,09)	0,70	(0,46;1,08)
Haderslev	2,3	1.100	1,01	(0,69;1,46)	1,00	(0,69;1,45)
Kerteminde	2,8	500	1,18	(0,83;1,68)	1,17	(0,83;1,67)
Kolding	2,8	2.000	1,08	(0,76;1,55)	1,08	(0,76;1,55)
Langeland	2,4	300	1,03	(0,70;1,54)	1,02	(0,68;1,52)
Middelfart	2,2	700	0,88	(0,60;1,28)	0,88	(0,60;1,28)
Nordfyns	1,8	400	0,70	(0,44;1,13)	0,70	(0,43;1,12)
Nyborg	2,3	600	1,03	(0,71;1,49)	1,02	(0,70;1,48)
Odense	3,2	5.100	1,13	(0,89;1,45)	1,12	(0,88;1,44)
Svendborg	2,7	1.300	1,20	(0,85;1,70)	1,21	(0,85;1,71)
Sønderborg	2,7	1.700	0,98	(0,67;1,44)	0,98	(0,67;1,43)
Tønder	2,1	700	0,71	(0,46;1,08)	0,71	(0,46;1,09)
Varde	2,1	900	0,90	(0,61;1,35)	0,91	(0,61;1,35)
Vejen	2,5	800	1,12	(0,76;1,63)	1,12	(0,77;1,64)
Vejle	2,7	2.300	1,13	(0,78;1,65)	1,15	(0,79;1,68)
Ærø	2,6	100	1,28	(0,89;1,84)	1,27	(0,89;1,82)
Aabenraa	2,9	1.400	1,18	(0,83;1,66)	1,17	(0,83;1,66)
Region Syddanmark	2,6	25.000	1		1	

¹Justeret for køn og alder

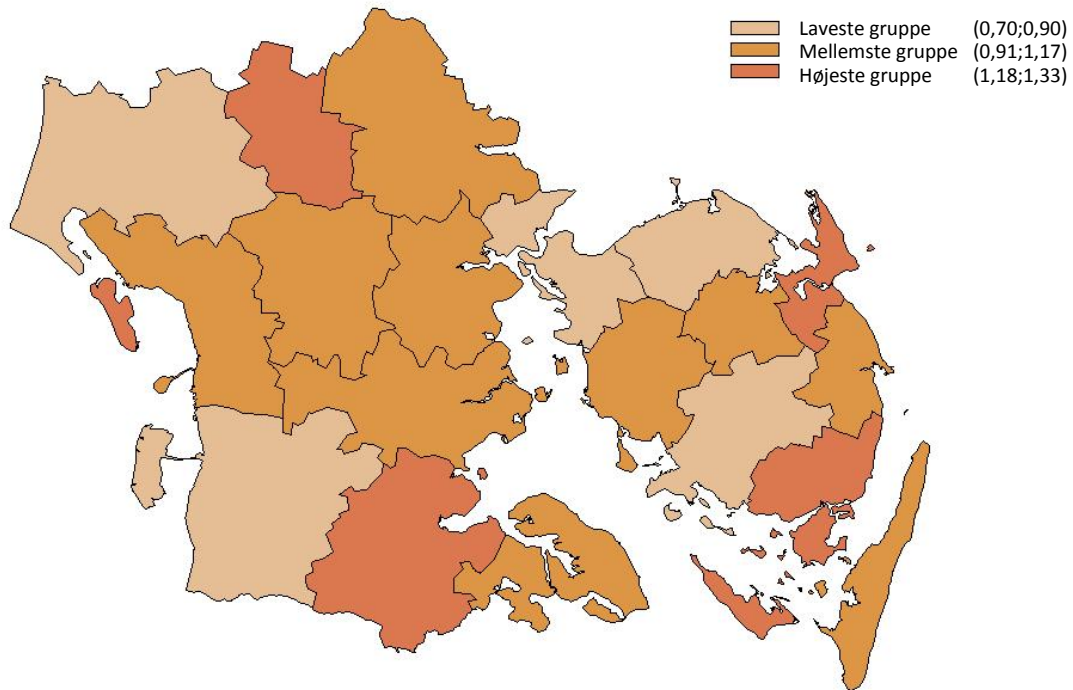
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses kun små variationer i forekomsten af undervægtige borgere på tværs af kommunerne. Forekomsten er højest i Billund Kommune (3,2 %) og Odense Kommune (3,2 %) og lavest i Faaborg-Midtfyn Kommune (1,7 %), Fredericia Kommune (1,8 %) og Nordfyns Kommune (1,8 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses de højeste forekomster i Fanø Kommune og Ærø Kommune og de laveste forekomster i Faaborg-Midtfyn Kommune, Fredericia Kommune, Nordfyns Kommune og Tønder Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses der ingen væsentlige ændringer i forskellene mellem kommunerne.

Udvikling: I Region Syddanmark er forekomsten af undervægtige overordnet på samme niveau i 2013 som i 2010. Der er dog variation på tværs af kommunerne. Der ses et relativt stort fald i Fredericia Kommune, der dog havde en relativt høj forekomst i 2010, og en relativt stor stigning i Billund Kommune, der dog havde en relativt lav forekomst i 2010.

Figur 4.5.2 Forekomsten af undervægtige (BMI<18,5) borgere i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.5.10 Andel, der er undervægtige. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	2,0	2,3	0,2	(-0,8;1,3)
Billund	1,6	3,2	1,5	(0,4;2,6)
Esbjerg	2,8	2,2	-0,6	(-1,7;0,6)
Fanø	2,4	2,7	0,3	(-1,2;1,9)
Faaborg-Midtfyn	2,6	1,7	-0,9	(-1,9;0,1)
Fredericia	3,1	1,8	-1,2	(-2,3;-0,2)
Haderslev	2,1	2,3	0,3	(-0,8;1,3)
Kerteminde	2,5	2,8	0,3	(-0,8;1,4)
Kolding	2,1	2,8	0,7	(-0,4;1,8)
Langeland	2,0	2,4	0,4	(-0,7;1,4)
Middelfart	2,4	2,2	-0,2	(-1,2;0,8)
Nordfyns	2,0	1,8	-0,2	(-1,1;0,8)
Nyborg	2,6	2,3	-0,2	(-1,3;0,9)
Odense	2,2	3,2	1,0	(0,2;1,8)
Svendborg	2,2	2,7	0,5	(-0,6;1,6)
Sønderborg	3,2	2,7	-0,4	(-1,6;0,7)
Tønder	2,2	2,1	-0,1	(-1,1;1,0)
Varde	2,5	2,1	-0,4	(-1,5;0,7)
Vejen	2,0	2,5	0,5	(-0,5;1,6)
Vejle	2,3	2,7	0,4	(-0,7;1,5)
Ærø	1,5	2,6	1,1	(0,0;2,1)
Aabenraa	2,3	2,9	0,6	(-0,5;1,7)
Region Syddanmark	2,4	2,6	0,2	(-0,0;0,4)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.5.11 Moderat eller svær overvægt (BMI≥25). Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	50,0	1		34.474
	2013	50,8	1,03	(0,99;1,07)	34.933
Mænd	16-24 år	27,1	0,20	(0,17;0,23)	1.692
	25-34 år	54,0	0,62	(0,53;0,72)	1.273
	35-44 år	62,2	0,86	(0,76;0,99)	2.226
	45-54 år	65,6	1		3.157
	55-64 år	67,9	1,11	(0,98;1,26)	3.360
	65-74 år	67,2	1,08	(0,95;1,22)	3.193
	≥75 år	59,0	0,75	(0,65;0,87)	1.696
	Alle mænd	58,1			16.597
Kvinder	16-24 år	23,6	0,32	(0,28;0,37)	2.040
	25-34 år	39,2	0,67	(0,58;0,78)	1.471
	35-44 år	44,3	0,83	(0,73;0,94)	2.529
	45-54 år	49,0	1		3.483
	55-64 år	48,9	1,00	(0,89;1,12)	3.533
	65-74 år	51,1	1,09	(0,97;1,22)	3.243
	≥75 år	44,7	0,84	(0,74;0,96)	2.037
	Alle kvinder	43,5			18.336
Uddannelse	Under uddannelse	25,9			2.634
	Grundskole	60,8	1,72	(1,55;1,92)	3.743
	Kort uddannelse	55,3	1,35	(1,25;1,46)	13.639
	Kort videregående uddannelse	56,5	1,35	(1,21;1,52)	2.433
	Mellemlang videregående uddannelse	47,2	1		6.593
	Lang videregående uddannelse	42,6	0,75	(0,66;0,85)	1.884
	Anden uddannelse	56,6	1,41	(1,21;1,65)	1.371
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	52,1	1		16.316
	Arbejdsløse	46,8	1,02	(0,87;1,19)	1.289
	Førtidspensionister	62,2	1,52	(1,33;1,74)	1.577
	Andre uden for arbejdsmarkedet	60,5	1,65	(1,39;1,97)	1.038
	Efterlønsmodtagere	59,0			1.393
	Alderspensionister	55,7			10.169
Samlivsstatus	Samboende	54,8	1		24.272
	Enlige	44,0	0,90	(0,85;0,96)	10.661
Etnisk baggrund	Dansk	51,4	1		33.005
	Anden vestlig	45,6	0,84	(0,72;0,98)	1.018
	Ikke-vestlig	44,6	0,89	(0,76;1,04)	910

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt er 50,8 % af borgerne i Region Syddanmark moderat eller svært overvægtige. I alle aldersgrupper er andelen større blandt mænd (58,1 %) end blandt kvinder (43,5 %). Andelen af overvægtige er mindst i aldersgruppen 16-24 år for både mænd og kvinder.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af overvægtige. Således er forekomsten højest i gruppen med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (60,8 %) og lavest i gruppen med en lang videregående uddannelse (42,6 %).

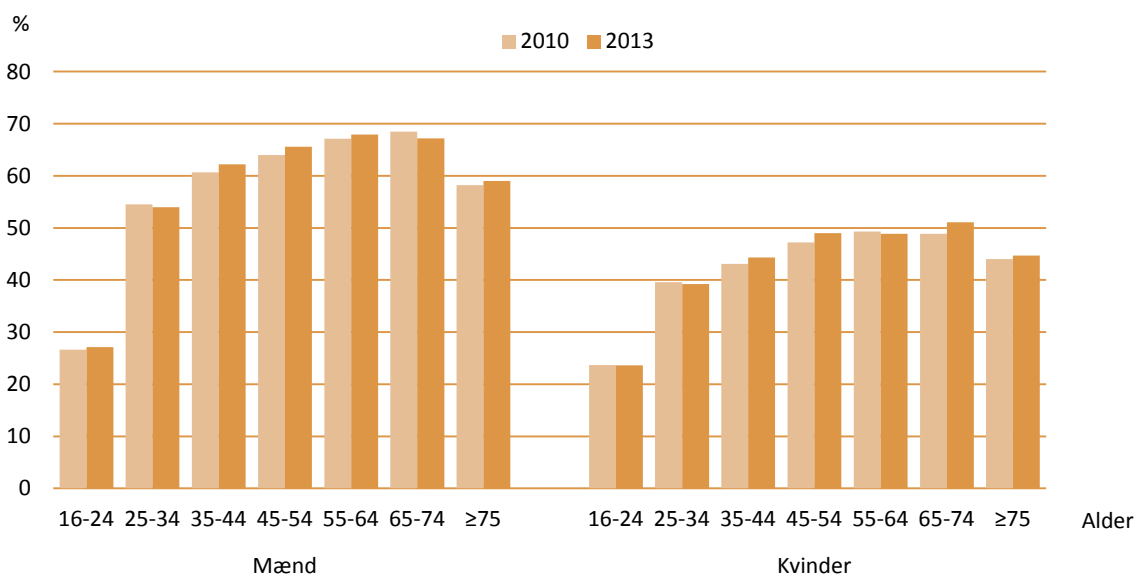
Erhvervsmæssig stilling: De højeste forekomster af overvægtige ses i grupperne af førtidspensionister (62,2 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (60,5 %). Blandt beskæftigede er forekomsten 52,1 % og blandt arbejdsløse 46,8 %.

Samlivsstatus: Forekomsten af overvægtige borgere er højere blandt samboende (54,8 %) end blandt enlige (44,0 %).

Etnisk baggrund: Forekomsten af overvægtige er lavere i gruppen af borgere med anden vestlig baggrund end i gruppen af borgere med dansk baggrund. Der ses endvidere en relativt lav forekomst blandt borgere med en ikke-vestlig baggrund.

Udvikling: Forekomsten af overvægtige i 2013 er overordnet på samme niveau som i 2010. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser heller ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 4.5.3 Andel moderat eller svært overvægtige (BMI $\geq$ 25) blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.5.12 Moderat eller svær overvægt (BMI≥25). Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	54,5	18.100	1,09	(0,98;1,21)	1,07	(0,96;1,20)
Billund	51,3	10.800	0,99	(0,88;1,11)	0,95	(0,85;1,07)
Esbjerg	51,0	48.000	0,98	(0,88;1,09)	0,99	(0,88;1,10)
Fanø	51,1	1.400	0,90	(0,78;1,04)	0,98	(0,84;1,14)
Faaborg-Midtfyn	53,1	22.200	1,05	(0,94;1,17)	1,05	(0,94;1,17)
Fredericia	52,2	21.300	1,03	(0,92;1,15)	1,03	(0,92;1,16)
Haderslev	50,2	22.900	0,91	(0,82;1,02)	0,90	(0,81;1,01)
Kerteminde	51,8	10.000	0,99	(0,89;1,10)	0,98	(0,88;1,10)
Kolding	49,2	35.400	0,90	(0,80;1,01)	0,91	(0,81;1,01)
Langeland	56,6	6.300	1,12	(1,00;1,25)	1,10	(0,98;1,23)
Middelfart	52,3	15.800	0,97	(0,87;1,08)	0,98	(0,88;1,09)
Nordfyns	53,6	12.700	1,04	(0,93;1,16)	1,02	(0,91;1,14)
Nyborg	51,7	13.200	0,95	(0,86;1,06)	0,94	(0,85;1,05)
Odense	46,2	73.500	0,86	(0,79;0,93)	0,90	(0,83;0,97)
Svendborg	49,4	23.700	0,91	(0,82;1,01)	0,94	(0,84;1,04)
Sønderborg	52,1	32.200	1,02	(0,92;1,14)	1,03	(0,92;1,15)
Tønder	57,4	18.200	1,31	(1,17;1,47)	1,26	(1,13;1,42)
Varde	54,3	21.800	1,09	(0,98;1,22)	1,07	(0,96;1,20)
Vejen	54,8	18.600	1,12	(1,01;1,26)	1,09	(0,97;1,22)
Vejle	48,0	41.600	0,86	(0,77;0,96)	0,87	(0,78;0,97)
Ærø	54,0	3.100	1,01	(0,90;1,13)	1,02	(0,91;1,14)
Aabenraa	52,3	25.100	1,01	(0,90;1,12)	1,00	(0,90;1,12)
Region Syddanmark	50,8	495.700	1		1	

¹Justeret for køn og alder

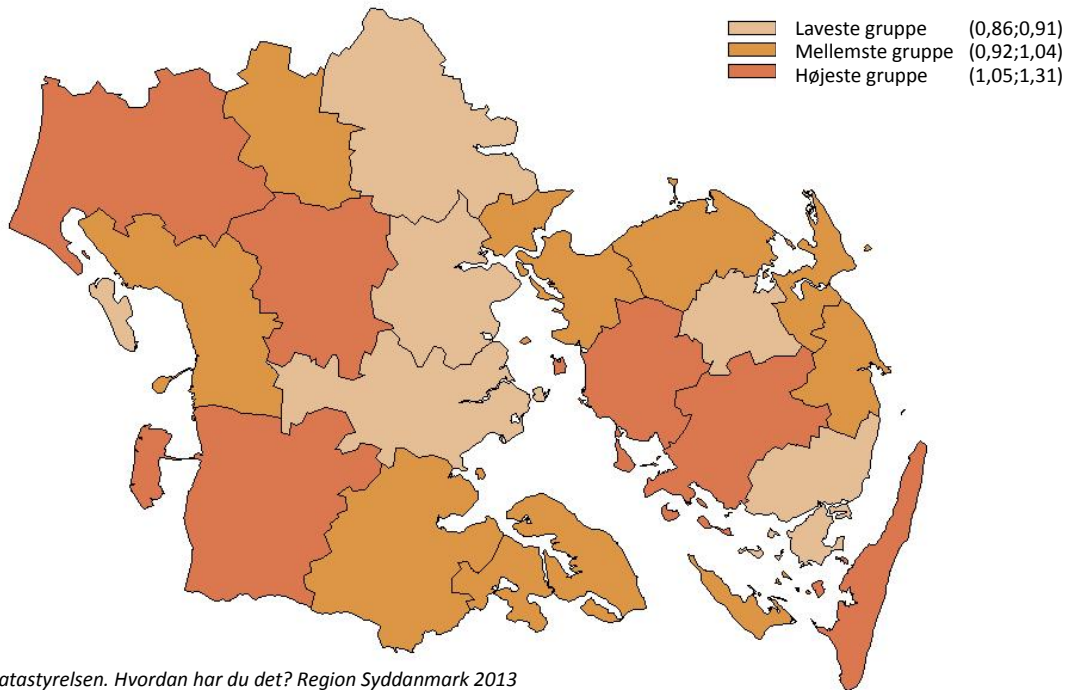
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der er stor variation i forekomsten af overvægtige på tværs af kommunerne. De højeste forekomster ses i Tønder Kommune (57,4 %) og i Langeland Kommune (56,6 %), og de laveste forekomster ses i Odense Kommune (46,2 %) og i Vejle Kommune (48,0 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der endvidere en relativt høj forekomst i Vejen Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, mindskes forskellen mellem kommuner med en stor andel borgere med en kort uddannelse (fx Tønder) og kommuner med en stor andel borgere med en lang uddannelse (fx Odense).

Udvikling: I Region Syddanmark er forekomsten af overvægtige overordnet på samme niveau i 2013 som i 2010. Der er dog variation på tværs af kommunerne. Der ses en relativt stor stigning i Fredericia Kommune (5,2 procentpoint), der dog havde en relativt lav forekomst i 2010, og et relativt stort fald i Aabenraa Kommune (2,6 procentpoint), der dog havde en relativt høj forekomst i 2010.

Figur 4.5.4 Forekomsten af moderat eller svært overvægtige (BMI $\geq$ 25) borgere i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.5.13 Andel moderat eller svært overvægtige (BMI $\geq$ 25). 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	54,3	54,5	0,2	(-3,3;3,7)
Billund	51,6	51,3	-0,3	(-3,9;3,3)
Esbjerg	50,5	51,0	0,5	(-3,1;4,1)
Fanø	51,3	51,1	-0,2	(-5,2;4,8)
Faaborg-Midtfyn	51,4	53,1	1,7	(-1,8;5,1)
Fredericia	47,0	52,2	5,2	(1,7;8,8)
Haderslev	49,4	50,2	0,8	(-2,7;4,3)
Kerteminde	51,0	51,8	0,7	(-2,7;4,2)
Kolding	49,3	49,2	-0,1	(-3,6;3,5)
Langeland	56,5	56,6	0,1	(-3,4;3,6)
Middelfart	52,6	52,3	-0,2	(-3,7;3,2)
Nordfyns	53,5	53,6	0,1	(-3,4;3,6)
Nyborg	52,6	51,7	-0,8	(-4,4;2,7)
Odense	45,6	46,2	0,6	(-1,9;3,1)
Svendborg	47,1	49,4	2,3	(-1,2;5,8)
Sønderborg	52,1	52,1	0,0	(-3,5;3,5)
Tønder	54,9	57,4	2,5	(-1,0;6,0)
Varde	50,9	54,3	3,4	(-0,1;6,9)
Vejen	52,5	54,8	2,2	(-1,3;5,8)
Vejle	47,0	48,0	1,0	(-2,5;4,5)
Ærø	52,3	54,0	1,7	(-2,0;5,4)
Aabenraa	54,9	52,3	-2,6	(-6,1;0,9)
Region Syddanmark	50,0	50,8	0,8	(0,1;1,6)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.5.14 Svær overvægt (BMI $\geq$ 30). Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	14,5	1		34.474
	2013	15,8	1,11	(1,05;1,16)	34.933
Mænd	16-24 år	5,9	0,28	(0,22;0,36)	1.692
	25-34 år	14,2	0,74	(0,60;0,91)	1.273
	35-44 år	17,5	0,95	(0,80;1,12)	2.226
	45-54 år	18,3	1		3.157
	55-64 år	19,6	1,09	(0,94;1,26)	3.360
	65-74 år	19,8	1,10	(0,95;1,28)	3.193
	$\geq$ 75 år	13,5	0,70	(0,57;0,84)	1.696
	Alle mænd	15,9			16.597
Kvinder	16-24 år	8,0	0,41	(0,33;0,52)	2.040
	25-34 år	16,7	0,96	(0,79;1,16)	1.471
	35-44 år	18,1	1,06	(0,90;1,24)	2.529
	45-54 år	17,3	1		3.483
	55-64 år	17,9	1,04	(0,89;1,21)	3.533
	65-74 år	16,2	0,93	(0,79;1,08)	3.243
	$\geq$ 75 år	13,0	0,71	(0,59;0,86)	2.037
	Alle kvinder	15,6			18.336
Uddannelse	Under uddannelse	7,2			2.634
	Grundskole	23,6	2,25	(1,96;2,57)	3.743
	Kort uddannelse	16,9	1,33	(1,20;1,47)	13.639
	Kort videregående uddannelse	16,9	1,29	(1,10;1,51)	2.433
	Mellemlang videregående uddannelse	13,8	1		6.593
	Lang videregående uddannelse	8,9	0,59	(0,47;0,73)	1.884
	Anden uddannelse	20,1	1,72	(1,42;2,08)	1.371
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	15,0	1		16.316
	Arbejdsløse	14,3	1,11	(0,90;1,36)	1.289
	Førtidspensionister	29,2	2,33	(2,01;2,70)	1.577
	Andre uden for arbejdsmarkedet	27,7	2,26	(1,89;2,71)	1.038
	Efterlønsmodtagere	19,3			1.393
	Alderspensionister	16,0			10.169
Samlivsstatus	Samboende	16,3	1		24.272
	Enlige	14,8	1,19	(1,09;1,29)	10.661
Etnisk baggrund	Dansk	15,9	1		33.005
	Anden vestlig	13,2	0,81	(0,65;1,01)	1.018
	Ikke-vestlig	14,3	0,93	(0,74;1,16)	910

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I Region Syddanmark er 15,8 % af borgerne svært overvægtige (BMI $\geq$ 30). Der ses ingen nævneværdig forskel i forekomsten mellem mænd (15,9 %) og kvinder (15,6 %). Forekomsten af svær overvægt er lavest blandt mænd og kvinder i aldersgruppen 16-24 år.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem uddannelsesniveau og andelen af svært overvægtige. Blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau er andelen 23,6 %, mens den for borgere med en lang videregående uddannelse er 8,9 %.

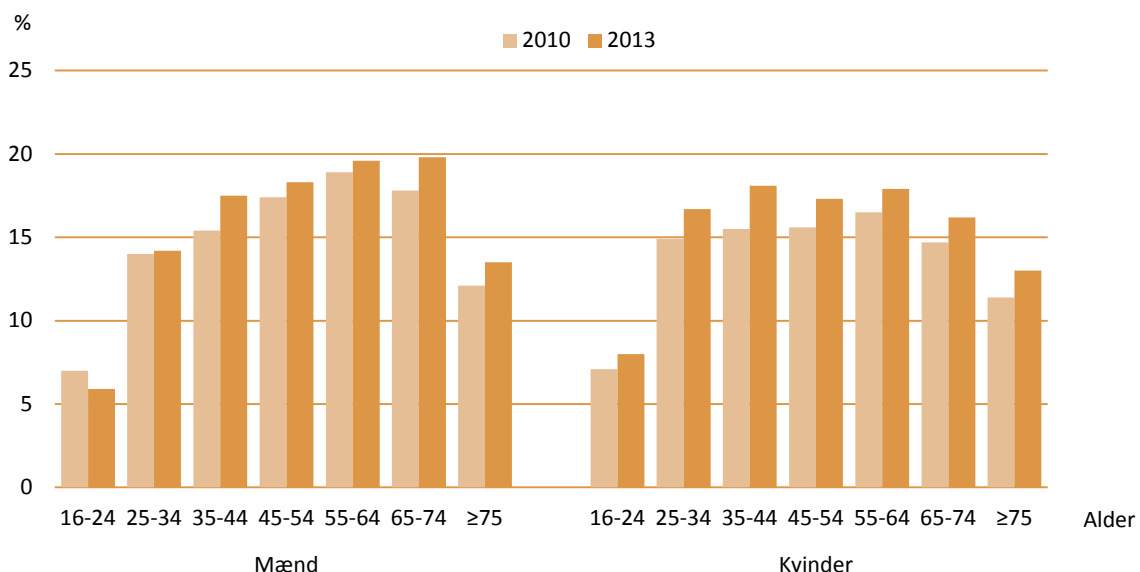
Erhvervsmæssig stilling: Blandt beskæftigede (15,0 %) og arbejdsløse (14,3 %) ses en lavere forekomst af svært overvægtige end blandt førtidspensionister (29,2 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (27,7 %).

Samlivsstatus: Der er procentvis flest borgere, der er svært overvægtige, blandt samboende end blandt enlige. Når der tages højde for forskelle i køn og alder mellem grupperne, ses den omvendte tendens.

Etnisk baggrund: Der ses ingen systematisk sammenhæng mellem etnisk baggrund og forekomsten af svær overvægt.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 er der sket en stigning på 1,2 procentpoint i andelen, der er svært overvægtige. Stigningen ses i alle køns- og aldersgrupper med undtagelse af mænd i aldersgruppen 16-24 år. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser heller ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 4.5.5 Andel svært overvægtige (BMI $\geq$ 30) blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.5.15 Svær overvægt (BMI $\geq$ 30). Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	17,6	5.900	1,11	(0,96;1,27)	1,09	(0,95;1,26)
Billund	14,0	3.000	0,88	(0,75;1,03)	0,84	(0,72;0,98)
Esbjerg	15,5	14.600	0,96	(0,82;1,11)	0,96	(0,83;1,12)
Fanø	13,4	400	0,78	(0,63;0,96)	0,87	(0,70;1,07)
Faaborg-Midtfyn	17,1	7.200	1,08	(0,94;1,24)	1,07	(0,93;1,23)
Fredericia	18,0	7.300	1,19	(1,03;1,37)	1,19	(1,03;1,37)
Haderslev	16,0	7.300	1,01	(0,87;1,17)	0,98	(0,85;1,14)
Kerteminde	16,4	3.200	1,04	(0,90;1,20)	1,04	(0,90;1,19)
Kolding	14,4	10.400	0,88	(0,75;1,02)	0,89	(0,76;1,03)
Langeland	19,3	2.200	1,19	(1,04;1,37)	1,16	(1,01;1,34)
Middelfart	16,4	5.000	0,99	(0,86;1,15)	1,01	(0,87;1,16)
Nordfyns	17,4	4.100	1,04	(0,90;1,20)	1,01	(0,88;1,17)
Nyborg	14,4	3.700	0,83	(0,71;0,97)	0,82	(0,70;0,95)
Odense	14,4	22.900	0,92	(0,83;1,03)	0,98	(0,87;1,09)
Svendborg	13,7	6.500	0,83	(0,71;0,97)	0,86	(0,73;1,00)
Sønderborg	18,0	11.100	1,18	(1,03;1,35)	1,19	(1,04;1,37)
Tønder	17,2	5.500	1,15	(1,00;1,32)	1,10	(0,96;1,27)
Varde	16,3	6.500	1,00	(0,86;1,16)	0,97	(0,84;1,13)
Vejen	18,1	6.100	1,16	(1,00;1,33)	1,11	(0,96;1,28)
Vejle	14,3	12.400	0,83	(0,71;0,98)	0,85	(0,72;1,00)
Ærø	18,1	1.000	1,13	(0,98;1,31)	1,15	(0,99;1,33)
Aabenraa	16,1	7.700	1,01	(0,87;1,17)	1,01	(0,88;1,17)
Region Syddanmark	15,8	153.700	1		1	

¹Justeret for køn og alder

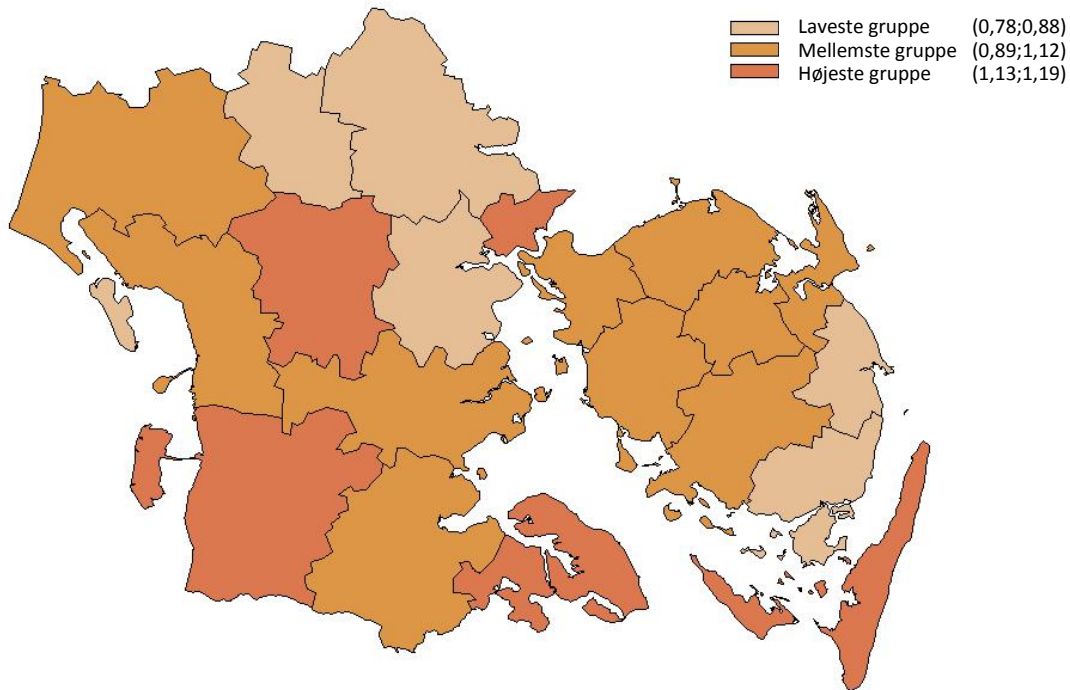
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forekomsten af svært overvægtige borgere varierer på tværs af kommunerne. De laveste forekomster ses i Fanø Kommune (13,4 %) og Svendborg Kommune (13,7 %). Den højeste forekomst ses i Langeland Kommune (19,3 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der endvidere en relativt lav forekomst i Nyborg Kommune, Svendborg Kommune og Vejle Kommune og en relativt høj forekomst i Fredericia Kommune, Sønderborg Kommune, Vejen Kommune og Tønder Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, mindskes forskellen mellem kommuner med en stor andel borgere med en kort uddannelse (fx Tønder) og kommuner med en stor andel borgere med en lang uddannelse (fx Odense).

Udvikling: I regionen er der overordnet sket en stigning i andelen af svært overvægtige på 1,2 procentpoint i forekomsten af svært overvægtige i perioden 2010 til 2013. Der ses en stigning i de fleste kommuner. Der ses dog kommunale variationer fra et fald på 2,0 procentpoint i Billund Kommune til en stigning på 6,0 procentpoint i Fredericia Kommune. De to kommuner lå dog henholdsvis relativt højt og relativt lavt i 2010.

Figur 4.5.6 Forekomsten af svært overvægtige borgere (BMI $\geq$ 30) i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.5.16 Andel, der er svært overvægtige (BMI $\geq$ 30). 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	17,0	17,6	0,6	(-2,0;3,3)
Billund	16,0	14,0	-2,0	(-4,6;0,5)
Esbjerg	14,9	15,5	0,6	(-2,0;3,1)
Fanø	14,7	13,4	-1,3	(-4,7;2,2)
Faaborg-Midtfyn	15,6	17,1	1,5	(-1,0;4,1)
Fredericia	12,0	18,0	6,0	(3,5;8,5)
Haderslev	14,6	16,0	1,4	(-1,1;3,9)
Kerteminde	15,3	16,4	1,1	(-1,5;3,6)
Kolding	15,2	14,4	-0,7	(-3,2;1,8)
Langeland	20,1	19,3	-0,8	(-3,6;2,0)
Middelfart	14,8	16,4	1,6	(-0,9;4,1)
Nordfyns	15,5	17,4	2,0	(-0,6;4,6)
Nyborg	15,9	14,4	-1,6	(-4,1;0,9)
Odense	12,5	14,4	1,9	(0,2;3,6)
Svendborg	12,3	13,7	1,3	(-1,0;3,7)
Sønderborg	15,6	18,0	2,4	(-0,2;5,0)
Tønder	16,0	17,2	1,2	(-1,4;3,9)
Varde	14,4	16,3	1,9	(-0,7;4,4)
Vejen	14,9	18,1	3,2	(0,6;5,9)
Vejle	13,5	14,3	0,8	(-1,7;3,2)
Ærø	14,3	18,1	3,9	(1,1;6,6)
Aabenraa	16,3	16,1	-0,1	(-2,7;2,4)
Region Syddanmark	14,5	15,8	1,2	(0,7;1,8)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.5.17 Svært overvægtige, der gerne vil spise mere sundt. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner ²
År	2010	66,8	1		5.073
	2013	62,4	0,84	(0,75;0,93)	5.513
Mænd	16-24 år	78,7	2,23	(1,26;3,95)	104
	25-34 år	67,4	1,25	(0,82;1,91)	181
	35-44 år	70,5	1,44	(1,04;2,00)	368
	45-54 år	62,4	1		587
	55-64 år	45,4	0,50	(0,38;0,66)	664
	65-74 år	33,4	0,30	(0,23;0,40)	618
	≥75 år	21,3	0,16	(0,11;0,25)	229
	Alle mænd	54,3			2.751
Kvinder	16-24 år	92,0	3,86	(2,02;7,40)	154
	25-34 år	89,4	2,84	(1,69;4,78)	251
	35-44 år	86,5	2,15	(1,43;3,24)	448
	45-54 år	74,8	1		569
	55-64 år	62,5	0,56	(0,41;0,77)	588
	65-74 år	48,3	0,31	(0,23;0,43)	506
	≥75 år	33,5	0,17	(0,11;0,25)	246
	Alle kvinder	70,7			2.762
Uddannelse	Under uddannelse	80,2			184
	Grundskole	47,7	0,68	(0,53;0,88)	852
	Kort uddannelse	63,4	0,84	(0,68;1,04)	2.303
	Kort videregående uddannelse	71,1	1,13	(0,82;1,56)	401
	Mellemlang videregående uddannelse	69,1	1		908
	Lang videregående uddannelse	72,3	1,15	(0,70;1,87)	162
	Anden uddannelse	59,1	0,94	(0,63;1,40)	262
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	70,8	1		2.509
	Arbejdsløse	71,1	0,97	(0,65;1,46)	196
	Førtidspensionister	63,8	0,82	(0,62;1,10)	439
	Andre uden for arbejdsmarkedet	76,3	1,15	(0,77;1,69)	271
	Efterlønsmodtagere	45,5			258
	Alderspensionister	36,1			1.599
Samlivsstatus	Samboende	62,2	1		4.000
	Enlige	62,7	1,01	(0,85;1,20)	1.513
Etnisk baggrund	Dansk	62,2	1		5.250
	Anden vestlig	50,7	0,52	(0,33;0,84)	138
	Ikke-vestlig	76,3	1,40	(0,85;2,32)	125

¹Justeret for køn og alder

²Forekomsten af denne indikator er kun baseret på svært overvægtige og er dermed mere usikker end forekomster baseret på alle svarpersoner

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I Region Syddanmark angiver 62,4 % af de svært overvægtige, at de gerne vil gerne spise mere sundt. Der er en mindre andel blandt mænd (54,3 %) end blandt kvinder (70,7 %), der gerne vil spise mere sundt. Overordnet falder andelen med stigende alder.

Uddannelse: Andelen af svært overvægtige, der gerne vil spise mere sundt, er mindst i gruppen af borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (47,7 %).

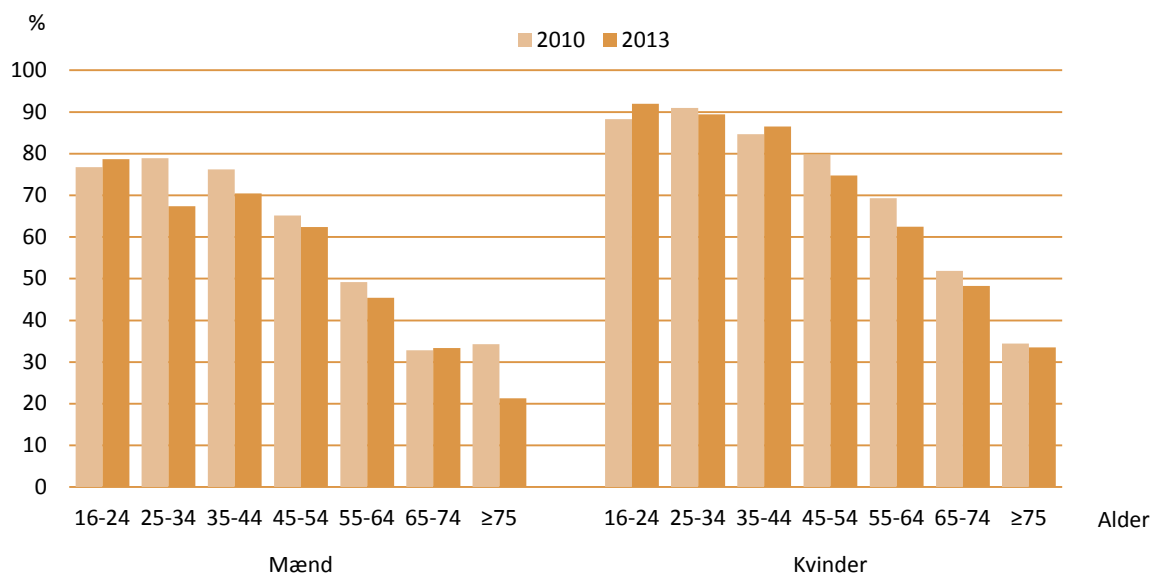
Erhvervsmæssig stilling: Der er procentvis flest svært overvægtige, der gerne vil spise mere sundt, i gruppen af borgere uden for arbejdsmarkedet (76,3 %). Når der tages højde for køns- og aldersforskelle mellem grupperne, ses der ingen nævneværdig forskel.

Samlivsstatus: Der ses ingen forskel i andelen af svært overvægtige, der gerne vil spise mere sundt, mellem samboende (62,2 %) og enlige (62,7 %).

Etnisk baggrund: Andelen af svært overvægtige, der gerne vil spise mere sundt, er mindst blandt borgere med anden vestlig baggrund (50,7 %).

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 er der sket et fald i andelen af svært overvægtige, der gerne vil spise mere sundt, fra 66,8 % til 62,4 %. Faldet ses i alle uddannelsesgrupper (data ikke vist). I forhold til etnisk baggrund ses der ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 4.5.7 Andel svært overvægtige, der gerne vil spise mere sundt, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.5.18 Svært overvægtige, der gerne vil være mere fysisk aktive. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner ²
År	2010	72,1	1		5.029
	2013	72,3	1,05	(0,95;1,17)	5.533
Mænd	16-24 år	79,9	1,20	(0,67;2,16)	104
	25-34 år	77,0	1,01	(0,64;1,59)	185
	35-44 år	80,2	1,22	(0,84;1,78)	372
	45-54 år	76,8	1		588
	55-64 år	63,5	0,53	(0,39;0,71)	665
	65-74 år	50,2	0,30	(0,23;0,41)	612
	≥75 år	41,0	0,21	(0,14;0,31)	226
	Alle mænd	68,3			2.752
Kvinder	16-24 år	84,3	1,14	(0,66;1,99)	156
	25-34 år	91,7	2,34	(1,27;4,33)	251
	35-44 år	88,7	1,68	(1,07;2,63)	451
	45-54 år	82,5	1		576
	55-64 år	67,4	0,44	(0,31;0,62)	596
	65-74 år	55,0	0,26	(0,18;0,37)	511
	≥75 år	58,3	0,30	(0,20;0,45)	240
	Alle kvinder	76,4			2.781
Uddannelse	Under uddannelse	85,6			185
	Grundskole	54,8	0,36	(0,27;0,47)	860
	Kort uddannelse	75,0	0,63	(0,49;0,81)	2.321
	Kort videregående uddannelse	81,4	0,94	(0,64;1,38)	402
	Mellemlang videregående uddannelse	83,3	1		909
	Lang videregående uddannelse	84,1	1,05	(0,58;1,92)	164
	Anden uddannelse	57,9	0,34	(0,23;0,50)	262
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	80,6	1		2.520
	Arbejdsløse	79,6	1,07	(0,66;1,71)	194
	Førtidspensionister	67,5	0,57	(0,43;0,76)	446
	Andre uden for arbejdsmarkedet	80,4	0,90	(0,58;1,40)	277
	Efterlønsmodtagere	60,2			263
	Alderspensionister	51,8			1.589
Samlivsstatus	Samboende	73,1	1		4.008
	Enlige	70,8	0,89	(0,74;1,05)	1.525
Etnisk baggrund	Dansk	72,4	1		5.274
	Anden vestlig	78,3	1,31	(0,79;2,18)	138
	Ikke-vestlig	64,0	0,45	(0,29;0,71)	121

¹Justeret for køn og alder

²Forekomsten af denne indikator er kun baseret på svært overvægtige og er dermed mere usikker end forekomster baseret på alle svarpersoner

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 72,3 % af de svært overvægtige borgere i Region Syddanmark vil gerne være mere fysisk aktive. I alle aldersgrupper er der en mindre andel blandt mænd (68,3 %) end blandt kvinder (76,4 %), der gerne vil være mere fysisk aktive.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af svært overvægtige, der gerne vil være mere fysisk aktive. Den laveste forekomst ses i gruppen med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (54,8 %) og den højeste i gruppen med en lang videregående uddannelse (84,1 %).

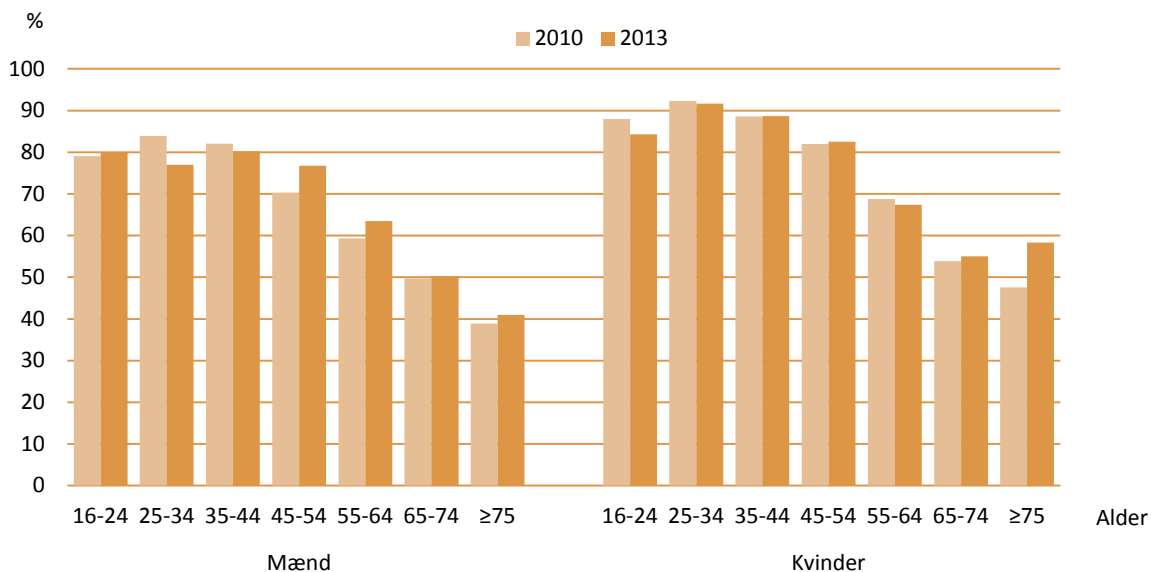
Erhvervsmæssig stilling: Andelen af svært overvægtige, der gerne vil være mere fysisk aktive, er mindst blandt førtidspensionister.

Samlivsstatus: Der ses ingen nævneværdig forskel på andelen af svært overvægtige, der gerne vil være mere fysisk aktive, blandt samboende (73,1 %) og enlige (70,8 %).

Etnisk baggrund: Forekomsten af svært overvægtige, der gerne vil være mere fysisk aktive, er lavere blandt borgere med ikke-vestlig baggrund (64,0 %) end blandt borgere med dansk (72,4 %) eller anden vestlig (78,3 %) baggrund.

Udvikling: Andelen af svært overvægtige, der gerne vil være mere fysisk aktive, er overordnet på samme niveau i 2013 som i 2010. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser heller ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 4.5.8 Andel svært overvægtige, der gerne vil være mere fysisk aktive, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 4.5.19 Svært overvægtige, der gerne vil tabe sig. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner ²
År	2010	57,5	1		5.118
	2013	54,1	0,87	(0,79;0,96)	5.593
Mænd	16-24 år	63,7	1,97	(1,19;3,27)	105
	25-34 år	41,5	0,80	(0,54;1,18)	185
	35-44 år	49,5	1,10	(0,81;1,49)	374
	45-54 år	47,1	1		590
	55-64 år	36,4	0,64	(0,49;0,84)	669
	65-74 år	32,6	0,54	(0,41;0,72)	621
	≥75 år	24,6	0,37	(0,25;0,55)	234
	Alle mænd	41,7			2.778
Kvinder	16-24 år	88,3	2,60	(1,45;4,64)	156
	25-34 år	82,7	1,64	(1,06;2,53)	251
	35-44 år	75,4	1,05	(0,75;1,48)	452
	45-54 år	74,4	1		580
	55-64 år	61,8	0,56	(0,41;0,75)	601
	65-74 år	47,5	0,31	(0,23;0,42)	519
	≥75 år	30,3	0,15	(0,10;0,22)	256
	Alle kvinder	66,7			2.815
Uddannelse	Under uddannelse	76,3			187
	Grundskole	41,4	0,64	(0,50;0,82)	873
	Kort uddannelse	55,1	0,86	(0,70;1,06)	2.330
	Kort videregående uddannelse	58,0	1,01	(0,74;1,38)	405
	Mellemlang videregående uddannelse	61,5	1		911
	Lang videregående uddannelse	56,1	0,89	(0,58;1,36)	163
	Anden uddannelse	46,6	0,70	(0,48;1,02)	263
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	57,3	1		2.527
	Arbejdsløse	63,0	1,30	(0,83;2,03)	197
	Førtidspensionister	59,8	1,10	(0,85;1,43)	453
	Andre uden for arbejdsmarkedet	67,0	1,35	(0,95;1,92)	278
	Efterlønsmodtagere	45,7			264
	Alderspensionister	35,5			1.630
Samlivsstatus	Samboende	53,5	1		4.042
	Enlige	55,3	1,10	(0,94;1,30)	1.551
Etnisk baggrund	Dansk	54,1	1		5.327
	Anden vestlig	54,2	1,06	(0,67;1,66)	140
	Ikke-vestlig	52,8	0,66	(0,43;1,02)	126

¹Justeret for køn og alder

²Forekomsten af denne indikator er kun baseret på svært overvægtige og er dermed mere usikker end forekomster baseret på alle svarpersoner

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 54,1 % af de svært overvægtige i Region Syddanmark vil gerne tabe sig. Andelen er markant større blandt kvinder (66,7 %) end blandt mænd (41,7 %). Dette gælder i alle aldersgrupper. Overordnet er andelen størst i de yngste aldersgrupper og aftager med stigende alder.

Uddannelse: Andelen af svært overvægtige, der gerne vil tabe sig, er mindst i gruppen med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (41,4 %).

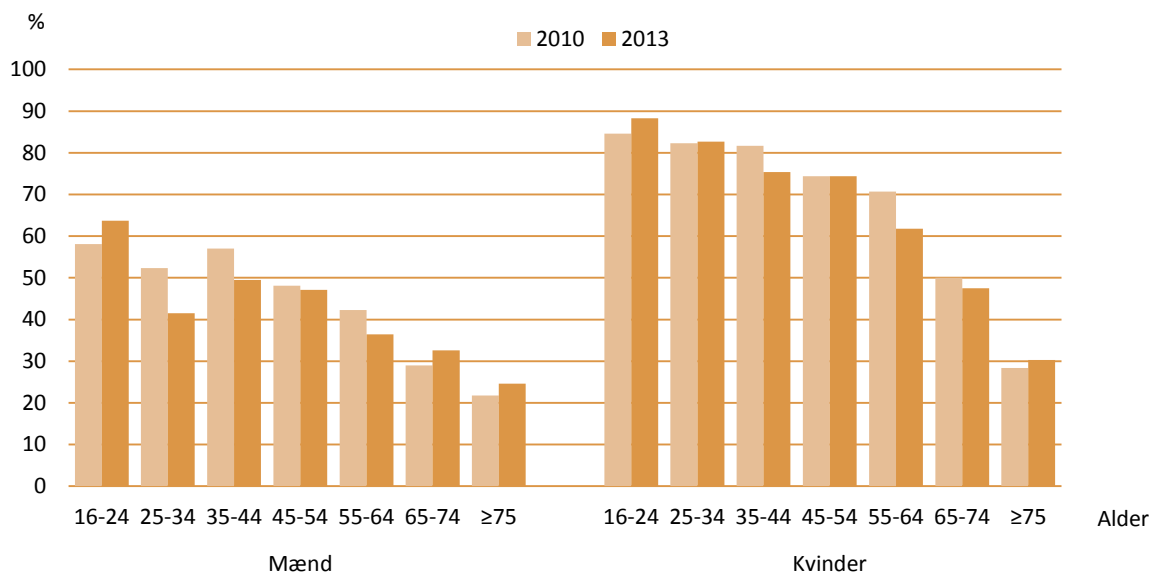
Erhvervsmæssig stilling: Der ses ingen systematisk sammenhæng mellem erhvervsmæssig stilling og andelen af svært overvægtige, der gerne vil tabe sig.

Samlivsstatus: Der ses ingen nævneværdig forskel på andelen af svært overvægtige, der gerne vil tabe sig, blandt samboende (53,5 %) og enlige (55,3 %).

Etnisk baggrund: Der ses ingen nævneværdig forskel i andelen af svært overvægtige, der gerne vil tabe sig, mellem grupper af borgere med forskellig etnisk baggrund.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 er der sket et fald i andelen af svært overvægtige, der gerne vil tabe sig, på 3,4 procentpoint.

Figur 4.5.9 Andel svært overvægtige, der gerne vil tabe sig, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

4.6 Ophobning af risikofaktorer

Livsstilsrelaterede risikofaktorer som usundt kostmønster, rygning, alkohol, stillesiddende fritidsaktivitet og svær overvægt har hver for sig betydning for sundheden. Ud over påvirkningen fra den enkelte risikofaktor har samspillet mellem risikofaktorerne også en betydning. Således er det vist, at jo flere risikofaktorer en person har, desto større er risikoen for at få hjerte-kar-sygdom, kræft og at dø for tidligt (1,2,3).

Der ses ofte en ophobning af risikofaktorer i visse befolkningsgrupper. Risikofaktorerne hænger dermed ikke blot sammen med forhold som alder, køn og uddannelse, men er også koblet til hinanden (4).

Årsager til sygdom er komplekse, og ofte vil der være flere risikofaktorer til stede for at udløse en sygdom eller andre helbredsrelaterede problemer. Ved vurdering af de helbredsrelaterede konsekvenser af et usundt kostmønster, rygning, alkohol, stillesiddende fritidsaktivitet og svær overvægt er det derfor vigtigt ikke kun at betragte dem hver for sig, men også at se på ophobninger af risikofaktorer hos udvalgte befolkningsgrupper. En undersøgelse har vist, at en kombination af livsstilsrelaterede faktorer, såsom ikke at ryge, have et moderat

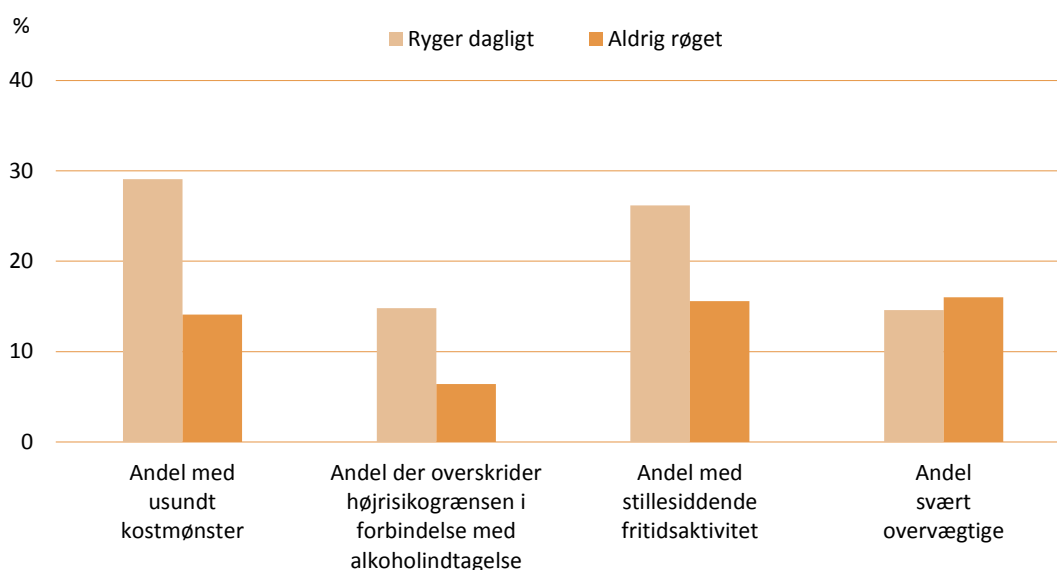
alkoholforbrug, spise sundt, motionere regelmæssigt og opretholde normalvægt, er forbundet med en reduktion i dødeligheden på 66 % (2).

I det følgende vil relevante sammenhænge mellem risikofaktorerne blive præsenteret. Derefter beskrives ophobning af risikofaktorer i forskellige køns-, alders- og uddannelsesgrupper. Til sidst ses på sammenhængen mellem antallet af risikofaktorer og helbred samt sygelighed.

Sammenhæng mellem risikofaktorerne

Det fremgår af figur 4.6.1, at andelen med et usundt kostmønster er større blandt borgere, der ryger dagligt (29,1 %), end blandt borgere, der aldrig har røget (14,1 %). Endvidere er der en større andel, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse og har stillesiddende fritidsaktivitet, blandt borgere, der ryger dagligt, sammenlignet med borgere, der aldrig har røget. Der er ingen nævneværdig forskel i andelen af svært overvægtige mellem borgere, der ryger dagligt, og borgere, der aldrig har røget.

Figur 4.6.1 Andel borgere med udvalgte risikofaktorer, opdelt på rygestatus. Køns- og aldersjusteret procent

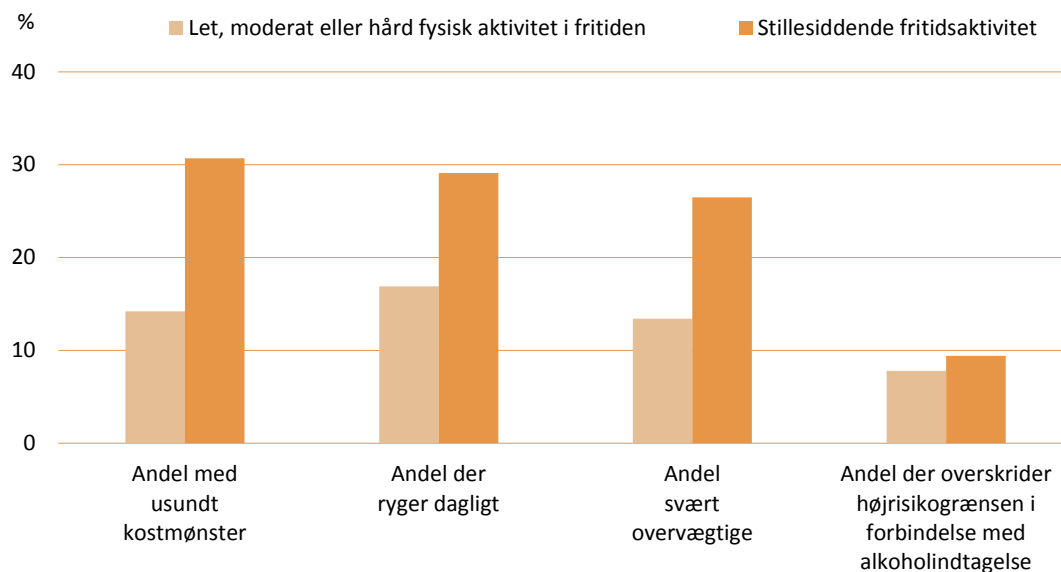

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Den samme tendens ses i forhold til fysisk aktivitet i fritiden (figur 4.6.2). Således er der en større andel med et usundt kostmønster blandt borgere med stillesiddende fritidsaktivitet (30,7 %) sammenlignet med borgere, der træner let, moderat eller hårdt i fritiden (14,2 %). Endvidere er der en større andel, der ryger dagligt, og en større andel svært overvægtige blandt borgere med stillesid-

dende fritidsaktivitet end blandt borgere, der træner let, moderat eller hårdt i fritiden. Der ses ingen væsentlig forskel i andelen, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, mellem borgere med stillesiddende fritidsaktivitet og borgere, der træner let, moderat eller hårdt i fritiden.

Figur 4.6.2 Andel borgere med udvalgte risikofaktorer, opdelt på fysisk aktivitet i fritiden. Køns- og aldersjusteret procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Ophobning

I det følgende beskrives et mål for ophobning af risikofaktorerne. Scoren er beregnet ved at summere antallet af borgerens risikofaktorer. Til beregning af scoren er følgende risikofaktorer valgt:

- Usundt kostmønster ud fra en samlet kostscore
- Ryger dagligt
- Overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse
- Stillesiddende fritidsaktivitet
- Svær overvægt

Andre faktorer har også betydning for helbredet, men scoren er et simpelt mål og kan bruges til at illustrere ophobningen af risikofaktorer.

For hver risikofaktor gives værdien 1, og en score på 5 betyder således, at borgeren har et usundt

kostmønster, ryger dagligt, overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, har stillesiddende fritidsaktivitet og er svært overvægtig. Omvendt betyder en score på 0, at borgeren ikke har de pågældende risikofaktorer. Hver af de fem risikofaktorer øger risikoen for udvikling af sygdom. Jo flere risikofaktorer, desto større vil risikoen være for at udvikle sygdomme.

Blandt mænd har 46,1 % 0 risikofaktorer, og 31,4 % har 1 risikofaktor. Blandt kvinder har 54,0 % 0 risikofaktorer, og 30,1 % har 1 risikofaktor (tabel 4.6.1). Der er generelt en større ophobning af risikofaktorer blandt mænd end blandt kvinder. Blandt mænd er det således 6,8 %, der har 3-5 risikofaktorer, mens det kun er 3,5 % blandt kvinder. Der er kun mindre forskelle i antallet af risikofaktorer mellem de forskellige aldersgrupper.

Tabel 4.6.1 Antal risikofaktorer blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
0	48,0	48,2	48,3	46,1	42,3	47,1	39,5	46,1
1	32,0	30,2	29,6	30,5	32,1	31,5	37,9	31,4
2	14,8	16,1	15,5	15,2	17,2	14,8	18,0	15,8
3	3,7	4,4	5,4	7,1	6,7	5,5	4,6	5,5
4	1,4	1,1	1,3	1,1	1,5	1,1	0,2	1,2
5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	0,0	0,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.510	1.179	2.107	2.952	3.047	2.722	1.189	14.706
Kvinder								
0	53,9	57,9	56,0	53,1	53,6	56,8	42,3	54,0
1	30,4	28,2	28,2	30,3	30,5	29,2	36,3	30,1
2	11,8	10,3	12,8	13,2	12,2	10,7	17,8	12,4
3	3,2	3,1	2,7	2,6	3,1	2,7	3,5	2,9
4	0,6	0,4	0,3	0,8	0,6	0,6	0,1	0,5
5	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	1.833	1.386	2.392	3.287	3.254	2.682	1.386	16.220

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Der er en stærk sammenhæng mellem antal risikofaktorer og højeste fuldførte uddannelsesniveau (tabel 4.6.2). Således stiger andelen, der ikke har nogen risikofaktorer, fra 31,3 % blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau til 67,1 % blandt borgere med en lang

videregående uddannelse. Omvendt er andelen med 3-5 risikofaktorer størst blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (12,8 %) og mindst blandt borgere med en lang videregående uddannelse (1,7 %).

Tabel 4.6.2 Antal risikofaktorer opdelt på uddannelsesgrupper (25 år eller derover). Køns- og aldersjusteret procent

Antal risikofaktorer	Grundskole	Kort uddannelse	Kort videregående uddannelse	Mellemlang videregående uddannelse	Lang videregående uddannelse
0	31,3	48,2	54,9	60,0	67,1
1	31,5	32,1	30,0	27,2	24,1
2	24,5	14,5	11,5	10,0	7,1
3-5	12,8	5,2	3,5	2,8	1,7
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antal svarpersoner	2.974	11.684	2.214	6.103	1.771

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 4.6.3 viser andelen, der har 3-5 risikofaktorer i kommunerne i Region Syddanmark i 2010 og 2013. I 2013 ses relative store andele i Langeland Kommune (7,3 %) og Assens Kommune (7,0 %) og relative små andele i Vejen Kommune (3,7 %) og Billund Kommune (3,9 %). I Region Syddanmark

som helhed ses der overordnet ingen ændring i andelen fra 2010 til 2013. Der ses dog små kommunale variationer. Eksempelvis ses en stigning på 2,0 procentpoint i Assens Kommune og et fald i på 1,6 procentpoint i Odense Kommune.

Tabel 4.6.3 Andel, der har 3-5 risikofaktorer, i kommunerne. Køns- og aldersjusteret procent

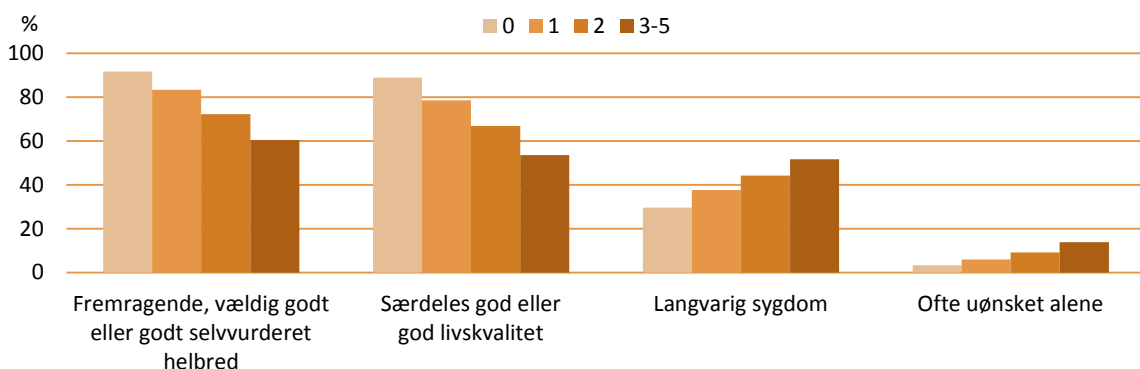
Kommune	2010	2013
Assens	5,0	7,0
Billund	4,2	3,9
Esbjerg	5,4	5,6
Fanø	4,9	4,3
Faaborg-Midtfyn	5,6	5,8
Fredericia	7,2	6,3
Haderslev	4,2	4,9
Kerteminde	5,6	5,6
Kolding	4,6	4,7
Langeland	6,9	7,3
Middelfart	4,5	6,3
Nordfyns	5,5	6,5
Nyborg	5,6	5,3
Odense	6,4	4,8
Svendborg	4,1	4,5
Sønderborg	4,4	4,8
Tønder	5,0	6,0
Varde	4,1	4,8
Vejen	3,5	3,7
Vejle	3,8	4,6
Ærø	6,3	5,6
Aabenraa	5,9	5,2
Region Syddanmark	5,1	5,1

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Der er en sammenhæng mellem antallet af risikofaktorer og flere sundhedsindikatorer. Det fremgår af figur 4.6.3, at jo flere risikofaktorer, desto mindre andel har et fremragende, vældig godt eller godt selv vurderet helbred. Den samme tendens ses i forhold til andelen, der bedømmer deres livskvalitet som særdeles god.

I forhold til langvarig sygdom stiger andelen, der har en langvarig sygdom, fra 29,6 % blandt borgere, der ikke har nogen risikofaktorer, til 51,6 % blandt borgere, der har 3-5 risikofaktorer

Endelig ses der en sammenhæng mellem antal risikofaktorer og andelen, der ofte er uønsket alene, selvom de har mest lyst til at være sammen med andre. I alt angiver 3,4 % af de borgere, der ikke har nogen risikofaktorer, at de ofte er uønsket alene, mens det samme gør sig gældende for 13,9 % af de borgere, der har 3-5 risikofaktorer.

Figur 4.6.3 Udvalgte indikatorer opdelt på antal risikofaktorer. Køns- og aldersjusteret procent*Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013*

Referencer

1. van Dam RM, Li T, Spiegelman D, Franco OH, Hu FB. Combined impact of lifestyle factors on mortality: prospective cohort study in US women. *BMJ*. 2008, 337: a1440.
2. Loef M, Walach H. The combined effects of healthy lifestyle behaviors on all cause mortality: a systematic review and meta-analysis. *Prev Med*. 2012, 55: 163-170.
3. Lund R, Christensen U, Iversen L, red. Medicinsk sociologi – sociale faktorerens betydning for befolkningens helbred. København: Munksgaard, 2011.
4. Juel K, Sørensen J, Brønnum-Hansen H. Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.

5 Kontakt til egen læge

5 Kontakt til egen læge

I alt 77,3 % af borgerne i Region Syddanmark har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder. Befolkningens lægebesøg giver, udover fx diagnosticering og receptudskrivning, de praktiserende læger en mulighed for at diskutere og rådgive patienterne om deres sundhedsadfærd. Mange kroniske sygdomme kan forebygges ved, at man ændrer sundhedsadfærd. Det at have en hensigtsmæssig sundhedsadfærd er således en vigtig del af såvel forebyggelse som behandling af kroniske sygdomme (1,2). Fx kan en person via en hensigtsmæssig sundhedsadfærd påvirke sin risiko for at få hjerte-kar-sygdomme, KOL, type 2-diabetes og kræft. Den praktiserende læges rådgivning kan således indgå i det forebyggende arbejde i forhold

til både raske personer og patienter med kroniske sygdomme. Der er derfor i denne undersøgelse spurgt ind til, om den praktiserende læge har rådgivet den enkelte i forhold til at ændre adfærd.

I tabel 5.1 fremgår, hvilke råd de borgere, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder, har fået. Tabellen er opdelt i køn og aldersgrupper. Det fremgår af tabellen, at mænd hyppigst får råd om mere motion (18,4 %) og at tage den med ro (14,4 %). For kvinder ses, at de hyppigst får råd om at tage den med ro (19,8 %) og få mere motion (15,4 %).

Tabel 5.1 Andel, der har modtaget råd fra egen læge, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper, som har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder. Procent

	16-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	≥75 år	Alle
Mænd								
Rygestop	5,9	7,5	9,2	12,2	15,5	11,5	5,0	10,1
Vægttab	3,1	6,0	11,7	16,2	18,5	16,4	7,7	12,2
Vægtøgning	3,9	2,3	1,2	0,9	2,2	2,5	3,7	2,2
Mere motion	11,3	13,4	17,7	20,2	22,6	21,5	20,0	18,4
Nedsæt alkoholforbrug	1,1	1,8	2,5	4,5	6,5	4,5	2,1	3,5
Ændre kostvaner	4,7	8,9	11,3	14,5	15,1	11,4	5,2	10,8
Tage den med ro	13,0	15,0	17,2	18,6	14,5	7,7	13,5	14,4
Kvinder								
Rygestop	8,2	5,0	7,1	10,1	10,9	8,1	4,8	8,0
Vægttab	5,5	7,3	9,3	10,8	11,9	12,1	6,4	9,3
Vægtøgning	3,1	1,4	0,6	1,6	2,0	2,4	5,6	2,2
Mere motion	13,5	15,3	14,3	16,5	16,1	16,7	15,0	15,4
Nedsæt alkoholforbrug	0,6	0,9	0,8	1,6	1,9	1,7	0,6	1,2
Ændre kostvaner	9,3	9,0	8,0	9,0	9,4	7,7	5,8	8,5
Tage den med ro	19,9	21,2	23,3	24,2	17,3	12,2	17,8	19,8

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Som beskrevet i kapitel 4 ryger i alt 19,0 % af borgerne i Region Syddanmark dagligt, 8,1 % overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, 17,0 % har et usundt kostmønster, og 17,6 % har stillesiddende fritidsaktivitet. I tabel 5.2 ses andelen, der har modtaget råd fra egen læge, blandt mænd og kvinder, som har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder, og som har en uhensigtsmæssig sundhedsadfærd eller er svært overvægtige, i henholdsvis 2010 og 2013. Tabellen viser, at blandt

borgere, der overskrider Sundhedsstyrelsens højrisikogrænse i forbindelse med alkoholindtagelse, er andelen, som har modtaget råd om at nedsætte deres alkoholforbrug, større blandt mænd (15,0 %) end blandt kvinder (9,5 %). Endvidere viser tabellen, at blandt svært overvægtige er andelen, der har modtaget råd om vægttab, større blandt mænd (44,0 %) end blandt kvinder (35,9 %). Andelen, der har modtaget råd fra egen læge, er generelt større blandt mænd end blandt kvinder.

Tabel 5.2 Andel, der har modtaget råd fra egen læge, blandt mænd og kvinder, som har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder, og som har uhensigtsmæssig sundhedsadfærd eller er svært overvægtig. 2010-2013. Procent

	Modtaget råd om	2010	2013
Mænd			
Dagligrygere	Rygestop	40,0	38,7
Overskrider højrisikogrænsen i forbindelse med alkoholindtagelse	Alkoholadfærd	15,0	15,0
Usundt kostmønster	Kostvaner	11,4	12,1
Stillesiddende fritidsaktivitet	Motion	27,6	28,7
Svær overvægt	Kostvaner	29,8	28,4
Svær overvægt	Motion	37,0	36,3
Svær overvægt	Vægttab	48,6	44,0
Kvinder			
Dagligrygere	Rygestop	35,5	37,3
Overskrider højrisikogrænsen i forbindelse med alkoholindtagelse	Alkoholadfærd	4,6	9,5
Usundt kostmønster	Kostvaner	11,4	10,4
Stillesiddende fritidsaktivitet	Motion	23,9	22,9
Svær overvægt	Kostvaner	28,9	24,1
Svær overvægt	Motion	35,2	30,3
Svær overvægt	Vægttab	41,1	35,9

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

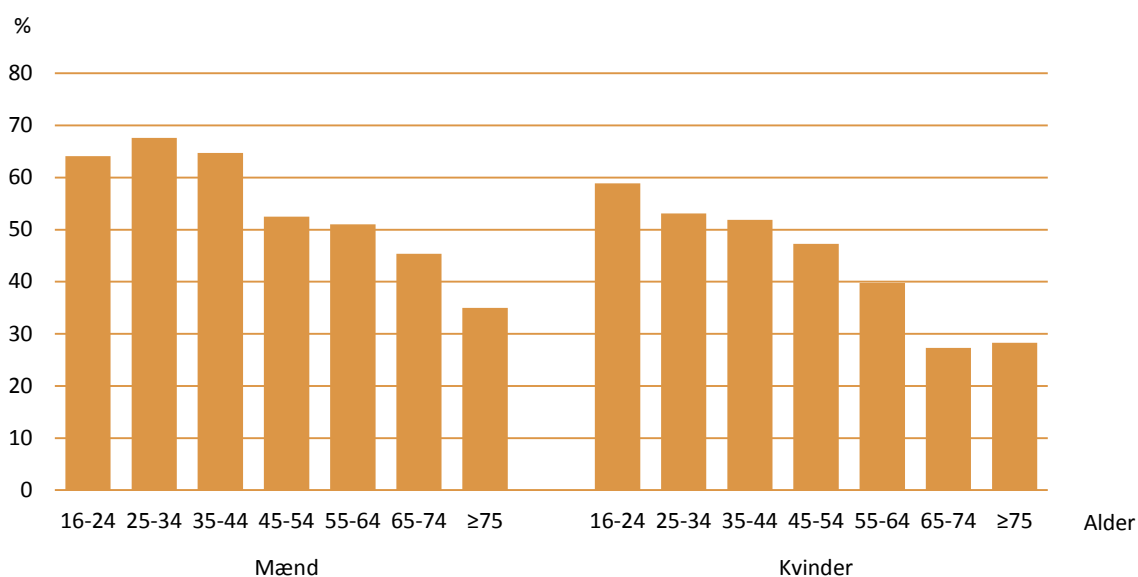
Tiden fra diagnose og start på behandling har stor betydning for prognosen for kræft (3). Således er det vigtigt, at befolkningen reagerer på symptomer, der kan skyldes kræftsygdomme. Der findes adskillige symptomer, der kan være tegn på kræft, men oftest er de tegn på andre sygdomme end kræft. I denne undersøgelse er det at søge læge for ti potentielle kræftsymptomer belyst via følgende spørgsmål: 'Har du inden for den seneste måned været generet af nogle af nedenstående symptomer? Hvis du har haft symptomet inden for den seneste måned, bedes du også angive, om du har søgt læge for det'. I nedenstående belyses det at søge læge for længerevarende (3-4 uger) hoste og hæshed. Hoste kan skyldes fx forkølelse, influenza, bronkitis og astma, men længerevarende hoste og hæshed kan også være et tegn på kræft i lungerne (4). Det skal dog siges, at det i de fleste tilfælde vil være helt ufarligt.

Figur 5.1 viser andelen med længerevarende hoste eller hæshed inden for den seneste måned, der ikke har søgt læge, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. I alle aldersgrupper er andelen, der ikke har søgt læge, større blandt mænd (54,1 %) end blandt kvinder (44,0 %). Andelen falder overordnet med stigende alder for både mænd og kvinder.

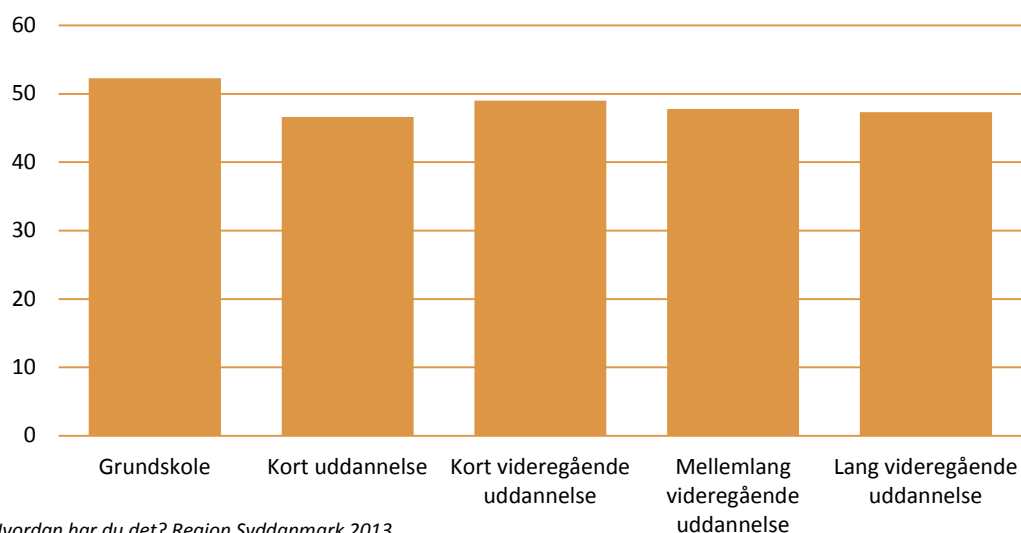
Der ses ingen klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og andelen med længerevarende hoste eller hæshed inden for den seneste måned, der ikke har søgt læge (figur 5.2). Den største andel ses blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (52,3 %). Endvidere ses ingen forskel i forhold til samlivsstatus, når der tages højde for køns- og aldersforskelle mellem grupperne. Blandt samboende er andelen 50,8 %, og blandt enlige er andelen 50,0 %.

I tabel 5.3 ses begrundelserne for at ikke have søgt læge blandt mænd og kvinder med længerevarende hoste eller hæshed inden for den seneste måned. Det fremgår af tabellen, at ca. tre ud af fire borgere, der ikke har søgt læge, forventede, at symptomet ville gå væk af sig selv. Endvidere viser tabellen, at ca. hver tredje borger var usikker på, om det var nødvendigt at gå til læge med symptomet.

Figur 5.1 Andel med længerevarende (3-4 uger) hoste eller hæshed inden for den seneste måned, der ikke har søgt læge for dette, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Procent

Figur 5.2 Andel med længerevarende (3-4 uger) hoste eller hæshed inden for den seneste måned, der ikke har søgt læge for dette, i forskellige uddannelsesgrupper (25 år eller derover). Køns- og aldersjusteret procent %

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 5.3 Begrundelser for, at man ikke har søgt læge, blandt mænd og kvinder med længerevarende (3-4 uger) hoste eller hæshed inden for den seneste måned. Procent

	Mænd	Kvinder
Jeg forventede, at symptomet ville gå væk af sig selv	76,0	77,2
Jeg var usikker på, om det var nødvendigt at gå til læge med symptomet	31,4	35,5
Jeg ville ikke forstyrre lægen unødigt	11,9	12,7
Jeg tænkte, at jeg lige så godt kunne vente med at fortælle lægen om symptomet, til jeg skulle til lægen med noget andet (blodtryksmåling etc.)	12,1	12,5
Jeg havde for mange andre ting at bekymre mig om	7,1	15,5
Jeg havde for travlt til at gå til læge	9,9	8,9
Jeg var usikker på, om lægen ville tage min henvendelse alvorligt	6,0	9,7
Det ville være svært at komme igennem til min læge og få en tid	6,1	8,8
Jeg var bange for, hvad lægen ville fortælle mig	3,1	4,4
Jeg vurderede ikke, at en læge ville være den rette til at hjælpe mig	4,0	3,3
Jeg synes, det ville være svært at tale med lægen om mit symptom	2,3	3,5
Andet	11,2	13,3

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Referencer

1. Sundhedsstyrelsen. Kronisk sygdom. Patient, sundhedsvæsen og samfund. København: Sundhedsstyrelsen, 2005.
2. Juel K, Sørensen J, Brønnum-Hansen H. Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.
3. Tørring ML, Frydenberg M, Hansen RP, Olesen F, Vedsted P. Evidence of increasing mortality with longer diagnostic intervals for five common cancers: A cohort study in primary care. Eur J Cancer. 2013 [Epub ahead of print].
4. Beckles MA, Spiro SG, Colice GL, Rudd RM. Initial evaluation of the patient with lung cancer: Symptoms, signs, laboratory tests, and paraneoplastic syndromes. Chest. 2013; 123: S97-S104.

Tabel 5.4 Været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	78,7	1		35.676
	2013	77,3	0,91	(0,87;0,95)	35.589
Mænd	16-24 år	63,1	0,75	(0,64;0,86)	1.730
	25-34 år	64,4	0,79	(0,67;0,92)	1.285
	35-44 år	65,3	0,82	(0,72;0,94)	2.244
	45-54 år	69,6	1		3.176
	55-64 år	75,7	1,36	(1,20;1,55)	3.387
	65-74 år	83,3	2,17	(1,88;2,51)	3.220
	≥75 år	88,0	3,21	(2,64;3,91)	1.744
	Alle mænd	71,6			16.786
Kvinder	16-24 år	85,5	1,59	(1,33;1,91)	2.090
	25-34 år	86,1	1,66	(1,36;2,03)	1.487
	35-44 år	80,7	1,13	(0,97;1,31)	2.575
	45-54 år	78,8	1		3.538
	55-64 år	81,2	1,17	(1,01;1,34)	3.608
	65-74 år	83,5	1,37	(1,18;1,58)	3.332
	≥75 år	88,1	1,99	(1,66;2,39)	2.173
	Alle kvinder	82,9			18.803
Uddannelse	Under uddannelse	73,3			2.695
	Grundskole	81,5	1,06	(0,93;1,21)	3.857
	Kort uddannelse	76,8	0,97	(0,89;1,07)	13.836
	Kort videregående uddannelse	75,7	0,99	(0,86;1,14)	2.450
	Mellemlang videregående uddannelse	78,2	1		6.665
	Lang videregående uddannelse	70,6	0,77	(0,66;0,89)	1.897
	Anden uddannelse	79,8	1,10	(0,91;1,32)	1.399
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	72,5	1		16.498
	Arbejdsløse	74,5	1,07	(0,89;1,29)	1.311
	Førtidspensionister	86,1	2,29	(1,89;2,77)	1.611
	Andre uden for arbejdsmarkedet	90,2	4,03	(3,01;5,39)	1.068
	Efterlønsmodtagere	80,7			1.415
	Alderspensionister	85,3			10.469
Samlivsstatus	Samboende	77,3	1		24.608
	Enlige	77,4	1,04	(0,96;1,12)	10.981
Etnisk baggrund	Dansk	77,8	1		33.644
	Anden vestlig	70,2	0,68	(0,57;0,81)	1.025
	Ikke-vestlig	74,5	0,91	(0,75;1,09)	920

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 77,3 % af borgerne i Region Syddanmark har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder. Andelen stiger med stigende alder blandt mænd. Blandt kvinder ses de største andele blandt de yngste og de ældste aldersgrupper.

Uddannelse: Der er relativt små forskelle i andelen, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder, mellem de forskellige uddannelsesgrupper. Dog ses en relativt lille andel blandt borgere med en lang videregående uddannelse (70,6 %).

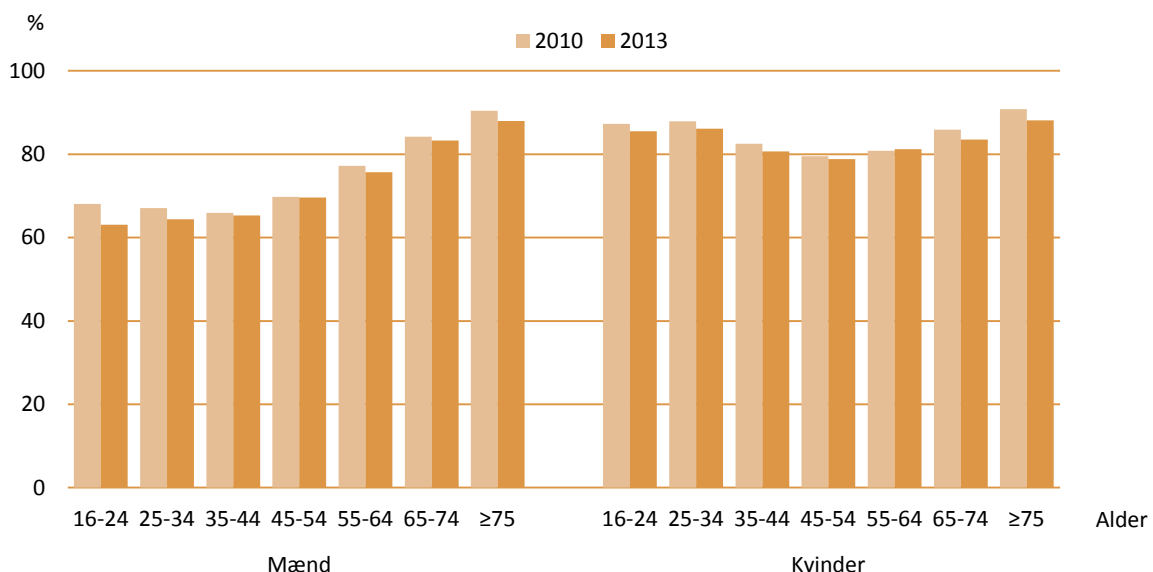
Erhvervsmæssig stilling: Forekomsten af borgere, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder, er højere blandt førtidspensionister (86,1 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (90,2 %) end blandt beskæftigede (72,5 %) og arbejdsløse (74,5 %).

Samlivsstatus: Der ses ikke forskel mellem samboende og enlige med hensyn til andelen, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder.

Etnisk baggrund: Andelen, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder, er mindst blandt borgere med anden vestlig baggrund (70,2 %). Blandt borgere med dansk baggrund er andelen 77,8 %, og blandt borgere med ikke-vestlig-baggrund er andelen 74,5 %.

Udvikling: Der er sket et mindre fald i andelen, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder, fra 2010 til 2013. Således var andelen 78,7 % i 2010 og 77,3 % i 2013. Faldet ses i de fleste køns- og aldersgrupper. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 5.3 Andel, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 5.5 Været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	77,5	25.800	0,99	(0,87;1,12)	0,98	(0,87;1,12)
Billund	76,9	16.200	1,01	(0,88;1,15)	1,00	(0,87;1,14)
Esbjerg	76,9	72.200	0,97	(0,85;1,11)	0,97	(0,85;1,10)
Fanø	79,8	2.200	1,07	(0,89;1,30)	1,09	(0,90;1,33)
Faaborg-Midtfyn	80,6	33.800	1,20	(1,05;1,38)	1,21	(1,05;1,38)
Fredericia	77,9	31.700	1,03	(0,90;1,18)	1,03	(0,90;1,18)
Haderslev	76,8	35.000	0,96	(0,85;1,10)	0,96	(0,84;1,09)
Kerteminde	76,9	14.900	0,94	(0,82;1,06)	0,93	(0,82;1,06)
Kolding	79,6	57.200	1,16	(1,01;1,33)	1,17	(1,02;1,34)
Langeland	78,1	8.700	1,00	(0,88;1,15)	1,00	(0,87;1,14)
Middelfart	76,4	23.100	0,97	(0,85;1,10)	0,97	(0,86;1,11)
Nordfyns	78,6	18.600	1,09	(0,95;1,25)	1,08	(0,94;1,24)
Nyborg	76,8	19.600	0,97	(0,85;1,10)	0,97	(0,85;1,10)
Odense	76,9	122.400	1,02	(0,93;1,12)	1,04	(0,95;1,14)
Svendborg	78,1	37.400	1,02	(0,90;1,17)	1,03	(0,90;1,17)
Sønderborg	78,0	48.100	1,04	(0,91;1,19)	1,05	(0,91;1,20)
Tønder	76,1	24.200	0,96	(0,84;1,09)	0,95	(0,83;1,08)
Varde	74,4	29.900	0,86	(0,76;0,98)	0,85	(0,75;0,97)
Vejen	75,0	25.400	0,90	(0,79;1,03)	0,89	(0,78;1,02)
Vejle	76,4	66.200	0,96	(0,84;1,09)	0,96	(0,84;1,09)
Ærø	75,6	4.300	0,86	(0,75;0,99)	0,87	(0,76;0,99)
Aabenraa	78,5	37.700	1,09	(0,95;1,24)	1,09	(0,96;1,25)
Region Syddanmark	77,3	754.500	1		1	

¹Justeret for køn og alder

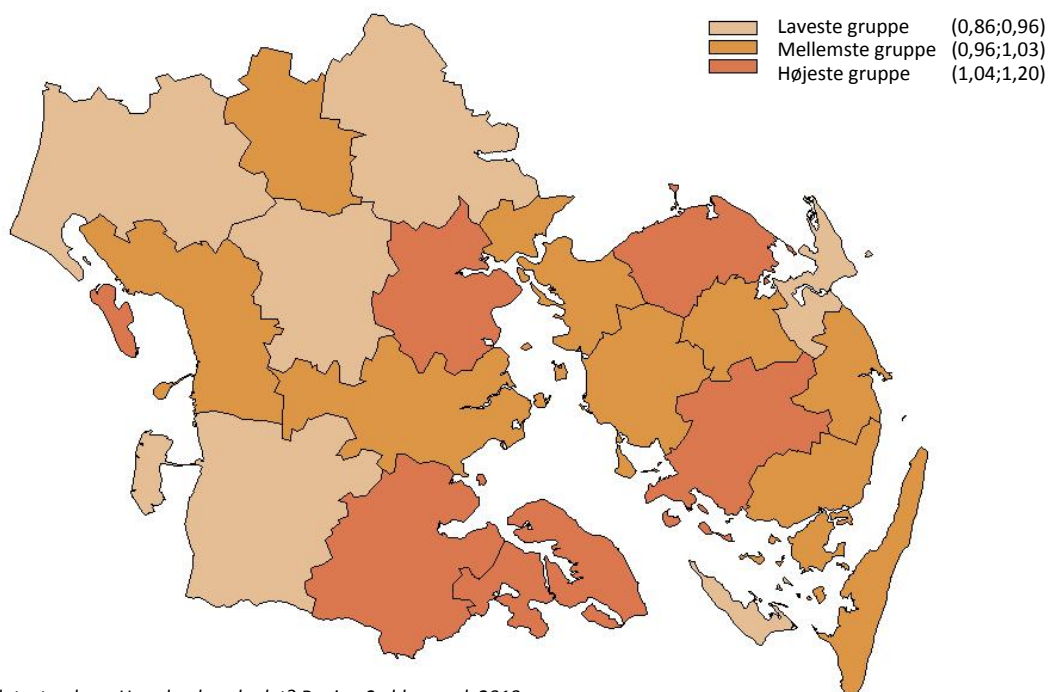
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Andelen af borgere, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder, er størst i Faaborg-Midtfyn Kommune (80,6 %), Fanø Kommune (79,8 %) og Kolding Kommune (79,6 %). Den mindste andel ses i Varde Kommune (74,4 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses de højeste forekomster i Faaborg-Midtfyn Kommune og Kolding Kommune og de laveste forekomster i Varde Kommune og Ærø Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: Fra 2010 til 2013 er der sket et mindre fald i andelen, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder, på 1,4 procentpoint i Region Syddanmark. Der ses et fald i de fleste kommuner. De største fald ses i Middelfart Kommune (4,8 % procentpoint) og Vejen Kommune (4,7 procentpoint). Det skal dog bemærkes, at andelen var relativt stor i 2010 i de kommuner, hvor de største fald ses i perioden fra 2010 til 2013.

Figur 5.4 Forekomsten af borgere, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 5.6 Andel, der har været ved egen læge inden for de seneste 12 måneder. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	79,7	77,5	-2,2	(-5,0;0,7)
Billund	78,2	76,9	-1,3	(-4,3;1,6)
Esbjerg	77,7	76,9	-0,8	(-3,8;2,2)
Fanø	79,7	79,8	0,2	(-3,8;4,1)
Faaborg-Midtfyn	80,1	80,6	0,6	(-2,2;3,3)
Fredericia	77,6	77,9	0,4	(-2,5;3,3)
Haderslev	80,6	76,8	-3,8	(-6,6;-0,9)
Kerteminde	79,6	76,9	-2,7	(-5,5;0,1)
Kolding	78,7	79,6	0,8	(-2,0;3,7)
Langeland	81,8	78,1	-3,7	(-6,5;-0,9)
Middelfart	81,3	76,4	-4,8	(-7,6;-2,1)
Nordfyns	81,1	78,6	-2,6	(-5,3;0,2)
Nyborg	78,6	76,8	-1,9	(-4,8;1,0)
Odense	79,2	76,9	-2,2	(-4,3;-0,2)
Svendborg	79,4	78,1	-1,3	(-4,1;1,5)
Sønderborg	77,2	78,0	0,8	(-2,1;3,6)
Tønder	79,4	76,1	-3,3	(-6,2;-0,4)
Varde	74,2	74,4	0,3	(-2,7;3,3)
Vejen	79,7	75,0	-4,7	(-7,6;-1,8)
Vejle	77,6	76,4	-1,2	(-4,2;1,7)
Ærø	76,6	75,6	-1,0	(-4,1;2,1)
Aabenraa	78,3	78,5	0,2	(-2,6;3,1)
Region Syddanmark	78,7	77,3	-1,4	(-2,0;-0,7)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

6 Sociale relationer

6 Sociale relationer

Sammenhængen mellem sociale relationer og sundhed er veldokumenteret. Personer med stærke sociale relationer har overordnet set et bedre helbred, bliver i mindre grad syge og overvinder lettere sygdom end personer med svage sociale relationer. Stærke sociale relationer mindsker fx risikoen for hjerte-kar-sygdomme og psykiske lidelser (1). Endvidere har personer med stærke sociale relationer lavere dødelighed end personer med svage sociale relationer (1).

Hvert år indtræffer 1.000-1.500 dødsfald relateret til svage sociale relationer, hvilket svarer til cirka 2 % af alle dødsfald. Mænd med svage sociale relationer lever i gennemsnit tre år kortere end mænd med gode sociale relationer, mens kvinder med svage sociale relationer i gennemsnit lever to år kortere end kvinder med gode sociale relationer. Desuden kan personer med svage sociale relationer forvente færre gode leveår uden langvarig belastende sygdom end personer med stærke sociale relationer. Personer med svage sociale relationer er her defineret som personer, der sjældent eller aldrig træffer familie, eller personer, som ikke regner med at kunne få hjælp af andre i tilfælde af sygdom (2).

De sociale relationer kan beskrives ved en strukturel og en funktionel dimension. Den strukturelle dimension dækker over, hvor mange og hvilke personer man har kontakt med – det vil sige den kvantitative del af sociale relationer. Den funktionelle dimension beskriver, hvorledes de sociale relationer fungerer. Hermed menes, hvilken grad af følelsesmæssig støtte, praktisk hjælp og værdsættelse en person modtager fra sine sociale relationer, eller de problemer og bekymringer sociale relationer giver – det vil sige den kvalitative del af sociale relationer (1).

I tabel 6.1 ses det, hvor ofte borgerne i Region Syddanmark har kontakt med familie, venner og bekendte, som de ikke bor sammen med. En større andel blandt kvinder (38,5 %) end blandt mænd (25,6 %) har kontakt med familie dagligt eller næsten dagligt. Omvendt er der en større andel blandt mænd (29,1 %) end blandt kvinder (26,4 %), der har kontakt med venner dagligt eller næsten dagligt. Der ses ingen markante kønsforskelle ved de øvrige sociale kontakter.

Tabel 6.1 Andel, der har kontakt med familie, venner og bekendte, som de ikke bor sammen med. Procent

	Dagligt eller næsten dagligt	1 eller 2 gange om ugen	1 eller 2 gange om måneden	Sjældnere end 1 gang om måneden	Aldrig		Antal svarpersoner
Mænd							
Familie, som du ikke bor sammen med	25,6	45,0	19,5	8,4	1,5	100,0	16.709
Venner	29,1	41,7	20,4	6,8	1,9	100,0	16.535
Kollegaer eller studiekammerater i fritiden	15,2	16,0	16,4	22,4	29,9	100,0	15.703
Naboer eller beboere i dit lokalområde	16,3	31,3	21,8	16,3	14,3	100,0	16.493
Personer, du mest kender fra internettet	6,9	9,1	8,6	14,2	61,2	100,0	16.255
Kvinder							
Familie, som du ikke bor sammen med	38,5	42,4	13,5	4,8	0,8	100,0	18.738
Venner	26,4	44,6	20,9	6,4	1,7	100,0	18.373
Kollegaer eller studiekammerater i fritiden	12,0	14,8	17,8	23,3	32,1	100,0	16.951
Naboer eller beboere i dit lokalområde	15,9	30,4	21,0	18,0	14,8	100,0	18.367
Personer, du mest kender fra internettet	6,3	8,4	7,9	13,5	64,1	100,0	17.890

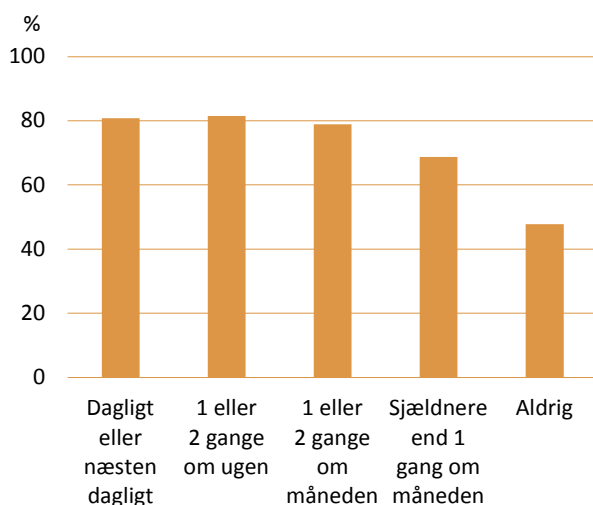
Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Af figur 6.1 og 6.2 ses, at der er en sammenhæng mellem sociale relationer og livskvalitet. Blandt borgere, der sjældent eller aldrig har kontakt med familie, er der en mindre andel, der har særdeles god eller god livskvalitet, end blandt borgere, der dagligt eller næsten dagligt, ugentligt eller månedligt har kontakt med deres familie (figur 6.1). Der ses dog ingen forskel på andelen med særdeles god eller god livskvalitet mellem borgere, der er i kontakt med familie dagligt eller næsten dagligt, ugentligt og månedligt.

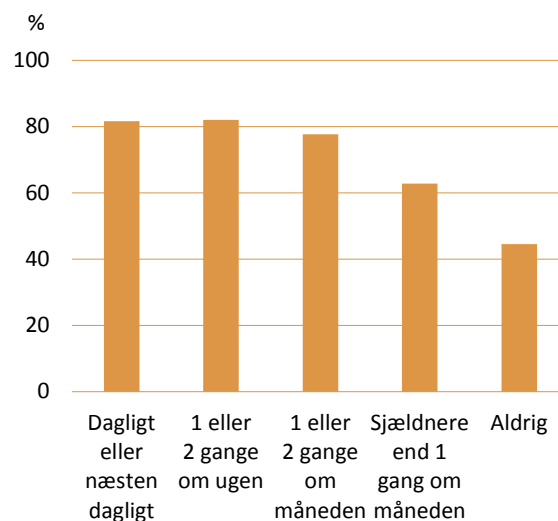
Ser man på livskvalitet i forhold til, hvor ofte man er i kontakt med venner, er mønsteret det samme (figur 6.2). Således er der en mindre andel, der har særdeles god eller god livskvalitet, blandt borgere, der sjældent eller aldrig har kontakt med venner, end blandt borgere, der dagligt eller næsten dagligt, ugentligt eller månedligt har kontakt med venner.

Der ses også en sammenhæng mellem sociale relationer og selv vurderet helbred. Det fremgår af figur 6.3, at blandt borgere, der sjældent eller aldrig føler sig uønsket alene, er der en større andel, der har et fremragende, vældig godt eller godt selv vurderet helbred, end blandt borgere, der ofte eller engang imellem er uønsket alene. I figur 6.4 ses den samme tendens, i forhold til selv vurderet helbred og hvorvidt man har nogen at tale med, hvis man har problemer eller brug for støtte. Andelen med et fremragende, vældig godt eller godt selv vurderet helbred er større blandt borgere, der som oftest har nogen at tale med, end blandt borgere, der kun nogle gange eller aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte.

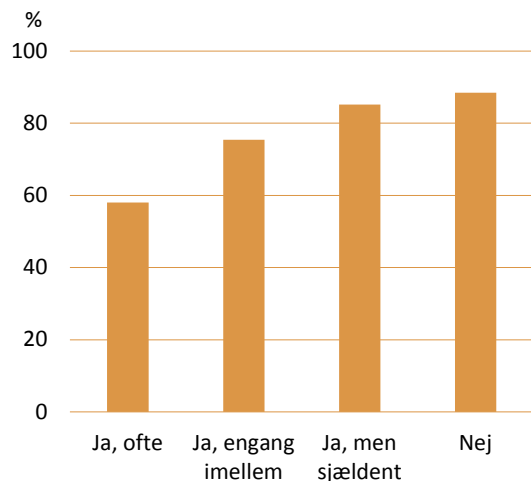
Figur 6.1 Andel med særdeles god eller god livskvalitet i forhold til, hvor ofte man er i kontakt med familie, man ikke bor sammen med. Aldersjusteret procent

Figur 6.2 Andel med særdeles god eller god livskvalitet i forhold til, hvor ofte man er i kontakt med venner. Aldersjusteret procent

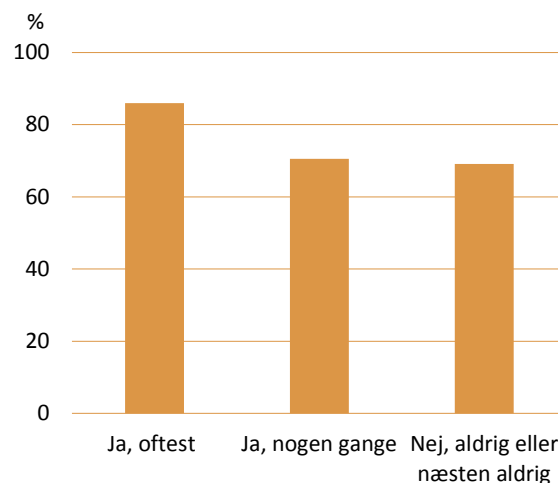

Figur 6.3 Andel, der vurderer eget helbred som fremragende, vældig godt eller godt i forhold til, hvor ofte man føler sig uønsket alene. Aldersjusteret procent

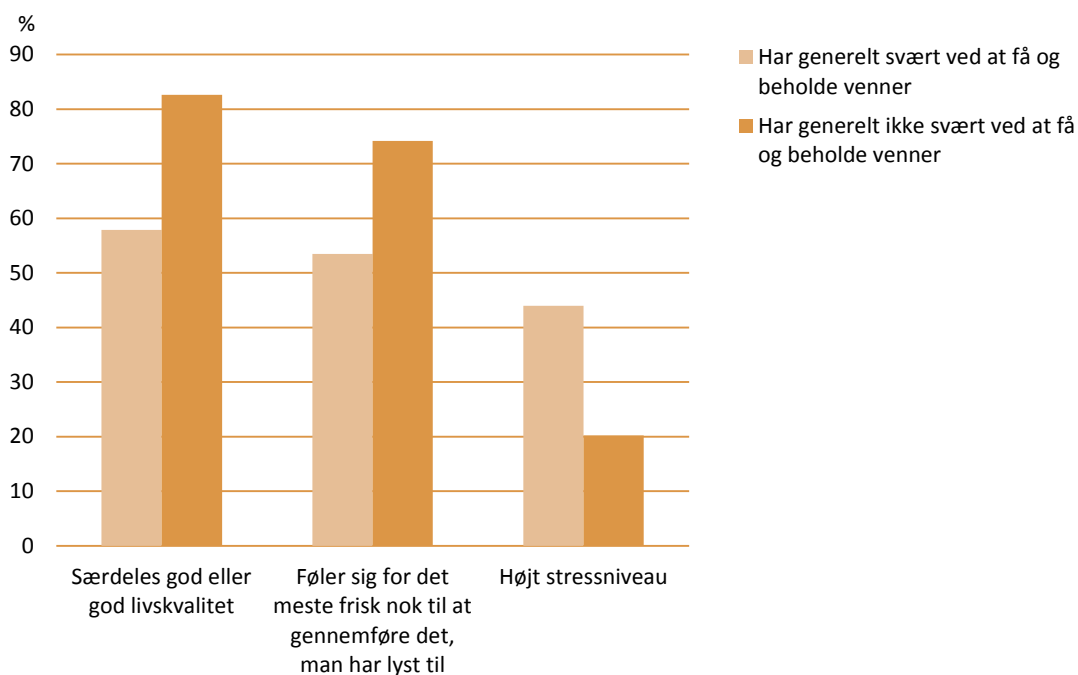
Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 6.4 Andel, der vurderer eget helbred som fremragende, vældig godt eller godt i forhold til, hvorvidt man har nogen at tale med, hvis man har problemer eller brug for støtte. Aldersjusteret procent

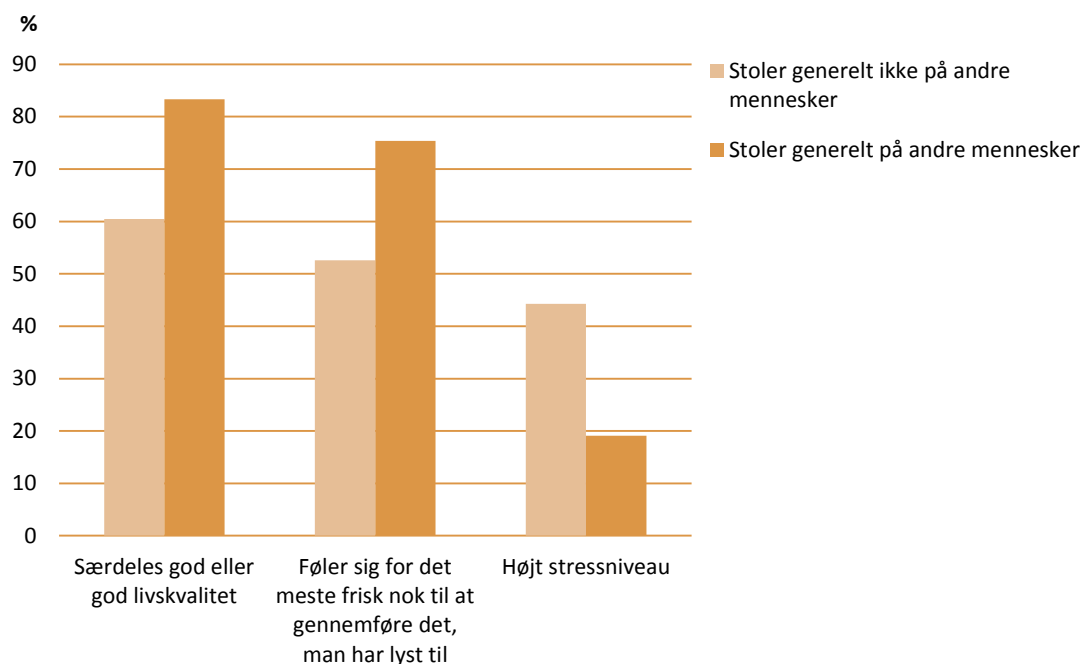
Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 6.5 Udvalgte indikatorer for helbredsrelateret livskvalitet og stress i forhold til, hvorvidt man generelt har svært ved at få og beholde venner. Aldersjusteret procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 6.6 Udvalgte indikatorer for helbredsrelateret livskvalitet og stress i forhold til, hvorvidt man generelt stoler på andre mennesker. Aldersjusteret procent

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Figur 6.5 og 6.6 viser udvalgte indikatorer for helbredsrelateret livskvalitet og stress i forhold til to indikatorer for social sårbarhed; hvorvidt man generelt har svært ved at få og beholde venner, og hvorvidt man generelt stoler på andre mennesker. Det fremgår af figur 6.5, at andelen med særlig god eller god livskvalitet er større blandt borgere, der generelt ikke har svært ved at få og beholde venner, end blandt borgere, der generelt har svært ved at få og beholde venner. Samme mønster ses i forhold til andelen, der for det meste føler sig frisk nok til at gennemføre det, man har lyst til. Andelen med et højt stressniveau er større blandt borgere, der generelt har svært ved at få og beholde venner, end blandt borgere, der generelt ikke har svært ved at få og beholde venner.

Blandt borgere, der generelt stoler på andre mennesker, er der en større andel med særlig god eller god livskvalitet, og som for det meste føler sig friske nok til at gøre det, de har lyst til, end blandt borgere, der generelt ikke stoler på andre (figur 6.6). Andelen med højt stressniveau er mindre blandt borgere, der generelt stoler på andre mennesker, end blandt borgere, der generelt ikke stoler på andre mennesker.

I de følgende opslagstabeller gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der:

- sjældent eller aldrig har kontakt til henholdsvis familie og venner
- ofte er uønsket alene
- aldrig eller næsten aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte

Referencer

1. Lund R, Christensen U, Iversen L, red. Medicinsk sociologi – sociale faktorerers betydning for befolkningens helbred. København: Munksgaard, 2011.
2. Juel K, Sørensen J, Brønnum-Hansen H. Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.

Tabel 6.2 Sjældent eller aldrig kontakt med familie. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	7,3	1		35.381
	2013	7,7	1,06	(0,99;1,14)	35.447
Mænd	16-24 år	10,3	0,91	(0,73;1,14)	1.716
	25-34 år	7,0	0,60	(0,45;0,80)	1.282
	35-44 år	8,8	0,76	(0,60;0,97)	2.242
	45-54 år	11,2	1		3.169
	55-64 år	10,4	0,92	(0,76;1,11)	3.383
	65-74 år	11,1	0,99	(0,81;1,20)	3.212
	≥75 år	9,8	0,86	(0,69;1,09)	1.705
	Alle mænd	9,9			16.709
Kvinder	16-24 år	9,0	1,35	(1,04;1,75)	2.081
	25-34 år	3,9	0,56	(0,38;0,81)	1.485
	35-44 år	5,8	0,84	(0,64;1,10)	2.571
	45-54 år	6,8	1		3.533
	55-64 år	5,0	0,72	(0,56;0,93)	3.605
	65-74 år	4,5	0,64	(0,50;0,82)	3.323
	≥75 år	3,1	0,43	(0,31;0,60)	2.140
	Alle kvinder	5,6			18.738
Uddannelse	Under uddannelse	10,7			2.676
	Grundskole	9,8	1,69	(1,38;2,08)	3.846
	Kort uddannelse	6,5	0,94	(0,80;1,10)	13.851
	Kort videregående uddannelse	7,2	0,98	(0,78;1,24)	2.451
	Mellemlang videregående uddannelse	6,3	1		6.653
	Lang videregående uddannelse	7,7	1,17	(0,90;1,51)	1.890
	Anden uddannelse	10,0	1,60	(1,22;2,09)	1.393
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	6,4	1		16.500
	Arbejdsløse	9,1	1,26	(0,93;1,71)	1.308
	Førtidspensionister	13,6	2,52	(2,05;3,10)	1.592
	Andre uden for arbejdsmarkedet	12,3	2,39	(1,85;3,09)	1.059
	Efterlønsmodtagere	6,3			1.426
	Alderspensionister	7,0			10.380
Samlivsstatus	Samboende	6,4	1		24.556
	Enlige	10,0	1,82	(1,62;2,03)	10.891
Etnisk baggrund	Dansk	6,9	1		33.522
	Anden vestlig	15,5	2,63	(2,11;3,28)	1.018
	Ikke-vestlig	17,0	2,88	(2,33;3,57)	907

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 7,7 % af borgerne i Region Syddanmark angiver, at de sjældent (sjældnere end 1 gang om måneden) eller aldrig har kontakt med familie, som de ikke bor sammen med. Andelen er større blandt mænd (9,9 %) end blandt kvinder (5,6 %). Blandt mænd er andelen mindst i aldersgruppen 25-34 år (7,0 %), mens den blandt kvinder er mindst i aldersgruppen 75 år eller derover (3,1 %).

Uddannelse: Der ses ikke nogen klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og andelen af borgere, der sjældent eller aldrig har kontakt med familie. Dog er andelen relativt stor blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (9,8 %).

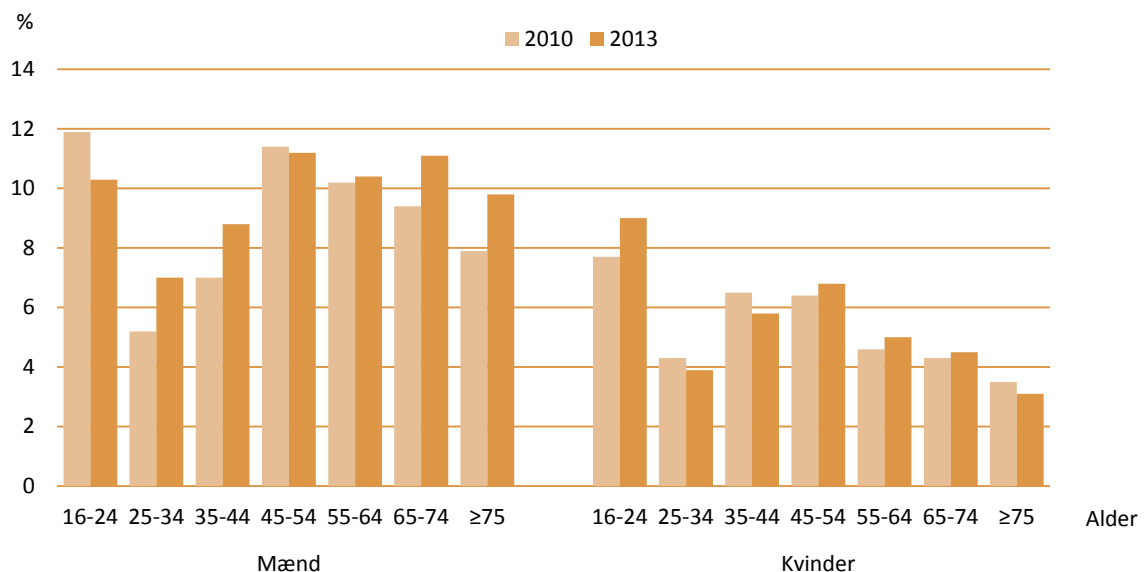
Erhvervsmæssig stilling: Blandt beskæftigede har i alt 6,4 % sjældent eller aldrig kontakt med familie. De største andele ses blandt førtidspensionister (13,6 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (12,3 %). Blandt arbejdsløse udgør andelen 9,1 %.

Samlivsstatus: Der er en større andel af borgere, der sjældent eller aldrig har kontakt med familie, blandt enlige (10,0 %) i forhold til samboende (6,4 %).

Etnisk baggrund: Der er en større andel, der sjældent eller aldrig har kontakt med familie, blandt borgere med anden vestlig (15,5 %) og ikke-vestlig baggrund (17,0 %) sammenlignet med borgere med dansk baggrund (6,9 %).

Udvikling: Fra 2010 til 2013 er andelen, der sjældent eller aldrig har kontakt med familie, overordnet set uændret. Der ses ikke noget klart mønster i udviklingen fra 2010 til 2013 inden for de enkelte køns- og aldersspecifikke grupper. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser heller ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 6.7 Andel, der sjældent eller aldrig har kontakt med familie, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 6.3 Sjældent eller aldrig kontakt med familie. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	7,4	2.500	0,91	(0,74;1,12)	0,92	(0,74;1,13)
Billund	6,9	1.500	0,87	(0,70;1,10)	0,87	(0,69;1,09)
Esbjerg	7,2	6.800	0,96	(0,77;1,20)	0,96	(0,77;1,20)
Fanø	9,0	200	1,18	(0,91;1,53)	1,21	(0,93;1,57)
Faaborg-Midtfyn	8,6	3.600	1,13	(0,93;1,37)	1,13	(0,93;1,37)
Fredericia	7,7	3.100	0,95	(0,76;1,18)	0,94	(0,75;1,17)
Haderslev	7,7	3.500	0,94	(0,76;1,16)	0,92	(0,74;1,14)
Kerteminde	6,7	1.300	0,83	(0,67;1,03)	0,83	(0,67;1,03)
Kolding	7,7	5.500	0,99	(0,80;1,22)	0,99	(0,80;1,22)
Langeland	10,1	1.100	1,34	(1,11;1,61)	1,32	(1,10;1,59)
Middelfart	7,3	2.200	0,88	(0,71;1,09)	0,89	(0,72;1,10)
Nordfyns	7,1	1.700	0,89	(0,71;1,11)	0,88	(0,70;1,09)
Nyborg	7,5	1.900	0,92	(0,75;1,14)	0,92	(0,74;1,13)
Odense	7,1	11.300	0,87	(0,74;1,03)	0,86	(0,73;1,01)
Svendborg	7,7	3.700	0,96	(0,77;1,18)	0,96	(0,78;1,18)
Sønderborg	8,0	4.900	1,00	(0,82;1,23)	1,01	(0,82;1,24)
Tønder	8,2	2.600	1,02	(0,83;1,26)	1,03	(0,83;1,27)
Varde	7,0	2.800	0,93	(0,75;1,14)	0,93	(0,75;1,14)
Vejle	7,4	2.500	1,00	(0,81;1,24)	1,00	(0,81;1,24)
Vejle	9,1	7.900	1,20	(0,99;1,46)	1,21	(0,99;1,47)
Ærø	10,5	600	1,40	(1,16;1,69)	1,41	(1,17;1,70)
Aabenraa	8,4	4.000	1,06	(0,86;1,29)	1,06	(0,87;1,30)
Region Syddanmark	7,7	75.200	1		1	

¹Justeret for køn og alder

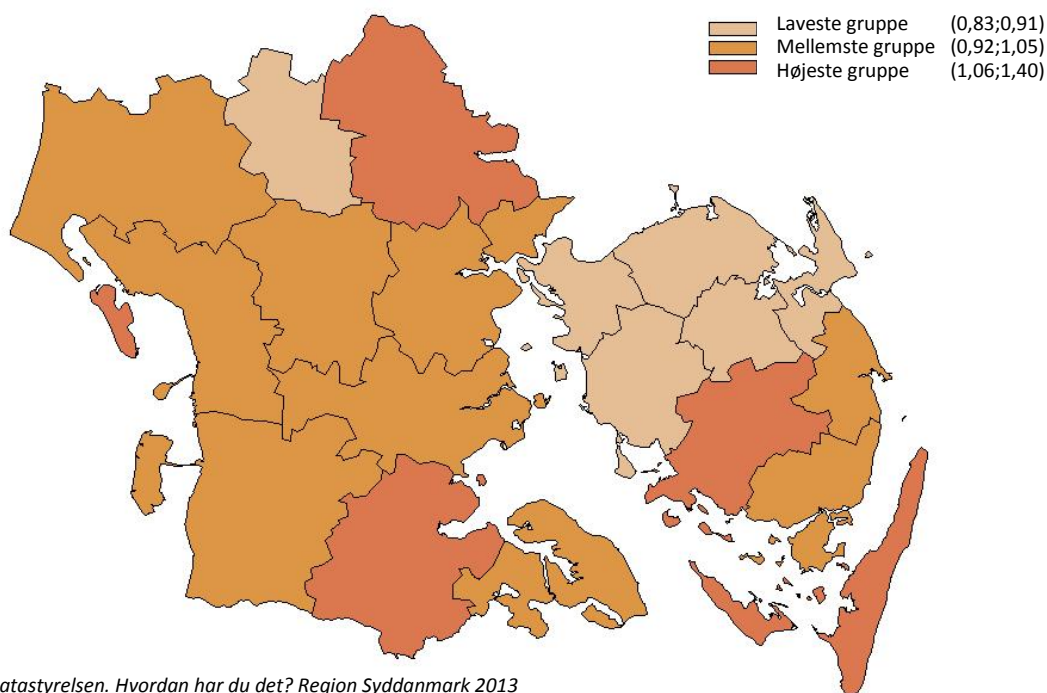
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses relativt små kommunale forskelle i andelen af borgere, der sjældent eller aldrig har kontakt til familie. De største andele ses i Ærø Kommune (10,5 %), Langeland Kommune (10,1 %), Vejle Kommune (9,1 %) og Fanø Kommune (9,0 %), og de mindste andele ses i Kerteminde Kommune (6,7 %) og Billund Kommune (6,9 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses endvidere en relativt lav forekomst i Odense Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I regionen er forekomsten af borgere, der sjældent eller aldrig har kontakt med familie, overordnet uændret i perioden 2010 til 2013. Der ses dog kommunale variationer fra en stigning på 2,3 procentpoint i henholdsvis Faaborg-Midtfyn Kommune og Nyborg Kommune og 2,2 procentpoint i Vejle Kommune til et fald på 1,6 procentpoint i Sønderborg Kommune og 1,5 procentpoint i Tønder Kommune. Det skal dog bemærkes, at ovennævnte kommuner havde en henholdsvis relativt lav forekomst og relativt høj forekomst i 2010.

Figur 6.8 Forekomsten af borgere, der sjældent eller aldrig har kontakt med familie, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 6.4 Andelen, der sjældent eller aldrig har kontakt med familie. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	7,3	7,4	0,1	(-1,7;1,9)
Billund	6,8	6,9	0,1	(-1,6;1,9)
Esbjerg	6,0	7,2	1,3	(-0,5;3,0)
Fanø	9,8	9,0	-0,8	(-3,7;2,0)
Faaborg-Midtfyn	6,3	8,6	2,3	(0,5;4,1)
Fredericia	7,4	7,7	0,2	(-1,6;2,1)
Haderslev	7,5	7,7	0,2	(-1,7;2,0)
Kerteminde	5,1	6,7	1,6	(-0,0;3,2)
Kolding	6,8	7,7	0,9	(-0,9;2,7)
Langeland	8,6	10,1	1,4	(-0,6;3,5)
Middelfart	7,1	7,3	0,2	(-1,6;1,9)
Nordfyns	6,7	7,1	0,4	(-1,3;2,2)
Nyborg	5,2	7,5	2,3	(0,6;4,1)
Odense	8,1	7,1	-1,0	(-2,3;0,3)
Svendborg	8,0	7,7	-0,3	(-2,1;1,6)
Sønderborg	9,6	8,0	-1,6	(-3,5;0,4)
Tønder	9,6	8,2	-1,5	(-3,4;0,5)
Varde	6,2	7,0	0,7	(-1,0;2,5)
Vejen	7,2	7,4	0,2	(-1,6;2,0)
Vejle	6,9	9,1	2,2	(0,3;4,0)
Ærø	10,7	10,5	-0,2	(-2,4;2,1)
Aabenraa	6,8	8,4	1,7	(-0,2;3,5)
Region Syddanmark	7,3	7,7	0,4	(0,0;0,8)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 6.5 Sjældent eller aldrig kontakt med venner. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	8,3	1		34.438
	2013	8,4	1,00	(0,94;1,07)	34.908
Mænd	16-24 år	2,3	0,21	(0,14;0,31)	1.720
	25-34 år	5,9	0,55	(0,41;0,75)	1.278
	35-44 år	8,9	0,86	(0,69;1,08)	2.238
	45-54 år	10,1	1		3.161
	55-64 år	10,3	1,02	(0,84;1,24)	3.348
	65-74 år	11,2	1,12	(0,92;1,36)	3.173
	≥75 år	14,1	1,46	(1,17;1,82)	1.617
	Alle mænd	8,7			16.535
Kvinder	16-24 år	3,2	0,28	(0,20;0,40)	2.082
	25-34 år	4,8	0,43	(0,31;0,58)	1.484
	35-44 år	8,1	0,75	(0,60;0,93)	2.560
	45-54 år	10,6	1		3.508
	55-64 år	10,8	1,03	(0,85;1,24)	3.563
	65-74 år	6,8	0,62	(0,50;0,77)	3.214
	≥75 år	11,3	1,08	(0,87;1,35)	1.962
	Alle kvinder	8,1			18.373
Uddannelse	Under uddannelse	2,8			2.680
	Grundskole	13,7	1,67	(1,41;1,98)	3.735
	Kort uddannelse	7,7	0,97	(0,85;1,11)	13.740
	Kort videregående uddannelse	7,4	0,90	(0,73;1,11)	2.443
	Mellemlang videregående uddannelse	8,0	1		6.620
	Lang videregående uddannelse	9,2	1,17	(0,94;1,46)	1.887
	Anden uddannelse	12,4	1,57	(1,24;1,99)	1.370
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	7,7	1		16.413
	Arbejdsløse	7,0	1,04	(0,78;1,39)	1.294
	Førtidspensionister	16,5	2,08	(1,72;2,52)	1.574
	Andre uden for arbejdsmarkedet	12,9	1,94	(1,54;2,45)	1.055
	Efterlønsmodtagere	8,1			1.410
	Alderspensionister	10,4			9.966
Samlivsstatus	Samboende	8,9	1		24.259
	Enlige	7,6	1,06	(0,95;1,18)	10.649
Etnisk baggrund	Dansk	7,9	1		32.990
	Anden vestlig	12,9	1,95	(1,56;2,45)	1.011
	Ikke-vestlig	14,7	2,50	(2,02;3,10)	907

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 8,4 % af borgerne i Region Syddanmark har sjældent (sjældnere end 1 gang om måneden) eller aldrig kontakt med venner. Der ses ingen væsentlig forskel i andelen, der sjældent eller aldrig har kontakt med venner, mellem mænd (8,7 %) og kvinder (8,1 %). For både mænd og kvinder ses de mindste andele blandt 16-24-årige.

Uddannelse: Der ses ikke nogen entydig sammenhæng mellem forekomsten af borgere, der sjældent eller aldrig har kontakt med venner, og højeste fuldførte uddannelsesniveau. Forekomsten er dog højere blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (13,7 %) sammenlignet med borgere med en mellemlang videregående uddannelse (8,0 %).

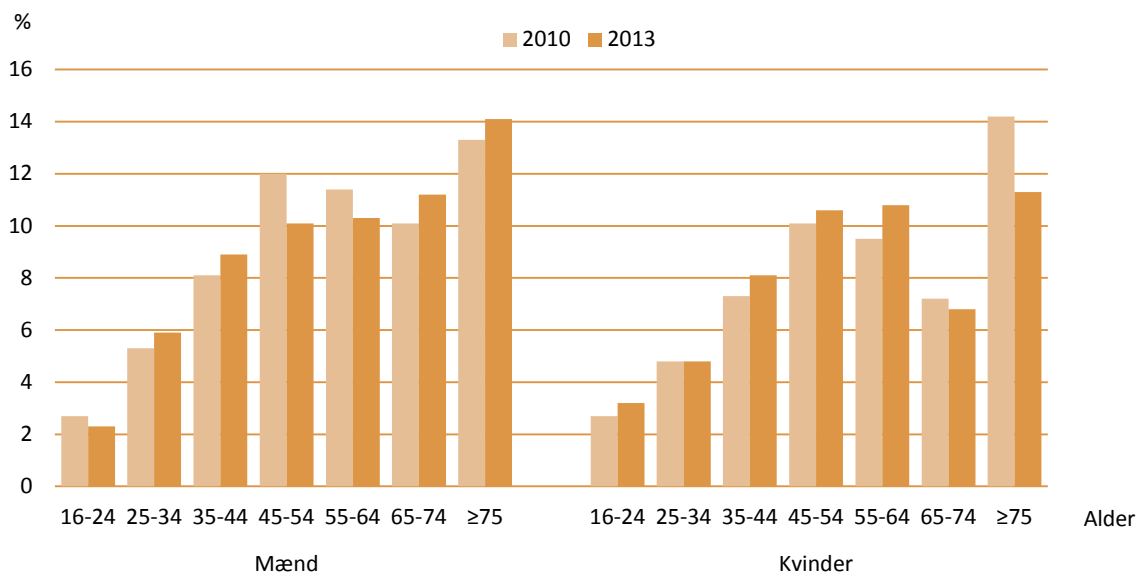
Erhvervsmæssig stilling: Andelen, der sjældent eller aldrig har kontakt med venner, er større blandt førtidspensionister (16,5 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (12,9 %) end blandt beskæftigede (7,7 %). Blandt arbejdsløse er andelen 7,0 %.

Samlivsstatus: Der ses ingen forskel i forekomsten af borgere, der sjældent eller aldrig har kontakt med venner, mellem samboende og enlige.

Etnisk baggrund: Andelen, der sjældent eller aldrig har kontakt med venner, er større blandt borgere med anden vestlig (12,9 %) og ikke-vestlig baggrund (14,7 %) sammenlignet med borgere med dansk baggrund (7,9 %).

Udvikling: Andelen af borgere, der sjældent eller aldrig har kontakt med venner, er overordnet set uændret fra 2010 til 2013. Andelen er faldet lidt fra 2010 til 2013 blandt mænd i aldersgruppen 45-54 år og blandt kvinder i aldersgruppen 75 år og derover. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for uddannelsesgrupper viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist). Udviklingen inden for grupper med forskellig etnisk baggrund viser en stigning fra 2010 til 2013 blandt mænd med en ikke-vestlig baggrund (data ikke vist).

Figur 6.9 Andel, der sjældent eller aldrig har kontakt med venner, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 6.6 Sjældent eller aldrig kontakt med venner. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	9,1	3.000	1,08	(0,89;1,30)	1,08	(0,89;1,30)
Billund	8,0	1.700	1,01	(0,82;1,24)	0,99	(0,80;1,21)
Esbjerg	7,3	6.900	0,88	(0,71;1,09)	0,89	(0,72;1,10)
Fanø	5,7	200	0,64	(0,47;0,86)	0,67	(0,49;0,90)
Faaborg-Midtfyn	9,5	4.000	1,16	(0,97;1,38)	1,16	(0,97;1,38)
Fredericia	8,5	3.500	1,02	(0,84;1,24)	1,01	(0,83;1,23)
Haderslev	9,1	4.100	1,06	(0,88;1,29)	1,05	(0,87;1,27)
Kerteminde	7,8	1.500	0,90	(0,74;1,11)	0,91	(0,74;1,12)
Kolding	8,1	5.800	1,04	(0,85;1,26)	1,04	(0,85;1,26)
Langeland	10,1	1.100	1,19	(1,00;1,43)	1,18	(0,98;1,41)
Middelfart	8,5	2.600	1,07	(0,88;1,30)	1,07	(0,88;1,29)
Nordfyns	8,8	2.100	1,06	(0,88;1,29)	1,05	(0,87;1,28)
Nyborg	10,4	2.700	1,29	(1,08;1,54)	1,29	(1,08;1,54)
Odense	8,1	12.900	1,06	(0,92;1,23)	1,07	(0,93;1,24)
Svendborg	8,9	4.300	1,11	(0,92;1,34)	1,13	(0,93;1,36)
Sønderborg	8,7	5.400	1,04	(0,86;1,26)	1,05	(0,87;1,27)
Tønder	7,9	2.500	0,94	(0,76;1,15)	0,93	(0,76;1,14)
Varde	6,7	2.700	0,82	(0,66;1,01)	0,81	(0,66;1,00)
Vejle	9,7	8.400	1,24	(1,03;1,49)	1,24	(1,03;1,50)
Vejle	9,7	8.400	1,24	(1,03;1,49)	1,24	(1,03;1,50)
Ærø	7,3	400	0,79	(0,64;0,99)	0,80	(0,64;0,99)
Aabenraa	7,8	3.800	0,92	(0,76;1,13)	0,93	(0,76;1,14)
Region Syddanmark	8,4	82.000	1		1	

¹Justeret for køn og alder

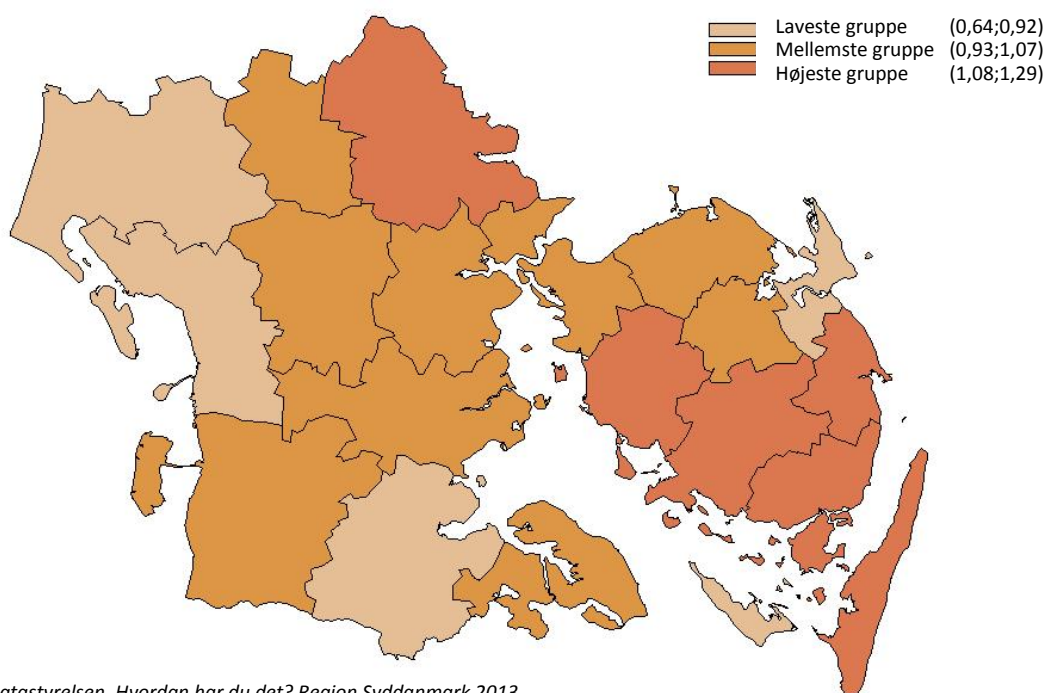
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses kun små kommunale forskelle i andelen, der sjældent eller aldrig har kontakt med venner. De mindste andele ses i Fanø Kommune (5,7 %), Varde Kommune (6,7 %) og Ærø Kommune (7,3 %), og de største andele ses i Nyborg Kommune (10,4 %) og Langeland Kommune (10,1 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses der endvidere en relativt høj forekomst i Vejle Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I regionen som helhed er andelen af borgere, der sjældent eller aldrig har kontakt med venner, overordnet uændret i perioden 2010 til 2013. Der ses dog kommunale variationer fra en stigning på 2,4 procentpoint i Nyborg Kommune og 2,0 procentpoint i Vejle Kommune til et fald på 2,0 procentpoint i Vejen Kommune.

Figur 6.10 Forekomsten af borgere, der sjældent eller aldrig har kontakt med venner, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 6.7 Andel, der sjældent eller aldrig har kontakt med venner. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	8,7	9,1	0,4	(-1,6;2,4)
Billund	9,3	8,0	-1,3	(-3,3;0,7)
Esbjerg	7,1	7,3	0,2	(-1,6;2,1)
Fanø	7,4	5,7	-1,7	(-4,1;0,8)
Faaborg-Midtfyn	8,4	9,5	1,1	(-0,9;3,1)
Fredericia	8,3	8,5	0,2	(-1,8;2,2)
Haderslev	8,6	9,1	0,5	(-1,5;2,5)
Kerteminde	8,4	7,8	-0,6	(-2,5;1,3)
Kolding	8,3	8,1	-0,2	(-2,2;1,7)
Langeland	9,0	10,1	1,1	(-1,0;3,2)
Middelfart	8,0	8,5	0,4	(-1,5;2,3)
Nordfyns	7,7	8,8	1,1	(-0,8;3,0)
Nyborg	8,0	10,4	2,4	(0,4;4,4)
Odense	8,3	8,1	-0,2	(-1,6;1,2)
Svendborg	8,1	8,9	0,8	(-1,1;2,8)
Sønderborg	10,3	8,7	-1,6	(-3,7;0,5)
Tønder	9,7	7,9	-1,8	(-3,8;0,2)
Varde	6,3	6,7	0,4	(-1,3;2,2)
Vejen	9,6	7,7	-2,0	(-4,0;0,0)
Vejle	7,7	9,7	2,0	(0,0;4,0)
Ærø	6,8	7,3	0,5	(-1,4;2,4)
Aabenraa	9,0	7,8	-1,2	(-3,2;0,7)
Region Syddanmark	8,3	8,4	0,1	(-0,3;0,5)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 6.8 Ofte uønsket alene. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	6,0	1		35.669
	2013	6,0	1,00	(0,92;1,09)	35.635
Mænd	16-24 år	7,7	1,61	(1,19;2,17)	1.732
	25-34 år	6,7	1,39	(0,99;1,96)	1.284
	35-44 år	5,6	1,13	(0,83;1,55)	2.243
	45-54 år	4,9	1		3.183
	55-64 år	3,9	0,79	(0,57;1,07)	3.404
	65-74 år	3,5	0,70	(0,50;0,97)	3.238
	≥75 år	6,7	1,39	(1,01;1,92)	1.745
	Alle mænd	5,5			16.829
Kvinder	16-24 år	10,0	1,79	(1,39;2,32)	2.087
	25-34 år	7,6	1,32	(0,98;1,78)	1.494
	35-44 år	5,6	0,95	(0,72;1,27)	2.572
	45-54 år	5,8	1		3.551
	55-64 år	4,7	0,80	(0,61;1,05)	3.613
	65-74 år	4,0	0,67	(0,50;0,89)	3.339
	≥75 år	10,1	1,81	(1,40;2,35)	2.150
	Alle kvinder	6,6			18.806
Uddannelse	Under uddannelse	8,5			2.700
	Grundskole	8,8	2,69	(2,08;3,47)	3.873
	Kort uddannelse	5,0	1,28	(1,04;1,58)	13.903
	Kort videregående uddannelse	4,1	0,97	(0,70;1,35)	2.457
	Mellemlang videregående uddannelse	4,0	1		6.677
	Lang videregående uddannelse	4,0	0,91	(0,63;1,31)	1.901
	Anden uddannelse	8,9	2,54	(1,86;3,47)	1.408
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	3,4	1		16.534
	Arbejdsløse	9,2	2,82	(2,03;3,93)	1.316
	Førtidspensionister	15,4	6,56	(5,25;8,19)	1.616
	Andre uden for arbejdsmarkedet	19,4	6,94	(5,48;8,80)	1.068
	Efterlønsmodtagere	3,0			1.430
	Alderspensionister	5,8			10.472
Samlivsstatus	Samboende	2,7	1		24.659
	Enlige	11,7	5,11	(4,44;5,86)	10.976
Etnisk baggrund	Dansk	5,5	1		33.686
	Anden vestlig	9,7	1,80	(1,38;2,35)	1.024
	Ikke-vestlig	13,5	2,55	(2,01;3,22)	925

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 6,0 % af borgerne i Region Syddanmark angiver, at de ofte er alene, selvom de har mest lyst til at være sammen med andre. Andelen er lidt større blandt kvinder (6,6 %) end blandt mænd (5,5 %). For både mænd og kvinder ses de største andele i aldersgrupperne 16-24 år og 75 år eller derover.

Uddannelse: Forekomsten af borgere, der ofte er uønsket alene, er højere blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau (8,8 %) og blandt borgere med kort uddannelse (5,0 %) sammenlignet med borgere med en mellemlang videregående uddannelse (4,0 %).

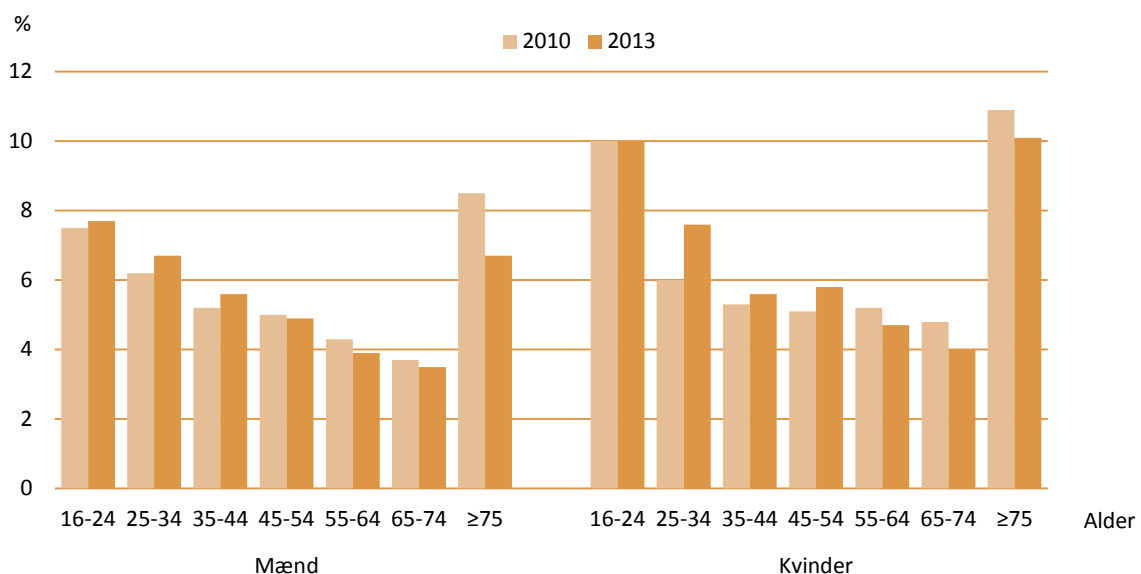
Erhvervsmæssig stilling: Andelen, der ofte er uønsket alene, er større blandt andre uden for arbejdsmarkedet (19,4 %), førtidspensionister (15,4 %) og arbejdsløse (9,2 %) end blandt beskæftigede (3,4 %).

Samlivsstatus: Andelen, der ofte er uønsket alene, er markant større blandt enlige (11,7 %) sammenlignet med samboende (2,7 %).

Etnisk baggrund: Andelen, der ofte er uønsket alene, er større blandt borgere med anden vestlig (9,7 %) og ikke-vestlig baggrund (13,5 %) sammenlignet med borgere med dansk baggrund (5,5 %).

Udvikling: Andelen af borgere, der ofte er uønsket alene, er overordnet set uændret fra 2010 til 2013. Dog er andelen faldet lidt i aldersgruppen 75 år eller derover både blandt mænd og kvinder. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 6.11 Andel, der ofte er uønsket alene, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 6.9 Ofte uønsket alene. Kommuneopgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	5,9	2.000	1,00	(0,77;1,30)	0,99	(0,76;1,29)
Billund	6,1	1.300	1,02	(0,78;1,33)	0,98	(0,75;1,28)
Esbjerg	7,0	6.600	1,11	(0,87;1,42)	1,12	(0,88;1,44)
Fanø	3,6	100	0,67	(0,43;1,03)	0,75	(0,48;1,16)
Faaborg-Midtfyn	6,2	2.600	1,10	(0,86;1,40)	1,10	(0,86;1,40)
Fredericia	6,8	2.800	1,18	(0,93;1,49)	1,17	(0,92;1,48)
Haderslev	5,8	2.700	0,97	(0,75;1,26)	0,94	(0,73;1,22)
Kerteminde	5,0	1.000	0,78	(0,59;1,05)	0,78	(0,58;1,04)
Kolding	6,4	4.600	1,19	(0,93;1,52)	1,21	(0,94;1,54)
Langeland	6,3	700	1,29	(1,02;1,62)	1,24	(0,98;1,57)
Middelfart	5,2	1.600	1,01	(0,78;1,29)	1,01	(0,79;1,30)
Nordfyns	5,3	1.300	0,91	(0,69;1,20)	0,89	(0,68;1,17)
Nyborg	6,0	1.500	1,08	(0,85;1,37)	1,06	(0,83;1,35)
Odense	6,5	10.400	1,09	(0,91;1,29)	1,13	(0,95;1,34)
Svendborg	6,2	2.900	1,11	(0,87;1,42)	1,15	(0,90;1,48)
Sønderborg	6,9	4.300	1,24	(0,98;1,57)	1,24	(0,98;1,58)
Tønder	5,7	1.800	0,95	(0,73;1,24)	0,92	(0,70;1,20)
Varde	4,3	1.700	0,77	(0,58;1,03)	0,76	(0,57;1,01)
Vejen	4,8	1.600	0,85	(0,65;1,12)	0,83	(0,63;1,09)
Vejle	4,7	4.000	0,77	(0,58;1,03)	0,79	(0,59;1,06)
Ærø	5,6	300	1,06	(0,82;1,37)	1,07	(0,82;1,38)
Aabenraa	6,7	3.200	1,15	(0,90;1,47)	1,16	(0,91;1,48)
Region Syddanmark	6,0	58.900	1		1	

¹Justeret for køn og alder

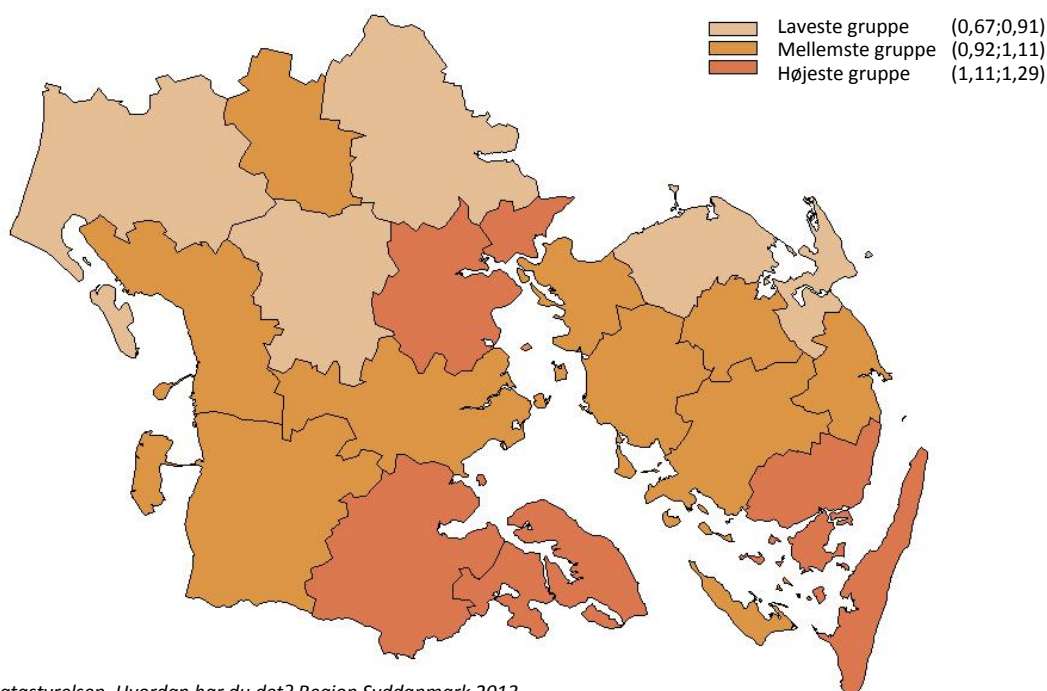
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Forskellene mellem kommunerne i forhold til andelen af borgere, der ofte er uønsket alene, er generelt små. De mindste andele ses i Fanø Kommune (3,6 %) og Varde Kommune (4,3 %), og de største andele ses i Esbjerg Kommune (7,0 %), Sønderborg Kommune (6,9 %) og Fredericia Kommune (6,8 %). Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses endvidere en lav forekomst i Vejle Kommune og en høj forekomst i Langeland Kommune og Kolding Kommune. Der ses en tendens til, at forskellen mindskes mellem kommuner med en stor andel borgere med en kort uddannelse (fx Langeland) og kommuner med en stor andel borgere med en lang uddannelse (fx Fanø), når der tages højde for kommunale uddannelsesforskelle.

Udvikling: I perioden 2010 til 2013 er andelen af borgere, der ofte er uønsket alene, uændret i regionen som helhed. Der ses heller ingen markante ændringer i andelen i de specifikke kommuner. Ændringerne varierer fra et fald på 1,5 procentpoint i Vejle Kommune til en stigning på 1,4 i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Figur 6.12 Forekomsten af borgere, der ofte er uønsket alene, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 6.10 Andel, der ofte er uønsket alene. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	5,3	5,9	0,6	(-1,0;2,2)
Billund	5,6	6,1	0,5	(-1,2;2,1)
Esbjerg	6,5	7,0	0,5	(-1,2;2,3)
Fanø	4,7	3,6	-1,1	(-3,1;0,8)
Faaborg-Midtfyn	4,8	6,2	1,4	(-0,2;2,9)
Fredericia	5,9	6,8	0,9	(-0,8;2,6)
Haderslev	6,2	5,8	-0,3	(-2,0;1,3)
Kerteminde	4,8	5,0	0,2	(-1,3;1,7)
Kolding	5,1	6,4	1,3	(-0,3;3,0)
Langeland	7,2	6,3	-0,9	(-2,6;0,9)
Middelfart	5,7	5,2	-0,5	(-2,0;1,1)
Nordfyns	6,0	5,3	-0,6	(-2,2;1,0)
Nyborg	5,8	6,0	0,2	(-1,4;1,8)
Odense	7,2	6,5	-0,7	(-1,9;0,6)
Svendborg	6,8	6,2	-0,7	(-2,4;1,0)
Sønderborg	6,7	6,9	0,2	(-1,5;2,0)
Tønder	6,0	5,7	-0,3	(-2,0;1,3)
Varde	4,4	4,3	-0,1	(-1,5;1,3)
Vejen	6,3	4,8	-1,5	(-3,1;0,1)
Vejle	4,8	4,7	-0,1	(-1,6;1,4)
Ærø	5,2	5,6	0,4	(-1,3;2,0)
Aabenraa	6,7	6,7	0,0	(-1,7;1,8)
Region Syddanmark	6,0	6,0	0,0	(-0,3;0,4)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 6.11 Aldrig eller næsten aldrig nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner
År	2010	4,9	1		35.645
	2013	4,6	0,93	(0,85;1,01)	35.647
Mænd	16-24 år	5,4	0,94	(0,69;1,27)	1.730
	25-34 år	5,0	0,86	(0,60;1,23)	1.285
	35-44 år	5,7	0,97	(0,73;1,30)	2.242
	45-54 år	5,8	1		3.180
	55-64 år	5,8	1,01	(0,78;1,30)	3.398
	65-74 år	6,5	1,13	(0,87;1,46)	3.229
	≥75 år	8,8	1,56	(1,19;2,04)	1.741
	Alle mænd	6,0			16.805
Kvinder	16-24 år	3,2	0,95	(0,65;1,38)	2.095
	25-34 år	1,9	0,56	(0,34;0,90)	1.495
	35-44 år	2,1	0,61	(0,40;0,92)	2.575
	45-54 år	3,4	1		3.550
	55-64 år	3,4	0,99	(0,71;1,39)	3.618
	65-74 år	4,1	1,23	(0,90;1,68)	3.346
	≥75 år	4,9	1,47	(1,06;2,05)	2.163
	Alle kvinder	3,2			18.842
Uddannelse	Under uddannelse	4,9			2.707
	Grundskole	7,5	2,65	(2,02;3,48)	3.872
	Kort uddannelse	3,9	1,31	(1,04;1,64)	13.898
	Kort videregående uddannelse	3,3	1,09	(0,78;1,51)	2.455
	Mellemlang videregående uddannelse	2,8	1		6.682
	Lang videregående uddannelse	2,6	0,87	(0,58;1,32)	1.898
	Anden uddannelse	7,7	2,52	(1,77;3,58)	1.406
Erhvervs-mæssig stilling	Beskæftigede	3,4	1		16.535
	Arbejdsløse	5,3	1,51	(1,02;2,23)	1.315
	Førtidspensionister	8,6	2,99	(2,33;3,84)	1.613
	Andre uden for arbejdsmarkedet	7,1	2,29	(1,66;3,15)	1.069
	Efterlønsmodtagere	4,4			1.430
	Alderspensionister	5,8			10.479
Samlivsstatus	Samboende	3,5	1		24.645
	Enlige	6,4	2,14	(1,85;2,47)	11.002
Etnisk baggrund	Dansk	4,2	1		33.693
	Anden vestlig	7,5	2,01	(1,51;2,67)	1.027
	Ikke-vestlig	9,5	2,80	(2,13;3,69)	927

¹Justeret for køn og alder

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Køn og alder: I alt 4,6 % af borgerne i Region Syddanmark angiver, at de aldrig eller næsten aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte. Der er en større andel blandt mænd (6,0 %) end blandt kvinder (3,2 %). Både blandt mænd og kvinder ses den største andel i aldersgruppen 75 år eller derover.

Uddannelse: Der ses en tendens til, at andelen, der aldrig eller næsten aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte, falder med stigende uddannelsesniveau. Således falder andelen fra 7,5 % blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau til 2,6 % blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

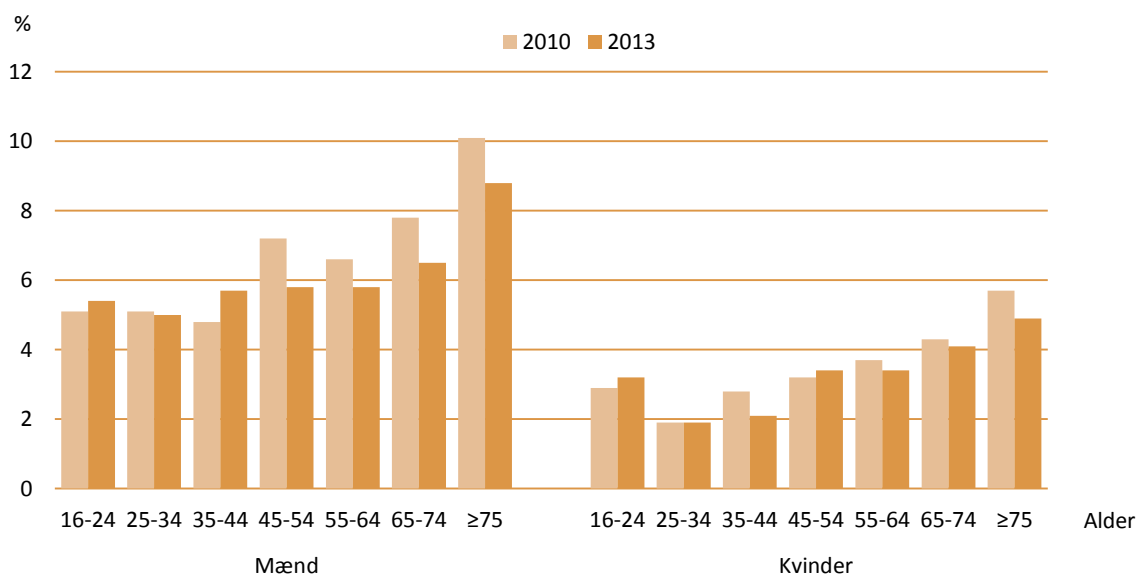
Erhvervsmæssig stilling: Forekomsten af borgere, der aldrig eller næsten aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte, er højere blandt arbejdsløse (5,3 %), førtidspensionister (8,6 %) og andre uden for arbejdsmarkedet (7,1 %) end blandt beskæftigede (3,4 %).

Samlivsstatus: Andelen, der aldrig eller næsten aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte, er større blandt enlige (6,4 %) end blandt samboende (3,5 %).

Etnisk baggrund: Andelen, der aldrig eller næsten aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte, er større blandt borgere med anden vestlig (7,5 %) og ikke-vestlig baggrund (9,5 %) sammenlignet med borgere med dansk baggrund (4,2 %).

Udvikling: Forekomsten af borgere, der aldrig eller næsten aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte, er overordnet set uændret i perioden 2010 til 2013. Det ses, at fra 2010 til 2013 er forekomsten faldet blandt mænd i alderen 45 år og derover. Udviklingen fra 2010 til 2013 inden for henholdsvis uddannelsesgrupper og grupper med forskellig etnisk baggrund viser ikke et systematisk mønster (data ikke vist).

Figur 6.13 Andel, der aldrig eller næsten aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. 2010-2013. Procent

Tabel 6.12 Aldrig eller næsten aldrig nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte. Kommune-opgørelse

Kommune	Procent	Estimeret antal borgere	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	OR ²	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	4,7	1.600	0,99	(0,75;1,30)	0,98	(0,74;1,30)
Billund	5,0	1.000	1,13	(0,86;1,48)	1,09	(0,83;1,43)
Esbjerg	4,6	4.300	1,01	(0,76;1,35)	1,02	(0,77;1,36)
Fanø	3,5	100	0,67	(0,43;1,03)	0,74	(0,48;1,14)
Faaborg-Midtfyn	4,8	2.000	1,07	(0,84;1,37)	1,07	(0,84;1,38)
Fredericia	5,1	2.100	1,13	(0,86;1,48)	1,11	(0,85;1,46)
Haderslev	4,4	2.000	0,93	(0,70;1,23)	0,89	(0,67;1,18)
Kerteminde	4,7	900	1,00	(0,77;1,30)	1,00	(0,77;1,31)
Kolding	4,7	3.300	1,04	(0,78;1,38)	1,05	(0,79;1,39)
Langeland	5,4	600	1,06	(0,82;1,37)	1,02	(0,79;1,32)
Middelfart	3,2	1.000	0,72	(0,53;0,99)	0,73	(0,54;1,00)
Nordfyns	5,0	1.200	1,15	(0,88;1,49)	1,11	(0,85;1,45)
Nyborg	4,8	1.200	1,18	(0,92;1,50)	1,15	(0,90;1,48)
Odense	4,0	6.300	0,85	(0,69;1,05)	0,88	(0,71;1,09)
Svendborg	3,8	1.800	0,88	(0,65;1,19)	0,91	(0,67;1,23)
Sønderborg	5,4	3.300	1,09	(0,83;1,44)	1,11	(0,85;1,47)
Tønder	5,0	1.600	1,04	(0,79;1,37)	1,01	(0,76;1,34)
Varde	4,9	2.000	1,09	(0,84;1,42)	1,07	(0,82;1,40)
Vejen	4,9	1.700	1,12	(0,86;1,45)	1,08	(0,84;1,40)
Vejle	4,5	3.900	1,01	(0,76;1,33)	1,03	(0,78;1,36)
Ærø	4,8	300	0,94	(0,70;1,24)	0,94	(0,71;1,25)
Aabenraa	5,3	2.500	1,14	(0,87;1,48)	1,15	(0,88;1,49)
Region Syddanmark	4,6	44.800	1		1	

¹Justeret for køn og alder

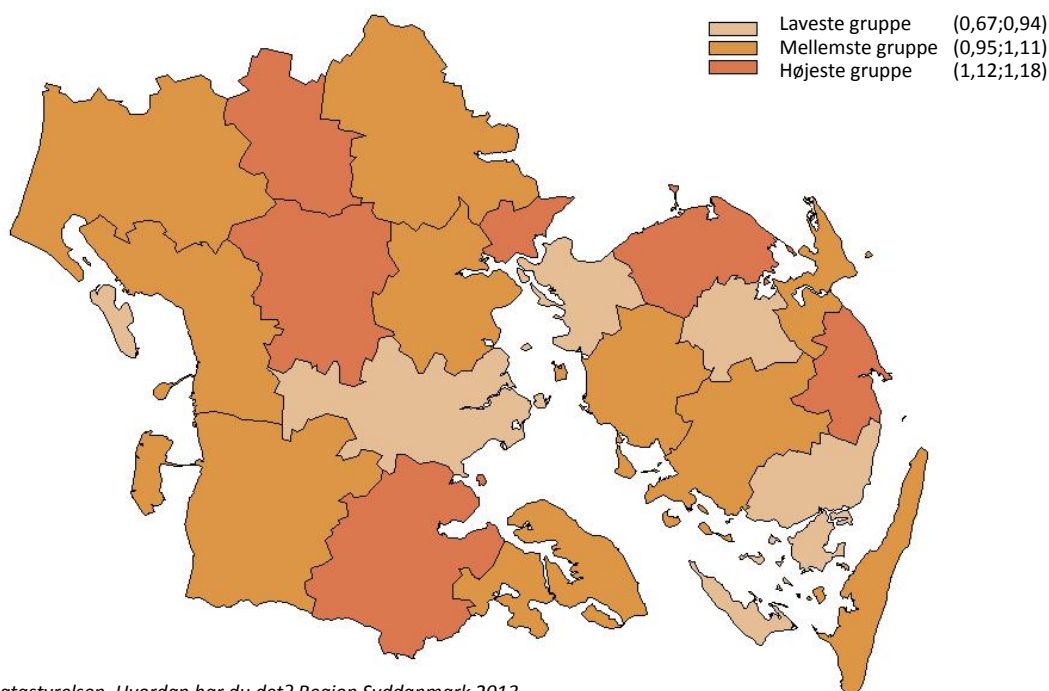
²Justeret for køn, alder og uddannelse

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Status: Der ses generelt kun små kommunale forskelle i andelen af borgere, der aldrig eller næsten aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte. Andelen varierer fra 3,2 % i Middelfart Kommune og 3,5 % i Fanø Kommune til 5,4 % i henholdsvis Langeland Kommune og Sønderborg Kommune. Når der tages højde for kommunale køns- og aldersforskelle, ses de højeste forekomster i Nyborg Kommune, Nordfyns Kommune og Aabenraa Kommune. Når der yderligere tages højde for kommunale uddannelsesforskelle, ses stort set det samme mønster.

Udvikling: I regionen som helhed er der i perioden 2010 til 2013 ikke sket væsentlige ændringer i andelen af borgere, der aldrig eller næsten aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte. Der er dog variation på tværs af kommunerne. Den største stigning ses i Kerteminde Kommune (1,4 procentpoint). Det skal dog bemærkes, at andelen var relativt lille i Kerteminde Kommune i 2010. De største fald ses i Fanø Kommune (2,1 procentpoint), Haderslev Kommune (1,8 procentpoint) og Middelfart Kommune (1,5 procentpoint).

Figur 6.14 Forekomsten af borgere, der aldrig eller næsten aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte, i kommunerne i Region Syddanmark. Køns- og aldersjusteret OR

© Geodatastyrelsen. Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 6.13 Andel, der aldrig eller næsten aldrig har nogen at tale med, hvis de har problemer eller brug for støtte. 2010-2013. Procent, ændring i procentpoint og 95 % sikkerhedsgrænser

Kommune	Procent i 2010	Procent i 2013	Ændring i procentpoint fra 2010 til 2013	95 % sikkerhedsgrænser
Assens	4,5	4,7	0,2	(-1,2;1,7)
Billund	4,7	5,0	0,2	(-1,3;1,7)
Esbjerg	4,1	4,6	0,5	(-1,0;1,9)
Fanø	5,6	3,5	-2,1	(-4,1;-0,0)
Faaborg-Midtfyn	4,0	4,8	0,8	(-0,6;2,2)
Fredericia	4,7	5,1	0,4	(-1,1;1,9)
Haderslev	6,2	4,4	-1,8	(-3,3;-0,2)
Kerteminde	3,3	4,7	1,4	(0,1;2,8)
Kolding	5,6	4,7	-0,9	(-2,5;0,6)
Langeland	6,0	5,4	-0,6	(-2,2;1,0)
Middelfart	4,6	3,2	-1,5	(-2,8;-0,2)
Nordfyns	4,1	5,0	0,9	(-0,6;2,4)
Nyborg	4,4	4,8	0,4	(-1,0;1,9)
Odense	5,3	4,0	-1,3	(-2,4;-0,3)
Svendborg	4,3	3,8	-0,5	(-1,9;0,8)
Sønderborg	5,6	5,4	-0,2	(-1,8;1,4)
Tønder	6,0	5,0	-1,0	(-2,6;0,6)
Varde	3,8	4,9	1,1	(-0,3;2,5)
Vejen	4,9	4,9	0,0	(-1,5;1,5)
Vejle	4,5	4,5	0,0	(-1,4;1,5)
Ærø	5,6	4,8	-0,8	(-2,4;0,8)
Aabenraa	5,2	5,3	0,1	(-1,4;1,7)
Region Syddanmark	4,9	4,6	-0,3	(-0,6;0,0)

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

7 Psykisk arbejdsmiljø

7 Psykisk arbejdsmiljø

Psykisk arbejdsmiljø omhandler en række faktorer på arbejdspladsen, herunder hvordan arbejdet er organiseret, og hvilken indflydelse, hvilke udviklingsmuligheder og hvilke krav man har i sit arbejde. Psykisk arbejdsmiljø handler også om forholdet til kollegerne (1). Det psykiske arbejdsmiljø spiller en betydelig rolle for helbred og trivsel. Et belastende psykisk arbejdsmiljø øger risikoen for bl.a. hjerte-kar-sygdomme, stress og sygefravær (1,2). Hvert år kan ca. 1.400 dødsfald relateres til psykisk arbejdsbelastning, hvilket svarer til ca. 2,5 % af alle dødsfald i aldersgruppen 25-64 år. Herudover kan 30.000 hospitalsindlæggelser hvert år tilskrives psykisk arbejdsmiljø (2).

Undersøgelsens spørgsmål vedrørende det psykiske arbejdsmiljø er bygget op omkring Karaseks teoretiske krav-kontrol model (3). Kravdimensionen

belyses ved spørgsmålet om, hvor ofte det sker, at man ikke når alle sine arbejdsopgaver. Kontroldimensionen belyses ved spørgsmålet om, hvor ofte man har indflydelse på, hvad man laver på sit arbejde.

Tabel 7.1 viser sammenhængen mellem psykisk arbejdsmiljø og hvorvidt, man er offentligt eller privat ansat. Af tabellen fremgår det, at andelen, der har svært ved at nå alle arbejdsopgaver (når altid eller ofte ikke alle arbejdsopgaver) er lidt større blandt offentligt ansatte (17,1 %) end blandt privatansatte (14,1 %). Endvidere viser tabellen, at der ikke er nævneværdig forskel på offentligt ansatte (25,5 %) og privatansatte (26,7 %), når det drejer sig om andelen, der sommetider, sjældent eller aldrig (næsten aldrig) har indflydelse på deres arbejdsopgaver.

Tabel 7.1 Indikatorer for psykisk arbejdsmiljø, i forhold til hvorvidt man er offentligt eller privat ansat, blandt erhvervsaktive i aldersgruppen 16-64 år. Procent

	Altid	Ofte	Sommetider	Sjældent	Aldrig, næsten aldrig	I alt	Antal svarpersoner
Hvor ofte sker det, at du ikke når alle dine arbejdsopgaver?							
- Offentligt ansat	3,1	14,0	30,1	32,9	19,9	100,0	6.064
- Privat ansat	2,8	11,3	26,3	35,0	24,5	100,0	10.168
Hvor ofte har du indflydelse på, hvad du laver på dit arbejde?							
- Offentligt ansat	21,4	53,1	17,8	5,8	1,9	100,0	6.066
- Privat ansat	31,9	41,4	16,8	7,1	2,8	100,0	10.172

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 7.2 og tabel 7.3 viser sammenhængen mellem forskellige indikatorer for henholdsvis helbredsrelateret livskvalitet og sundhedsadfærd og indikatorer for psykisk arbejdsmiljø blandt erhvervsaktive i aldersgruppen 16-64 år. Begge tabeller viser, at borgere, der er udsat for psykiske arbejdsmiljøbelastninger har dårligere helbredsrelateret livskvalitet end borgere, der ikke er udsat for psykiske arbejdsmiljøbelastninger. Eksempelvis stiger andelen med særdeles god eller god livskvalitet fra 79,9 % blandt borgere, der altid har svært

ved at nå alle arbejdsopgaver, til 90,6 % blandt borgere, der aldrig eller næsten aldrig har svært ved at nå alle arbejdsopgaver (tabel 7.2).

Sammenhængen mellem sundhedsadfærd og psykisk arbejdsmiljø er mindre entydig. I tabel 7.3 ses dog en overordnet tendens til, at andelen, der overskrider højrisikogrænsen for alkoholindtagelse; andelen med stillesiddende fritidsaktivitet; og andelen med usundt kostmønster, er større blandt borgere, der sjældent eller aldrig har indflydelse på

deres arbejdsopgaver, end blandt borgere, der altid eller ofte har indflydelse på deres arbejdsopgaver. Eksempelvis stiger andelen med stillesiddende fritidsaktivitet fra 12,5 % blandt borgere, der altid har indflydelse på deres arbejdsopgaver,

til 24,4 % blandt borgere, der aldrig eller næsten aldrig har indflydelse på deres arbejdsopgaver. I de følgende opslagstabeller gives en mere detaljeret beskrivelse af andelen, der altid eller ofte har svært ved at nå alle arbejdsopgaver, og andelen der har ringe indflydelse på deres arbejdsopgaver.

Tabel 7.2 Sammenhæng mellem forskellige indikatorer for henholdsvis helbredsrelateret livskvalitet og sundhedsadfærd og hvor ofte det sker, at man ikke når alle arbejdsopgaver. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Procent

	Altid	Ofte	Sommetider	Sjældent	Aldrig, næsten aldrig
Særlig god eller god livskvalitet	79,9	84,6	85,9	89,1	90,6
Føler sig for det meste frisk nok til at gennemføre det, man har lyst til	71,6	76,2	78,4	81,9	85,3
Ryger dagligt	15,9	15,2	15,3	18,5	20,0
Overskrider højrisikogrænsen i forbindelse med alkoholindtagelse	7,2	4,6	5,2	6,5	6,8
Stillesiddende fritidsaktivitet	14,6	13,7	12,2	10,6	13,4
Usundt kostmønster	14,2	11,5	14,2	16,3	19,5
Svær overvægt	20,1	14,4	15,1	14,2	16,0

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Tabel 7.3 Sammenhæng mellem forskellige indikatorer for henholdsvis helbredsrelateret livskvalitet og sundhedsadfærd og hvor ofte man har indflydelse på, hvad man laver på sit arbejde. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Procent

	Altid	Ofte	Sommetider	Sjældent	Aldrig, næsten aldrig
Særlig god eller god livskvalitet	90,6	89,6	83,5	79,6	71,4
Føler sig for det meste frisk nok til at gennemføre det, man har lyst til	85,6	82,8	73,0	70,6	66,9
Ryger dagligt	18,6	16,5	17,4	19,4	19,1
Overskrider højrisikogrænsen i forbindelse med alkoholindtagelse	6,6	5,4	6,0	7,3	5,5
Stillesiddende fritidsaktivitet	12,5	10,3	14,0	14,8	24,4
Usundt kostmønster	16,6	13,5	17,0	21,9	24,5
Svær overvægt	15,8	14,1	15,1	15,6	19,9

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

Referencer

1. Kjølner M, Juel K, Kamper-Jørgensen F, red. Folkesundhedsrapporten Danmark 2007. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet, 2007.
2. Juel K, Sørensen J, Brønnum-Hansen H. Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark. København: Statens Institut for Folkesundhed, 2006.
3. Karasek R. Job demands, job decision latitude, and mental strain: Implications for job redesign. Admin Sci Quart. 1979; 24: 285-308.

Tabel 7.4 Når altid eller ofte ikke alle arbejdsopgaver. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner ²
År	2010				
	2013	15,2			16.302
Mænd	16-24 år	5,6	0,34	(0,20;0,59)	316
	25-34 år	11,8	0,77	(0,60;0,99)	995
	35-44 år	17,5	1,22	(1,02;1,47)	1.960
	45-54 år	14,8	1		2.659
	55-64 år	11,8	0,78	(0,64;0,94)	2.048
	Alle mænd	13,9			7.978
Kvinder	16-24 år	4,1	0,20	(0,11;0,38)	353
	25-34 år	18,2	1,05	(0,85;1,29)	1.075
	35-44 år	17,9	1,03	(0,87;1,22)	2.122
	45-54 år	17,5	1		2.894
	55-64 år	14,7	0,81	(0,67;0,98)	1.880
	Alle kvinder	16,6			8.324
Uddannelse	Grundskole	6,8	0,30	(0,22;0,43)	722
	Kort uddannelse	12,1	0,60	(0,53;0,68)	7.661
	Kort videregående uddannelse	17,1	0,86	(0,71;1,03)	1.515
	Mellemlang videregående uddannelse	19,7	1		4.075
	Lang videregående uddannelse	22,4	1,21	(1,01;1,44)	1.333
	Anden uddannelse	12,3	0,61	(0,43;0,87)	506
Etnisk baggrund	Dansk	15,5	1		15.441
	Anden vestlig	11,3	0,70	(0,51;0,97)	485
	Ikke-vestlig	12,0	0,74	(0,52;1,05)	376

¹Justeret for køn og alder

²Forekomsten af denne indikator er kun baseret på erhvervsaktive i aldersgruppen 16-64 år og er dermed mere usikker end forekomster baseret på alle svarpersoner

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

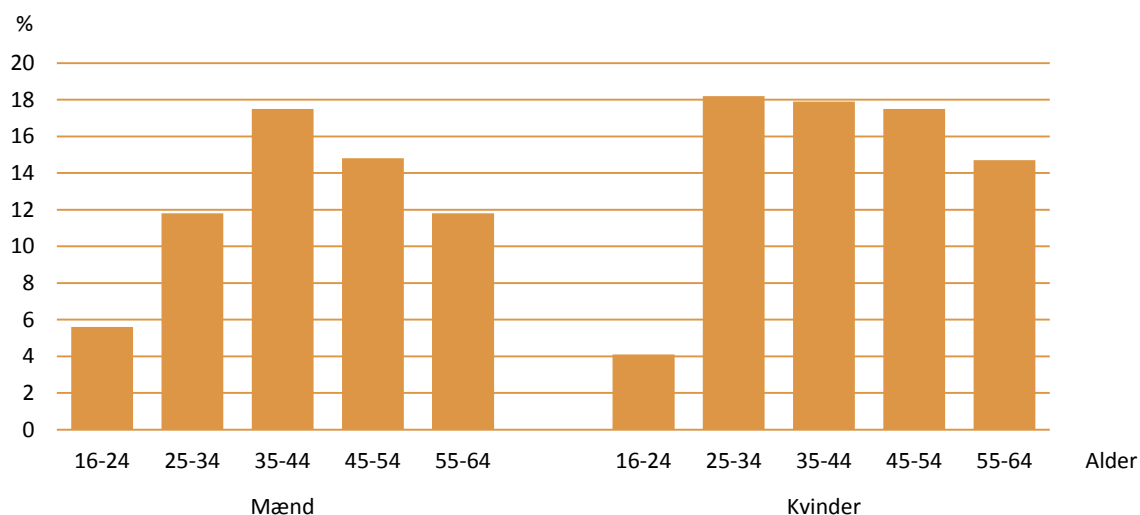
Køn og alder: I alt 15,2 % af de erhvervsaktive borgere i aldersgruppen 16-64 år i Region Syddanmark angiver, at de altid eller ofte har svært ved at nå deres arbejdsopgaver (når altid eller ofte ikke alle deres arbejdsopgaver). Andelen er større blandt kvinder (16,6 %) end blandt mænd (13,9 %). Både blandt mænd og kvinder er andelen mindst i aldersgruppen 16-24 år.

Uddannelse: Der ses en klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og det at have svært ved at nå alle arbejdsopgaver. Således stiger andelen, der har svært ved at nå alle arbejdsopgaver, fra 6,8 % blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau til 22,4 % blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

Etnisk baggrund: Andelen, der har svært ved at nå alle arbejdsopgaver, er mindre blandt borgere med anden vestlig baggrund (11,3 %) sammenlignet med borgere med dansk baggrund (15,5 %). Blandt borgere med ikke-vestlig baggrund er andelen 12,0 %.

Udvikling: Spørgsmålet om, hvor ofte det sker, at man ikke når alle sine arbejdsopgaver, er ikke belyst i 2010.

Figur 7.1 Andel, der altid eller ofte ikke når alle deres arbejdsopgaver, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Procent

Tabel 7.5 Har sommetider, sjældent eller aldrig (næsten aldrig) indflydelse på arbejdsopgaver. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Regionsopgørelse

		Procent	OR ¹	95 % sikkerhedsgrænser	Antal svarpersoner ²
År	2010				
	2013	26,3			16.321
Mænd	16-24 år	41,0	2,31	(1,75;3,04)	316
	25-34 år	34,0	1,71	(1,43;2,06)	993
	35-44 år	22,0	0,94	(0,79;1,11)	1.959
	45-54 år	23,1	1		2.665
	55-64 år	19,6	0,81	(0,69;0,96)	2.054
	Alle mænd	25,1			7.987
Kvinder	16-24 år	50,0	3,00	(2,27;3,97)	355
	25-34 år	32,8	1,47	(1,23;1,75)	1.073
	35-44 år	26,9	1,10	(0,95;1,29)	2.121
	45-54 år	25,0	1		2.898
	55-64 år	20,4	0,77	(0,65;0,91)	1.887
	Alle kvinder	27,5			8.334
Uddannelse	Grundskole	31,1	1,95	(1,56;2,43)	726
	Kort uddannelse	29,7	1,59	(1,42;1,78)	7.678
	Kort videregående uddannelse	23,0	1,21	(1,02;1,45)	1.512
	Mellemlang videregående uddannelse	21,2	1		4.076
	Lang videregående uddannelse	17,7	0,77	(0,63;0,94)	1.333
	Anden uddannelse	29,3	1,52	(1,16;1,98)	506
Etnisk baggrund	Dansk	24,9	1		15.456
	Anden vestlig	43,0	2,16	(1,74;2,68)	489
	Ikke-vestlig	39,6	1,81	(1,42;2,32)	376

¹Justeret for køn og alder

²Forekomsten af denne indikator er kun baseret på erhvervsaktive i aldersgruppen 16-64 år og er dermed mere usikker end forekomster baseret på alle svarpersoner

Hvordan har du det? Region Syddanmark 2013

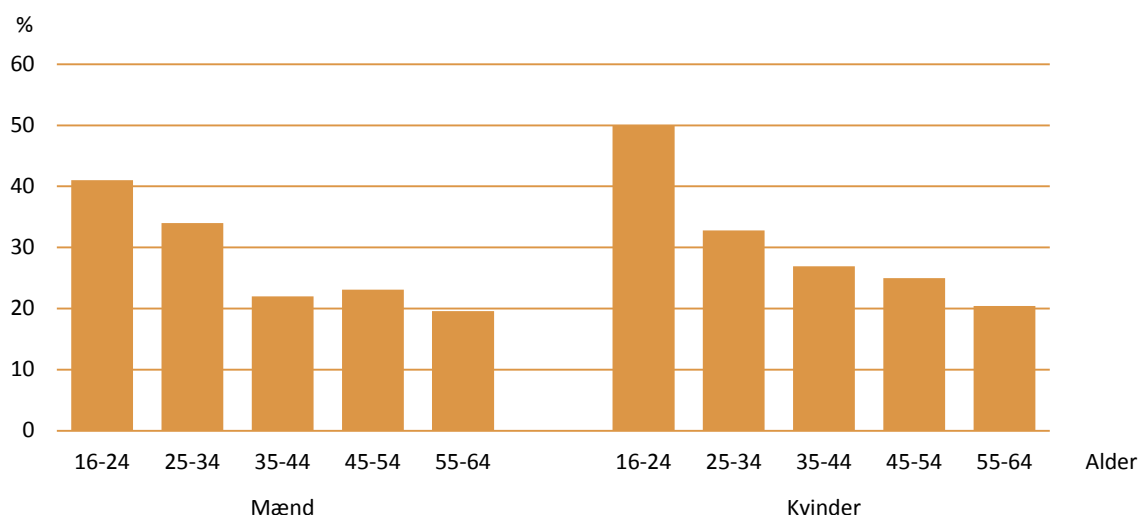
Køn og alder: I alt 26,3 % af erhvervsaktive borgere i aldersgruppen 16-64 år i Region Syddanmark har ringe (sometider, sjældent, næsten aldrig eller aldrig) indflydelse på, hvad de laver på deres arbejde. Andelen er lidt større blandt kvinder (27,5 %) end blandt mænd (25,1 %). Denne kønsfordeling ses især i aldersgruppen 16-24 år, hvor andelen udgør 50,0 % for kvinder og 41,0 % for mænd.

Uddannelse: Der er klar sammenhæng mellem højeste fuldførte uddannelsesniveau og forekomsten af borgere, der har ringe indflydelse på deres arbejdsopgaver. Således falder forekomsten fra 31,1 % blandt borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelsesniveau til 17,7 % blandt borgere med en lang videregående uddannelse.

Etnisk baggrund: Der er en markant større forekomst af borgere, der har ringe indflydelse på deres arbejdsopgaver, blandt borgere med anden vestlig (43,0 %) og ikke-vestlig baggrund (39,6 %) sammenlignet med borgere med dansk baggrund (24,9 %).

Udvikling: Spørgsmålet om, hvor ofte man har indflydelse på sine arbejdsopgaver, er ikke belyst i 2010.

Figur 7.2 Andel, der kun sommetider, sjældent eller aldrig har indflydelse på deres arbejdsopgaver, blandt mænd og kvinder i forskellige aldersgrupper. Erhvervsaktive i alderen 16-64 år. Procent

Bilag

Bilag A. Klassifikation af udvalgte variable

Klassifikation af uddannelse

Den anvendte klassifikation af uddannelse er en tilnærmelse til DUN-klassifikationen (Dansk Uddannelses Nomenklatur) (1). I nærværende undersøgelse anvendes en opdeling i syv uddannelsesgrupper: Grundskole, kort uddannelse, kort videregående uddannelse, mellemlang videregående uddannelse og lang videregående uddannelse, en gruppe under uddannelse samt en gruppe med anden uddannelse (fx udenlandsk skolegang). Figur A.1 viser, hvorledes skoleuddannelse og erhvervsuddannelse kombineres til de syv uddannelsesgrupper. Inddelingen er baseret på svarpersonens oplysninger ud fra spørgsmålene 'Hvilken

skoleuddannelse har du?' og 'Har du fuldført en uddannelse ud over en skole- eller ungdomsuddannelse?'. Der er dog enkelte undtagelser. Børn, der enten har svaret, at de ikke har fuldført en uddannelse ud over en skole- eller ungdomsuddannelse, eller at de har fuldført ét eller flere kortere kurser (fx specialarbejderkurser eller arbejdsmarkedskurser), og som derudover har svaret, at de er uddannelsessøgende i spørgsmålet 'Er du under uddannelse?', er klassificeret som at være under uddannelse.

Figur A.1 Klassifikation af uddannelse på baggrund af skoleuddannelse og erhvervsuddannelse

Skoleuddannelse Erhvervsuddannelse	Går i skole	7 eller færre års skolegang	8-9 års skolegang	10-11 års skolegang	Studerer- HF- eksamen (inkl. HHX, HTX)	Andet (herunder udenlandsk skole)	Uoplyst
Ingen erhvervsuddannelse							
Ét eller flere kortere kurser (specialarbejderkurser, arbejdsmarkedskurser m.v.)							
Erhvervsfaglig uddannelse/faglært (fx kontor- eller butiksassistent, frisør, murer)							
Kort videregående uddannelse, 2-3 år							
Mellemlang videregående uddannelse, 3-4 år							
Lang videregående uddannelse, mere end 4 år							
Anden uddannelse							
Uoplyst							

	Kan ikke placeres		Kort videregående uddannelse
	Under uddannelse		Mellemlang videregående uddannelse
	Grundskole		Lang videregående uddannelse
	Kort uddannelse		Anden uddannelse

Klassifikation af erhvervsmæssig stilling

For at mindske antallet af spørgsmål i spørgeskemaet, er inddelingen i nærværende rapport baseret på en kombination af svarpersonernes selvrapporterede oplysninger om erhvervsmæssig stilling og registerbaserede oplysninger fra Arbejdsmarkedsstyrelsens DREAM-register over sociale ydelser i Danmark i 2012. Dette er forskelligt fra 2010, hvor inddelingen udelukkende blev baseret på svarpersonernes oplysninger om erhvervsmæssig stilling.

Fra spørgeskemaet i 2013 anvendes spørgsmålene 'Er du i arbejde?' og 'Er du under uddannelse'. Begge spørgsmål har svarmulighederne 'Ja' og 'Nej'. Fra DREAM anvendes oplysninger om udbetaling af førtidspension, efterløn, kontanthjælp, revalidering og sygedagpenge i løbet af 2012. Oplysningerne er ikke gensidigt udelukkende, da en person godt kan få udbetalt fx sygedagpenge en del af året og førtidspension en anden del af året. Der er derfor anvendt følgende hierarki til definitionen af erhvervsmæssig stilling:

1. Borgere, der er 65 år eller derover pr. 1. januar 2013, er defineret som alderspensionister.
2. Borgere i aldersgruppen 16-64 år, der ifølge DREAM har modtaget førtidspension i mindst én uge i 2012, er defineret som førtidspensionister.
3. Borgere i aldersgruppen 60-64 år, der ifølge DREAM har modtaget efterløn i 2012, er defineret som efterlønsmodtagere.
4. Borgere i aldersgruppen 16-25 år, der har svaret:
 - a. 'Ja' i spørgsmålet 'Er du under uddannelse' er defineret som værende under uddannelse.
 - b. 'Nej' i spørgsmålet 'Er du under uddannelse' og 'Ja' i spørgsmålet 'Er du i arbejde' er defineret som beskæftigede.
 - c. 'Nej' i spørgsmålet 'Er du under uddannelse' og 'Nej' i spørgsmålet 'Er du i arbejde' er betragtet som værende uden for arbejdsmarkedet.

5. Borgere i aldersgruppen 26-64 år, der har svaret:
 - a. 'Ja' i spørgsmålet 'Er du i arbejde' er defineret som beskæftigede.
 - b. 'Nej' i spørgsmålet 'Er du i arbejde' og 'Ja' i spørgsmålet 'Er du under uddannelse' er defineret som værende under uddannelse.
 - c. 'Nej' i spørgsmålet 'Er du under uddannelse' og 'Nej' i spørgsmålet 'Er du i arbejde' er betragtet som værende uden for arbejdsmarkedet.
6. Hvis man ifølge punkt 4c eller 5c er uden for arbejdsmarkedet, opdeles man ud fra DREAM som følger:
 - a. Borgere, der har modtaget kontanthjælp, revalidering eller sygedagpenge i mindst én uge i 2012, er placeret i gruppen 'Andre uden for arbejdsmarkedet'.
 - b. Borgere, der ikke opfylder punkt 6a, er defineret som værende arbejdsløse.

Nedenfor ses de forskellige grupper for erhvervsmæssig stilling, som de fremtræder i opslagstabelerne.

- Beskæftigede
- Arbejdsløse
- Førtidspensionister
- Andre uden for arbejdsmarkedet (omfatter langtidssyge, revaliderede og bistandsklienter)
- Efterlønsmodtagere
- Alderspensionister

Bemærk, at erhvervsmæssig stilling er opgjort anderledes i 2013 end i 2010, og det er således ikke muligt at belyse udviklingen over tid i de forskellige grupper af erhvervsmæssig stilling.

Klassifikation af samlivsstatus

Grupperingen af samlivsforhold er fremkommet ved at kombinere svarpersonens egne oplysninger, om han eller hun bor sammen med en ægtefælle eller samlever, og registeroplysninger fra Det Centrale Personregister (CPR) om civilstand. Samlivsforhold grupperes i følgende to grupper:

- Samboende: Personer, der angiver, at han eller hun bor sammen med en ægtefælle eller samlever. Borgere, der ikke har besvaret spørgsmålet, men som ifølge CPR er gifte eller i registreret parforhold, er også placeret i denne gruppe.
- Enlige: Alle andre, dvs. personer, der ikke bor sammen med en ægtefælle eller samlever, eller ikke har svaret på spørgsmålet, og som ifølge CPR ikke er gifte eller i registreret parforhold.

Bemærk, at samlivsstatus er opgjort anderledes i 2013 end i 2010, og det er således ikke muligt at belyse udviklingen over tid i de forskellige grupper af samlivsstatus.

Klassifikation af etnisk baggrund

Etnisk baggrund er kodet på basis af oplysninger fra CPR om svarpersonens statsborgerskab og fødested samt oplysning om forældrenes fødested. Der er kodet efter følgende principper; hvis der findes oplysninger om begge forældres fødested, benyttes moderens fødested, dog undtaget tilfældet hvor faderen er født i Danmark og moderen et andet sted, og man selv er dansk statsborger – her anses man for dansk. Hvis der kun er oplysning for én forælder, benyttes denne oplysning. Hvis der ikke er oplysninger om forældrenes fødested, benyttes oplysninger om eget fødested. Hvis dette også mangler, benyttes oplysning om eget statsborgerskab. Principperne er udarbejdet med udgangspunkt i Danmarks Statistiks kodning af registervariablen 'oprindelsesland'. I nærværende undersøgelse anvendes en opdeling i tre grupper:

- Dansk baggrund
- Anden vestlig baggrund (vestlige lande er defineret som EU-medlemslande (27 lande), Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand)
- Ikke-vestlig baggrund (alle øvrige lande)

Referencer

1. Danmarks Statistik og Undervisningsministeriet. DUN 2012. Dansk Uddannelses-Nomenklatur. København: Danmarks Statistik, 2012.

Hermed foreligger resultaterne fra den anden sundhedsprofilundersøgelse i Region Syddanmark. Undersøgelsen bygger på besvarelser fra mere en 36.000 borgere på 16 år eller derover.

Sundhedsprofilen indeholder nye oplysninger om selvrapporteret helbred og trivsel, sygdom, sundhedsadfærd, sociale relationer samt motivation for forebyggelse og sundhedsfremme. Det er også muligt at se udviklingen i befolkningen siden 2010 inden for de forskellige områder.

Sundhedsprofilen er et opslagsværk, hvor alle, der interesserer sig for folkesundhed kan finde beskrivelser af de vigtigste resultater fra undersøgelsen. Rapporten kan ligeledes anvendes som et værktøj i forbindelse med sundhedspolitiske overvejelser for politiske og administrative beslutningstagere.

Resultaterne er opgjort for de 22 kommuner i regionen, og undersøgelsens resultater kan derfor anvendes til regional og kommunal sundhedsplanlægning og til brug for analyser af kommunale forskelle.